No. Q.404.27

The Public Library of the City of Boston

THE FRANCIS SKINNER FUND

FN759; 2.33; 2M.

dir
150

17698/

H* 6931

Incunabula
Rolewinck

Versus de etatibus mundi Nugator omni doctor

Sexcentum mille sexquinquaginta dat adam / Octogenta nove et sexcentos
noe sub archa / Centum et sex abraham quadringentos habet annos
Dat triginta et sex quadringentos moysi lex / Septuaginta tenet et quadringenta duo
et regis sex quadringentos dabit transmigrans babilonis / Ante christum
natus hic annorum dat ordo Tractus ab hebreis habet sic et biblia greca
ante christum numerat etiam hic annos Quinque mille septingentos
decem sex utraque biblia dat tum greca quam judea . sex centos sexaginta
hic ... ante et ... mille quinque

Dn̄e da hic Patientiam, et postea indulgentiam.

Generatio et gn̄atio laudabit opa tua et potētiā tuā pnūciabūt. j.

Scribit ps. 144 Cū nō ſine ml'ta diligētia ſctōꝝ patꝝ ſtudia: tpoꝝ decurſus ſupputarūt: nō dubium qn magna vtilitas eccliaſticis viris ꝛ pcipue illis q eccliaſticā policiam gubernare hn̄t: inde pueniat. Nec vlli ſtatui hoīm hoꝝ paꝝ pdeſſe credendū ē: ſi tēperata mēte ad reꝝ geſtaꝝ hyſtorias quas ob diuturnā memoriā ſtudioſi viri ɔſcripſerūt oc'los leuent. q̄nuis plerics id min⁹ pſpectent. Decet nanqꝫ viros vtuoſos pcedentiū facta ſepe ad memoriā reuocare: ut bonis exēplis diſcant dignis opib⁹ īſiſtere ut in malis valeāt pditionis ſcopulū declinare. Deꝫ niſi pcioſum a vili ſepareť: ſtulta ɔcupiſcētia ſe tēperare nō valens: ī tenebraꝝ voraginem precipiti curſu mergereť. Ob h̄ ſcti doctores vidētes ꝙ ad ītellectū ſacraꝝ ſcripturaꝝ ꝛ ecclie regimen: hyſtoriaꝝ decurſus expte neceſſari⁹ eſſet. ſimulqꝫ oīm geſtoꝝ ɔgeries ītulis. tū p ſui magnitudine. tum pro ſupfluoꝝ ꝛ viliū factoꝝ repetitione ſup vacua quaſdā nobis hyſtorias canonizarūt. amputatis fabulis ſupſticioſis ac genealogijs iterminatis: q ad rem n̄ ptinēt. Sicqꝫ factū ē p maximos eoꝝ labores: ut pene ſimul tota tēpoꝝ hyſtoria breuiſſimo ſtudio a q̄libet ītelligēte iam nedū ſine labore. imo cū magna cordis oblectatione poſſit īcorpari. Decuit quoqꝫ ad ornatū ſcripture: ut hac pulchritudine nō careat: que oīb⁹ gentib⁹ tanqꝫ lucna pfulgida ī obſcuro loco pponēda fuit. Ingeniū inſup humanū qd magnifice plura ɔphendere facilit pōt: hoc delicio prato diuſoꝝ floꝝ puari non debuit: ī quo varia vtutū exempla reperiēs. factaqꝫ repba eque ɔſiderās: illa capere. hec ptere moneretur. Uidere eni ſup modū ē delectabile: qualit pmi nr̄i pntes ex qb⁹ originē duxim⁹ īſtituti fuerūt a ſummo oīm gubernatore deo deinde qs decurſus eoꝝ: quō pfecit ꝛ defecit rationalis creatā ī ſapia: vtute. potētia. ſctitate. longeuitate. ꝛ ſic de alijs. Et ī oīb⁹ hijs diuū regimē admirari: qꝫ ſit de⁹ mirabilis ī creaturis ſuis: q nunqꝫ admīſtrare ceſſauit quos cōdidit. quāta creatoris lōganimitas ꝛ mīa. ꝛ qꝫ īſcrutabilis diuoꝝ iudicioꝝ abyſſus. Hec ꝛ infinita alia p uolans hūana īduſtria pennis qbuſdā īterne. ɔtēplationis: nō ſolū preterita ꝛ pn̄tia. ſꝫ etiā futura metiť. dū ex ſimilib⁹ ad ſimilia pgrediť. cui ſi bō volūtas adiūcta fuerit. tedio quodā īcolat⁹ hui⁹ ī deū ſurgit ad laudandū ꝛ regratiandū ꝛ ɔtemplandū: cupiens diſſolui ꝛ eſſe cū Chriſto ī eternū. Incipit ḡ hec ɔtēplatio ī iocūda ſpeculatione creaturaꝝ ꝛ finit ī feliciori tedio earūdem ꝛ appetitu creatoris. iuxta illud ps. Quid eni mihi ē in celo: ꝛ a te qd volui ſuper terrā: Mihi aūt adherere deo bonū ē. Hoc forte ī preaſſumpto vbo idē pſalmiſta nobis pſuadere nitiť dicens. Generatio ꝛ gn̄atio laudabit opa tua: ꝛ potenciā tuā pnūciabūt. qi dicat. Per oīa q̄ in mūdo caſura cernim⁹: ad te que nunqꝫ deficis tendere debem⁹. Que vtiqꝫ ſnīa valde accōmoda ē ad ppoſitū nr̄m. Cū eni teſte Auguſtino plura ī ſacra ſcriptura ɔmemorāť q̄ nihil ſignt. ꝛ tn̄ neceſſaria ſunt ppť ea que aliqd ſignt: neceſſe ē talib⁹ ita vti q̄nuis ſterilia ſint ſicut illis que fecunda deuotione īmediate ī deū mentē nr̄am ſuſtollūt. Alioqn nō recte ſcripturam legim⁹ in qua ſemp ſpūſſanct⁹ loqui credend⁹ ē. Sūt ḡ arida q̄ ad ſupficiē littere. ſꝫ grauida quo ad ſpiritualē intelligentiam. Que aūt ita aliena ſunt ut nequaqꝫ ſpūalit ītelligi poſſit aut nō expedit: oīa tn̄ veneratione digna ſunt ppť finē in quē ordinanť que ē ſcire diligere deū. Et de h̄ genere videť eſſe ſupputatio ānoꝝ que in ſacra hyſtoria diligentiſſime ānotata ɔtineť. De q̄ ut idē Aug⁹ teſtať. Hoc certiſſime tenendū ē ꝙ tanta eſt diuina auctoritate roborata: ut oīno falſiſſimū ſit quicqd ab ea ita diſcrepat ꝙ cū ea oīno ɔcordari nō poſſit. Que cum ita ſint: mirū valde videť cur ſcte ſcripture tractatores de hac materia ītantū ſunt diuerſi ī plib⁹ locis vſqꝫ hodie. ut aut oīno aut vix nequeāt ɔcordari. Et redit illa antiqua ꝛ famoſa queſtio de tn̄ſlatione. lxx. iterpretū: an poti⁹ ei ſtandū ſit ī ſupputatione annorū an textui hebreoꝝ quē Moyſes ille maxim⁹ ꝛ prim⁹ leg pmulgator edidit. Hic ɔtriuerūt ſcti doctores ingenia ſua ꝛ qlibet p captu ſuo dixit qd ſenſit. Et qꝛ piculoſum ē de magiſtroꝝ ecclie iudicare ſentencijs ut dicit Iheronimus ſup Dan̄. ꝛ nimis laborioſum ē oīa retexere. ideo Beda poſt alios q ſtudioſius in hac materia ſudarūt. elegit modū Oroſij q ſatis ɔcordiť cū Iheronimo ꝛ Euſebio ꝛ alijs mag autenticis de hijs loqueť. ꝛ dicit eccliam hunc modum tenere. licꝫ alios non repħendat. Quare actū videť ut hec ſupputatio magis vulgata ſit ī libris plimoꝝ poſtea ſcribētiū. Aug etiā in. 16. li. de ciui. dei multa de hijs tractat. ſꝫ ſatis diſſentit a poſitione Bede. qꝛ ſequebať exemplaria q̄ tūc magis vulgata fuerūt ut etiā ptꝫ ī omelijs ſuis ꝛ maxime ſup pſalmos. Poſitio aūt Oroſij et Bede hꝫ ꝙ a creatione mūdi vſqꝫ ad natiuitatē Abrahe fluxerūt āni. 3184. ſm ſeptuaginta iterptes. Hebrei aūt min⁹ hn̄t. 1236. qꝛ ſm biblias correctas iuxta hebraicā vitatē ab Adam vſqꝫ ad natiuitatē Abrahe ſunt āni tm̄. 1948. Deinde ſatis concordant cū hebreis ſeptuaginta iterptes vſqꝫ ad deſtructionē templi q̄ vocať cōiter tn̄ſmigratio babilonis. Sequētia tēpora nō hn̄t ex canonica ſcriptura. ſꝫ ex alijs hyſtorijs tam iudeoꝝ qꝫ gentiliū ꝛ iteꝝ ibi ē diuerſitas. ſꝫ n̄ nimis magna. Simul igiť colligēdo ſm Bedā a mūdi creatione vſqꝫ ad Chriſti natiuitatē. veniūt āni. 1599. Et hic ē mod⁹ ecclie. Dn̄ vſus. Unū tolle datū ad milia quīqꝫ ducētis. Naſcēti dn̄o Beda dat a pthoplaſto. De vlteriori diſcuſſione hui⁹ queſtionis. vide ſi placet Aug vbi ſup ꝛ Iheronimū ꝛ alios locis ſuis. Hic aūt qꝛ breuitati ſtudem⁹. prolixtas ipſa nobis vitanda ē. Colligere nāqꝫ diſpoſuim⁹ iuuāte dn̄o ex plib⁹ libris faſciculū quendā tēpoꝝ a mundi creatione vſqꝫ ad pn̄s ī q̄ tam ſacraꝝ ſcripturaꝝ qꝫ diuerſaꝝ aliaꝝ hyſtoriaꝝ facta tanqꝫ ī memoriali quodā ɔpendioſe religabim⁹. Faciā pinde iuxta ſnīam flori qd ſolent q terraꝝ ſitus in breui qi tabella pingūt ita totam humani generis imaginē tempoꝝqꝫ decurſus ī pauculis folijs ɔplectar. Nec mihi conſci⁹ ſum aliqd me poſuiſſe qd nō ī fide dignis hyſtorijs hēatur. aut alijs libris eccliaſticoꝝ doctoꝝ ſine qd nūc ex eoꝝ dictis apte ſequať. Ubi aūt dubiū

Conuent. ... Ord: Praed:

C
Skinner
June 24, 1935
K

fuerit an ſic vel aliť hoc ipſum etiã ita ut reperi pari modo ãnotaui. Et ne ipſa ſupficies hyſtorie deuoť tedioſa eſſet pſepe ſentencias quaſdã floridiſſimas applicaui ex ſctoꝝ dicť que deuotionẽ redolẽt pariter ⁊ doctrinã. Auctoritatẽ ꝗ̃ dantes hijs q ante nos laborauerũt nos ꝓ modulo nr̃o ĩ labores eoꝝ itrauim᷒. ſparſim hĩcinde carpẽtes qđ potuim᷒. Et ut ſciať q̊ ordine eos ſecuti ſum᷒. p̊ totũ tẽp᷒ veteris teſtamẽti. 4199. ãnoꝝ ĩ qnqꝫ etates diſtinctũ reppe rimus ĩ quodã libello q Yſidero aſſcript᷒ videbať. vbi multã artificialiť ꝓcedit deducẽdo ãnos mũdi vſqꝫ ad tp̃a ſua ſcꝫ Eraclij q̃ cepit regnare circa annos dñi. 612. ſꝫ ſupputationẽ ſuã nõ ordinat ſm eram Chriſti. ſic nec Oroſius Et hũc ſeqmur ĩ duab᷒ p̃mis etatib᷒. ſilr ⁊ ĩ duab᷒ ſequẽtib᷒: excepť paucis. qꝛ text᷒ ſm hebraicã ṽitatẽ a natiuitate Abrahe vſqꝫ ad captiuitatẽ babilonicã apud nos magꝭ ẽ correct᷒ ⁊ diligẽti᷒ explanat᷒. ⁊ ideo ſeqmur eũ: parum tñ refert. In quĩta etate maiorẽ laborẽ habuim᷒ ꝓpť nimiã diũſitatẽ hyſtoriaꝝ ⁊ veniã precor. qꝛ iã vnũ iam aliũ ꝓut meli᷒ putaui ſecut᷒ ſum. an aũt debite ſingulos ãnos ſupputaui: lectori iudiciũ omitto. Lineã aũt Aſſyrioꝝ ⁊ Romanoꝝ ⁊ alioꝝ ex diuerſis hyſtorijs laborioſe ſaťcoaptaui: rogãs ut ſi cui aſſcribere placuerit diligenter obſeruet ſpacia ⁊ numeꝝ correſpõdentẽ ne longi᷒ aut ſtricti᷒ ponat q̃ꝫ exẽplar hꝫ. alioqn ⁊ labor peribit ⁊ fructũ nõ reportabit. eritqꝫ op᷒ eo mẽdoſi᷒ q̃ ↄpendioſi᷒ niſi h̃ diligenť ſtudeat obſeruare. Si aũt debite qđ facile arbitramur hec incorpauerit: nõ modicã ei p̃bebit illumiatiõnẽ ad ĩtelligẽdũ ſacrã ſcripturã ⁊ libros Augꝭ ⁊ Hieronimi ⁊ Oroſij ac alioꝝ ⁊c. ſi ṽa ſť q ĩ plib᷒ libellis ſcripta reppim᷒. Porro ĩ ſexta etate ſeqmur cronicã Martini ⁊ vincentij q ↄpendioſe ꝓcedũt vſqꝫ ad tp̃a ſua. Poſt eos p annos fere ducẽtos ſequor notabilẽ libꝝ quendã cui᷒ autorẽ neſcio q pene vſqꝫ ad tp̃a ſua extendiť. Que aũt depoſt acta ſť memorie digna: ſicut audiuim᷒ ⁊ vidimus fideliť priorib᷒ ſuppoſuimus. Que oĩa ſequẽtib᷒ ſumma breuitate patebũt. Mod᷒ aũt ꝓcedẽdi planiſſim᷒ ẽ. ⁊ groſſitudine ruſticane adeo amicus ut ĩ pariete quidẽ depingi poſſit. eo ꝙ ilico ſine oĩ difficultate ĩtuentib᷒ ſe offerat. Depinxi igiť ĩ medio folij circulos cũ noĩb᷒ pſonaꝝ debiť ꝓ q̊libet tp̃e ⁊ infra ⁊ ſup̃ lineas duas quaꝝ ſupior cũ ſuo numero deſcẽdit ab Adam vſqꝫ ad Chriſtũ iuxta ſeriẽ p̃dictoꝝ ſigňs ut quicqd ex aduerſo illi᷒ numeri ſcriptũ ẽ ſiue ſuperi᷒ ſiue ĩferi᷒: etiã circa illa tẽpora factũ ṽiſimiliť credať. Scđa linea. i. inferior retrorſum aſcẽdit a xp̃i natiuitatẽ vſqꝫ ad mũdi creationẽ. ut eadẽ facilitate vnico numero ĩſpecto ſciať quot ãnis h̃ aut illud factũ ſit añ xp̃i natiuitatẽ qđ ideo ſic ordinauimus qꝛ hec era magꝭ ſolẽnis ẽ apud nos ⁊ citi᷒ ſolet requiri p᷒ xp̃m ſiľ ambe deſcẽdũt vſqꝫ ad tp̃a nr̃a paulatim creſcẽdo ita ut ſupior ſp oñdat etatẽ mũdi ⁊ ĩferior etatẽ xp̃i qđ planiſſime ptẽbit locis ſuis. Et qꝛ ex multꝭ libris mẽdoſe ſcripť modũ hũc nõ leui labore ad lineã ṽitať correxim᷒. obſecram᷒ ꝓ xp̃o lectorẽ ne ĩciuiliť manũ ad corrigendũ hanc ãnoꝝ ſupputationẽ apponat niſi pri᷒ toto ope pſpecto. Qđ nõ iđ dicim᷒ q̃ nulli errauim᷒. ſꝫ ad auiſandũ de nimia diũſitate doctoꝝ ĩ hac mã ⁊ frequẽť poſitio vni᷒ ẽ ĩuolutio alteri᷒. Vbi ãt errorẽ ĩuenit clemẽť ĩgſcat ⁊ corrigat ex p̃dicť q̃s ſeqm̃. Faciliť eñi ĩ numeris errať ⁊ ſepe negligẽť deſcribũť ⁊ negligẽti᷒ emẽdãť ut dicit Aug. 15. đ ciui. dei

Faſciculus tẽporum omnes antiquorum cronicas complectens admiſſus ab alma vniuerſitate Coloñ: incipit feliciter

Dies p̃mus — In quo fecit deus lucẽ ⁊ diuiſit lucem ac tenebras.

Dies ſcđus — In quo fecit deus firmamentum ⁊ diuiſit aquaſ ab aquis.

Dies terti᷒ — In quo congregauit deus aquas in vnum locum et apparuit arida.

Dies q̃rtus — In quo fecit de᷒ ſolẽ ⁊ lunam ⁊ ſtellas ⁊ poſuit eas in firmamento.

Dies q̃ntus — In quo fecit de᷒ piſces ⁊ volucres ⁊ cete grandia ex aqua.

Dies ſextus — In quo fecit de᷒ beſtias ⁊ hoĩm.

In p̃ncipio creauit de᷒ celũ ⁊ terrã. Dicit btũs Aug᷒ ſup Geneſim ꝙ maior eſt hui᷒ ſcripture autoritas q̃ꝫ omni humani ingenij pſpicacitas. Et qꝛ de tempore principaliť hic ĩtendimus. principiũ temporis breuiť tangere placuit. Vnde ẽ aduertendũ ſcđm doctores ꝙ quatuor coequeua in principio creata ſunt a deo ex nihilo ĩ quo relucet creatoris ſumma potentia. Hec aũt ſunt celũ empireum. angelica natura. materia quatuor elementoꝝ ⁊ tempus. Et hoc vocať opus creationis qđ fuit ante omnẽ diem: poſt ſequitur opus diſtinctionis in quo relucet creatoris ſumma ſapiẽtia quod factũ fuit ĩ tribus diebus primis. Deinde ſequiť opus ornat᷒ ĩ quo relucet creatoris ſumma bonitas qđ factum fuit ĩ trib᷒ ſequẽtib᷒ dieb᷒. ut patet clare in textu Geneř p̊. Septima aũt die requieuit ab oĩ ope qđ patrarat. non q̃ſi operando laſſus ſed nouã creaturã facere ceſſauit. cui᷒ materia vel ſimilitudo nõ p̃ceſſerit. Quod aũt diciť Iohis. 5. Pater me᷒ vſqꝫ modo operatur ⁊ ego operor. ĩtelligiť de ↄtinuã vniuerſe creature admiſtratione. qꝛ qđ cõdidit. ↄtinere ⁊ gubernare nõ ceſſat. Et in h̃ relucet ſumma creatoris pfectio. qꝛ ſibi ſoli ſufficit nec eget creaturis ſꝫ magꝭ ecõtra. qꝛ ṽt᷒ creatoris ẽ cauſa ſbſiſtẽdi oĩ creature ⁊ h̃ ẽ ꝙ ſeptima dies veſperã nõ hꝫ. De hijs pleni᷒ vide mgr̃m ĩ ſcđo ſniarũ ⁊ doctores deſup copioſe ſcribẽtes. Porro ſequẽs tp̃s lcꝫ deũ nob᷒ oñdat q̊ ad hec q̃tuor p̃dicta. ſ. ſummã potẽtiã. ſapiẽtiã. bonitatẽ. ⁊ ꝑ ↄſequẽs ſummã pfectionẽ. tñ ſpeciali᷒ oñdũt diuinã mĩam ⁊ iuſticiam. iuxta illđ p̃s. Miſericordiã ⁊ iudiciũ cantabo tibi dñe. Et iteꝝ. Vniuerſe vie dñi mĩa ⁊ ṽitas. miſericordia tñ ſceptrũ tenet q̃diu viatores ſum᷒ q̃ nulli petenti veniã negat.

Mundi etates ſimilitudinarie accipiūtur ſm etates hoīs. Et a diuerſis diuerſimode aſſignant ⁊ ratōib⁹ multi aſtruūt quare ſic vel ſic coueniēti⁹ ichoent vel terminēt de qb⁹ nihil ad pñs ⁊c̄. Sed quātū nūc ſufficit eſt aduertendū ꝙ ſex ſunt etates mūdi: quarū pma icipit a mūdi creatione ⁊ durat vſqꝫ ad diluuiū. Et habui ſm hebraicā vitatē ānos .1656. Scdm .lxx. iterpretes ſicut yſidor⁹ ponit ⁊ alij qꝫ plures q̄s hic ſeq̄mur habuit ānos .2242. Et ſic differūt i ānis .586. q̄s hebrei min⁹ hñt i hac etate. Et iuxta hūc ɔputū matuſalē mortuus ē añ diluuiū eodē tñ āno q̊ diluuiū fuit. ¶ Secūda etas icipit a diluuio ⁊ durat vſqꝫ ad natiuitatē Abrahe ⁊ habuit ſm hebreos ānnos .292. ſm .lxx. 942. ⁊ ſic differūt i annis .650. q̄s iterū hebrei min⁹ hñt. Que aūt ſit ratio tāte diuerſitatꝫ iuenire nō potui ¶ Tertia etas icipit a natiuitate Abrahe ⁊ durat vſqꝫ ad iniciū regni Dauid hñs ſm hebreos annos .941. ſm .lxx. 940. ¶ Quarta etas incipit a pricipio regni Dauid ⁊ durat vſqꝫ ad trāſmigratiouē babilonis ⁊ hꝫ annos .484. ſm hebreos. ſm .lxx. 485. ¶ Quīta etas icipit a tranſmigratione babilonie. ſ. qñ iheruſalem deſtructa fuit ⁊ templū i ea icenſum. ⁊ durauit vſqꝫ ad bñdictā natiuitatē xp̄i. hñs annos ſm hūc modum pretactū quē hic ſeqmur .590. Et ſicut predictū eſt grandis ē altricatio de ſuppntatione ānoꝝ hui⁹ etatis. Diuerſi diuerſimode ɔputant ſꝫ tñ nimis multū drñt inť ſe. Eligat q̄uis q̄ð ſibi placuerit: q̄ð nobis viſum fuit poſuim⁹. ¶ Sexta etas icipit a xp̄i natiuitate ⁊ durat vſqꝫ ad finē mūdi cui⁹ terminū ſol⁹ de⁹ nouit. Et hec dꝛ ſenect⁹ ſiue hora nouiſſima.

Humanū genus ideo ex vno homine deus iſtituit ut cōmendaret qꝫ ei grata ſit i pluribus vnitas que conſideratio multum electis prodeſt: ſanctis angelis i eterna pace ſociandis. Verū tanta imanitate peccandi defecerūt homines ut tutius atqꝫ pacatius inťe ſe beſtie viuerēt. Neqꝫ eni vnq̄ꝫ inter ſe leones aut inter ſe dracones qualia hoīes bella geſſerunt. Vinculum concordie diligit deus. Hec Aug⁹ .12. de ciuitate dei.

Hic incipit prima etas mūdi

Anno mundi. j.

Adā primus hō vixit annis 930. ⁊ genuit .32. filios ⁊ totidē filias

Eua.

durans vſqꝫ ad diluuium ⁊ habꝫ annos duo milia ducentos q̄draginta duos

.4166.

130	435.	625
Seth. Vixit annis 92.	Enos. Vixit annis 905.	Chaynā. Vixit annis 910.
6904	4674	4774

Iſte Seth nat⁹ ē .130. āno Ade q̊ꝝ Moyſes ptermiſit centū quibus luxit Abel i valle plorationis pp̄ : Ebron. Ipſe etiā p oleo mīe ipetrādo padyſum adijt.

Iſte Enos cepit inuocare nomen mundi. Forte aliqua v̄ba depcatoria inuenit aut imagines fecit p colendo deo ſicut modo fit in eccleſia.

Anno pmo mūdi die ſexta formauit de⁹ Adā i agro damaſceno ⁊ Euā de coſta ei⁹ collocās eos i padiſo ut operarenť ⁊ cuſtodirēt illū pcepitqꝫ eis ne de fructu ligni guſtarēt ſb pena morꝫ Eodem die cum peccaſſent ſtatim eiecit eos de padiſo i ťrā maledictiōis ut i ſudore ⁊ erūna viuerēt donec morerēť ⁊c̄. ut Geñ. p̊. Aug⁹ .14. li. de ciui. dī. Fecerūt itaqꝫ ciuitates duas amoꝛs duos ťrenā. ſ. amō ſui vſꝫ ad ɔtēptū dī: celeſtē v̄o amor dei vſqꝫ ad ɔtēptū ſui. Deniqꝫ illa i ſeipſa: hec i dño gliaꝫ. Illa q̄rit ab hominib⁹ gliam. huic āt d̄s ɔſcie teſtis maxia ē glia. Ad illā ptinet Cayn q̄ p̊ nat⁹ ē ⁊ ciuitatē ɔdidit. Ad iſtā ptinet Abel q ſc̄do nat⁹ ē ⁊ tāq̄ꝫ pegrin⁹ ꝰ ɔūſat⁹ ē. q̄ꝛ gr̄am pdeſtinat⁹ ciuis ſurſuꝫ erat. Deīqꝫ ut citas dī ſue adūſarie ɔpatōe clareſcat aliq̄ ſcā rep̄boꝝ ɔmēorare necc̄e fuit.

Ciuitas dei.

Ciuitas terrena ab homicida Cayn icipit vſqꝫ ad homicidā Lamech.

mūdi.

Delbora ſoror Abel.

Iſte Abel primus martir eccl̄iam inchoauit. q̄ꝛ i gratia mortuus fuit. Si eni ab Adam inchoata fuiſſet non foret continua. Hic ſm Aug⁹ ciuitatē dei cōdidit cuius primus ciuis fuit ⁊ quia iuſtus fuerat deus eius oblationem acceptauit.

Abel occiſus a Cayn

Calmana ſoror ⁊ vxor Cayn.

enoch

Irath.

Mana hel.

In hoc Enoch Cayn ſuā dedicauit ciuitatē. Nō ñ ſicut dic̄ Aug⁹ .15. d̄ ci. dī ñ ē abſurdū ꝙ Cayn edificauit ciuitatē cū vix q̄tuor viros ſcripťa dicat tūc fuiſſe. q̄ꝛ ñ oēs nūauit q tūc eē poterāt. ſꝫ illos tm̄ noiare necc̄e putauit q̊s ſuſcepti opis rō poſtulauit Itē idē ibidē pgenies ex Adam p Cayn ſceleratū vndenario nūo finiť q̊ pctm̄ figꝫ ⁊ ipe nūs feia claudiť a q̊ ſexu factū ē iniciū peccati.

Iſte Cayn ſcelerat⁹ p̊ ciuitatē ɔdidit ťrenā i q̊ ſuos poſuit pp̄ť timorē eo ꝙ rapias ⁊ violentiā exercebat. Nō ñ ſuſpicabať ſibi talia redēda qualia faciebat. ideo in tuto ſe recepit. Hic fratrē ſuū Abel pp̄ť iuidiā occidit ⁊ punit⁹ a dño vag⁹ ⁊ pfug⁹ deſperatuſqꝫ tandem a Lamech occiſus eſt.

Era

Eras plurimas diuerſorum regum gentium aut operum magnificorum aut perſonarum ſublimium hincinde annotaui quibus vtuntur aſtronimi in ſuis calculationibus ab Adam vſqꝫ ad Alphonſum. Et nota ꝙ era ē tempus famoſum alicuius gentis vel ſecte incipiens ab aliquo effectu qui eſt notabilis bonitatis vel malicie. Et vulgariter poteſt dici datum iuxta quod publice conſcriptiones fiunt. Unde ⁊ ſanctus Leo huius nominis primus frequenter hoc termino era vtitur in epiſtolis ſuis.

Historia

Hyſtoria vt Cicero dicit eſt teſtis temporum. lux veritatis. magiſtra vite. nuncia vetuſtatis. Utiliſſimum ergo eſt hiſtorias plures noſſe atqꝫ in hijs verſari. ut aliorum exempla vtilia ſequi noxiaqꝫ vitare diſcamus.

Adam vir ſanctus cunctis diebus vite ſue ꝓphecie ſpiritu claruit. penitenciam magnam ac diuturnam fecit. filijs ſuis precepta iuſticie dedit precipiens ut a conſortio Cayn ac filiorum eius omnino abſtinerent nec cum eis matrimonia iungerent: Geneſ. 3. Hic primus noſter parens vno peccato a paradiſo nos expulit: ſed ſancta conuerſatione ſua ac penitencia exemplum nobis dedit ad regni celeſtis gaudia remeandi. Qui autem hoc non ſequitur de ꝑmo conquei iuſte non poterit.

Adam moritur ⁊ ſepelitur in Ebron.

795.	970.	1122.	1287	1454
Malaleel vixit annis. 895	Jareth. 962.	Enoch 365	Matuſale. 969.	Lamech 777.
4404.	4229.	4077.	3912. Anno an xpi natiuitate	3747.

Iſte Enoch iuſtus placuit deo ⁊ ꝓpter nimiam ſanctitatem ſuam tranſtulit eum dominus in paradiſum vbi Helia viuit in magna corporis ⁊ ſpiritus tranquillitate vſqꝫ ad antichriſti aduentum. Tunc enim exibūt ꝓpter confortationē electorum ⁊ martirio coronabuntur. Enoch ſcripta reliquit.

Hic Matuſale ſeniſſim⁹ q̊ ad multitudinē annorum fuit omniū quos ſcriptura ꝯmemorat: Cū eni. 500. ānos hīet. Dixit ei dñs. Edifica domum ſi vis qm̄ aduc. 500. annis viues. Rñdit ꝓpter tantillū tēporis non edificabo domum. Et ſub arboribus ⁊ circa vepres dormiuit ut prius conſueuerat.

Curioſitas.

Nō ꝙ oēs artes vel ſcie ſeclares liberales ſiue mechanice vel phiſice humane curioſitati deſeruiētes a filijs Lamech legunt iuente. ⁊ ſic filij adulterini ꝑmū ſubtiliores alijs fuerunt ⁊ qꝛ timebant futurū periculū diluuij ⁊ ignis. ideo Tubal eaſdem artes in duabus columnis ſculpſit vna latericia alia marmorea.

Gygantes ſunt in terra.

Ada.

Bigamia.

Matuſale. Lamech.

Sat Lamech ab iſtis vxorib⁹ afflict⁹ fuit. qui a p q̄ quis peccat: per hec ⁊ punitur

Iſte Lamech ꝑm⁹ cōtra naturā ⁊ mores bigamiā īſtituit adultēiū ꝯmittēdo. Ipe etiā Cayn occidit nō tn̄ voluntarie ſꝫ cū ſenniſſent ⁊ caligaſſent oculi ei⁹ a puero ducebatur q putans ꝙ feram vidiſſet īdicauit ei ut ſagittaret ⁊ ſic ipſum Cayn tranſfixit. Unde ob hoc puerum verberibus adeo afflixit ut etiam moreret.

Sella.

Multiplicantur mala ſuper terram.

Jabel. Iſte Jabel portatoria paſtorum ⁊ primus īſtituit ⁊ tentoria fecit.

Concupiſcentia aurium:

Jubal. Iſte Jubal pater canentium ī citharis ⁊ organis ⁊ muſice artis īuentor: ꝓportiones quoqꝫ ſonorum ex malleorum ſonitu perpendit.

Concupiſcentia oculorum.

tubal chayn. Iſte Tubalchayn fuit prim⁹ malleator ⁊ faber ī cūcta opa eris ⁊ ferri ⁊ īuentor art ſculpture.

Concupiſcentia carnis.

Noema. Iſte Noema īuenit artem varie diuerſeqꝫ texture lanam ⁊ linum ī fila traxit ⁊ pannum texuit ꝓpter leuitatem. Nam antea pellibus beſtiarū ꝓ veſtibus vtebatur.

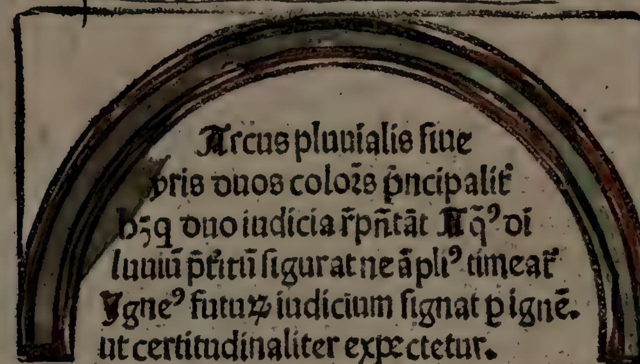
72 gentes
72 discipuli

PRo ītellectu hoꝝ ē adūtendū ꝙ vīſſime de iſtis trib⁹ filijs Noe.72.gētes ꝑcreate ſſt utȝ Gen̄.10. Vn̄ ⁊ ad deſignādū miſteriū h̄ dn̄s ihūs.72.diſcipulos miſit an̄ faciē ſuā.ut dī Lucc.10. De hac materia diligent̄ tractat Aug̃.16.de ciui.dei.⁊ int̄ cet̄a dicit ꝙ plures alij nati ſſt q̄ ꝑpt̄a nō ſunt ꝯmēorati qꝛ gētib⁹ alijs naſcēdo an̄ceſſerāt ipſi āt gētes facē nequerūt. Haꝝ āt gētiū vocabula ꝑtim māſerūt ita ut hodieꝗ appareat vn̄ fuerit deriuata.ſicut ex Aſſur aſſirij ⁊ ex Heber hebrei: ꝑtim tp̄is vetuſtate mūta ſſt ita vix hoīes doctiſſimi ātiqſſimas ꝑſcrutātes hiſtorias nec oīm ſȝ aliquaꝝ ex iſtis origines gētiū repire potuerūt. Et ſi oīa ꝯſiderēt̄: pl'a mutata ꝗ̄ manētia noīa apparent.

¶ Nō ſm̄ doctores debitā penā h̄ tp̄e mūdo īflictā.qꝛ eni luxuria abūdauit q̄ corpa polluit.ideo p aquam terra lota ⁊ mūdata fuit In fine autē mūdi qꝛ cupiditas abundauit p ignem exurentur. Aurum enim ⁊ argentum igne purgari ſolent ⁊c̄.

Hoc ſignū federis qd̄ do inter me ⁊ vos ⁊ ad omnem animam. Gen̄.9.

Misterium Arcus

Jonich⁹ filius Noe

Iſte Jonich⁹ fuit fili⁹ noe de q̊ Moyſes tacet: ſapiēs p̊ p⁹ diluuiū aſtronomiā iuenit ⁊ q̄dā ī fut̄a ꝑuidit ⁊ maxime de ortu q̄tuor regnoꝝ ⁊ eoꝝ occaſu. Cūꝗ pr̄ dediſſȝ ei munera iuit ī terrā Ethā ⁊ hītauit ibi gentē ꝯſtituēs. Hic fert̄ cō ſiliū dediſſe Nemroth q̄uo regnare poſſet.

aſtronomia inventa e
Conſilium dt.

Archa Noe habuit ī lōgitudine.300.cubitos.ī latitudine.50.cubitos.ī altitudine.30.cubitos.⁊ ī ſummitate vnū cubitū gen̄.6

Anno mundi. 1642.

Hic incipit ſc̄da etas mūdi

Noe natus ē

Noe.

Noe.600.ſcdm ē diluuium

Duratio ſc̄de etatis ad Abrahā

et hȝ an.942.āno vite

3557.

2242

De Sem 27.generationes.

Temp⁹ diluuij.

filius Noe vixit ānis.600. Aſcā poſſedit.

Sem.

Iſte Sem biennio poſt diluuiū genuit Arphaxat. Et fert̄ fuiſſe Melchiſedech q ꝑ̇us p⁹ diluuiū cōdidit vrbem ſalem: ipſa ē irl'm ⁊ ab eo d̄ſcēderūt generationes.27.

Hieruſalē condita

2657.

NOe vir iuſt⁹ iuenit grām corā dn̄o. Cū eni eēt ānoꝝ.600.gēuit Chā Sem ⁊ Japhet. Archā de mādato dn̄i edificare cepit eāꝗ ī cētū ānis ꝑfecit. Cēteſimo igit̄ āno iam archa ꝯpleta iteꝝ dn̄s apparuit ei mandans ut cū vxore ſua ⁊ filijs eoꝝꝗ vxorib⁹ archā ītraret ⁊ cū aīalib⁹ ⁊c̄. Et ſtatim diluuiū īundauit.ſtetitꝗ aqua ſup altiſſimos mōtes cubit̄.15. Gen̄.7. Et notaꝙ eodē die dn̄ico ī maio q̊ igreſſus fuit: āno r̄uoluto cū vniūſis q̄ ibi erāt egreſſus ē. Poſt diluuiū accidit ipſi noe illa famoſa ebrietas: cui⁹ occaſione ipe filijs vicȝ Sem ⁊ Japhet ꝑ honoꝛ pr̄ie ⁊ honeſta verecūdia bn̄dixit filio Chā ꝑ irriſione ⁊ irreuerētia maledixit. Et h̄ ſm̄ Aug̃.fit ꝑ̇ma mētio d̄ ſeruitute ⁊ ꝑ oppoſitū de nobilitate. Nec putandū ē ꝙ oēs de Cham deſcēdētes fuerit ignobiles ⁊ īpotētes cū ipſi ceperūt p̊ eē potētes ſup terrā ut ptȝ de nemroth ⁊ regib⁹ Chanaā ⁊ Afroꝝ ⁊c̄. Nec oēs de Sem ⁊ Japhet fuerūt v̄tuoſi ſiue nobiles aut potētes cū pene oēs ī ydolatrie crimē ceciderūt ⁊ ab alijs oppreſſi ſepe fuerūt.ſȝ hec maledictio ⁊ bn̄dictio vicia ⁊ v̄tutes reſpicit,ꝑpter q̄ vel quas hō veracit̄ dī ignobilis vel nobilis. Pari modo q fidē Abrahe ſectant̄ poti⁹ dicunt̄ ei⁹ filij ꝗ̄ iudei q carnalit̄ ab eo deſcēderūt. Habuerūt nihilomin⁹ qnedā ſpecialia priuilegia a deo ꝑpt̄ merita pr̄is ac bn̄dictionem Et ex iſtis tribus filijs noe ipſo adhuc viuēte iuxta Philonis hiſtoriā.24.miliū ⁊ centū viroꝝ.nati ſſt extra mulieres ⁊ puulos hn̄tes ſup̄ ſe tres ꝑncipes.nērot.h.jecthan.⁊ ſuphene.

Iſte Chā vidēs verēda pr̄is nūciauit fratrib⁹ deridēs eū ob qd̄ maledict⁹ fuit ab ipſo horrendū p̄bens exēplum oīb⁹ deriſorib⁹.h̄ gn̄atiōes edidit.30 fili⁹ noe affricā obtinet.

Chā

De Cham.30.generationes

Iſte japhet a pr̄e bn̄dict̄ ē,ꝑpt̄ īgenuā nobilitatē.dilatatōeȝꝗ ei ī ꝑcabat̄ Et ab eo deſcēderūt gn̄ationes.15. hos ſeptem filius habuit.

Japhȝ fi.noe

Gomer.

Magog.

Ab iſto d̄ſcēderūt galathe ⁊ p⁹ gallici ediditꝗ gn̄atōes tres.

Ab iſto Celte ⁊ Goti traxerūt originē ſm̄ jheronimū

Chaȝ.

Sem.

Japhȝ

Ab iſto aſſenes ſarmate venert̄ quos greci regi os vocant.

Aſſenes.

Ryphat.

Ab hoc Paſſagones.

rogorma.

Ab iſto ſſt friges.

Filij Chus de Cham

Ab hoc ſabatheni.

Iſta nomina perdiderunt et ſunt nobis ignoti

Ab hoc ſunt ſabei.i.arabes.

Saba | Euila. | Sabatha | Regina. | Sabathaca.

Ab hoc ethiopes occidentales.

Ab hoc aram progeniti ſunt ſirij quorum metroplis damaſcus. vnde et in hebreo ſyria dicitur aram

Ab hoc armeni

Araz | Hus. | Hul. | Gether. | Mes.

Ab hoc getuli in remotioribus affrice partibus heremo coherentes.

Saba | Dadan

Ab hoc Ludij

Lud

Iſte traconitidis et damaſci principatum tenuit. vnde et Iob fuit de terra.ſ.hus.

ab hoc Etbari ab hoc Meones.

Ab hoc ſabeos dicunt appellatos

Ab hoc aſſyrij

Aſſur

Iſte Aſſur quia nolebat rebellare contra deum in edificatione turris babel cum nerothb. ideo fugit de terra Sennaar ad aliam regionem longinquam prius non habitatam que ex eius nomine dicitur aſſyria. et edificauit ciuitatem que postea vocata est Niniue que fuit metropolis totius regni aſſyriorum. Iſte populus ſemper crudelitatis infamiam habuit.

Elamite principes Perſidis

Elaz

¶ Iſte Iectan exemplo Neroth accepit principatum ſuper filios ſem. Et habuit filios. 13. qui omnes fecerunt generationes principales. ſed populi iſti ſecundum Iheronimum non ſunt nobis noti propter terrarum longinquitatem vel propter mutationes populorum et nominum vel contriti generis et ſubuerſionibus vel alijs de cauſis etc.

Iectan | Filij Iectan Elmodath. Saleph. Sarmoth Iare Adduram. Vſal. Dedal. Ebal. Abimahel. Saba. Ophir. Euila Iobab

2244. 2397. 2509.

Arphaxat vixit annis. 338. | Sale vixit annis 433. | Heber vixit an. 464

Hic ſecundum hebreos dicitur ſpiritum prophecie habuiſſe et habuit duos filios ſcilicet Iectan et Phaleg.

2996. 2850. 2962. Anno an xpi natiuitate

Aug. 16. de ci. dei. dicit ſic. Poſt benedictionem filiorum noe vſque ad abraham nulla fit mentio aliquorum iuſtorum nec eos tamen defuiſſe crediderim. Sed ſi omnes commemorarentur nimis longum fieret et eet hec magis hyſtorica diligentia quam prophetica prouidentia. Ab iſto heber hebrei nominati ſunt. Nam in eo ſolo illius in diuiſione linguarum ſola hebrea lingua remanſiſſe deſcribitur que antea humana dicebatur qua omnes communiter vtebantur.

Chus et meſraim fi. Cham

Ab iſto Chus ethiopes progeniti perhibentur. Et ab iſto Meſraim egiptij ſunt exorti.

Neroth fi. Chus.

Iſte Neroth gygas decem cubitorum cepit eſſe potens in terra et erat robuſtus venator coram domino Hic miſerabile illud vicium libidinis dominandi per tyrannidem inchoauit quod deinceps vſque hodie manquam adeo est contritum ut dici non poſſit Fuit autem principium regni eius babilon et archad et arad.i. ediſſa et calane.i.ſeleucia in terra ſennaar. 7. generationes fecerunt.

Canaan et Fuch

Filij Cham ſydon etheus iebuzeus amoreus gergezeus eueus aratheus cineus aradius ſamarites amatheus populi noti. Ab iſto Canaan progeniti ſunt afri et fenices et cananeorum gentes. Et ab iſto Fuch libies dicuntur exorti. Vnde et mauritanus fluuius vſque in preſens. Fuch dicitur omneſque circa eum regiones fuchenſes.

Madal. | Iauan | Tubal. | Moſeg. | Iras.

Ab iſto medi veniſſe putantur ſemper potentiſſimi.

Ab hoc iones qui et greci progeniti ſunt vnde et mare ionium dictum est

ab iſto biberi qui et hiſpani licet quidam ex eo et ytalos ſuſpicantur

ab hoc capadoces vnde et vrbes apud eos mezecab dicitur

ab iſto traces vel tyraces

Et edidit generationes quatuor.

ab hoc ſilices vbi est ciuitas tarſus

ab hoc cethei.i.ciprij

Filij meſraim

Ab hoc Rodij.

Ludin anamyn laabin neptaim phetruſim cellnim De hijs egreſſi ſunt philiſtijm et captutim: alij ignoti ſunt nobis.

Ab hoc heliſij et poſtea eolides.

Heliſa. | Tharſis: | Cethym. | Dodanym.

Nimive Aſſyriorum metropolis

Hebrei vnde

Gigas nemroth

Nemroth   Scytarum regio

De malicia hui⁹ Nemroth pleni ſunt libꝛi. Foꝛte diuino iudicio actum eſt ut nero in eius vocabulo plane ſe offerat q̄ ſimilē infamiā habuere. nam poſt ↄfuſionē linguarū ad pſ̄as abijt ⁊ eos ignē colē docuit babilone relicta filio ſuo belo q̄ ei ſucceſſit ⁊ ſic deinceps poſteritas ei⁹ regnū illud obtinuit vſq₃ ad quartā chiliadē ſm methodium ⁊c̄. Sed aug̃. dicit eū fugatuꝫ inde ⁊ ꝙ filij aſſur illud regnū obtinuerunt ⁊ tenuerunt vſq₃ ad annos. 1305. ⁊c̄.

Turris babel.

Hoc regnū citaꝝ lꝫ ſit vetuſtiſſimū tn̄ qꝛ barbaroꝝ ē īter ꝑncipalia regna minime cōputat̃. Unde ꝓpter illius ꝓpli in eptitudinem ſiue groſſitiue regio illa ſemper dicta eſt barbarica. Et ē magna valde qꝛ meotidis paludibus incipiens iter danubiū ⁊ oceanū ſeptētrionalē vſ₃ ad germaniā poꝛrigit̃. Et ē pꝛima ps europe. In qua pꝛimū regnauit Tanus de ſtirpe Japhet gothi id eſt vngari ſunt de hijs ⁊ dani ⁊c̄.

Scitarū regnū oꝛitur ꝓpe danubium.

amaſonum ſiue

Mageſataꝝ rgnū oꝛit̃. i. feminaꝝ iter ſcitas ⁊ albanos verſus ſeptētrionē. De ſcitis trahūt originē

goti vngari

Iſti tres ꝑncipes cū ꝓplis ſuis ↄuenerūt ī cāpū ſenaar foꝛmidātes diluuiū iteꝝ poſſe iundare dixerūtq₃. Edifice⁹ turrim c⁹ altitudo ꝑtingat vſ₃ ad celum ⁊c̄. ut hꝫ geñ. 11. videns autem deus ſtulticiam eoꝝ miraculoſe ī penā pcti ↄfudit linguas eoꝝ ⁊ ſic diſpſi ſt̃ ꝑ totū mūdū.

Soꝛoꝛes ꝑmus egypti rex.

Hic oꝛit̃ egyptioꝝ rgnū qđ diuerſis alterationibus ſcrebꝛo mutatū fertur. Et ſepe fit mētio de hijs ī ſacra ſcriptura durauit vſq₃ ad Auguſtum.

Egiptiorum Regnum

Nemroth princeps ð Cham.

Jectā frat̃ Faleg de Sem.

Sulphene de Japhet.

Lingua babel ſparſa ſit flatu flaminis vna.

Anno mundi. 2643. 2773

Linea xp̄i.

Phaleg vixit annis. 239

Reu vel Ragau an. 302

2996. 2426.

Iſte Phaleg filius heber ſic dictus eſt qꝛ ī dieb⁹ ei⁹ facta fuit ↄfuſio linguaꝝ q̄ſi ipſe diuiſus ab alijs quia ī domo ſua māſit lingua pꝛiſtina. Vñ ſm aug̃ ī hoc nō puū₃ iuſticie veſtigiū appuit ꝙ iſta dom⁹ libera fuit ab hac pena q̄ī nō fuerit pticeps ī culpa. Et nō ſm eundē ꝙ numer⁹ linguaꝝ fuit ſm numeꝝ generationū. ſ. 72. Auct⁹ aūt ē nūer⁹ gentiū multo amplius q₃ linguaꝝ. nam ī vna lingua plurimas gētes nouimus.

Nobilitas circa hec tp̄a fert̃ ītroducta. Et nota ꝙ plurib⁹ de cauſis nobilitas īſtituta fuit: Pꝛima fuit neceſſitat̃. Creſcēte eñ hūano genere cū hoīes ad malū ꝓni eſſent opoꝛtuit ꝓhibere īſult⁹ pꝛauoꝝ aduerſus bonos. ⁊ ideo eligebat̃ aliqs vir bon⁹ iuſtioꝛ ceteris atq₃ pꝛudētioꝛ q̄ cōitati ꝓſideret virtuoſos ꝓmoueret. mediocres defenderet. malos coherceret. Hic dict⁹ ē nobilis q̄ſi pꝛe alijs ī v̄tutib⁹ notabilis. Vñ Jero. Nichil alio video ī nobilitate appetendū niſi ꝙ nobiles quadā neceſſitate ↄſtringant̃ ne ab antiquoꝝ ꝓbitate degenerēt. Secūda cauſa fuit diſcolia plebiū que rectū iudiciū ignoꝛabat licet tn̄ īnt̃ ſe pacate viuerēt, nam adeo ebetes fuerūt ꝙ nihil magnipendere valuerūt niſi qđ vulgari opinione celebꝛabat̃. Vñ expediebat ꝓ ipſaꝝ pace cōſeruanda ut ex natalib⁹ nobiliū pꝛincipes haberēt. Tertia cauſa ꝓceſſit ex foꝛtitudine aliq̄ ſingulari. Nōnunq₃ enim cōitates grauate ob īcurſus hoſtiles tale edictū ſanxerūt ut quecūq₃ patriā a talib⁹ liberaret ius nobilitat̃ ꝓ ſe ⁊ heredib⁹ ſuis ꝑpetuo obtineret. Hoc modo plures nobilitati legunt̃. Quarta cauſa ex abundātia diuitiaꝝ ſumit̃. Aliqñ eñ populares nimia penuria victualiū attenuati tradiderūt ſe ⁊ ſua alicui diuiti ut h̄ pacto malū iopie tēꝑarēt ⁊ eū deinceps velut nobilē ⁊ dñm recognoſcerēt. Inueniūt̃ etiā quedā nobilitates ꝑ diuinū oꝛaculū īſtitute licꝫ paucē quaꝝ alique ꝑmāſerūt ut ī dauid. alique cito defecerūt ut ſaul ⁊ jheroboā ⁊ q̄rundā alioꝝ. Plurime q₃ legunt̃ nobilitates ꝑ violētiā ⁊ tyrānidē ītroducte quaꝝ ſimilit̃ aliq̄ ſtatim deſtructe ⁊ penit⁹ delete fuerūt: alique ſtabiles ꝑmāſerūt. Et nota ꝙ ſm veteres hyſtoꝛias raro aut nunq₃ ī paganiſmo nobiliū ſtirpes ꝑpetuate fuerūt ꝓpter ſupbiam ⁊ tyrānidē. Multe etiā apud xp̄ianos ꝓpter eandē cauſam delete ſunt. ſm illud Ecc̄. 10. Sedes ducum ſupboꝝ deſtruxit dñs ⁊ ſedere fecit mites ꝓ eis. Itē nō ꝙ nemo vnq₃ nobilitatē odio habuit. qꝛ ē bonū ꝑ ſe appetibile ſic virt⁹ aut religio. ſed ſancti multi eū fugierūt ob grande piculū qđ ī eo latet ꝓpt̃ difficultatē maximā ipſi annexā. Hoc ſat̃ ī ſancto ꝓpheta dauid apparuit quē ipſemet deus tam peculialiter elegit. Relinqtur ergo ꝙ vix pauciſſimi ad tantaꝫ ſublimitatem ydonei fuerunt.

De nobili...

Zoraſtes reſist primo magicam artem magicam inuenit

Sichiniorum regnum oritur

Agileus p̄m⁹ rex.

Sic dicit aug. 18. d̄ ciui. dei regnū ſicboioꝝ ad modū puū erat de q̄ doctiſſim⁹ varro velut antiq̄ tp̄e exorſus eſt. Peruenit tan dē ad athenieñ. deinde ad latinos. deīde ad romanos. Huic ſucceſſit Europs ſcd's rex ſicboioꝝ ⁊ durauit vſ; ad tpa heli ſacdot' ⁊ iudicis iſrahel.

Hic dicit fuiſſe cham filius noe

Zoraſtes j. rex bractianoꝝ

Iſte zoraſtes d'r ſm aug. riſiſſe p̄mū q̄n na t⁹ ē nec aliqd hoī mōſtruoſius ille riſus ꝓten debat cū oib⁹ cōe ſit flēdo huc mūdū itrare Artē nāq; magicā iuēit ⁊ aīo i bello ſupat⁹ ē q ei⁹ libros combuſſit.

Era pncipal' Euſebij ⁊ gētiliū q aliquora tēpora ɔmemorāt h incboāt cōiter.

Hanc ciuitatem magnam ninus ampliauit ⁊ ex ſuo nomine niniue appellauit.

Metropolis aſſirioꝝ

Niniue magna deſtruit' tempore joſie reg' iude

Belus primo pro deo culto

Bel⁹. j. rex aſſyrioꝝ an. 65. ⁊ d'r a qbuſdā ſaturn⁹.

Hoc regnū pene nunq; pacatū fuit.

Nin⁹ z⁹ rex aſſirioꝝ monarcha p̄m⁹ regnauit annis. 54.

Iſtē aug' iter plurima regna terraꝝ i qb⁹ trene vtilitat' vel cupiditat' ē diuiſa ſocietas quā h⁹ mūdi ciuitatē vli vocabl'o nūcupam⁹ duo r̄gna ēnim⁹ lōge ꝓueiſſe clariora. aſſyrioꝝ p̄mū deide rōanoꝝ ut tp̄ib⁹ ita ⁊ locis inť ſe ordinata atq; diſticta. Illud pri⁹ i oriēte h poſteri⁹ i occidēte ſrexit. In fine illi⁹ iniciū fuit hui⁹ regna cetera ceteroſq; r̄ges velut appēdices iſtorum dixerim

Ydolatria inuenta e

Iſte Bel⁹ d'r i obſcuro regnaſſe qz puū hūit dominiū. Et iſte fuit p̄mus quē error pplī deū fuiſſe putauit. Unde diuſe gētes diuerſimode eū; nominauit. ſc; bel. baal baalim beelphegor beelzebub ⁊c.

Et ſtetit hic enormis error i gn̄e hūano vltra duo milia ānoꝝ.

Statuas erexere

Iſte Ninus libidine dn̄andi p mot⁹ ut lati⁹ regn̄re poſſet finitimis. i. vicinis ſuis bella intulit. Et quia ppl's adhuc rudis fuit nec belladi nec armoꝝ periciā hūit cito totā pene Aſiā ſibi ſbiugauit. factuſq; ē prim⁹ monarcha oriētaliū. Cūq; nimis doloret de morte pr̄is ſui belifecit ſibi i ſolacium ſuum fieri imaginē eius cui⁹ tantā reuerētiā exhibebat ut qbuſcūq; reis ad ipſam ɔfugiētib⁹ pceret ⁊ penā indulgeret. Hui⁹ exēplo plures caris ſuis mortuis imagines dedicare ceperūt. Uidētes aūt maligni ſp̄us curioſitatē pplī ītus latuerūt ⁊ r̄nſa dederunt ⁊ ſe deos eſſe dixerūt ac diuinos honores ſibi fieri decreuerūt. Sicq; hoc ifeliciſſimū ydolatrie crimē introductū eſt dīne maieſtati p maxime offenſiuum. Et intantū; hec veſania creuit ut capitali ſentencia plecteret' qui eos homies fuiſſe affirmaret.

2906. 3036. 3114.

Saruch vixit ānis 230.

Nachor annis. 148

Thare annis. 205.

Anno ante xp̄i natiuitatē. 4622. 2914. 4802.

Ydolatria oritur. Nō ſi bn̄ reuoluas hyſtorias reperies q tria pncipalit' boīes ad ydolatriā iduxerūt. ſ. affectō circamorietes/timor ⁊ adulatō apud reges ⁊ diligētiā artificū erca ſculpturā. Demones aūt i ydolis latētes ⁊ r̄nſa dātes huc errorē cōfirmauere nimis ita ut capitali pena plecteret' qui ei ſe nō cōfirmaret. Acceſſit iſup frauduleta poetaꝝ laudatio q miſeros damnatoſq; boīes in celū cōpoſitis carmib⁹ extulerūt. Et pulchre eodem tempore cū demones loqui hoib⁹ cepiſſent miſit clemens dn̄s angelos ſuos ut quibuſdam electi etiam veriſimiliter loquerentur ne ſimul tota humanitatis maſſa errore peſſimo deperiret.

Iſte Thare poſt mortē filij ſui Arā exiuit de vr caldeoꝝ ⁊ peregrinat⁹ ē i Carrā cū filijs ⁊ nepotibus ſuis. Fert' q ꝓpt' iniurias illatas ſibi a ɔtribulib⁹ ſuis eo q nollet adorare ignem receſſit. Et d'r cōiter ab hebreis q nēroth ibi regnauit q dict⁹ fuit alio noīe Amraphel rex ſenaar quē diu poſt hec abrahā ſuperauit ⁊ pcuſſit. ut dicit' Geñ. 14.

Contra poetas

angeli gratia miſſi ſunt patribus

Tpa groſſa 7 rudia ĩ qb⁹ nimis hũanũ gen⁹ defecit a pſpicuitate naẗ luis. 7 iõ necẽ fuit iſtitui leges poſitiuas ut eaꝝ ad uiclo hõ rediret ad pſtinã 7 nãlẽ itelligẽtiã. vide ſup hͦ doctoꝛẽ ſcm̃ ĩ pꝛima ſecũde. Nõ ꝙ multe iniq leges ab hominib⁹ iſtitute fuerũt ꝯ dictamẽ recte rãtiõis. Et multi hoies q̃ ceteris ſiue in potẽtia ſiue ĩ pꝛudẽtia 7c. pꝛeſtantiores erãt dij putabaẗ omne eni qͦd erat in ſolitum reputabãt q̃ſi diuinũ.

Iſte telexiõ ſic dõ ioꝝ. h. rex fuit q̃ regnte vſꝫ a dõ ibi iicia 7 leta tpa fuerũt ut eũ õſiictũ velut deũ colerẽt ſacficãdo 7 ludos celebrãẗ. qs ei pmit⁹ fecerũt huic ſucceſſit thuriac⁹ ẽca c⁹ ſepulchꝝ ẽt ſacficaẗ. Iſte vulgariẗ dice ſolebãt baẗ rx iuſt⁹ ꝑpẗ eximiã ſcitatẽ.

Telexion

Melchiſedech rx ſalẽ

Treueris extruiẗ ſup moſellã citas antiq̃

Iſte ẽ. h. rex aſſirioꝝ ſb q̃ nat⁹ ẽ yſaac ẽm aug.

panẽ 7 vinum obtulit abꝛahe magnũ miſteriũ. Fuit etiã ſacdos dei excelſi.

Reges aſſyrioꝝ.

Semiramis tcia

Iſta ſemiramis relicta vxoꝛ nini fuit q̃ p⁹ moꝛtẽ regĩſ aggreſſa ẽ jndos 7 obtinuit eos 7 ſic p totã aſiã regnũ aſſirioꝝ dilatatũ ẽ ĩ ciuitatẽ maximã babilonie iſtaurauit 7 muris circũdedit. hoc a filio ſuo nino dĩ ĩterfecta eo ꝙ ipm ad illicitũ ɔcubitũ auſa fuerit ꝓuocare ſicut recitat aug. 18. dͤ ci. dĩ. Mgr ĩ hyſtoꝛia dicit ꝙ ꝓpꝛio filio nupſit 7 ex eo filiũ genuit qui babiloniã caput regni iſtaurauit

Nin⁹ q̃rtus

Iſte nin⁹ fili⁹ magni nini 7 ſemiramidis. 4. aſſirioꝝ rex fuit 7 fertur mr̃em ꝓpꝛiã occidiſſe ut ſupꝛa.

Arri⁹ qnt⁹.

Abꝛahã. 4 reges pcuſſit ꝑpẗ Aoth. q̃ ceperant eũ ut Geñ. 14. quoꝝ vn⁹ dĩ fuiſſe Nemroth 7 dĩ hic Amraphel.

Anno mundi

Hic icipit tcia etas mundi.

3184	3234	3284
Abꝛaham fili⁹ thare vixit ãnis. 175	Nõ diligeẗ ꝙ ãno abꝛahe. 75. dͤ magnifica gl̃a ſũmi dĩ el apſũ ẽ hũ miẽ ſup hũanũ gẽ⁹ q̃ tũc ceperũt oꝛacl̃a pmiſſionũ dĩ apparẽ. Dͤ q̃s ſuaue hũ. vid aug. 18. dͤ ci. dei. Itẽ geñ. 18	h pmũ ſci ãgeli ĩ foꝛ hũana apparẽt hominibus. Ysaac vixit annis. 180.
2	1916	1966

Linea xpi.

Natiuitas abꝛahe ano. 2017

quartũ 2 ad a. 3. 19 ... aña

nõ ꝙ natiuitate yſaac vſꝙ ad exitũ dͤ egipto fluxerẽt ãni 40. vidͦ litteram geñ. 15.

Anno 2 abꝛaham natus

Hic icipit illa dulcis 7 deuota hyſtoꝛia pꝛiarchaꝝ nr̃oꝝ q̃ veꝝ deũ coluerũt 7 colẽdũ pdicauerũt. Vidͦ geñ. 12. vſꝙ ad finẽ.

Magn⁹ iſte amic⁹ dei abꝛabã naſciẗ ãno 43 nini reg.

Sarai.

Iſta ſarai diu ſterilͭ tãdẽ gr̃a diuina fecũdata pit yſaac nonagẽaria mlr ſcã alio noĩe dĩ yeſca

nabaioth

eſau

vxoꝛ abꝛahã

Egipcia fãula ſare ɔcubĩa abꝛahe dͤ hac Agareni

filia Arã.

Agar

Iſte Loth cũ exiſſet dͤ ſodomis gẽuit hos duos filios de duab⁹ filiab⁹ ſuis ebꝛius.

Moab.

Iſte eſt paẗ. moabitarũ.

Yſmaelel.

hos. 12. filios cũ. 10 alijs genuit dͤ mulieẗ egypciaca. hõ ferus.

Iſte vẽdidit pgenita fr̃i ſuo. Ipe eſt pꝛ idumeoꝝ 7 mõtẽ ſeyr poſſedit 7 pͦ equa aſinis iunxit. vnde oꝛti ſunt muli.

Fili⁹ thare fraẗ abꝛahã

Loth fi. arã

ſctũs vir iuſt⁹ 7 ſctũs ãgelicã meruit viſitationẽ ſicut 7 abꝛahã.

Seyr dar

Iſte Arã moꝛtu⁹ ẽ in vr caldeoꝝ. i. i loco q̃ vr dicebaẗ. Nͦ ãt dĩ ꝙ in ignẽ piectus fuit cũ abꝛahã 7c. ſunt fabule iudeoꝝ ſecundũ magiſtrũ in hyſtoꝛijs 7 alios.

Iſte ẽ pꝛ ãmonitarum.

ãmon

hic ẽ Laban fraẗ rebecce cũ q̃ ſuiuit iacob p duab⁹ filijs ſuis. ſ. Lya 7 Rachel.

Aram

hic ẽ fili⁹ nachoꝛ quẽ pepit ei melcha h mãſit poſt moꝛtẽ pꝛis in carram

Batuel.

Labã

vxoꝛ abꝛahe ex concubina.

Cetura.

De iſta cetura oꝛti ſͭ plures filij 7 gẽtes ut ptꝫ geñ. 25.

Fili⁹ Thare fr abꝛabam.

melcha filia arã

Hus.

Rebecca

hãc duxit abꝛahã p⁹ moꝛtem Sare

madian.

Iſte nachoꝛ exiuit cũ pꝛe ſuo thare dͤ chaldea 7 venit in terrã meſopotamie ibiq̃ moꝛat⁹ ẽ 7 poſteritas eius pmanſit.

nachoꝛ

Vxoꝛ nachoꝛ genuit octo filios utꝫ geñ. 22. ſed de vno. ſ. Batuel fit ꝓſecutõ ꝑpter rebeccã vxoꝛẽ yſaac. De hoc deſcendit Iob ſecundum quoſdam.

hus.

de hͦ deſcẽdit balaã q̃ 7 heliu.

Circa illud tẽp⁹ ſodoma 7 gomoꝛra ꝑpẗ pcca ſua hoꝛribiliẗ ſubuerũẗ. Vxoꝛ Loth retro reſpiciẽs ĩ ſalem repente ɔuerſa magno cõmonuit ſanccio neminẽ ĩ via libationis pterita deſiderare debere. hec aug. de ciui. dei.

Melchiſedech

Tercia etas Mundi

Angli hominibus apparere ...

mulorum ...

ypr ... amulorum ... prometheus.

Grecia
Ynachus rex argivorum primus

Jupiter fabulatur cũ yside ↄcubuiſſe ex qua diuina q̃dã ples orta putatur a groſſiſſimis plebib⁹ h̃ ſtudiũ fuit q̃rũdã maleficiorũ taliter ſua aut potentũ ſtupra excuſare.

Yſis.

Hic ꝑib⁹ Prometheꝰ ḟr Athlātis p̃ dict⁹ ↄfeciſſe hoĩes titulqȝ de rudib⁹ doctos fecit. tũ q̃ legit feciſſe hoim ymagines q̃s arte q̃dã deãbulare fec. Ipſe etiã p̃m⁹ anulũ inuenit i q̃ gemmam icluſit ⁊ i q̃rto digito portari iuſſit ꝑpt venã corꝫ q̃ illuc tedit.

Ynachus.

Primꝰ rex argiuoꝝ. Hic oriṫ regnũ argiuoꝝ ſiue grecoꝝ ubi p̃mo ynachꝰ regnauit ⁊ durauit vſqȝ ad tẽpora Delbore.

Iſta p̃ dcã fuit yo filia ynachi ſꝫ i egiptũ nauigās ibi lr̃as docuit ⁊ yſis vocata ẽ ⁊ pro magna dea coliṫ a ſtulṫ plebibus.

Phoroneus.

Iſte p̃m⁹ i grecia iſtituit iudicia legeſqȝ ↄſcripſit. h̃ hũit fratrẽ q̃ mẽſes ⁊ annos docebat obſuare ⁊ ſaccella ↄſtituit ad colẽdos ꝑpt q̃d a rudi ꝑp̃lo inter dos ↄnũerat⁹ ẽ ⁊ ei boues imolabãt dict⁹ eſt phegous.

Xerxes.

Armamitre 8.

Belocus 9.

Colchines Rodũ ↄdiderunt. Sub iſto Bel oco nono rege aſſirioꝝ locut⁹ ẽ dñs ad Jacob re.pmittẽs ei q̃ .pmiſerat patribus ſuis q̃ ſunt hec duo. ſ. poſſeſſio terre .pmiſſionis. ⁊ Chanaã ⁊ bñdictõ oim gentiũ i ſemine ipſi⁹ q̃d ẽ xp̃s dñs

Hic dr̃ Xerſes ãtiquus q̃ ⁊ balc⁹ vocaṫ ſb q̃ natus ẽ Jacob regnãte tũc apõ Sichonios thuriaco quẽ q̃dam thurimacã ſcribũt

Hic ẽ ſm aug. 8. rex aſſirioꝝ ſb q̃ de⁹ apparuit yſaac: pmittens ei q̃ .pmiſerat pũ ei⁹ regnãte tũc apõ ſicboĩos Leocippo etiam. 8. rege.

Diluuiũ i achia tpe ogigij reg eleuſine Abrahã moriṫ ⁊ ſepelitur in Hebron.

Minerua.

Hec apõ lacũ triconidẽ p⁹ iſtud diluuium p̃ apparuit ⁊ pl̃es artes iuenit ibi ⁊ p̃cipue lanificiũ ⁊ õa fcã eſt ſm errorẽ gentiliũ.

Minerua

Iſte Jacob hũit. 4. vxores. ſ. Lyã. Balã. Zelphã ⁊ Rachel. Lya. 4. fil. Bala. 2. Rachel. 2. Zelpha. 2

3344 — 3434

Jacob vixit ãnis .147.

Nat⁹ ẽ joſeph filius jacob ãno eius. 90. ⁊ vixit annis. 110.

Judas.

Ab hoc trib⁹ regia deſcendit ⁊ tandem chriſtus dñs.

2581 — 2291 Anno ante xp̃i natiuitatẽ.

Lya.

Prima vxor iacob lippa oculis gẽuit 6 filios ⁊ vnã filiam.

Dan.

tribum facit de q̃ ſampſon natus ẽ

Ruben.

tribũ facit ⁊ pdidit p̃genita.

Thamar.

Hec ab Her ⁊ honam filijs jude vidua ſ. gẽuit ab ipſo juda geminos filios ſcilicet Phares ⁊ Zaram.

Bala.

Famula Lye concubina iacob gẽuit duos filios.

Neptalim.

tribum facit.

Symeon.

tribũ facit

Vir ſcẽtus ⁊ glã doꝫ m⁹ iſrl̃ duplicẽ tribũ facit p̃genita ſ̃ ei⁹.

Leui.

ſacerdotalem tribũ ab hoc legim⁹ deſcendiſſe.

Sardonis

Manaſſes.

tribũ facit

Yſaschar.

tribũ facit.

Sue.

vxor jude.

Her.

Fili⁹ jude neqam percuſſus eſt a domino.

Rachel.

vxor iacob diu ſterilis tandẽ gẽuit duos filios ⁊ mortua i ptu ſepeliṫqȝ ꝑpe bethleem

Joſeph.

Effraym.

tribũ facit.

Zabulon.

tribum facit.

Sela

Fili⁹ jude cũ adhuc puul⁹ eẽt ñ dedit eũ iudas thamar ſꝫ cã viduã remiſit domũ ſui c̃ at creuiſſꝫ timuit dare ne occideṙ ſic̃ fr̃es ei⁹. Sñ ⁊ Thamar caute ſimulãs ſe mẽtricẽ ↄcepit ĩ biuio õ juda ⁊ gẽuit phares ⁊ zarã ut ꝑtꝫ Gen̄. 38.

Beniamyn.

tribũ facit de q̃ paulus ẽ nat⁹

Iſti duo filij joſeph nati ſunt i egipto ⁊ cõputanṫ int filios iacob.

Dina.

filia ñ facit tribũ i iſrl̃ h̃ cũ exiret vidẽ mulieres regionis corrupta ẽ a ſichen

Honan.

fili⁹ jude etiã percuſſus eſt.

Gad

tribũ facit.

Zelpha.

famula rachel ↄcubina jacobi genuit duos filios.

Aſer

tribũ facit

Serapis Iſte Serapis terti⁹ rex Arginoꝝ fuit dict⁹ apis cū i egyptū nauigio veniſſ3 ⁊ ibi mortu⁹ fuiſſet fact⁹ ē a ceca gēte oim maxim⁹ egyptioꝝ de⁹. tūc etiā mirabilis ſupſtitutio īcepit de boue diſſcolore quē apē vocabāt eo ꝙ viuus colerer. Et illo mortuo demones vitulū ſilem ibidē ꝑcurabāt ad decipiendū rudē ꝑplm. inde venit ꝙ filij Iſrabel ſilr delirabāt. ut3. qd hac ſtultitia mirabili⁹ ī hoīe rationabili.

Arg⁹ Iſte Arg⁹ quart⁹ rex argiuoꝝ fuit ex cui⁹ noīe illō regnū nomē accepit ⁊ poſt obitū de⁹ haberi cepit tēplis ⁊ ſacrificijs honorat⁹. Hoc tpe gretia ſegetes hīe cepit delat aliūde ſenib⁹

Omogir⁹ p m⁹ ad aratꝝ boues iunxit.

Chorīnt⁹ cōdit

Athēas Cicrops edidit minerua nomē accepit. hec ciuitas nutrix liberaliū artiū ⁊ mltoꝝ pbo rū fuit tñ ludificātib⁹ demonib⁹ ſupſtitioſa effecta ē. vid aug. i2 de ciui. dei mirabilē fabulam.

Reges aſſirioꝝ

Baleus Iſte fuit. io rex aſſirioꝝ ſub q̄ mortuus ē yſaac. regnāte tūc apud ſicbonios meſſapo. 9. rege.

Amithus. Apollo delphic⁹ clar⁹ hi ⁊ p⁹ mortē de⁹ hit⁹ ē. Hic etiā dī phyton ⁊ artē illā magicā iuenit q̄ dī phytonica de qua fit mētio ī ſacra ſcriptura.

Athlas magn⁹ aſtrolog⁹ qui ⁊ celum humeris portaſſe dī ꝓpt̄ peritiā aſtroꝝ

Iſte fuit. iz. rex aſſirioꝝ ſub quo mortuus eſt Joſeph regnante Sicboniorum plemmeo. ii.

Pharao Neſres. Iſte pharao rx egypti ſuſcepit ioſeph ⁊ exaltauit eū ꝓpt̄ ſomnioꝝ interpretationē. vide pulcrimā hyſtoriā Geñ 41. Memphis cōdit̄ ciuitas Egypti.

Mercuri⁹ mltaꝝ artiū perit⁹ clāuit q̄s hoib⁹ tradēs deus credebat.

Pharao Amonophis. Iſte pharao ignorabat ioſeph ⁊ iuſſit ſūmergi pueros. ut hēt̄ Exodi primo.

Anno mundi. 3445. 3495. 3544. 3594.

Linea chriſti

Phares **Eſrom.**

·4471 ·4021 ·4491 ·4091

Yſaac moritur. Jacob moritur ⁊ ſepelitur ī Hebron glioſe a ioſeph. Joſeph moritur annorum. 120. Seruitus ꝑpli Iſrabel incipit durans annis. 144.

Joſeph vir ſanctus

Circa iſta tempora īcepit hyſtoria libri Exodi.

Iſte Joſeph cū eſſet. 16. annoꝝ vendit⁹ ē. Anno aūt. 30. ſtetit corā pharaone īterp̄tans ſomnia ei⁹. qui ⁊ ſublimauit eū. Et qꝛ caſtus fuit ⁊ timorat⁹ ideo a domino vbiqꝫ dirigebatur.

Merari. **Chore**

Gerſon filius Jacob vixit ānis. 137 **yſaar**

Leui. **Caath.** vixit annis. 133. **Amram.** vixit annis. 137.

Iſte Leui pater oīm leuitarum quegrandem honorem ſacerdotalis dignitatis adepti ſunt ꝓpter Moyſen ⁊ Aaron. ex hys etiam chriſtus deſcendit ꝓpter affinitatē tribuū hui⁹ ⁊ Jude ⁊ ꝓpter miſteriū qꝛ chriſtus ſumm⁹ ſacerdos et rex eternus ſic debuit naſci ⁊ nobis inoteſci.

Athenae ... Omogirus ad aratra boves iunxit ... Apollo ... Atlas ... Mercurius ... Servitus ysrahel

Regnum Atheniensium oritur — Lib' barbar'

Cecrops

Hic oꝛit regnū atheniēſiū vbi pm⁹ iſte Cicrops regnauit q̄ multas ſupſtitiōes iſtituit nunq̄ ātea ī gretia viſas. ab h̄ pmū iupit ō⁹ pdicat eiq̄ boue offert

Cicrops primus rex atheniensiū. Bos ī egypto exit de fluīe ifeſto Serapis ꝛ eleuat in aere ꝛ rurſū itrare ꝛ ñ ꝯpa ret ꝛ p ō colit ſtulta plebe

Lacedemon.

Nota ꝙ ſm Aug circa iſta tēpoꝛa mlta mēdacia ꝛ fabuloſa an-notant a grecis hyſtoꝛiographis que cōit multo minoꝛa ſunt q̄ fama iactantur de modico negocio magna pꝛedicant.

Liber pī vinū iuenit p̊ in gretia ꝛ arboꝛes ꝯdidit. Ipſe ē dyoniſi⁹ bachus fili⁹ Semele filie reg Thebeoꝝ ꝛ p deo cultus eſt.

Hercules Antheū vicit. Nō ſm Aug plures fuerūt hercu-les ꝛ liberi patres quos indoctum vulgus aut putauit aut voluit deos fuiſſe.

Diluuiū Deucalionis

Saſr⁹ Diluuiū deucallionis factum ī Theſſalia ꝛ fetont fabulaꝝ ī cēdiū ꝛ vocat iō deucallionis q2 in eius regno maxime fuit.

Aſca tades

Aptheros rex Crete p̊ mellis colligēdi vſum iuenit. Hui⁹ filia ex iceſtu ꝯcepit de q̄ mirabilia narrantur. Et poſt ī idem fili⁹ regnauit ꝛ dict⁹ fuit auidie leges fecit ꝛ boues aratro pꝛimus iunxit.

Moyses natus

Iſte fuit. 14. rex aſſirioꝝ ſb q̄ nat⁹ ē moy ſes ī egypto regnāte ſicbonioꝝ. 12. oꝛtho pole ꝛ arcbiuoꝝ qnto araſio.

Sub iſto moyſes eduxit pplm ex egypto. Rexit tūc apō Sycboīos ma rat⁹ apō arginos triopas nouiſſimo tpe Cicropis athenieñ regis pꝛimi.

Filiȷ̄ iſrahel ſunt in magna tri-bulatione ꝛ ſeruitute.

Pharao Soccho ris. Iſte Pharao non⁹ a Nefre ñ audiuit vocē dñi nolens dimittere filios Yſrahel q̄re decē plag attrit⁹ poſtea cū ſuis ī mari rubꝛo ſummerſus fuit

3644 — 3688

Aram.

Amina-dab. Iſte Aminadab pm⁹ p⁹ moyſen fide plēa igreſſus ē mare rubꝛū aliȷ̄s trepidantib⁹ ppt q ō rega-lem ſtirpem meruit pꝛocreare.

Naaſon pꝛinceps tri-bus Juda in deſerto fuit.

Anno ante xpi natiuitate 1555 — 1511

Job naſcitur

Job vir ſanct⁹ ꝛ paciētie ſpeculū circa hec tem-poꝛa naſcitur de linea Nachoꝛ fratris Abꝛahe. Dixit annis multis quia poſt flagella vixit ānis 170. Et hec eſt poſitio Aug. Greg. Lyre ꝛc. lꝫ tertia generatione poſt Jacob ꝛ ſic fuit cōtem-poꝛaneus Moyſi licet diu poſt eum vixerit. Vide Aug. 18. de ciui. dei.

Lex dat in mōte ſyna.
Liber leuiticus ſcribit.
Liber nūeroꝝ pmulgat.
Thabernaculū pparatur

Choꝛe cum trecent viris perit. Dathan ꝛ Abyꝛon obſoꝛbēt. ꝛ multa milia pꝛoſternūtur

Moyses primus iudex

Moyſes pm⁹ iu-dex fuit. Incepit anno mūdi. 3688. autē anno. 120. annis. 40. vixit.

Deutronomium ſcribit. Balaā pphat ꝛ occidit

Iſte Moyſes de cui⁹ laude reſonāt celū ꝛ t̄ra oīm pphaꝝ ꝛ hyſtoꝛiogphoꝝ excellētiſſim⁹ fuit. Deum vidit facie ad faciē clare qō de nullo alio pterq̄ ō paulo aplo ſcripta teſtat ī hac fragili carne. Nō ē vtrobiq̄ eaō q2 ſt duo patreſfamilias. ille circūciſionis. iſte ī pputio dātes teſtimoniū de dina eſſentia docētes vnū verū deum colendū eē. ḡ iſti duo tāq̄ pmicerȷ̄ ōbebāt pꝛi⁹ vidē ut poſtea legitime teſtificare poſſent aliȷ̄ autem in figuris

Ytha-mar.

Moyſes na ſcitur ꝛ ponitur in aquam.

Arō naſcitur ante moyſen ānis trib⁹.

Aaron. ſumm⁹ pōtifex vixit ānis. 123

Elea-zar. fili⁹ Aaron

Maria

Iſte Aaron deo vocatus digne ſummū ſacdotiū ſibi aſ-ſumpſit ꝛ teſtamentū eternū ſibi ꝛ filȷ̄s ſuis ſtatuit. Moꝛit annoꝝ. 132. ꝛ ſepelitur in monte Hoꝛ. filiuſq̄ eius Elea-zarus in pontificatu ſuccedit.

Na-dab. Abiu. Iſti duo of ferentes ig nem alienū percuſſi ſt a domino

Iſta Maria pphetes fuit: carmen cecinit. lepꝛoſa fuit ſeptem diebus ppter murmur. Moꝛitur in Cades deſerti Syn ꝛ ibidem ſepelitur.

Italie regnum

Circa iſtud tēpꝰ īceperūt reges ī ytalia regnare ⁊ mlͭociēs noīa variarūt. Ex qbꝰ romanoꝝ ꝓpago clariꝰ deducit̄.

Reges ytalie. (Janus) Iſte Janꝰ primꝰ oīm regū ytalie dicit̄ fuiſſe filiꝰ Noe q palatiū extruxit qḋ dr ianiculū. Et poſt ꝑ magno dō habitus fuit duas facies ei figurātes ⁊ ī ꝑncipio āni eiꝰ feſtū celelebrātes q̄ſi eſſet finis ꝑteriti ⁊ ꝑncipium futuri anni. Unde Januariꝰ menſis dictus eſt.

Ytalꝰ rex iux̄ Albulā fluuiū .i. tiberiꝫ citatē ꝯdidit vbi pꝰ pī jonis rōa ꝯdita fuit a q̊ tō ytalia nūcupata fuit.

(Saturnus.) Iſte Saturnꝰ de Creta iſula dr̄ veniſſe ī ytaliā ⁊ ibi regnaſſe quē deliri ydolatre mira cecitate hominē fuiſſe negāt cū tn̄ aū regnaſſe dicāt ⁊ prius ſtercꝰ ſup agros ꝓijcē docuit. q̄re etiā ſtercutꝰ dr̄ ⁊ romani ſtercoraui poſt dicti ſunt ⁊ etiā ſaturniani.

(Picus) Iſte Picus ſaturni filius prius rex Laurentū fuit q bellator egregiꝰ ⁊ augur fuit ⁊ īter deos numeratus eſt.

Iſte fuit octanꝰ rex Aſſiroꝝ ſub quo mortuꝰ ē Joſue regnāte aqud Sychionios .16. corace. apud arginos decimo donao. apud athenienſis .4. ericthonio.

Reges Aſſirioꝝ. (Amictꝰ.)

Cathinꝰ ꝯdidit Thebas regnās ibi ⁊ grecas lr̄as inuenit. Fenix venit ī Tyrū ⁊ Sydonē ⁊ regnauit ibi ⁊ vſū lr̄aꝝ tͨdidit eis ⁊ coloris fenicei q̄ capitalia faceret

Iſte ē .23. rex aſſirioꝝ ſub quo hyſtoria Delbore ānotatur ſm̄ aug̃. ⁊ regnū argiuorum defecit. (Laperes)

Troys ī Dardania regnauit ⁊ troyā condit Fabule multe a grecis annotantur.

Ericthoniꝰ athenienſiū princeps primꝰ ī grecia quadrigam iunxit.

Sibilla ſamia femo noe dicta apte ꝓphetat de xp̄o ⁊ de pauꝑcula eius matre.

Sibilla eritbrea ī Babilone orta multa ꝓphetat de regno iudeoꝝ ⁊ troya ſubuertēda ⁊ de xp̄i incarnatione ⁊ beata virgine maria.

Anno mūdi. 3725. 2775. 3825

Linea (Salmō Raab eiꝰ vxor) (Booz filius ſal ō Raab.) Fiecbab de quo deſcēdit ſtirps valde religioſa hoc tempore fuiſſe creditur. Ipſe autem de Jetro cognato Moyſi deſcendit ⁊ conuerſus fuit ad Judayſmum. (Boos,)

1474. 1424. 1374.

Moyſes morit̄ Jordanis ſiccat̄ Jericho capitur Sol ī celo īmobilis ſtat.

Hic ſm̄ quoſdā texitur hyſtoria deſtructionis Beniamin ⁊ Gabaon. ꝓpter ſtupri crimen.

Nota q͛ hic fit ſaltus p euāgeliſtas q̊ ad Booz ⁊ Obeth. qr̄ ad minꝰ inter eos fluxerūt anni .272. qḋ tēpus ad vnū hoīem referri nō pōt. ⁊ ideo hͥ .5. ponūtur magis ad denotandū tempꝰ q̄ʒ rem geſtam. +

A Joſue vſʒ ad Aioth anni .40.

Judices. (Joſue .2.) de tribu Juda (Othoniel .3.) de tribu Beniamin (aioth 4.) an. o. (Sangar .5) Hic nō interponit̄. quia annos non habet. de Effraym (Delbora .6)

Iſte Joſue vir bellicoſus fuit. q̄ ī deſerto Amelech vicit. poſt mortem moyſi a deo iudex ꝯſtitutus fuit ſup iſrahel ut terram ꝓplo diuideret. Cuiꝰ bella ⁊ opera ⁊ religioſa mens in libro ſuo deſcripta ſunt.

Iſte Othoniel frat̄ Caleph iunioris libauit iſrl̄ de oppreſſione regni Meſopotamie quē ꝑcuſſit. Ipſe accepit Axam ī ꝯiugē q̄ petiuit irriguū ſuperiꝰ ⁊ īferiꝰ a prē ſuo Caleph. vtʒ judicū .1

Iſte Aioth ꝑcuſſit Eglon regē Moab ⁊ libauit iſrl̄. Fuit eni vir fortiſſimꝰ ⁊ vtraqʒ manu vtebat̄ ꝓ dextr̄a. Pꝰ hūc fuit Sāgar q ꝑcuſſit de philiſtini 600. viros vomere. judicū .3

Iſta Delbora fuit mulier ⁊ ꝓpter grām ꝓphetie delatus ē ei honor ut indicaret iſrahel. vñ de mandato dei vocauit baruch ut ꝑcuteret hoſtes iſrahel. Et īualuerūt filij iſrahel ꝯtra jabin regem Chanaan et ciʒaram principem milicie eius ⁊ deleuerunt eos judicum quarto.

Hyſtoria libri Judicū h̄ īcipit

Pōtifices (Eleazarus) Hyſtoria libri Joſue incipit. (Phynees.)

Iſte Eleaʒarꝰ .2. pōtifex cū joſue diuiſit iſrahel terrā. Et ab eo dſcēdūt pōtifices vſʒ ad xp̄m paucis exceptis.

Hyſtoria de ydolo Myche ſm̄ expoſitores ccit dr̄ accidiſſe pꝰ joſue in illis .8. annis. ſʒ h breui dicūt q͛ tpe othoniel.

Iſte phynees cum adhuc iunior eſſet ʒelauit ꝓ dn̄o tranſfigens luxuriantes. Et ita placatus eſt dominus. Numeri .25.

Ianus Primus

Romani Stercorum

Thebarum conditor grecarum litterarum inuentor

Troia

de hoc vide virgilium li. 3° georgicorum

Lrāz latinaz mūrrex

Iſte ſecundus rex Laurentum fuit qui etiam deꝰ fuit illoꝝ q ſic voluerūt vel putauerunt

Faunus.

Sub iſto vi factū exci- diū Troye. forte pme 7 non ſecunde.

Ex hoc latinoꝝ nūm re- gnū dici cepit 7 Laurentum defecit.

Latinus.

Carmenta filia Euandri lraſ latinas inuenit.

¶ Occaſio troyanoꝝ belloꝝ orit̄ q̄ tanq̄ ſcintilla minima fuit eo ꝙ Laomedon ñ recepit Herculem 7 Jaſonē cū honore debito 7 ex tantillo tot creuerent mala. Caueat ſibi quiſq̄ ait Comicus

Hoc tēpore Thola iudicauit iſrahel

Thaneranus.

Anchyſes ex dea venere generat Eneā q regnūit i ytalia. Hec ficticia deceptores rudiū pploꝝ cōfinxerūt qbꝰ ſua ſtupra 7 adulteria palliarunt.

Sibilla frigia fert̄ vaticinata fuiſſe Anchyſe 7 de flagellatiōe potētū tre 7 ò deſcenſū di ò Olimpo

No

¶ Sibilla delphica añ troyana bella vaticinata ē de xpi icarnatione abſq̄ maris coytu. Et ſi hec ita ſit tūc gentibꝰ aptiꝰ primū q̄ iudeis reuelatū ē miſteriū icarnatōnis q̄ ò valde mirū videt̄. Silit̄ dicēdū videt̄ de Job.

¶ Laomedon rex Troye occidit̄ 7 filia eiꝰ Ezio- na capitur 7 i gretiam ducit̄ ꝓpter q̄ ſecuta ſunt bella grauiſſima 7 mala horrendiſſima. Vide hyſtoriam troyonam.

Hercules mori tur

Hercules ilīū vaſtat. i. troyam cum Jaſone q̄ ſtatim a Priamo reedificata fuit Item Hercules. 12. facta pegit. Agonem olimpia cū conſtituit. multa bella confecit. Et plurima mēdacia enormia de ipſo cōficta ſunt. Tandem poſtq̄ multos ſuperauit ipſe morbū ferre non valens quo laborabat ſed ab eo ſupe- ratus flammis ſe iniecit 7 mortuus inter deos tranſlatus eſt.

3876. | 3936.

Boos. | Booz.

Anno ante xpi natiuitate. 1274 | 1324

4 Dicit tñ Nicolaꝰ de Lyra ꝙ iuxta hyſtorie ritatē fuerūt tres Boos ſibi viciſſim ſuccedētes. Q̄ò quia ex canonica ſcriptura pt̄ꝫ p ſolido aſtruere ñ audemꝰ. h tñ certiſſimū ē ꝙ int̄ pncipiū iudicatꝰ Joſue q̄ñ ſalmon accepit Raab q̄ genuit boos vſq̄ ad natiuitatē dauid fluxerūt anni circiter. 367. vbi tñ niſi tres ab euāgeliſtis gñationes ponūtur

Gedeon. 7. annis. 40. ò tribu Manaſſe.

Abimelech 8

Thola. 9. annis. 23. de Yſacbar.

Jayr 10. annis. 22. de Galaad.

Iſte Gedeon pcuſſit q̄tuor reges. ſ. Oreb. Zebee. zeb 7 ſalmana 7 humiliatus eſt Madian coram Jſrahel Judicum. 6. 7. et. 8.

Iſte Abimelech filius naturalis gedeon nō vocatꝰ a dño ſꝫ maliciosē ingeſſit ſe ad pncipatū occiſ. 70. fribꝰ ſuis q̄re etiā mala mōte vitā finiuit Judicū. 9. Nomē enī regiū ſibi inique imponi iuſſit.

Iſte Thola redijt ad modum priſtinū ſilꝫ quo iudices preerāt p modum directicis 7 conſilij magis q̄ dominij.

Iſte Jair hūit. 30 filios quos pricipes. 30. ciuitatū oſtituit. 7 qz ipſa bona i ſilentio 7 pace tranſeunt patet ꝙ in diebꝰ iſtoꝝ duoꝝ Jſrahel dño adheſit 7 ideo cuncta proſpere aduenerunt.

Abyſſue.

Hocci

Helena rapitur a paride filio priami.
Ipſa aūt regina fuit vxor Menelay regis.

Hector ꝑmogenitꝰ priami totꝰ legal̾ prudēs fidelis ⁊ icōpabilis fortitudiuis ⁊ ſtrenuitat̾.

Reges ytalie.

Primus rex trope filius Laomedont̾ poſtq̄ ciuitatē mirabilit̾ extruxerat bellū incboauit cōtra grecos in malum ſuum.

Troyanum bellum decēnale famoſiſſimū.

Agamennon rex frater Menelai regis totiꝰ exercitꝰ grecorum dux bellat ꝯtra troyā ⁊ tandē capit traditorie ⁊ ſcādaloſiſſime.

Iſte Eneas poſt deletā troyā a grecis relegatus venit in ytalam cū.zo.nauibꝰ ⁊ plurima bella ꝯſtituit. Hic fertur i ꝯiugē babuiſſe filiā priami Eleuſinā. ⁊ deus factūs fuit errore vulgi.

Eneas annis.3

De h̄ dicūt̾ deſcēdiſſe Julius ceſar ⁊ Octauianus auguſtus.

Ulixes vir facūdiſſimus poſt multa maris pericula ad vxorem ſuam penolpem caſtiſſimam ꝑuenit.

Greci pereūt miſerabilit̾ poſt captā troyam tam in mari q̄ in terra repatriādo ⁊ ꝓditores affligūt. Infeliciſſimū porro fuit boc bellū vbi nemo laudē oēs damnuȝ reportarunt.

Fabule ſtultiſſime de Dyomede ⁊ Cyrce. vide aug̃.18. de ciui. dei. O qualit̾ deceptꝰ fuit bō.

Troya vaſtat̾ atrocit̾ tradita p athenorem ⁊ Eneā viciosiſſime fracta fide.

Reges Aſſyrioꝝ.

Antbanis.

Sub iſto bella troyana facta deſcribūt̾ regnāte apud atheniēſes Mneſte apud ſicbonios poliſide.

Era grecoꝝ principalis ꝓpt̾ bāc victoriaȝ greci byſtorias ⁊ alia facta conſcripſerunt āno ꝑ ul̾ z.⁊c̄ pꝰ captā troyā. ipē ē tūꝰ ānᵒ Abdon iudicis jſrahel.

Amaſones ſt̾ mulieres fortiſſime q̄ arma ſūpſerūt ⁊ borrēdiſſima mala p cētū an. ꝑpetrarūt tā i aſia q̄ i Europa vrbe delēdo ⁊c̄.

Cartago prima conditur a Carcedone tyrio. Jam ſepe deſtructam ferunt ⁊ iterum reedificatam.

Francio ⁊ Turcus troyani fugiētes duo regna conſtituūt longe tū poſt.

Anuo mundi. 3975. 4025.

Linea chriſti

Boos Boos.

1224. 1174.

Hyſtoria Ruth.

an.18. 11. de galaad 12. de juda 13. d̄ ȝabulō 14. d̄ effraī 15. d̄ dan 16. de leui.

Judices.

Sine iudice — Jepte an.6 — Abeſſan.7 — abialō an.10 — Abdō an.8. — ſampſō an.20 — Hely an.40

Poſt mortē Jair filij iſrl̾ pctis vetibꝰ addidert noua ⁊ tradidit eos dn̄s i manꝰ pbiliſtijm ⁊ filioꝝ amō.18.an. ⁊ oppſſi valde piecerūt ydola ⁊ clamauerūt ad dn̄m. Tūc Ipſe facto ſup ſe ſpū dn̄i pcuſſit regem amon ⁊ ſediciosos de mōte Effraym filiamq̄ vnicā ſtulte imolauit. judicū.11.et.12.⁊c̄.

Iſte dr̄ fuiſſe boos q ruth i ꝯiugeȝ duxit

Sub iſtis tribꝰ tp̄a qeta fuerūt ⁊ lōnil notabile actū ē tūc i jſrl̾. Et nota q̄ iſtū acbilon.70.nō bn̄t nec etiā tēpus ſine iudice ſuppoſitū. ſed iſta tēpora aſſignat Joſue q uō babȝ tēpꝰ ſpecialit̾ diſtinctū ſm bebraicā ỽitatē. ⁊ ita cōcorda ſupputatōes ānoꝝ ſm quēlibet. alioqn errabis ⁊c̄.

Iſte ſāpſon fortiſſimꝰ fuit ⁊ liberauit jſrl̾ de mānu pbiliſtijm ⁊ ꝓpter mirabilē fortitudinē putabat̾ fuiſſe bercules. Eiꝰ mirabilia opa vide Judicuȝ 13.⁊c̄.

Ophni. Phynees.

Iſte beli fuit judex ⁊ pōtifex ⁊ bāit bos duos filios. ⁊ q̄r nō ſufficiēt̾ eos corripuit pariter cum illis punitus ē a dn̄o. ut pȝ 3. Reg̃. 4.

Incipit byſtoria primi libri regū tēpore Heli circa natiuitatē Samuelis.

Pontifices.

Ozy.

Iſte ozy de ſemine aaron per lineā Eleaȝari pontifex fuit. q̄ morᵒ nutu dei trāſijt pōtificatꝰ ad lineā de ytbamar ānis.120. i qua beli ꝑmꝰ ſummꝰ ſacdos fuit abyatbar vltimus.

Iſte Aſcanius filius Enee de Creuſa Albã ciuitatẽ odidit. ⁊ regnauit illic vñ ipſe dcũs eſt rex Albanoꝝ ⁊ cõſe quẽter poſteri ſui dicti ſunt Albani.

Ab h̃ Siluio Enee de Lauina filia Latini r̃ges ſeq̃ntes dci ſunt Siluij. fuit enĩ ĩ ſilua nutritus ⁊ venatõne. h̃ natus ẽ poſt mortẽ patris ſui. vñ poſthumus Enee dr quia poſt hũatõeꝫ ipſi⁹ nat⁹ ẽ iuxta illud virgilij Tu poſthuma ples

Iſte Eneas fi lius pdci ſiluij poſthumi re gnauit an. 31. tpe ſcꝫ ſaul.

Iſte Latinus fili⁹ regnauit ãnis. 50. tem pore Dauid.

Julius filius Aſcanij a quo Julioꝝ familia originem ⁊ nomen traxit

Aſcanius annis. 28

Albanoꝝ primus.
Latinorũ tertius.

Siluius 29.

Eneas ſil uius. 31.

Latinus filii⁹. 50

Lacedemonioꝝ regnũ oritur vbi pmũ Oneſt⁹ regnauit

Hectoris filij tanq̃ veri here des Yliũ receperũt. i. troyã expulſ̃ poſteris Neſtorijs.

Athenienſes poſt mortẽ Codri magiſtra tus hĩe ceperũt adminiſtrãde reipublice

Corinthyorũ regnũ orit̃ vbi pmũ Ale tes regnauit.

Cartago iteꝝ cõdita dr a Dydone re gina. qr iam forte deſtructa fuerat

Venetie ⁊ Padua extruũtur a reliquijs troyanoꝝ.

Codr⁹ rex Athenẽſiũ ſeipm volũtarie morti tradẽs libera uit ppl̃ꝫ ſuũ. dignũ exẽplũ paucis aut nullis imitandũ pnci pib⁹ r̃liq̃t. vñ ob hãc mirã fidelitatẽ a ſcis doctorib⁹ allege ri ſolet q̃i q̃dã figura xpi in eo pceſſiſſet

One⁹

Homerus hoc tẽpore fuiſſe putat̃ q multa mẽ dacia oſcripſit ſicut Sibilla eritbrea pph̃auit Alij dicũt ꝙ tempore acham.

Amalech delet̃ p Saul ⁊ deſinit eſſe ppl̃s ſicut predixit moyſes Exodi. 17.

Iſte ẽ 2⁹ rex aſſirioꝝ ſub q̃ ceſſauit r̃gnũ Hebreoꝝ qd ſtetit. 958. an. regnte athenis melancho. 16. tempori heli.

Anglia q̃ olim albio nũc circa iſtud tẽp⁹ Britania nũcupari cepit a Bru to rõano uel pori⁹ ytalico obtinet̃. ipſe enĩ fugat⁹ a ſuis ad Troyã iuit ⁊ collecto exercitu de reliquijs tro yanoꝝ poſt grandia bella filiã regis grecoꝝ accepit vxorẽ. Deinde p maria vagãdo locũ aptũ querẽtes caſu vene rũt ĩ angliã iſulã optimã ibi delictis paucis gygãtib⁹ tẽpore heli ſacerdotes deiceps tenuerũt vſq ad tẽpora Gre gorij pape circa annos dñi. 690.

Hic incipit q̃rta etas

4075. 1074.

Iſte Dauid rex 2⁹ iſrl̃ vir ſm cor dei elect⁹ ĩ regẽ vnct⁹ ẽ ĩ adoleſcẽtia per ſamuelẽ p⁹ mortẽ ſaul: regnauit an. 40. Cui⁹ opa pl̃ima in. j. et. 2. libris regũ ſcripta ſunt. Regũ p ca. 26.

Yeſſe yſay pr Dauid

Scđs rex Dauid annis. 40

a diluuio vſq ad ẽm etatẽ anni. 942. Ab adam vſq ad babiloniã tranſmigrationem anni. 4879.

mundi durans vſq ad transmigrationem babil

Iſte Dauid q̃i q̃dã ſtupor ĩ hĩãs pre lucet gr̃ie ĩ q̃ vnq̃ hec ouenerũt. tãta ſublimitas ⁊ hũilitas tãta: tanta ſtrenui tas tãta mititas. tã grãdis ſeculariũ cu ra. tã pura ⁊ deuota ſpũaliũ otẽplatõ Tot hoies pimẽ tot lacrimas fundere

Anno ante xpĩ natiuitatẽ.

411 4214

Iſte yſſe fuit binomius. qr etiã dictus fuit yſay pr Dauid de q̃ mlt̃ociẽs fit mẽcio ĩ ſacra ſcptu ra: quia xpus ab eo deſcendit

Saul j. rex

Iſte ſaul primus rex iſrl̃ regna uit anno vno ul̃. 40. cũ ſamuele ⁊ fuit de tribũ Benyamin q añ ſuſceptũ regnum electus ⁊ bon⁹ erat. ſꝫ poſt miſerabilit̃ defecit. Ei⁹ opa vide. j. Reg̃. 9.

Gad
Nathã
Aſaph

Iſti tres pph̃abũt tpe dd̃ Iſte nathan fuit filius fra tris dd̃ ⁊ adoptiu⁹ yſay

Iſte ſctiſſim⁹ vir Samuel de ſterili ma tre natus mi niſtrauit corã dño a pueritia vſꝫ ad ſeniũ optime ouerſat⁹ nõ tñ fuit põ tifex. qr nõ erat de ſemine aarõ. ſꝫ Chore. vel ſm aug̃. ĩ li. retractionũ fuit de aaron. ſꝫ nõ fili⁹ ſacerdot̃. Judicauit iſrl̃ cũctis dieb⁹ vite ſue. qr Ꝟe fidelis pph̃a dñi fuit. oib⁹ amabilis. reges vnxit duos. ſ. ſaul primo. deinde dauid nõ tñ ut ſtatim regnaret. ſꝫ qñ dñs diſponeret. Hic ſolus ⁊ moyſes legũt̃ oraſſe p inimicis: ĩ toto veteri teſtamẽto. vñ euã gelicã pfectionẽ. pbant̃ ipleuiſſe. etiã añ tẽp⁹ pmulgationis eiuſdẽ. Vitã ipi⁹ vide ĩ princi. ⁊ ſeq̃ẽter vſq ad finem primi libri regum.

Samu el. 17. ã. 40. cum ſaul.

Achy tob.

Achie lech.

Abya thar.

Iſte abyathar fugit a Dauid ut ĩ regũ dicit̃ ⁊ fuit glorioſus cũct̃ diebus Dauid ⁊ pontifex

Iſte achytob filius Phinees filij Heli fuit pater achimelech quẽ pcuſſit ſaul cũ omni domo ſua pꝑter Dauid. ut pꝫ p̃ Reg̃. 22.

Sara ya.

Mera ioth.

Ama rias.

Achi tob.

Iſti. 4. nõ fuerũt ſummi ſacdotes pꝑt̃ dictã cãm. ſꝫ ſadoch q̃ eis deſcẽdit. quẽ ſalomõ oſtituit ſummũ pontificẽ ſm ver bũ dñi ĩ manu ſamuelis. reiecto prius abyathar de ſacerdotio q fuit vltim⁹ de linea ythamar. ut pꝫ. 3. Reg̃. 2.

Secundus liber regũ incipit a tẽpore Dauid qñ icepit regnare

Iſte Alba ſiluius fuit Enee ſiluij filius ſicut dicit magiſter. Et dicit Aug̃. Hic edificauit albam ciuitatē a qua albani dicti ſunt. Forte prius fundata. 7 hic inſtaurata fuit.

Iſte alio noīe dictus fuit Egippus. 7 regnauit annis. 24. tempore Roboam.

Reges albani in ytalia.

Alba ſiluiꝰ ānis 40

Achis ſiluius 24

Regina ſaba audita fama Salomonis venit vidē eū. Et quia fuit ꝓphetiſſa Sibilla dicebatur. quia ꝓphetauit de ligno ſancte crucis 7 de excidio iudeoꝝ. fuit enī cultrix vnius veri dī.

Era principalis huius hyſtorie ſacre ē hec. ſ. fundationis templi. Ipſe eſt annus quartus regni ſalomonis pꝰ egreſſionem de Egipto. 480. ut pꝫ. 3. Reg̃. 6.

Templum domini.

De tēpli dedicatiōe 7 ceteris feſtis iudeoꝝ eſt notādū ꝙ primo habuerūt ſeptem feſta videlicet ſabbatū i qualibet ſeptimana. Neomeniā i principio cuiuſlibet mēſis. Paſcha quartadecima luna aprilis. Penthecoſten quinquageſima die poſt paſcha in mēoriā date legis. feſtū tubarum prima die ſeptēbris in memoriā liberationis iſrahel. feſtū ꝓpitiationis vel afflictionis decima die ſeptēbris. feſtū ſcenophegie quod fictionem tabernaculorū ſonat. 15. die ſeptēbris. Poſtea circa hec tempora ſuperuenit feſtū encenioꝝ. hoc eſt dedicationis templi. Deinde tempore heſter feſtum furim. i. fortium. Et hec notula valet ad itelligentiā ſcripturarum diuerſarum 7c.

Seſag rex Egipti proſperatur in multis 7 gentes bello ſuperat 7 cōtra Roboam aſcendit poſt hieruſalem.

Reges iuda incipiunt.

Anno domini. 4165 — 2o5.

Linea chriſti.

Salomō ā. 40

Iſrahel in flore 7 nec ante nec poſt fuerunt huiuſcemodi dies in iſrahel

Roboā ānis. 17.

1024 — 994 — Anno an xp̄i natiuitate.

Salomon iſte rex pacis ex dono dei ſingularē habuit excellentiā vltra omnes hoies qui vnqꝫ i mūdo fuerūt. in ſapia diuicijs. delicijs 7 glīa ac familiaritate cū deo. Nam 7 ſi moyſes 7 dauid petrus 7 paulus hieronimus 7 augꝰ 7 ceteri ſimiles eū in ſapientia 7 ſanctitate excellerūt non tn̄ i glia 7 diuitijs. Itē q̄uis aug̃ 7 ceteri qdam anteibāt eū in glīa poteſtate 7 diuitijs: nō tn̄ i ſapia 7c. 7 ſic oīa iſta diūctim talit̃ nemo ſic ipe habuit. Et hic tantꝰ miſerabiliter defecit 7c̄

Iſte roboam ſucceſſit ſalomoni patri ſuo i regno. ſed i ſapia nō ita. deceptꝰ nāqꝫ ꝯſilio iuuenū amiſit dcē tbꝰ eo ꝙ iprudēt rñdit ꝑplo. ut pꝫ. 3. reg̃. 12. et. 2. pal̃. 10.

Pontifices

Sadoch filius Achitob.

Achias ſilonites ꝑdicit ieroboā ꝙ ſit regnaturꝰ ſup iſrahel.

Achymaas.

Iſte ſadoch quia nō declinauit ad ꝑtem Adonie ſꝫ fuit cū nathā ꝓ ſalomone. iō in pontificatum ſublimatus fuit. reiecto abiathar de ſacerdotio 7 ſic pontificatus redijt ad filios Eleazari.

Semeyas clarus habetur qui poſtea cōpeſcuit roboam ne pugnaret contra Ieroboam 7 ſcripſit geſta coꝝ.

Iſte fuit filius ſadoch. ut patet pri. pali. 6.

Abdo ꝓpheta clarus habetur qui poſt contra vitulos ꝓphetauit.

Reges iſrahel incipiunt ephraheus

Hyſtoria tertij libri regū icipit a tēpore qn̄ Dauid mortuꝰ fuit ſalomon regnare cepit. Vide ibi opa magne multa ipſiꝰ vſqꝫ ad ca. 12. 7 a ꝑncipio ſecūdi libri pal̃. vſqꝫ ad ca. 10. Nota ꝙ ſicut dicit aug̃. 17. de ciui. dei. ſalomon bonis inicijs malos exitus habuit. Quippe ſecūdē res q̄ plerūqꝫ ſapientū aīos fatigāt magis huic obfuerūt qꝫ ꝓfuit ipſa ſapiētia etiā nūc 7 deinceps mēorabilis 7 tūc lōge lateqꝫ laudata. Et i reuelationibus brigitte legit̃ ꝙ ſalomon 7 ariſtoteles nō ſibi ſꝫ alijs dixerūt

Ieroboam ā. 22

Iſte Ieroboam fuit pmo de familia ſalomonis 7 bonus: ſed factꝰ rex peſſimus ydolatra factus ē. Et peccare fecit iſrahel iducēdo populum ad ydolatriā. Et multa mala ſecuta ſunt. imo pene totius populi deſtructio. Iſta fuit figura machometi. ut patebit loco ſuo ſicut antiochus antichriſti.

Expta Schoz: th:

Schoz Expta. th.

Iſte fuit Capuam in cam pania ⁊ regnauit ibi an- nis. 28.

Capis fil ui⁹ an. 28

Notandum

NB. Abel

¶ De ſanctorum exemplis que iuxta decurſum tẽporis fuerũt viciſſim ⁊ non ſimul dicit Gregori⁹ i moralib⁹ ꝙ mira diſpenſatione diuinit⁹ actũ ſit ut quiq; ad illuminãdã noctem preſentis vite velut aſtra i hoc mũdo radiarũt donec verus lucifer .i. redemptor humani generis ſurgeret. Nam ad oſtẽdendam inocentiã: venit Abel. Ad docendã actionis mundiciã: venit Enoch. Ad iſinuandam longanimitatẽ ſpei ⁊ opis: venit Noe. Ad manifeſtandã obedientiam venit Abraham. Ad demõſtrandũ ꝯiugalis vite caſtimoniã: venit Yſaac. Ad inſinuandã laboris tolerantiã: venit Jacob. Ad rependendã cõtra aduerſa fiduciã: venit Joſue. Ad oſtendendã i flagella pacientiã: venit Job. Et ſic patet quomodo i priſtinis tẽporib⁹ ad modũ paruus fuit numer⁹ pfectoꝝ. ſed circa hec tẽpora ꝓphetaꝝ: valde creuerunt ſanctitatis exempla. quando etiam plures martiriſati fuerunt ꝓ fide vni⁹ veri dei. Ecce q̃ſi fulgẽtes ſtellas i celo cernimus ut in offenſo pede operis iter noſtre noctis ambulemus

Anno mundi 4222. 4227.

Abya annis tribus.

Aſa annis. 41.

977. 974. Anno an xpi natiuitate.

Iſte Abya mixt⁹ erat qꝛ aliqñ bene ſe habuit. ut patet i bello ⁊ ſermone longo cõtra exercitũ iſrahel ⁊ victoria diuinit⁹ data. Aliquãdo peſſime. qꝛ ydolatrauit ⁊ ob tam magnã igratitudinem percuſſus a dño parum regnauit. ut patet. 3. Reg. 14. et. 2. par. 15.

Iſte Aſa i principio regni ⁊ deinceps pene vſq; ad. 36. annũ valde bene ambulauit ſicut Dauid ⁊ percuſſit Ethiopes cõtra ſe veniẽtes ⁊ abſtulit ydola. ſ; poſt hec iniit fedus cũ rege ſyrie Benedab. ꝓpter Baaſa regem iſrahel q cepit aſcẽdere cõtra ſe qđ diſplicuit dño. Unde miſit ad eũ ꝓphetam Anani quẽ ſtatim icarcerauit: ⁊ ideo doluit pedes qꝛ podagric⁹ fact⁹ eſt ⁊ plagatus eadem pena qua ꝓphetã vexauit obijt. ut pȝ. 3. Reg. 15. et. 2. par. 14. 15. 16. capitul.

X ¶ Opera Jheroboam ⁊ duritiã mentis eius patent. 3. Reg. 12. ⁊ ſequẽti ca. Et nota ꝙ illđ exemplũ pniciofiſſimum fuit poſteris ⁊ vſq; hodie eſt ⁊ in futurum erit. quia plures querentes occaſionem dominãdi retrahunt ſubditos a iugo fidei diuerſum ⁊ alienum cultum inſtituendo. ut patet per predictum machometum ⁊ ſequaces ſuos. Similiter greci volẽtes recedẽ ab obedientia eccleſie ſcienter prolapſi ſunt in varios errores nouũ modũ in diuino aſſumentes officio: ⁊ ob hoc miſerabiliter ſepe exterminati ſunt.

Azarias filius Obed ꝓpheta clar⁹ habetur ⁊ de captiuitate predixit 2. Paral. 15.

Anani ꝓpheta hic increpauit aſa Et ideo incarceratur.

Jeu filius anani ꝓpheta mittit cõtra Baaſa regẽ iſrahel in martirio coronatur ab eo ꝓpter verbum dñi. ut patȝ. 3. Reg. 16. de yſachar.

Iſte nadab icepit regnare ãno ſcđo aſa regis jude ⁊ fecit malũ ſicut pr ei⁹ ⁊ pcuſſit eũ Baaſa ⁊ regnauit ꝓ eo. ut pȝ. 3. Reg. 15.

nadab an. 2.

filius jheroboaȝ

baaſa ã. 24.

Iſte Baaſa icepit regnare ãno tercio Aſa regis iude ⁊ ambulauit i pctis jheroboã cui⁹ omnẽ domũ pcuſſerat de mãdato dñi nec audiuit Jeu ꝓphetam ut rediret. ut pȝ. 3. regũ. 15. et. 16

Iſte Carpentus ſiluius poſt regem Capis regnauit annis.13.in ytalie tempore Joſaphat.

Iſte Tyberius regnauit ann 8.9.Et quia ſummerſus fuit i Tyberi que añ fuit ... bula:ideo ab eo nomen accepit.

Reges ytalie. — Carpentus ſilui⁹ — Tyberi⁹ Siluius

Circa hec tempora ſanctoꝝ doctoꝝ ſcripta que vidi gentiliū hyſtorias non ꝯmemorant. Et puto illam forte cauſaꝫ ꝙ ad itellectū ſacre ſcripture nihil cōferant. Dñ vſqꝫ ad ſardanapulū vltimū monarchā aſſyrioꝝ nullā mentionem faciūt de aliis i termediis. Et nō ꝙ quibuſdā impitꝰ mi:ꝝ valde videꝰ quare ſci viri ſic diligent ſcrutati ſunt hyſtorias gentiū cū tñ i ſcriptis ſuis tociens moneant nos ſurſum coꝛ habere ⁊ terrena faſtidire.iuxta illud. Non loquatur os meū opera hominū.⁊ illud.Laudē dñi loqueꝰ os meū. ¶ Pro quo eſt aduertendū ꝙ multiplex neceſſitas eos ad h̄ cogebat. Fuerūt enī quidā heretici ⁊ gentiles qui ſacrā ſcripturā calūnia banꝰ q̄ſi falſa eſſet ꝙ indebite aſſignaret de curſum temporum ⁊ multa dixerūt facta eſſe aliis temporib⁹ q̄ꝫ ipſa narraret.ſed poſt q̄ꝫ Jheronim⁹ ⁊ alii itelligentes applicaſſet ſimul hyſtorias:patnit ignauia eoꝝ eo ꝙ optima concoꝛdia fuit. Sicqꝫ factum eſt ut ſacre ſcripture nouū teſtimoniū accederet de inimicis q̄ð firmiſſimū ē:quo tamen non indiguit q̄uis vtile fuerit ꝓpter imperfectos Alia neceſſitas idem expecijt ꝓpter ydolatriam deſtruendam. Quia enim tota ſimul gentilitas falſos deos coluit neceſſe fuit indagare oꝛiginem illius erroꝛis ut manifeſte poſſet impꝛobari cultus ille falſiſſimus impioꝛum demonū ſicut late patet per Auguſtinum in libꝛis de ciuitate dei.

Anno mundi. 4240. — 4266.

Joſaphat ānis.25.

Numerus bellatoꝝ in iheruſalem.1260.milia exceptꝭ illis quos poſuit rex in vꝛbibus iuda. Omnes hii ad manum regis.

Linea xpi.

Anno an xpi natiuitate. .906 — .229

Iſte Joſaphat ſatis bonus fuit ⁊ glorioſus diues ⁊ deuot⁹ i via dñi. Nec aliqd mali ð ipſo legiꝰ niſi ꝙ ipiis r̄gib⁹ iſrahel q̄nqꝫ pꝛebuit auxiliū ⁊ q̄dā pua alia: ⁊ ideo dñs fuit cū illo ⁊ pacem dedit ⁊ pugnauit pꝛo eo.ut patet.2.paral.17.cum tribus ſequentibus capitulis.

Helyas teſbites ꝓpheta magn⁹ claret ſc̄titate vite ⁊ miraculoꝝ glia. Hic regnū malle⁹ fuit q etiā i padiſum curro igneo ſubuect⁹ e.ut ptꝫ.3.Reg.17. Ipſe dr duplicē ſpiritū habuiſſe.ſcꝫ ꝓphecie ⁊ miraculoꝝ q etiam requieuit ſup Heliſeum.

Iſte fuit filius Achimaas poꝛro pꝛimo paral.6.vbi ponitur catalog⁹ pontificū.iſte Azarias genuit Johannam.⁊ Regū.4.dicitur ꝙ Joiada iſti ſucceſſit. Foꝛte binomi⁹ fuit vel eſt vicium ſcriptoꝛis.

Pontifices. — Azarias.

Samaria conditoꝛ. filius Amri.

Fames magna i iſrahel iuxta vbū helie

Jericho extruitur.

Anno.26. Aſa regꝰ iude cepit regnare ⁊ pcuſſit eū zamri cū oī domo pꝛis ſui.utꝫ.3.Reg.16.

Reges Iſrahel. — Hela an.2. — zamri die.7 — Amri an.12. — abab ā.22.

filius Baaſa.

Iſte zamri deleuit domū baſaa ⁊ ſtatim pcuſſit eū amri ⁊ regnauit pꝛo eo

Anno.31.cepit regnare ⁊ fecit malū ſicut añceſſoꝛes ſui.

Iſte paup bō tot⁹ deui⁹ erat valde iſtabilꝰ puerilis mitꝰ ⁊ furioſe ſtrenu⁹. Incepit regr̄e.28.āno Aſa ⁊ ſup oēs q̄ añ eū fuerāt inique egit ſi habuiſſet ſemp bonā directionē multa mala nō feciſſet.ſꝫ ipſa yeſabel pl⁹ q̄ꝫ ipe regbat ⁊ ipulit ipm ut ſequereꝰ ſe.

Micheas ꝓpha p̄dicit moꝛiturū Abab.ut patet.3.Reg.22.

Reges Syrie. — Benadab.

Iſte Benadab fili⁹ Tabꝛemmō filii Ozion regis Syrie inijt fedus cū Baaſa rege iſrahel q̄ rupto pcuſſit fed⁹ cū Aſa rege iuda ⁊ extūc turbanerūt reges ſirie regnū iſrl ut ptꝫ.3.Reg.15.

Yeſabel filia regis ſidonioꝝ vxoꝛ Abab qðdā tot⁹ malicie pdigium ꝓphetas dñi occidit ⁊ ſctm Nabath ⁊ alia mala multa fecit q̄ poſtea interfecta fuit p Hyen

Agrippa Silnius.

Iſte Agrippa poſt Tiberium.40.annis regnauit.

+ ¶ Vbi lucide probat ꝙ doctores gentiliū in ꝓprijs libris ſuis ſibiipſis contradicūt ⁊ pueriliter nimis ⁊ groſſe procedunt ita ut etiam philoſophi ac ceteri virtuoſiores vtriuſqȝ ſexus homines eos verbis ⁊ ſcriptis redarguerēt. Tercia cauſa eque neceſſaria fuit vacillatio infirmoꝝ adhuc in fide tempore primitiue eccleſie qui ſeducti ſepi⁹ fuerunt a paganis dicentibus ꝙ melius eſſet colere ydola ꝙ̄ xp̄m. quia tempore chriſtianitatis ſemp fuerunt diſſortunia et tempore cultus deorum magna proſperitas. Quod omnino falſum fuit ut patet ex ꝓprijs eorum hyſtorijs. ſicut Oroſius luculenter probat. ⁊ etiam Auguſtinus ⁊ ſimiliter Ambroſius ⁊c̄. qui omnes clare oſtendunt ꝙ tempora chriſtianitatis fuerunt multo gratioſiora ꝙ̄ ydolorum ſiue crudelium demonum. ut infra patebit locis ſuis. Sunt ⁊ alie plures cauſe que ex parte ſupra tacte ſunt ⁊ quedam infra dicentur. Verum ī omnibus eſt bonam reperire contemplationem ⁊ pia mens vbiqȝ proficit eo ꝙ diligentibus deum omnia in bonum cooperantur. De hac materia vide plenius in libris preallegatis.

Iſte Joram peſſimus fili⁹ de bono patre occidit fratres ſuos ⁊ ambulauit ī vijs regum iſrahel. ⁊ ideo miſerabiliter plagat⁹ ī oīb⁹ infeliciter obijt. ut patet. 2. par. 21.

4291. 4299. 4300.

Joram annis. 8

Athalia vxor ei⁹ filia Ahab naturalis ⁊ Amri mō loquēdi cōi quia auus eius erat.

ochoſias nł aaſias an. vno

athalia ānis. 6.

Inſidie. Inſidie.

Iſta p tyrannidem inuaſit regnū et occiſa ē

908. 900. 899. Anno an xp̄i natiuitate

Iſte ochoſias fecit malam coram dn̄o ſicut pater eius ⁊ ſtatim occiſus eſt a jeu cū oī domo ahab. athalia vero mater ei⁹ audiēs mortuū filiū ſuū ſurripuit regnum ⁊ occidit ſemē regiū ⁊ regnauit. 6. annis ⁊. 7. āno joada pontifex fecit eā interfeci. ut habetur. 4. Reg. 11. et. 2. par. 22. ⁊. 23.

Iſte joada inclitus fuit ⁊ ammonuit athaliam ne regnaret ſuper judam conſtituitqȝ joas filium joram pro ea ut patet. 4. Reg. 11. et. 2. par. 22. Hic ſolus poſt Moyſen legitur vixiſſe. 130. annis.

vixit an. 130. Joſobeth ſoror jorā vxor eius.

Joiada.

Jonadab fili⁹ Rechab clarus habetur. de hījs ſtirps valde religioſa deſcendit q tanꝙ̄ pegrini conuerſati ſunt ſine agris ⁊ cetera. Et nota ꝙ Rechab deſcendit de jetro ſacerdote Madian cognato Moyſi.

Heliſeus pph̄a:

¶ Heliſe⁹ ꝓpheta ſurrexit loco Helye duplici ſpiritu vtriuſqȝ teſtamēti timoris ſcilicȝ ⁊ amoris preditus qui tam reprobis ꝙ̄ electis per omnia gratus exitit clar⁹ virtutib⁹ ⁊ miraculis glorioſus. ut patet. 4. Reg. 2. ⁊c̄.

filius Ahab.

ochoſias ā. 2.

Joram an. 12.

Iſte jorā icepit regnare. 18. āno regis ioſaphat loco frīs ſui ochoſie. Hūc obſidebat benadab ī ſamaria ⁊ diuinit⁹ meritis heliſei fuit liberat⁹ ut ptȝ. 2. regū. 6. 7. ⁊c̄. Sȝ qr ſecutus fuit pc̄m ieroboam: interfectus eſt a jeu cū oī domo pr̄is ſui. ut ptȝ. 9. et. 10. ca. vbi 8

Jeu an 28.

Iſte jeu rex vnct⁹ a puero heliſei percuſſit iorā cum oī domo ahab ⁊ etiā othoſiā regē iuda ⁊ dſtruxit domū baal ⁊ ꝓphas ei⁹ occidit. vnde meruit poſteris ſuis regnī ſedē vſqȝ ad quartā gn̄ationē. ut ptȝ. 4. regū. 9. ⁊ 10. ſȝ nō dimiſit vitulos.

Iſte Ochoſias miſit ad beelzebub deū accaron ꝯſulendum ſi poſſet ſanari, ꝓpt̄ qđ obijt iuxta v̄bū helie ut ptȝ. 4. regū p̊ Cepit aūt regnare. 17. annis regis iude ioſaphat.

Aſahel.

Iſte azahel exigentib⁹ demeritis ſuis occulta dī iuſticia ꝓmot⁹ fuit ī regem ſyrie ut affligeret filios iſrahel ⁊ ſuā ꝓlongaret iniquitatē. Afflixit aūt iſrahel vltra modū ut patet. 4. regū. 10. Nemo igitur glorietur etiā ſi a deo apte ad officia ꝓmoueatur cum neſciat quid ī oculto dei tremendo iudicio de ſe diffinitum ſit.

Aremulus ſilui⁹

Iſte aremulus ſiluius regnauit annis.19. tempore jonas regis jude. Hic preſidiū albanorū inter montes vbi roma nūc eſt poſuit.

Ligurgus

Ligurg⁹ hijs tēporib⁹ floruit q̄ licet gētilis fuerit tn̄ leges iuſtiſſimas naturali iure ⁊ diuino ɔſonas lacedemonijs dedit nec quicqd cenſuit cui⁹ nō ipſe exemplū prius daret. Auri argētiqȝ vſum ⁊ oīm ſcelerū ſuſtulit. fundos oim eq̄lit īnt oēs diuiſit ut equata patrimonia neminē potentiorē altero redderēt ɔuiuari publice iuſſit ne alicu⁹ diuitie i occulto eſſent. Juuenib⁹ nō ampli⁹ q̄ȝ vna veſte vti toto āno pmiſit nec aliquē culti⁹ q̄ȝ aliorū pgredi voluit nec opulenti⁹ epulari. Emi ſingula nō pecunia ſ; ɔparatione mercīū iuſſit. Pueros puberes nō ī forū ſed ī agrū deduci iuſſit. ut pmos ānos n̄ ī luxuria ſ; ī oī ope ac labore agerēt. nihil eos ſomnij cā ſubſternere ⁊ vitā ſine pulmēto degere nec prius ī vrbem redire q̄ȝ viri facti eſſent. Cōſtituit ṽgines ſine dote nubere ut vxores nō pecunie cā eligerētur ſeuerius matrimonia ſua viri cobercerēt cū nullis dotis frenis tenerent̃. Maximū honorē nō diuitū ⁊ potentū ſed ſenū eē ɔſtituit. Et q2 hee leges dure videbant̃ iureiurādo eas aſtrinxit ne qd de tam diuinis legib⁹ mutarent donec rediret. Et ſic extra patriā pfect⁹ volūtariū ppetuo duxit exiliū ut ſuis legib⁹ eternitatē daret. Moriēs etiā precepit oſſa ſua ī mare pijcīne ſi ad patriā deferri contingeret: lacedemones ſe iuramēto ſolutos eſſe putarent. O hoiem gentilē q pene ſolus amputas ab oibus xpianis etiā ſanctis oibus ſupbiendi materiā. Nō glorient̃ martires noſtri q̄ſi aliquid magni p vita eternā fecerint q̄n talia videm⁹ paganos feciſſe ⁊c. Vide aug. l. 2. 3. de ciui. dei ⁊ ſpecialiter in .5.

Anno mundi 4306.

Reges Juda. — Joas annis. 40.

Linea chriſti.

868 — Anno ante chriſti natiuitatem.

Iſte joas dū adhuc infans eſſet ſubtractus fuit ab infectione q̄ exercebat̃ ab athalia. Cū aūt eſſet ānorū .7. ɔſtituit eū joada pontifex regem. Et optime ſe habuit cūctis dieb⁹ quibus rexit eū idem venerand⁹ ſacerdos dn̄i. Sed poſt mortē eius delinit⁹ blandicijs magnatorū qui odio habuerāt ſacras cerimonias humilis obediētie moſayce legis deprauatū eſt cor regis in īteritū ſuū ⁊ illorū cunctis retro nationib⁹ horrendū relinquētes exemplū q̄; ſit graue piaculum humilib⁹ nolle ɔſentire. Vide. 2. paral. 23. et. 24.

Pontifices.

Azarias.

Zacharias filius joade lapidatur ⁊ glorioſe martirio coronat̃. 2. paral. 24. increpauit eni jonas q̄ dereliquiſſet dn̄m.

Iſte azarias boni patris bon⁹ filius titulū laude dignū meruit. quia pro zelo legis ɔſtanter reſtitit Ozie regi iude volenti ſacrificare. ut pt; 2. Paral. 26.

Reges iſrahel.

Joas annis 17.

Iſte ioas valde attritus eſt cum tota gente ſua ab aſabele rege Syrie ⁊ ideo deprecabat̃ dn̄m et pauxillum releuatus eſt. ut pt; 4. Reg. 13 Et cepit regnare: 23: anno ioas regis iude:

Reges Syrie

(

Iſte Auentinus ſiluius. 33. annis regnauit. Ab hoc monte auē tinus nomen accepit in q̄ ſepultus fuit. Hūc dicit Aug⁹ .18. de ciui. dei etiā inter falſos deos ānumeratū a ſtultis gentilib⁹.

Hic Procbas fili⁹ Auentini regnauit annis. 33 tempore Ozye jude. Unde Virgilius ei⁹ laude extollit in hoc verſu.

Proximas ille Procbas romane glorie gentis

Auētin⁹ Siluius

procbas ſiluius.

Notabile qdā factū ac relatu dignū h tpe i britā nia ferī accidiſſe. Fuit eni rex quidā Leyr noīe filijs carēs ſ; tres pulchras filias hñs quib⁹ regnū diuidere cogitabat Ut tñ ſciret cui potiorē partē daret ſingulas iterrogauit q̄ntū ipm diligerēt. pma ⁊ ſecūda riderūt ſub iuramēto ꝙ plus q̄ ꝓprias aīas. Tertia aūt vidēs ſenē blādicijs credere: ſerioſi⁹ rñdit ꝙ ipm ut patrē diligeret. neq; ut amplius iterrogaret ꝓtinus ſubiūxit. Quan tū habes tantū vales tantūq; te diligo. Irat⁹ pr duab⁹ regnū diuiſit. tertiā autem exheredauit quā tñ ꝓpter nimiā pulchritudinē rex Francie ſine oī dote in ꝯiugē accepit. Seneſcēte aūt Leyr a dua bus filiab⁹ ac earū maritis regno priuat̄ ⁊ itantū deſpicit̄ ꝙ vix cū vno famulo ab ipſis teneret̄. Recordat⁹ igit̄ pri ſtine glorie ⁊ iniurie quā iunior filie fecit q̄ ſibi veritatē dixit cū fletu i hanc vocē erupit. O filia q̄ vera ſunt dicta q̄ mihi rñdiſti. Quantū habes tantū vales tantūq; te diligo. Dum igitur habui qd̄ dare potui viſus ſum eis valere qui non mihi ſed donis meis amici fuerūt. Interim dilexerūt me ſed magis munera mea. Nam abeuntib⁹ munerib⁹ ⁊ ipſi abierunt. Tandē cū nō haberet quid ꝯmederet aut indueret ab ipſa iuniore filia clement̄ ſuſcipit̄ regnoq; glorioſe reſtituitur. Similia plura reperies. Nō plerūq; dulciloquos fidelitate. fideles dulciloquio carere.

4346. 4376.

Amazyas ā.29

Victoria ex ſui natura inſolens eſt ⁊ ſu perba quod in hoc rege patet q poſtq̄ percuſſit Edom: ſtatim voluit inuade dere Joas. ſed non impune.

Sine rege ā.13.

803. Anno añ xpi natiuitate. 824.

Iſte Amaſias bonis inicijs malum habuit fi nem qd̄ commune ſatis: ſ; hodie in poteſtati bus apparet. multos nāq; officium deſtruxit etiam notabiliter probatos cui⁹ exempla hic. ſunt plurima. Hic etiam deos Seyr adorauit ⁊c̄. ut patet. 2. Paral. 25.

Nota ꝙ regnū Judee poſt mortē Amaſie fuit. 13. ānis ſine rege qd̄ ſub tiliter optet accipere ex collatōnē ānoꝝ regū jſrl̄ ⁊ juda qr Amaſias cepit āno. 2. Joas regis jſrl̄ ⁊ Ozias filius Amaſie cepit an. 17 Jhero boam regis jſrl̄ qd̄ tēpus extēdit ſe ad. 41. annos a quo ſubtrahe an nos Amaſie ⁊ ſic manent. 13. qbus Ozyas puulus erat nec adhuc ad regnū aptus. Hoc aūt. lxx. ⁊ multe alie hyſtorie nō habēt ſ; alibi hoc ſupplēt ⁊ ſm h oportet cōcordare eas. alioqn errabis q̄ ad ſuppu tationem annoꝝ ⁊c̄.

Heliſeus moriť ⁊ oſſa eius prophetauit quia mortuus ſuſcitatur eoꝝ tactu. Et tres victorias habuit jſrahel cōtra Syros meritis eius.

Jonas ꝓpheta filius Amathi clarus habetur ⁊ multa predixit que nō ſt̄ ſcripta. Hic poſt hec mittitur ad Niniuem. ut patet in libro. Dicitur autē ꝙ ipſum Helyas ſuſcitauit a morte adhuc puerum.

Joas ā.16

Iſte Joas percuſſit ſyros trib⁹ vici. ⁹ iuxta verbū Helyzei ⁊ tulit vrbes ō mānu Benedab filij azabelis ⁊ reſtituit regno ſuo. Ipſe etiam afflixit Amaſiā nō volens. ſ; cōpulſus ſupbiā ei⁹ hu miliauit. 4. Reg. 13. Et cepit regnare.

incepit regnare anno. 15. Amaſie regis Jude.

Jeroboaz ā.41

Iſte Jeroboā ſatis bellicoſus ⁊ victorioſus fuit ⁊ cōtriuit regē Syrie ⁊ reſtituit regnū jſrahel ſicut pri⁹ iſup ⁊ Da maſcū iuxta verbū Jone ꝓphe. Attēde q̄ ſit iſtabilis ſta tus regnoꝝ iſrl̄ ꝯtritus vſ; ad nouiſſimū humiliat⁹ ē valde Syn eleuati iā ab īfirmis mirabilit̄ deprimūť. Sic q fuit ſupra fit ifra ⁊ econtra q fuit infra aſcendit ſupra ⁊ poſt deſcendat infra. Hec eſt rota volubilis hui⁹ temporis. ⁊ ideo non eſt mirꝝ ꝙ pauci electi iad h aſſumūť a dño ⁊ ꝙ viri ſenſati hmōi inſtabilitatis negociū totis vi ribus fugere cōtendunt. Vide aug̃ de ciui. dei in multis locis. Si boni regnant multis proſunt. ſi mali econtra ⁊c̄.

Benadab

Iſte Benadab fuit filius Azabelis ⁊ debet ſcribi p d. ſm Hebreo.

¶ Iſte Arbatus vicit Sardanapulū dn̄m ſuū ⁊ monarchiā eius primo deſtruxit ⁊ ad medos trāſtulit ſpe magis q̄ re, q̄r Darius hoc poſt fecit.

Arbat⁹. primus rex Medorū.

Filius Arbati p̄mus rex macedo. fuit

macedonū r̄gna oritur

De h̄ regno deſcēdit Alexander magnus deſtruitur autē tempore Onye pontificiſ

Reges ytalie.

Monarchia aſſyriorū illa magna ceſſat q̄ ſtetit vltra.1240. ānos. Et ſurgūt tp̄a horrēda pene vſq̄ ad xp̄i natiuitatē i qb⁹ humanꝰ ſanguis vltra q̄ credi p̄t i oib⁹ mūdi partib⁹ tāq̄ aqua effuſus ē. Vide coronicā Oroſij li.2. ⁊ alioꝝ.

Amuli⁹ ſilui⁹.43

Iſte amulius ſilnius regnauit annis.43. ⁊ fratrē ſuum Numitorē de regno eiecit Et p⁹ ipſe a Romulo ⁊ Remo fratrib⁹ geminis occiſus ē ⁊ numitor reſtitutus fuit in regnū ſuū. q̄r fuit auus eorum.

Reges aſſyriorum.

Sardanapulus

vltimus monarcha aſſyriorum

Iſte ſardanapul⁹ totus vicioſus fuit. pulninaria q̄ p̄m⁹ repperit: hitu muliebri idut⁹ īnt mulieres delicijs vacauit Ob h̄ idignati vaſalli ei⁹ noluerūt ampli⁹ ſibi obediētiā ſeruare aggreſſi ip̄m debellarūt. Q̄ð cernēs ſeipſū ꝯcremauit. Fuerunt tñ reges aſſyrioꝝ potētes ſine monarchia vſq̄ ad deſtructionē Niniue.

Phul.

Spartani ipſi ſunt Lacedemones p ānos.60. cū atheniēſib⁹ crudeliſſima bella ꝯmittunt vbi ſemp incerta victoria fuit terra mariq̄ pugnatum eſt ⁊c̄.

Iſte phul ⁊ ſequētes recupare volētes monarchiā nō modice turbarūt terrā. Et aſcēdit etiā ad iſrabel ⁊ cepit Therſam. Et fact⁹ eſt Manahen rex iſrabel ei tributarius. ut hr̄. 4. regū. 15.

Anno domini. 4388. 4414

Reges Juda.

Ozias Azarias an.52.

Linea xp̄i.

Anno an̄ xp̄i natiuitatē. 785. 118.

Iſte Ozyas fecit q̄ð bonū erat corā dn̄o nec aliqd mali de eo ſcriptū ē niſi q̄ adolere voluit incenſum ſup altare thimiamatis prohibente eum ſacerdote azaria propter quam inobedientiam pcuſſit eum dominus lepra. ut patet Paral. 26. Etiam tunc terremotus factus fuit.

Yſaias nobilis pp̄ha claret vn⁹ de q̄tuor pncipalioꝝ⁹ q euangeliſta magis q̄ ppheta dicit a ſancto Iheronimo pp̄ter euidentiam prophetie ſue.

Pontifices.

Oſee propheta primus de.12. mittitur contra decem hus.
Johel ſecūd⁹ de.12. pp̄hat de Juda ⁊ futura ei⁹ tribulatione.
Amos.3.ꝯ gētes multas pp̄hat ⁊ ſpecialit̄ cōtra decē tribus.
Abdias quart⁹ de duodecim prophetat contra Edom.

Amaſias.

Jonas mittitur ad Niniuitas que audierūt eum. ſed iſrabel nec multis credidit.

Reges Iſrabel.

Sine rege. an.33.

Zacharias.6

filius Iheroboam. menſibus

Sellum mē.j.

Manahen an 10.

¶ Hic regnū Iſrl̄ fuit ſine rege ānis.33. q̄ð patet ex collatione regū Juda ⁊c̄.

Iſte Zacharias cepit regnare an.38. ozie regis iude Et fecit malū ſicut p̄deceſſores ſui ⁊ h̄ ē.4. poſt Yehu ⁊ pcuſſit eum Sellū ⁊ regnauit. p eo qui ſtatim pcuſſus a Manahen regno ⁊ vita caruit. ut patet. 4. regū.15.

Iſte Manahen cepit regnare anno.39. ozie regis iude fecitq̄ malū corā dn̄o. Et tradidit eū dominus in manus regis Aſſyrioꝝ q indixit ei talenta argenti mille. ut pat̄. 4. regū.15.

Reges Syrie.

Raſin

Iſte Raſin rex ſirie vaſtauit Judam tempore achaz pp̄ter q̄ð obſedit eū Teglatphalaſar Damaſco ⁊ cepit ciuitatem ⁊ ipſum interfecit ⁊ tranſtulit pp̄l'm. ut patet. 4. reg.16.

Pulvinaria … inuenit

Iſaias Euangeliſta

Regnum Iſrael

Rex …

Rhea

Rhea virgo filia Numitoris i templo' dee veste ſeruiuit que poſt admiſit amaſiũ 7 ɔcepit pepitq; gemellos romulũ 7 remũ. ob h' ipſa viua ſepulta fuit ꝓpter inceſtũ 7 īfantes piecti ſunt foras 7 mirabilr a lupa nutriti. porro ob reuerẽtiam rõanoꝝ dixerũt poete q mars deus belli cõcubuerit cũ ea. ſtupꝝ taliter aut pallian tes aut excuſantes vel honorantes.

Cõditionẽ vrbis tit' liuius p decẽ 7 q̃tuor decades id eſt. 140. libros pſeqtur. ſ; hodie non oẽs reperiũtr.

De ipſo facit btũs Jhero. mentionẽ in epl'a ad paulinum 7 ſeneca ī vltimi declamationũ libri prologo.

Sibilla Erithrea de Chro vaticinans

Iſte Teglatphalaſar cepit trrã Neptalim 7 Galilee 7 eos q̃ trans iordanem erãt tráſtulit ī aſſyrios. poſt etiã ob rogatũ Achã obſedit Damaſcũ 7 raſin interfecit 7 ſyros tranſtulit ī Cyrenẽ. ut pt; .4. reg. 15. et. 16.

Numitor.

Iſte Numitor reſtitut' in regnũ ſtatim poſt a romulo occiſus fuit. ut Oroſi' teſtat'

Sibilla erithrea oĩm aliaꝝ ſibillarũ clarior hoc tẽpore q̃dã dicunt q vixerit alij q eius carmina circa hec tempora iuenta ſunt ipſa aũt ante bella troyana vaticinata ſit aptiſſime de xpo 7 pulchre. Vide auguſtinũ. 18. de ciui. dei.

Theglat phalaſar

Salmanaſar.

Olimpias

Olimpias prima a grecis inſtituit. Et hec eſt era famoſiſſima tã latinoꝝ q̃ grecoꝝ. Et ſm Jhero. olimpia vna. 4. ãnos plenos cõtinet. Et ſm iſtũ ɔputũ an. 40. Ozie vel circa iſta era incepit ſc; ãno mũdi. 4428. ſm. 70 inſpretes circa. 50. annũ ozie. Et nota q xps naſcit' olimpiadis. 193. que faciũt annos. 772.

Iſte ſalmanaſar obſedit ſamariã ãno. 9. Ozee regis iſrabel cepit eã 7 regem miſit i carcerẽ 7 iſrl' tranſtulit ī aſſyrios 7 ceſſauit regnũ iſrabel qd' ſtetit annis. 282.

Anno mundi 4440. 4456.

Linea chriſti.

Joatha ãnis. 16.

Achas ãnis. 16

769. 743. Anno xpi ab initio

De hoc Joathan nihil mali ſcribitur niſi q excelſa more aliorum non abſtulit, ut pt; .2. pal. 27.

De hoc achaz nihil boni habetur. dereliqt dñm et derelict' eſt etiã ipſe ab eo 7 pcuſſus cũ pplo ſuo valde eſt a regib' iſrahel 7 Sirie. ut pt; .2. pal. 28.

.6. Micheas ꝓphat ɔtra irlm 7 ſamariã.

.7. Naum ꝓphetare cepit cõtra Niniuem

Achitob.

Iſte Phacee cepit regnare anno. 52. Ozye. Et ſicut fecit ſic factũ ẽ ei. q2 Ozee cõiurauit cõtra eũ 7 inffecit ipſum regnitq; p eo. Fecitq; etiã pactũ cũ Raſin 7 vaſtauerũt Judã 7 ideo Theglatphalaſar oppreſſit eũ 7 tñſtulit q̃ſi tres trib' in aſſyrios. ut pt; .4. Reg. 15.

Phaceia ã. 2. filius Manahen

Phacee an. 20.

Sine rege ã. 8.

Ozee an. 9.

Iſte phaceia etiã fecit malũ 7 pcuſſit eũ phacee regnauitq; p eo. Cepit aũt regnare. 50. anno Ozye regis jude.

Iſte Ozee vltim' rex iſrahel cepit regnare ãno. 12. achã regis Jude. 7 fecit malum 7c. Anno. 9. regni eius capt' ẽ a Salmanaſar. Et iſrabel tranſlatus eſt ī aſſirios, ut habet'. 4. Reg. 17.

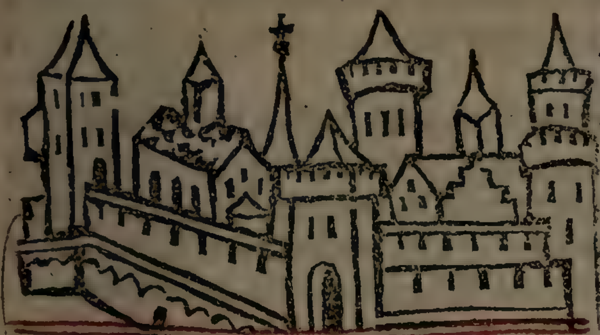
Rhoma an Natiū Chrj: Annis: 715: ✝:

Era principalis romanoꝝ Orosij Maria ꝛ alioꝝ. Ipſe eſt annus.12. Ezechie ſm.70. vltimus Achaꝫ.

Vrbs roma ↄdit anno mūdi.4484.

Anno an̄ xp̄i natiuitatē.715.roma i mōte palātino a gemell' ↄdita ē ve lut ſecūda babilonia. veꝝ tp̄e paupꝑtat' nuſq̄ᷓ alī loc⁹ ea ſanctior nec bonis exēplis ditior fuit. Et q̄ꝫ ro rex min⁹ hūit tāto min⁹ cupiditas hēbat. Poſt diuitie auaritiam ꝛ luxuriam induxerunt.

Rhoma ſcda Babilonia.

Nō ꝑ Oroſi⁹ de h̄ romulo m̄lta mala ſcribit.ſ.fratris ſui ꝛ aui ꝛ alioꝝ ꝓbatiſſimoꝝ viroꝝ iniquā mortē ꝛ violentias tyrānideſq̄ᷓ plures. Congregauit eni paſtores ꝛ latrones ꝛc. cū quib⁹ ciuitatulā extruxit ꝛ illaꝫ vi alios expreſſit circū circa potentes. Poſtq̄ᷓ creuit elegit centum ſenes ꝓ cōſilio quos appellauit ſenatores ꝛ mille pugnatores q̄s milites vocauit ꝑfecitq̄ᷓ in ſublime. Tandem ob demerita ſua inter deos cōnumerat⁹ eſt eo ꝙ ꝑcuſſus a tonitruo nuſq̄ᷓ comparuiſſet.

Oroſius de Romulo

Tu regere iperio ꝑplos roāne memēto
Hec tibi ſint artes paciq̄ᷓ iponē moꝛē
Parcere ſbiect' ꝛ debellare ſuperbis.

Romul⁹ ānis.37

Rem⁹ a f̄re occi ſus ā.3

ꝑim⁹ rex rōanoꝝ

ff. ō re. di.l.vl.

Iſte Merodach ꝑmus rex babilonis formoſus receſſit a monarchia.nec obediuit aſſaradō rgi aſſirioꝝ ſilr nec rex medoꝝ. Et ob h̄ nimis defecit regnū aſſirioꝝ. Et reges babilonie ceperūt eſſe potētes vſq̄ᷓ ad baltaſar. vide magiſtrum in hyſtoria.

Primus rex Babilonis

Reges Aſſirioꝝ.

Senna cherib.

aſſaradō fi. Senna cherib.

Reges babilonie icipiūt.

merodach j.rex babilonie miſit munera.

Ezechie utꝫ 4.reg.20.

Thales
Solon.
Chylon
Periandꝰ
Cleobol⁹
Spas.
Pitacus

7.ſapiētes.

Septem ſapientes

Iſte Sennacherib aſcēdit i Iudā ꝫ Ezechyā viꝝ ſcm ꝛ ꝑcuſſit dn̄s exercitū ei⁹.ſ.185.milia viros bellatores. Ipſe aūt turpit' fugiēs ꝑuenit i Niniuē ꝛ afflixit iudeos ꝛ Thobiā. Tandē a ſuis filijs occiſus ē.utꝫ.4.reg.19.et.2.paral'.32.

Thales mileſi⁹ vn⁹ de.7.ſeptē ſapiētib⁹ clar⁹ hēt' q poſt theogos.i. poetas ſophi dci ſt'.i.ſapiētes. Iſte thales ꝑm⁹ potuit ꝑdicere defectū ſol' ꝛ lune.ut dic' aug'.8.de ci.dī.

Anno mundi. 4472. 501.

Linea chriſti.

Ezechyas ā.29.

Sol decem lineis reuertitur ꝛ ſic illa dies longior alijs decem horis.
O magnum potentum.
Strages hoſtium.
Additio annorum.

Manaſſes ā.55

·227· ·869·

Iſte Ezechias optim⁹ filius de peſſimo pr̄e achaꝫ ābulauit corā dn̄o corde pfecto: excelſa abſtulit ꝛ domū dei inſtaurauit nec ſilis eius fuit an̄ eum in regib⁹ Iuda. ꝛ g̃ dn̄s gloꝛificauit eū.utꝫ.4.rḡ.18 19.20.et.2.pal'.29.30.31.32.

Iſte Manaſſes peſſim⁹ fili⁹ optimi patris fecit malū ſup oēs qui an̄ ipſum fuerūt ꝛ ſanguinē inocentē fudit pluꝛimū ꝑpter qd̄ rex aſſyrioꝝ vaſtauit Iudā ꝛ Manaſſen cepit ꝛ in carcerem miſit. Poſtea ad cor rediēs ꝛ dn̄m deprecās exauditus fuit ꝛ i regnū ſuum reſtitutus. Omnia q̄ ante fecerat deſtruxit ꝛ in via dn̄i recte ambulans nō ſine grandi admiratione oīm qui eū ante nouerant vitam beatam duxit.ut patet.4.Reg'.21.et.2.pal'.33.

Pontifices.

Sadoch.

Thobie hyſtoria deuotiſſima ꝛ tota exemplaris hic texitur.

Hyſtoria thobie texit.

Iſrahel transfert' in aſſirios ꝛ defecit regnū qd̄ ſtetit.272.annis.ipſe ē ann⁹.6.Ezechie.
Syracuſa conditur in Sicilia.
Cathyna ſimiliter.

Nota ſm Aug. 18. de ciui. dei ꝙ cicero magnis laudib⁹ romuli aſſcribit ꝙ nō rudib⁹ ⁊ idoctis tēporib⁹ qn̄ facile hōmines fallebant meruerit honores diuos. ſꝫ iam erudit ⁊ expolitis. Vn̄ patet veſan⁹ ydolatraꝝ error. qꝛ ⁊ ſi i hys tēporib⁹ doctis illumiati ſunt q̄ꝫ ſit ieptū ꝙ antiq̄ leuib⁹ motiuis decepti. hoies mortuos deos factos putēt ⁊ ob h̄ ipſi ampli⁹ neminē iter deos aſſcribendū decreuerūt. nō tn̄ ceſſarūt a cultura taliū falſoꝝ deoꝝ ſed morē antiquū ſeruantes ⁊ augētes qḋ dicit vetāt fieri fact approbāt. Vn̄ ꝯſtat eos nō eē excuſatos: imo apl'o teſte. plus illis peccare.

Numa Pōpili⁹ an. 42

Iſte Num⁹ maxim⁹ ydolatra fuit ⁊ vrbem adeo ſimulachris repleuit ut ipſe ibi locū repire nō poſſet. Hoc mō aug. ſtulticiā ei⁹ deridet q̄ſi magna iniuria ſibi fcā ſit ꝙ ipſe nō ſit iter deos aſſcript⁹ q deoꝝ cultū ſic ꝓmouit. Hic Ianuariū ⁊ Februariū āno addidit. Mirū ſupramodū ē ꝙ hij viri precellentiſſimi igenij i cunct pene q̄ ſub ſole gerunt tam acute diſſerebāt ⁊ i agnitione veri dei ſic delirabāt. Gratias agamus domino deo.

Hoc enim ad cumulum ſue dānationis acceſſit ut eo magis tormētaret apud iferos quo i terris eius mēoria celebrior haberet quam virtutibus non meruit. ſed falſa fulgi adulatioue aut vera deceptione adeptus eſt. Predicti ſenes poſt mortem romuli regnauerūt anno cum dimidio exſpectantes ſi forte rediſſet ⁊c̄.

Sibilla ſamia ſm quoſdā hijs dr̄ fuiſſe tēporib⁹. Et nota ꝙ ſancti doctores non vtuntur dictis ſibillaꝝ ac alioꝝ gentiliū ad cōfirmationē fidei ſancte xp̄iane. ſed eas nec ꝓphetico ſpū claruiſſe ſed arrepticias fuiſſe dicūt. Vn̄ aug contra Manicheos diſputās dicit. Si quid veri de dō ſibilla vel orphe⁹ alij ve gentium vates aut phi dixiſſe phibent. valet quidē aliquid ad paganoꝝ vanitatē reuincendā non tn̄ ad iſtoꝝ auctoritatem cōplectendā. Quantū eni diſtat de xp̄i aduentu iter predicationē angeloꝝ ⁊ ꝯfeſſionem demonū tantum diſtat inter auctoritatem ꝓphetarum ⁊ curioſitatem ſacrilegorum.

Anno mundi 4528.

Linea chriſti.

Yſaias martirio coronatur cum multis alijs eo ꝙ regis opera peſſima reprehendebat.

Anno ante xp̄i natiuitatem. 672.

Caleucus vir iuſtiſſim⁹ leges ꝯdidit ⁊ iter cetera decreuit ut q̄ adulterij crimen ꝯmitteret vtroqꝫ oculo ꝑuaret. Quod cū fili⁹ ei⁹ ꝯmiſiſſet iuſſit ipſum exoculari. Vez tota ciuitas aliq̄ꝫdiu ei reluctabat. Tandē vict⁹ iſtancia ppl'i ne lex a ſe ꝯdita violaret ſuo prius deinde filij oculo eruto vtriſqꝫ vſum videndi reliquit. Sicqꝫ mirabilis equitatis tēperamēto ſe iter miſericordē prēm ⁊ iuſtū legiſlatorē ꝑtitus ē. Diſce o xp̄iane quāta diligentia debeas ſancta dei tui precepta cuſtodire ſi ſic maluit pagan⁹ puniri ꝑ iuſta lege ſua q̄ꝫ eam multā relinq̄re. Hec ⁊ multa ſimilia oportuit i ppl'o carnali obſeruare cū ſumma ſeueritate quaten⁹ timore pene a prauis cohiberēt.

Bellū

Elchi as.

Numa Pompilius

Et tribuendu Sibillis

Isaias morti dat

Caleucus contra Adulterium

Nota ſm Aug. 3. de ciui. dei φ ab vrbe cōdita vſqȝ ad auguſtū tam cōtinue pugne extiterūt ut p miraculo habitū ſit φ ann⁹ vnus poſt pmū bellū punicū ſine bello trāſierit exceptis. 24. annis nume qbus pax continua fuit.

Iſte Tulli⁹ nō ferens tēp⁹ pacifice trāſire ob turbationē quā ſuſcitauit vicinis ſuis poſt longa qetis tēpora merito hoſtialitatis nomē ſibi acqſiuit. Et qr diſſipat de⁹ gētes q̄ bella volūt ipſe cum omni domo ſua fulmine pcuſſus interijt.

Reges romani.

Tullius 3. ā. 32 hoſtilius.

De iſto Tullio ſic dicit valeri⁹ li. 3. ca. 4. Huc i cunabulis p accepit agreſte tugurium eiuſqȝ adoleſcētia i pecore paſcēdo fuit occupata: validior etas ipeu rexit ſȝ ſenect⁹ ei⁹ i altiſſimo maieſtatꝭ faſtigio fulſit.

Niniue deſtruit p Regē Medoꝝ ⁊ regnū Aſſyrioꝝ penitus ceſſauit ut predixerāt manu ꝓpheta ⁊ thobyas.

Byzanciū cōdit q̄ poſtea Cōſtātinopolis dicta ē.

Reges Babilonie.

Nabuchodonoſor

Iſte nabuchodonoſor bellicoſiſſimus fuit ⁊ victorioſiſſimus p oīa eo φ eſſet virga furoris dñi ut puniret pcta ꝑploꝝ multoꝝ. Hic primo erat rex babilonie ⁊ poſtea obtinuit regnū aſſyrioꝝ quod deſtructum ē a Medis ⁊ factus eſt monarcha ⁊ ſcdm hoc diuerſimode ↄputant anni eius quia diu regnauit. Multipliciter de ipſo ſcriptura loquit iam bona iam mala q̄ diligēter ſancti expoſuerūt. Placet tñ qbuſdā φ ꝑpter pniam illam magnā que ſcribit i Daniele ſit ſaluat⁹ ⁊ quia ſcriptura vitam eius ↄcludit i laude ⁊ confeſſione vnius veri dei. Idē ſentit Nicolaus de lyra ut ȝ Dañ. 4. dicunt doctores qdam φ deus inſpirauit ſibi ut vindicaret ſe de inimicis. ſed ipſe iſtinctu iſto abuſus fuit p ſupbiam ⁊ inuidiam. ⁊ ſic non meruit p hoc φ iſtrumentū fuit diuine iuſticie. Forte de oibus poſt penituit meritis Daniel.

Anno mundi. 4556. 4558. 4589.

Linea xpi.

Amon ānis. 2.

Ioſias ānis. 31.

Ioathas menſi. 3.

643. 641. Anno ab xpi natiuitate. 611.

Iſte Amon ſm textū hebreoꝝ. 2. tm annis regnaſſe phibet. ſed ſm. 70. interpretum. 12. Et ita ſupplētur h. 10. anni a. 70 de illis. 13. ſupra ſine rege ⁊ ſm hoc aptā deſunt hyſtorie alie q̄ cōiter ſequūt. 70. Hic idē rx fecit malū corā dño ⁊ pcuſſus a ſeruis ſuis ſine pnia obijt.

Iſte ioſias optim⁹ filius de puerſo pre grā ſingulari puent⁹ adhuc in pueritia rq̄ſiuit dñm ⁊ vſqȝ i finē pſeuerauit laudabilit. In qbuſdā acceſſit Ezechiā patrem ſuū ⁊ iō di nō habuiſſe ſilem in regib⁹ juda ⁊c̄. Ei⁹ religioſam vitā ⁊ opa ſcta plurima. vide. 4. Reg. 22. et. 23. ⁊. 2. Paral. 34. et. 35.

Iſte ioathas ſtatim poſt mortē patris ↄſtitutus fuit rex i iheruſalem. ſȝ qr nō fuit ſecut⁹ exemplū pij pris ſui ioſie. ideo Pharao Nechao cepit eū ⁊ duxit i egiptū ut patet. 4. Reg. 23.

Pontifices.

Azarias filius Elchye.

Sophonias ꝓphetat deſtructionē iheruſalem ⁊ reedificationem

Olda ꝓpheti ſſa vxor Sellū ꝓphetat ioſie regi ⁊c̄.

Thobias moꝛit āno. 120. vir ſctūs plen⁹ opib⁹ bonis ⁊ ꝓphie ſpiritu clar⁹ ꝓphauit nāqȝ de deſtructione iheruſalē templi: q̄ſi iam factū eſſet cū tñ adhuc futurū eſſet ꝑpt certitudinē ꝓphetie Statim poſt ei⁹ mortē vxor ei⁹ mortua ē. ⁊ egreſſo thobia iuniore cū filijs ſuis niniue deſtructa fuit

Iheremias. 2. de maiorib⁹ ꝓphare cepit adhuc puer. 13. anno ioſie regis ↄtra iheruſalem et templū. ⁊ ꝓphauit ānis. 42. preter illud qd ꝓphauit i egypto grādis duricia ꝑpli ⁊ grandis plaga que punit eum.

Hic primum pontem trans tyberim inter montem Auentinum ⁊ ianiculum fecit ⁊ hostiam ciuitatem condidit supra mare decimosexto miliario ab vrbe roma.

Ancus quartus an. 23

Romani populi statū ⁊ decursum luculenter ⁊ breuissime describit Flor⁹ Luci⁹ p ānos septingētos: quatuor ei dās etates. Vñ ait. Si qs magnitudinē imperij cū ānis conferat etatē vltra patet. Ita eni late vbiqꝫ p orbem terrarū arma circūtulit ut qui res eius legunt nō vni⁹ populi sed generis hūani fata discant. Nam tot laboribus periculisqꝫ iactatus ē ut ad cōstituendū eius imperiū cōtendisse ỽtus ⁊ fortuna viderent. Itē ait. Tanta i ỽtute fiducia est ut ille rudis ille pastorius ppl's vereqꝫ terrester ondit mihi interesse ỽtutis equis an nauib⁹. terra an mari dimicaret. Item O populū dignū orbis imperio: dignū omni fauore ⁊ admiratione hominū ac deoꝝ. Compulsus ad vltimos met⁹ ab incepto non destitit. sed absens simul presensqꝫ pugnabat.

Hostiensis ciuitas conditur cuius epus bñdicit papam.

Daniel adhuc iuuenis susannā liberat ⁊ in conspectu regis cū socijs stat ⁊c. Et postea interpretat somniū regis ⁊ in sublime tollitur. ut patet Dan. p.

Anno mundi. 4600.

Linea christi.

Jeconias uł Elyachim uł Joachym ā. 11.

Joachim vel Jeconias mēs 3.

Sedechias ā. 11.

Anno ab xpi natiuitate 600.

Hic etiā fuit fili⁹ Josie frater Joathas ⁊ cstitut⁹ a pharaone rex irl'm ⁊ ut daret mulctā ⁊c. Et qr fecit malū nec audiuit pphas: ascēdit cō eū nabuchodonosor ⁊ factus ē ei huus ānis. 3. Cūqꝫ rebellaret vēit itez rex babylonie cō eū ⁊ vinctū duxit i babylonē nō qz illuc ductus sit sꝫ imutatū fuit csiliū nabuchodonosor ⁊ iterfecit eū in irl'm ⁊ piecit corpus ei⁹ extra muꝝ iuxta pphetiā Jheremie. 22. Et tulit secum vasa dñi ⁊ posuit ea i templo suo. ut ꝫ. 2. paral. vlt.

Iste joachim fuit filius jeconie ⁊ fecit malū ⁊ iō statim amotus ē ne regnaret ⁊ vinct⁹ trāslatus ē i babylonē et multi cū eo trāslati st. utꝫ 4. Reg.

Iste Sedechyas. 3. fili⁹ josie ⁊ malus nō audiuit jheremiā pphtam ⁊ iō perijt miserabiliter. ⁊ oīs juda cū eo. Et eruti sunt oculi ei⁹ ⁊ filij eius occisi. ut ptꝫ 4. Reg. vlt. vel jhere. 52.

Saraias fi. Azarie

Josedech fi. Azarie

Baruch pphetat.

Iste josedech egressus ē qñ trāstulit dñs iudā ⁊ irl'm p manus nabuchodo. regis. ut ptꝫ p⁹ paral. 6. Et duct⁹ ē cū alijs captiuis i babilonē. Dicūt aliqui istū fuisse Esdrā scribā ⁊ sacerdotem aut forte frater ipsius fuit.

Daniel.
Ananias.
Azarias.
Mysael.
Ezechyel.
Mardocheus

Istum Sarayam interfecit Nabuchodonosor rex in re ablata cum alijs consiliatoribus Sechye. ut patet. 4. Reg. vltimo.

Abacuc pphat cō nabuch. ⁊ babilonē sunt tñ opiniones quo tēpore fuerit. Hic Danieli prādiū attulit dū i lacu leonū eēt apud babylonem fm jhero.

Urias ppheta occidit a Jeconia rege ⁊ Jheremias incarceratur.

Hēs hij cū Joachym rege ducti sunt i babilonem adhuc pueri.

Ezechyel pphat i Caldea trāsmigratis de structiōꝫ irl'm ⁊c. Et tādē martirio coronat

Iste Priscus ludos instituit 7 circa rome edificauit Capitoliū fabricare cepit 7 dictū ē capitoliū quasi caput soli. qr ī fundamēto īuentū fuit caput sine corpe q̄si ꝓphetia futuri. qr ibi postea senatus resedit q̄si vnū caput totius orbis.

Reges Romani. — Prisc⁹ tarqn⁹ 37.

Iste Nabuchodonosor filius nabuchodonosor magni fuit Hic ortū q suspensilis dicit maximis expens uxori sue fabricauit 7 multa magnalia pegit ita ut Herculē transcēdisse actuū magnitudine 7 fortitudine mēoret. Et de manubijs hostiū templū Belis magnifice decorauit.

Astrages rex Medoꝝ vnicā habuit filiā quā cuidā militi plebeio tradidit ne ex ea nobilis filius nasceret ꝓpter causam quā magister recitat ne. s. pelleret e regno a nepote suo sicut predixerāt sibi cōiectores. 7 q̄ verebat ei accidit. nā ex ea nat⁹ ē Cyr⁹ qui ipsum regnauit.

Reges Babylonie. — Nabuchodonosor. — Euilmerodach.

Iste Euilmerodach fuit frater nabuchodono. iam imediate precedēt. Hic Joachim eleuauit de carcere 7 magnificauit eū 7 corpus patris effosum iuxta ɔsilium eius diuisit trecentis vulteribus ne resurgeret a mortuis q de bestia redierat in hominem.

Tres pueri p̄iciūtur i fornacē succensam 7 miraculo liberant. ut patet Dan. 3.

Ludus scacoꝝ reperit ab Xerse pho p correctiōe Euilmerodach tyrāni q suos magistros 7 sapiētes occidere ɔsueuit 7 h solatio idirecte attractus fuit ad mēdationē. qr quē apte crudelē corrigere nō audebat hmōi idustrioso solacio mansuetū reddere ꝓcurabat.

Anno mundi. 4611. — Hic incipit quinta etas — 4634.

Linea christi. — Transmigratio. — habet annos. 590. — mundi durans vsque ad natiuitatem christi — Salathyel.

7064 — 4696 — Anno an xpi natiuitate

Iste Salathyel erat fili⁹ Jeconie regis iude quem genuit post trāsmigrationem babilonis ut euangelista Matheus dicit.

Tēplū Salomonis icendit a Caldeis 7 ier̄l'm destruit. Et h ē vna de p̄ncipalib⁹ eris hui⁹ sacre hystorie. Stetit nāq h tēplū. 442. ānis. s. a fūdatione ipsi⁹ īchoando q̄ fuit facta. 4. āno Salomonis. Et ab hac destructione vsq ad destructō q̄ facta fuit p Titū. s. 42. āno post xpi passionē fluxerūt āni. 662. s̄m Euse. 7 Ihero.

Pontifices.

Iheremias ī Egypto ꝓphauit 7 regib⁹ egypti p̄dixit q eoꝝ ydola subuerterentur cū Vgo pareret. Et ex h sacerdotes ī secreto tēpli loco ymaginē Vginis cū puero adorauerūt: oratiōe serpentes de t̄ra fugauit 7c. Tandē zelans p pplo īcrepauit ydolatriā ppli sui 7 lapidat⁹ ē ab eis. Sed egyptij gloriose sepelierūt martirē sctm in sepulchris regū ꝑpt bn̄ficia sua.

Ezechyel post multa q̄ gl'iose gessit etiā precib⁹ suis aquas Chobar ɔdēsauit ut filij isrl' ābularēt sup eas. Caldei aūt summersi sunt. tandē pcussus impijs quibusdā a fr̄ib⁹ q̄s redarguit ceteri exacerbati ipsum equis distraxerūt 7 p crepidines saxoꝝ excerebrauerūt eū martirē dn̄i gliosum facientes.

·44·
Seruius Tullius.

Sibilla cumena de xpo ꝓphetat ⁊ Tarquinio .9. codices attulit in quibus erant deſcripta decreta romanoꝝ.

Iſte ſeruilis conditionis fuit ex parte matris que ancilla captiua fuit ſed nobilis. Hic laudes habet ab hiſtoriographis magnas ꝙ i oī ſtatu fuit ⁊ vbiqꝫ nobiliter ſe gerebat. Tres montes vrbi addidit ⁊ foſſas circa muros duxit.

Iſte Darius fuit conſobrin⁹ Aſtragis quē ī filiū adoptauit. qꝛ nō habuit niſi vnicā filiā ⁊ dedit ei regnū qꝛ Cyrus contra eū pugnauit. ⁊ tñ ambo victi ſunt a Ciro. ſed tanqꝫ nepotes eos tractauit benigne. qꝛ auo .ſ. Aſtragi r̄gnū Hircanoꝝ conceſſit ⁊ Dario Medoꝝum.

Regnſar fi. j. Euilmēodach

Nabuſadach fili ſecūdus

Baltbaſar filius tertius.

Monarchia Perſarum.

Darius.

Cyrus an. 30.

Iſte Cyr⁹ rex perſarū fuit pmo ⁊ depoſt trāſtulit monarchiā ad perſas. hic ex parte patris fuit plebe⁹. ſꝫ mater eius erat filia regis Aſtragis. De iſto ꝓphetauit yſaias. Et babylonē vicit. Baltbaſar interfecit: Danielē magnificauit. ⁊ iſrl̄ remiſit ī judeā ut tēplū reedificarēt. ut patet Eſdre p̄ ⁊c̄.

Iſti .3. fuerūt fr̄es q ſucceſſiue regnauerūt. Et Baltbaſar fuit vltim⁹ rex Babylonie q interfect⁹ fuit a Dario ⁊ Cyro. ñ enī hēbat filiū ⁊ ſoror Darij fuit mr̄ ei⁹ ideo p̄occupauit r̄gnū Dari⁹ cū adiutorio Cyri. nec audiuit dñs ipm̄. qꝛ vaſa ſc̄ta īdigne tractauit. ut patet Dan̄. 5.

Anno mundi. 4659.

Linea chriſti.

Hyſtoria libri Eſdre incipit·

Zorobabel

Iſte ſm̄ imperiū dñi fundauit tēplū ⁊ manus ei⁹ pfecerūt ſꝫ longe poſt. ut .3. 6. Eſdre.

Templum fundat.

Anno an xp̄i natiuitate. 540. 916.

Aggeus ⁊ Zacharias ꝓphetāt confortātes pplm̄ et prouocantes ad edificandum templum.

Poſt reditū ppli iſrl̄ de Babylone iſti duo p̄fuerūt. ſ. Ihs ſacdos magnus tāqꝫ regēs ⁊ Zorobabel tanqꝫ dux. Et iſte mod⁹ vſꝫ ad herodē ſeruat⁹ ē ut ſacerdotes ſummi eſſent p̄ncipales ⁊ duces ſubſtituti ſꝫ tñ duces erāt de tribu juda iuxta ꝓphetiam jacob. Et ſub hoc regimine optimo ſacerdotali non legitur ppl̄s declinaſſe a v̄itate fidei ſicut añ qꝛ tēpore iudicū ⁊ regū ſepi⁹ ad ydolatriā corruit. Et nō ꝙ iudei iſti q h redierūt ⁊ poſtea diſpſi ſūt ī oēm terrā iuxta ꝓphetiā Dauid. Diſperge illos ps. 58. fuerūt oēs de tribu juda Benyamin ⁊ Leui ⁊ pauci de decē tribub⁹ q aufugiētes iunxerunt ſe iſtis. Illi aūt q ī montib⁹ Caſpijs relegati ſunt nunqꝫ redierūt ſm̄ Hebreos.

Ihus fi. Joſedech ipſe eſt Joſue ſacerdos magnus figura chriſti.

Daniel vir deſideriorū ſc̄tūs ⁊ elcūs clar⁹ habet̄ cui⁹ etiā opera de⁹ miraculis glioſis approbauit

Eſdras ſacdos d̄ ſtirpe Aarō claret ſc̄itate vite ⁊ ſapia c⁹ grā dī īduſtria ⁊ labore tot⁹ iudaic⁹ ſtat⁹ ī melius reformatus fuit.

Babylon illa magna capitur ⁊ aufert̄ ptās eius ſicut predixerūt ꝓphete ſancti. Hec fuit prima ⁊ maxima ciuitas totius orbis de q̄ īcredibilia ſcripta ſunt. Et hec tanta vna nocte defecit ut oñdatur ꝙ ad irā dei oīs potēcia puluis ſic ⁊ fauilla. Dicit̄ veriſſime ꝙ eam hūano ope extrui vel humanis virib⁹ deſtrui potuiſſe pene īcredibile videbat̄. Qñ grande ſpectaculū euidenſqꝫ exemplū mundus haberet ſi informari poſſet ſeu etiam vellet.

Reges
Sacerdos

Babilon

Nō grande

Iſte Tarquin⁹ Seruio iterfecto meliore ſe arripuit regnũ. Hic p̃m⁹ oĩa genera tormentoꝝ excogitauit ⁊ p⁹ de regno expulſus ẽ ꝓpter ſtupꝝ Lucrecie a filio ſuo ↄmiſſum. Et noluerũt ãmodo romani hẽre reges ꝓpt̃ tyrannidẽ eoꝝ

Tarquinius superbus tormenta excogit

Reges Romani.

Tarquinus. ſuperbus. 7. 81 Ultim[us]

Cyr⁹ poſt multa bella tãdẽ cũ ad Scitas declinaret a regina Thamiris capit̃ ⁊ cũ toto exercitu ſuo ad. 200. milia occiditur Caput ei⁹ p̃ciſum in vtrem hũano ſanguine plenũ ꝓiecit dicens Sacia te ſanguine quem ſitiſti.

Sibilla heleſponcia de agro troyano nata hijs dĩ fuiſſe tẽporib⁹ ⁊ ꝓphauit ſic de xp̃o. Ihs xp̃s naſcetur de caſta.

Lucrecia femina nobilis ⁊ honeſta a filio regis violẽter oppreſſa ſeip̃am ſtulte gladio interemit. Hec i exemplũ caſtitatis allegari ſolet ꝫ nõ excuſat̃ ab homicidio. ut dicit Aug. p̃ de ciuitate dei.

Lucre[tia]

Babylonia noua i Egypto ↄdit̃ a Cãbiſe qui totũ illud obtinuit regnum. Geneſ[is] 11:

Babylonia:

Reges Perſarum.

Cãbiſes 7. an. 7. fil. Cyri.

Erencides. 3. ã medio magus.

Iſte Cãbiſes varie noĩat̃ a diuerſis. Apud Eſdrã Artharxerſes dĩ vel aſſuerus ĩ hyſtoria Iudith q̃ ſub eo fc̃a fuit vocatur nabochodonoſor. hic potẽter interdixit ne ir̃lm aut tẽplũ reedificarent̃. Et pater eius tm̃mõ p̃cepit ne ciuitas extrueret̃. ſed etiã tũc p̃ncipes Cyro ignorãte impediuerũt opus dom⁹ dñi. hic quendã iniquũ iudicẽ viuũ excoriari fecit ⁊ filiũ ſup pater nam cutem ſedere iuſſit ut h̃ timore ſcelus vitaret ⁊ recte iudicaret.

Iſte duxit filiã regis in vxorẽ ⁊ nõ diu poſt moritur.

Pantaptes filia Cãbiſis fuit hijs duob⁹ ſucceſſiue ĩ ↄiugẽ ſociata ſm̃ Ihero. ſup Dan. 3.

Cambysis factum, & Falaris Nota

Anno mundi. 4684. 4709.

Hyſtoria Iudith hic texitur. Ipſa autem exemplar totius pudicicie ponit̃.

Linea chriſti.

Anno ante xp̃i natiuitatẽ. 515. 490.

Arphaxat poſt mortẽ Cyri p vim obtinuit regnũ Medoꝝ ⁊ edificauit citatẽ grãdẽ Echbarbanis ⁊ diſpoſuit rebellare ↄ̃ nabocħ. i. Cãbiſen ⁊ tñ ab eo vict⁹ fuit. ut ptꝫ Iudith p̃.

Holofernes p̃nceps milicie nabucħ. Cãbiſ multas terras dño ſuo ſubiugauit. Et tandẽ venit ad Bethuliã ⁊ ibi a judith muliere iterficit̃. utꝫ judith. 2. et. 13.

Pontifices.

Falaris ſiculus tyrãnus multos innocẽtes depopulatur. H̃ quendã peritũ artificẽ q thauꝝ ereũ fecit ad puniendũ hoĩes in eundẽ ip̃m ꝓiecit primũ ut experiretur qd̃ fecerat ⁊ clamor ei⁹ p os thauri ſonuit terribilit̃ q̃ſi boat⁹ beſtie. Et ſic tyrann⁹ iniuſtus ĩuenit aliq̃n quẽ iuſte puniret. Iſtud factũ dicit Oroſi⁹ anno añ vrbẽ cõditã. 63. vel circa ꝛc. Et ut dĩ ſicilia ſp̃ tyrãnoꝝ nutrix fuit.

Sicilia nutrix tyrannorum

Pitagoras p̃m⁹ phus. Nõ ꝙ gẽtiliũ ſapiã q̃ totalit̃ de creaturis fuit p̃ incepit a dijs q̃n adhuc tẽpa groſſa fuerũt. q: tunc q paulo plus ceteris ſciebãt a ꝓplo rudi dij putabãt̃. Poſt hec creuit prudẽcia ⁊ tũc theologi venerũt. ipſi ſunt poete ãtiquiores q̃ de falſ̃ dijs multa mẽdacia finxerũt vrbano ſmone. Si iſti añ veniſſent ꝓfecto dij putarent̃. ſꝫ tẽp⁹ obfuit eis. poſt hos ſapiẽtes venerũt. i. ſophi q̃ mira iactãcia gl̃iam ſuã celebrauerũt nec tñ diuinũ aut theologicũ honorẽ meruerũt ꝓpt̃ tẽpus. q: iam melius ſciebat̃. m illã tñ ↄſuetudinẽ cũ ceteris ↄtinuauere licꝫ nõ nos deos fieri ꝓhiberẽt. Demũ phi claruerũt quoꝝ iſte p̃m⁹ fuit eo ꝙ humiliter r̃nderet ſe nõ ſapientẽ fore ſed amatorem ſapiẽtie. Hij cõiter ↄtraxerũt ydolatris ⁊ plures trucidati ſunt: plures timore fecerũt ſicut alij. peiores fuerũt q muneribꝰ acceptis etiã ↄtra ꝓpriã cõſcientiã cultũ ſacrilegũ extulerunt. Vide Aug. de ciuitate dei

Sapientes maiores primi

Dano ⁊ Phyſios diſcipuli Pitagore hanc ſectam continuare vbi per quinquenniũ ſilentium ſeruabatur ⁊ poſt eruditi loquebantur.

Anno.244.ab vrbe condita romani loco regũ ordinauerũt duos cõsules qui per vnũ annũ regerent ne ex mora temporis in ſupbiam erigerent ⁊ vnus alterius corrigeret ſi erraret aut excederet.

Iſte Darius fuit vnus de.7.magis ⁊ ſub tilit regnũ acqſiuit. Hic recupauit regno pſaꝝ Aſſirios ⁊ Babyloniã Aſiã Macedoniã pdomuit. Cũqꝫ regẽ Scitaꝝ filiã i vxorẽ deſideraret ⁊ ei dare nollet, ob hoc cũ.700 milib⁹ cõ Scitas venit nõ veritus pro vni⁹ hoīs libidine tot milia virorum mortis piculo exponẽ qd vtiqꝫ icautũ ⁊ crudele ⁊ iniuſtiſſimũ fuit vñ turpiter fugat⁹.80.milia amaſit. Tãdẽ cũ reſiduis a paucis Athenienſib⁹ puta.11. milib⁹ ſupatus.200.milia pſaꝝ amiſit. Dolens autem ſe poſt fugã vindicare in ipſo apparatu concidit Et ſm qſdã bona ſpes ẽ de ipſo. qꝛ hũit fidẽ vni⁹ veri dei cui tẽplũ ⁊ ſacrificia fieri pcepit ⁊c. Vide Lyrã ſup.6.ca.Eſdre.

Darius Ytaſpis quar⁹.

Brutus primus conſul

Conſules incipiunt.

Lucius

Mutauit roma pnci patũ ſed non euaſit tyrannidem.

Iſte Dictator creatus fuit ut cõſules preiret potẽcia ↄtra inimicos.

Dictator nomẽ eſt officij di gnioris.

Hoc tpe fcta ẽ rome diſſentio pleb a ſenatu

Narrat bt̃s Jheron. in eplis ſuis qꝫ Xerſes cũ de ſublimi loco innumerabilẽ exercitũ vidiſſꝫ fleuiſſe dicẽs qꝫ poſt centum annos nullus eoꝝ ſupfuturus eſſet.

Iſte Xerſes multitudine pplorum qs collegerat t̃ras mouit ⁊ vndas ⁊ tñ pene nihil ei pſpe ſucceſſit. Amiſit qppe i breui tpe ↄcieſſionies cẽtena milia viroꝝ. Ipe tãdẽ p⁹ modicũ p Artbabanũ pfectũ ſuũ occidit. Grecorũ ãt nũeros q victores extiterũt lõge maior erat occiſoꝝ. O tpa dolẽda. Vide Oroſiũ.

Xerſes fil. Darij quint⁹.

Nota qꝫ ſm magiſtꝝ iſte Darius inſtinctu Zorobabel iuſſit reſumi op⁹ dom⁹ dñi pcipiẽs pncipib⁹ ſuis ne aliq mõ ipedirẽt ſꝫ iuuarẽt. Vide ẽt Eſdre.5.et.6. De hac era ãbiguũ ẽ ppt diuerſitatẽ doctoꝝ

Templũ pficit an.7.Darij

Leonida rex Spartanoꝝ cũ.4.milibus hoim.700.milia pſaꝝ pene trucidauit. Mirabile dictu. Ait ſuis. Prãdete h tanqꝫ iferos cenaturi. Et ita factũ eſt qꝛ ex fatigatione ceciderũt ſup mortuos ⁊ mortui ſunt cũ illis pariter.

Anno mundi. 4734.

Aggeus ⁊ Zacharias ãno.2.Darij icreparũt pplm ppt negligẽtiã eoꝝ ad edificandũ domũ dñi. Et ſolicitabãt zorobabel ut loquereẽ regi ſup h ⁊ annuit rex ⁊ accenſum ẽ cor ppli ut edificarẽt templũ. ut ꝫ Eſdre.6.

Abyutb filius zorobabel.

Anno an xpi natiuitate.441. 465.

De hoc ⁊ ſequentibus vſqꝫ ad Joſeph nihil habetur in ſcripturis niſi qꝫ a Matheo numerãtur. ⁊ ideo nec tẽpus eoꝝ debite ſciri poteſt.

Joacbim.

Iſte ſm joſephũ cognominatus eſt Joſedech ſub quo ciuitas jrlm extructa eſt ut dicit etiã Euſebius. ⁊ hoc idẽ patet Neemie.12.

Aggeus de h tẽplo pphetauit qꝫ gl̃ia ei⁹ maior erit qꝫ pmi qd ẽ itelligendũ ſpũalit. qꝛ xpus dñs deſiderat⁹ cunctis gentib⁹ hoc ſua corpali pñtia ſepi⁹ igrediẽdo magnifice glorificauit ⁊ oblatus fuit i eo i die purificationis Marie. alioquin nõ poſſet ſtare veritas pphecie. qꝛ iſtud ſecũdũ qſi nihil fuit reſpectu primi. Aug. hic ſumit fortiſſimũ argumẽtum contra iudeos. qꝫ hec auctoritas neceſſarijſſime itelligat de eccl̃ia que ẽ domus dei ex viuis lapidib⁹ qꝛ h templum nec vnqꝫ parem habuit gloriã: taceo maiorẽ. Vide.19.de ciuitate dei.

Democritus phus ſeipſum excecauit ⁊ de diuite pauperem fecit ob amorem ſapiẽtie.
Anaxagoras hic habuit ſucceſſorẽ qui dicebat
Archelaus magiſter Socratis.
Heraclitus cerebroſus.
Heſchilus tragediarum ſcriptor.
Sentẽcias hoꝝ floridas vide in ſpeculo hyſtoriali vincentij.

Pindarus poeta.
Sophocles.
Euripedes.
Herodotus hyſtoriarũ ſcriptor claruerũt tempore xerſis.
Socrates naſcitur.

Os Inferni . . IX

Marcus Curcius

Quincius repert⁹ i rure ab aratro sumptus e̅ ⁊ i dictatore̅ creatus. h romā iam pene desperatā ꝓpt̃ aduersos casus magnifice consolat⁹ e̅ triūphis suis.

Sergini⁹ filiā ꝓpriā gladio trāsfigit ne seruituti traderet̃ ⁊ ob hoc tribū isignia depone̅ cogit̃. vide titū liuiū de oditōe vrb li. 3.

Tpe hoꝝ osulū fames ⁊ guis pestilētia romā corripue̅.

Romani.

Tytus Publi⁹

Fabioꝝ gliosissima familia vrbis bello veientano ꝓsternit̃. Tpe hoꝝ osuluȝ fuit bellū veietiū atrocissimū.

Marcus Gneus

Lex. 12. tabulaꝝ rome istituta est Dece̅ eni tabula a Grecis delate s̃t qbus duc addite s̃t a rōanis an. 300. ab vrbe odita ipē e̅ an⁹ mūdi. 4784.

Tribuni decē viri

De inferni i medio vrbis horribilit̃ apparuit e̅c̃ exalatiōe plurs iterfecti fuerūt vbi cū se marc⁹ curci⁹ armat⁹ piecisset cessauit plaga ipioꝝ ōmonū. fuerūt istituti loco osulū

Olipia 80. r. 95

Ptas osulū tradita fuit dece̅ viris q̃ ꝑpl's nimis oq̃rebat̃ de puerso regimine osulū. veꝝ hec mutacio magnā ꝑniciem reipublice iuexit eo q̓ siuguli cū ipatorijs isignib⁹ ꝓcesserūt donec p vim coacti hmōi fastū deponerēt ⁊ tyrannidē. Nulla aūt restat iā spes trāqllitat̃ adipiscēde rōanis nisi p solā paciam quā veri dei sapiētia xp̃us ibus edocuit.

Iste Artaban⁹ nō ponit̃ i cathalogo regū psaꝝ q̃ paꝝ ꝓfecit. tñ jhero. videt̃ cū nūerare sup Dañ. li. 3.

Iste Arthaxerses e̅ sb̃ q̃ Esdras venit jrl'm ⁊ Neemias fuit pincna eius que̅ post misit ad edificādū muros ciuitat̃ Rōa i oculcatōe icēsa. ā. 21. ⁊ muri ei⁹ ōstructi ⁊c̃

Isti duo paꝝ ꝓfecerunt ⁊ iō nil notabile eoꝝ tpe actū repperi.

Reges persarum.

Artabanus mensibus. 7.

Arthbarxerses longinianus

Xerses mensi. 2.

Segdianus mensibus. 7.

Artaxerses.

Senones Galli cū rōanis pugnāt ⁊ capta e̅ vrbs p̃ter capitoliū qd̃ etiā pdidissent si puigil Anser ex lassitudine pugne dormiētes rōanos nō excitasset q̃propt̃ Amb. ex ꝓbrādo eis igratitudinē xp̃iane ꝓsꝑitatis dicit eos magis debere sacrificare anserib⁹ q̓ dijs. Ydem Aug. ⁊c̃.

Ebdomade Daniel' h icipiūt f̃m Bedā. De hijs e̅ grādis altricatio int̃ doctores ⁊ laborint⁹ maxim⁹. Vide Ihero. sup Dañ. ⁊ Lyrā ⁊ Vlricū li. 5. ca. 4. Porro Beda cōputat p ānos lunares ⁊ incipit a. 20. āno Arthbarxerſ.

Anno mundi. 4759. 4784.

Linea christi.

Eliachym.

Esdras vir sctūs atq̓ doctissim⁹ velut alter Moyses i ꝑplo venerādissimus hītus est. Hic ꝓmū de Babilone cū ceteris venit. Sȝ iteꝝ paterna solicitudine motus redijt ut plures lucrifaceret ⁊ secū adduceret. Tēpore aūt isto legē ceterosq̓ libros sctos reparauit q̃s cōbusserāt Chaldei: felix testamētū orbi relinquēs: nouos ⁊ faciliores apices iuenit. Quo i spūsancto feliciꝰ pacto venit iteꝝ jrl'm cum multitudine magna regalibusq̓ priuilegijs ut doceret populū. utȝ Esdre. 7. obijt i senectute veneranda sepultus ibidem.

440. Anno an xp̄i natiuitate. 416.

De hoc nihil habetur in scripturis nisi Mathei p.

Malachias propheta claret sic dictus id est angelus propt̃ optimam vitam ⁊ decorum aspectum. Aiunt q̓ ore eodem quo ꝓphetauerat angelus dñi apparens eadem iterabat.

Bella Athenienſiū famosissima q̃si secunda tropana circa hec tēpora fuerunt ⁊ hoc sumpti sunt miserabilit̃ ⁊ in seruitutem redacti ci: quo perierūt qui dñabant̃ populis.

Empedocles.

Permenides ph̃i notabiles maxime in moralibus claruerūt.

Socrates ph̃s h̃ h̃ȝ magnas laudis progatiuas que̅ etiā bt̃s jhero. sibi i exēplū ꝓponit ⁊ alijs. Fuit. n. mire pacie ⁊ sp eqnimis ⁊ s̃btili⁹ ō p̃ ente. i. do fert̃ sensisse p q̃ tandē venenū i carcere bibit Plato discipul⁹ ei⁹.

Democritus Ypocras.

Pytagoras Zeno ⁊ p'res alij fuerūt tūc noīati viri q̃ꝑ labores ꝑmāsert.

Socrates

Pythagoras.

Jrl'm reedificat̃ a Neemia ⁊ alijs filijs isrl̃

Jerusalem:

Neemias vir benignissim⁹ ac deuotiōe p̃cipuus fuit pincerna Arthbarxerſ reg̃ psaꝝ. h. 20. āno ei⁹ iuxta di volūtatē missus est ab eo ut istauraret muꝝ jrl'm. ⁊ edificauit eū i āgustia tpoꝝ. Expleto āt ope miracl'ose ignē sctm reppererūt ⁊ muꝝ dedicauerūt. deinde rdijt ad regē ⁊ iteꝝ reuersus e̅ jrl'm ⁊ mortu⁹ e̅ ibiq̓ sepult⁹ iuxta muꝝ que̅ edificauit. Vide i li. ci⁹. Et h finit̃ hystoria libroꝝ q s̃t ō canonne

Et hȝ tres bitatōes. ꝓma bitacio e̅ cōis ꝑpl'i scȝ artificū laboratiū i mechanicis. Secūda bitacio e̅ nobiliū ⁊ ꝓbaꝝ. Tertia bitacio e̅ regis ⁊ sacerdotū. Itē habet. 6. portas q̃rū

Prima di porta vallis vel iosaphat. Secūda porta sterqlinij. Tertia porta vet⁹ vel iudiciaria. Quarta porta piſciū vel dō. Quita fontis Siloe vel aq̃ꝝ. Sexta greg̃ vel ꝓbatice piscine.

Cratin⁹ p. comicus q sub specie iocalitat̃ apte vicia redarguit.

Archita tarētin⁹ mag s̃ter platonis claret.

Alcibiades socraticus

Eudoxus astrologus.

Epycur⁹ vorax.

Dyogenes alexandro potentior ⁊ ditior fuit eo q̓ quicqd dare potuit otēpsit quicq̃ auferre vel inferre non expauit.

Ludi ſenici inſtituuntur ut peſtilencia ceſſaret rome. De hijs Aug. multa diligenter tractat improbādo deoꝝ falſitatē q talib⁹ ludis placari poſcebāt. Ita tu iſti exercebāt ut nedū boneſti viri ⁊ femine hijs intereſſe nō vellent ſ; nec vel delonge intueri. O ſacrilegia deoꝝ qb⁹ nouella romanoꝝ indoles ad tanta crimina prauo trahebatᷣ exēplo. Itē p depellēda tpali peſte corpoꝝ acceſſit⁹ ē ppetue mortis aiaꝝ.

Camillus

Iſte Camillus fuit⁹ dict⁹ extitit q afflicte reipublice magnifice ſubuenit expugnādo videl; veibētes q p.10. ↄtinuos ānos valde rōanos attriuerāt. Hūc tantū virū poſtea īgrata ciuitas dānauit. Oroſius dicit hāc victorā magis vtilē q̄ nobilē fuiſſe. qꝛ ſine vllo digno rōane ꝟtutis teſtimonio clādeſtina obꝛeptiōe fcta fuit. Nec ob hāc iniuriā deſtitit qn rediret iteꝝ de exili denuo patriā defendēs. Et hic ē magnū exēplū paciē xpianis ſm Aug.

Mediolana conditur ſic dicta qꝛ ibi tūc apparuit ſus que pro media parte portabat lanā p pilis. Hoc mō oīa glioſa mūdi a pn̄is ⁊ pene vilib⁹ ortū hūit. ⁊ ī idipm tandem reuertuntur.

Camill⁹ dictator

Iſte grauē manū miſit ↄtra Atheniēſes. vn̄ tādē ↄtriti ſunt q ſupmi fuerūt iuxta morē mutabilitas hūane. Sub eo egiptus receſſit a Perſis. Hic habuit fratrem noīe Cyꝝ bellicoſiſſimū. Vid. Oroſiū libro.2.

Darius notus an.19.

40 Aſſuer⁹ l' Artharxerſes an

Iſte Aſſuer⁹ filius Darij hūit frēm noīe Cyrū quē poſt mortem pr̄is in bello ſupatum occidit. qꝛ niſi p letale bellū libido dn̄andi nequebat mitigari cū tn̄ tot terras poſſideret ⁊ merito pluſq̄ centū regib⁹ ſuffeciſſent dn̄ia eaꝝ. Hic pmo vaſti reginā pulcerrimā duxit vxorē quā tn̄ poſt abiecit ⁊ Heſter ꝟginē de ſtirpe Benyamin loco vaſti ſumpſit ⁊ Mardocheū; patruū ei⁹ ſblimauit: Aman pri⁹ ſuſpēſo. Hic videt hō ſatis pacific⁹ ſ; nimis luxurioſus ut; ī li. Heſter p ⁊.2.⁊c. Fertur.300. filios hūiſſe e qb⁹ Dari⁹ quē ī regē ſublimauit. ⁊.40. alij nobiliores cōiurarūt ut eū interficerent iam ſenem ut ſic liceti⁹ regnaret. Quo compto oēs fecit occidi. qꝛ p que quis peccat p hec ⁊ punitur.

Anno mundi. 4809.

Linea chriſti

Nihil de hoc habetur in ſcriptura niſi q a Matheo numeratur.

Azor

Heſter hyſtoria hic texitur ſm doctores latinos. Vide Lyrā hic ⁊ etiā ſup Dan̄. ca. 9.

Anno an xpi natiuitatē. 366. 390.

Plato

Plato phus diuus noīatiſſimus quē Aug. extollit quaſi vltra de diuina ſcriptura aliqd ſenſerit. Ariſtotiles diſcipulus eius clarent famoſiſſimi.

Mardoche⁹ iude⁹ vir ſctūs clarus hētur ⁊ pm⁹ poſt Aſſuerum ī toto regno Perſaꝝ ſemp tn̄ hūilis ⁊ deuot⁹ cultor dei ⁊ fratꝝ amator. Et ſm hanc ↄputationē latinoꝝ tpe exaltationis ſue fuit annoꝝ.259. Vide Lyram.

Hic ſucceſſit Joachim in pōtificatu ut dicit Euſe. Et vlteri⁹ cōit h ſequūtur Joſephū ut magiſter dicit. Euſebius etiam teſtatur ſe Joſephū ſequi.

Damocles adulator fuit. Dionyſius tirannus

Heliaſib vel

Elyzaphat.

Ariſtotiles audit platonē.18. annū gerens. Hic poſt fuit magiſter Alexādri

Dyoniſi⁹ ſiculus tyrānus peſſim⁹ de Sicilia expellitur. Hic erat diſcipul⁹ platonis ſ; nō imitator. Quodā tpe vidua qdam paupcula p ipſo dīs imolabat obſecrās qten⁹ diuci⁹ viueret ipſo retro ſtāte ſecreti⁹ ⁊ admirante. Cōpleto aūt ſacificio accerſitā interrogans ait. Cur ſic p me oras q ſp tibi moleſtus fui. Illa rn̄dit. Dn̄e annis vi tyrann⁹ fuit ⁊ vaccā vnam mihi abſtulit ⁊ nō retinui niſi tres rogauiq̄ deos ut morereris ſi forte ipſo defuncto fili⁹ eius pi veſter mihi eam reſtitueret. Sed ille peior nedū illam retinuit imo vnam ſimilit abſtulit ⁊ nō remanſerūt mihi niſi due. Iterūq̄ imprecatus ſum cōtra eum ut moreret ſperās a vobis mihi reſtitui vaccas meas. vos aūt peſſim⁹ oīm nihil reddidiſtis: inſup etiam afflictam afflixiſtis vnam auferendo. Timui g ne poſt mortem veſtram adhuc crudelior ſurgat q hanc ſimilit auferat ⁊ fame moriar. Ideo deos exoraui p vita veſtra. Ite licit expta q pene ↄtinue res ī deterius dilabuntur. Hec ſunt ꝟba vetera ⁊ noua practica cui⁹ expienciam non oēs equaliter aduertunt. Qui autem hec paciūtur a nſu ſe continere nouerunt.

Vidua

Tirannis

torquatus

Mallius torquat⁹ pugnã icboauit atrocissimã cũ gall' pcussoq3 gallo q eũ ad singulare certamẽ puocauit torquẽ aureã de collo eius tulit et ſuo impoſuit. vñ ipſi ⁊ poſteri eius dicti ſt torquati.

Fabrici⁹ vir digne memorie nulla potuit iduſtria Pirri regis a rõana citate diuelli pmiſſa ẽt qrta pte regni. Tãdẽ pirrus ait. hic ẽ ille fabricius q difficilius a vtute q̃3 ſol a curſu ſuo auerti poteſt.

Minucia vgo ſeſtalis ppt inceſtu3 viua ſepulta ẽ. Hec ⁊ ſilia allegari ſolẽt i exẽplũ xpianis q̃3 legalit' ⁊ diſtricte v i a etiã apud gentiles puniebantur.

Romani.

Tytus quinti⁹

Gaius Marci⁹.

Marc⁹ Valeri⁹

Iſte Marcus cum. 60. milibus romanis pugnauit ↄtra Gallos quos in fugam vertit ⁊ grauiter trucidauit.

Iſte Quinti⁹ dictator crudeliſſima ↄgreſſiõe bellũ a mallio icboatum pfecit ⁊ victor fidelis factus in eadẽ paupertate pmãſit ſic aũ. 4. iugera ſuis manibus colẽs. hũc i exemplũ adducit aug'. 5. de ciui dei. cõtra auaros ⁊ ſupbos xpianos quoſdã.

Sub h̃ gaio fctã ẽ pugna Tuſcoꝝ quorũ. 8000. capta fuerunt.

Alexãder naſcit' ex olimpiade vxore phylippi regis macedonũ adulterata p Nectanabũ nigromãticũ regẽ egipti q̃ p icãtatões illudebat ei q̃i deus ãmõ ↄcubuiſſet cũ ea. hoc colludio potẽtũ adulteria ⁊ ſtupra ſolebãt excuſari aut ẽt honorari ſ3 paupeꝝ capitali pena feriebant'

Reges Perſaꝝ. 24.

Ocb⁹ q arthaxerſes an. 24.

Iſte Ocbus egiptũ reuocauit ad iperiũ pſaꝝ Nectabo rege i Ethiopiã pulſo

Arſani⁹ q ⁊ arg⁹ anno 5

Darius fil' Arſani ã. 24

Iſte Dari⁹ potẽtiſſim⁹ auſus ẽ a Grecis tributa expetẽ q̃ fuit occaſio dẽſtructõis toti⁹ monarchie pſaꝝ q̃ h̃ trãſlata fuit ad grecos iuxta pphetiã Dañ. Fert' q̃ amiſerit qnquieſdecies cẽtena milia bellatoꝝ quos oẽs alexander de perſis occidit.

Et plurimos iudeoꝝ i tranſmigratione egit et iuxta mare Caſpiũ collocauit q nimis creuerũt ibi. h̃ etiã miſit Vagoſu3 pncipẽ trans flumen q tributa p Eſdrã dimiſſa repecijt. ſ. 7. ãni ppt ſabba tre. Mirũ ẽ quõ h̃ ut putat' filius heſter ita fuit iudeis infenſus.

Hic ſucceſſit ocbo ⁊ parum regnauit.

Philipp⁹ rex macedonũ pr̃ alexandri putatiuus p. 25. ãnos tyrãnidẽ exercet fractis ſacramẽtis. ita elat⁹ ut licere ſibi oĩa q̃ cogitauiſſ3 putaret. Tãdẽ doloſe occidit' oroſ

Anno mundi. 4834. 4859.

Linea chriſti.

Circa hec tpa dicit Oroſi⁹ q̃ nox vſq3 ad plurimã diei partẽ tẽdit viſa ẽ. Et ſaxea grãdo. i. veri lapides d̃ nubib⁹ dẽſcẽdẽtes terrã ferecũt

Anno ab xpi natiuitate. 493. 340.

Iſte fuit ſumm⁹ ſacdos tẽpore Mardochei cui idẽ ep'las miſit de obſuatione dierum furim vt3 heſter. 9.

Vagoſus pfect⁹ ocbi tẽplũ ſupbe itrat ⁊ ſpoliat ⁊ tributa miſtris dei iponit ppt diſſenſionẽ põtificis cũ fr̃e ſuo Ihu quẽ occidit.

Ponti fices.

Judas vel Joiade fil'. Elizaphat

Johannes filius Judei

Iſte Johes hũit fratrẽ q dicebat' Ihs ⁊ aſpirabat ad pontificatũ quapropt' familiaritatẽ Vagoſi pfecti trans flumẽ ſibi ↄparauit. Confiſus aũt ſup hoc altricari cũ johãne cepit in tẽplo ⁊ adeo incitauit fratrem ut eum occideret.

Sydon delet' ab Ocbo rege perſaꝝ Eu. hec ſe ſipon ait mare.

Apuleius ⁊ hermes diſcipuli platonis i tẽploꝝ locis ⁊ porticib⁹ vſantes nil aliud q̃ vtutib⁹ cogitabãt q oculos effodiſſe legũt' ne p eoꝝ viſum a ↄtemplatione ſapiẽtie auocarent'.

Lacedemones ipſi ſunt Spartani expugnantur ⁊ in ſeruitutem rediguntur quorum improba dominandi cupiditas infinita mala ſuſcitauit ſecundum Oroſium.

Demoſtenes orator fuit.

Ariſtoteles famoſiſſim⁹ ⁊ oĩm phoꝝ ſubtiliſſimus claret ſectamq3 Paripateticoꝝ conſtituit.

Hermes triſmegiſt⁹ q̃ ⁊ Mercuri⁹ dictus ẽ fuit circa hec tpa.

Xenocrates grauiſſim⁹ phoꝝ ⁊ caſtiſſimus.

Quintus curci⁹ phs. hic ↄ̃ Alexãdrũ mult' rõib⁹ ſerioſe diſſeruit eũ icrepãdo. vide i ſpeculo hyſtoriali. Si de⁹ es inqt bñficia largire ñ auferas. ſi hõ. id cogita ſp aliqs poſt poſitis.

Sobares phs. In ſuo quiſq3 negocio hebetior eſt q̃3 in alieno.

Aristoteles.

Iſti duo ꝯſules ꝯtra latinos pugnātes: Deci⁹ occiſus fuit ⁊ Manili⁹ triūphauit ſȝ q᷑ ꝓpriū filiū occidit ſolitas laudes nō habuit.

Deditio.i.apud rōanos. Nō ꝙ rōani vſȝ ad iſta tpa nūq̄ ſe capi ꝑmittebāt vel ī ſuitutē redigi.ſȝ aut vinci aut occidi maluerūt. Sȝ circa hec tpa hec eoꝝ animoſitas ſedata fuit a Sānitis vez pauperi⁹ h ſcādalū amouit qn̄ poſt vicit Sānitas.lȝ mai⁹ dedec⁹.ſ.piurij tunc roma contraxit.

Ille nāq̄ fili⁹ ꝯtra imperiū ꝯſulū pugnauit ꝯtra hoſtes ⁊ q̄uis victor extitit tn̄ ꝓpt īobediam virgis ceſus ⁊ capite punitus fuit. Hoc ī laudē piis Aug⁹.allegat.

Manili⁹ Decius.

Iſte papiri⁹ cū adhuc puer eēt prudētiſſim⁹ fuit ⁊ pulcrū mēdaciū finxit ut mr̄i celaret ſecretū ꝯſulat⁹ Cū āt vir fcūs eēt adeo bellicoſiſſim⁹ fuit ut Alexādro cu⁹ aductū rōani formidabāt merito obijcēr nec quicq̄ de dijs curabat.ſȝ augures ī fauſta pdicētes deridebat ⁊ h ī magnā ei⁹ laudē referūt doctores ſcti.q᷑ ī h ſe viꝝ prudētē ⁊ magnanimū oñdit.

Papiri⁹ conſul.

Hoꝝ ꝯſulū tpe territi ſunt rōani. q᷑.4.ppli ytalie ꝯ eos ī vnū foedus coierūt q̄s tn̄ ſbtilit᷑ paulatī q̄ vicerūt. vide Oroſiū

Fabius quintus Decius

Nō fit pſecutio ꝺ h ī ꝓphia Dañ. g̊ nec ſcti doctores itr omittūt ſe de vlteriori ānotatione. hic ait. Nūq̄ poſtq̄ purpurā indui veꝝ audiui.ſȝ q̄dā nocte mutata veſte oīa que feci mala pcūctatus didici

Antigonus rex aſſirioꝝ

De h regni egipti fit pſecutō. q᷑ iudeis q̄nq̄ īfeſti q̄nq̄ fauorabiles fuerūt reges ipſi⁹. Qꝺ iō euenit q᷑ r̄ges ſyrie ꝑ ne ſp cū egiptijs pugnabāt. Iſrl’ āt ī medio eoꝝ ingit᷑ affligebat᷑ q̄cūq̄ ſe v᷑tēt iā ab h iā ab illo. Et p̊ iſte ptholomeus grauit᷑ eos afflixit eoſq̄ capiēs doloſe vēdidit. Et hac occaſiōe diſperſi ſunt ī natiōib⁹.utȝ Actuū.z. Ipſe aūt ipunit⁹ ñ euaſit. Vide Oroſ. nū.hic dr frater alexādri fm Ihero.

Monarchia Grecorum.

Alexander magnus

Alexander Magn[us]

4 ⁹us rex egipti ā.40.

Iſte alexāder magn⁹ dcūs ꝓpt̄ mirabilē victoriā quā hūit ꝺ toto mūdo q̄ſi ī breui tpe euidēs fuit indiciū ira dei ꝯ pctores illi⁹ tēporis.nā aliq̄ mirac̄la oñdit ſibi ꝺ⁹ adiuuādo man⁹ ei⁹ q᷑ mare pāphilicū ſibi diuiſū fuit ſic olim mare rubꝝ iudeis pſeq̄bat᷑ Dariū. Etiā orōne fuſa mōtes Caſpij clauſi ſt̄ ⁊ iudei qdā puerſi īcluſi. Tandē in Babilone hauſto veneno moritur anno etatis ſue.33.anno monarchie.5.Macedonuȝ z.hoc ⁊ modo multe hyſtorie concordari poſſunt.

Ptolomeus Lagi fi: 4

Philippus rex macedo

4884.

Sadoch

Tēpora horrēdiſſima. vndiq̄ vox ſanguinis ex clāore pugne.mira ꝺī pacia De h nihil hētur niſi ꝙ cū alijs numerat᷑ Mathei p̊.

Nō defūcto alexādro cū.12. illi qb⁹ regnū diuiſit int̄ ſe nō poſſent ꝯcordare īfinita bella ḡgūt ⁊ ml’tiplicata ſt̄ mala ſup terrā vltra modū. Tādē ꝯtritis alijs iſti.4 obtinuerūt ptātē iuxta ꝓphēciā Dañ. Vide Oroſium.

4iz · · 10z · Anno an xp̄i natiuitatē

Saraballa ſupſticioſuȝ tēplū edificat ī mōte Garyzim vbi poſuit Manaſſen frēm Iadi pōtificē q erat gener ei⁹. Et h īcipit ſciſma iudeoꝝ q᷑ multi adheſerūt ei q oēs extūc dicti ſt̄ ſamaritani q̄ſi.p phani a iudeis vel excōicati.

Antiochia
Ediſſa.
Seleucia ciuitates cōdūt᷑

Era pncipalis hui⁹ hyſtorie ipſe ē ānus.12.mortis alexandri in quo incepit regnum grecoꝝ iuxta ꝯputatione libri Mach.

Menāder comic⁹
Menedemus phus.
Criſippus phus.
Phylemon phus.

Onias fi Iadi.

Iadus fi.Iob

Iſte Iadus irato alexādro occurrit pōtificalib⁹ īdut⁹. ⁊ placat⁹ ſtatim rex de eq̊ deſcēdit venerabat᷑ antiſtitē ⁊ cū pace ⁊ gaudio ītrauit ciuitatē. Feciteq̄ afferri codicē Dañ. ⁊ exponi ꝓphēciā q̄ de ipo loqtur. Quib⁹ pactis gauiſus ē valde q᷑ oīa q̄ p ſoniū añ viderat ōbito ordine ꝯplebātur ⁊ viſū ē ſibi ꝙ ipe eēt ille de q̊ hec ꝑ phetata fuerūt ⁊ maiorē ex h ſumpſit audaciā pugnandi ꝯ Dariū. Oblatoq̄ ſacrificio iuſſit petere iudeos q̄ vellent ⁊ cōceſſit ut ſuis ꝯſuetis legib⁹ vterētur ⁊ q̄.7. ānis eēt abſȝ tributo ꝓpt ſabba ſtre. Vide magiſtrū ⁊c̄.

Reges Syrie

Iſte Seleuc⁹ p⁹ multa bella cū babiloniā ꝺuiciſſȝ toti⁹ Aſie dyadema ſibi īpoſuit ā.12.p⁹ mortē alexādri. Et ab hac etate ſcriptura Mach. regnū grecoum enumerat ut dicit Euſe.

Seleucus ul’ Nicanor fili⁹ Anthiochi

Olimpias mr̄ alexādri mlr̄ tyrānide plēa occidit᷑ ⁊ mortē ipt̄rita ſuſcepit fine oī ſigno muliebris pauōis ſic fili⁹ ei⁹ fortiſſime mortuus fuit.

Exercit⁹ alexādri.ut dicit Oro.fuit peditū.32.milia.eqtū.4.milia.naues.180. Actā pua mān vniūſum t̄raꝝ orbē vtꝝ admirabili⁹ ſit q᷑ vicit an q᷑ aggredi auſus fuerit incertū eſt

Caliſtines phs diſcipul⁹ alexādri ſb Ariſtotile ab eo occidit᷑ q᷑ cū p ꝺo ñ adorauit ⁊ ml’tas tyrānides ſilēt. Idē alexāder pfec̄ mag̊ ductu ꝓprie ꝯplacētie q̄ rcte rōis qꝺ valde cōe ē apud potētes Indignāt᷑ accipiūt ſi qs pferat ut᷑ faciat q̄ eis ñ placēt qꝺ piculoſiſſimū ē ⁊ ſibi ⁊ alijs

Sūma occiſoꝝ ꝺ Perſ᷑ ab exercitu Alexādri ad modū paruo fuē qnquieſdecies cētena milia. Hec idē.

Alexādrie.12.ab Alexādro ꝯdita ſt̄.ſ.q̄libet āno r̄gni ei⁹ vna.

Exercit⁹ Darij pm⁹.600.ſcꝺs.300.milia peditū ⁊ cētū milia eqtū.t̄ti⁹.400.milia peditū. cētū milia eqtū. ⁊ ī h t̄tio congreſſu. Darius letalit᷑ vulnerat⁹ cū fugeret miſerabilit᷑ ſolus in via derelictus obijt Alexandro preſente. Queȝ licet inani miſericordia tn̄ regali cum honore ſepeliri iuſſit.

Hoc tēpore rōani ſanitas poſt mul ta dāna oppſſerūt. ꝓpiū eni eis fuit nihil pſpere ſecū agi niſi poſt longi turnos labores ⁊ pericula. vn̄ dicit Aug. ꝙ multo vixiſſent felicius rōa ni ſi depoſito faſtu dn̄andi more ſim plicium ſectati eſſent.

Peſtilēcia grauis rome fuit q̄ ſemp breues ī duciās ibi hr̄e ɔſueuit. vexͣ hec nimis mag fuit preſertim ī mulierib' ⁊ pecorib' ita ut fe tus etiā ī ytero cōiter necarent' aīaliumꝗ genus defectuꝝ putaretur.

Prodigia magna rome fuerūt. fulgura edes muros menia ⁊c cō buſſerūt flāma ſciſſo hiatu terre eructata quaſi iugera exuſſit. Itē nō lōge poſt fontes verſi ſunt in ſanguinem ⁊ lac de celo viſum eſt manare.

Romani — Volo Bella Domici' — Emilius conſul. — Marcus Curius conſul — Genuci conſul.

Iſte Cur'. z. bellū ɔtra Epirotas geſſit ⁊ ceſis. 23. milib' Pirrū fugauit. Fit eni Nec acie verti nec pecunia corrūpi poſſum. Malo diuitibus imperare ꝗ locuples fieri.

Iſte Argiuoꝝ vrbe cepit ⁊ Legionē militū rōanorū rome miſit qui oēs virgis ceſi ⁊ ſecuri pcuſſi ſſ'a ciuib' ī medio fori qꝛ n̄ legitime ſe habuerūt. ita diſtricte tūc rome iudicabat' ut nec etiā victorib' parceretur ſi ī modico excederent.

Hoꝝ ɔſulū tpe vltra. 18. milia rōanoꝝ a Gallis occiſa ſunt. nec apparet qn romani iuſtū bellū habuerūt.

Iſte Emilius cū romanis ɔ Tarētinos iuſtiſſimū bellū egit auxiliū ferēte Tarētinis Pirro rge Grecoꝝ bellatū ē vltra 4. ānos. Tandē victo pirro ⁊ ī patriā redeūte miſerabilit' moriēte Tarētini cū Carthaginēſib' fedus inierūt ⁊ ex hoc punica bella incboata fuerunt.

Hij rōani ⁊ multi alij añ hec tēpora ⁊ poſt fuerūt viri ſm ſeculi honeſtatē elegātiſſimi legaliſſimi ſtrenuiſſimi veraciſſimi ⁊ in oī virtute morali adeo ſpectabiles ut ſcti doctores eoꝝ facta i exemplū xp̄ianis ꝓponāt. ſꝫ nō intentionē. qꝛ fide pietatis caruerunt.

Reges Egypti. — Ptolome' Phyladelph'

Iſte phyladelphus rex deuot' ⁊ vnius veri dei cultor valde gratioſus fuit iudeis quoꝝ. 120. milia ſoluit a captiuitate ⁊ libertate preſtita plures exaltauit. Hoc aūt totū fecit ut placaret ſibi deū Iſrl' cui' mirabilia audiuit ⁊ legē hr̄e deſiderauit. nec potuit trāſferri in aliam linguam niſi a deuotis ⁊ dignis cū debita reuerētia ⁊ ſolennitate. Quidā nāꝗ attēptarunt eam inſerere ī hyſtorias ſuas quos diua plaga tetigit donec peniterēt. Miſit ḡ rex ad Eleazarū pontificē ut doctos ⁊ ydoneos viros ſibi deſtinaret quod ipſe libenter fecit. Vide magiſtrum.

Anno mundi. 4909 — 4934.

Linea chriſti. — Achiꝫ fi. Sa — doch. utꝫ Mathei p̄

Septuaginta iterp̄tes legem tranſferūt de Hebreo i grecā linguā cū grādi miraculo tot viri i. 72. dieb' totā ſacrā ſcripturā interp̄tati ſunt cū ſumma cōcordia ſpūſcto oībus preſidente ⁊c. Vide Aug. 18. de ciui. dei pulchre vꝫ Ihero. nō p oīa concordat. ut patet in eis prologo ſup Bybliam.

Hebrea lingua in Greca ... ; *Bella Punica*

Anno ante xp̄i natiuitatē. 265 — 290.

Fulgor rationalis circa hec tēpora ceſſauit ſm Joſephū. qꝛ appropinquāte ſole deficit aurora. i. xp̄o qui infallibilē veritatē erat doctur' ꝓxime vēturo figuralis conſultio terminata eſt. Vide magiſtꝝ ſup Exodū.

Pōtifices. — Simō iuſtus — Eleazarus.

Hic ꝓpter ſcitatē vite ſingularē fuit iuſt' a vulgo ɔgnominatus qd̄ frequent' ɔtigit etiā alijs plurib'. h Onia adhuc pueꝝ relīqt. filius Onie.

Iſte miſit ptholomeo. 72. viros prudētes ad interp̄tandū legem de qualibet tribu ſex. ꝙ aūt dicūt'. 70. tm̄ vſus ſacre ſcripture obtinuit que qn̄ꝗ ſubticet paruū numerū excreſcentē ſup aliquā ſummā. frater ſymonis.

Iſte pugnā grauiſſimā habuit ɔtra phyladelphū regem Egypti ⁊ qꝛ nō potuerūt ī ɔcordiā bellādo puenire per aliū modū pacificati ſunt accepit eni Beronicē filiā reg' Egypti in vxorē iuxta ꝓpheciā Dan̄. Vide Ibero. ibidē.

Ab hoc Antiocho q erat ſecūdus rex Syrie poſt Alexādrum. omnes ſequētes reges Syrie dicti ſunt Antiochi.

Reges Syrie. — Antiochus. Soter — Antiochꝰ. theos.

Crates theban' auri pōdus ꝓiecit i mare mallens ſummergere diuitias ꝗ ipſe ſummergi ab eis

Soſtratus phaꝝ in Alexādria cōſtruxit in mari. Pharus eſt turris maxima paſſus 20. hn̄s fundata in mari ſup. 4. cācros vitreos vnū de. 7. mirabilibus mūdi.

Criſippus phus h dixit ꝙ ſtultus nulla re ſcit vti ḡ ei nulla re opus eſt ⁊c.

Archeſios phus floret.

Eraſiſtratus medicus ⁊ conſul clarus habe.

Iſte Sempronius adūſum Picētes bellauit 7 terra tremuit q̄i ſanguinē; fundēdū horreret accipere. Et pene oēs ab vtraqʒ parte corruerūt pau‑cis rōanis quaſi victoribus exceptis

Hanibal ſenior p̄mū bellū punicū īchoauit. Qui ſemel 7 iterū ſuperatus a ro‑manis tandē ab exercitu ſuo lapidib⁹ obrutus moriť. Infortunatus fuit.

Iſte Sne⁹ fraude circūuēt⁹ Hanibalis iter fectus ē ab eo. Nō gaius darius vindicauit totū exercitū ei⁹ cōterens eūqʒ in fugā ouertit.

Iſti duo dolētes de regu li captiōe eū liberare ve‑nerūt. ſed nihil pfecerunt.

Sempronius. | Appius Claudi⁹ | Sneus gaius. | Actilius Regul⁹ | Emilius Fabius

Iſte Appi⁹ Syracuſanos 7 Penos facil lime ſupauit 7 mulctā impoſuit. Hic viā; appiā ſtrauit 7 aquas claudias induxit.

Iſte Regulus primū tot⁹ victorioſus tres reges vicit 7.73. ciuitates ſubegit. ſerpentem maximū 11ō. pedū extinxit. Tandē cum nimis rigidus eſſet otra hoſtes nolens pacē dare niſi ſub magno tri‑buto ipſi pene deſperati ogreſſi ſt̄ cū eo 7 otrito exercitu ceperūt eum. Et tñ adhuc li bēť pacē hūiſſent. ſʒ vir fideliſſim⁹ maluit mori ī ma‑gnis penis q̄ pnicioſā; pacē dare. Cui⁹ laudes aug. valde extollit. Narrat Saleri⁹ li. 4. c⁹ ab aratro ac‑cerſiebāť ut oſules fierēt. Sñ refert Artiliū quē ſemē aſpgentē viderā. q miſſi erāt a ſenatu ad eū accerſi‑endū 7 ad iperiū ppli ſuſcipiedū. Sʒ ille ruſtico ope attri te man⁹ ſalutē publicā ſtabilierūt 7 igentes hoſtiū copias poſſederūt. Quiqʒ more arantiū boū iugū rexerāt triū‑phalis currus habenas retinuerūt. Nec fuit hūjs robur e‑burneo ſceptro depoſito agrū ſerere ſtipē ab aratro re‑petere. Patrie enī bona nō ſua vnuſqſqʒ augere pera‑bat paupqʒ ī diuite q̄ diues ī paupere verſari malebat. Et hijs v̄tutib⁹ olim romana indoles pollebat quare nō iī merito totius mundi monarchiam meruerunt.

Iſte Euergetes totus victorioſus fuit. h poſt vaſtatam Syriā; 7 Sylicia; 7 partem Aſie inter īnumera ſpolia q̄ cepit etiā deos eo⁊ quos Cābiſes ī Perſas trāſuexerat reuex‑it. idō Euergetes dī qd̄ re uectionem ſonat.

Ptholome⁹ Euergetes.

Ptholome⁹ Philopater. fili⁹ Euergetis annis 17.

Iſte pugnāuit otra duos fr̄es ſ. Seleucū 7 Antiochum magnū 7 ſuperauit ōjciēs multa milia 7 tñ non pua luit. vide jhero. ſup dañ.

4959.

Eliud genuit Eleazar. ut pt; Mathei p̄

Anno ab xp̄i natiuitate. 216. 240.

Iſte Onias zelo legis vel poci⁹ ex auaricia tri buta negauit Euergeti. pp̄ť qd̄ tota Judea pe ne fuiſſet piclitata. ut dicit Joſephus q eum in honoriū fuiſſe teſtať.

Onias fili⁹ ſy‑monis iuſti.

Ioſephus legat⁹ ppli iudaici ēt īuito Onie iram regſ mitigauit 7 ab eo oſtitut⁹ ē dux Judee 7 finitima⁊ nationū. Hic hūit filiū puulū Hyrcanū noīe cui⁹ ſtupen dū igeniū pī pulchre explorauit dādo ſibi. 300. iuga boū ſine loris ut araret 7 ſeminaret ī deſerto. At puer nō pu‑erile cōſilium excogitauit. Nam decem iuga occidit. carnes operarijs dedit 7 de pellibus retinacula fecit.

Iſte magnas laudis p̄rogatiuas hʒ Ecci. 50. Qui tēplū ī meli⁹ reforma‑uit 7 ciuitatē pualuit āplificare 7 re‑ligioſus totaliter fuit

Symō Onie filius.

Antiochus. Sallericus.

Iſte erat fili⁹ Antiochi Theos de p̄ma vxore Laodice q̄ virū ſuū veneno ex tinxit 7 Beronicē cū filijs ſuis occidit. iuſtūqʒ gallericū filiū ſuū p ſe regnare fecit 7 pp̄ter hoc Euergetes horribilit̄ vaſtauit Syriā. porro iſte galleric⁹ duos filios reliquit. ſ. Seleucū 7 Antiochū magnū que ambo regnauerunt.

Hanibal atrociſſimus pœnorum .i. Affricanorum rex cū eſſet annorum .9. iurauit pr̄i ſuo añ aras φ ī odio romanorum ſibi ſuccederet q̄ð fideliſſime ipleuit īfideliſſim⁹ ipſe. Nā romanos pene vſq̄ i exterminiū deleuit. vrbem etiā ad ſolū vſq̄ deduxiſſet ſi nō diuinitus ipedit⁹ fuiſſet. nobiliū romanorum tot vna vice pemit ut tres modios anulorum e digitꝭ eorum extraheret. Itē i flumine quodā de corporib⁹ romanorum q̄ſi pontē fecit ut exercitū ſuū trāſduceret. tādēq̄ a Scipione vict⁹ ſepeq̄ fugatus miſerabilitꝭ ſe veneno pemit

Ann⁹ pacis h̄ tp̄e fuit poſt p̄mū bellū punicū ⁊ q̄ſi p miraculo ſpu tatū eq̄ī .1.440 ānis nūq̄ pacē hūere romani.

Romani.

Lucaci⁹ Conſul.

Sympbronius Saleri⁹

Fuluius Illiricos vicit.

Portēta q̄dā rōanos terruerūt q̄i pn̄dendo eis mala p̄ximε vētura a Hanibale

Lucius Saiue.

Bellū punicū .z. q̄ð durauit an 17

Scipio Flamminius.

Iſte per multa bella ⁊ crebras victōias adeo ɔtriuit Carthaginem ſes ut pacem peterent quā etiam magnis pactis ɔſecuti nō diu ſeruauerunt.

Iſto tp̄e ɔtra Faliſcos ⁊ Gallos varia ſorte bellatū eſt. Poſt q̄ per vnū tm̄ annuū viſcera romana ſanguinē ſudarunt.

Hoc tp̄e hamilchar dux Cartaginenſis pater hanibalis ab hyſpanis occiſus eſt.

Hȳ ɔſules robur totius ytalie ɔgregātes hūere in exercitib⁹ ſuis .800 milia armatorum pter timorē Gallorum q̄s valde timebāt. Tandem Galli cōtriti ſunt.

Scpio prius occurrit hanibali ⁊ ceſus ē pene ibi romanus exercit⁹. poſt Sympbronius ſimiliter ſuperatꝭ deinde Flamminius occiditꝭ cum exercitu 25. milium.

Reges Egypti.

Epipbanes filius Pbilopatoris. an. 24.

Cleopatra filia ātiochi magni erat vxor ei⁹ quā accepit dū eſſet ānorum .33

Iſte moriente pr̄e ſuo fuit puer .4. annorum quare Antioch⁹ magn⁹ bellauit ɔtra duces ei⁹ ⁊ tulit oīa de manu eius pretꝭ Egyptū. Cum aūt eſſet 7. annorum deſpondit ei filiā ſuā in dolo: ɔſenciēte Epypbane filio ſuo .i. Antiocho nobili. Mortuo aūt Antiocho magno fili⁹ eius antiquū dolū pſequitꝭ ⁊ iſtū ptholomeū Epypbanem occidit doloſe i cōuiuio ſꝫ tñ nō obtinuit Egyptū. q̄ egyptȳ fortitꝭ reſiſtentes turpitꝭ fugarunt eum.

Coloſſus corruit pter terre motū. fuit enim ymago erea fuſilis .136. pedū.

Plautus eloquens fuit.

Titus liuius tragediarum ſcriptor floridiſſimus. forte plures fuerūt ſic vocati.

Anno mūdi. 4984. 5009.

Linea chriſti.

Et nota φ iudei diuina pmiſſione q̄ſi ɔtinue affligebantꝭ ne in ydolatriā caderēt ſicͣ olim ſolebāt.

Templū dn̄i in Egypto extruitꝭ ad inſtar Iheroſolimorum q̄ð pmāſit vſq̄ ad Veſpaſianū ⁊ tunc funditus dirutum fuit

Anno an xp̄i natiuitatē. 216. 160.

Ptholomeus phylopater iudeos vicit: occidit .60. milibus armatorum.

Ihus ſirach librum eccliaſticū edidit quē panarethon vocāt. a pan q̄ð eſt totū ⁊ arethon virtus q̄ſi totus virtuoſus.

Pontifices.

Plaga grādis ex aq̄ ⁊ igne vrbē q̄ſi ɔſumpſit

Onias magn⁹

Simon filius

Onie tenuit pōtificatū poſt fugam patris ſui.

Iſte Onias pter tyrannidē Antiochi fugit cū multis iudeis i Egyptū ſimulās ſe velle iplere pphecias yſaie .19. videlicet edificādo tēplū ſꝫ i hoc peccauit ſupſticioſe agēdo. Rex aūt Epypbanes gratioſe ſuſcepit eū tradēs ei trā helioopoleos ⁊ tēplū ibidē extruxit.

filius Gallerici occiditꝭ anno .3.

Reges Syrie.

Seleucus ceraunes.

Antiochus. magnus.

Occiditꝭ tādē i tēplo Nanee.

Nō φ iſti duo fratres volētes vindicare ſanguinē pr̄is ſui ⁊ auie q̄s iterfecit Euergetes rex Egypti exercitū magnū ducūt ɔtra phylopatorē filiū Euergetes. ſꝫ añ ɔgreſſum Seleuc⁹ moritꝭ ⁊ Antioch⁹ pſeq̄tꝭ bellū ⁊ totū exercitū pdidit vix aufugiēs ne caperetꝭ. Rurſuſq̄ ɔgregās pp̄lꝫ venit ɔ̄ Epypbanē filiū philiopatoris adhuc puerum .4. ānorum ⁊ hūit ſecū philippū regē Macedonū ⁊ multos alios ⁊ obtinuit ɔtra duces ptholomei .i. pueri predicti. fugauitque Scopā ducē ei⁹ ⁊ iudeā cū multꝭ alȳs adq̄ſiuit ciuitatib⁹ ⁊ oīa grauauit adeo ut fugeret. Et q̄ armis egiptū capere nō poterat doloſe deſpōdit Epiphani filiā ſuā Cleopatrā cogitās ut ſic q̄ſi amic⁹ regnū itraret ad ſpoliandū. ſꝫ non pualuit q̄ res inotuit eis. Tandē cū pſidiū hanibali ferret ɔtra romanos ſupat⁹ ē ⁊ tributari⁹ fact romanis nihil p⁹ fortunȳ viſus ē hūiſſe. nā cū ſupiores puincias puageret ⁊ i perſidē veniſſet decept⁹ a ſacerdotib⁹ templum Nanee rauit cū paucis ⁊ ibidē mirabilitꝭ occiſus ē ⁊ mēbratim diuiſus. ut pꝫ .z. Macħ p̄. Et reliquit .z. filios .ſ. ſeleucū q̄ p̄ regnauit ⁊ Epiphanē. Hȳ ābo ſic peſſimi fuerūt φ i eorum ɔpatione aliq̄d honeſtatis ipſe putabatur habuiſſe.

Hanibal africanorum rex

Roma in merore. Tot eni fuerunt occiſi ꝙ reſidui vrbem pene reliquiſſent.

Prouerbiū notabile Scipionis Affricani fuit rōanos nō extolli ī pſpe ris nec deijci in aduerſis. Itē nunꝙ minꝰ ſolus ſum ꝙ cū ſolus ſum. nec minus ocioſus ſum. ꝙ cū ocioſus ſum

Cice: li. 3. offi:

Romani. Paulus Tuberecius. Scipio affricanꝰ eo ꝙ Affricam vicit.

Iſti cōgreſſi ſunt ꝯ Hanibalē ⁊ ibi pene tota rōanoꝝ ſpes perijt occiſis. 44. milibus. Et poſt ꝯtinue ſuperant᷑ vſqꝫ ad deſperationē recuperāde pt̄atis priſtine.

Iſte glioſiſſimꝰ adoleſcēs ānos natꝰ. 24. q̄ſi ſecūdꝰ Machabeꝰ miſerāte deo ſtatū romane reipublice iā ꝓlapſum ꝯ ſpem ī ſpem erexit. Hanibalē fugauit. ſupauit hiſpaniā. Affricā deuicit. Antiochū magnū ī ſeruū redegit. Aſiā tributariā ꝯſtituit. Dictantꝰ ab ingrata patria exul moritur.

Therentius,

Therencius comicus clarus habetur.

Reges Egypti. Phylometor filius Epyphanis ex Cleopatra an. 35.

Hūc dū adhuc puer eēt valde oppreſſit Antiochꝰ nobilis mult᷑ dolis ⁊ īſidijs. ſꝫ romani miſerūt legatos q̄ mādantes Antiocho ne vltra īfeſtus eēt amicis eoꝝ cām belli terminarūt. Marcꝰ nāqꝫ publius circulū fecit ī circuitu Antiochi dicēs. Senatus pplſqꝫ romanꝰ ꝓcipuit tibi ne egrediaris de hͦ circulo donec rn̄deas. Didēs ḡ impiꝰ ꝙ tyranidem ꝯtinuare nō poſſit ait. Si ſic viſuꝫ ē ſenatui ⁊ ꝑplo rōano recedēdū ē. Dimiſſa ḡ obſidione alexādrie furibūdus ad panpculas iudeoꝝ reliqas diuertit vindicās ī eos qͦ nō potuit ī potēciores ſe. ut ꝫ in li. Mach. p̄ et 2.

Anno mundi. 5034.

Linea xp̄i. Eleaſar. De hoc nichil ſcit᷑ ꝙ cū alijs numerat᷑. ut ptꝫ Mathei p̄.

Acies igneē videbāt᷑ ī aere ſup jrl'm dieb'. 40. ⁊ ſeqtur plaga. ut patet. 2. Machab. 5.

Anno an̄ xp̄i natiuitatē. 196

Iaſon. Menelaus. Alchimus. Iſti. 3. ꝙuis de gn̄e ſacdotali fuerit nō tn̄ ſt̄ ponēdi ī linea pōtificū ꝓpt ydolatriā ⁊ opa peſſima nec debite itrarūt ut ꝫ ī mult᷑ locis li. Machab

Pontifices. Onias pius. Hic vir ſanctus fuit gratus deo ⁊ hoībus. nedū bonis ſꝫ etiā diſcolis. tandem iniuſte occidit᷑ ab Andronico. ut patet. 2. Machab. 4.

Reges Syrie.

Iſte panp homo groſſus ⁊ deſpectus indignꝰ honore regio peſſimꝰ fuit ſicut pater eiꝰ ⁊ paꝝ regnauit. q̄ᷓ frater eiꝰ regnū fraudulent᷑ arripuit. Hic etiā heliodoꝝ miſit ad ſpoliandū templū q hn̄ correptus vacuus redijt. ut ptꝫ. 2. mach. 3. Nota ꝙ occaſione hꝰ ſciſmatis multa mala oriūtur quouſqꝫ regnū Grecoꝝ. i. Syrie ꝑ romanos in ꝓuinciam redactum fuit.

Reges Syrie. Seleucꝰ iuuenis filꝰ Antiochi magni.

Bella ɔtinua ⁊ plīma fuerūt adeo ꝙ tedet doctores tā gētiliū ꝙ̄ xpiāoꝝ ea ulꝰ ad meōriā reuocare. In qbꝰ mirāda ē ɔſtātia rōanoꝝ vel duritia ꝙ nulla tribulatio nullꝰ metus eos trere potuit ꝙ aliqñ ſe ſbdidiſſent quātūlibꝫ potētiſſimo regi. ſꝫ oibꝰ ſe ſine intermiſſione opponētes varias fortune mutatiōes expti ſꝫ. Amor nāqꝫ libtatꝭ ⁊ appetitꝰ laudis cū obſuatione nibilominꝰ boneſtatꝭ ſecularis diſtrictiſſima ita medullitꝰ tranſfixit eos ut ꝓ hꝫs rebus ⁊ ſbam filios et filias ⁊ tandē vitā ipam dare qi ꝓ nibilo ducerēt imo patiſſimi fuerūt. Et ob hꝫ Macbabei ɔſiderabāt eoꝝ ſocietatē.

Romani. — Quintus Flammininus. — Marcꝰ Catho. — Tyberiꝰ Graccꝰ. Isti Hyſpaniā expugnauerūt bellis horridis.

Hic bellū Macedonicū ɔfecit ſupatoqꝫ philippo rege pacē dedit. Et hꝫ ceſſat regnū Macedonū. vicit et Lacedemōes ⁊ venditos rōanos collegit

Hoꝝ tpe lex illa q̄ ab Appio tribuno lata fuerat ne q̄ mulier aliā ꝙ̄ ſe miunciā auri hꝫet ⁊ ne diuerſi coloris veſtimēto nec vehiculo ꝑ vrbem vteretur abolita eſt.

Prouerbiū nōbile Scipionis Affricani fuit ſ. rōanos ñ extolli. i. ſupbiri i ꝓſꝑis nec deijci i aduerſis. Idē. Nunqꝫ minꝰ ſolꝰ ſum ꝙ̄ qñ ſolꝰ ſum. nec minꝰ ocioſus ꝙ̄ cū ocioſus ſum.

Staciꝰ ceciliꝰ comediaꝝ ſcriptor.

Reges Egypti. — Euergetes. z9. ā filꝭ. phylometoris.

Ariſtobulus iudeus paripateticus phus qui ad phylometorē explanationū in Moyſen ſcripſit ɔmētarios

Hic fuit frꝭ Cleopatre vxoris Alexādri regis Syrie de quo habetꝰ pꝰ Macbab. 10.

Iheruſalem deſtruitur ⁊ penitus deſolatꝭ ab Antiocho Epyphane tēplū icendiꝭ. ſꝫ paulatim ꝑ Iudā ⁊ fratres eiꝰ reformatꝭ.

Anno mundi.

Septē Macbabei cū mr̄e fideliſſima martiriſantꝭ. z. macb. 7. Eleazarꝰ cū multꝭ alijs glioſo martirio coronatꝭ. z. macb. 6.

Linea xpi.

Tēplū purgatꝭ a Iuda ⁊ fratribus eiꝰ pꝰ ꝙ̄ tribꝰ ānis ꝓphanatū erat utꝫ. pꝰ. macb. 4. et. z. machab. 10.

Anno ante xpi natiuitatē. 141.

Iſte mathathias vir ſctūs ⁊ omi laude digniſſimus pcuſſit in zelo ſuo pctores ɔfiſus i dño deo Iſrꝭ. utꝫ pꝰ macba. z. Et hꝫuit filios. 5. eiuſdem zeli. Dez ipſe non erat pontifex. ſed tres filij eius.

Hic ē ille noiatiſſimꝰ triūphator i iſrahel q̄ nec ſilēꝫ hꝫuit añ ſe nec poſt. Eiꝰ opa glioſa ⁊ magnifica vide i li. machabeoꝝ. pꝰea i bello ſtrenuo ſtās cecidit ꝓ legibꝰ ſctis martirē ſe dño offerēs ⁊ ſucceſſit ei fratꝭ ſuꝰ ionatas q creauit i glia ⁊ fideliꝭ ſtetit i teſtamēto. tandē dolo ſe occiditꝰ a thriphone cū z. filijs ſuis.

Pontifices — Mathathias. — Iudas machabeus an. 3. — 19. Ionatas an.

Hic Antiochꝰ dictus Epyphanes. i. nobilis a capite vſꝫ ad pedes itus ⁊ foris totus nequā fuit ⁊ ob hꝫ figura antixpi. hic martires plures fecit crudeliſſime. Doloſe Egyptū itrare diſpoſuit ſicut pater eiꝰ ſꝫ nō ꝓfecit qꝫ romani poſuerūt frenū i naribꝰ ſuis. Tandē ſine manibꝰ cū iutili pnia ɔtritꝰ ē. Eiꝰ opa peſſima ⁊ qūo obſce fuerit rome ⁊ qualiter ꝓphetia Dañ. ſit cōpleta in eo vide i libro Macbab. ⁊ doctoribꝰ ſup Dañ.

Reges Syrie — Antiochus epyphanes filius Antiochi magni. — Antiochus eupator filius Epyphanis.

Heliodorus intrauit tēplū ad ſpoliandū erarium utꝫ. z. machab. 3. ſꝫ diuitꝰ pcuſſus vix ad vitā rdijt orante pro eo Onia.

Iſte adhuc adoleſcēs hꝫuit tutorē Lyſiā ⁊ cū glioſuꝫ exercitū cōtra iudeos duxiſſet nō longe poſt ābo a ſuis occiſi ſꝫ ꝓpter timorē Demetrij filij Seleuci. utꝫ pꝰ macbab. 7.

Reges Syrie — Demetrius ſother filꝰ ſeleuci.

Iſte tāqꝫ verꝰ heres itrauit regnū Syrie ⁊ occiſo Eupatore ſꝑ iudeis iſeſtꝰ fuit. Tādē pugna inita ɔ̄ Alexādrū filiū eupatoris occubuit.

Scipio nauta prudētiſſim⁹ romanoꝝ int᷑ cetera duo valde notabilia dedit ꝯſilia memorie digna. p̄mo ne Cartago deleret᷑ quaten⁹ occaſione extrinſeci belli intra ꝯcordia ⁊ fortitudo ꝑpetua ꝓpt᷑ ꝯtinuū exercitiū apud romanos ꝑſeuerarēt. 2° ne ī vrbe aliq̄ modo theatrū ꝯſtrueret᷑. qꝛ inimiciſſimū h̄ eſſe dixit bellatori ꝑplo ad nutriendā deſidiaꝫ laſciuieqꝫ cōmentū. q̄ꝫ ſapient᷑ hec ꝯſuluerit ſequētia tēpora declararūt. Vide Aug. j. de ciui. dei. ⁊ Oroſium li. 4. Mirabile remediū vicioꝝ. Iſte etiā fuit dict⁹ iuuenis ſcipio conſobrin⁹ magni ſcipionis affricani ⁊ fecit etiam īdnci-bilia. ſed poſtea interfect⁹ fuit ī bello ſociali Gracci ſoceri ſui.

Tēpore hoꝝ ꝯſulū magnū belluꝫ macedonicū fuit ī q̄ p̄ rōani ſuccubuerunt. deinde iteꝝ conflictū eſt ⁊ pari clade vtriuſꝫ partis ī hyberno id ē hyeme diſceſſura eſt. tertio Lucius regem vicit q poſtea apud Albā in cuſtodia defecit. Et filius eius iunior didicit opus manuale rome ob tolerādā inopiā

Publius Licinius Loginus

Lucius Emilius Paul⁹

Lucius Lucinius Lulus

Hoc t̄pe Celciberi rōanos terruerūt ⁊ ſcipio publi⁹ ī Affricā iuit ibiqꝫ multas gentiū ſtrages dedit. Sergius aūt Galba ⁊ Luſitanis victus amiſſo exercitu vix aufugit.

Lucius Ceſorin⁹ Marc⁹

Anno ab vrbe cōdita. 602. ichoatū ē. 3. bellū punicū t̄pe hoꝝ ꝯſulū ⁊ finitū anno. 4.

Cartago illa nobiliſſima metropolis Affrice delet᷑ a ſcipione ⁊ conſulib⁹. Arſit p. 17. dies continuos miſeꝝ ſpectaculū. multi vēditi ſunt. multi ſe flammis tradiderunt

Corinth⁹ ſimili vaſtat᷑ eodē āno a rōanis q̄ opulētiſſima fuit toti orbi nota

Reges Egypti q p hāc lineā ꝯtinuant᷑ ſemꝑ habuerūt ſocietatē cū romanis ⁊ tādiu regnabāt q̄ꝫdiu fidelitatē ipſis ſeruabāt. Et nō ꝙ nulla alia cā fuit ꝙ ſic creuit p̄tas rōanoꝝ ſup alios niſi v̓tutes q̄ exuberāter ī eis micabāt ⁊ ꝑcipue iuſticia quā ſumme colebāt. Et q̄ꝫdiu ſeruauerūt modeſtiā ⁊ dilexerūt iuſticiā inuicti ſemper vbiqꝫ māſerūt. Corrupti v̓o vbiqꝫ facilit᷑ deuicti legunt᷑. In quadā reuelatiōe diuit⁹ facta bt̄e Brigitte hēt᷑ ꝙ dn̄s de⁹ teſtimoniū ꝑhibet ipſis ātiquorib⁹ romanis ꝙ nūq̄ꝫ hoies ī mūdo ex puris naturalib⁹ iuſt⁹ ⁊ rationabili⁹ vixerūt. Qualia aūt luminaria ex eis tēpore fidei xp̄iane reſplenduerūt ī ſequētib⁹ patebit.

Ptholomeus ſoter ā. 7

Hic r̄gnauit ānis. 10. cui⁹ tēpore Cycero Varroqꝫ naſcuntur.

Anno mundi. 5059. 5084.

Linea chriſti. Mathan filius Sadoch genuit Jacob Mathei p̄

Anno an̄ xp̄i natiuitate. 115. 140.

Iſte Symon vir prudētiſſim⁹ ab adoleſcētia ſua vſqꝫ ī ſeniū optime cōuerſat⁹ ſemꝑ victorioſus. tandem nequiter occidit᷑ a genere ſuo, ut ptꝫ p° Mach. vltimo.

Pontifices. Simō an. 8. filius Mathathye.

Hyrcanus filius Symonis.

Johēs ā. 26

Hic ꝑfuit ānis. 26. vel. 33. ꝓpheta religioſus ⁊ ſtrenu⁹ dux ptholomeū ſoceꝝ ſuū fugauit ſamariā captā ſolo equauit. Tandē reb⁹ optime admiſtrat᷑ mortē vicinā ſentiēs cū. 5. filios hēret quoꝝ nullus ad regimē ꝑpli valeret vxorē ſuā diſeriſſimā iudeis prefecit ⁊ filijs. Deꝫ nil pietatis in filijs fuit.

Iſte Alexāder ſp. gratioſus iudeis fuit ⁊ apparet eū meliorē fuiſſe int᷑ oēs reges Syrie de quib⁹ pauca v̓tuoſa aut nulla referunt᷑. Hic Cleopatrā filiā regis Egypti accepit ī vxorē. veꝫ rex Egypti inique egit ꝯtra eū ꝓpt᷑ qđ rex Arabū timēs ipſum: Alexādrū decollauit. ut ptꝫ p° Mach. 10. et. 11.

Reges Syrie. Alexāder filius Epyphanis. Antiochus adoleſcēs fi. Alexādri. Triphon. proditor.

Iſte adhuc puer ſuadēte Triphone aliqd molitus ē ꝓ recupatōne regni ſꝫ paꝝ ꝓfecit iuxta illđ. Semē ipioꝝ ꝑibit. qꝛ ſtatī ab eo occidit᷑. Triphon aūt cū peſſime ſe ī oīb⁹ gereret oīs exercit⁹ cū đ reliqt. fact⁹ qꝫ ꝓfug⁹ nullibi tutū repperit locū.

Reges Syrie. Demetrius filius Demetrij. Antiochus. filius Demetrij

Iſte ꝯfortatus Triphonē ꝑſecut⁹ ē ⁊ fugauit eū Et p° iudeis benign⁹ fuit. ſꝫ poſtq̄ꝫ ꝑualuit fecit ſicut p̄res ſui. ſꝫ nō ipune. ut ptꝫ p° Mach. vlt᷑.

Iſte Demetri⁹ ſatis decreuit breui t̄pe ꝓpt᷑ regē egypti q alienauit ſe ab alexādro ⁊ fauebat ſibi. Et qꝛ ābo ſtatim ſunt mortui poſt diſſenſionē, iō ꝯuit f̄ra pauliſꝑ ī ꝯſpectu Demetrij. Tandē capit᷑ a rege perſidis ⁊ icarceratur.

Bella socialia oriũtur quorũ hec pma causa siue origo fuit Graccus notat⁹ a nobilibus cepit causam querere ꝯ eos. Et qꝛ sol⁹ nil potuit ɔtra eos cõem ppl'm nitebat' ad se trahere dicẽs ꝙ agri deberẽt diuidi equalit' ⁊ etiã pecunie ⁊c̃. Et ob h' tumultus suscitat' ĩ quo ipse occisus est ⁊ multa mala secuta sunt. Uide Orosium.

Romanus

Seruius Fulujo. Flaccus Quinto — Lucius Celius — Metellius qnt⁹. titus. — Fab'us Quinti⁹ Parti⁹ — Scipio Nasica — Publius Lucius calfurni⁹

Roma ni.

Hoc tpe rex Numidiarũ val de rõanos attriuit ꝫ ipse tandẽ supat⁹ ẽ ita tũc rõna ĩgenuitas defecit ut dicẽt O vrbẽ venalẽ ⁊ mature pitură si emptorẽ ĩuenerit qĩ dicẽt fides inte perijt.

Hoꝝ tpe puer ex ãcilla nascit' qdrupes quadriman⁹. oculis quatuor. Ethna mons igne⁹ flãmas euomuit horribiliter ⁊ loca vicina vastauit. Scipio Numanciam deleuit.

Hijs psidẽtib⁹ iussa ẽ cartago restitui ⁊ rõanoꝝ famul' repleta ẽ. Et in vrbe . testinũ bellũ ɔuertit' atrocissime.

Iste Fauius cũ puo pplo regem Armenie supauit. Et mersi sunt. 180. milia armatorum in Rodano.

Quinci⁹ deleuit Gallos q sb radice alpiũ siti fuerũt

Reges Egypti

Iste regnauit ãnis 10. Eius tpe poeta Lucreci⁹ nascit' q postea sese amatorio furore ĩterfecit

Ptholome⁹ Alexander

Hic regnauit annis. 8. sub q̃ Salusti⁹ hystoriog'phus nascitur.

Ptholome⁹ Cleopatre filĩ.

Iste regnauit annis. 30. sub eodẽ tempore Uirgilius ⁊ Oratius poete nascuntur.

Ptholome⁹ Dionisius

Mitridates rex põti ⁊ armenie p ãnos. 40. gessit atrocissima bella ꝯ rõnos ĩmodico sanguine fuso sepe victor. sepe vict⁹. tãdẽ pprios filios puenit. banstoqꝫ veneno vxores pelices ac filias secũ extinxit. Sic mirabilit' perijt q ĩfinitos puenit. h' ut orosi⁹ test' maximũ nob argumẽtũ fnĩe reliqt. Cũ enĩ oĩm supstitiosissim⁹ fuerit ĩ fine expert⁹ ẽ ꝙ falsos deos coluerit. Sic nõ agit nobiscũ de⁹ nr̃ cui si fidelit' seruim⁹ nequaquã mala morte perire nos sinit. Uide pulcre li. 6.

Anno mundi 5105.

Regnũ Iudee restituitur quod interruptũ fuit annis 475. a tempore Sedechie vsqꝫ ad Aristobolum.

Linea christi.

Anno ante xpĩ natiuitatem. 60.

Seruile bellũ ĩ Scicilia vbi ɔspirarũt. 70. milia fuoꝝ. Hmõi bello piculosiora sunt ceteris qꝛ crudeliora nec curant de patria salute

Pestilencia maxima fuit in Affrica: perierũt vltra mille milia.

Pontifices.

Aristobolus primus rex ⁊ sacerdos.

Alexãder ut Janneus.

Iste vno tm anno pfuit ⁊ dyadema sibi ĩposuit nec fuit ɔtẽtus de testamẽto patris ideo matrẽ cũ filijs ĩcarcerauit, pter qd miserabiliter perijt cũ fratre suo Antigona q eũ iuuit ⁊c̃. Uide magistꝝ in hystorijs.

Hic pfuit ãnis. 27. vel. 28. totus tyrãn⁹ fuit ꝙuis pmũ modestus apparẽt. Officiũ enim fecit notũ qualis intus fuerat.

Fratrẽ occidit. ⁊ in. 12. annis circiter. 60. milia senioꝝ interfecit q facinora ei⁹ detestabant'. Tandẽ morituros duos filios reliquit. s. Hyrcanũ ⁊ Aristobulũ. Sed uxorẽ regnare ɔstituit. qꝛ gratiam populi habuit.

Antigonus frater regis. inuidia regina occidit' vbi dicit Josephus ꝙ certũ documentũ prebuit. oẽm beniuolentiã iusqꝫ nature crimĩnationib⁹ cedere. nullãqꝫ optimaꝝ reꝝ affectionẽ tantũ valere ut inuidie ppetuo possit obsistere.

Hic cũ exercitũ ducẽtoꝝ miliũ h'ẽt ⁊ hystriones cũ scortis plures se ĩmiscerent facile a rege Sptonoꝝ oppssus iterijt

Hic a Romanis supatus est ⁊ cessauit regnũ Grecoꝝ. i. Syrie quod stetit annis. 183.

Reges Syrie.

Antiochus. Emiscenus.

Philippus vltimus rex Syrie.

Bella inteſtina externaqȝ circa hec tpa intantū preualuerūt ut ꝑ magno miro habitū ē ꝙ ſtat⁹ romane reipublice penit⁹ nō perierit. Vñ patet ꝙ nil potuerit bellic⁹ labor ad pacē ꝓcreandā niſi a ſummo deo magnū illud donū largiatur nō a falſis dijs qb⁹ tota roma vltra mille annos ſeruiuit. Vide Oroſiū ad longū de hijs bellis.

Bella ciuilia īcipiūt q̄ ꝯtinuata fuerūt p annos. 40. Et adeo attrita fuit vrbs ut neceſſario regimē ipſi⁹ mutaret' l3 ad multos annos optime rexiſſent ꝯſules. Infelix prorſus ꝯditio mūdani ſtat⁹ q nūq̄ ī delicijs durare potuit 7 gloria q̄uis hūmo ſtudio q̄rat. Quāte demētie eſt hoc ſemp ſudore ac ſanguine q̄rere qd cū adeptū fuerit nullo pacto retineri poteſt. prudētiſſima illa roma hoc nō potuit et tu vale bis? Chriſtū ſequere ne pereat labor tuus 7c.

Gaius Quintus Scipio. Paulius. Julius Lucius marcus. ceſar poſt fcūs ē. Sylla marius. Gaius. Pōpeius Marcell⁹

Hec tpe hoꝝ teutonici 7 Germani 7 Cymbri adunati ſunt ꝯtra qs rōani pliarūt. ſepe victi. tādē eos ſupauerūt ſbtiliter 7 deletifuerūt. 160. milia 7 innumerabiles ſeipſos occiderūt. Et ſtatim poſt iterum inteſtinū bellū rome fuit qd marius conſul ſedauit.

Hoc tpe mīta ꝓdigia īſolita terruerunt rōanos. Et ſtatim poſt ī diuerſis ꝓuincijs delet⁹ eſt rōanoꝝ exercitus ita ut ſaga. i. veſte meroris īduerent'.

Iſti duo ꝯſules ꝯtra ſe īnicē bellantes primū ciuile bellū incboarunt cui⁹ occaſionē 7 ꝓgreſſum miſerabilē Oroſius ꝓſeqtur totqȝ occiſi ſunt ut fiſſe diceretur. Cū qb⁹ tandē victuri ſumus. in bello armatos. i pace inermes occidim⁹. Extūc ꝓſcriptio inſtituta eſt.

Iſti duo ꝯſentientes ſil' reſtiterūt Julio 7 ob hō fm bellū ciuile orit' annis. 4. durās ī q̄ totū mūdū ꝯcucurriſſe ꝓ ſe breuit' dixerūt. Tandē Pōpeius ſupat' capiteqȝ plexus paulatī; miteſcit. O grande ſpectaculū q̄ diſpar exitus tanti viri.

Varro marcus doctiſſimus q tam multa legit ut aliqd ei ſcribere vacuiſſe miremur. Tam multa ſcripſit quāta vix aliqs legere poſſit. ut dicit Therencius
Cycero marcus tullius maximus rethor claruit conſul glorioſus extitit. ſed ſedicioſe occiditur.

Pompei⁹ ſp victorioſus. 22. reges ſbegit. tandē paſtqȝ tēplū ꝓphanaſſet nunq̄ poſtea dicit' pugnaſſe qn vinceretur. Similit' non longe poſt Craſſus preſes Syrie templū etiā auſus ē ſpoliare. qd Pōpeius non fecit 7 ob hoc auro in os eius fuſo interijt. Sic pereāt inimici tui dñe. Multa exēpla de hijs īueniūtur q non timent diuina 7 cleꝝ dehoneſtare ꝙ iuxta vulgare dictū mala morte ſolēt perire. Hoc apte etiā ꝓphetauit moyſes Deutero. 34. Percute dorſa inimicoꝝ eius. ſ. Leui 7 qui oderūt eū non conſurgant.

Cicero

Noli prophanare deo dicata

Anno mundi. 5134.

Linea chriſti. Jacob pater Joſeph naturalis l3 Hely pater eius legalis fuit. hūc matheus. illū Lucas cōmemorat.

99 96 Anno ante xpi natiuitatem

Hec pfuit ānis. 9. 7 fecit tyrānides plures l3 pri⁹ ſitata ſcitate religioſa famaret' 7 Hyrcanū ī ſacerdotē ꝓmouit 7 ut poſt ſe regnaret īſtituit. Hec in linea pontificū ponit' ꝓpt' ſupputationē ānoꝝ ꝙ officiū pōtificale exercēt qd nō licuit.

Iſte Hyrcan⁹ mortua mr̄e ī regno ſucceſſit in q̄ modicū ꝓſperitat' hūit ꝓpt' pcialitates ꝓpli. nā ſtatim a mr̄e ſuperat⁹ eſt. 7 poſt iteꝝ reſtitut⁹ auxilio Arabū. Tandē fact⁹ tributari⁹ romanis in pace aliquanto tempore regnauit ſed nō noīe regis. Nouiſſime miſerabiliter obijt deceptus fraude parthorum quos Antigonus ꝯtra eum duxit. Vide plene magiſtrum de hijs.

Pontifices iudeorum. Alexādra vxor Alexandri. filius Alexādri. Hyrcan⁹ ā. 55

Hereſis phariſeoꝝ circa hec tpa orit'. Et nota ꝙ tres erant ſecte in Judea. ſ. Phariſei. Saducei 7 Eſſei. Hij oēs a cōi vita reliquoꝝ iudeoꝝ diſtincti. mult' errorib⁹ implicati ꝓpt' aſperitatem vite ſanctiores ſe alijs dixerūt. Vide mgrm ī hyſtorijs circa baptiſmū Johis. Itē adhuc due ſecte a qb⁹dam aſſerunt'. ſ. Arbonei 7 Venuſte.

Tres Sectae in Judea

Fymbria Yliū vaſtat. i. Troyā antiquā mr̄em romanorum ſed filia ſtatim eam reſtaurauit.

Cathylina famoſus tyrānus ꝯiurat ꝯtra patriam

Virgilius excellentiſſim⁹ poetaꝝ clarus habet' 7 mira fecit.

Oratius flaccus ſatiricus

Saluſtius criſpus hyſtoricus.

Plotinus primo rome latinam rethoricam docuit.

Poſſodonius ſtoycus.

Heccaton ſtoyc⁹ q dixit. Oē honeſtū ī arduo eſt. Si vis amari ama. Queris quid pfecerim amicus mihi eſſe cepi.

Rome nūerati ſunt. 4. milia. 64. milia hoīm oēs icole ciuitat'.

Liberaria. 400. miliū libroꝝ comburitur in Egypto. vnde patet quanta fuit antiquitas diligentia in libris colligendis.

Tres ſoles in celo apparuerunt verſus orientem q paulatim in vnum corpus ſolare redacti ſunt. Grande ſpectaculū grandia prefigurauit quaſi Aſia. Affrica. et Europa ſub vna monarchia ſtatim cōiungi deberet. Item ꝙ dominium Lucij. Anthonij. ⁊ Marci. Anthonij ī vnū rediret. Sed potius noticia vnius ⁊ trini dei toti orbi futura iminebat.

Ceſares. | Gaius Julius. an. 5. ceſar. Ab hͦ ceteri dicūt ceſares.

Imperatores | Octauia nᵒ ā. 57. m. 6. di. Auguſtus. 10.

Iſte Julius tāte fuit actiuitatis ut mens illius ⁊ manus ad īpoſſibilia ferme ſuffecerint. 52. vicibᵒ pugnauit ſolus Marcū Marcellū ſupgreſſus q triceſies nonies ferť pugnaſſe. hͦ Pōpeio ac ceteris nobiliſſimᵒ romanis occiſis imperiū arripuit. Tandē anno. 5. imperij ſui cōſpiratione Bruti ac Caſſij dolo occidiť ipſe domitor orbis.

Iſte Octauianᵒ nepos Julij cū eēt adbuc adoleſcēs impiū ſumpſit iuuentutē ſuā virilibᵒ actibᵒ decorauit. quinq̧ milia bella geſſit. ⁊ breuiter totum mundū poſt multa bella ī vnā tandē monarchiā redegit. Hic eſt ille vnicus q ſecundū nō habuit ſub quo ſticuit orbis terrarꝫ ac pmpte obediuit agente hͦ dīna puidētia ut xpi natiuitatē tpalis pax illuſtraret. hͦ gliaťſe orbē marmoreū reliquiſſe quē latericiū ipſe īuenit. Fuit pulcerrimᵒ corpore. ingenio ſubtiliſſimus. fortunatiſſimus in oībus. ſed vicio carnis nō caruit. Ipſe eſt qui deſcribi fecit totū mundū. ut dꝫ Luc. 2. cuiᵒ 52. anno natus eſt xp̄s dn̄s ſaluator mundi qui pacē eternā ſuis largitur dilectoribus.

Cleopatra ā. 20

Huic Juliᵒ Egypti regnū dedit monēs ut magꝭ amicitiā romanā q̄ꝫ arma experiri ſtuderet. Tertio āt anno huiᵒ Cleopatre Juliᵒ ſumpſit imperiū. ⁊ ſic finiť hͦ calculus latinorꝫ p hanc lineā deſcendētiū ad xp̄m. Et ſequiť ſupputacio annorꝫ per lineam romanorꝫ.

Catho noiatiſſimᵒ vidēs ceſarē triūphare cui ipſe non fauebat apud Vticā ſeipſum occidit iuxta illud. Maluit Catho mori q̄ꝫ derogeť vrbis honori. Sed ppť hoc ſm Aug. nō excuſatur a peccato.

Hos loqtur arāti. In breui magis deſinent boies q̄ꝫ iumēta vel ut quidā libri hnt frumēta.

Sceptrꝫ de Juda auferť ⁊ de femore eius. qr in pximo ſanctuſſanctorꝫ vetūrᵒ eſt iuxta pphe ciam Jacob

Anno mundi. 5159.

Judea tributaria fit romanis pter pcialitatē duorꝫ fratrū. ſ. Ariſtoboli ⁊ Hyrcani. Vterq̧ enī īuidentie cā ſubiecit ſe romanis ut regnare poſſet.

Linea xp̄i.

Joſeph circa hec tempora naſciť. poſt ſpōſus Marie.

Anno ante xp̄i natiuitaté. 40.

Iſte Antigonus filius Ariſtoboli vbiq̧ infideliter egit nec rōanis obediuit magnā plagam terris intulit ut Hyrcano expulſo regnare poſſet. Regi enī Parthorꝫ pmiſit talenta mille ⁊ virgines quingentas ut ſe iuuaret Liſania nepote ſuo id pcurante. Et ſic Hyrcanus eiectus eſt faſelus occiſus ⁊ Herodes fugatus. Sed cū Herodes romā veniſſet ⁊ ſenatui cūcta narraſſet Auguſtus eū regē Judee creauit mittētes cū eo exercitū q jrlm ceperūt ⁊ Antigonū captū duxerūt ad Anthoniū q eum ſecuri pcuſſit. Et Herodes ɔfirmatus eſt in regno. Ceſſauitq̧ ſceptrꝫ de Juda ſicut predixit Jacob

Antigonus

Scipio ſeipſum iugulauit. Juba rex iugulari ſe fecit.
Petreius gladio ſe pfodit ⁊ multi alij de nobiliſſimis romanorꝫ. qr noluerūt Julio ſubdi aut timuerūt ab eo occidi ſicut plures iā occiderat
Titus liuius hyſtoricus. Marcus callidius orator.
Dyodorus ſcriptor hyſtorie Grece. Ouidius naſo.
Gaius falcidius. Cornelius hyſtoricus.
Marcus varrus hͦ ait. Nihil magnificū docebit q a ſe nihil didicit.

Lugdunium cōditur a Numatio prelato oratore qui fuit diſcipulus Ciceronis.
Cornelius gallus.
Meſſala poeta. Et multi alij hijs fuere temporibus

Sibilla Tiburtina

Sibilla tiburtina clara habetur que de xp̄o ꝓphetauit. Et Auguſto r̄ndit ne ſe deum iuxta ſtulticiam paganoꝝ putaret. Et oſtendit illi v̄ginē pulcerrimā in celo tenentē puerū in brachijs. ⁊ ait. Hic puer maior te eſt. ipſum adora.

Monarchia Romanoꝝ omniū maxima circa hec tēpora incepit. Cum enim ut teſtat̄ Ihero. ⁊ alij ſcti doctores ꝑ totū orbem in diuerſis ꝓuincijs bella pullularent ſubito cūctis mirātibus pacata ſunt ⁊ rōano principi colla ſummiſerūt. ut apte dn̄s deus hoībus oſtenderet ꝙ illam vniūſalem pacem nō bellicus labor ſ; ille donaſſet. Semp vno finito bello aliud ſucceſſit aut plura. peiorq̄ ſciſſura ſequebatur. ſed xp̄i natiuitate ꝓpinquante vrbs quieuit ⁊ orbis.

Reges Iudee.

Herodes aſcolonita an. 37

Iſte Herodes ydumeus prim⁹ rex alienigena apud iudeos fuit. Eius hyſtoriā magiſter diligent̄ ꝓſequit̄. Et refert eum fuiſſe viꝝ ſtrenuū ⁊ fide dignū ⁊ in oībus notabilit̄ ſe habuit grat⁹ valde rōanis ⁊ ꝑplis q pacē amabāt. Multa etiā opa memorabilia fecit. Vex. ī ſenectute ſua cū nimie vellet placere romanis ⁊ audiſſet de ortu xp̄i timens pelli e regno tanq̄ alienigena miſerabilit̄ defecit ſenſu ⁊ antiqua ꝓbitate amiſſa inocētes occidit ⁊ plures de filijs ſuis. Tandem oībus odioſus morbo inualeſcente flebili morte deſtituitur.

Maria naſcit̄ anno an̄ xp̄i natiuitatem. 16. vel circa.

Hyſtoria euangelica omnium ſcripturarum ſanctiſſima hic texitur.

Anno mundi. 5179.

Linea chriſti.

oz.

Anteq̄ ɔuenirēt inuē-
ta eſt in vtero habens de
ſpiritu ſancto ſicut pre-
dixit Yſaias propheta.

Joſeph ſponſus

Maria m̄r chriſti

5199.

Anno an̄ xp̄i natiuitatē .1.

Zacharias ⁊ Elyſabeth fuerunt ambo ſancte vite qui fuerūt parentes ſancti Johannis baptiſte.

Maria virgo.

Joachym ⁊ Anna clarēt ſanctitate viteq poſt ſingulari gratia meruerūt ꝓcreare florē toti⁹ felicitatis Mariā omniū creaturaꝝ excellētiſſimā que deum nobis genuit.

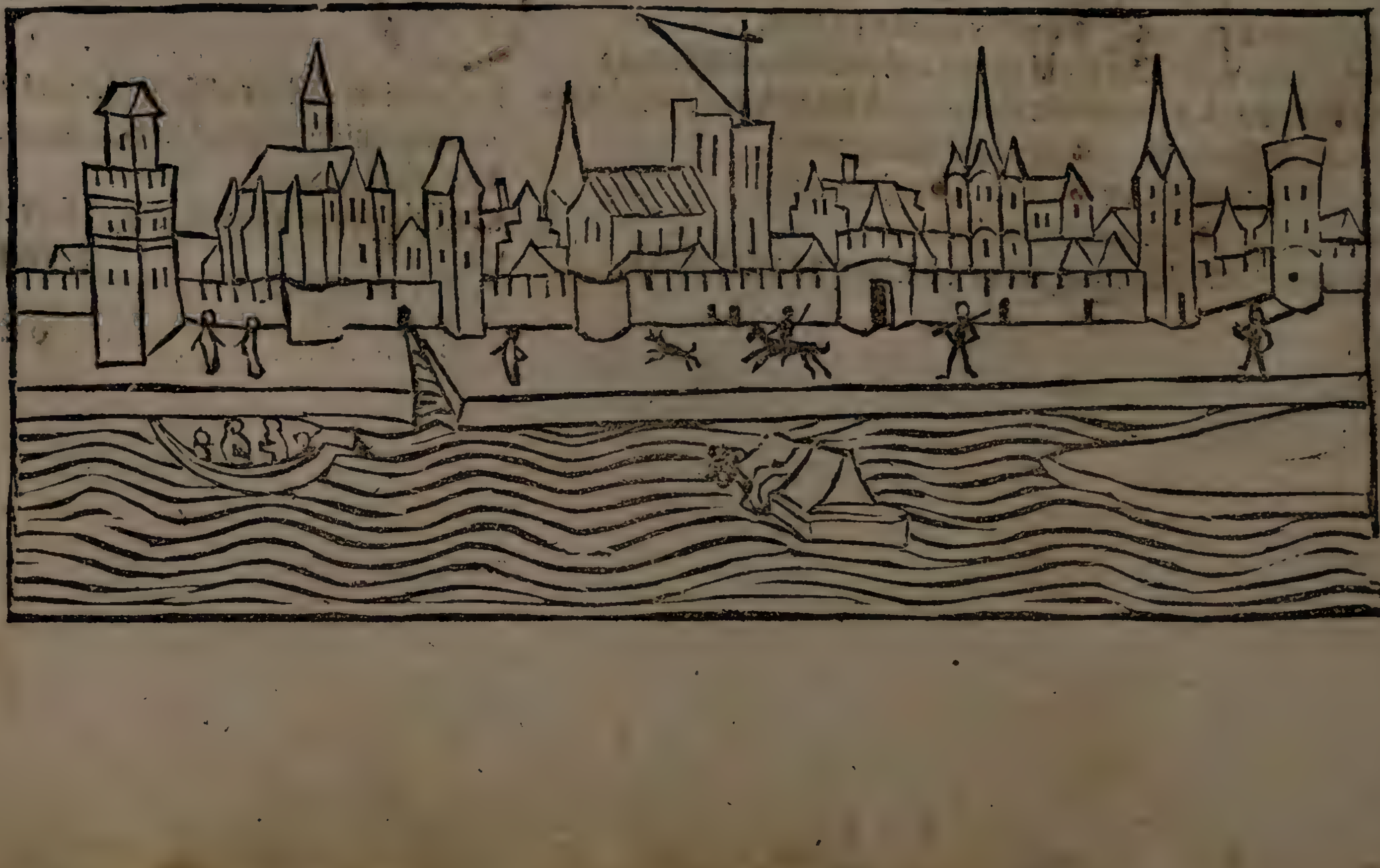
Burgūdiones orti ſunt gens ſemper valida ſic dicti. q2 ſup renū fluuium burgos plures habent.

Anno mūdi. 5199. ipſe eſt prim⁹ ante xp̄i natiuitatē cū iā eſſet deſpōſata Maria Joſeph miſſus eſt angelus Gabriel a patre luminū deo toti⁹ ɔſolationis ad ipām ut annūciaret ei ꝙ veniret plenitudo tp̄is ꝓ recōciliatiōe hūani generis ⁊ ꝙ piſſimꝰ dei fili⁹ hunc mundū itrare vellet. Hoc igit̄ oīm ſecretoꝝ ſecretiſſimū. mirabiliū mirabiliſſimū. ſalubriū ſaluberrimū. deſiderabiliū ɔſiderabiliſſimū miſterioꝝ ꝓfundiſſimū circa hec tempora diu expectata adimpletū eſt. ut deus homo fieret.

Quis audiuit vnq̄ ſimile? O ſi ſapiat iſtud ī palato mentis nr̄e. Vide deuotiſſimam hyſtoriam Luce primo.

Marcus agrippa gener Octauiani ſupra renum ciuitatē agrippinam condidit. que poſt dicta eſt Colonia.

Johannes baptiſta naſcitur quo nemo maior inter natos mulierum.

Roma in flore. Et nūerati ſunt ciues eı⁹ ꝛ deſcripti nonageſies trecētena milia ꝛ. 8. milia. ¶ Mūdus deſcribitˀ vniuͤſus de mādato Auguſti qḋ miſterio ñ caruit. qꝛ ille naſcitˀ ī mūdo q electos ſuos aſcribē veni ī etnitate, ut dic̄ Gregˀ

Valerius maximus fuit hoc tempoꝛe vir magne fame.

Impatoꝛes rōani p hāc lineā ꝯtinuantˀ q oēs Auguſti dicūtur ꝓpter ſingularē hui⁹ Auguſti excellentiā. Juſtū equidē eſt ut ille oib⁹ nomē tribuat q cūctis viuēdi foꝛmā ꝛ regendi noꝛmā ꝯſtituit. Tanta ſiquidē ī eo ꝓbitas ac ſtrenuitas emicuit ut vix credibile ſit ꝙ vnq̄ꝫ deſtituta natura hūani diſcurſus talē edere potuerit. qd vltra ſ. xp̄m cū benedicta mr̄e ſua vidē meruit q̄i ipſe pꝛimiceri⁹ extiterit vocatiōis gentiū ꝛc̄. nec vnq̄ꝫ p⁹ hec dn̄s vocari voluit. Aram ei p̄m⁹ extruxit. hūilitas. clemētie. ciuilitatˀ. pacie. diſcipline ꝛc̄. q̄ rariſſime ī tāta ſblimitate ꝯueniūt exēplar ipe fuit. Bellū ñ niſi coact⁹ accepit. Ait. n. Magnū ē diſpēdiū aureo hamo piſces capē. qꝛ hami pditi dāno nl'ła p̄t captꝰa piſciū ꝯpari. Detrahētib⁹ ſibi ait. In lib'a ciuitate lib'as decet eē liguas. Milites ociari neq̄ūaq̄ꝫ aut ōliciari pmittebat q̄ꝝ ꝓfeſſio īſtituta ē ad laboꝛē.

Procuratoꝛes Judee. — Archela⁹ ā. 9. — fili⁹ Herodis. Sub eo dn̄s redijt ex Egypto. — Componius — Hic loco Archelai ſubſtitutus eſt — Marc⁹ — Sub iſto moritˀ Salome ſoroꝛ Herodis.

Hic incipit ſexta etas | mūdi durans vſq̄ ad | finale iudiciū habēs | ānos quot nouit deus

Chꝛiſtus naſcitur. 5200.

Linea chꝛiſti.

Anno domini. j.

Xp̄s dn̄s ex maria v'gine naſcitˀ anno mūdi. 5199. completo.

Vltima cumeī venit iam carminis etas
Magnus ab integro ſeclloꝝ naſcitur oꝛdo.
Jam noua pꝛogenies celo dīmittitur alto
Jam redit ꝛ virgo. redeunt ſaturnea regna.
Tu modo naſcenti puero. quo ferrea pꝛimum
Deſinet. ꝛ toto ſurget gens aurea mundo
Caſta faue lucina Tuus iam regnat apollo

Natus eſt circa hec tēpoꝛa dn̄s noſter ihs xp̄s de virgine pura nouo oꝛdine ſm̄ ꝓphetica ꝓmiſſa. Et hec ē plenitudo temporis de q̄ apl's dicit q̄n miſit de⁹ filiū ſuū ī mundū. Ob hoc īcipit h̄ ſexta etas mūdi cui⁹ finem ſolus de⁹ nouit. Et dicit Augˀ. ꝙ hec etas dr̄ ſenect⁹ q̄ ſepe extēditˀ vltra oēs p̄cedentes etates. qꝛ plerīq̄ꝫ hoīm viuūt etiā vſq̄ꝫ ad centum viginti ānos aut vltra ꝛ notū ē ꝙ ſexagenarios ſenes vocam⁹. Sꝫ fatuū ē velle determinare q̄ntitatē ei⁹. Plures eni h̄ attēptarūt q oēs fuere decepti ſicut ꝓbat doctoꝛ ſcūs ꝛc̄.

Era xp̄ianoꝝ p̄ncipaliſſima oīū eraꝝ notiſſima celebrimaq̄ꝫ. Ipſe ē ān⁹ Octauiani. 42. Olimpiadis cētēſimenonageſimetˀtie. Et ſm̄ Bedā ān⁹ mūdi. 5199. ꝯplet⁹. vn̄ v'ſus. Dn̄i tolle datū ad milia q̄nq̄ꝫ ducētˀ. Naſcēti dn̄o beda dat a ꝓthoplaſto. Itē. Añ xp̄m duo. cc. min⁹ vno milia q̄nq̄ꝫ. Et hic tāq̄ꝫ ꝓbabilioꝛ mod⁹ ab ecc'a ſuaťˀ ꝛ ē magˀ vulgat⁹. Sūt et alij diū ſimodi ſupputationū. qdā b'uioꝛes ut hebꝛeoꝝ qdā lōgioꝛes ut methodij ꝛ alioꝝ de qb⁹ īmēſus ē laboꝛ tractare. vtilitas v'o modica. Vide ſingula locis ſuis.

De pꝛincipatu rōano ſic dicit Cicero ī li°. de officijs Certū eſt fuiſſe aliqḋ temp⁹ quo ſine regib⁹ viuebatˀ. At poſtq̄ꝫ iure gentiū poſſeſſiones ceperūt diuidi nō alia de cā reges īſtituti ſūt niſi iuſticie ſeruāde. Nam cū ī inicio p̄meretˀ m'l'titudo ab hijs q maioꝛis opes hēbāt ad vnū aliquē viꝝ ꝯfugiebāt v'tute pꝛeſtātē q ꝓhibēt iniuriari tenuioꝛes eq̄tatē ꝯſtituendo ſummos cum infimis pari iure ꝯtingeret. Cūq̄ꝫ adhuc regnātibus regib⁹ debilioꝛes nōnūq̄ꝫ oppꝛimerētˀ leges ꝯſtitui placuit q̄ ad iudicandū nō odio aut gr̄a ducerentˀ. ſꝫ tales inopi q̄les potēti pꝛeſtarēt aures. Quo fit ut leges ñ ſolū ꝓpl'ꝫ ſꝫ regē q̊ꝫ obligare ſciam⁹. At ſi regē ꝯtēnē leges. rape bōa ſbditoꝝ. violare v'gīes. ſtupꝛare matronas ꝛ cetꝰa illicita facē videam⁹. Nūqd illo ſūmiſſo alt⁹ ſblimabitˀ q ꝛ bñ gubnare ꝛ legib⁹ nouit obtēpare

Celeberrimo cultu ſancti tres reges munera pꝛecioſa regi celi xp̄o nato deuotiſſime offerūt. auꝝ ſcꝫ thus ꝛ mirrā

d 3

Tiberius

Hic fuit vir magnarum virtutum et pius pater in subiectos sibi. Aiebat namque quibusdam principibus qui grauare cupiebant plebem. Boni pastoris est tondere pecus, non deglutire. Item cum suaderet sibi ut baiulos mutaret dixit. Vidi quendam muscas egri vulneribus insidentes fugare quem eger inculpauit dicens: quoniam venture sunt sitibunde ut fugat. iste tamen quasi plene sunt locum occupabant. qui dicet. Consultius est ut locupletes retineam quam illis amotis denuo ditare tenues cogamur. O magnum prudentissimi viri consilium. Taliter enim quidam fraudulenti solent insidiare principibus. ut scilicet communem populum contra eos prouocent quo facto sciunt quoniam necessarij sunt eis. cogentes deinceps eosdem virtutum principes quam populum sicut volunt ac suis astucijs magis magisque inoluentes. Maxima prudentia principum est ut se taliter agant ne plebibus exosi fiant. omnesque contrarium suadentes abijcere statim dicunt ut famam suam dilatent et communitatem diligant. Docta paganorum quam scientissimorum virorum consilium semper fuit. Exempla sunt quotidiana etc. Dicit etiam Tyberius bene de xpo sentire cepit et eum pro deo coluit etc. Dicunt quidam quod tandem crudeliter factus sit contra potentes. Si hoc verum est quis scit quo iudicio actum fuerit. Magnum utique pietatis argumentum fuit quod subiectis et pauperibus semper gratiosus extitit. pacem etiam habuit cunctis diebus suis. Des xpi ac xpianorum predictores sine ulla miseratione delenit. Pylatum exilio damnauit. Moritur tandem cum ingenti gaudio multorum. sed peior eo successit.

Imperatores. — Tiberius priuignus octauiani et adoptione filius. — an. 23.

Facecia scita

Super omnia bone Jhesu amabilem te mihi reddit calix quem bibisti. Bernhardus ait.

Aminius Rufus. — Sub hoc moritur Augustus

Valerius Gracus. — a. 11. — Iste palam vendidit sacerdotium. Qui plus dedit ille obtinuit. sic plures in breui fuerunt.

Poncius Pylatus — Sub hoc Johannes baptista cepit predicare et dominus passus est quem ipse ob timorem cesaris iniuste damnauit ad mortem crucis et ideo postea mirabiliter periit seipsum occidendo. Defunere autem huius mirabilia narrantur.

5211. — 5229. — 5232.

Jhesus xpus annorum 12 in templo doctores audit. — 12.

Jhesus xpus dominus noster in jordane baptisatus est. — 30.

Jhesus xpus dominus omnium pro seruis moritur annorum 33 et triummensium — 33.

De infancia iesu

Nota quod nihil reperitur de infancia saluatoris et operibus eius vsque ad baptismum Johannis apud euangelistas nisi quod duodenis remansit in jerusalem audiens doctores etc. Hoc autem quod dicitur et erat subditus eis. tanquam granum salutare multipliciter teritur a doctoribus et deuotis personis vsque hodie conantibus persuadere quod fuerit conuersatio xpi in illis. 18. annis. Ille autem liber qui de infancia saluatoris intitulatur quia iam diu inter apocripha deputatus est nil autoritatis affert. nec est verisimile quod talia diuina opera et gloriosa miracula pueriliter inter pueros fecerit

Circa hec tempora grande spectaculum mundo innotuit a seculis non auditum reuelatio scilicet apta beatissime trinitatis. pater in voce. filius in carne. spiritussanctus in columba. Et hic vngitur nobis verus xpus saluator in lege promissus qui est via veritas et vita et preter quem non est salus. Jam hic texitur hystoria trium annorum doctrine ipsius salutifere cum miraculis plurimis et gloriosis qualia nunquam visa sunt.

In anno. 34. xpi multa mirabilia facta fuerant nam ipso die passionis eius terra tremuit. petre scisse sunt. sol obscuratus est. ut in euangelio. Die pasche dominus resurrexit cum multis etc. Deinde post dies. 40. gloriose in celum ascendit cum preda magna etc. In die penthecostes venit spiritussanctus super apostolos etc. Et hec omnia nostre salutis eterne sunt sacramenta in quibus deuote mentes quotidianam inueniunt refectionem. Beatus qui virtus in hijs quoniam fructum percipiet sempiternum.

qui vix tempore debito ad huiusmodi facienda potuit etiam a matre sua benedicta inclinari et similiter apostolis etc. dixit enim. Nondum venit hora mea et non sum missus nisi ad oues que perierunt domus israel. Igitur omnibus credere et nulli credere eque viciosum est.

Johannes baptista scientissimus ab herode decollatur quia arguit eum propter adulterium. Iste fuit herodes antipa tetrarcha Galilee qui propter hoc crimen et tempaliter et eternaliter est punitus cum Herodiade etc.

4 Filias suas in Lanificio fecit instrui propter mutabilitatem temporalium. nendi texendique non solum artem sed vsum haberent. nec ad se nisi vultu maturo sine omni vestium curiositate accedere permittebat. Regna que iure belli quesierat preter pauca reddidit aut alienis benigne tribuit. Testem se in iudicijs interrogari et repelli equissimo animo patiebatur. Plures habuit sibi maxime familiares qui cum melius poterant eum extinguere etiam publicis bellis nitebantur. Alij ter quaterque pius cum gratiam poscerent vitam et bona ab ipso impetrarunt. O quam multi fuerunt qui se de tam nobili sanguine progenitos gloriabantur. sed mores non mutabantur.

Sancta mater eccl'ia ɔpat' ciuitati de qua glo'sa dicta ſt'. ut d'r in ps̄. 86. Quid glo'ſus ea eſſe poterit quā glo'ificauit tota ſi'b b'ta trinitas quā defendit di'na maieſtas. quā illuſtrat di'na claritas. quā regit diuina bonitas. cui' caput xp̄s ih'ſ verus de' 7 hō. cui' ciues oēs electi ſunt. cui' miniſtri angeli. illi b'tiſſimi ſpūs excubantes ſupra muros ei' die ac nocte. Hec ē quā edificauit vnigenit' dei ſupra firmā petram. nec porte inferi p'ualebūt aduerſus eā. Hec eſt ſpon illa dilecta cui' portas diligit dn̄s ſup oīa tabernacula Jacob. Hec ē ſponſa illa imaculata nō h'n̄s maculam neq; rugam. quam non vili clenodio. ſ; precioſo ſanguine ſubarrauit dn̄s. Hec eſt mater pulchre dilectionis 7 agnitionis 7 ſancte ſpei que filios generat in eremū regnaturos. Hanc p'nūciauerūt patriarche.

Petrus.	Credo i vnū deū p'rem omnipotētē creatorē celi 7 t're	Jeremias. 3.	P'rem vocab' me 7 poſt me ingredi non ceſſabis.	Exodi. 20. Nō h'ebis d'os alienos corā me. yſa. 45. Ego dn̄s 7 nō ē alter creās tēbras 7 formā lucem ps̄ 113. De' aūt noſter i celo oīa quecūq; voluit fecit 7c̄
Andreas.	Et in ih'm xp̄m filiū eius vnicum dominū noſtrum	Abacuc vlt'.	Ego aūt in dn̄o gaudebo 7 exul. in deo ih'u meo.	ps̄. 2. Dixit dn̄s ad me fili' meus es tu ego hodie genui te. Johis. 4. Ego 7 p'r vnū ſum'. Col. i. Qui ē imago iuiſibilis dei ps̄. Verbo dn̄i celi firmati ſunt.
Johānes.	Qui ɔcept' ē de ſpūſcto natus ex Maria virgine	Yſayas. 7.	Ecce vir. ɔcipi. 7 pari. fi 7 voca. nomē ei' emanuel.	Jeremie. 31. Mulier circūdabit viꝝ. Gala. 4. Miſit de' filiū ſuū factū ex muliere. Ezech. 44. Porta hec clauſa erit 7 nō aperiet' 7 vir nō tranſibit p eam.
Jacob'.	Paſſus ſb̄ pōcio pylato crucifixus mortu' 7 ſepult'.	Zacharias. 12.	Aſpiciēt ad me quem cōfixerunt 7 plangent eum.	Yſaye. 53. Tanq; ouis ad occiſionem ductus eſt. Vere languores nr̄os ipſe portauit. i. petri. 3. Xp̄us ſemel paſſus eſt pro nobis. iuſtus pro iniuſtis.
Thomas.	Deſcendit ad inferos tertia die reſurrexit a mortu.	Ozee. 13.	Ero mors tua o mōs mor. tu. ero iſer. i'oi. ʒ. ſuſci. 7c̄	ps̄. 15. nec dab' ſcm̄ tuū vidē corruptionē. Ephe. 4. Deſcēdit p'mo i iferiores ptes t're. Act'. 2. ñ ē delict' i inferno. Roma. 6. Xp̄s reſurgēs ex mortuis iam 7c̄
Jacob'.	Aſcēdit ad celos ſedet ad dexterā dei p'ris oīpoten.	Amos. 11.	Qui edificat i celo aſcenſionē ſuā dn̄s nomen illi.	ps̄. 67. Iter facite ei q aſcēdit ſup occaſuꝫ. 7 ibidem. Aſcendit in altum captiuā duxit captiuitatē. Mich. 2 Aſcendit iter pandens ante eos.
Philipp'.	Inde venturus ē iudicare viuos 7 mortuos.	Malachias. 3	Aſcēdā ad vos i iudicio 7 ero teſtis velox	ps̄. 95. Iudicabit orbem terre in equitate 7 populos in veritate ſua Job. 19. Fugite a facie gladij. qm̄ vltor iniqtatis erit gladius. 7 ſcitote eſſe iudicium.
Bartho.	Credo in ſpiritum ſanctum	Johel. 2.	Effundā de ſpū meo ſuper omnē carnem	Job. 26. Spūs ei' ornauit celos. Sapiencie. i. Spiritus dn̄i repleuit orbem terrarum 7c̄. ps̄. 142. Spūs tuus bonus deducet me in terram rectam.
Mathe'.	Sanctam eccleſiam catholicam	Dauid i ps̄. 35.	Cōfitebor tibi in eccleſia magna.	Soph. 3 Inuocabūt oēs nomē dn̄i 7 ſeruēt ei humero vno. Math. 18. Si peccauerit i te frat' tu' dic eccl'ie q ſi eccam̄ ñ audierit ſit tibi tāq; ethnic' 7 publican'.
Symon.	Sanctorum communionē r'miſſionem peccatorum	Micheas 7.	Deponet oēs iiq;tates nr̄as 7 p'ycīet i pfūdū maris	ps̄. 118. Participes ſum oīm timentiū te. 7 cuſtodientium mandata tua. Ezechie. 18. Viuo ego dicit dn̄s. nolo mortē peccatoris ſed ut cōuertatur 7 viuat.
Judas.	Carnis reſurrectionem	Ezechiel. 37.	Aperiā tumulos v'ros 7 educā vos d' ſepulchris v'ris	Job. 19. In nouiſſimo die de t'ra ſurrectur' ſum 7 in carne mea videbo deū ſaluatorē meū Phyl'. 3. Reformabit corp' humilitat' noſtre configuratū corpi 7c̄
Mathias.	Et vitam eternam Amen.	Daniel. 12.	Multi d' h'ys q dormiūt in t're puluē euigilab't. alij i vitā. alij i obp'briū ut videāt ſp.	ps̄. 61. Tu reddes vnicuiq; iuxta opa ſua. Math. 7. Ibunt h'ij in ſupplicium eternū. iuſti aūt in vitā eternā. 2. Corin. 5. Domū habem' nō manufactam in celis.

Jheſus xp̄s verus de' 7 verus hō vnica ples itemerata ac ppetue v'ginis Marie ſ'm hūanitatē deſcēdēs de ſemine abrahe p lineā regalē 7 ſacdotalē ſpōſus vnic' 7 caput imediatū ſc'e v'lis eccl'ie rex regū 7 dn̄s dn̄antiū etern' pontifex 7 iudex viuoꝝ 7 mortuoꝝ. 33. ānis 7 mēſib'. 3. pegrinari dignat' ē in hac lacrimaꝝ valle. docens p'mū ope re viā vite. poſt etiā v'bo ut euāgeliſta teſt'at'. Cū aūt eſſet ānoꝝ. 30. a ſummo p'fe oīm deo baptiſat' iam i iordanis flumio vnct' fuit nobis i p'mū ac ſummū pontificē ac ep̄m aīaꝝ nr̄aꝝ p ſp̄m ſanctū qui corpali ſpecie tanq; columba in ipſum deſcendens teſtimoniū ſibi p'hibuit qm̄ ipſe eſt vere ſaluator mūdi iuxta vaticiniū yſaye p'phete ſancti.

4 Hāc pdixerūt pphete. Hāc sit ois illa veteris testamēti laboriosa fuilisqz obſuātia dñam recognoscit. 7 qd vltra Celū terra mareqz cū oib⁹ q̄ i eis sunt nōne huic famulant̄ misterio! Igit̄ gliosa dicta sunt de te o ciuitas dei. Beata tu Jrl'm qs filiis tuis q̄ saluaris i dño. Negabūt te inimici tui 7 tu eoꝝ colla calcabis. Pro prib⁹ tuis nascētur tibi filij nec deficies i sempiterna secula. Bñdic dñe fortitudini eius 7 opa manuū ei⁹ suscipe. Percute dorsa inimicorum eius 7 q oderūt eam nō ɔsurgant. Audi dñe vocē eius 7 ad pplm suū introduc eam. De⁹ v̄tutū cōuertere respice d̄ celo 7 vide 7 visita vineā istā 7 pfice eam quā plātauit dextera tua. Fiat manus tua sup viꝝ dextere tue 7 sup filium hoīs quē ɔfirmasti tibi ihm xpm dñm nostrū q tecū viuit 7 regnat i vnitate spūssancti de⁹ i oīa secula benedict⁹ Amen.

Ego suȝ lux mūdi. Qui seqt̄ me ñ ābulat i tēbris sȝ hēbit lum vite. Ego sū q testioniū phibeo d̄ meipo 7 testi oniū phibȝ d̄ me pr. Ego suȝ pastor bō⁹ 7 cogsco oues meas 7 cogscūt me mee. Ego suȝ via v̄itas 7 vita. nēo vēit ad prem nisi p me. Ego suȝ vitis v̄a 7 pr̄ me⁹ agricola est.

Johānes — scripsit in Asia greco ſmone. In principio erat verbum.

Lucas. — scp̄sit i grecia ſmone greco Fuit i dieb⁹ herodis reg̃ Judee sacdos 7c.

Amen amen dico vobis celū 7 terra transibūt verba aūt mea non transibunt. Qui crediderit 7 baptisatus fuerit saluus erit. qui vero nō crediderit condēpnabitur. Quod vobis dico omnib⁹ dico. vigilate. nescit enim qn̄ dominus veniet. Sol contenebrabitur 7 luna non dabit splendorē suum 7 tunc videbunt filium hominis venientem in nubibus.

Data ē mihi oīs potestas in celo 7 in terra. Ite in orbem vniuersum 7 predicate euangelium omni creature. 7 ecce ego vobiscū sum vsqz ad consumationem seculi.

Ego rogaui pro te Petre vt non deficiat fides tua 7 tu aliqn̄ conuersus confirma fratres tuos. Qui maior est in vobis fiat sicut minor. Ego autez in medio vestrū sum sicut q ministrat. Videte ne seducamini. Multi enim venient in nomine meo dicentes quia ego sum. Nolite ergo ire post illos. In pacientia vestra possidebitis animas vestras.

Ecce ego mitto vos sicut oues in medio luporum. Estote ergo prudētes sicut ſpētes 7 simplices sicut columbe. Nolite timere eos q occidūt corp⁹ aiam autē nō pnt occidere. Sed potius eū timete q pt 7 aiam 7 corp⁹ pdere i gehēnā. Omis q ɔfitebitur me corā hoib⁹ ɔfitebor 7 ego eū corā pre meo.

Marc⁹. — scripsit i ytalia ſmōe tn̄ greco Jniciū euāgelij ihesu xpi.

Mathe⁹ — scp̄sit i judea hebraice. Lib gn̄ationis ihu xpi.

+ Hic elegit discipulos. 72. quos misit ante faciem suam. et. 12. aplos quos misit in orbē vniuersum ad pdicandū euangeliū nec ampli⁹ qz hos duos ordines iter discipulos dñi esse cognouim⁹ quoꝝ formā nūc i ecclia tenēt psbri 7 epi. ~~Nam aplis succedūt epi. et. 72. discipulis psbiteri. quib⁹ duob⁹ ordinib⁹ tota ecclia~~ ɔmissa ē tanqz gerachis. ut patet in decreto Damasceno pape. qd̄ habet̄. 68. distin. ca. coriepi. Tandē pius dñs p grege suo morit̄ acerbissima passione consumat⁹ omniū martiꝝ caput 7 ipse martir. Postqz autē a mortuis resurrexit in celū ascendit 7 spiritūscm misit. Et tunc primū cultus xpiani nominis incepit qui ad finem vsqz durabit.

Apti 12, & 72

Iſte Gaius nepos Tyberij erat ſm carnē ſ; nō morib⁹. q2 totus pueꝛſus fuit ⁊ tyrannus. Q ait vtinam pp̄ls roman⁹ vnā ceruicē hr̄et. Cōqueſtus ē ſepe ꝙ tp̄a ſua pacifica fuerūt. ⁊ bella libent̄ habuiſſet occaſiones etiā queſiuit. tandē a ſuis occidit̄ ꝯcilio ſenatoꝝ cū gau dio magno vniuerſoꝝ ⁊ ſenatus re ſtituere nitebatur regimen ſicut añ fuit. ſed non preualuit ⁊c̄.

Iſte Claudi⁹ īconſtans aīo fuit ⁊ totus obliuioſus ⁊ guloſus. Bellandi occaſi one libent̄ habuiſſet. ſ; tñ paꝝ pugnauit ⁊ facile quoſdā paucos hoſtes ſupauit. Tandē cum. 35. ſenatores occidiſſet. cū. 300. equitib⁹ ꝑ minimis cauſis. ve neno mortuus eſt.

Impatores.

Gai⁹ an. 3. mē. 10.

Claudi⁹ ānis. 14. men. 7.

Hyſtoria actuum apoſtoloꝝ hic texitur.
Spūſſcūs venit ſup ap̄l'os in linguis igneis
Et h̄ oritur cult⁹ xp̄iani noīs. ſ. in die penthecoſtes ſecundum Auguſtinum.
Stephanus lapidatur ⁊ prothomartir inclitus do mino conſecratur.
Saulus ꝓſternitur ⁊ Paulus egregius predicator erigitur qui abundantius omnibus laborauit
Philo diſertiſſim⁹ cuius libri inter eccleſiaſticos ꝯputantur clarus habetur natione iudeus.

Iacob⁹ maior ap̄ls martirio coronat̄ ab Herode agrippa ⁊ Pe trus īcarcerat̄. ut; Actuū. 12. Corp⁹ autē beati Iacobi miraculo ſe transfert ī Galeciā Hyſpanie. ⁊ ibi eſt ſedes patriarchalis p⁹ facta quaſi a ſiniſtris reſpectu Rome.
Helena regina Abigenoꝝ ꝯuerſa ad fidē ſuſtentauit pauperes xp̄i fideles ī Iheruſalē tempore famis ſub Claudio.
Petronilla filia ſancti Petri v̄go ſacra fuit.
Aſſumptio Marie virginis glorioſe matris dei fa cta eſt. 12. annis lapſis. poſt aſcenſionem chriſti ſm Iheronimum. Aſſūptio Maria

Anno mundi. 5233. 5243.

Iudeus primus.

Petrus papa.

Hec eſt ſeries Romanoꝝ pontificū ꝑ quā fit ſuppūtatio annorum ſubſequētiū cui⁹ principalis era ē ipſa xp̄i benedicta natiuitas con currentib⁹ nihilomin⁹ annis mundi. ut patet aptiſſime in hijs dua bus lineis cum figuris numeroꝝ annotatis. Petrus primus Papa

Anno domini. 34. 44.

Beatiſſim⁹ Petrus glorioſus ap̄ls ih̄u xp̄i prefuit eccl'ie catholice ſm Iero. ānis. 37. ſm Bedā. 39. Tenuit nāq; pontifi catū ī ptib⁹ orietis ānis. 5. ſm Iero. ſm Bedā. 7. Deinde Anthiochiā veniēs ſedit ibidē ānis. 7. docēs pp̄lm ī viā veri tatis. ⁊ Symonē magū fugauit. Inſup p̄dicauit diſp̄ſis ex circūciſione fidelib⁹ q erant ī ponte Galacie. Capadocia. Aſia. Bithinia. qb⁹ poſtea de Roma tanq; p eū ꝯuerſis direxit ep̄lam primā. Audiens aūt Symonē magū rōanos deludere zelo fidei Romā adijt āno. ſ. 4. Claudij. Cūq; ibidē v̄bū dei p̄dicaret ⁊ Symonis maleficia detegit ⁊ mul tos ad fidē ꝯuertit. diſcipulos etiā p diuerſas ꝓuīcias miſit p q̊s xp̄iana fides glorioſe dilata ē. Euāgeliū Marci tāq; ex ore ſuo ſcriptū approbās fidelib⁹ tradidit. Ieiuniū quadrageſimale īſtituit añ paſca. ⁊ añ natale dn̄i tres ebdoma das. ⁊ quartā ipſectā venerari ab oī pp̄lo xp̄iano in memoriā primi ⁊ ſecūdi aduent⁹. Tandē poſt plura ſanctitatis ī ſignia cū iam ī rōana ſede ānis. 25. men. 7. di. 8. ſediſſet. martirio coronat̄ a Nerone. Alia eius opa plurima ac mira cula ſtupēda vide ī actib⁹ ap̄loꝝ ⁊ ī libro Clemētis. ⁊ ī hyſtorijs tam ſcolaſtica eccleſiaſtica Bede q; alijs ⁊c̄.

De pſecutionib⁹ eccl'ie eſt diligent̄ aduertendū ꝙ ſicut ī antiq̊ teſtamēto inimic⁹ hūani generis ſp electos multiplici bus machinationib⁹ pſecutus ē. ita imo multo āplius ī nouo. h̊ eſt tp̄e gr̄e qñ iam cognitio ⁊ cultus veri dei ī toto orbe
1. terraꝝ radiare ceperat. ⁊ primo p gladiū ſicut patet ī pſecutione Stephani ⁊ Iacobi ac alioꝝ īnumerabiliū in q̊ ex
2. ercebat̄ eccl'ie pacia. Scd̄o p falſam doctrinā ī q̊ exercebat̄ eccl'ie pacia. ⁊ h̊ multiplicit̄. p̊ p falſos iudeos q ſunt ſy nagoga ſathane. ut; ī diſputatione Petri. Stephani. Pauli ⁊c̄. q oēs clare īformauerūt ſimplices ꝙ Ihus ē xp̄s in le ge ꝓmiſſus ꝯtra friuolas aſſertiōes pueꝛſoꝝ iudeoꝝ ⁊ h̊ vſq; ī finē durabit ⁊ tēpore añxp̄i grauiſſima erit. 2.° p ma gos ⁊ īcantatores. Vidēs nāq; antiqu⁹ hoſtis ꝙ p xp̄i noīs diuulgatiōnē cultus ſuus abolendus eſſet. impleuit vaſa iniquitatis ſue. q p magicā artem rudes deciperēt. ne ī xp̄m crederēt. cū ⁊ ipſi ꝑ aliq̄bus magnis iactarēt quaſi filij dei
3. eſſent in ſignis ⁊ ꝓdigijs mendacib⁹. ut; ī Symone mago. Meandro. Aroes. ⁊ Arfaxat ⁊c̄. 3.° p falſos xp̄ianos ſup bie ſp̄ū timentes. q inſtigante inimico plures hereſes ſeminarunt. ut pt; in Hebione. Cherintho ⁊c̄. ⁊ quid plura. Dicit btūs Bernh. ꝙ totus iſte mund⁹ ꝯiurauit ꝯtra xp̄m. ⁊ Aug. Qui non habuit pſecutionē nō eſt chriſtian⁹. Omnia ergo fidem impugnauit. ſ; firmū fundamētū eius ſtabile pſeuerat hn̄s ſignaculū hoc. Nouit dn̄s q̄ ſunt eius. nec eſſe aliquo modo poſſibile. ꝙ fidei ſacramentū inter totot inſidiatores ſic floruiſſet niſi cultores eius diuina maieſtas ꝓtexiſſet diuina ſapiētia illuminaſſet. diuīa bonitas fouiſſet iuxta chriſti ꝓmiſſionē firmiſſimā qui cum eiſdem ſemp fuit. ⁊ ī finē pſeuerat. Hinc Hylari⁹ ait. Propriū eſſe ſolet eccleſie ut tunc vincat cum leditur. tunc ītelligat cum arguitur. tunc ſe cura ſit cum deſeritur. tunc obtineat cum ſuperata videtur.

Seneca,

Seneca ſtoycus clarus habet magiſter Neronis a quo poſt coactus eſt ſeipſum occidere.
Perſius.
Iuuenalis poeta.
Lucan⁹ poeta patru⁹ Senece

Refert Seneca de Nerone q̄ erat naturaliter ab īfancia ſp clemētiſſim⁹ ⁊ ita gratioſus q̄ nemo vnq̄ ꝑplo rōno gratior fuit ita q̄ ī obliuionem venerūt ceteri principes ꝑpter fauoris magnitudinē. Verum poteſtas multos ꝓbiſſimos fecit atrociſſimos.

Maxilla vrbis totius orbis q̄uā rōani habuerūt p ānos ferme. 70. p paucis bellis except̄ ac puis circa hec tpa ꝑpt ſeuiciā Neronis turbata ē ⁊ ꝓuincie q̄dam receſſerūt ab obediencia rōanoꝝ. q̄r fidē xp̄ianam perſequi ceperant.

Nero:

Imperatores.

Nero. ānis. 13. men. 7.

Iſte Nero oīm hoīm ſceleratiſſimus fuit. adeo ut nomē eius vſq̄ hodie pro aliquo peſſimo poni ſoleat. ⁊ q̄r ip̄e ↄtra optimā xp̄i legem primā ſuſcitauit pſecutionē merito antixp̄i figurā tenuiſſe deſcribit̄. tandem a ſenatu hoſtis ꝓnūciatus cum turpiſſime fugeret ſeipſum occidit. ⁊ letata eſt Roma quaſi victoriaꝫ obtinuiſſet contra aliquē peſſimū inimicū cultoribuſq̄ veſtib⁹ ſe induentes epulati ſunt ⁊c̄.

Iacob minor apl̄s ac Iheroſolimoꝝ ep̄s a iudeis occidit̄ an. 6. neronis

Beatiſſim⁹ xp̄i euāgeliſta Marcus martirio coronat̄ anno neronis. j. ut dicit Phylo ↄtēporaneus eius apud Alexandriā Egypti vbi ep̄s erat cōſtitutus a beato Petro ſepultus ibidem miraculis claruit. ⁊ ſucceſſit ei Amanus vir ſanctus.

Symon magus multas ſupſtitutiones Rome exercuit. ⁊ q̄r ſimile applaudet ſuo ſimili. ideo peſſimus Nero ſp̄reto cōſilio Senece viri doctiſſimi hunc peſtiferꝝ ſibi ſociauit. tandē vterq̄ poſt infinita ſcelera ī baratrū dānationis eterne turpiſſima morte deſcendit.

Iudea ⁊ Iheruſalē grauiſſimis pſecutionib⁹ ⁊ inteſtinis bellis attrita ē ꝑpter peccatū illud maximū q̄ð ī filiū dei ↄmiſerunt. ⁊ circa hec tēpora etiā in forib⁹ tēpli ipſo feſto paſcali. 30. milia necati ſunt. Et ↄtinue durauit diſſentio donec penitus deleti ſunt. Barrabam enim petierunt ⁊ non Iheſum mitem ⁊ humilem.

Anno mundi. 5353. 5263.

Pape.

Paulus aplus,

Anno chriſti. 54. 64.

Paulus apl̄s egregius p̄dicator raptu ſublimis q euāgeliū non ab hoīe neq̄. p hoīem vidicit ſꝫ p reuelationē ihū xp̄i cū eſſet ferme annoꝝ. 27. vel circa atrociter cepit eccleſiam pſequi zelo iudayco ſꝫ mox a dn̄o correpť⁹ imutat̄. Et fact⁹ eſt de lupo agn⁹ de pſecutore fideliſſim⁹ predicator. Anno aūt. 14. ↄuerſionis ſue apoſtolatū cū Barnaba ſuſcepit a ſp̄ū ſancto in gentib⁹. ut dicit̄ Actuū. 13. Anno. 27. venit Iheruſalem vbi capitur. ut patet Actuū. 21. Anno. 30. Romā venit. ut patet Actuū. vlt̄. Anno 38. vel circa cū beato Petro a Nerone martiriū paſſus eſt. h inter ſanctos tam in altitudine ↄtēplationis q̄ȝ in feruore actionis prerogatiuā obtinuit q̄r vltra oēs viatores clarius deū vidit ⁊ archana v̄ba audiuit q̄ nō licet hoī loqui ⁊ tanq̄ totū mundū genuiſſet ſolicitabat̄ oēm hoīem introducere in regnū celoꝝ. Quis ſic cucurrit? quis laborauit? euangeliū gratis ponens? Quis afflictus. pcuſſus. periculis īfinitis coact̄? Quis ſic gloriari poterit ut dicat plus oibus laboraui. Et in ſapientia mūdana ⁊ conſilijs huius ſeculi ſalua omni iuſticia ⁊ fide quis ſic emicuit ut etiaꝫ ampliſſimo ſenatui miranda contulerit. Eius laudes Iohannes Criſoſtomus deſcribit.

Potenciana virgo.
Praxedis virgo.
Hee fuerunt ſorores Thimothei ⁊ nouati.
Conſtantia martir.
Vitalis martir.
Nazarius martir.
Celſus martir.
Proceſſus martir.
Martinianus martir.
Prothoſius martir.
Geruaſius martir.
Torpes martir.
Felix martir.

Iſte Veſpaſianus mediocris parentele obſcureq natus ſemp glorioſe triūphauit. nā ſub Claudio ꝛ Nerone quocūq mittebat laude digna patrabat. Triceſies ꝛ bis cū hoſtibus oflixit piclitante aūt republica. ꝓpt diſcordiā precedentiū impatorū; muitus ē creatus. Et redijt trāquillitas priſtina pax inſup ī toto corde orbe pnūciata ē iuxta tēpora Octauiani ꝓpt qḋ in īmenſum reſpublica creuit. morit tādē p fluuio vētris ſtādo. Aiebat eni. Stantē decet impatorē e terris recedere. Eius ꝟtutes multe ſunt diligent cōſcripte.

Vespasianus.

Imperatores. | Galba. Octo. Vitelli⁹ | Iſti tres ī diuerſ puincijs impare cupientes in vno anno ſeſe interfecerunt. | Veſpaſi an⁹ an. 9 m̄. 10. di 12.

Iheruſalē deſtruit anno. 2. Veſpaſiani a Tyto filio ei⁹ interfectis. 11. c. milib⁹ vēditiſq. 80. milib⁹. Extūc defecit regnū iudeorū nec cōſurget añ temp⁹ antixpi. De hac horrenda ſtrage mira legunt. vide Ioſephū. Nota ꝙ propter hanc vltionē legitime factam dicunt doctores ꝙ in toto mundo chriſtus pacem tribuit ſicut in natiuitate fecit.

Deſtructio Hieruſolimae.

Ioſephus hyſtoriographorū nominatiſſimus clarus habetur natione iudeus. Verum libri eius in multis locis vitio ſcriptorum ac longitudine temporum corrupti ſunt.

Appollinaris ſcūs mr̄ occiſus ē Rauēne vbi eps a bto petro miſſus fuit. Ei⁹ feſtū agit. 23. kal. Iulij. Et nota ꝙ nec Veſpani⁹ nec Tit⁹ quicq ɔ eccām fieri iuſſerūt. ſ aliq iudices īferiores pſeqbant fideles pretextu porū mādatorū.

Perſecutio. j. fit rome iuſſu neronis ī qua btiſſimi pncipes xpiani ppli. ſ. pe. ꝛ pau. martirio coronati ſt cū alijs plurimis.

Prodigia plura terruerūt iudeos añ excidiū iheruſalē. Vide mirabilia in eccleſiaſt. hyſto.

Petrus ſupato ſymōe mago ꝛ īfeliciter mortuo iuſſu neronis crucifixus ē ꝛ ī Vaticano ſepult⁹ vlti. neronis anno.

Paulus glorioſus apl̄s cū bto petro eodē tpe ſ non eodē loco capite plexus eſt ad aqs ſiluias in via oſtienſi.

Paulus occidit

Anno mundi. 4273.

Pape. | martir. Linus. ā. 10. mēſ 3. di. 13. | ytalicus.

Scocia gens oritur ex Pictis ꝛ Hyberis in Albania que eſt pars Anglie.

Anno chriſti. 74.

Sāctiſſim⁹ papa Linus tāte pfectiōis fuit ut ecclīaſticarū rerū diſpenſationē etiā adhuc bto petro viuēte meruerit diſpēſator ab eodē ɔſtitui. Hic ſtatuitut mulier velato capite eccliā itraret. Tandē martirio coronat⁹. ſepultus eſt in Vaticano iuxta magiſtrum ſuum ac patrem beatum petrum.

Marcialis epiſcopus Lemoniacenſis.

Sauinianus epiſcop⁹ Senon̄.

Potencian⁹ | Altinus | Eodaldus — Hij oēs diſcipuli ſcti petri fuerūt martiriſati ſb Nerone tyrāno Et multi alij qrū noia ſcripta ſt in libro vite

Serotinus.

Flauius conſul q ꝛ Clemēs epo Veret patruus Clementis.

Mennius epiſcop⁹ Cathalaunenſis.

Eucbari⁹ epiſcopus Treuerenſis.

Simiſius epiſcopus Sueſſonenſis.

Domicianus ſubdyacon⁹ a bto Mēnio a morte ſuſcitatus.

Tecla ſancta virgo pauli diſcipula.

Trophinus epiſcopus Arelatenſis.

Tytus epiſcop⁹ Cretenſium.

Oneſimus epiſcopus Epheſiorum.

Creſcens epiſcopus Galatenſis.

Epafroras epiſcopus Colocen̄.

Thomas q pthos in ſortem accepit martiriſat in India omniū orientaliū apoſtolus

Andrea q ꝛ Sychiā accepit ī ſortē ī Achia martiriſat.

Mathe⁹ q Ethyopes ſortitus fuerit. in Ethyopia martiriſatur.

Symō ꝛ Iudas martiriſati ſt ī regionib⁹ pſidis.

Bartholome⁹ q Indiā accepit in ſortē poſtq predicauit Lycaonie antiqorib⁹ ī Albano vrbe maioris Armenie martiriſatus eſt.

Phylipp⁹ p Sychiā. 20. ānis pdicās ieropoli qeuit in dño. ſed in paſſionali dr ꝙ fuit crucifixus.

Solus ipſe ꝛ Iohes euāgeliſta nō ſunt martiriſati.

Ceteri apoſtoli omnes occiſi fuerunt

Philipus & Johanes non sunt martyrizati, sed ceteri omnes

Mathyas ī Iudea vel egypto coronat. de tempore ꝛ loco ꝛ modo martirij ei⁹ diuerſe ſunt ſentencie.

Barnabas apl̄s Pauli Cypris occiſus eſt.

Lucas diſcipulus pauli ī Bythinia migrauit ad dñm

Tytus dyacon⁹ pauli diſcipul⁹ apud paulū qeuit.

Euodi⁹ eps Anthyochie ibidē eſt martiriſatus.

Syleas apud Macedoniam martiriſatus eſt.

Marcus quintillian⁹ phus ꝛ orator libri de oratoria inſtitutione ꝛ librorū cauſarum ꝛc.

Iſte Titus fuit mire benignitat̃ ⁊ triũ phatoꝛ maxim⁹ ſupra modũ larg⁹ toto corde ſuis ſe inimicis crebꝛo recõciliauit patrẽ ſuũ v̄tutib⁹ ſuperãs delicie hũani generis dici meruit. Mira diſpẽſatio ſupni rectoꝛis. nũc optimus. nũc peſſimus. nũc parc⁹. nũc ꝓdig⁹ nũc ſic. nũc aliter iſtitut⁹ ad r̃gni gubnacl'a ꝓuehit̃ qs abyſſu꜔ tãtoꝝ iudicioꝝ ſcrutari ꝓualet. Moꝛit̃ Tit⁹ ãno. 3. ⁊ tantus luct⁹ ĩ vꝛbe fuit ut moꝛituros eos pariter putares ⁊c̃.

Titus fi. Veſpaſiani ãnis. 3

Iſte Domician⁹ fili⁹ Veſpaſiani ⁊ frater Titi ꝑmo qdẽ clemẽs fuit ⁊ multa rome ↄſtruxit ſ. pãtheon ⁊c̃. ſ꜔ mox defecit ⁊ crudeliſſim⁹ factus ẽ ac ſupbiſſim⁹ ita ut tãq̃ꝫ de⁹ coli vellet ſenatoꝛes quoſdã ĩterfecit. In xp̄ianos ſecundã pſecutionẽ ſuſcitauit. tandẽ oĩb⁹ odioſus in palacio a ſuis occiſus ẽ. ⁊ cũ dedecoꝛe ſepultus.

Domicianus frater titi ã. 14.

Pax vniũſalis toti⁹ oꝛbis iteꝝ turbata ẽ ꝓpt̃ ſeuiciã Domiciãi eo ꝙ xp̄i eccliam toto oꝛbe pſequeret̃. Multe natiões ſe rõanis oppoſuerũt. Vide hyſtoꝛiã Coꝛnelij taciti

Marcus agrippa p̃fect⁹ vꝛb pſas deuicit ⁊ ob h̃ pãtheon extructũ ẽ. i. tẽplũ oĩm deorũ iuſſu Sibille ipe ec̃ agrippinã ſup̃ renũ ↄplevit q̃ ãtea fuit ab agrippa ↄdita Hec ẽ colonia ꝑm q̃ſdã

Nerua auno. j. men. 2.

Iſte Nerua ſenex adoptauit trayanũ ĩ filiũ pꝛimoq꜔ edicto oĩa foꝛefacta Domiciani retractauit.

Menander

Menãder ſamarites ſupbiſſim⁹ nigromãticus Simonis magi diſcipulus xp̄m negauit ⁊ ſeipm ſaluatoꝛẽ mũdo deſtinatũ aſſeruit ĩcredibilia figmẽta ↄpoſuit ⁊ multos nõ pꝛedeſtinatos decepit cũ quib⁹ ⁊ ipſe perijt. Vide hyſto. ecc̃. li. 3

Perſecutio. 2. eccl'ie fit Rome iuſſu Domiciani. Iam enĩ pꝛima ceſſauit tẽpoꝛe Titi.

In hac plures coꝛonati ſunt in diuerſis pꝛouincijs.

Hereſis Nicolai q indifferenter vxoꝛibus vtuntur dicentes omnia debere eſſe cõia inter xp̄ianos.

Apocalypſis conſcribit.

Cherinth⁹ hereſiarcha p̃rexit crapuloſus ac libidinoſus tot⁹ a q̊ dcã ẽ heref̃ Cherintiana. hic dicit legalia ſeruanda.

Hebyon hereſiarcha. a q̊ Hebyones heretici dicti ſunt qui dicũt xp̄m puꝝ hoĩem fuiſſe ⁊ Paulũ apoſtata legis.

Iohes euãgeliſta adduct⁹ iuſſu Domiciani ab Epheſo Romã cũ ſacrificare nollet ydolis ponit̃ in doliũ feruentis olei ſ꜔ cum nil leſionis ſenſiſſet relegat⁹ ẽ ĩ pathmos ĩſulam ibiq꜔ apocalipſim ſcripſit. Rediens autẽ Epheſum tempoꝛe Trayani in pace quieuit.

Anno mundi 5283. 5293.

Pape.

Clet⁹ mr̃ an. 11. mẽſ j. di. 11.

Clemẽs j. mar. ã. 9. mẽ. 2 die. 10.

Roman⁹ de regione celio mõte ex patre Fauſtino.

Anno chꝛiſti. 84. 94.

Iſte Cletus natiõe rõanus de pꝛincio pꝛe Emiliano pꝛim⁹ inuenitur ſcripſiſſe ĩ ſuis lr̃is Salutẽ ⁊ aplĩcã bñdictionẽ. Oꝛdinauit pſb̄ꝛos 21. in rõana vꝛbe mẽſe Decẽbꝛi. Peregrinationes ad ſctos appꝛobauit. dicẽs ꝙ validioꝛ ẽ ad ſalutẽ ſancti petri viſitacio q̃ꝫ duoꝝ annoꝛũ ieiuniũ. excõicauit inſup q hmõi viſitatiões ĩpediũt aut diſſuadẽt. tandẽ martirio coꝛonat̃ ſb̄ Domiciano. 6. kal. Maij ſepult⁹ in Vaticano.

Maria magdalena ⁊ ſoꝛoꝛ ei⁹ Martha migueruũt ad dñm ĩ partib⁹ Marſilie Martella pediſſequa Lazarus eaꝝ frater fuit ep̄us Marſilienſ̃. Et beatus Maximin⁹ ep̄s Aqueñ. h̃ viaticũ dedit magdalene ſanctiſſime.

Julianus qui ⁊ Symon lepꝛoſus ep̄us Cenomanenſ̃.

Julianus alius qui vtrumq꜔ parentẽ neſcius occidit.

Ariſtarcus ⁊ Priſcus martires.

Paulus ep̄us Narbonenſis.

Saturnius ep̄s Tholoſanus.

Martialis ep̄us Lancbdoñ.

Eutropius epiſcop⁹ Aquitañ.

Auſtregiſilus epiſcop⁹ Luthurienſ̃.

Cancianus ep̄us h buronenſ̃

Georgius Vellac̃. epiſcopus

Hyreneus epiſcopus Lugdunenſis.

Feruncius epiſcopus Biſuncioñ.

Eutropius epiſcop⁹ Anriſitañ.

Fronto epiſcop⁹ Petragoniceñ.

Dyoniſius epiſcop⁹ Pariſienſis.

Hij venerãdiſſimi patres ſoꝛtiti ſunt regione Frãcie a domino Omnes ſancti.

Sctũs Clemẽs pꝛimũ a b̃to Petro ut dꝛ oꝛdinat⁹ fuit ſibi ſucceſſoꝛ ſ꜔ ꝓpt̃ piculũ voluit añ ſe b̃m Linũ ⁊ Cletũ põtificari. ne viꝫ h̃ exẽ. plati ſb̄ſtituerũt ſibi q̊s vellẽt. Hic fecit geſta martiꝝ p regiones ↄſcribi Silr̃ ⁊ ipe multos libꝛos edidic. ſtatuit ẽt ut cathedra ep̄alis ĩ eminẽtioꝛi loco ponẽt̃. ⁊ ꝙ baptiſat⁹ ꝑut citi⁹ potit ↄfirmet̃ tãdẽ martiriſat̃ ſb̄ Trayano ſummerſus ĩ mari ⁊ de ei⁹ funere mira ſcripta ſunt. Coꝛp⁹ ei⁹ tp̄e Nicolai pꝛimi repertũ fuit ⁊ rome tranſlatum.

¶ Dyoniſi⁹ ãnoꝝ. 90. ariopagita venerabilis pꝛ lum̃ oꝛb̃ mãtirio coꝛonat̃ ĩ Gallio cũ Eleutherio ⁊ Ruſtico vbi miſſi fuerãt a b̃to Clemẽte

¶ Eutropius ep̄us Sanctenenſ̃ martir.

¶ Sãctin⁹ ep̄s Meldenſ̃ cũ Anthonio a moꝛte ſuſcitato diſcipulus Dyoniſij.

Iouius Athenienſ̃ pꝛeſbꝛ ⁊ mr̃ diſcipul⁹ Dyoniſij.

Carannus mar. Carnotẽ ſiũ pꝛedicatoꝛ rõn⁹

Lucian⁹ Beluaceñ. pꝛedicatoꝛ mar. diſci. pe.

Regulus ep̄us Arelat̃.

Eugeni⁹ toletañ. mr̃.

Maron martir.

Euthyces martir.

Victoꝛinus martir.

Symõ cleophe fi. frat̃ jude ep̄s jhoſolimoꝝ 120. ãnoꝝ crucifix⁹ ẽ martir glorioſus.

Plutarcus nobiliſſimus phoꝝ claret magiſter Trayani cui epiſtolam optimã ſcripſit.

plutarchus.

Iſte Trayanus optimus dr̃ fuiſſe inter oẽs auguſtos. hoc ſolũ ĩ eo culpatur ꝙ ʒelo falſoꝝ deoꝝ xp̃i fidẽ extinguere niſus ẽ. arbitrãs ſe ĩ hoc obſequiũ preſtare deo dicũt quidã ꝙ non p ſe ſed p ſuos: fideles pſequebaẗ. Forte hoc ad tẽpus veꝝ fuit qꝛ ꝯſtat ꝙ aliqñ ipſemet iuſſit quoſdã tormẽtari ⁊ occidi. In fine mitigauit edictuꝫ ut non occiderenẗ niſi q caſu inuenirenẗ aut ſe offerrẽt. ſꝫ paꝝ hoc ꝓfuit. qꝛ inuida plebs per hmõi nihil artata fuit. eius laudes ꝓ nihilo ducerẽ niſi ſctũs Greg. eius pietate ꝯmotꝰ lacrimas fudiſſet ⁊ cũ ab inferno liberaſſe. An aũt ſaluatus ſit vſqꝫ hodie dubioſum ẽ ⁊ grãdis altricatio doctoꝝ. de hoc etiã diuerſe reuelationes deuotaꝝ perſonaruꝫ reperiũtur que oẽs quas ego vidi hoc ĩtendunt ꝙ non velit dñs aliud niſi ut cũ timore nr̃am ſalutẽ opemur ⁊ de hmõi curioſis queſtionibus quieti ſimus eo ꝙ non ſine cauſa hec ⁊ ſilia eccl'iam ſuã vult latere.

Imperatores. Hyſpanus. Traianꝰ ãnis. 19. diebꝰ. 15

Iſte idẽ tyrannꝰ apud Agrippinã Gallie ĩſignia imperij ĩuitus ſumpſit Germaniã reſtituit oriẽtales ꝓuincias Babiloniã. Seleuciã. extremaqꝫ Indie ſecũdus poſt Alexãdrũ ꝓdomuit ⁊c. In oĩbus hijs adeo pius ⁊ humilis ꝑmanſit ut oĩbus gratus nulli exiſteret grauis. qđ de paucis legiẗ ⁊c. Hec inſignia ſunt vere ⁊ non ficte nobilitatẗ. Ita ſemꝑ vixit ut impio digniſſimus haberetẗ. Ita ꝓncipatũ fugit qſi nullus foret ineptior.

Germania.

Perſecutio tertia eccleſie a trayano exerceẗ in qua ꝑempti fuerunt infiniti Tandem cohibita fuit interuentu plinij ſecundi ſed non totaliter.

Tymotheus eṗs Epheſioꝝ diſcipulus pauli martiriſatur ibidem.

Ignacius doctor glioſus eṗs Antiochie diſcipulus Johannis martirio coronaẗ nobiliſſimo. huiꝰ cor ſciſſum in ſe aureis literis hoc dulce nomẽ Ihs inuentũ eſt habuiſſe deſcriptũ. Ait enĩ ĩ ep̄lis ſuis Amor meus crucifixꝰ ẽ. Beatã virginẽ ĩ carne vidit. eiqꝫ ep̄las ſcripſit ĩ qbꝰ ſe ſibi ꝯpiſcere marie ⁊c. Et illa dulciẗ rñdit ſcribens ei Ignacio dilecto condiſcipulo. humilis ancilla ihu xp̃i ⁊c. Veniam ad te ⁊c.

Ignatius

Taurinus eṗus Eboracen̄. ⁊ Gangericus eius frater eṗus Cameracen̄. diſcipulus Dyoniſij.

Anno mundi. 5303.

Pape. Martir anacletꝰ ã. 9. m̃. 2 die. 10. Grecus de regione Athenienſ ex patre Antiocho.

Martir Euariſtꝰ ã. 10. mẽ 7. die. 2. Grecus.

Anno chriſti. 104.

Anacletus beatiſſimus fideles monuit ꝑ ep̄l'am ut preſbyteri pre oĩbꝰ honorarenẗ dicẽs. ꝙ deo ſacrificantes nõ debent vexari ſed portari atqꝫ ab oĩbus venerari. Et preſbyteri qñ ſacrificant: teſtes ſecũ habeant ⁊ maxime eṗi ut dño ꝑfecte ſacrificare ꝓbenẗ. Itẽ ſtatuit ut clericus nec barbam nec comã nutriat. Ipſe memoriã beati petri ꝯſtruxit. Ordinauit etiam 7. dyaconos cardinales in vrbe. Itẽ ꝙ eṗs a tribꝰ debeat eṗis ꝯſecrari. Itẽ ꝙ ordinatio clericoꝝ palam celebreẗ. Tandẽ. 12. ãno trayani martirio coronaẗ. ſepultus in Vaticano apud corpus beati petri.

Hic ſctũs Martir ſtatuit ut eṗs a plebeis nõ accuſetur. Et ſepte dyacones ordinauit ut aſſiſterẽt epiſcopo predicante ꝓpẗ honorẽ vbi dei ne ab emulis detraheretẗ ei ꝙ falſa predicauerit. Item ꝙ ꝯiuges publice ſponſenẗ a parentibus ⁊ a ſacerdote ſolẽniter bñdicanẗ. tãdẽ martiriſatur anno. 2. Adriani ſepultꝰ apud corpꝰ ſc̄tj petri.

Domicilia Eufrocina Theodora Sulpicius Seruilianus mart. res ſub Trayano.

Plinius ſecũdus orator ⁊ phus multa ſcripſit. Mitigauit etiam trayanam ut retractaret ſentẽciaꝫ latam contra xp̃ianos: ſcribens ei ꝙ nihil mali facerent ſed virtutibus iſiſtentes chriſtum tanqꝫ deum ante lucem ſurgentes laudarent.

Plinius ſecundus

Judei deu astan̄ pn̄cias multas. ⁊ quaſi amentes incredibili motu ſub vno tempore p̄ diuerſas mundi partes exarſerūt nulli pcentes ciuitates plures deſolauere. nec tn̄ preualuerūt ut regnū adipiſcerent. qꝛ pmo p̄ Trayanū. ſcdo p̄ Adrianū deleti ſunt. Sic xp̄us vtrobiqꝫ vindicat. Nunqꝫ eni romani īpune pſecuti ſunt eccliam. ſed nec vnqꝫ honore aut emolimēto caruerūt. quociēſcūqꝫ fideles honorauere. de hoc plene vide Oroſium.

Secūdus phus in ſilencio deget ⁊ ad interrogata Adriani ſcripto rn̄dit.

Adrian⁹ Helius an. zı.

Iſte Adrian⁹ in multis ꝯmendat̄ a xp̄ianis ſatis gratioſus extitit. quoſdā tn̄ nolētes ſacrificare punire iuſſit ⁊ occidi. Vniūſalis q̄ſi fuit ī oī ſcīa. pacē oī tempore habuit. pater patrie dict⁹ ē. leges multas ꝯdidit. ꝓhibuit etiā ne xp̄iani ſine ꝓceſſu iudiciali dānarent̄. Iheruſalē fundit⁹ deſtruxit ⁊ poſt reinſtaurauit oīno ꝓhibens ne iudei itromitterent̄ ſꝫ xp̄iani. Inuitus ad impium venit. ſꝫ optime rexit. Cūqꝫ ſenat⁹ obſecraret ut filiū ſuū ceſarem appellaret: ſufficere iquit debet ⁊ ego inuitus regnauerim cū nō merear. ꝑncipat⁹ eni non debet̄ ſanguini ſed meritis. Et inutilit̄ regnat q̄ rex naſcit̄ ⁊ nō meret̄. Exercēdi prius ſt̄ ꝟtutib⁹ q̄ regnare debent ⁊ cū ī eis ꝑfecerint adeo ut ꝓbent̄ illos ꝟtutib⁹ āīcedere quos debent honorib⁹ anteire iuiꝫtati aſcēdant. ⁊ ſe ciuiū ſuorum votis non ſubtrahant.

Euſtachius alio noīe Placidus ⁊ Theoſpita eius vxor ⁊ duo filij eius Agapitus ⁊ Theoſpites quoꝝ miri act⁹ legunt̄ circa hec tēpora fuerūt qui oēs iuſſu Adriani glorioſe martirio poſtea coronati ſunt.

Focas martir paſſus ē vltimo tēpe trayani cū ſpū ꝓphetico dixit. Trayane perge ad vlterioris abyſſi loca et ad ꝑpata tibi tormēta feſtina. vbi nocte ppetua ⁊ ſeuo exurēd⁹ es incēdio. triduo hac ī luce ꝟ ſaberis q̄ emerſo caligoꝛe mortis excipiet. nec eni mult⁹ īnocentiū ſanguis dintius eſſe pōt. ⁊ trayanus pie. z. expirauit vētris ꝓfluuio.

Quadratus ep̄us Athenieñ. diſcipulus aploꝝ ⁊ Ariſtitides phs apolegeticū ꝓ xp̄ianis fecerūt. quē videns Trayan⁹ placatus eſt.
Hermes martir prefectus vrbis.

Anno mundi.	3212.		3223.	
Pape.	alexāder martir. i. ā. 8. mē.	Roman⁹ ex p̄re Alexandro de regione captauri. 5. die. z.	Sixtus i⁹ martir ā. 10. mē.	Roman⁹ ex Paſtore p̄re de regione Viaꝫlata. 3. di. zt.
Anno chriſti	114.		124.	

Iſte Alexander maiorē partē ſenatorū vrbis ꝯuertit ad dn̄m. Hic ſtatuit aquā bn̄dictā cū ſale aſpergi in domibus fideliū. ut de ꝯſe. di. 3. Aquā. In canone addidit memoriā paſſionis. ſ. Qui pridie q̄ pateret̄ ⁊c. Itē ut vinū ſit mixtū cū aqua ī calice ꝓpt̄ repſentandā vnionem xp̄i ⁊ ecclie. de ꝯſe. di. z. ca. i. Et ut oblatio fieret ex azimo ī modica quantitate. Tandē martiriſat̄ ſub Adriano cū multis quos ad fidē cōuerterat. ſepultus in via Numentana. poſtea tranſlatus fuit ad eccleſiam ſancte Sabine.

Aqua conſecrata
Sanctus in Miſſa

Quirinus martir tribunus.
Theodolus martir ⁊ dyaconus.
Euentius martir ⁊ preſbyter.

Iſte Sixtus ſtatuit ut diceretur Sctūs ſctūs ſctūs ⁊c. ⁊ ꝙ miſteria ſacrata non tangerent̄ niſi a miniſtris de ꝯſe. di. i. In ſancta. Itē ut corpale non fieret ex ſerico ſed ex puriſſimo lino cōtexto ⁊ nō tincto. Et ut mulier ſacra vaſa altaris ⁊ pallas nō tangeret. Itē ut qcunqꝫ ep̄s vocatus ad ſedē apl̄icam rediens ad eccliam ſuam non ſuſciperet̄ niſi cū lr̄is apoſtolicis. Itē ut miſſa non niſi ſup altare celebretur. Ipſe etiā miſit Peregrinū epiſcopum genere romanū cum alijs fidelibus in Galliam. Tandem martirio coronat̄ extra portam, Domine quo vadis. ſepultus in Vaticano.

Iheruſalē reſtauraꝶ p Adrianū ꝛ noīe eiꝰ Helia vocata fuit ꝛ āplificata fuit ita ut locꝰ paſſionis eēt intra muros q prius extra fuit. Et hec ē tertia reſtauratio. qꝛ ter deſtructa fuit. ſ. a Caldeis tpe Sedechie. ab Antiocho tpe Machabeoꝝ ꝛ a Tyto tēpore Veſpaſiani.

Galienus medicus Pergamenus ciuīdus interpres ypocratis rome claret.

Pōpeius trogꝰ: natiōe Hyſpanus hyſtorias totiꝰ orb a Ninoꝰ vſq ad Octauianū deduxit.

Ptholomeus rex mirabilis ī mathematicis oīm aſtronomoꝝ precipuꝰ plus addidit q̄ ante ſe inventū reperit ꝛ plura ſcripſit.

Thaurus nobiliſſimꝰ phus Athenis claruit. Hic ait. In publicos mos populi: in priuato nature ius genitiuū q̄ ſeruetur.

Valētinꝰ hereticꝰ dixit xp̄m celeſte corpꝰ attuliſſe ꝛc.

Cerdo hereticꝰ hic fuit mgr̄ Marcionis.

Anthonius pius ā nis. 22

Iſte Anthonius generꝰ Adriani fuit ꝛ filiꝰ adoptiuus vir atq peritiſſimus ꝛ natura benignꝰ qđ nō facile ī vno hoīe reperiꝶ. prudētia p̄cellentes cōiter non ſunt excellenꝶ benigni ꝛ trāquilli ex natura p̄cipue. ꝛ ecōtra excellenꝶ benigni ſunt cōiter nimis īduſtrij. Vir aūt iſte vtriſq excellenꝶ dotatꝰ fuit. Ob hoc multe puīcie q̄ ab alijs impatoribꝰ receſſerāt. ſub iſto voluntarie redibant. qꝛ vere pater patrie fuit. oībus carus: nullis acerbis: fidelibꝰ clemētiſſimꝰ erat. Vnde ꝛ pius dictus ē. ꝛ ab eo ſequētes impatores appellati ſunt pij. ait eīn malo Scipionis exēplo vnū ciuem ſeruare q̄ mille hoſtes occidere. Q aūt aliq martires ſub eo coronati ſunt nō ex ſuo ſ; prioꝝ mādato pceſſit. Tanta ſiqdem crudelitate acrece p̄rates iuidam plebē ꝯmouerūt. ut nec ſummi impatores poſſent eā ſedare ad plenū. Ita exoſum fuit xp̄ianū nomē apud ydolatras ꝛ maxime apud pontifices ꝛ ſacerdotes tēploꝝ q p̄ncipes ꝛ populū ꝓuocabāt adūſus eoſdē xp̄ifideles. qꝛ viderāt ꝙ ſtatꝰ ꝛ queſtus diminuebaꝶ quotidie. ꝛ ad templū eſſet vēturus tantꝰ faſtꝰ eoꝝ. qꝛ xp̄iani dicebant ꝙ indifferenꝶ oēs dij demones eſſent a qbus tota ſimul cōitas ſperabat tp̄alem ſimul ꝛ eternā felicitatem et ideo non eſt mirꝝ ꝙ etiā pacato p̄ncipe ad huc īferiores pſequerēꝶ xp̄ianos tanq̄ blaſphemos.

Decēmilia martirꝝ crucifixi ſunt in Armenia in monte maximo Aratb. quorū feſtū celebre colitur 10. kal. Iulij cū magna deuotōe ꝛc. qꝛ multa obtinuerūt cultoribꝰ ſuis a dn̄o. Aquila genere Ponticus orator floret q ſecūdus īterpres moſayce legis fuit. p̄mo eni fuerūt. 70. de Hebraico ī grecū tranſferētes. ſecūdo iſte de greco ī latinū primus interpres fuit.

Marcion hereticus quē policarpus dixit eē p̄genitū dyaboli.

Anno mundi. 5333 — 5343.

Pape.

Teleſphorus martir ā 11. mē. 3. die. 22. Romanꝰ ex Anachorita.

Ignius martir ā 4. mē. 3 die. 8. grecus de Athenis patre pho.

Anno christi. 134. — 144.

Iſte Teleſphorus ſtatuit cātari ymnū angelicū. ſ. Gloria in excelſis ꝛ euāgeliū ante ſacrificiū ꝛ in natali dn̄i cantare tres miſſas ꝓpter multas cauſas ꝛc. Itē ꝙ clerici ieiunare debēt p ſeptē ebdomadas plenas. qꝛ ſicut debet eſſe diſcreta vita clericoꝝ: ſic ꝛ ieiuniū. Etiā ſtatuit ut nullꝰ miſſaꝫ ante tertiā preſumat canere. Tandē martirio coronaꝶ. ſepultus apud ſanctū petrum in Vaticano.

Iſte Ignius cleꝝ cōpoſuit gradusq diſtinxit. ꝛ ut patrinus ꝛ patrina īfantē ſuſciperēt in baptiſmo: confirmatione ꝛ cathecifmo. Scripſit ēt vnā ep̄lam generalē oībus fidelibus de vno ꝛ trino deo. Itē ꝙ nullus ep̄s Metropolitanus excepto romano pontifice audeat ſuffraganeū ſuū condēnare niſi cauſa in cōcilio prouinciali ſuoꝝ ep̄oꝝ fuerit ventilata tandē martirio coronaꝶ ſepultus in eccleſia ſancti petri

Peregrinus ep̄us Antiſiodorenſis martir.
Serapia martir ꝛ vgo.
Sabina mar. ꝛ nobilꝭ vidua.
Iobita martir
Calocerius martir
Maria mater ꝛ virgo
ꝛ plures alij crediderunt

Iuſtinꝰ phus diſcipulus pōpei libros eius abbreuiauit. hic etiā libꝝ de xp̄iana religione edidit quē Anthonio tradidit. ꝛ benignū xp̄ianis fecit.

Sophia nobilꝭ matrona cū hijs tribꝰ filiabꝰ martirio coronata eſt
Fides
Spes
Caritas

Perſequucio 4 Chriſtianorum

Perſecutio.4.fit iuſſu Antbonij veri i qua inumerabiles vtriuſqꝫ ſex⁹ coronati ſunt.ſꝫ nō impune.lues eni magna.i.peſtilentia ſecuta eſt ꝑ totam ytaliam ⁊ reliquas ꝓuincias.bella. terremotus iundationes fluminū.agmen locuſtaꝝ ⁊c̄.Itēqꝫ exercitus romanus vbiqꝫ conſumptus eſt.

Bellū marcomannicū ut dicit Oroſius grauiſſimū fuit.qꝛ barbare nationes exercitum rudē romanoꝝ in Cypro circūdederāt.ſꝫ militibus quibuſdā xpianis clamātibus.xpe adiuua nos. ilico ſulgura teruerūt barbaros ita ut fugerēt.Ob h̄ xpianū nomē celebre factū fuit.⁊ impatoꝛ nō ſibi ſed chriſto victoriā tribuit ⁊ ſentenciam mitigauit.

Marcus Lucius annis.19.

Antbonius verus.
Aurelius comodus.

Iſti duo imperiū ſumpſerūt poſt Antboniū piū. ⁊ extūc bini impare ceperūt.Sed Lucio mortuo Antboni⁹ ſolus impiū tenuit que bon⁹ ⁊ victorioſus fuiſſe deſcribitꝛ niſi hoc ꝙ xpianis quartā pſecutionē iuſſit inferri. dicitꝛ ꝙ tante ſeueritatis ⁊ ꝯſtantie fuit ꝙ ad nullū euentū vnqꝫ vultū mutauerit.ſiue ex leticia.ſiue ex merore.etiā dum adhuc puer eſſet Tante fuit bumanitatꝭ ut quadā vice cū iam exbauſto erario nihil baberet qđ militibus daret nulli volens eſſe moleſtus magis elegit vaſa aurea ⁊ ornamēta vxoris.⁊ aliā ſuppellectilē vendere qꝫ ſenatū vel ꝓuincias pregrauare ſed victoria babita ⁊ illa recupauit.⁊ ꝓuincijs tributa relaxauit.

Liuius mag. conſtant.

Policarpus epūs Epbeſinus Iobis apli diſcipul⁹ romā venit ⁊ plures ab beretica labe reuocauit.Magn⁹ laboꝛ ſctoꝝ ⁊ ingens triſticia tunc erat qñ foris materialis gladi⁹ int⁹ ſpentū virus erroris eccliam corrupit.⁊ boc duplex pſecutio diu durauit.Si qñqꝫ ceſſauit gladi⁹:bereticoꝝ tñ pfidia magꝭ ac magis iualeſcebat.Et multiplicabatꝛ.tādē idē vir ſctūs martirio coronat⁹ fuit ſb ātbonio vo cū alijs.12.ex philadelphia

Euſeb. lib. 4. cap. 15. ... 56.

Iuſtus Epus Vienẽ ſis.

Iuſtin⁹ pbs ad fidē ꝯuerſus multa ſcripſit ꝯ bereticos ⁊ martirio coronatur
Iuſtus epūs Vienenſis martiriſatus eſt.
Fortinus Lugdunēſis epūs cum multis alijs coronatꝛ.
Alexander medicus ⁊ Ponticus puer martires.

Anno mundi. 5353. 5363.

Pape.

Pius pmi⁹ mar.an.11. m.5.di.21

Ytalic⁹ de citate Aqleya ex pře Rufino.

Anicetus mar.an.9. mē.3.di.4

Syrus ex pře Iobanne de vico Mirea.

Anno chriſti. 154. 164.

Hic ſtatuit penā ꝯtra negligentias q̄ accidere pñt circa ſanguinē xpi.utꝫ de ꝯſe.di.2.ca.Si p neg.Itē ꝙ feſtū paſce ſemp i dñico die celebretꝛ.Itē ꝙ beretic⁹ veniēs de iudeoꝝ bereſi recipi debeat ⁊ baptiſari.Hic fecit ordinationes.5.Et tandē martirio coronatꝛ ſepult⁹ apud ſanctum petrum in Vaticano.

Iſte Anicetus plures canones edidit q i decretis i diuerſis locis hñtꝛ ſicut alioꝝ ſctoꝝ patꝝ q ſanguinē ſuū ꝓ teſtamēto dederunt.⁊ ob h̄ ſcti canones dicti ſꝫ.quia pmū ab aplis deinde a mřib⁹ ⁊ doctorib⁹ ſctis quales pene oēs prelati i pmitiua eccīa fuerūt ⁊ a ſacris ꝯcilijs ꝯſtituti ſunt nec būana adinuētione ſꝫ ſpū ſſancti vnctione ac iuſſu dictati ſꝫ.Et q eos temerarie repbēdit i ſpm ſcm blaſpbemare pbibetꝛ.ut i.c.violatores.25.q.1.Multa ſtatuit iſte ſctūs de ſtatu epoꝝ ac ꝯſecratione.tandē martirio coronatꝛ ſub Antbonio ſepult⁹ i via apia in cimiterio ſcti Calixti

Hermes doctoꝛ fidei plura ſcripſit cui etiam angelus apparuit dicens ꝙ paſcba dñica die celebrari debeat.poſtea martiriſatur.

Papyas Iobannis auditoꝛ Ierapolitanus epūs claruit. Fecit libꝝ explanationū ſermonum dñi.

Felicitas cū.7.filijs paſſa eſt mirabile ſpectaculū ſicut olim ſeptē Macbabeoꝝ matre.
Poncianus glioſus martir.
Flocellius puer martir.
Diminic⁹ preſbytꝛ martir.
Nouatus cū alijs.22.martir.
Praxedis orone fuſa qeuit in dño p⁹ lōgiſſimos laboꝛes.

Victoꝛ miles ⁊ Cerena vxoꝛ eius martires
Concordius ſubdyaconus martir.
Marcellus martir.
Valerius martir.
Sagius martir.
Egeſippus.5.libros fecit de byſtorijs apoſtoloꝝ ⁊ martirum vſqꝫ ad tēpus ſuum.
Attal⁹ de pgamo fundamētū eccīe martir
Blandina ſanctiſſima mulier paſſa eſt.

Omnia christ[illegible]

Iſte Cōmodus filius Anthonij veri totus infamis ⁊ lubricus fuit ⁊ adeo incōmodus ut inimicꝰ hūani generis dicerent̃. Interfecit q̄plurimos ſenatores ⁊ maxime q̄s aīaduertit nobilitate īduſtria q̄ excellere. tante fuit ſupbie atq̄ iactancie ut ſepe leonis pellem induens oñderet ſe eſſe regem hoīm ſicut leo beſtiaꝝ. Verum vbi ſplendet ꝯſtancia martiꝝ tedet ampliꝰ de carnalitate hoīm mūdanoꝝ ſermonē texere.

Imperatores. (Cōmodꝰ annis. 13. Aurelꝰ) cū Lucio Anthonio.

Quinta pſecutio eccl'ie fit iuſſu Seueri quā illico dīna vltio ſubſecuta ē ꝓpter ciuilia bella in quibꝰ romani nimis attriti fuerunt

Iſte Helius vir grādeuꝰ inuitꝰ accepit p̄ncipatū: nunq̄ accepit munera. nunq̄ ad vlciſcendū ſeductus ē. Sexto mēſe interemptꝰ eſt a Juliano ambiente imperiū ſed non pfecit. quia ſicut fecit ſic factū eſt ei a Seuero ⁊c̃. (Helꝰ ptinax Seuerus an) 18. menſ. 6.

Iſte Seuerꝰ genere Afer deſtitutū imperiū adeptus tria ciuilia bella ꝯfecit. p̊ nanq̄ Julianū inuaſorē imperij expugnādo occidit Rome. 2°. ꝯtra Piſcenniū. 3°. ī bellia ꝯtra albinū ſociū Juliani cū multo vtriuſq̄ partis ſanguine bellauit ⁊ vicit. Hic natura ſeuus multis ſemp bellis laceſſitus fortiſſime q̄dē rēpublicā ſ; laborioſe rexit. Parthos ⁊ Arabes Adiebinos Judeos ⁊ Samaritas ſupauit ⁊ multa toto orbe rōno īpij recupauit. In ſtudijs ciuilibꝰ ⁊ phia clarꝰ fuit. Quītā pſecutionē ī xp̄ianos ſuſcitās multa infortunia paſſus ē. In Britānia poſt grauia prelia firmiſſimū vallū muniuit. 132. paſſuum cū turribꝰ crebris a mari vſq̄ ad mare pduxit. ibiq̄ apud Eboratum oppidum morbo obijt.

Theophilus ep̄us Anthiochie.
Appollinaris Jerapolitanꝰ ep̄s.
Narſus p̄iarcha iheroſolimoꝝ
Dyoniſius ep̄us Corinthioꝝ.
Philippus ep̄us Cretenſis.
Catafrige heretici exorti ſũt de Frigia q dicūt ſe ſolūmō hīe ſpm̄ ſc̄tm nec ap̄lis nec alijs datū. Mōtanus Priſca ⁊ Maximilla autores eoꝝ fuerūt.

Philippus p̄fectus Alexādrie mr̃ huiꝰ filia Eugenia ⁊ Eunuchi eius.
Prothus ⁊ jacinctꝰ de q̄bus mirabilis habet̃ hyſtoria.
Terculllianꝰ Affricanus in eccl'ia īſignis habetur.
Prima pax eccl'ia data ē ſ; ñ diu ſtetit
Theodocion tertiꝰ dīne legis īterpres

Symachus quartus diuine legis interpres.
Clemēs Alexādrinus phus.
Panthenus ſtoycus Affricanus.
Hyſtoricus.
Alexāder Narciſſi ſucceſſor magiſter Origines.

5373. Anno mundi. 5383

(Sother p. mr̃ an. 9. m̄ſ. 3) die. 21. Căpaſiꝰ expr̄e Concordio d̃ ciuitate Fondana.

(Eleutheriꝰ mr̃ an. 15. mē. 6.) di. 6. Grecꝰ expr̄e Habundo de oppido Nicopoli.

174. Anno christi. 184.

Iſte Sother ſtatuit ut monacha velum portaret. ſ; pallas ſacras nō tangeret nec icenſū; poneret ī eccl'ia. Et q̄r multa pericula ſolebāt circa matrimoniū ꝯtingere. ideo ꝯſtituit ꝙ legitima non habeat̃ vxor niſi p ſacerdotē fuerit bn̄dicta ⁊ a parentibus ſolennit̃ tradita ⁊ a paranimphis cuſtodita. tandē poſt ſc̄tam vitam ſanctiori morte migrauit ad dn̄m coronatus martirio ⁊ ſepelierunt eum fideles in Vaticano ī eccl'ia ſancti petri. Et ceſſauit ep̄atus diebus. 22.

Iſte Eleutheriꝰ iuxta ordinationē ap̄loꝝ ꝯſtituit ut nulla eſca vſualis repudiaret̃ a xp̄ianis q̄ rōnabilis eſſet ⁊ hūana. Item ꝙ nullus a ſuo gradu deijceret̃ niſi primo accuſatus ꝯuinceret̃ exēplo dn̄i q judam non accuſatū ſuſtinuit. ⁊ quicq̄d interim int̃ ap'os egit p dignitate miniſterij ratum pmanſit. Itē ut abſente eo cuius cauſa ventilat̃ ſn̄ia nullatenus pferat̃. Miſit etiā legato Lucio regi Britonū qui eū cū; pplo ſuo baptiſauerunt. tandē martirio coronatꝰ ſepelit̃ ī Vaticano apud ſanctum petrum.

Anglia ad fidē ꝯuertit̃ ſolennit̃ rege Lucio primū baptiſato deinde ſubiectꝰ ppl's eiꝰ exēplo fidei colla ſummiſit pacifice. Fuganus ⁊ dimianꝰ q̄s Eleutherius papa miſit primo illic predicauerūt.

Nota hic diligenter q̄ ſm ſacros doctores impeiū ſepius 9tra eccleſiam fortiter egit. ſ3 nunq̄ prudenter. Unde cū ſimul tota cohors ſapientū dicat, nobile vincēdi gen⁹ eſſe paciam: patet q̄ eccl'ia p paciam nobilit' ſibi impiū ſbegit. Hoc ſiqdem tēpore impatores dixerūt. Nolum⁹ ut precipiat' nobis cū nos vniūſis pcipere habeam⁹ doctores oīb⁹ hoīb⁹ ſoli romani pdicamur. poſtea ſine gladio aut fuſte cū longanimit' ſuſtineret eccl'ia ad h⁹ deuentū eſt ut maieſtas romani imperij ſolennit' ac humilit' pfiteret' q̄ impiales leges nō dedignarent' ſacris canonibus obedire. Hec eſt mutacio dextere excelſi. Agit' vincere ſi vis: diſce pati. Signū pfecte prudētie ē ī prudentē ac īſufficientem ſe eſtimare. Ipſa eni tēporaliū rex̄ cōtinua mutabilitas omnē humanā puidētiā deridere ſolet.

Lucius rex Britānie q̄ poſt dcā ē Anglia ad fide3 cū populo ſuo 9uertit'. 7 baptiſati ſt' a duob⁹ religioſis viris q̄s ei miſit. Eleutherius papa q̄ dicebant' Fuganus 7 Damianus.

Leonides pater Origenis p xp̄o decollat' 7 martir efficit'. Et Origenes tūc. 17. annorum ſe cū patre martirio obtulit. ſ3 pia matris frande īpeditus totū patrimoniū perdidit eo q̄ xp̄ianus eſſ3 7c. Ipſe autē docēdo ſcolares grāmaticā. matrē 7 ſeptē fratres ſecū de precio paſcebat.

Hyreneus Lugdunenſis ep̄us cū magna multitudine cleri 7 populi martirio coronatur.

Andecius ſubdyaconus diſcipulus Policarpi martiriſatur.

Heu heu vbi māſit ātiquox̄ romanox̄ tāta pbitas. ſtrenuitas. legalitas. ac icompabilis prudētia 7 honeſtas? Siqde3 hoc tēpore imperiū ad manus ſtultox̄ deuenit. Nota q̄ ſtultus ſi ſe ſtultū putat adhuc aliquid de lumine naturalis intelligentie habet. Sed ſi ſe ſapientē eſtimat: tūc 9pleta ē ſtulticia eius nec erudi poteſt. ſed ſapiētes plequit' ſimileſq3 ſibi ſociat.

Artemonis hereticus dicit xp̄m eſſe purū hominē 7 abſq3 deo plures habuit 7c. qui hanc hereſim tenuerunt.

Anno 5393. mundi.		5403.
Pape.	Victor. j. mr' an. 10. mēſ. 2. dí. 12.	Zepherinus mr' ā 6. mēſ. 6. Romanus ex patre Habundo. díe. 10.
Anno 144. chriſti.		204.

Iſte Victor pꝑter diſſenſionē de termino paſcali celebrauit 9ciliū ī Alexandria Paleſtine cui ipſe interfuit 7 Narciſſus 7 Theophilus 7 Hyreneus 7c. viri ſcti. Ubi ſtatutū eſt q̄ ſp die dñico paſca celebrari debet obſeruata luna. 14. Aprilis, vſq3 ad. 21 q3 tant⁹ vel circa ē ſalt⁹ lune 7 poſtea redit⁹. Hoc aūt factū ē ne iudaiſare videat' eccl'ia. plures tūc epi Aſie 7 oriētis cū iudeis paſca celebrabant. Itē ſtatuit q̄ exigēte neceſſitate vbiq3 7 ī oī aqua naturali poſſit conferri baptiſma. Tandē martirio coronat'. ſepult⁹ apud ſctm petx̄ ī Vaticano

Iſte Zeuerinus ſtatuit ut oēs xp̄ani. 12 ānox̄ ī die paſce ſacramētū eukariſtie accipe debeāt ī publico. Et ut oīa vaſa altaris vl' vitrea vel ſtānea eēnt: nō lignea ſic ātiqt⁹ fiebat 9ſecratio pcioſi ſanguis ī ligneis vaſis. Dñ creſcēre tp̄e ſuccreuit dec⁹ ecc'e. q3 vitrea p⁹ phibita ſt'. ut3 ō 9ſe. di. j. Vaſa. 7 m'ta alia ſtatuit ſalubria Tādē martirio coronat'. ſepult⁹ ī pace xp̄i.

Iſte Anthonius p̄ie aſperior vixit libidinis īpacientiſſimus fuit ut nouercā ſuā duceret ī vxorē. Papinianū iuriſcōſult⁹ 7 doctrine legalis theſauꝝ occidit. Et ſicut fecit factū eſt ei q2 ab hoſtib⁹ circūuēt⁹ occiſus ē peſſim⁹ ipſe cū gaudio multoꝝ. nō ꝙ h mos ſtultoꝝ ſp fuit. ſi potentes ſunt ſapientes ꝑ ſequūť. qbus ſublatis neceſſe ē ut ipſi q̄3 pereāt. Solus eni3 ītelligens gubernacula poſſidebit. Prou. p̄.

Iſte Alexāder habuit mr̄em xp̄ianam noīe Mameas cū q̄ Origine preſbyteꝝ audire curauit. Hic fuit innenis ꝟtuoſiſſim⁹ 7 rē publicā ſalubriť gubnauit ↄcilio. Vlpiani vſus q fuit legalis ſcīe pncipes Xerſen regē pſaꝝ maximo bello oppreſſit. 7 corp⁹ ſcti Thome apli iuſſit trāſferri de india ad Syriā 7 ſic vēit ad Ediſſa3 ciuitatē Albagari ī qua lr̄a ſcripta habebať de manu ſaluatoris. Tandē etiā iſte Alexander tumultu militari accidiť apud Magonciatuo.

Impatores

Anthonius caracalla ā. 6.

Baſian⁹ filius Seueri

Macrin⁹ Antoni⁹ Aureli⁹ an. j. an. 3.

Alexander Mamee ā. 13

Iſte Macrin⁹ cū filio ſuo Dyadumeno īuaſit impꝛiū 7 militari tumultu occiditur.
Iſte Anthoni⁹ obſceniſſime vixit 7 iō cū mr̄e occiſus fuit tumultu militū ſicͭ Macrin⁹.

Origenes doctor egregius ac vite ſcītate incōpabilis clariſſim⁹ hī in eccl'ia dei. De h̄ ſemp extrema reperim⁹ ſcripta. qdam dicūt eū optimū: quidā peſſimū fuiſſe. Supra modū mirꝝ ē ꝙ viri grauiſſime autoritatis ac ſcīſſime vite ita ↄtradictorie de ipſo ſcripſerūt. Vide ī hyſto. ecc̄. li. 6. 7 alibi 7c̄. Concordiā ſup hijs repire nō potui. an aūt ſit ſaluat⁹ an nō dn̄o cognitū relinquimus 7c̄. Grandis laborintus a diuerſ̄ texiť ō ſampſone ſalomone troyano 7 iſto origine an videlicet ſaluati ſunt an nō. q̄ q2 ſine piculo neſciūť nec eccl'ia certificata ē de hijs: dn̄o totaliter ↄmittenda ſunt.

Felix martir.
Calopedius mr̄.
Aſtorius martir.
Priuatus martir
Anelinus mr̄.
Tyburtius martir.
Valerian⁹ mr̄.
Cecilia martir.
Maximus martir.
Palmaci⁹ mr̄ cū vxore 7 familia.

Lucianus mr̄.
Cyriac⁹ mr̄.
Iulita martir.
Martina martir.
Barbara.

Samson
Salomon
Traianus
Origenes

Vlpian⁹ iuriſ legalis ↄſultus maxim⁹ ut pat3 in corpore iuris ciuilis p totum

Quinta editio repta ē hoc tēpore in ihericō cuius autor ignorať. 7 ideo dicitur communiter vulgata.

Anno mundi. 6413. 6423.

Pape.

Romanus ex p̄re Demetrio.

Calixt⁹ mr̄ ꝑ. an. 6. mē. 2 die. 10.

Romanus ex p̄re Pōciano

Vrban⁹ martir ꝑ ā. 8. mē. 11. di. 21.

Romanus ex p̄re Calphur

Pontianus mar. an. 6. m̄ 2. di. 2.

Anno chriſti. 214. 224.

Iſte Calixtus inter cetera q̄ fecit bona cimiteriū in via appia extruxit vbi multa martiru3 milia ſepulta ſunt. Hoc iam di: cimiteriū bt̄i Calixti. Item ſtatuit ieiunia q̄tuor tēpoꝝ obſuari. Ipſe fecit eccl'a3 beate Marie tranſ tyberim. Itē celibatum vniuerſis ſacerdotib⁹ indixit. Tandē martirio coronať. ſepultus in cimiterio ſuo

Iſte Vrbanus genere nobilis ab īfancia xp̄ian⁹ multos ad fidem ↄūtit. oīa ſacrata miſteria fecit argētea vel aurea vel ſtannea. Tandē martirio coronať ſepultus cū ſcta Cecilia 7c̄. p̄dia cepit eccl'ia poſſidē tēpore hui⁹ de quib⁹ clericis 7 notarijs eſum‑ptus deputabat q geſta martirꝝ conſcripſerūt. antea viuebant more aplico q̄ ī actib⁹ aploꝝ ſcribitur.

Iſte Poncianus ut dicitur ſtatuit ut pſalmi die noctuq3 poēs ecc'ias cantarenť. Et ut an̄ celebratōnē miſſe ſacerdos ↄfiteor pmitteret. Hic ī exiliū miſſus ī inſulam Sardine ibidē martirio coronať. Sanct⁹ Fabian⁹ corpus ei⁹ reduxit romā 7 ſepelinit in cimiterio Calixti.

Calixtus Celibatu Sacerdotib. precepit

Sexta christianorum persecutio   Septima persecutio

Primus imperator christianus

Duplices martyres Satane et Christi

Primum scisma

Porphyrius

Sexta persecutio ecclesie facta est iussu Maximiani. sed nō euasit impunitus. quia statim interfectus fuit postquam persequi xpianos ceperat. Hec precipue contra prelatos et clerum fuit.

Iste Maximianus nulla senatus volūtate imperator factus ab exercitu deuicto Germanis et Parthis. 3 anno occiditur.

Iste Gordianus adhuc puer deuictis Parthis a suis fraude interfectus est.

Septima persecutio ecclesie facta est iussu Decij acerba nimis sed nō diuturna. quia sicut contigit prioribus sic et isti. quia statim occisus fuit.

Iste Decius totus tyrānus inuasit imperium interfectis. 2. philippis dn̄is suis et sicut fecit factum est ei. quia cum filio suo occisus est.

Maximianus an. sex.

Gordianus annis sex

Philippus xpianus ānis. 7.

Decius ānis. 3.

Mirum spectaculum circa hec tempora fuit videre de duplici genere martirum. s. xpi et demonum. Martires xpi fuerūt sancti pape et alij prelati cū fidelibus subditis suis qui pro xpiana republica. i. fide sancta trucidabantur. Martires dyaboli fuerunt imperatores et principes cū militibus suis qui pro republica et demonum cultura se et suos interficiebant ut regnare possent. par pena. sed dispar causa. Nō mirum esse debet quod xpus habet martires. sed valde mirum est quod dyabolus habet martires. Verū martires dyaboli et mūdi quotidie inueniuntur et in magno numero: xpi autē non sic. Quod hodie pro mūdi pompa carnis delicijs terrenis diuicijs libenter agonisant et tandem nemine cogente voluntarie succūbunt. Sed xpus nemini precepit ut fide occideret licet ad breue tempus hoc fieri pmiserit. Vide quōmodo non est gloriandū sanctis martiribus nostris quasi aliquid dignum gesserint pro eterna gloria quando sic omni tempore videmus decertasse vanos pro insania falsa. ut patet per Aug. de ciui. dei li. 5. Vide pulchra illic etc.

Iste Philippus. 14. ab augusto imperator creatus est et filiū suū philippū consortē regni fecit. Hij ambo xpiani fuerunt et primus omniū xpianorum imperatorū. hic captus est et post tertiū annū imperij sui ad gloriā xpi celebrauit cū ingentibus ludis millesimū annū vrbis cōdite. tandē fraude Decij occiditur.

Alexander epus iherosolimorum martir.
Moyses presbyter et martir.
Maximus presbyter et martir.
Proximus presbyter et martir.
Nycostratus dyeconus et martir.
Apolonia virgo et martir.
Serapion martir.

Anno mundi. 5433.   5443.

Grecus.

Pape.

Anteros mar. an. 3. mē. j.

Non⁹ ex parte Fabiano.

Fabianus mr an. 13 mē. 11

Scisma. j. in ecclesia dei fuit circa hec tēpora. quia Nouatus contra Corneliū tenuit se pro papa licet non esset.

Anno christi. 234.   244.

Iste Antheros cōstituit quod epi de sede in sedē possint trāsferri. et ut gesta martirum conscriberent. tādē martirio coronatur. sepultus in cimiterio sancti Calixti. Nō quod in quibusdā hystorijs habetur quod Cypriacus successit ponciano immediate et papatū dimisit ut cū virginibus martirio coronaretur. sed rō temporis hoc nō pmittit. ut in legenda vndecim milium virginum.

Hic sanctissimus Fabianus cū defuncto papa cū ceteris fidelibus expectaret futuri pape electionē subito colūba cādida sup caput eius descēdit dicēs. Rome epus ordinaberis. Ob hoc statim electus fuit. Hic statuit ut crisma singulis ānis in cena dn̄i conficeretur. utpote de conse. di. 3. ca. Litteris. Ipse etiā diuisit regiones dyaconis qui gesta martirum integre colligerent. Tandem post multa que sanctissime gessit martirio coronatur sub Decio. sepultus in cimiterio Calixti. cuius festū agitur. 20. Februarij.

Affricanus iulius floruit: in scripturis ecclesiasticis nominatissimus.

Porphyrius philosophus qui scripsit pdicabilia maximus hostis fidei stolide contra veritatē catholicā latrauit cuius velanita sancti doctores conpescuerūt. nec vltra profecit neque intellexit de quibus affirmauit.

Dyonisius Alexandrinorū epus: discipulus Origenis multa scripta reliquit.

Ciprianus gloriosus doctor et epus Cartaginensis clarus habetur et postea martirio coronatur.

Agatha virgo et martir.
Septem dormientes.
Trifon puer qui demones eijciebat: in Nicea passus est.
Abdon et Sennes martires.
Anatholia virgo et mr.
Victoria virgo et martir.
Et alij plures passi sunt.

Nouatus presbyter ecclie romane. ambiens epatū factus est hereticus lapsis spem venie denegando. Cōciliū autē. 60. eporum contra eū tempore Decij fuit congregatū: in quo dānatus est.

Octava perſequ[...]

Octaua pſecutio eccľie facta eſt iuſſu Valeriani ꝓpter quā grauiſſime plagati ſunt romani. Jam enī ſub Decio cōis peſtilētia fuit ī oīb⁹ mūdi partib⁹ quocūq̧ edita nepharia diſpſa fuerūt. Sed hic vitio grauioꝛ totū romanū imperiū coꝛripuit. quouſq̧ nedū factoꝛes ꝫ etiā ɔſentiētes tāto facinoꝛi delerent̄. nā vndiq̧ bella ſurrexerunt ꝛc̄. ꝛ Dacia tranſ Danubiū ī ꝑpetuū aufert̄ ꝛ videt̄ eſſe pꝛima diminutio imperij que non fuit recuperata.

Iſte Valerian⁹ ꝑmū ſatis bellicoſus fuit ꝛ victoꝛioſus. ꝫ poſtq̧ xp̄ianos pſeqni ceperat ſtatim captus fuit a rege pſaꝝ ꝛ ī viliſſima ſuitute apud eū ɔſenuit. Ob h̄ territ⁹ Galienus pacē eccľijs reſtituit. ꝫ qꝛ nō plene vindicauit xp̄ianoꝝ ſaugninē pꝛib⁹ bell' attrit⁹ fuit rōnoꝝ exercit⁹. Tandē pi⁹ dn̄s nō dimiſit rēpublicā: iā pene deſpatā oīno piclitari. qꝛ mľti tyrāni ilico fuerūt īterfecti ꝛ pſperitas redijt inſperata. Vide Oꝛoſium.

Imperatores.

Gallus cū voluſiano annis. z.

Valeriā⁹ Galienus annis. 15.

Claudius Quintillus ā. z. di. 17.

Iſte Claudi⁹ ꝫ Gothos nobiliſſime triumphauit q iā p. 15 ānos illiricū Macedoniā vaſtarūt ꝛ iō ſtatuā aureā meruit ꝛ moꝛbo interijt.

Iſte Gallus cū Voluſiano ciuili bellū molientes cōtra Emilianū interfecti ſunt ꝛ Emilianus. 3. men e occidit̄.

Sabellius hereticus negat xp̄m filium dei eſſe.

Manicheoꝝ hereſis impijſſima ꝛ groſſiſſima exoꝛitur a quodā manes pſo barbaro moꝛib⁹ ꝛc̄. hic ponit duo pꝛima pꝛincipia.

Priſcus martir.
Malchus martir.
Marinus martir.
Patricius mr̄.
Fructuoſus mr̄.
Pꝛothus mr̄.
Jacinct⁹ mr̄.
Eugenia mr̄.
Claudia mr̄.
40. mr̄. rome. 300. mr̄ in Affrica. Et alij infiniti paſſi ſunt in hac pſecutione.

Laurēti⁹ mar. gloꝛioſiſſim⁹
Feliciſſimus martir.
Agapitus mr̄.
Romanus mr̄.
Ypolitus mr̄.
Concoꝛdia mr̄.
Pyreneus mr̄.
Habundus mr̄.
Cyrilla filia Decij ỽgo.
ꝛ mar. et. 46. milites
Trophania vxoꝛ Decij ꝛc̄.

Quirinus martir.
262. martires rome.
Abacuck martir.
Ceſarius dyaconus mar.
Leonci⁹ conſularis mr̄.
Julianus mr̄.
Felix martir.
Euſebius monachus mr̄.
46. mar. 121. martires ꝛc̄.

Anno mundi. 4453. — 4463.

Pape.

Cornelius mr̄. ā. 3. m. z. d	Luci⁹ mr̄ an. 3. mē. 3. di. 3	Stephanus mr̄. p ā. 3. m. z	Sixt⁹ mr̄ z⁹ an. z. mē. 11.	Dioniſi⁹ mr̄. j. ā. z. menſ̄. z.	Felix mr̄ p. an. z. mēſ̄. 10.

Rō n⁹. 10. — Rōnus — Rō n⁹. d. 15 — Rō n⁹. d. 6

Anno chriſti. 254. — 264. — Rōnus.

Iſte Corneli⁹ celebre nomē ſanctitat̄ hab̄ꝫ ꝛ ſup moꝛbum caducum ſingularit̄ ptatē accepit a dn̄o Hic coꝛpoꝛa ſcōꝝ petri ꝛ pauli leuauit ꝛ honoꝛificētib⁹ repoſuit ī locis decētib⁹ cū bt̄a Lucina ꝛc̄. tādem cū multis alijs martirio coꝛonatur Ipſe ſanxiuit ut ſacerdotes ꝓ certa cā iurare poſſent ſi vellent.

Iſte Luci⁹ ſtatuit ut duo pꝛeſbiteri ꝛ tres dyaconi ſp cū ep̄o ſint ꝛ ſeqntur eū in oī loco ꝓpt̄ teſtimoniū ꝓbitat̄ qꝛ licet ɔſcie ſecuritas ſufficēt ſibi ꝓ ſua ſalute. tn̄ ꝓpt̄ maliuolos opoꝛtet ep̄m bīe nomē bonū apud eos q foꝛis ſunt. ut ꝫ d̄ ɔſe. di. j. Jubemus tādē martirio coꝛonat̄ ſb̄ Valeriāo

Iſte Stephan⁹ ſtatuit ne veſtib⁹ ſacris pterq̧ ad cultū dī qs vtat̄ utꝫ d̄. ɔſe. di. j. Veſtimēta. Tā dē martirio coꝛonat̄ in celebꝛatione miſſe. qꝛ templū martis oꝛone ſubūtit

Iſte Sixt⁹ fuit pꝛi ſpūalis ſcti Laurentij. Et ſtatuit ꝙ miſſa ſup altare fieret qꝺ āñ ñ fiebat. Tandē martirio coꝛonat̄ cū alijs pꝛib⁹ ſub Valieno q alio noīe dī Decius ſm Vincētiū ꝛ alios ꝛ hec ē veri oꝛ poſitio. utꝫ in legēda ſcti Laurētij.

Iſte Dyoniſius diſtinxit parrochias mādās ꝙ paſtoꝛes ɔtēti eē debēt t̄mis ſuis Cimiteria ɔſtruxit ī vꝛbe ꝓpt̄ penitēcias ꝛ baptiſmata: utꝫ. 13. q. 1 Eccľiae. tandēꝫ martirio coꝛonat̄ ſepult⁹ ī pace xp̄i

Iſte Felix ſtatuit ſupꝛa memoꝛias martiꝝ miſſas celebꝛari. Itē feſtū dedicationis eccľie ſingulis annis ſtatuit agi. tandēꝫ martirio coꝛonatur ſepultus in eccleſia ſua

Viſe:

Diſtinguit Parrochias Sacerdotum

Feſti dedicationis

Cornelius ſup [...] caducum

Nona ꝑſecutio fit iuſſu Aureliani in qua multi paſſi fuerūt. Fulmenq̄ȝ de celo cadēs ire diuine ſignū ꝓncipē terruit ⁊ ad reuocandā ſentēciam monuit. ſȝ q2 noluit ideo ſtatim perijt.

¶ Iſte Aurelianꝰ ꝑmo xp̄ianis benignus fuit: q̄re vbiq̄ȝ glorioſe triūphauit ꝑcipue ↄtra gothos. ſed prauoꝝ ↄſilio deceptus cū xp̄ianos ſeuiſſime pſequeref nunq̄ȝ poſt bonū diem habuit ⁊ ſtatim occiſus eſt

Iſte dyoclecianus obſcure natus ſuperbiſſimus fuit plura bella confecit. Maximianū ꝑmo ceſarem deinde auguſtū fecit ꝓpt neceſſitatē belloꝝ ⁊ galeriū ⁊ Conſtantiū ceſares. Tandē ꝑ multā ſanguinis effuſionem reſtito regno iuxta terminos priores ambo purpurā depoſuerūt ut iuniores ſubtituerētur ⁊ ipſi i priuato ocio conſeneſcerent. Tandem Dyoclecianus veneno obijt.

Aurelianus an. 5 menſi. 6.

Florianꝰ menſi. 3. — Tacitus me. 6

Probus ānis. 6. m ſi. bus. 4

Carus ā 2: cū filijs Numeriano Carino ⁊

Dyoclecianus Maximianꝰ

Iſte Tacitus bonꝰ fuit ſȝ paꝝ regnāt occiſus i Pōto. Iſte Florianus nō fuit impator. ſȝ forte ceſar ⁊c. occiſus in Tharſo:

Iſte Probus victorioſus fuit mlta bella ↄfecit. Boſnoſum ⁊ Proculū apud Agrippinā īterfecit: ipſe aūt a militibꝰ apud Syrmiū occiſus eſt:

Iſte Carus bellū cū Partbis geſſit poſt fulmine ꝑcuſſus interijt.

Colūba vir: ⁊ mar:

Quintinꝰ mar:

Maria egypciaca q̄ peccatrix fuit mirabilē pniam egit in deſerto ꝑ ānos. 47. hoc tp̄e fuit. vel ſm alios āno dn̄i. 380. Vitā eius ſcripſit abbas Zozimas ⁊ hoc magis videf ⁊c.

Patroclus martir.

Theodora martir.

Symphorianus mar.

Baſilides ⁊ plures alij coronati ſunt vide in ſpeculo.

48. martires.

Agapitus martir.

Paulus primus heremita clarus hētur ⁊c

Leonilla cū tribꝰ

Ↄcilū Anthiocenū ↄtra paulū ſamoſetanū hereticū i quo dānatus idē fuit ⁊ ep̄atu priuatus

Priſcus martir.

342. martires.

maurus

Victorius.

Victor.

Nicoforus.

Claudianus.

Dyoſcorus

Seraphyon.

Pappas.

Sabillus.

Carpoforus.

auricius

Sereon.

Victor.

Alexander.

Longinus.

Felicianus.

Sempronianus

Quatuor coronati.

Sebaſtianus.

Marcellianus.

5473. 5483.

Euticianꝰ martir ā 8. menſ 10. die. 4. — Tuſcus.

Gaius mar. ā. 11. menſ. 4 di. 9. — De Dyocleciani gn̄e ex Dalmacia p̄re Gallo.

Marcellinꝰ mar ā. 8. m̄. 2 di. 22. — Romanus ex p̄re

274. 284.

Iſte Euticianus ſanctiſſimꝰ ac deuotiſſimus per diuerſa loca. 344. martires ſepeliuit mānu ſua. Hic ſtatuit ut fruges ſuper altare ⁊ fabe benedicerenf. tandē martirio coronaf. ſepultus i cimiterio Caliſti.

Iſte Gaius ↄſtituit ut nemo ep̄os vel alios clericos apud iudicē ſecularē audeat accuſare ⁊ ꝙ paganus vel hereticꝰ xp̄ianū accuſare nō poſſit vel notā ei īfamatiōis īferre. Itē ꝙ gradatim qui dignus ē ad ordines aſcēdat. ut. ſ. ꝑ ſit hoſtiarius deinde lector. exorciſta. acolitꝰ. ſbdyaconꝰ. dyaconus. demū p̄ſbr. h fugiēs pſecutionē i Criptis habitādo tādē martirio coronaf ſub Dyocleciano. Eius feſtū agif. 10. kal. Maij.

Iſte Marcellinus ob ſeuiciā pſecutōnis ↄphēſus tria grana thuris i ſacrificiū ydolis impoſuit pꝰ publice penituit ⁊ capitalē ſniaȝ ꝓ fide ſuſcepit. Corpꝰ autē eius in ſepulrū. 30. diebꝰ iacuit ꝓpt timorē anathemaf ſȝ poſtea iuſſu ſancti petri a Marcello humatū eſt iuxta pedes eiꝰ. Eius feſtum agitur. 16. Januarij.

Marcus confeſſor ſm quaſdam hyſtorias ponitur in linea papatum ⁊ ꝙ poſt Felicem tenuit ſedem annis. 8. Hic ſolus euaſit martirium. inter tot continuas perſecutiones. ſed latitans in eccleſia ſua in media roma. Sed Damaſus ⁊ Vincentius ⁊ martinus non faciunt mentionem eius.

Hylaria.

Criſantus.

Daria.

Claudius.

Jaſon.

maurus:

Dyadorus

marianus cū alijs plu tibus paſſi ſunt ꝓ xp̄o.

marcus

Nicoſtratus.

Zoe vxor eius.

Policarpus.

Tranquillinus.

Cromatius.

Tiburcius.

Vincentius.

Drancius.

Decima pſecutio ecce fit iuſſu Dyocleciani ⁊ Maximiani: q̄ oib⁹ p̄cedētib⁹ granioꝛ fuit ⁊ decē annis durauit. intantū feruebat ut in. 30. dieb⁹ vigintimilia coronarent̄. eccleſijs ⁊ ſacris libꝛis obuſtis.

In Anglia pene tota fides exterminata ē hoc tēpoꝛe a Maximiano.

Iſti duo Valerius ⁊ Conſtancius pacifice diuiſerūt ſibi romanū iperiū ſʒ n̄ diu vixert. Et grādis altricatio ⁊ ciuilia bella pl'a poſtea oꝛiūt' q̄ oīa nō ſine grādi laboꝛe cūctis tyrānis extinctis ſub Cōſtātino magno quieuerūt. Aliq etiā Ceſares tūc creati fuerūt q xp̄ianos maxime pſequebant' q̄ꝝ Maxencius vnus fuit. vide Oroſiū.

Valeri⁹ Cōſtātin⁹ fi. Cōſtā- ciij. z.

Iſte Conſtātinus impatoꝛ glorioſiſſim⁹ celebꝛe nomē reliqt. ī bellis victoꝛioſus. ī gubernāda republica pꝛudēs. ī negocijs fidei incōpabilit' deuot⁹. Ei⁹ pietas ⁊ ſctitas ex mult' ſctoꝝ doctoꝝ libꝛis a do micat q̄ idubie int' ſctos ānumerandus ē. Greci dicūt eū i fine vite ſue monachū effectū agētes feſtū ei⁹. 21. Marcij. Et Euſe. ⁊ Oro. ⁊ alij diligent' ei⁹ facta deſcripſerunt.

Conſtāti nus magn⁹ ā. 13

Victoꝛianus.
Sympboꝛianus.
Caſtoꝛes cum vxoꝛe.
Caſtulus.
Ceſarius.
Mennas.
Nobilis.
Doꝛotheus.
Goꝛgonius.
Petrus.
Innumerabiles m̄res.
Eraſmus.
Bonifacius.
Trigintamilia martirū.
Juliana.

Coſinas Damianus.
Leoncius.
Baſilius cū. 7
Doꝛothea.
Theophilus.
Theodoſia.
Vitalis.
Agricola.
Aſcha.
Phylemon.
Pyreneus.
Januarius.
Feſtus.
Deſiderius.
Gregoꝛi⁹ ſpol'.

Agape.
Thyoma.
Hyrenea.
Theodoꝛa.
270. martires.
Floꝛianus.
Pꝛim⁹ ⁊ Felician⁹.
Vitus ⁊ Modeſt⁹.
Creſcentia.
Albinus.
Rogacianus.
Donacianus.
Pancracius.

~~Katherina.~~
Margareta.
~~Lucia virgo ⁊ Antheas rex.~~
Trigintaſeptē milia martires.
Simplicius. Fauſtinus. Beatrix.
Panthaleon. Geoꝛgius.
Juſtus. Leocadia.
Treueris pene tō martiriſata ē p̄ Ricſionarum.
Chꝛiſtoferus.
Anthonia ⁊ alij infiniti nūero paſſi ſunt in hac pſecutione: qaoꝝ noīa deus ſcripſit in libꝛo vite.

Katharina

5493. Anno mundi. 5502.

Papę.

Marcellus m̄r. j. ā. 5. di.

Ronus ex p̄te Bādcō zz

Euſebi⁹ martir an z. meſ. z

Grecus dieb⁹. 8

melchia des mar ā. 3. meſ

Afer. 6. d. 8

Ronus cōfeſſoꝛ.

Silueſter j. ā. 23. m. 10. di. 21.

249. Anno Chꝛiſti. 304.

Iſte Marcellus magnā habuit cū Maxencio altricatōꝫ dicēs. Boni pꝛincipis ē eccliās ɔtritas reparare ⁊ di ſacerdotes honoꝛare. ut 5. 99. di. Itē ſtatuit q̄ ɔciliū generale nō poſſit celebꝛari ſine autoꝛitate pape ut 5. 17. di. ca. Synodū. Itē elegit 15. cardinales in vrbe, ꝓpter ſepulturas ⁊ baptiſmū ⁊c. tādē poſt lōgā cuſtodiā iumētoꝝ in cuſtodia publica recluſus moꝛit' tyrānide Maxmiani. ſepultus ī cimiterio Priſcille via ſalaria.

Iſte Euſebius ex layco i papā aſſumpt⁹ ē. fuit eni medicus quod ſepe factū cōſtat tēpoꝛibus anterioꝛib⁹. h ſtatuit q̄ laycus ſuū ep̄m accuſare nō poſſit niſi a fide exoꝛbitaret. ut 5. z. q. 7. c. Laycos ⁊c. tādē martirio coronat' ſub Maxencio ⁊c.

Iſte Melchiades ſtatuit q̄ die dn̄ico ⁊ fer' qnta nullo mō dberet ieiuniū obſeruari. ꝓpt' reuerentiā dn̄i vel qꝛ illos dies pagani qui ſacꝝ ieiuniū celebꝛāt de ɔſe. di. 3. ca. ieiuniū. tādē martirio coronat' ſicut oēs p̄deceſſoꝛes ſui. Et nō q̄ h ē vltim⁹ martiꝝ a ſcō petro. 33⁹ ī oꝛdine pōtificū romanoꝝ q oēs ſanguinē fuderūt ꝓ teſtamēto ſcō. Et tūc laudabile fuit ſm̄ Greg. ep̄atum appetere.

Iſte Silueſt' glioſus ɔfeſſoꝛ xp̄i multiplicit' eccliam dcorauit tam i ſcripturis q̄ i miraculis admirabilis fuit. decreta multa cōſtituit hereſes dānauit. cardinales oꝛdinauit. patrimoniū beati petri. ſ. regnum ytalie cū tota vrbe Cōſtātino ſuſcepit ⁊ ad cultū ecclie ɔ̄ſtit. Helenā cum iudeis baptiſauit ⁊ alia infinita ſcō fine conſummauit.

Felix.
Victoꝛ cū parentibus
~~Lucia vidua.~~
Geminianus cum. 79.

Sabinus.
Anaſtaſia.
Criſogonus.

Felix ⁊ Adauctus.
Adrianus.
Natalia.
Eugenia.

Agnes. 13. anoꝝ paſſa eſt.

Vltimus martir m̄r Epos

¶ Pax eccleſie reddita eſt per Conſtantinũ ⁊ itantũ firmata ut quicũqʒ lederet xpianũ puniret. Hec reuera eſt mirabilis mutacio dextere excelſi. iuxta illud ps. Filia Babylonis miſera. beat⁹ qui retribuet tibi retributionẽ tuã quã retribuiſti nobis.

Templa ydolorũ iuſſu Conſtantini clauſa ſunt ⁊ ꝓhibita ſacrificia iuxta illud yſaie ꝓphe. Dij q nõ fecerũt celũ ⁊ terrã pereãt de terra. Incredibilẽ fuit hoc ſuſpicari ꝙ vnq̃ hũanũ gen⁹ ab hoc errore poſſet abſolui: quo a dieb⁹ Nini regis Aſſyriorũ vſq ad hec tempora p annos duo milia trecẽtos erat miſerabilit̃ implicatũ. Dexera digitus dei ẽ hoc ⁊ magna miſericordia eius non hõis meritum.

Euſebius Ceſaree Paleſtine epus in diuinis ſcripturis ſtudioſiſſimus fuit.

Anthonius abbas ſanctiſſimus potens in opere ⁊ ſermone clariſſimus in vniuerſo orbe habet̃.

Paſuncius diſcipulus ſancti Anthonij.

Et multi heremiti ⁊ monachi in deſertis locis claruerunt.

Helena regina mr̃ Conſtantini mulier ſcẽa ⁊ admirãde deuotiõis ⁊ actiuitatis. Crucẽ xpi repperit. ſeptuaginta duo collegia fundauit totũq̃ ſtatũ eccẽ incõpabili feruore gl̃ificauit.

Nicolaus eps Mirree ciuitat̃ ſctũs p omnia ⁊ venerabilis.

Athanaſius epus Alexandrinus doctor glorioſus ⁊ conſtantiſſimus cõfeſſor edidit ſymbolũ. Quicũq̃ vult ſaluus ⁊c̃.

Patricius epus Egyptiorũ oculũ in pſecutione amiſit.

Alexander eps Alexandrinus notabiliſſimus in cõcilio Niceno.

Arrius hereticus peſſimus totus ypocrita aſſerit trinitatem pſonarũ. ſed vnitatẽ eſſentie negat. Supra modũ iſta hereſis afflixit eccleſiam.

Zozimas abbas qui Mariam Egypciacã repperit. tñ quidã libri dicũt ꝙ fuerunt ambo tempore Valentiniani.

5513.	5524.

Silueſter papa antequ alia conſilia celebrarent̃ conuocauit ducẽtos ſeptuaginta duos epos ⁊ Caſtim ⁊ alios hereticos condẽnauit ⁊ plura conſtituit decreta.

314.	324.

De poſſeſſionibus eccl̃ie quas plati circa hec tpa hr̃e iceperũt: grãdis altricatio ſepe int̃ doctores fuit. qbuſdã dicẽtib⁹ ꝙ iuſtũ ⁊ vtile eẽt ut eccl̃ia i tpalib⁹ abũdaret ⁊ honorẽ terrenũ hr̃et. alijs ecõtra ꝙ nõ. nec mirũ. Quicqd enĩ eccl̃ia facit vel dicit aut hʒ: ſignũ ẽ cui ꝯ̃dicit̃ ⁊c̃. Elegit diu i pauptate ⁊ penuria viuere: ſignũ eſt cui ꝯ̃dicit̃. Suſcepit deinde gratis oblata tpalia. ſignũ ẽ cui cõtradicit̃ ⁊c̃. Sed ſi diligent̃ adũtim⁹ tũc apte iuenim⁹ ꝙ xp̃s dñs hoc predixit ⁊ promiſit dilectis ſuis. ſ. qñ eẽnt recepturi agros cũ pſecutionib⁹. utʒ Mar. io. Et dicẽte bt̃o Petro. Ecce duo gladij hic. dñs rñdit. Sufficit. Ubi bt̃us Bernh̃. ſcribens ad Eugeniũ papã dicit. ꝙ vtrũq̃ gladiũ chriſti i ordinatione papa ſuſcepit. aliogn non dixiſſet Sufficit. ſʒ nimis ẽ gladiũ ſpũalẽ p ſeipſum. ſecularẽ ſiue materialem p alios regit. ſ. p pſonas laycales. Sctũs aũt Thomas talẽ format rationẽ ex dictamine iuris naturalis ⁊ diui. Ex q̃ tota xpiana vita ordinat̃ principalit̃ ad finem ſpũalẽ ⁊ non tpalem. ideo ſũmi[illegible] vicari[illegible] chriſti in t̃ris cui ꝯmiſſa ẽ hmõi ordinatio debet hr̃e plenã ptatẽ precipiendi xpifidelib⁹ p ꝯſecutione hui⁹ finis tanq̃ architector. qr ei ad quẽ ptinet vltimi cura finis: ſubdi debent illi ad quos ptinet cura añcedentiũ finiũ ⁊ eius impio dirigi. Qui enĩ debet vti armis: imperat fabro qualia debeat facẽ arma. Et qr finis iſte ẽ digniſſimus. ſ. ꝯſecutio celeſtis glorie: ideo ſacdotiũ eccl̃ie eſt ſublimius cuicũq̃ ptati terrene. quare etiã dr̃ ſanctũ regale ſacerdotiũ cum oẽs reges xpiani ppl̃i oportet eẽ ſubiectos ſicut ipſi dño ihũ xpo a quo regale ſacerdotiũ deriuat̃. Tanto ſiquidẽ ẽ regimen ſublimi⁹ q̃to ad finẽ altiorẽ ordinat̃. Unde patet ꝙ i lege xpi reges debent ſacdotib⁹ eẽ ſubiecti. Quare mirabilit̃ diuina ꝓuidẽtia factum ẽ ut i romane vrbe quã deus preuiderat xpani ſacerdocij pncipalẽ ſedem futuram. hic mos paulatim moleſceret ut ciuitatis rectores ſacerdotib⁹ ſubderent̃. Sed ſi xpiana religio pncipalit̃ eẽt iſtituta ꝓpt̃ tpalia ꝯ̃gredã: tunc reges eẽnt preponẽdi ſacerdotibus ſicut olim fiebat i veteri lege ⁊ i paganiſmo. vbi totius cultus diuorũ tendebat ad illã finem ut tẽporalib⁹ bonis ditarent̃. Hec Thomas Bonauẽ. dicit in. 4. ſcripto ſup ſentencias ꝙ ſancti ſpũs ordinatione actum ẽ ut eccleſia i tẽporalib⁹ abundaret. qr pauci ſunt tante pfectionis ut ſine adminiculo temporalium onera eccleſiaſtica ſuſciperent. ⁊ ſic periret magna pars fidelium. +

Monachi & Eremite

De poſſeſſiob[us] Eccl[es]iae

Conſtācia filia Cōſtātini magni virgo ſcta cū multis alijs ī ſcto ꝓpoſito dn̄o ſeruiuit. Hec leproſa fuit ſicut pater ei⁹. ſed meritis ſcte Agnetis mundata fuit.

Perſecutio vndecima eccl'ie fuit iuſſu Cōſtācij Arriani ī qua grādi turbine fides ſubuerſa fuit: multi martirio coronati. mlti exilio dānati ⁊ xp̄iani tanq̄ʒ oues ſup altaria mactabant' ſicut predixit ſanctus Anthonius.

Cometa apparuit añ morte Cōſtātini. vn̄ dic̄ mare q̄ mors Cōſtātini denūciata ē p ſtellā crinitā iuſitate magnitudis quā greci cometā vocāt. Secutur mala infinita q̄ lōgo tp̄e durabāt.

Imperatores.

Cōſtātin⁹ Cōſtanci⁹ Cōſtās an nis. z

Iſti tres fratres fuerūt filij Cōſtātini magni. ſʒ nihil patne v̄tutis ī eis fuit q̄ꝓpt' tā ſtatus reipublice q̄ʒ eccl'ie valde turbat⁹ fuit. Regnū eni diuiſerūt ⁊ ciuilia bella geſſerūt ī qb⁹ Cōſtātin⁹ ⁊ Cōſtās pierūt. ⁊ ſic totū regnū Cōſtācio ꝓuenit. Quia Arriana hereſi depauat⁹ catholicos pſequit'. ⁊ multa bella ſurgūt ita ut nullā deinceps qete hr̄et. Tandē iopinata morte puet⁹ infeliciter obijt.

Symeō archiep̄s Seleucie martiriſat' ī pſide.
Sedecimmilia martirꝫ ⁊ alij infiniti paſſi ſunt.
Duceti ⁊. ho. clerici cū alijs monachis ⁊ ſacratis virginibus ab Arrianis interfecti ſunt.
Amos pī triū miliū monachoꝝ ⁊ alius Amō Pachoni⁹ vir ſctiſſim⁹ pī inumerabiliū monachoꝝ ⁊ monialiū q̄ idifferent' oēs r̄cepit iuxta regulā ab āgelo ſibi datā ī Egypto fuit.
Donatiſte heretici oriūt' ī Affrica ſic dci a q̄dā Danato: dicāt eccl'iam tm̄modo ī Affrica māſiſſe apō ſe ⁊ r̄baptiſabāt catholicos: diu durauit

Hylari⁹ Pictauienſ' ep̄s claret doctrina ⁊ vite ſanctitate in Gallia.
Hyberina ↄuertit' ad fidē p quādā ancillā captiuāʒ
Maximinus ep̄us Treuerēſ' magn⁹ confeſſor.

Synodus Nicena. j. dc. 4. eaꝝ autoritas eſt ſicut. 4. euāgelioꝝ.
Iſta ſacroſcta ſynodus iuſſu Silueſtri ⁊ Cōſtātini ↄgregata fuit ī Nicena ciuitate Bithinie ⁊ fuerūt in ea. 318. ep̄i catholici viri ſanctiſſimi miraculis glorioſi q oēs vnanimi ↄſenſu Arrium etiā ibidem p̄ntem ⁊ ↄtumacē dānarūt ⁊ ſymbolum ediderūt ⁊ fidem exponētes plurima ſtatuerunt. ut patet. 16. di. c. Sexta ſynodus.

Anno mundi. 5523. | 5543.

Pape.

Marcus an. z. mē 8. di.

Iſte Marc⁹ ↄſtituit ut ſymbolū publice ī ecc̄a cātaret' ⁊c. Itē q̄ ep̄s hoſtiē. papā ↄſecraret ⁊ pallio vteret'

Rōn⁹ Rōn⁹ zo.

Julius ā. 11. meſ' z. die. 8.

Iſte juli⁹ multas pſecutōes ſuſtinuit a Cōſtācio arriano ⁊ p. 10. ānos ſuſtinuit exiliū tādē mortuo Conſtācio ad ſedē redijt et duas baſilicas extruxit. ⁊ multa ↄſtituit Tādē btā morte poti⁹ ſepelit' in cimiterio Calipodij. Ei⁹ feſtū agit'. z. yd⁹ Aprilis.

Anno chriſti. 334.

+ eo q̄ nō eſſent q admiſtrarēt ſpūalia. Scta Brigitta li. 4. ca. 76. ſcribit q̄ btā v̄go Maria hec v̄ba ſibi dixerit ī quadā reuelatiōe. Eccl'ia dei pmis tp̄ib⁹ pauper erat ī tēporalib⁹ volūtarie. ꝓceſſu v̄o tēporis ut amici dei feruētiores ⁊ expeditiores eēnt ad p̄dicandū v̄bū dei ut ſciret' q̄ nō diuitie male ſint ſʒ abuſus eaꝝ. ideo ſub Silueſtro ⁊ alijs bona tēporalia eccl'ie data ſunt q̄ viri ſancti longo tp̄e ad neceſſitatē ſuā ſolam: ⁊ amicoꝝ dei ⁊ paupeꝝ ſuſtentationē diſpenſabāt. Ergo tales ſcito amicos dei q cōtentant' de diſpoſitione dei: ⁊ ipſe videt eos. Hec illa. Dicūt q̄ pā q̄ ne dū tp̄alē ſuſtētationē neceſſariū fuit eccl'iaſticos hr̄e. ſʒ etiā tp̄alē iuriſdictionē ad ↄpeſcendā iniquā audaciā volētiū bona eccl'iaſtica ſuis vſib⁹ appropriare. nec decuit ut prelat⁹ p̄tate ſpūali p̄dit⁹: p̄tatē tp̄alem cui imperet ab alio mēdicet. ſʒ ꝓpriam eam poſſideat. Hec oīa firmiſſime ꝓbant' ex legendis ⁊ dictis ſctoꝝ patꝝ qui tēporalia domīnia ⁊ poſſeſſiones terrenas latiſſimas iuſte habuerūt. Quis eni audeat dicere q̄ tot ſcti pontifices viri vtiq̄ʒ ſumme pfectionis ⁊ literature miraculis glorioſi. q oīa tēporalia arbitrabant' ut ſtercora quoꝝ doctrina fulget eccleſia ſicut ſol ⁊ luna. quoꝝ ſcripta ſuos lectores ſctiſpūs igne accendūt. quoꝝ plures ꝓpriā vitam p defenſione libertatis eccl'iaſtice tradiderūt martirio coronari? Quis inq̄ʒ audeat dicere tales ac tātos tam multos ſic deliraſſe ut hmōi tēporalia ↄ̄ iuſticiā ac dei voluntatē detinuiſſent? An nō poti⁹ vſq̄ʒ hodie ↄtradictores eoꝝ formidabili vidim⁹ morte ↄſummatos iuxta q̄ð impcat⁹ fuit eis Cōſtantin⁹ q̄n paginā impialis teſtamēti ꝓprijs manib⁹ ſup venerandū corp⁹ beati Petri poſuit? di. 96. Cōſtantin⁹. Quis vnq̄ʒ temerator niſi penituiſſet hanc maledictionē euaſit? Reuera poſſumus adducere illud Gamaliel'. Act'. 5. Si a deo ē non poteritis diſſoluere ⁊c. Tanta ſiquidē p hu⁹ mūdi potentes pariter ⁊ ſapiētes facta legim⁹ ↄtra patrimoniū eccleſie pene ī oīb⁹ finibus totius xp̄ianis ut nequaq̄ʒ credibile ſit q̄ hūano modo potuiſſet inſultus hmōi toleraſſe ſine aliq̄d recuperaſſe poſt tam crebras deſperataſq̄ʒ expoliationes ſed q̄ꝛ de celo dimicatū ē cōtra eos. ideo ut fum⁹ perierūt vniuerſi hoſtes eccleſie vſq̄ʒ in preſens. Vbi Conſtantinus Arrianus. Julianus apoſtata: valens. Haytanaricus. Alaric⁹. Ganſericus. Honoric⁹. Attila. Geuo. Totila. Theotericus. Conſtātin⁹. 3. et. 5. Leo. 3. et. 4. Henric⁹. 3. et. 4. Fredericus. j. et. z. Otto. 4. Ludowic⁹. 4. ⁊ ceteri preſumptores cum ſuis cōplicib⁹ q q̄ſi hora vna eccleſiā priuare nitebant' aut ſuffocare. vbi ſunt? Nunq̄d preualuerūt? Ecce hodie floret cult⁹ dei cū gloria. Et illi ſi pniam nō egerūt apud iferos ↄtremiſcūt ſed nunquid humana +

f

Perſecutio.12. ecce fit iuſſu Juliani peſſimi apoſtate q ſanguinē xpianoꝝ ydolis vouit ſꝫ nō īpune qꝛ diuitꝰ occiſus fuit p Mercuriū ſctm martirē iubente dn̄a nr̄a Maria.

¶ Iſte julianꝰ pmo xpianꝰ. deinde monachus. tunc magus. demum apoſtata. tandē ceſar ⁊ dolo auguſtus fuit. totalit̓ fidem nitebatur deſtruere.

Jouianus iſte catholicꝰ ⁊ bonꝰ fuit ſed pauꝝ regnauit.

Iſte Valentianus deuotus totaliter fuit ⁊ in fide ſtabilis diuina ordinatione ad imperiū puenit qꝛ cū ſb juliano maluit tribunatū amittere ⁊ exiliū ppeti qꝫ fidē abnegare ideo retribuēte xpo meruit ad imperiū ſublimari. ſemp victorioſus fuit. Saxones ⁊ Burgundiones vicit.

Eunomius hereticus corpore ⁊ aīa leproſus a q̄ Eunomiana heref dic filiū nō natura. ſꝫ gr̄a ſimilē patri.

Julianus an. vno men. 8.	Jouinianus octo mēſibus	Valentinianus an 11.

Catholicus.

Lana de celo pluit.

Grādo maxima īterfecit hoīes ⁊ iumēta apud Cōſtātinopolīꝫ

Macedonius hereticus negat ſpm ſctm equalē pr̄i ⁊ filio heref magna

Paulꝰ ſimplex diſcipulꝰ Anthonij q merito obīe cito ad pfectionē venit

Hylarion.

Victorinus.

Machaciꝫ duo.

Donatus grammaticus magiſter Iheronimi.

Paulinus ep̄s Treuerenſis.

Flauianus ⁊ Deodatus. hij choros pſallentium in duas partes diuiſerunt ⁊ vigilias ad ſepulchra martirum inſtituerunt.

Baſilius magnꝰ ↄfeſſor ⁊ ep̄us Ceſarieñ. claruit.

Gregoriꝰ Emiſenus ep̄s frater Baſilij ⁊ petrus.

Apoſtata. Catholicus.

Johes ⁊ paulus martires

Quiriacus ep̄us martir.

Gallicanus martir.

Donatus martir.

Juliana martir.

Theodoricus martir.

Gordianus martir.

Epymachꝰ martir.

Et alij multi.

Juſtina imperatrix Arriana ſecrete tēpore viri ſui ſꝫ poſt ⁊c. impij vxor pijſſimi Valētiniani imperatoris poſt. multū perſequit̓ catholicos ⁊ precipue Ambroſium.

Didimus cecus ad infancia diuinitus factus eſt doctor magnus ⁊ ep̄us Alexandrinꝰ.

Burgundi fiunt xpiani.

Iheronimus pſbiter cardinalis incepit clareſcere ī eccl̄ia dei de Dalmacia oriūdꝰ ſp ſanctiſſime vite fuit. hereticorum malleꝰ. ac totius xpiane veritatis ſolidiſſimū fundamentū Doctor principalis.

Ambroſiꝰ romāꝰ doctor pncipal̓ mittit̓ a Valētiniano ⁊ Mediolanū. Et ſtatī in ep̄m diuitꝰ eligit̓ ut ipſe teſtatur i li. de of. Rapimur de tribunalibꝰ ad inſulas cogimur ſil̓ diſcere ⁊ docere. Martinus ep̄us Turoñ. claruit in Gallia vir admirāde ſanctitatis de pannonia oriundus extit.

Anno mundi. 4492. 4463.

Romanꝰ Pape.

Liberiꝰ ā.16. meſ 7. di. 3.

Sciſma eccl̄ie. 2. int̓ Liberiū ⁊ Felicē euenit ppt̓ Arrianos quibus fauebat Liberius. Et ideo tanqꝫ hereticꝰ a catholicis deiectus fuit ⁊ Felix in papaꝫ aſſumptus ⁊c.

Rōꝰ

Felix 2ꝰ mr̄ an. j. m̄. j. di. 2	Damaſus cōfeſ. ā.18. m̄ 2. di. 10.

Hyſpanus.

Anno chriſti. 353. 363.

Iſte Liberius pmo catholicus fuit ⁊ feruide ↄtra Arrianos pceſſit ob hoc Conſtancius Arrianus eumꝫ in exiliū miſit ⁊ clerꝰ de ↄſenſu eiuſdē Liberij felicē pſbyterū in papā ordinauit. Qui āpliꝰ Arriāos expugnauit ītātū ut Arriani ipſi Cōſtātiū rogarēt ut Liberiꝰ r̄ſtitueret̓ tāqꝫ eis mag̓ fauorabil̓ ⁊ ſic Liberiꝰ reuocatꝰ fuit ⁊ Felix ō iectꝰ. Sꝫ qꝛ Liberiꝰ Arrianis fauebat. iō Felix cū catholicis eū admonitū ⁊ ↄtumacē tāqꝫ hereticū de eccl̄ia eiecerūt ⁊ tūc ſciſma factū fuit ⁊ pſecutio mag̓ fideliū

Gregoriꝰ Nazāzenꝰ etiā doctor ſic duo pdci ī opido Nazanzo ep̄s vel Cōſtātinopol̓ Johes Criſoſtomꝰ ep̄s Cōſtātinopolis vir magne ſtrenuitat̓. ⁊ ſcitat̓ m̄lta ſcpſit ⁊ paſſꝰ fuit ab Arrianis pſecutiōes pl̄es.

Moyſes abbas.

Synclete. Copres.

Effrem. Pampus.

Serapion pr̄ decēmiliū monachoꝝ ⁊ alij plimi heremite fuerūt.

Barlaā heremita ⁊ joſapbat filiꝰ regis Indie hijs fuere tēporibus.

Iſte Felix vir ſctūs Conſtanciū Auguſtū hereticū declarās de papatu eijcit̓ ⁊ tandē capit̓ ab ſciſione martir xpi ↄſecratur.

Et h̄ nō ꝙ pmū romana eccl̄ia circa hec tp̄a infamē papā hūit qꝛ oēs añceſſores huiꝰ Liberij fuerūt ſcti ⁊ exēplares ut ō patꝫ p annos. 340. ⁊c.

Johes heremita ſctiſſimꝰ q Theodoſio triumphū predixit.

Alexius vir ſctus ⁊ mire pacie Rome claruit.

Johes damaſcenꝰ doctor egregius multa ſcripta reliquit.

Rufinus pſbiter multa ſcripſit ⁊ hyſtoriā eccl̄iaſticā tr̄ſtulit.

Iſte Damaſꝰ glorioſus ↄfeſſor. multa laude dig̓ patrauit. adintꝰ floridiſſimoꝝ viroꝝ ſtudijs qruꝫ grādis nūerꝰ tēpore ſuo claruit. Choros cātanciū ordinauit in eccl̄ia. Glia patri ⁊c. poſt ſingl̓os pſ dici iuſſit: rogatu beati Ihero. In ↄſibꝰ dictādis excellētiſſimꝰ fuit. pluries macqꝫ ſcripta reliqt ⁊ pcipue hyſtoriā paparum ⁊ martirum.

Cōciliū etiā. 2. vl̓e ī Cōſtātinopolitanū ↄ Macedonū celebrari fecit Eiꝰ feſtū agit̓. 11. Decēbris.

✝ ¶ Virtute id actū credimꝰ? Minime. Igit̓ ſi deꝰ p nobis qs ↄtra nos? Ecce regnat fides ſcta vidētibꝰ ⁊ inuidentibꝰ inimicis dētibꝰ ſuis fremētibꝰ. nil ↄtra manū oīpotent̓ facere valentibꝰ iuxta pphecīā pſ dicētis. Dixit dn̄s dn̄o meo ⁊c. Et iteꝝ. Sepe expug. me ⁊c. Et qꝛ grādia male ↄtigerūt aliqñ ppt̓ hmōi diſputationes: ſuggerentibꝰ quibuſdā ✝

Iſte Theodoſi⁹ immēſe religioſitatis extitit: xp̄o ⁊ eccl'ie fideliſſim⁹ fuit ⁊ ideo ī oib⁹ adiut⁹ ē a dn̄o miraculis etiā apertis hoſtes ſuperās ſibi ⁊ oibus p̄ncipib⁹ oſtēdit q̄ntū valet ad victoriā obtinendā ōro d̄uota cū lacrimis ab īnumeris Barbaris circūdat⁹ xp̄m ſupplicit' iuocās glioſus victor non ſuis manib⁹ ſ; diuinis triūphauit auxilijs. Nā tela q̄ hoſtes ꝯ eū miſerāt retrorſū acta. ī ipſos atrocit' reūtebāt'. Q̄ꝺ videntes Barbari pauore nimio pſtrati continuo ſeſe xp̄ianiſſimo p̄ncipi ſ̄bdidere. vn̄ ⁊ poeta Claudian⁹ licet pagan⁹ hīdē teſtat'. dicēs O nimiū dilcē d̄o tibi militat ether Et ꝯiurati veniūt ad claſſica vēti. q̄z hūiliter ſe hūit ī correptōe Ambro. ptʒ ī legēda eiuſdē Vide Aug. li. vlt'. de ci. dei. Et q̄uo ydola ſ̄uerti cū tēplis iuſſit. Et q̄uo ꝯſuluit Iohēʒ hēmitā ⁊c̄ Et q̄uo flagrabat mag' bn̄faciendi caritate q̄z dominādi cupiditate. Morit' tandē bn̄ diſpoſita republica quā deſolatā inuenit. p̄ſtabulari⁹ fuit. ſ; ꝓpt' v̄tutes ꝓmot⁹ ē

Iſte Gratianus vidēs rēpublicā pene iam deſolataʒ Theodoſiū ceſarē fecit q vbiq3 victor exiſtens multa reſtituit. Tandē p maximū tyrānū dolo occidit' ⁊ ille nō lōge poſt iuſte a Theoſio morte punit⁹ ē.

Arrianus. Catholic⁹

Imperatores. Valens cū Gratiano ⁊ Valētiniāo ā. 4. Gratiā⁹ cū Valentiano an 6. Catholi. Theodoſius an. 11

Iſte Valēs frater fuit Valētiniāi ⁊ cū eo diu r'gnauit. ſʒ timore ei⁹ ꝯceptā truſa exercē nequaq3 auſus fuit. ſʒ eo mortuo cū ſolus regnaret catholicos pſequit' ⁊ monachos ad militandū reuocauit Tandē poſt multa īfortunia impia morte perijt. tn̄ cū aliq̄ pnīa

Priam⁹ quidā nobilis de ſemine Troyanoꝝ q in Lōgobardie partib⁹ venerāt rebellauit ꝯ imperiū ſʒ mox īterfect⁹ ab exercitu romanoꝝ fuit, Sʒ filij ei⁹ fugiētes: r'gnū Frācie ichoarūt iuit' romanis. Et Coloniā extruxerūt ⁊ ibidē ut coloni habitare ceperunt.

Martires multi facti ſ̄t in Egipto p Valentē iſtū q: Arrianus fuit.

Marcomirus filius predicti Priami fuit dux eoꝝ ſʒ Pharomūdus filius eius fuit primus rex Francie. Colonia enim ante hec tp̄a dicebat' Agrippina.

Synod⁹ Conſtātinopoli.

Auguſtin⁹ Cartagineñ de Affrica rethor maxim⁹ ⁊ ī oī ph̄ia ⁊ poetria īcōpabilis. īſup oē ſcibile q̄ vnq3 ph̄i reperire potuerunt in iuuētute ſine magna difficultate adept⁹ circa hec tēpora ad Mediolanū mittit'. vbi ſtatim ab Ambroſio ꝯuertit' ⁊ in xp̄o noīe poſtpoſita manicheoꝝ hereſi baptiſatur. Hic creuit ī doctorē eccl'ie precipuū ⁊ hereticoꝝ malleū valētiſſimū. Non longe in ep̄m yponenſem ſublimatus totā eccl'iam: ſuaꝝ fonte doctrinaꝝ p annos. 53. abundantiſſime irrigauit.

Anno mundi. 5573. 5583.

Scilma eccl'ie. 3. inter Damaſum ⁊ Vrſinū euenit ꝓpter diſcordiam eligentiuʒ. tn̄ Damaſus obtinuit. q: maior pars ſecum erat.

Pape.

Synodus vl'is ſecūda. 150. ep̄oꝝ contra Macedonium hereticum.

Roman⁹.

Syrici⁹ ā. 15. m̄. 11 die. 5.

Anno Chriſti. 374. 384.

Tp̄e iſtius Damaſi pape vaſtas illas Egypcias ſolitudines hactenus q3 diffuſas q̄s ꝓpt' ſitim ⁊ ſterilitatē periculoſiſſimāq3 ſerpentum abundantiā ꝯuerſatio hūana non nouerat habitatio monachoꝝ cōpleuit. ſ. Aſiſi⁹. Pe:ichi⁹. Pemenes. Paſtor. Zozimas. Marina Eufroſina. Joſeph. Syrus. Agathon. Achillis. Luſtrion. Johānes Breuis. Beſſarienſ'. Zabarias. Syſoy Mochoys Gebalō Eglaiu. Gelaſius. Arſeni⁹. Luci⁹. Et alij innumerabiles quoꝝ eſt digna memoria.

Haytanaricus rex Gothorū pſequit' xp̄ianos in terra ſua vbi multi martirio coronati ſunt.

Priſcillian⁹ ep̄s Hyſpanie cadit in hereſim peſſimā. inde hereſis Priſcilliana.

Firminus ep̄us Ambianenſ'. Honoratus ⁊ Sabinus ibidē omnes ſancti confeſſores.

Cronica Iheronimi finit h circa annos dn̄i. 380.

Iſte Syricius ſtatuit ut de impia ſecta manicheoꝝ nullus reciperet'. niſi cū tali pacto q̄ in monaſteriū recluderet' ibiq3 pnīam ageret cūctis dieb⁹. ⁊ ī fine vite tm̄modo viaticū ſumeret. Oēs ēt illi⁹ ſecte q̄s repperit: exilio dānauit

Placella vxor Theodoſij: de paupibus maximam curam habuit quibus ſuis manib⁹ officioſiſſime ſeruiuit.

Marcellus ep̄s. Appamie martir.

Theophilus ep̄us Alexandrie.

Seruaci⁹ Tungroꝝ ep̄us qui dicit' fuiſſe cognatus chriſti floret.

Seuerin⁹ ep̄s Colonenſ' magne autoritat' ⁊ ſanctitatis fuit.

Paula vidua ſc̄tiſſima ⁊ filia ei⁹ Euſtochium. virgo claruerūt quaꝝ btūs Ihero. ſepius meminit vitāq3 paule dignis laudib⁹ conſcripſit.

+ impijs ī aures p̄ncipū q̄ eccl'iſtici terrena dn̄ia licite nō poſſiderēt. ideo ap̄lica ſedes inbibuit ne amodo fiant. Neq3 vlli liceat deiceps ī dubiū reuocare. q̄ꝺ tant' ſc̄tiſſimoꝝ viroꝝ doctrinis ⁊ exēplis ꝯſtat roboratū. Aduertāt ſenſati p̄ncipes qd eis vtile ſit ⁊ ſalubre: p⁹ tot ānoꝝ curricula ac varios reꝝ euēt⁹ vbi null⁹ vnq3 pſperat⁹ ē. neq3 ſibi ꝑmittāt īconſulte poſſe īmutare q̄ꝺ ſpūſc̄to dictāte ſtatutū ē. ac tot patronos ⁊ īſpectores celo p̄ſidentes iam h:.

Theodoſij pietas.

Gratianus

Auguſtinus Ep̄us

Syricius

Roma capit:

Roma capitur a Gothis ⁊ īcenditur. Et fit illa famoſa altricatio īter paganos ⁊ fideles. q: pagani cū grādi blaſphemia nitebanť fidē extinguere ⁊ culturā deoꝝ reſumere. ſꝫ nō ꝑualuerūt. q: Alaricus rex Gothoꝝ metꝰ xpianꝰ fuit ⁊ pepercit ⁊ oībꝰ ꝯfugiētibꝰ ad ſacra loca ⁊ ſic ꝯfuſa fuit īpietas paganoꝝ eo ꝙ nō potuerūt ꝓbare diſfortuniū eueniſſe ex eo ꝙ roma abieciſſet ydolatriā ⁊ fidē recepiſſet. De h̄ Aug. in li. de ciui. dei. ⁊ Oroſius abundanter tractant.

Iſte Honoriꝰ clemētiſſimꝰ fuit cūq; dicerēt ei: cur rebelles nō occideret: ait. Utinā eſſet mihi poſſibile ad vitā mortuos reuocare. Et ob piam fidē quā ī xpo hūit multos tyrānos obtinuit ſine ſanguis effuſione. Et piculoſa illa tpa paulatim ſub eo qenerūt. Et h̄ finiť hyſtoria pauli oroſij preſbyteri q h̄ tēpore claruit.

Archadius filius theodoſij cū Honorico annis.13.

Iſte Archadius puer adhuc fuit qñ pater eiꝰ defunctꝰ fuerat. Et qdē ſatis bonꝰ fuit. ſꝫ plures aduſitates cū frē ſuo Honorio ꝑpeſſus ē. q: multa picula ⁊ tyrāni de gētibꝰ Barbaricis Scithis. Gothis. wandalť. ⁊ Hunis ſurrexerūt q multas ꝓuīcias depopulati ſunt. Et niſi xpi gratia ſingulariter fidelibus principibꝰ ſuccurriſſet totaliter periſſent.

Honoriꝰ filiꝰ theodoſij cū theodoſio minore. ã. 5

Maceʒel comes Archadij meritis ſctoꝝ qs ſecū duxit exēplo theodoſij cū 5. milibꝰ pterruit hoſtiū. 70. milia bto etiā A[illegible]bi ī viſione apparente ⁊c̄. Sed poſt elatus ſctos viros pſequi cepit ⁊ e[illegible] temerare auſus eſt ⁊ ſtatim occiditur. ꝓbauitq; in ſe vno ad vtrūq; ſemp diuinū vigilare iudicium qñ ⁊ cum ſperauit adiutus ⁊ cum ꝯtempſit occiſus ē. De hoc ſunt multa exempla etiam quotidie.

Coſtāciꝰ comes Honorij mirabili felicitate ī breui multos tirānos ⁊ barbaros ꝓſtrauit xpi adiutorio ſuffultus. Et nō ꝙ ſicut dicit btūs Ihero. romani in ꝑncipio erāt fortiſſimi ſic ī fine ōbiliſſimi: Nam ad ꝓpulſandū hoſtes neceſſe eſt quotidie Barbaros conuocare.

Claudianus poeta Rome.
Prudentiꝰ poeta. chriſtianus.
Patricius magnꝰ pater Hybernoꝝ aplūs circa hec tempora in Hybernia venerať cum ſuis ſororibus. angeli ſepe colloquio fruitur.
Sanctꝰ Heraclides qui ſcripſit vitaſpatꝝ ad Lauſum epiſcopum.

Oroſius.
Dorotheus.
Yſidorus primus.
Alexandria.
Melania.
Dyocles.
Ancilla.
Nathanael

Ticoniꝰ Afer multa ſcripta reliquit.
Donatus epūs.
Epifanius epiſcopꝰ.
Sulpicius ſeuerus.
Tholomatius martir.
Siſinniꝰ. Martiriꝰ. Alexander. Iſti ſūt in ytalia martirio coronati.

5593. 5603.

Romanus.

Pape.

Anaſtaſius .j. ā. 3. di. 26

Innocētiꝰ jꝰ Albanenſ annis. 15. mēſ. 2. die. 20.

394. 404.

Anaſtaſius

Iſte Anaſtaſiꝰ ſtatuit ꝙ cū ſctm euangeliū legereť oēs ſtare deberent. Et q caret aliq mēbro nō deberet fieri clericꝰ. Hic fecit fieri vnā Baſilicam ꝓpe ſcolam Mamerti ī.

Iſte Innocētiꝰ ſtatuit ꝙ non ſolū preſbyteri. ſꝫ oēs xpiani deberent vngi oleo īfirmoꝝ ⁊ ſabbato ieiuniū celebrari ⁊ ad miſſam oſculum pacis dari. pluresq; regulas de ecc̄a ⁊ monaſterijs ⁊ iudeis ⁊ paganis tradidit. utꝫ. 26. q. j. Nūquid. Hic dānaut ad inſtanciam concilij Affricani hereſiꝫ pelagianā cū ſuis hereſiarchis Uide. 24. q. j. ō hac materia ī quāta reuerētia olim ſcti doctores ⁊ pīcs ⁊ ꝑncipes ⁊ ꝯcilia habuerūt aplicā ſedē ut nihil auderēt ſine cōſenſu dñi pape diffinire. De hac ſunt plures eple ſancti Aug. ⁊ alioꝝ ſcripta.

Pelagius hereticus ⁊ Celeſtius ⁊ Iulianus eps a quibus peſſima hereſis pelagiana dicit hoīem ſine grā poſſe mereri ⁊ baptiſmū ⁊ orones eccle irritas eſſe ⁊c̄. Aug. multū contra eam laborauit.

Stulta.
Ammon.
Pathomius.

Maximus epūs Nolanꝰ phie ſpū claruit.
Brictius turonenſis.
Oſſa Samuelis ꝓphe tranſlata ſunt Coſtantinopolim ab Arcbadio.

Iohes Criſoſt. exilio dānať ab Eudochia regina vxore Arcbadij ibiq; moriť ardore ſolis. Et Arcbadiꝰ excōicať ab Inno eo ꝙ conſenſit ⁊c̄.

Thalmud iudeoꝝ qd ſonat apud eos doctrina: ꝯponiť circa hec tpa an. 400. a duobꝰ ſummis rabbi. ſ. rabina ⁊ rabaſſe. liber vtiq; grādis ⁊ maior decē biblijs ī eo ſunt īextricabilia mēdacia. turpia: fatua. abhominabilia cōtra legē dei. ꝯ legē nature. ꝯtra legē ſcriptā. Uidētes nāq; iudei legē ſuā quotidie deficere ⁊ fidē xpianā ꝓficere ī toto orbe etiam cū glīa tēporaliū hos duos deceptores īſtigarunt quatenꝰ hūc libꝝ ꝯponerent ⁊ tanq̄ Moyſi ſcriptis firmam adhiberēť fidē. ꝓhiberētq; ſub pena mortis ne qs aliqd negaret de hijs q̄ ī eo ꝯtinenť. Factū ē ita ad ſuā īfelicem excōicationē ⁊ ſuoꝝ ppetuā dānationē. Ne aūt ſimplices habeāt occaſionē recedēdi a tanta falſitate iniunxerunt eis ut īterrogati de difficilibꝰ rñdeant. Nos hec nō ītelligimꝰ. ſꝫ rabbi nři poterūt rñdere vobis. Sic traditi ſunt ī reprobum ſenſum. ut plus hijs magis credant q̄ꝫ Moyſi aut xpo. Uerūtñ plures ī diuerſis mūdi partibꝰ ꝯuerſi crebro leguntur ⁊ aliqui ꝓ fide magna fecerunt ⁊ vtiliſſima ſcripta reliquerunt.

Ganſericus rex wādaloꝝ infinita mala facit ꝑ longū tp̄s ī diuerſis mūdi ꝑtibꝰ tyrannꝰ peſſimꝰ 7 arrianꝰ. ꝓcipue religioni xp̄iane 7 nobilitati īfeſtus fuit. Romā cepit. Affricā deſtruxit. ſb q̊ Aug̃. morit̃. 440.

Hic Theodoſiꝰ totus catholicꝰ fuit 7 deuotꝰ princeps nec tn̄ valuit ꝓhibere Barbaros qn multas ꝓuincias vaſtarent ꝑmittente deo. Gādis nāqꝫ exercitꝰ Gothoꝝ totū romanū imperiū in partibꝰ occidentis vaſtauit. ſed in oriente tranquilla pax fuit 7 ſanctitas.

Attila rex Hunnoꝝ flagellū dei tyrānus atrociſſimꝰ longo tēpore ꝑſequit̃ humanum genꝰ. Tandē confoſſus morit̃ peſſime more tyrānoꝝ. Alibi dicit̃ q̄ ꝓprio ſanguie ſuffocatus fuit.

Attila Tirannus:

Mors Attile:

Imperatores.

Theodoſius 2ꝰ fit Archadij an. 7. 7 cum Valentiniano.

Jobes Caſſianꝰ heremita electꝰ a Criſoſtomo de Conſtātinopoli venit' ī Marſiliā: collatōnes ſcripſit 7 alia 7 fuerūt infiniti ſancti heremite 7 monachi 7c. Thymotheꝰ hereticus dicit xp̄m verū deū 7 hominē quidē eſſe. ſed addidit falſū dicēdo diuinā naturā cōuerſam eſſe in humanam.

Amanꝰ ep̄us Aureliacēſis ciuitatē ſuā liberauit ſuis meritis ab Hunis.

Conciliū Cartaginēſe fuit. 218. patꝝ contra Pelagiū hereticum in quo ſanctꝰ Auguſtinus ſolennis triūphator contra hereticos apparuit cunctos vincendo.

Predeſtinatoꝝ ſerpit hereſis que dicit nil ꝓdeſſe ad vitā q̄ ſancti virtuoſi agunt.

Hoc tp̄e ſaxones Angliā intrare ceperūt 7 paulatim creſcētes. Tandē totū regnū 7 dyadema obtinuerūt

Cirillus Alexādrinꝰ ep̄s fuit ī ɔcilio Epheſino.

Neſt[...] ep̄s Conſtantinopolitanꝰ dicit xp̄m purum hominē nō deum hereſis magna.

Sinodꝰ Ephiſina vlis ducētoꝝ ꝓīm ɔtra Neſtoriū hereticum.

Jheronimꝰ obijt miracul̃ inauditis clarus Euſebiꝰ diſcipulus Jheronimi claret poſt eum.

Princiꝰ filiꝰ ſororis ſcī martini mittit̃ in Hyberniam: a Celeſtino papa vir mirabiliū opeꝝ vixit annis. 120.

Obitus Jeronomj: Euſebius discipulus clarat post eum:

Germanus ep̄s Antiſiodorenſis tres mortuos ſuſcitauit 7 etiā aſinum ſuū defunctum. Omniū pedes lauit ſine exceptione.

Anno 4613. 4622.

Pape. Zozimꝰ ānis. 3. m̄ 8. Grecus. Bonifaciꝰ iꝰ ānis 8. di. 8. Romanus. Celeſtinꝰ iꝰ ā. 8. die. 9. Romanus. Sixtꝰ 3ꝰ annis. 8. die. 9. Romanꝰ.

Anno 414. 424.

Iſte Zozimus ſtatuit ne clerici tabernas teneant aut vina vēdant. 7 ut cereus bn̄dicatur in ſabbato ſancto. 7 q̄ ſeruus non fiat clericus niſi prius libertaꝰ ſit a dn̄o ſuo. Ipſe miſit legatos ad cōciliū Cartaginenſe ꝓ roboratiōe eiuſdem.

Iſte Bonifacius ſtatuit ne mulier tāgeret pallā altaris aut lauaret. Ipſe habuit ſciſma cū Eulalio preſbytero qui ſecū electꝰ fuit 7 ꝓualuit. q2 maior 7 ſanior ps ſecū erat 7 imperator etiā cū vxore ſua ſibi magis fauebat.

Iſte Celeſtinus inſtituit dici pſ̄ ante miſſam. 7 ex hoc exordiū ſumpſit vſus quē poſt eccl̃a ſeruauit de ītroitu gra. 7 tractu tēpore eius celebrata ē ſancta ſinodus Epheſina ɔtra hereſim Neſtorij ep̄i Cōſtantinopolitani q negabat beatam Mariam veram eſſe matrem filij dei.

Iſte Sixtus vir ſanctus erat totus humilis 7 miſericors eccleſiā ſancte Marie maiorē edificauit. habuit quendam Emulū nomine Baſſum qui eum diffamauit de q̊ cū ſe in concilio purgaſſet ſtatim poſt Baſſus moritur. quem tn̄ ꝓprijs manibꝰ ſepeliuit.

Sciſma quartum qđ fuit inter Bonifacium 7 Eulalium cauſa fuit diſcordia eligentium 7 obtinuit Bonifacius quia ſanior 7 maior pars erat ſecum.

Palladius epiſcopus martir ad Scotos.

Lupus Trecaſſinus ep̄s floruit qui Attilam mirabiliter a preda conpeſcuit.

Paulinus ep̄us Nolanus vir ſanctus de quo dicit Gregorius in dyalogo ſuo.

Tota Gallia etiam Affrica Hyſpania ꝛc. interiꝛũt pmiſſione diuina ab incurſu barbaroꝝ. 500. milium ⁊ oẽs pene ciuitates ĩ terrã pſtrate fuerũt exceptis paucis q ſctos epos habuerũt. ob qð diuinit⁹ ꝓtecte ſunt. ⁊ fuerũt tempoꝛa hoꝛrenda. Ciuitas Metenſis hũit muros ĩſuperabiles. ſꝫ coꝛruerũt ꝑꝑt pcta ciuiũ ⁊ ſic exuſta fuit.

Ecclia dei iſto tẽpoꝛe tribulat ⁊ pꝛecipue ĩ Affrica. nã Auguſtino moꝛtuo tot⁹ cler⁹ aut martiriſat aut expellit a ſedib⁹ ſuis ĩ exiliũ nec fuit ſilis pſecutio ibi vſqꝫ tũc ꝑꝑt Ganſericũ regem wandaloꝛum ⁊ Honoꝛicũ filiũ ei⁹ q fuerũt Arriani ⁊ ecclias clauſerũt. tandẽ etiam ipſi male perierũt moꝛe ſolito.

Merlinus

Mamertinus abbas in monaſterio ſcti Germani ⁊ Allodius fuit ante eum.

Merlin⁹ de Incubo genit⁹ claret in Britania ſpũ ꝓphie. cui⁹ inſtinctu wortigan⁹ rex Britonũ valde dilatauit fidẽ xpi. huic ſucceſſit Vter pandagron frater ei⁹ q fuit pater Arturi d quo ꝓphauit idẽ Vter. i. caput draconis q p draconẽ in ſtella eſt pꝛenũciatus.

Vincula Petri

Feſtũ ſancti petri aduincula inſtituit. et ſtupenda miracula p eius cathenã fiunt.

Judei ſubmerguntur

Judei plures ſummergũt ĩ mari decepti p dyabolũ q eis apparuit ĩ ſpecie moyſi qi vellet eos itroducẽ ĩ trã pmiſſionis qdã euadẽtes fidẽ xpi rceperũt.

dormientes

Septẽ doꝛmiẽtes euigilãt qs Deci⁹ añ. 200. ãnos ĩ ſpelũca recluſit.

Petron⁹ eps Bononienſ fec vitaſpatꝝ vir ſcte vite ab ifãcia

Hylari⁹ eps Arelatenſis claret in gallia

Iſte Marcian⁹ catholic⁹ fuit ⁊ cũ Valẽtiniano imperauit. ſꝫ poſt apud Cõſtãtinopolim pempt⁹ fuit cõſpiratiõe ſuoꝝ. h ĩ ſomnis vidit arcũ attile ↄfractũ ex h ipſum ĩtelligens moꝛtuũ ⁊ ſic factum eſt.

Marcian⁹ cũ Valẽtiniano ã. 7

Codex editur q liber Theodoſianus appellat qui oĩm pucipũ legitimoꝝ hꝫ fines.

Nichaſius Remenſis epus martirio coꝛonat cũ Eutropia ſoꝛoꝛe ſua ab Hunis trũcatus ait. Dñe viuifica me ſm verbum tuum.

Genouefa vgo claẽt Pariſi fuit velata a ſcto germano.

Iſte Leo ſm quoſdã fuit verus catholicus. ſm alios aũt dicit q nimis ĩpudent imagines ſcõꝝ iuſſit ↄburi ꝑꝑt qð a ppa excõicatus fuit Videt tñ q h non Leo pm⁹ ſꝫ Leo. 3 fecit tẽpoꝛe gregoꝛij pape tertij. ⁊ fuerunt tpa turbulenta ⁊ inquieta.

Leo. j. an. 17.

Sinodus Calcedoñ qrta vniũſalis. 630. patrum contra Euticem hereticum.

Vndecim milium vginum coboꝛs apud Coloniã agrippinam martiriſatur ab Hunis. Et Colonia etiam ſtatiꝫ poſt deſtruitur.

Euthycen abbas Conſtantinopolitan⁹ hereticus dixit vnam eſſe naturã vbi dei ⁊ carnis. Et dyoſcoꝛus olim epus Alexandrinus defenſoꝛ illi⁹ fuit.

5633. 5643. 5653.

Leo p⁹ ã. 21. meſ j. di. 28.

Tuſcus confeſſoꝛ.

Beatiſſim⁹ Johannes baptiſta caput ſuum reuelat duob⁹ monachis qui Jheruſalẽ venerant gothi autem quia eundem patronuꝫ ſibi elegerant incti pmanſerunt diu.

434. 444. 454.

Iſte Leo ſanctiſſim⁹ longo tẽpoꝛe cũ multiplici fructu pꝛefuit ecclie tunc infinitis periculis laboꝛanti ꝑꝑter tyrãnides pncipũ ⁊ hereſes varias falſoꝝ doctoꝝ. Plures ſermones ⁊ epl'as ſcripſit ita egregie ut int oẽs catholicos doctoꝛes floꝛẽ dictauim⁹ repoꝛtaſſe dicat. ⁊ quecũqꝫ dixerit ſic ſunt appꝛobata ut nulli fas ſit vel in minimo ab illis diſſentire. Ipſe ſuis meritis Attilã a Roma ⁊ ytalia auertit. Manũ ſibi amputauit ꝑꝑt temptationem quandã. ſꝫ bta vgo ipſam reſtituit. In canone addidit ſctm ſacrificiũ ĩmaculatã hoſtiã. Synodũ calcedonẽſem iuſſit celebꝛari mediãte Marciano impatoꝛe. Tandẽ poſt plures agones bta moꝛtẽ potit. ſepult⁹ apud ſctm petꝝ. Feſtuꝫ eius agitur ĩ vigilia aploꝝ petri ⁊ pauli. Quidã dicũt. 11. apꝛilis. Tẽpoꝛe hui⁹ miſteriũ beatiſſime trinitas euidẽti miraculo in partib⁹ gallie declarat. Cũ eñi quidã eps celebꝛaret: vidit ſup altare tres guttas clariſſimas equalis magnitudinis cadere q ſimul defluẽtes ⁊ ĩ vnũ cõiuncte gemmã pulcerrimã effecerũt quã cuꝫ eps ĩ medio crucis auree poſuiſſet omnes alie ceciderunt.

Terremotus maximus apud Conſtãtinopolim per. 4. menſes ⁊ infans dixit ut cantarẽt Sctus de⁹. ſanct⁹ foꝛtis. ſctus ⁊ ĩmoꝛtalis miſerere nobis ⁊ ſic ceſſauit. Hoc poſtea ĩ Calcedonenſi ſynodo ↄfirmatum eſt.

Eucherius Lugdunenſis epiſcopus doctoꝛ

Seuerus Treuerenſis epiſcopus ſanctus.

Marianus monachus ⁊ plures alij ſancti ⁊ docti viri floꝛuerunt.

Eutropius pꝛeſbyter ſcripſit plura.

Victoꝛinus Maſſilienſis.

Maruchas eps filiũ regis Perſaꝝ a demone liberauit, ⁊ multũ ibi fides creuit.

walleranus eps ſanctus.

Marinus eps Epheſioꝝ.

Juuenalis epiſcopus Iheroſolimitanus.

Anathol⁹ Conſtãtinopolitanus epiſcopus.

Hy duo fuerunt ĩ concilio Calcedonenſi pꝛincipales.

Echi⁹ pꝛinci⁹ contra Attilã pugnat at fugatus eum ⁊ ceſa fuit ibi ſcilicet ĩ territoꝛio aurelianenſi. 180. milia pugnatoꝛum.

Terremot⁹ ↄtinui ⁊ ſigna plura fuerunt. Celum ab aquilone efficitur qſi igneum ⁊ fulgurãtes haſte apparent luna offuſcat. cometa apparet. ⁊ p⁹ pauca apud Tholoſam gallie cuius ſanguis longiſſimus fluxit tota die.

Arcturus rex Britanie nominatiſſimus i victorijs. 460. viros gladio ſuo interfecit ecce dei ſubuenit 7 fidē valde ampliauit. Omneſqȝ terras Frācie. Dacie. Norwegie 7c. ſibi ſeruire coegit. pditur tandem nec vſqȝ hodie ſcitur vbi manſerit.

Dubricius primas Anglie vir ſcūs miraculis clarus poſt hꝰ heremita: coronauit Arcturum.

Iſte Zeno fuit Arrianus 7 totaliter crudelis. contra catholicos ſe dus iniit cum gothis 7 filium Leonis iterficere volens alter ſimilis ei offertur. Ipſe Theodericū puerꝫ poſtea regeꝫ gothoꝝ a pře ſuo i obſidē accepit.

Zeno
anis. 12.

Imperatores.

Helyzei prophete oſſa transferuntur de Samaria in alexandriam.
Marci euangeliſte corpus transfertur ad Venecia de alexandria.
Letanie minores iſtituunť a Mamerto epiſcopo Vienenſi.
Remigius Remenſis eps̄ q poſt Clodoneū regē Francie conuertit.
Perpetuus epiſcopus Turonenſ.
Proſper eps̄ vir clarus ſciencia 7 ſctitate vite de aquitanie terra.
Theodorus epiſcopꝰ Syrie ſcripſit cronicam 7 plura alia.
Cyprianus amſilienſ epiſcopus vir ſupra modū miſericors totū quod habuit fratribus in neceſſitate dedit.
Herſis Acephaloꝝ fuit que impugnauit concilium Calcedonenſe
Meretrix quedā peperit infantes ſeptem vno partu 7 in piſcinam proiecit. quoꝝ vnus factꝰ eſt rex Longobardorum.

Ecdicius ſenator i burgūdia tempore famis. 4. milia paupeꝝ ſuſtentauit 7 celeſtis pmiſſionis vocem audiuit.
Fulgenciꝰ eps̄ Ruſpenſis claret luculentiſſimꝰ doctor: ſcia 7 fide plenꝰ. Afer anglia in flore tp̄e arcturi cui terdena regna ſeruierunt. ſed tēpore pũo. Et nota ſignum infallibile qñ videlicet militaris celſitudo bellū delectabiliť appetit 7 occaſionē q̄rit tūc ſequiť finis cōiter miſerabilis. iuxta illō pphete. Diſſipa gentes q̄ bella volūt. O ſi hoc tēpore Britones q nūc dicūť anglici prudētia vera gubernaſſent totiꝰ Europe dn̄i fuiſſent. ſȝ dū volūt fortiť ɔtra fortes agere: pariť cū fortibꝰ i quos impegerūt ceciderunt. Et ſiquidē miſerabilis victoria qñ victor paucos aut nullos milites retinet. Vnde audacia plurimū nocet qñ pudentia non gubernat. Hic arcturo contigit.

Anno mundi. 4663.

Pape.

Hylariꝰ
p. a. 6. m.
3. di. 6.

Hardus.

Simplicius a. 15. m. 2. d. 7

Tiburtinus.

Anno chriſti. 464.

Iſte Hylariꝰ dedicauit eccliam bt̄i Stephani iuxta Baſilicam: beati Laurencij. Hic conſtituit ut nullus pontifex ſibi ſucceſſorē conſtituat. ut habeť. 8. q. j. Plerīqȝ. ſepelitur in monaſterio ſancti Laurentij. quod ipſe conſtruxit.

Iſte Simplicius diuiſit vrbem in. 7. regiones 7 plures eccliās dedicauit. Hic cōſtituit ut clericus īueſtiturā nō recipiat a layco. qd̄ fuit poſt p alios magis roboratū ut3. 16. q. 6. p̄ totū. Sepelitꝰ i Vaticano

Venetiarum ciuitas inclita conditur aut potius ampliatur circa hec tempora anno. 450. non a paſtoribꝰ ſicut Roma. ſȝ a potēcioribꝰ 7 ditioribꝰ puinciaꝝ aduenis. illic pp̄ter pſecutionē Attile confugientibꝰ. Mirū eſt. 7 ſummo extollendum laudis preconio potuiſſe a tot tanqȝ diuerſis vrbium 7 oppidoꝝ populis conditam ciuitatem per annos mille cum tali incremento ac glorie ſplendore vnanimiqȝ ſagacitate conſeruare.

meretrix peperit
vij infantes

Britones
anglici

Venecie

Diſputatio illa famoſa facta eſt apud Cartaginem cōtra Arrianos iuſſu Honorici reg' cui' ſcripta hn̄tur. ſʒ preualentib' catholicis rex impius Arriana hereſi plenus eos vſqʒquaqʒ pſequitur ſed non impune Nam .8. anno regni ſui pcuſſus a dn̄o ſcatens vermib' miſerabilit' expirauit.

Acbacius ep̄s Conſtātinopolitan' i hereſim cecidit ⁊ dampnatus ⁊ famoſus hereticus fuit.
Eugenius ep̄s Cartaginen̄. Et Felix ep̄s Abritanenſ cū alijs ep̄is preſbiteris ⁊ clericis ⁊ eccl'ie mēbris nūero .4966. miſerabilit' tractant' ⁊ in exiliū mittunt' ab Honorico rege wandaloꝝ. Et totus clerus affricanus fortit' p xpo agoniſauit vſqʒ adhuc.
Dyoniſia cu ſilio Maiorico ⁊ Germana Datiua ¶ Leoncia filia ſcti Germani ep̄i Emilius medicus Bonifacius martires et alij multi martires ⁊ cōfeſſores abſqʒ numero. Multi manib' ⁊ linguis abſciſis recte loqūtur.

Gūtarammūdus rex wandaloꝝ qui poſt Honoricū rexit Eugeniū ab exilio reuocauit. ſed Caſtrimundus q poſt .9. annos ei ſucceſſit iterū eccl'ias claudit. 216. ep̄os exiliāda erga q̄s Symachus papa clementiſſimus fuit. Theoderic' q Arrianus fuit rex gotoꝝ totā ytaliā poſſedit longo tēpore ⁊ quaſdā tyrānides ꝯ fideles fecit. ob qd̄ fuit ꝓiectus p' mortē i os Walcani p iohem papā ⁊ Symachū patriciū: q̄s iniuſte necauit ſm Gregorium in dyalogo.

Iſte Anaſtaſius malū habet teſtimoniū q: fact' fuit heretic' p Acbaciū Conſtātinopolitanū ep̄m. ⁊ cū a papa Hormiſda moueret' per ſolennes legatos ut ab Arriana pfidia diſcederet: rn̄dit. Nos cum ſimus imperator iubere volum' nō autē nobis iuberi. qd̄ arrogantie verbū eterne dānacōis licet iutilis ſubſecuta ē vltio. q: pax p' iuſto dei iudicō fulmie pcuſſus interijt ſenſat' pncipib' ſue veſanie horridū relinqn̄s exemplū. Ipſe etiā miſerabilis fuit nec vnqʒ meruit victoriā: deo pariter odibilis ⁊ hominibus.

Anaſtaſius anis. 26

Inuentio ſancti Michaelis in monte Gargano facta fuit hic.
Solennis ep̄s Carnotēſis vir ſanct' inſignis habetur.
Paſcaſi' vir ſanct' de quo fecit mentionē Gregorius in Dyalogo: q graue ſuſtinuit purgatoriū q: in ſciſmate ptinaciter adheſit Laurentio vſqʒ ad finem vite. ſed ante mortem penituit.
¶ Sancta Brigida in Scocia claret.

Victorianus proconſul martir mirabilit' cruciat' eſt. Et Victoria honorabilis matrona ⁊ alij ⁊c̄.
Fames incredibilis facta eſt que totam Affricam vaſtauit ⁊ alias regiones: occaſione cui' plures ſancti ⁊ ſancte facte creduntur ꝓpter elemoſinas ſuas.

5673. 5683.

Roman' ex patre Felice d' regione Faſciole — Felix 3' a. 8. m. 11 die. 19.

Gelaſi' Afer p' a. 8. m̄. 8. di. 18

Rōnus. Anaſtaſi' us 2' a. 3 menſ. 11. die. 23

474. 484.

Iſte Felix ſctūs eſt ut patet ex ſermone beati Greg. vbi narrat de trib' ſororib' matris ſue Fuit eni atauus ei'. hic dampnauit Acbaciū eo q ad comunionē receperat petrū Alexandrinū ep̄m. Hic ſtatuit q accuſato dande ſunt induciē ut ad rn̄dendum ſe parare poſſit. eo q accuſatores ⁊ iudices tales eſſe debeant q oi careant ſuſpitione ⁊ macula de ipſo fit mentio. 96. di. Oroſius.

Iſte Gelaſius canonē miſſe ordinauit pfationē. hymnos. tractus. orōnes. ſicut Amb. fecit ⁊ int' libros autēticos ⁊ apocrifos diſtixit. 15. di. Sacroſancta Iſpe eaʒ imperatorē excomunicauit q ⁊ excomunicari poſſit oſtēdit. 96 diſt. 2.

Iſte Anaſtaſius primo bonus fuit. ſʒ poſtea ſeductus ē ab Acbacō ⁊ ccīcauit eſt ⁊ ob h' cler' ſepauit ſe ab eo. Et q: voluit reſtituere Acbaciū occulte: licʒ nō potuit diuino iudicō pcuſſ' ē iteſtina egciēdo. 19. di.

Iohes Damaſcen' ſm q̄ſdā fert' hijs fuiſſe tēporib'. Alij dicūt q poſt greg. manū ſibi iniuſte amputatā bta V'go ſibi reſtituit. Multa ſcripta ſtilis reliquit

Anaſtaſius. ⁊ hic videt' ſecūdus infamis papa de toto cathalago pontificū vſqʒ huc q: prim' ſ. Liberius fauebat Arrianis iſte Neſtorianis. vtrobiqʒ cōcurrente veſania imperatoꝝ.

Gelaſius mitta in Miſſa ordinas

Secundus infamis papa

Clodoneus primus chriſtianus rex Francie circa hec tempora baptiſatus eſt a ſancto Remigio. habuit enim vxorem xpianiſſimā noīe Clothildis q̄ fuit filia regis Burgūdie. q̄ ſepi⁹ monuit eū ut relicta ydolatria i ver̄ filiū dei crederet. ſ3 nō adqeuit. poſtea cū bellaret aduerſus regē Almanie corruere cepit exercit⁹ ei⁹. 7 iſuſus lacrimis ait. Ihū xpe quē regina mea predicat eē filiū dei. q ſubuenis i tribulatōe 7 das auxiliū i te ſpe[r]ātib⁹. tuū deuot⁹ poſtulo auxiliū Et ſic habita victoria venit cū trib⁹ milib⁹ ad baptiſmū. Et colūba celit⁹ āpullam cū criſmate attulit. vñ reges Francie vſq3 hodie inungi ſolent. Exēploq3 ei⁹ totū regnū fidē ſuſcepit. Et deinceps ſp victorioſus fuit 7 Gothos ſupauit 7c. cepitq3 extūc deuot⁹ eſſe erga deū 7 ſctos ei⁹ 7 precipue erga ſctm Martinū cui p̄cioſiſ3 equū cū alijs munerib⁹ obtulit. Cūq3 vellet eū redimere iuſſit dari centū ſolidos argēti. ſ3 nullaten⁹ equus monit. Et rex date inquit adhuc centū. 7 tunc equus ſolut⁹ abijt ad nutū regis. tunc cū leticia rex dixit. Vere btūs Martin⁹ bon⁹ ē i auxilio. ſ3 carus in negocio. Et hic videt̄ quaſi ſecūdus Conſtantin⁹ 7 ſecunda Helena rememorari.

Symacbus princeps martir clarus hētur. vir ſctus 7 ſtrenuus q regi Theoderico in iuſto ſepe obſiſtit ob qd tandē ab eo martiriſat⁹ ē cū iohanne papa.

Boetius vir ꝯſolaris incōpabilis ſcie 7 in oī vtute pſpicuus fuit gener predicti Simachi 7 poſt multa q̄ glorioſe geſſit tādē3 exul iugulat̄ ꝑ iuſticia a Theoderico ſepult⁹ papie. dicūt quidā canoniſatū ſb nomine Seueri. Quāta aūt ſcripſit tota xpianitas teſtis eſt. habuit vxorē prudētiſſimā noīe Elphe que fecit ymnū. O lux bine. d̄ petro 7 paulo.

Digniſſim⁹ 7 Gordianus 7 alij multi martiriſati ſunt a Laurentio ſciſmatico.

Genebaldus primus eps Laudunenſ. vir ſctus. hūit primo vxorē quā dimittēs 7 iterato admittens genuit ex ea ſctm virum.

Latro q ei in eꝑatu ſucceſſit mirabilem fecit penitenciam.

Tibrian⁹ ſcotus cū ſuis fratribus 7 ſororib⁹ claret ſanctitate.

Vedaſtus Atrabatenſis.

Leonard⁹ Louiocēſis. 7 Lipbardus diſcipuli Remigij.

Seuerin⁹ abbas Agaunēn. Clodoneum ſanauit.

Lancianus Retbonenſis.

Maxenci⁹ abbas pictauienſ.

Arnulphus epus Turon. martir

Melanius conſiliarius regis.

Albin⁹ vir ſanct⁹ cum alijs.

Victor cū plurib⁹ illuſtrib⁹ qui tūc floruerunt in Gallia.

Marſus.

Lanton⁹.

Euit⁹ abbas Aurelian. qui orabat dñm ꝑ filijs Clodonij 7c.

Cōcilium Aurelian. celebrat̄ iuſſu Clodonei qd ſcts Melani⁹ cōgregaſſe d̄r Et nō ꝙ mlta fuerūt ꝯcilia Ennodi⁹ Titinēſ eps Aurelian

Karilepb⁹ vir valde ſctus q nunq̄ voluit videri a mulierib⁹. nec a regina deuota Francie.

Anno 4693. mundi. 4703.

Pape.

Sardus Symachus ānis 15. menſ. 7. die. 28.

Campanus

Hormiſda an. 9. die. 17.

Anno 494. Chriſti. 504.

Iſte Symachus vir bonus: clerici 7 pauper̄ amator fuit elect⁹ cū Laurētio 7 bis hūit ꝯtencioſum ſciſma cū eodē. ſ3 preualuit iudicio eccl̄ie 7 Theoderici regis. 17. dī. Cōcilia. h ꝯpleuit ymnū angelicū Gloria i excelſis deo. 7 cātari iſtituit 7 multa vtilia ſtatuit. Rex cū Laurentiū ex mīa feciſſet epm Micerinū nō reddidit ſibi vicem iuxta bñficia preſtita. ſ3 iterato erexit ſe ꝯtra eū nec ſic pfecit. q2 cū Symach⁹ ſe plene purgaſſet coram ſynodo de obiectis criminibus cū gloria reſtituit̄ 7 Laurentius cum ſuis damnat⁹ fuit.

Iſte Hormiſda vir miſericordiarū fuit eccleſijs multa ornamēta contulit pauper̄ elemoſinis intentus fuit. Ipſe cler̄ ꝯpoſuit 7 Grecos recōciliauit q fuerāt excōicati ꝑpter hereſim Neſtorianā. Sepultus eſt apud ſanctum petrum.

Sciſma. 4. quod fuit iter Symachū 7 Laurentiū: cauſa fuit diſcordia eligentium ſed Symachus obtinuit iudicio cōcilij in quo Theoderic⁹ rex pſonaliter fuit. q2 maior pars erat ſecū Sed poſt ānos 4. ſurgit iter̄ altricatio in clero ꝑpter crimina obiecta Symacho. Et factū eſt ſciſma. 6. eccl̄ie. ſed cum Symachus ſe purgaſſet coram concilio 7 rege: reſtituit̄ cum gloria. 7 Laurentius dānatus fuit.

Tria faciunt principem gloriosum

Codex iustinianum

Iſte Iuſtinus totus catholicus fuit ꝛ omnia q̄ Anaſtaſi⁹ ꝯ eccl'iam fecit retractauit ſummū pontificē deuote reqſiuit. ſ. venerabilē papam Hormiſdā ꝛ libēt' eidē obedire velle itimauit qḋ ꝛ factū ē. q2 cū German⁹ ep̄s Capuanus ad eū veniſſet ex pte pape ut ep̄os de exilio reuocare ſtatī fec̄ cū magna leticia eū ſuſcipiē do. Ipſe mag⁹ feciſſet p fide niſi eū tyrānidis Theodorice impediuiſſet.

Iſte Iuſtinianus excellentiſſim⁹ fuit p omnia. Nam in ipſo concurrerunt tria q̄ principē glioſu3 faciūt. ſ. ſapiētia. potēcia. ꝛ religioſa mens ad diuinū cultū. Per primū hoſtes ſupauit. p ſecūdū iuſtis legibus ordinauit. p terciū deū gl'ificauit eiuſq3 miniſtris ecclias edificando opes plures donauit. Nota q2 leges ciuiles que romane dicunt' ante iſtum inſignem vi3 nimis plixe fuerūt. quas ipſe admirabili breuitate correxit ꝛ ad. 12. libros coartauit ꝛ de oībus vnū codicē ordinauit. quē codicē Iuſtinianū appellari voluit.

Iuſtinus prim⁹ annis. 9.

Iuſtinianus p̄mus ānis. 18

Arator poeta floret.

Priſcian⁹ grāmatic⁹

Priscianus

Germanus Capuanus ep̄us claret. vide in Dyalogi Gregorij

Rigor Boiacēſis ep̄s q mortuū ſuſcitauit.

Fuitus etiam ſanct⁹ abbas Carnotēſis hys floret temporib⁹.

Gregorius Eps uxorem habens

Solinus Sydoni⁹ doctor magnus multa ſcripſit.

~~Claudius ep̄s Vienenſis nobiliſſimus inter doctores.~~

Cassiodorus

Caſſiodor⁹ glioſus vir ꝛ doctor luculētus fuit primo ſenator cācellariuſq3 regis Theoderici. deinde monachus plura ſcripſit.

Totila rex Gothorū multas exercet tyrānides ꝛ pene tota ytalia deſtruitur

Victor Capuan⁹ ep̄s q Ciclos paſcales ſcripſit.

Gregori⁹ ep̄s Lingonēſ de ſenatorib⁹ pri⁹ habuit vxorē

Nicecius treuerenſis.

Domicianus tungrenſis.

Clodoaldus fili⁹ regis Francie preſbyter ſanct⁹ monaſteriū condidit.

Bellisarius princius comes Iuſtiniani mirabilit' de Perſis triūphauit deide miſſus ad Affricā wandalorū gentē ꝯlenit. Dehinc Romā liberauit a Gothis que p totum annū obſeſſa fuit. regem etiam Gothorum cepit ꝛ ad imperatorem duxit. Et roma ſepius capitur a Gothis ꝛ quaſi ad nihilum redigitur

5713.

5723.

Pape.

Iohānes martir. j. ā. 3. me 9. di. 18. Tuſcus.

Felix. 4⁹ ā. 4. m̄. 2 die. 13. Sami⁹.

Bonifaci us 2⁹ an 2. die. 26. Roman⁹.

Iohēs. 2 an. 2. m̄. 4. di. 6 Romnus

514.

524.

Iſte Iohes ſctūs eſt martiriſatus a Theoderico arriano cum Symacho ꝛ alijs eque catholicis viris cuius feſtū agit'. 27. Maij. Rex āt breuiter p⁹ a dn̄o pcuſſus morit'. ꝛ ī os vulcani ab eiſdē pijcit'. Hic ī cuſtodia afflict⁹ morit'

S benedictus

Sctus Bn̄dict⁹ p2 maxim⁹ claret toti⁹ eccleſie fulcimentū ꝛ norma religionis. Hic vir venerād⁹ iclitiſſimos hūit diſcipulos ꝛ plēs nūero ꝛ obtinuit orbē tra3 ꝛc. Ei⁹ vitā ſcribit btūs Greg. in. 2. Dyalogorū

Iſte Felix iuſſit infirmos inūgi an̄ trāſitū. Dn̄ p3 ꝙ vnū ſepe ſtatuitur q2 non ſemp fit executio. ꝛ g̊ ncc̄e ē ſepius replicari. aut forte inoleuit qḋ prius ſtatutū fuit. De3 pncipalit' p xp̄m iſtitutū ē q2 oīa ſacra p xp̄m tradita ſſ' ecce

Iſte Bonifaci⁹ ſtatuit ut clerici ſint diuiſi a laycis in celebratōe miſſe. Hunc qdam libri dicūt electu3 in diſcordia cum Dyoſcoro ꝛ fuit ſciſma. 28. dieb⁹. ſ3 mortuo tūc Dyoſcoro Bonifacius obtinuit. alij dicūt ꝙ h̄ ſit fcm̄ tp̄e Siluuij ut infra patebit.

Iſte Iohes cū Iuſtiniano impatore magnā hūit pctationē an ī xp̄o vna ul' due eēnt nature. p hāte āt papa ꝙ due. ipator ait. aut ꝯſenti nob aut ī exiliū ibis. tūc pp̄a gaudēt' dixit Ego ad Iuſtinianu3 ipatorē xp̄ianiſſimu3 venire deſideraui. ſ3 ut video Dyocleciānū pſecutorē iueni. tn̄ minas tuas ī nullo timeo. tūc impator hūiliauit ſe pſtrat⁹ in terram ante papam.

Perſecutio ite3 in Affrica fit catholicis a wandal' Arrianis epis quibuſdā lingue abſcindebant' ꝛ tn̄ licte loquebant'.

Anthonij abbatis corp⁹ iuenit' ꝛ ī Alexandriā tranſfertur.

lib' institutionum Digestorum seu pandectarum
Autentice

X Fecit etiā libꝝ Inſtitutionū quē in .4. diſtinxit li. ros Nouas q̄ʒ leges quas ipſe fecerat ī vnū volumē redactas nouellas vocari voluit que cōiter autētice appellant᷑. ⁊ ſunt ꝑ collatiōes diſtincte. Omniū etiā magiſtratuū ⁊ iudicū ſeu iuriſcōſultoꝝ leges quaꝝ duomilia libroꝝ eſſe dicebant᷑ grādi labore abbreuiari fecit. ⁊ ad numeꝝ libroꝝ .50. redegit. ⁊ ipſum libꝝ digeſtoꝝ ſeu pādectaꝝ appellari mādauit. Et debet ſcribi p. d. g. ſʒ hodie mirabili errore apud oēs ꝑ duplex. ff. ſcribit᷑ q̄ſi ꝑ miſteriū dicat᷑ q̄ſi cōis error faciat legē. Cauſa autē ē. qꝛ. d. g. antiqtus quandā ſilitudi- nem in ſcribēdo habebāt cū. ff. duplicato. Hijs legibꝰ totꝰ mūdus extūc ⁊ deīceps vſqꝫ nūc ordinat᷑ ⁊ regit᷑ paucis exceptis q̄ ꝑ ſacros canones ſunt ꝓhibite tanq̄ꝫ mortifere. qꝛ cū lege dina nō poterāt ɔcordari. aut nō ɔueniūt xp̄iā- noꝝ moribꝰ. Et h̄ idē tanq̄ꝫ verus catholicꝰ deſiderauit ab eccl̄ia fieri dicēs. Non dedignant᷑ leges hūane ſacris ca nonibꝰ obedire. Plurime etiā leges ſunt canoniſate ꝑ qd̄ eccl̄ia ſummā oñdit exēplaritatē hūilit᷑ ſe ſummētes legibꝰ humanis inquātū nō impediāt ɔſecutionē ſui finis q̄ ē vita et̄na quā ꝓmiſit deꝰ cuſtodiētibꝰ legē ſiue mādata ſua.

Caſſius Narnienſis epiſcopus.
Medolardus Nouionenſis.
Maurꝰ diſcipulꝰ ſcti Benedicti.
Roanꝰ ſimilitmer ⁊c̄.
Gyldardus ep̄s Rothomagenſ frater ſancti Medardi.
Germanus pariſienſis.
Eleutheriꝰ Tornacenſis in Gal lia claruerunt.
Theophylꝰ q omagiū dyabolo fecit. ſʒ ꝑ bt̄am ỽginē Mariā re- conciliatus eſt
Bñdictꝰ iunior q a Totila mul- ta paſſus eſt.

Signa horribilia apparuerūt q̄ dam ſtella ɔtra lunā veniens in trauit. vue de ſambuco naſcūt᷑. hyems grauis fuit ut aues mānu caperent᷑. Fames validiſſima ut mr̄es pueros ꝓprios māducarēt
Celū ardere viſum eſt in Gallijs ⁊ ſanguis ſtillauit a nubibus.
Theodobertꝰ rex Frācie fuit qui bt̄o Mauro tūc abbati Andega uenſi plura dedit. Silr ⁊ Clota- riꝰ filiꝰ eiꝰ. Magnis eni miraculis claruit bt̄s Maurꝰ ꝑ oīa ſicut Bñ dictꝰ magiſter eius mirabilis.

Synodꝰ 4 Cōſtātino- politana ɔ̄ Theodo- rū ⁊ oēs hēticos alios. Hec eſt ſilis autoritate ſicut quatuor: Iſta ſynodꝰ dānauit hereſim Theodori q di xit aliū eē deū veꝝ ⁊ aliū xp̄m. ⁊ ꝙ bt̄a ỽgo nō ſit dei genitrix ſʒ hoīs tm̄ ⁊c̄. Satis cū Ne ſtorio ɔcordabat. Et nō ꝙ ſepiꝰ hereſes vari ant nom̄ iuxta hereſiarchas ſuos. qꝛ hec dcā fuit ī ꝓmitiua eccl̄ia Hebionitaꝝ. ⁊ ſepiꝰ fuit deſtructa ⁊ iteꝝ machinatōe dyaboli reſu- ſcitata. Et ſic de alijs ſilr itelligēdū ē. Sepe tn̄ aliqd variāt aut apponūt ut nō ſit oīno ſil'e. utʒ ⁊c̄. De h̄ vide. 24. q. 3. ca. Quidā

Anno mundi. 5733. — 5743.

Pape.	Agapitꝰ ɔfeſ. p. ā. 2. mē. 11.	Romanꝰ. die. 18.	Silueriꝰ martir an. 3. mē. 5	Campanꝰ die. 11.	Vigiliꝰ ā 17. mē. 6. di. 26. Romanus.

Anno Chriſti. 534. — 544.

Iſte Agapitus plene reuocauit Iuſtinianū ab errore Euticetis. Hic ɔſtituit ꝓceſſio nes fieri diebꝰ dñi- cis. Morit᷑ Conſtan- tinopoli ⁊ relatus eſt romā ⁊ ſctūs ē. cuius feſtum agitur. 22. Aprilis.

Iſte Silueriꝰ martir eſt qꝛ ꝓ fide in exilio interfectus fuiſſe dr̄. ꝓcura tione Theodore ī patricie. qꝛ Anthe miū ep̄m deſtitutum ⁊ ɔdemnatuʒ ꝓpt᷑ hereſim reſtituere noluit. Hic fa ctus ē papa ꝑ vim. Rex eni Gotho rū Theodatꝰ corruptꝰ pecunia mi- nas clero ⁊ ꝓp̄lo intulit. niſi in eius e- lectionē ɔuenirēt. Eius feſtū agitur 20. Iunij.

Iſte Vigiliꝰ male papatū intrauit ſʒ tn̄ bn̄ ſe rexit ⁊ ꝑſe- cutionē ſuſtinuit ſicut Silueriꝰ Gothos ſuperauit glo- rioſe. Tandē ī exilio morit᷑ poſt graues paſſiones in Conſtātinopoli ꝑpeſſas a Theodora. Et credit᷑ martir Feſtūqꝫ eiꝰ agit᷑. 26. Iunij. Ipſe iuſſit ɔciliū Cōſtanti nopoli celebrari. Et fuit p̄ archidiaconꝰ Silueri ⁊ cu- pidus ad papatū dedit modū impatrici qualit᷑ Silue riū amoueret. q̄ eū poſtea peius tractauit. ⁊ ſune col- lo eiꝰ miſſo ꝑ totā ciuitatē trahit᷑ a mane vſqꝫ ad veſpe ram ⁊c̄. Hoc ꝑdixit Belliſariꝰ patricius romanꝰ q̄ Sil neriū iuitus exilauit ſic ingens. Huiꝰ machinator ſce- leris nō effugiet irā iudicis cūcta cernēt᷑ ſʒ de oībꝰ plene poſtea penitēs ⁊ fortit᷑ ꝓ fide agoniſans felicit᷑ vitā finiuit.

Feſtū purificationis inſtituit᷑ apud Conſtantinopo lim ad ſedandā peſtem grauem. Et nota ꝙ ſepius

Herculianꝰ ep̄us Perſinus a Totila ſecto capite matiriſatur. Festum purificatiōis

legunt᷑ eadem feſta īſtituta a diuerſis nō ſine cauſa. qꝛ aut nō ſunt recepta vel īoleuerūt vel aliqd ſupaddit᷑ ⁊c̄. Dicit᷑ ꝙ etiam Sergiꝰ inſtituit vel forte ſupaddit luminaria ferenda.

Festum purificationis

Theophilus

Iſte Iuſtinus bon⁹ fuit ī principio ⁊ bn̄ catholic⁹. ſ; ſuaſu vxori degenerauit ī crudelitatē ⁊ auariciam. ⁊ fact⁹ oībus odioſus: amens efficit̄. Et Narſes qdā Eunuchus vir ſtrenuus ⁊ totus deuotus ⁊ miſericors erat patricius ei⁹ q merito ſue ſanctitatis vbiq; triūphauit. Totilā interfecit ⁊ oēs barbaros deuicit. totāq; ytaliā qetā reddidit. Sed dyabolus īuidēs ei q cūcta bona diſponeret ſuſcitauit cor impatricis. Sophye ɔtra eum ita ut etiam impator īconſulte alienaret ſe ab eo. ⁊ ob illam īgratitudinē ⁊ iniuriā vltus ſe fuit ⁊ ītroduxit Longobardos ⁊ auertit ytaliam ut eſſet ſub impio vſq; ad tpa Karoli. Notabile exemplū eſt h̄ ne princeps audiat īuidas mulieres per q̄s dyabolus ſepe ſolet facere qd̄ p ſe non poteſt.

Iuſtinus ſecund⁹ ānis. 11.

Tēplū ſcte Sophie maximū in Conſtātinopoli extruit̄ p iuſtinianū. Putat̄ q a ɔ̄ditione mundi non ſit tale opus ita ɔplete factum. Ibi eſt imperator ſepultus in pace chriſti.

Tpa ſatis turbulēta ⁊ mortalitas mag̃ In ytalia q̄z diu fuit imperiū biptitū: fuerunt turbationes ɔtinue. Et btūs Gre. ſepi⁹ facit mentionem de hijs.

Puer quidā iude⁹ circa hec tēpora cū alijs pueris xpianorū ɔ̄iōnē accepit q̄ ppter pater indignatus: ipſum ī fornacē piecit. ſed illeſus exiuit dicens. Mulier illa que in eccleſia eſt depicta puerum tenens in brachijs. pallio ſuo ignem excuſſit.

Iudeus q̄dā iſto tpe imaginē crucifixi telo trāſfixit occulte ⁊ ſanguis exiuit ⁊ iudeum tinxit. ſ; xpiani h̄ comperto ipſum lapidibus cōtinuo obruerunt.

Stephani ſcti ptho martiris oſſa ōlata ſunt Romā ⁊ in vna tūba cū ſcto Laurēcio locata.

Machutes diſcipl's ſancti Brandani mirabilia fecit.

Sampſon eps Dolon̄.
Ethbin⁹ britānicus.
Similan⁹ abbas.
Baſolus abbas.
Sindolphus preſbyt̄.
Singalot⁹ preſbyter ⁊ alij ſancti floruerunt.

Baſimūda regina Frācie vxor Hylpici regis q̄ ī nocte iugulauit eā ſancta mulier miraculis claret.

Paulus Leonenſ eps.

Gregorius Turonenſ eps expoſitiones ſacre ſcripture fecit.

Magloꝛius eps Dolenſ ſcti ſampſonis ſucceſſor.

Amādus vir ſctus. poſt eps Traiectenſ.

Fortunat⁹ poeta ytalic⁹ ⁊ eps Picta. multa ſcpſit.

Leander Gothos ɔuertit poſt eps Hyſpalenſ cui Gre. miſit libros Iob.

Gregorius fili⁹ Gordiāni ſenatoris clarus habet̄ q ſex monaſteria in ſicilia fundauit ⁊ vnū In vrbe fit monachus ex pretore et poſt diuinitus papa eligitur.

Anno mund. 5753. — 5763.

Pape. — Pelagi⁹ p. ā. 4. m̄ 10. di. 18 — Rōn⁹ — Rōn⁹ — 27 — Iohānes 3⁹ an. 12. me. 11. di

Ytalia tēpore hui⁹ potificis abſoluit̄ a iugo Conſtantinopolitano. Et ceperunt romani ɔ̄nari p patricios. Et fit regnum ytalie habitacio Longobardorum.

Anno chriſti. 554. — 564.

Iſte Pelagius ſtatuit q heretici ⁊ ſciſmatici debeāt per ſecularē ptatem arceri. 23. q. 5. Relegētes. ⁊ plura alia. Hic diffamat⁹ ⁊ culpatus fuit de morte Vigilij. ſed coram omni pplo tangendo crucem ⁊ euangelium ſacramēto ſe purgauit.

Agericus Virdunēſis eps clarus habetur

Radegūdis Francorū regina vxor Lothar ij claret ſanctitate q̄ poſt monaſteriū intrauit.

Brādanus in Scocia claret vir ſanctus pater triūmiliū monachorum.

Leonardus heremita ſctūs Cenomanenſis fuit.

Colūbanus pater venerabilis clarus habet̄ ī Hybernia. ⁊ poſt venit in Burgundiā: conſtituens ibi monaſteriū Luxouienſe. ⁊ factus eſt in gentem magnam.

Mons magnus in Gallijs mugitū dedit diſcuſſus ab alio monte. ⁊ cū hominib⁹ ⁊ eccleſijs in Rodanū precipitatur.

Iſte Iohes reſtaurauit cimiteria martirum ⁊ ecclīā btōrū aplorū Philippi ⁊ Iacobi. In dieb⁹ ſuis multa apparuerūt pdigia ⁊ ſigna īſolita ſignificātia cladē futurā qualis nūq; fuiſſe putat̄. Tandē poſt multa bona opera moꝛit̄. ſepultus apud ſanctum petrum.

Pugna ſcta oritur inter Germanū epm pariſienſ ⁊ Childebartū regem Francie quorū qlibet certabat ad ſubueniendū debilib⁹ ⁊ paupib⁹. Et qr vn⁹ alium preuēnit nō modica certacio erat inter eos O vbi manſerunt hec.

Acies ignee viſe ſt̄ in celo de qbus Greg. i omel. Et de veſtibus quorūdam verus ſanguis effluxit domus etiā cuiuſdā aſperſa ſanguine apparuit. et ſigna in vaſis que non potuerunt ablui.

History of the World by Werner Rolewinck

Printed at Memmingen in 1482.

Iſte Tiberius vir ſanctus fuit miſericordiſſimus multas eccłias reſtaurauit. Gratꝗ tam pfuſus in munerib⁹ largiendis ut vxor eius ſibi diceret ꝙ dilapidator eē bonoꝝ imperij. Cui ille. Cōfido ī dño ꝙ fiſco noſtro non deerit pecunia ſi de hijs q̄ dñs nobis cōtulerit elemoſinas faciēdo theſauros congregamus in celo. Et ſtatim p⁹ cū vidiſſet crucē ſculptā in pauimento ait. Leuate tabulā qꝛ indignū eſt ut crux pedibus cōculcetᷣ que debet cū reuerētia in pectoribus et frontibus fideliū poni. Ibiqꝫ maximū repperit theſaurum. Ipſe Perſas vicit.

Impatores. — Tiberi⁹ ſecundus annis.7. — Mauricius grec⁹ an.22.

Iſte Mauricius habuit filiam Tiberij nomine Conſtanciā quam ei pater eius tradidit cū imperio dicēs. Sit tibi imperiū meū cū hac puella vtere eo feliciť et habe ī mēte equitatē et iuſticiā precipua eſſe inſignia optimi impatoris qb⁹ dictis piiſſim⁹ Tiberi⁹ expirauit. Maurici⁹ aūt ſumpto imperio multū vtilis fuit reipublice. Tandē cū bto Gregorio nimis detraheret et mortē cōminaret cōtra ſe diuinā puocauit iram. meritis tn̄ beati pontificis hic punit⁹ fuit eo ꝙ quotidie p ſe oraſſet. Fuit eni expulſus de regno fugat⁹ ad inſulam quandā et ibi cū vxore et duob⁹ filijs p Focā interempt⁹ eſt. Si bn̄ fuiſſet doctrinā ſoceri ſui illum añ pedes ſuos habuiſſet pſtratū quē nūc ſup ſe ſenſit leuatū. Tn̄ de ei⁹ ſaluatiōe bona ſpes eſt pter cauſam dictam.

Hermingildis filius regis wiſegothorum et Hyſpanoꝝ conuertiť de infidelitate Arriana ad catholicam fidem a patre ſuo rege martiriſatus eſt.

Hoſpitius et qdam winnatus Brito clarēt ī Gallia ſanctitate.

Johannes elemoſinarius clarus habetur epiſcopus Alexandrinus ſic dict⁹ pter elemoſinas quas faciebat. Quid vltra? Quod habuit hoc totum dedit.

Rethareduſ rex Gothoꝝ quem hyſtorie tradūt virum fuiſſe virtuoſum cum eſſet Arrianus in cōcilio Toletano .74. patꝝ cōuerſus ē ad veram fidē et cū eo tota gens Gothoꝝ monitu et induſtria Leandri epi Hiſpalenſis Magna grā in pplo barbaro. qui hucuſqꝫ malā habuere famā et nunc ſanctos habere incipiunt.

Anthiochia ſubuertiť p angelū dei q in veſte alba apparuit. Et tamen vnus vir elemoſinis vacans liberatus fuit. Quidam dicunt ꝙ medietas ciuitatis ſubruta fuit et aliam vir ille precibus ſuis ſaluauit.

Tunica dñi inconſutilis reperta eſt in Zaphat et in Iheruſalem poſita.

Inundatio pluuiaꝝ maxima fuit ita ut ſecundū diluuiū crederetᷣ iterꝝ venturum. Et ſequiť mortalitas maxima in ytalia que dicitur Inguinaria.

Sanctos barbari

Anno mundi. 5773. — 5783.

Pape. — Benedict⁹ p.an.4. meſ.1. diebus.18. Roman⁹. — Pelagi⁹ 2 an.12. meſ.2. diebus.10. Romanus.

Anno chriſti. 574. — 584.

Iſte Benedictus multas ſuſtinuit pſecutiones et vidit mala gentis pter famam peſtilentiam et hoſtes. qꝛ Longobardi totam ytaliam inuaſerunt. In quibus laboribus mortuus eſt ſepultus apud ſanctum Petrum.

Iſte Pelagius ordinatus fuit abſqꝫ iuſſione principis et Longobardi obſederūt romam et vaſtatio mag fuit et qd male icboatū fuit ſub eo i peius pficiebat pt tyrānidē Barbaroꝝ et peſtem. Iſte miſit Gregoriū ſanctū virū ad diuerſa loca ī negocijs eccleſie expientiſſimū. Tandē in peſte Inguinaria moriť. ſepultus apud ſanctum petrum.

Mirabilia quedā circa hec tēpora ɔtigiſſe narrant̄. Cometa apparuit. puer quadrupes ⁊ alter duos v̄tices h̄ñs nati ſunt hiſāncij ſanguinee haſte ⁊ lux clariſſima p noctē totā videbant̄. Puer naſcit̄ ſine oculis ⁊ manib⁹ q a lūbis īfra erat ſicut piſcis. In Nilo apud Egiptū duo aīalia apparuerūt hūane forme vir ⁊ mulier horribilia aſpcū q̄ſip vnum diē. ſol a mane vſq₃ ad meridiē miorat⁹ ē de t̄tia pte. q̄ oīa aliqd noui ſolēt ſignare. Quidā putāt q̄ pfigurarūt beſtialē ⁊ mōſtruoſam ſectā ſaracenoꝝ: q̄ qi t̄tiā ptē xpianitat̄ ī breui corrupit. Et nō longe poſt hec tēpora ſurrexit.

Letania maior īſtituit̄ a ſc̄to Gregorio ⁊ angel⁹ apparuit ſup caſtrū Adriani Regina celi angeli cantarūt pmū ⁊c̄. Et grandis illa plaga ceſſauit.

Auguſtin⁹ venerabilis monach⁹ vir ſanct⁹ cum Johe ⁊ mellito ⁊ alijs mittit̄ ad anglicos conuertendos.

Nota q̄ ſepe fit mētio de diuerſis regnis ⁊ puincijs q̄ crebro cōuerſe ſint ad fidem. quia non ſemp in eis pmā ſit fides ppter diuerſas cauſas. Sic de Anglia Frācia Perſia. Judea. In hoc ſingularit̄ Roma priuilegiata fuit. quia nunq̄₃ ibi deficit fides petri.

Furſeus vir ſanctus filius regis Hibernie clarus fuit habitus hoc tempore.

Gangericus Camerarenſis ep̄s claret.

Marculpus abbas Horcācenſis.

Goar vir ſanct⁹ ſup renū claret. Et multi alij vtriuſq₃ ſexus homines fuerunt digne memorie. Vide in regiſtro Gregorij.

Iſte Focas tumultu militū fact⁹ impator dn̄m ſuū mauriciū occidit ⁊ alios plures. Et qr male incepit: peius pfecit ⁊ peſſime ɔpleuit. qr tēpore ſuo romani grauiſſime ɔtra perſas pliantes fugatī ſunt ⁊ multas puincias pdiderūt. Et tandē ipſe ſuperat⁹ ab Eraclio occiſus fuit. ſicut fecit ſic factum eſt ei more ſolito.

Focas annis. 8.

Coſdras rex Perſaꝝ iheruſalē cepit ⁊ alias multas ciuitates ⁊ valde attriuit xpianos. occiſis nonagintamilibus et crux cū Zacharia patriarcha capiunt̄ ⁊c̄. Poſt cū ſe deum putaret interſicit̄ ab Eraclio. di q̄ tāte fortitudinis Eraclius fuit q̄ leones ſepe pſtrauit in arena.

Phara v̄go ſancta ⁊ nobilis ⁊ frater eius.

Pharo comes ⁊ poſt Meldenſis epiſcopus ⁊ frater eius.

Carnealdus ep̄s Lugdunenſis: claruerunt.

Deſideri⁹ ep̄us Viennenſis martir ⁊ ſanctus.

walbert⁹ vir ſc̄tus etiā frater Pharonis diſcipulus ſancti Colūbani ⁊ ſc̄ta Gidethildis vxor Pharonis. ⁊ plures diſcipuli eiuſdē ſc̄ti Colūbani floruerūt. ſ. Gallus. Euſtachius. Attilia. Vealaricus ⁊c̄. Andoen⁹. Hildemacus.

5793. 5803.

Confeſſor.

Pape.

Gregori⁹ p⁹ an. 13. mē. 6 di. 10

Roman⁹ ex patre Gordiano ſenatore nobilis genere: nobilior virtute. ſed ſanctitate nobiliſſimus. ordinis ſanctiſſimi patris Bendicti monachus digniſſimus. Seruus ſeruorum dei. titulus totius humilitatis ſummis pontificibus hic inſtituitur ⁊ pmanet vſq₃ hodie.

594. 604.

Iſte Gregorius dicitur magnus propter plura que excellenter habu. t. ſ. potenciā. diuitias. v̄tutes. nobilitatem. ſapientiam. ſanctitatem. famā ⁊ expientiam. Nihil eum in omni ſtatu latebat puta qui pene in omni ſtatu exercitatus fuit. Sub eo paulatim mala preteritorum temporum quieuerunt. De eius īcomparabili vtilitate qua eccleſie dei vigilantiſſime prefuit plures cōſcripti ſunt libri. Sed ⁊ ipſe doctor principalis vnus de quatuor quanta ſcripſerit tota ſimul teſtis eſt eccleſia. Ipſe deniq₃ ſolus cū beato Fabiano poſt ſanctum Petꝝ diuinit⁹ in toto cathalogo pontificū romanoꝝ ad papatum eſt aſſumpt⁹. Ipſe plura inſtituit ut patet in eius regiſtro. in canone addidit. Dieſq₃ noſtros ī ⁊c̄ Deus in adiutoriū ante inicia horaꝝ dici iuſſit. Totum officium eccleſiaſticū ſtilo pulchriori ⁊ ordinaciori ⁊ compendioſiori modo renouando compoſuit qđ pmanet vſq₃ hodie. Et dicitur Gregorianū de oībus officijs tā epiſcoporum q̄₃ alioꝝ inferiorum prelatorum ſiue ſubditorum. Quid vltra? Quanta gratia emicuerit quanto ſcientie lumine preditus fuerit quantum preſentibus ⁊ futuris exemplo operis ⁊ ſcripturis pdeſſe ſtuduerit, mortalitas lingua aut vix aut omnino non poſſet explicare.

Seruus ſeruorum dei

Iſte Eraclius ex parte bonam ⁊ ex parte malã hz in cronicis famã qz in quibuſdã valde ſe ſancte habuit. ut patet in legẽda de exultatiõe ſcte crucis quõ miraculoſe etiã vicit Perſas ⁊ Coſdrã occidit. ſꝫ poſt victoriã õuerſatus cum patriarcha iacobitaꝝ cũ ipſo de fide diſceptauit: volens eũ ad rectã fidẽ reuocare. ſꝫ pchdolor ab eo deceptus fuit ⁊ icidit i hereſiꝫ monachelitaꝝ i q̃ ⁊ mortuꝰ fuit. Vñ patet q̃ ſtultũ ſit cuilibet xp̄ano excedere ſibi a deo õſtitutã regulã. Q̃ñ eni layci itromittere ſe volũt de illis ⁊ ſilibus piculoſis q̃ſtionibꝰ fidei ⁊ qñ clerici bellis ſe vltro ingerũt. raro aut nunq̃ bonũ fortiť effectũ. Maneat qlibet in vocatione ſua ⁊ exerceat ſe i hijs q̃ ſunt ſui officij. alioqui i ſi in ordinate pcedit: ſpũſſanctꝰ aufert ſe: ſine q̃ nemo quicq̃ boni põt pficere. Similiter de Ozia rege juda. ut ꝫ. z. Parali. z6. Et ſunt exempla plurima quotidie. Deni iſta maledictio venit ſup Eracliũ pp̄ter ſupbiã ſuam. qz poſt illam victoriã pauperes ſibi ſubiectos nimis inhũaniter oppreſſit qđ deo ſemp diſplicet. Et fuit etiam poſt hec nimis infelix ⁊ plura pdidit. Moritur tandẽ infeliciter ydropiſi ⁊ hereſi maculoſe infectus.

Imperatores.

Eraclıꝰ annis. 13. h leones

ſepe percuſſit in arena

Cunibertus ep̄us Colonienſis.
Auſtregiſilus Biturienſis.
Sulpitius Biturenſis.
Johannes Tungrenſis. Oẽs ſancti
Salaberga abbatiſſa mulier ſancta duo monaſteria conſtituit.
Braulio Ceſaraugustanus ep̄us et doctor clarus habetur.
Feſtum omniũ ſanctoꝝ inſtituitur a Bonifacio quarto.

Yſidorus Yſpalenſis ep̄s inter doctores nobiliſſimus multa ſcripta reliquit grauida ſentẽcijs ⁊ auctoritate. Hic vir ſtudioſiſſimus vltra. 70. ſectas hereticoꝝ enumerat q̃ õtra eccleſiã dei ſucceſſu tẽporis ſurrexerũt ⁊ dãnati ſunt a ſanctis patribꝰ viciſſim vſq̃ ad tẽpora hec. vide. zz. q. 3 ca. Quidã. Ipſe etiam machometũ q in hyſpaniã venit capi iuſſit. ſed admonitus a dyabolo fugit.

Anno mundi. 5813.

Pape.	Tuſcus.	Romanus.	Marſus.	Romanꝰ
	Sauinianus annis j. me. 5. 5	Bonifacius. 3ꝰ. meſi. 8. die. z8.	Bonifacius. 4. ã. 6. meſ. 8. die. iz.	Deꝰ dedit. an. 3. die. z0.

Anno chriſti 614.

Iſte Sauinianus ſtatuit pulſum campanaꝝ ad horas diei. Et qz tenax fuit ⁊ ſancto Gregorio detrahere nõ timebat: ab eo pcuſſus interijt. Et hic eſt tertius de toto cathalogo pontificuꝫ q formidabili morte ⁊ culpabili vita notatus eſt vſq̃ hic.

Iſte Bonifacius ſtatuit ut nitidꝰ pannus ſuper altare poneretur.

Iſte Bonifacius õſecrauit panthеon. i. tẽplum omniũ deorum vbi xp̄iani plectabãtur a demonibꝰ. Et eſt pulchra ſimilitudo quõ ſpũſſanctus ex malis inſtitutis paganorum ſcit eligere ſanctum exercitũ deuotionis. q̃ſi medicina fiat ex veneno vbi im pij colebãt oẽs demones: ibi xp̄iani colũt omnes ſanctos. ſic ars deluditur.

Iſte Deus dedit fuit vir ſanctiſſimus dum quendam leproſum oſcularet. ſtatim mundatus ẽ multa bona ſtatuit.

pulſum campanaꝝ

nitidum pannum ſup altare poni iuſſit

Pantheon templum omnium deorum

Mahometus

Machometus deceptor orbis. pphͤta falſus. mundus ſathane. precurſor antixp̄i. ↄplementū hereſiū ac totius falſitatis pdigium circa hec tēpora veſaniā ſuā oſtentare incepit. Fuit enī magnus ⁊ mercator viliſſim⁹. Et fact⁹ pnceps latronū. ſubtiliter Arabes ſibi attraxit qui tūc valde ab Eraclio grauabanť. Perſas vicit ⁊ gentes alias multas quibus dedit legē ſuam: dicēs ſe eſſe pphͤtā ſanctus a deo miſſus ⁊c. Hoc eum docuit quidā Sergius apoſtata tam a fide ꝙ̄ a ↄuerſatione monaſtica qui ipſum legē compoſuit. Hic velut alter Jheroboam decē partē abſtulit domui Dauid. i. eccleſie xp̄i qꝫ pene totū mundū decepit. Et niſi Karolus ⁊ alij quidā pncipes iuuante deo cultores ⁊ eius cohercuiſſent: totaliť fidem exterminaſſent. Sepius creuit ⁊ decreuit vſqꝫ hodie. ſ. 1460. Finem nouit deus.

Dagobertus vir omnibus bonis moribus compoſitus rex francie fuit cuius tempore eccleſia ſancti Dyonuſij Pariſius diuinitus dedicatur.

Sigibert⁹ fili⁹ reg̃ Dagaberti cū baptiſareť a ſancto Amando traiectenſi epiſcopo reſpondit Amen clare voce infans adhuc quadraginta dierum.

Era Machometi ipſa ē Albigere a qua vtunť precipue Arabes ⁊ alij ſaraceni ē ſcdm Campanū anno chriſti. 621. cum. 12. dieb⁹ poſt conceptionē eiuſdē chriſti dn̄i nr̄i. Jta ꝙ inť chriſti cōceptionē ⁊ hanc eram īcurrerunt dies 226932. Jncepit feria quīta. qꝛ xp̄i conceptio erat feria ſexta. Et nota ꝙ ſaraceni vtunť annis lunarib⁹ quoꝝ quilibet continet. 12. lunationes equales. hoc eſt. 354. dies: ſalua biſextili. Nam in triginta annis habent vndecim biſextiles quoꝝ quilibet habet. 355. dies ⁊ tunc redit ſicut a principio.

Nota lunatio preciſe. 30. annos habens lunares reducit medias lunationes ad conſimile temporis initium.

Magnobodus Andegauenſis epiſcopus vir ſanctus claruit.

Oſwaldus rex Normannoꝝ. Angloꝝ. Scotorum. Britonum. fuit vir valde ſanct⁹ ⁊ operib⁹ miſericordie deditus. Et vndiqꝫ triumphauit glorioſe. ci⁹ brachiū cū dextera manu quib⁹ elemoſina fecit. integrum pſeuerat apud vrbem Bembamburch. Fuit enī interfect⁹ a Penda Mertiorum rege. Sed poſtea Oſomi frater Oſwaldi eundem Pendā iteremit ⁊ gentem Mertioꝝ ad fidē xp̄i ↄuerti fecit ⁊ victos regno ſuo. i. Anglie ſubdidit.

Anno mundi.			5823.	
	Campanus.		Campanus.	
Pape.	Bonifa- cius. 5. a. 5. di. 13.		Honori⁹ prim⁹ an- nis. 12.	menſibus 11. diebus. 28.
Anno chriſti.			62..	

Vt ecclesia est sanctuarium

Jſte Bonifacius ↄſtituit ut nullus de eccleſia extrahatur Et ut a cholitus nō audeat reliqas leuare. Sn̄ pꝫ quāta fuit olim deuotio in xp̄ianitate. h̄ tunc clericis phibebať qd̄ nūc mulieres etiā indiffer̄ter faciūt ⁊ ceteri qcunqꝫ ⁊c.

Jſte Honorius fuit vir largiſſim⁹. paupib⁹ quotidianas elemoſinas dedit multas ecclias in argēto ⁊ auro ornauit. hic ſtatuit apud ſanctū petrum fieri letanias ⁊ clerum erudiuit ⁊ ipſum honeſtiſſime ordinauit.

Alchoranus liber componiť a Machometo ⁊ trib⁹ magiſtris ſuis qb⁹ dyabolus ⁊ auctoritatē ⁊ induſtriā miniſtrabat. Prim⁹ magiſter erat quidā iude⁹ aſtronim⁹ maximus. Secund⁹ Johānes de Antiochia hereticus. Tertius Sergi⁹ Arrianus. hij legem abhoiabilem cōfinxerāt. reſecantes quicqd arduū erat i credendo ⁊ difficile i operando. concedentes qꝫ oīa ad que mūdani homines proni erant. ſ. gulam. luxuriam. rapinam. ⁊c. Unde factum eſt ut per potentiam ⁊ dolum deciperent i breui maximā multitudinē hoīm beſtialiū. Et qꝛ lex iſta nimis inhoneſta ⁊ confuſa erat quidam humana verecūdia pmoti plura retractarūt. ac velut expoſitores rationabiliť intpretabanť aliqua nimis menddoſa. Unde quidā xp̄iani etiam lrati hoc colludio decepti fuerūt qui hyſtorias tranſmarinas non viderunt. Quare autem tam infamis homo legifer factus ſit ⁊ talem tradiderit legem: deſup duplex ratio redditᷣ. Prima qꝛ deus non pmiſit ut aliquis bone fame homo a dyabolo aſſumereť ⁊ legem ſaltem humano modo rationabilē traderet. ſicut nec olim niſi ſerpente vti pmiſſus fuit qn̄ Euam temptauit. Secūdo qꝛ machomet⁹ ſumme arrogatus fuit. ideo qcqd deſiderabant carnales conceſſit. iam ſic iam aliter diſpenſando. Et ex hac colluſione doctrinaꝝ variaꝝ ⁊ contrariarum totus liber confuſus eſt nec aliquo modo concordabilis. Demū idem quaſi coactus reſpondit ꝙ duodecim milia verba eſſent in Alchorano que mendacium continerent. cetera in veritate pſiſterent.

Judeus / Joannes / Sergius

Imperiũ romanoꝝ circa hec tpa vbiq; in orbe terraꝝ cepit deficere irrecupaliter. Nam ĩ oriente Saraceni. ⁊ in occidẽte Gothi dñia ſibi aſſumpſerũt ⁊ deinceps tenuerũt. Itẽ Saraceni de exercitu imperatoris interfecerũt centũ qnq̃ginta milia pugnatoꝝ. Et h̃ iteꝝ maximũ hẽm⁹ exẽplũ ꝙ nihil ſtabile ẽ ſb ſole qn etiã tãta deficit ptas ⁊ prudencia. Cauſa hui⁹ diuerſimode aſſignat̃. Quidã dicũt ꝙ h̃ fecit iſatiabilis romanoꝝ auaricia q ſibi iſubditas nationes iugo ſuitut̃ itolerabili opprimebãt qd oib⁹ pncipib⁹ ⁊ p̃latis timendũ ẽ. q2 q̃diu romani odiebãt auaritiã ⁊ dilexerũt eqtatẽ dominiũ orbis habuerũt. Alij dicũt ꝙ heresis orientaliũ h̃ fecit. vbi cõiter ĩpatores hĩtabãt ⁊ ſepe cũ puerſis p̃uerſi facti ſũt. Nec ẽ quicq̃ ꝙ ita neq̃at occaſui ſubiacere q̃ vera religio. ſ; necq; ĩ pncipe aliqd lucidi⁹ q̃ recta fides.

Alij dicũt ꝙ cã hui⁹ defect⁹ fuit ſupbia dñoꝝ: q ſubiectos deſpiciebãt. canes aut aſinos nũcupando

Imperatores. vel ſil'r. ppt̃ qd pudore ⁊ dolore ĩcitati: erexerũt ſe ⁊ fecerũt qd cernim⁹. Forte oẽs hec ſil' ſunt vna cã q2 p qd aliqd naſcit̃ p ei⁹ oppoſitũ deſtituit̃. Et ſic oẽs q̃tuor monarchie defecerũt: ⁊ nõ reſtat alia niſi antixpi cui⁹ aduentũ ds nouit. Interim dominia diũſimode hincinde variant̃ in particulari ⁊c̃.

Dagobertus rex francie ĩterfecit anglicos: q tunc ſaxones dicebant̃. qẽs excedẽtes menſurã gladij ſui. Putant qdã ꝙ hec crudelitas francoꝝ fuit cauſa et'ne inuidentie ⁊ diſſenſionis angloꝝ cõtra frãcigenas: non ſine damno vtriuſq; vſq; hodie. Mittat pius dominus ſpiritum pacis inter eos ⁊ alios.

Aidanus epiſcopus claret in anglia ſanctitate: diſcipulus ſancti Columbani

Eligius aurifex ſanctus vir pater fuit ſpũalis iſtorum qui multa monaſteria fundauit in Francia. omnes ſancti. Cepuit fides in oriente ⁊ feruet hic in occidente.

Ado. Rado. Dado.

Agilis abbas ſancti's reſbarie monachus primus.

Aurea ſancta abbatiſſa pariſius claret. Prefuit. ccc. puellis iuſſu Eligij viri ſancti.

Erubertus rex anglie primus ydola ibi deſtruxit. Et Sirebotus Gothorum rex iudeos ad fidem conuertit.

Anno mundi. 5833.

Pape.	Seuerinus an. p mẽſ. 8	Romanus. di. 28.	Iohãnes q̃rt⁹ an. j. mẽſ. 9.	de Dalmacia. die. 18.	Theodorus p. a1. 6.	Grecus. mẽ. 5. di. 8

Anno chriſti. 643. 643

Iſte Seuerinus fuit vir benignus ⁊ ſanctus. amator cleri. erga pauperes largus. erga regimẽ eccleſie diligens. quam in prediis ⁊ ornamentis mirabiliter ampliauit. Quo tempore quidã Mauricius cum ſuis ſatellitib⁹ eccleſie theſauros diripuit. infelix ſacrilega non veritus miraculũ grãde. Nam cũ totã vrbem incitaſſet contra Seuerinum Lateranenſe. nullus potuit epiſcopum non dico infringere: ſed nec intrare quidem. Quod videns pace ſimulata tandem pfecit qd intendebat accipiendo qd pro ſuſtentatione pupillorum ⁊ viduarum ⁊ pauperum chriſtianiſſimi imperatores illic poſuerant: ſed omnia infeliciter perierunt. Trecius fuit particeps ſacrilegij huius factus cui miſit partem de pecunijs delatis. Sed o q̃ multipliciter pro huiuſmodi dampnificati fuerunt.

Iſte Iohannes multa milia hominũ de ſeruitute redemit eccleſie theſauris pia mot⁹ intentione per Hyſtriam ⁊ Dalmaciã. Hic fecit adduci reliquias ſanctoꝝ Vincencij ⁊ Anaſtaſij ⁊ alioꝝ martirum ⁊ rome collocauit.

Iſte Theodor⁹ ſup omnes miſericors fuit ⁊ largiter benign⁹ amator pauperum. Iſte ſtatuit cereū benedici in ſabbato ſancto. Et Paulum Conſtantinopolitanũ epiſcopum qui aperte catholicos cruciauit anathema pertulit.

Nota diligenter φ multa mala sequūtur qñ dominium turbat. Hoc ſupra de Aſſyrijs 7 Medis 7 Perſis clare patuit 7 Grecis 7 alijs ſimilit' 7 crebro de romanis ſ3 precipue. Nam Saraceni Affricā 7 Siciliā inuadētes cū nō eſſet q tyrānidi eoꝝ reſiſteret. etiam Hyſpaniā ſibi ſubiugarūt. vndiqꝫ xpianū nomen delendo in qua turbine multi martires effecti ſunt q conſtātes pmanſerūt. Et fuit tribulatio magna. Turbato eni dominio mali hoīes aſſumūt audaciam malefaciendi 7 ſe 7 alios deprauandi ī vita 7 doctrina 7 ad pplos 7 ad pncipes corrūpendos. Et eſt reuera horrendū ſpectaculū qualit' miſerabilis iſte mundus agitatur ſine intermiſſione. An non ſatis duꝝ eſſet poſt labores 7 erūnas tandē mortis dominio ſubiacere niſi etiā tot cladib' 7 terribilib' plagis continue laniarit. Nō ſufficit hūano generi ſemel a deo dānationis diram accepiſſe ſentenciam niſi 7 plurimas ſibi peccando ſupaddat. Solū igit' peccatum eſt cauſa miſeriaꝝ haꝝ. diuina ſeueritate iuſte ſe vindicante. Verū nemo ſic cogitet quaſi hec digna ſit retributio p tantis piaculis. ſed reſpectu futuroꝝ que peccatorib' debent' iſta ſunt quaſi quedā ſuauia preludia. O qs finis illoꝝ qui nō credūt ſi etiam tanta hic paciuntur electi.

Conſtantinus t'tius ānis. 27

Iſte Conſtātinus fuit filius Conſtātini filij Eraclij q quarto menſe imperij ſui a nouerca ſua. veneno extinctus fuit. Et ideo qꝛ breue temp' rexit non fit mentio de ipſo. Iſte aūt Conſtātinus ſucceſſit ei. nouerca illa cū ſuis eſt exiliata. Et fuit peſſimus tyrann' 7 hereticus doloſus 7 totus īuidus 7 catholicis infeſtus nec Martino pape pepcit. Cōtra Longobardos exercitū ducēs ſuperat' ē. Et romā veniens cum reuerent' eſſet a Vitelliano papa 7 ciuibus ſuſcept': nō retribuit iuxta bñficia ſibi impenſa debitā viciſſitudinē ſicuti decet principem. inſup 7 tyrannidē magnā 7 ſacrilegia ppetrauit oīa pulchriora deijciēdo 7 trāſportando. Quare tandē ī balneo a ſuis militib' q ei' malicia noluerūt diutius tolerare īterfect' fuit. Et ſic miſerabilit' viuens īfeliciſſime mortuus ē more ſacrilegoꝝ 7 tyrannoꝝ: deo iuſte iudicante ſuos.

Iudocus filius regis Britānie heremita ſanctus claret.
Iheruſalē capta fuit a Machometiſtis quibus Humarus preſuit qui ī loco antiqui templi nouū erexit ſupſticioſū 7 pphanum ablata prius cruce.
Londoaldus vir ſctus claret. q beatū Lambertū docuit

Reginalpha v'go ſancta claret in Gallia.
Seuera abbatiſſa ibidem ſoror eius.
Gertrudis cognata eorum.
Et ſanct' Forſe' cū duob' fratrib'. ſ. Foliano 7 Vltano. oēs filij reg' Hibernie venerūt ī Gallijs: ſcti.

Arnulphus vir beate vite pater Pipini. dux Lothoringie. deinde heremita. poſt eps Metenſis. Ei' vxor ſcta Doda Treueris īcluſa xpo vacabat. Et ſctus Clodolphus ei' fili' eps Metenſis. Dicūt qdā φ fuit auus Karoli magni. ſ3 h mare nō admittit nec ratio tpis cōſonat. ſ3 karolus Marcellus fuit pr̄ Pippini illi' q erat karoli magni pater.

5843. 5853

Tuſcus. Martinus pm' an. 6. meſ. j. die.

Romanus. Eugeni' p an. 2. m ē. 8 die. 22.

Campanus. Vitellian' an. 14. meſ 8. die. 2.

644. 654.

Iſte Martinus ſanctus eſt 7 fortiter p fide agoniſauit Dum quidam eu3 extracto gladio īterficere vellet ad huc ante altare oſtitutū. ſtati3 cecus efficitur. Ipſe ouocata ſynodo in vrbe dānauit Syꝝ. Sergiū. Alexādrū. Pirrū 7 Paulū hereticos. Qua Conſtantin' eum in exilium miſit. Ei' feſtū agit'. 10. nouembris.

Iſte Eugenius ſanctiſſime vite fuit. omnibus amabilis et benignus. ſepultus apud ſanctum petrum.

Iſte Vitellianus cantū romanoꝝ compoſuit 7 in organis ocordauit. Ipſe etiam habuit grām impatoris q ſuis pdeceſſorib' offenſiuus fuit: tn̄ poſtea nō ſic pmāſit. Nec vſqꝫ huc potui inuenire φ vnqꝫ eccl'ia romana habuit plene poſt mortē Conſtantini magni dominiū vrbis 7 alioꝝ q ipſe otulerat niſi forte tēporib' quoru3 dam pſſimoꝝ pncipū paucoꝝ. imo iſte Vitellianus p magna grā accepit φ impator iſte peſſim' priuilegia eccl'ie ofirmaret 7 tn̄ poſt īfregit.

Rodoaldus epiſcopus Treuerenſis.

Forſius latinacum cenobium fundauit. Et Foillan' Foſſenſe monaſteriū erexit dono ſcte Gbertrudis. vbi idē martirio coronatus quieſcit.

Sigibert' rex francoꝝ duodecim monaſteria fundauit. Et fit magn' fruct' in Francia 7 Anglia per ſanctos viros.
Nauta qdā negādo paupi panē: hac pēa pcutit' ut oēs ei' panes ī lapides oūterent'. ſicut idem paup ei imprecabat'.

Ignis cecidit de celo ⁊ iris magna apparuit. ut putarēt hoīes ɔſumationē ſeculi aduenisse. ⁊ ſigna in gentilia fuerūt ita ꝙ areſcebāt viuētes ꝑ timore. ꝓpter tonitrua ⁊ fulgura ⁊ ictus eoꝝ maximus ⁊ aquaꝝ inundationes incōpabiliter exceſſiuas. ⁊ periȷt inūera hoim ⁊ aīalium multitudo. Et ſequit̃ peſtilencia grauiſſima cum ſigno ire dei. Cūctis eni; viſibilit̃ apparuit ꝙ vnus angelus bon⁹ ⁊ vnus malus romā nocte circūierunt. ⁊ q̄t vicib⁹ dom⁹ aliq̄ pcutiebat̃: tot ex ea ſequēti die iteribāt. Tot tūc moriebant̃ ut etiā parētes cū filiȷs fratres cū ſorib⁹ vnanimit̃ i feretro poſiti ad tumulū portarēt̃. Sepe hmōi ſigna oñdit dñs piiſſim⁹ ad terrorē pctorū. Sȝ vtinā exemplis alioꝝ terreremur ut a peccatis deſiſterem⁹. Dicūt qdā ꝙ hec peſtilētia facta ſit tpe Bñdicti ſecūdi.

Imperatores. Clodeus rex Francoꝝ irreuerenter corpus ſancti Dyoniſiȷ diſco operiēs ⁊ os brachiȷ eius fregit et furtiue deportauit. ob qđ in amenciam verſus fuit

Conſtantinus quartus annis 17. filius Conſtantini.

Iſte Conſtantin⁹ fuit catholicus ⁊ bon⁹. zelosus p oīa ɔtra hereticos: eccl'ias reparauit ⁊ Greciam romane eccl'ie recōciliauit. Synodū ſextam ɔgregauit i q̄ pmiſſum ē grecis preſbyteris vxorib⁹ legitimis vti ac ceteris orientalib⁹ ſȝ occidētalib⁹ nequaꝗ̄ q̄ celibatū volūtarie tēpore Gregoriȷ ⁊ añ ſuſceperūt. Et h ē mature aduertendū q̄tū bonitas principis valeat ad bonū ⁊ quietū eccl'ie ſtatū ⁊ fidei ꝓmotionē. Et ecōtra q̄tā malicia principis noceat: h iſti duo Conſtantini. ſ. pater ⁊ filius clariſſime oñdunt. Hoꝝ ꝑmittente deo Saracenis ⁊ Bulgaris reſiſtere nō valuit. ſȝ cū eis pacem fecit ānua tributa ſoluēdo ita iualuit illa maledicta ſecta. Tandē bona potitus morte tranſiuit ad xp̄m ſepultus in Conſtant̃.

Nota ꝙ ſex ſunt ſynodi principales quaꝝ auctoritas eſt par euangeliȷs. q̄ euangelica veritas p eas declarata ē ɔtra ſex principales hereſes. q̄ nimis iualuerūt ɔtra eccl'iam ꝓpter hereticoꝝ ſubtilitatē ad decipiendū ſimplices ⁊ tyrannidē ad affligandū conſtātes ⁊ terrendū puſillanimes. Iſta aūt ſexta dānauit hereſim monothelitaꝝ q vnā volūtatē ⁊ opationē in xp̄o dixerunt.

Sexta ſynod⁹ Cōſtātinop. 289

Ceſaria regina Perſaꝝ clam ad Conſtantinopolim venit ⁊ ſe baptiſari fecit. Quō rex audiēs mādauit ut rediret. ſed illa noluit donec pacifice veniens cum quadraginta militibus baptiſma ſuſciperet. Nouit dominus qui ſunt eius. Maluit mulier ſancta gloriam tantam abiȷcere q̄ chriſti paupertate non inſigniri. Quis eam hoc docuit in medio nationis praue

patꝝ ɔtra hereſim monothelitarum. Par in auctoritate q̄tuor principalibus prehabitis.

Anno 5863. mundi. 5873.

Pape. Ron⁹. Adeodatus an. 4. menſ. 2. die. 5. — Ron⁹. Domnus annis. 3. menſ. 2 die. 5. — Ron⁹. Bonifacius an. 4. menſ. 2. — Siculus. Agatho ānis. 2. menſ. 6.

Anno 664. chriſti. 674.

Iſte Adeodatus tante fuit benignitatis ut omnē hoiem a magno vſq; ad minorem a ſe conſolatū dimitteret. ſepultus apud ſanctū Petrū. Eius tēpore corp⁹ ſancti Bñdicti ⁊ corp⁹ ſororis ei⁹ ſancte Scolaſtice trāſferūt̃ de mōte Caſſino ad monaſteriū Floriacenſe. Hoc Galli ci dicūt. ſed ytalici oino ɔtradicūt ꝙ adhuc ſit in Caſſino mōte. Maneat pietas. ⁊ reuelabitur veritas.

Iſte Domnus decorauit illum locum ante baſilicā ſancti Petri qui dicitur paradiſus. ſepultus ibidem.

Iſte Bonifacius non habetur in q̄buſdam libris ⁊ ſequens dicitur Bonifacius ſext⁹. Hic dicitur ſcōm quoſdā pfeciſſe paradiſum apud ſanctū petrum. Ratione huius diuerſitatis non repperi.

Iſte Agatho vir ſanct⁹ fuit dum leproſum quendam oſcularet̃ ſtatim mundat⁹ ē. Ipſe recōciliauit eccl'iaȝ Rauennatā q̄ diu rebellis fuit ⁊ nūc ad obedientiam romane eccleſie redȷt edocta ꝙ non ē leue contra ſtimulū calcitrare. Ipſe etiā de cōſenſu principis iuſſit celebrari ſextam ſynodum vbi Greci redierūt ad obedienciā apoſtolice ſedis poſt plagas varias. q̄ tale vnuſquiſq; repperit ſuum inferius qualem ſe ſuo exhibet ſuperiori. Qui bene obedit deo ⁊ prelatis ſuis: ille ſimiliter bonam in ſubiectis ſuis habet obedientiam ⁊ econuerſo. Hec eſt lex diuine iuſticie.

Iſte Iuſtinianus fuit bonus prudēs 7 largus 7 romanoꝝ imperiū nō mo dice āpliauit. eccl'iaſtica officia q̄ꝫ plurimū honorauit. multas leges cōdidit. ſꝫ p⁹ea depuat⁹ cū ſextā ſynodā īfirmare voluiſſet 7 eccl'iam turbare decimo āno ſuo ipſi a leone patricō 7 tyberio 7 gallinito p̄riarcha capt⁹ fuit. p̄uat⁹ q̄ꝫ naſo 7 lingua reḡ expellit' 7 apud criſonā exilio religat'. Et fit mag̃ turbatio i eccl'ia .ppt' ſciſmaticos 7 h'ticos. Nō ꝙ qn̄ i ſūmis dn̄ijs fiūt violētie. tūc errores m'ltiplicāt'. q2 nō ē q errātes corrigat 7 a malo cohibeat. Hoc valde ſepe experta ē ecc'a. Dn̄ fcā ē altricatio int' Leonē 7 Tyberiū 7 p̄ualuit tyberi⁹ 7 leonē abſciſo naſo: exilauit āno t'tio ipſi ſui 7 regūit p eo Iuſtinian⁹ aūt fugit ad ſaracenos 7 bulgares q eū reſtituerūt impio occiſis leone 7 tyberio q h'ticis fauebāt. Et tūc idē Iuſtinian⁹ recōciliauit ſe gremio ſcte m'ris eccl'ie 7 valde penituit. ſꝫ q2 nimis crudelit' vindicauit ſe ꝯ aduerſarios ſuos ita ut etiā inocēti⁹ pueros eoꝝ vellet interficere. ideo interfect⁹ fuit cū filio a Philippo quem ex Traciam.

Iuſtinia⁹
ſcōus an-
nis. 10.

filius Conſtātini ulauerat.

Bulgaroꝝ regnū exorit' qð valde attriuit imperiū A ſchitia eni egredientes. inuadunt.
Collinitus marinū ignē iuenit. Et romani naues ſaracenoꝝ ꝯbuſſerunt.
Theodericus rex francoꝝ multas facit tyrānides. poſt victus eſt a Pippinio.
Stella magna appuit i oriēte 7 magna peſtilētia ſeq̄tur. Et mōs quidā in cāpania eructauit ignem.
Sancta Berta martir 7 abbatiſſa i gallia claret.
Barbildis regina Francie: poſtea monacha.
Geneſius Lugdunenſis.
Preiectus 7 marinus martires cum ſeruo ſuo.
Marclēdis v'go 7 mr̄. p v'ginitate miracul' claruit.
Rex adiulſridus fit monach⁹ p⁹ eps Ludifridenſ
Amathus exulatur
Theodorus archieps̄ Angloꝝ.
Leodegarius Auguſtudunenſis.
Ebilianus epiſcopus ſanctus.
Ediltrudis regina anglie q̄ trib⁹. viris nupta virgo p manſit. 7 alij plures ſancti. Vide in ſpeculo

Vigilius Autiſiodorenſis.
Audoenus Rothomagenſis.
Aufredus heremita.
willibrord⁹ cū. 12. ſocijs venit de Anglia poſtea eps Traiectenſ.
Pippin⁹ p̄m⁹ dux frācoꝝ m'ltas victorias h̄uit 7 Friſones ſupauit. Fuit fide catholic⁹ 7 eccl'e dei ſpeal' defenſor. Deꝫ i vno exceſſit ꝙ adulteriū ꝯmiſit ad tē p⁹. h̄ h̄uit caſtrū colonie qð dcm̄ fuit Capitoliū 7 ē nūc ecc'a b'te marie quā venerabil'. Plectrudis regina frācie vxor ipſi⁹ fundauit 7 cultu regio exornauit. Ipe Pippin⁹ Friſones ad fidē duxit. Floruit etiā h̄ t'pe ſacra v'go. Noitburgis filia ipoꝝ cui⁹ corp⁹ Colonie quieſcit multis miraculis coruſcans.
Iſte Sergius reduxit ad vnitatē ſynodū Aqlegieſem q noluit recipe ſextā ſynod ꝯſtātinopolitanā et fuit grande ſciſma i ecc'a q2 duo vniū ſalia ꝯcilia ꝯ ſe diſſentiebant.

5883. | Syr⁹. 5893.

Leo 2⁹.
ā. 3. meſ.
10. di. 17

Sicul⁹

Bidcūs
2⁹ an. 2.
meſ. 10.

Romanus

Iohānes
q'ntus an
dic. 10

Syr⁹

Zeno an
2. meſ. 11.
dic. 9.

Romanus

Sergi⁹. i
ā. 9. m̄. 8
dic. 23.

684. | 684.

Iſte Leo vir ſctūs fuit greca 7 latina lingua ſufficienter erudit⁹. eloq̄ntie q̄ꝫ ſingularis erga paupes n̄ ſolū mētis pietate. ſꝫ etiā ſtudij labore ſolicit⁹ h̄ ꝯſtituit pacē dari p⁹ agn⁹ dei. Et p vſu pallij archieps nihil pſoluē tencat'. Ei⁹ feſtū agit' 3. Iulij ſepult⁹ i eccl'ia ſcti petri.

Iſte Bn̄dict⁹ fuit p oīa v'tuoſus 7 vita ei⁹ ꝯcordat cū noīe. Ei⁹ t'pe fuit maxima peſtilētia. Hic ab imperatore pijſſimo fcūs ē ppa. ſepe eni iſte honor fcūs ē imparoib⁹ ab ecc'a .ppt' cās varias p t'pe occurrētes.

Iſte Iohes fuit vir ſtrenu⁹ moderatiſſim⁹ 7 ſciencia redimit⁹ de Antiochia.

Iſte Zeno fuit vir valde ſctūs q nec vn̄q̄ꝫ ſe cauſis actibuſq̄ꝫ ſecl'arib⁹ īmiſcuerat erat eni aſpcū āgelic⁹. canicie venerandus morib⁹ qet⁹. r'ligioſe vite ſinōr v'idic⁹: aio ſimplex. Hic elcūs fuit ꝯcordit' ēt laycis ꝯſencientib⁹. Mag̃ eni diſſentio erat q2 cler⁹ itendebat i petꝝ archipſbm. 7 exercit⁹ i theodoꝝ pſbm ſꝫ ſpūſſcūs oim tādē vota ꝯcordauit i iſtū digniſſimū.

Iſte Sergi⁹ magne ſctitat' 7 ꝯmēdabil' vite fuit. Et i elctōe ei⁹ mag̃ diſſētio fuit. nā vna ps cleri elegit theodoꝝ archipſbm. alt'a paſcalē ſꝫ volēte dn̄o. tādē i hūc venerabilem virū ꝯuenerūt. Hic corp⁹ ſci leonis p̄mi trāſtulit wirſenburch reuelante ſibi deo. Ipſe etiā iuenit magnā partē ſcte crucis i loco obſcuro. Et regē anglie q 7 ſaxonū baptiſauit. Agn⁹ dei ter cantari iuſſit ad miſſam. Sepultus apud ſanctum petrum

Hiſpani circa hec tēpora magnifice contra ſaracenos bellare incipiūt 7 diuinitus adiuti terrā puam reſpectiue cōtra totā Affricā defenſarūt glioſo apl'o Iacobo eos adiuuante vſq̄ꝫ in p̄ns. vide generalem hyſtoriam hyſpanie 7 reperies ſolennē cathalogū militū xpianoꝝ.

Sanctus Lambartus filius Apri comitis poſt multa opera ſanctitatis martirio conſummat⁹ eſt a Dodone duce Franie. quia dixit ꝙ ſoror eius Alpayda non eſſet legitima vxor Pippini. quia eam duxit contra fas viuente adhuc Plectrude: Hic eſt zelus Helye ⁊ Johannes.

weſtphalia incipit conuerti ad fidem circa hec tēpora vbi primū ṗdicti duo Ewaldi. ſ. Albus ⁊ Niger ṗdicauerūt. q poſt martiriſati fuerūt i comitatu de Hoya ꝓpe Bremenſem ciuitatem. Corpora eoꝝ tranſlata fuerunt Colonie. Idē q ſup̄ iterato.

Imperatores.

Leo z⁹ inuaſor ipe rij an. 3.

Tiberi⁹ 3⁹ inuaſor imperij an. 7

Juſtiniā⁹ ſi. Cōſtāt annis. 6.

Beda venerabilis preſbyter ⁊ pater grauiſſime autoritatis claret in Anglia. multa ſcripta ⁊ hyſtoriā valde famoſam reliquit. Fidelis laborator in eccleſia vſq̧ in ſenectā ⁊c. Rex Anglie q ⁊ Saxonū. quia Saxones Angliā obtinuerunt. ⁊ ideo nomen inſule mutatū fuit. Hic venit romam ⁊ a Sergio baptiſatus. ſtatim moritur euolando ad Chriſtum.

Ewaldi duo ſancti pſbri ṗdicationis grā de Anglia venerūt i weſtphaliā ⁊ i villa quadā Laer dicta ſuis precib⁹ fontē de rupe traxerūt ⁊ campū ſanctū ſic dictū vſq̧ hodie ɔſecrarūt i vſus pauperꝝ vbi ſepe mira cōtigerunt ɔtra teſtamētū ſctoꝝ volētib⁹ facere ⁊ horribiliter plagati ſunt Et vocant ibi vulgarit dñi noſtri de ſancto campo vel prato.

Friſia conuertitur ad fidem Chriſti vbi primum predicauit ſanct⁹ willibrordus epūs Traiectenſis.

Sancta Oda duxiſſa Aquitanie claret.

Romani multos Saracenos interfecerūt hoc tpe.

Michahelis ſancti archangeli templum in mari cōſtruit ſicut in Gargano.

Sanctus Hubertus tranſtulit ſedem epiſcopalem cum corpore ſancti Lamberti ad Leodium.

Sciſma ſeptimū eccleſie fuit inter Syſinniū ⁊ Diſcotiuꝫ qđ fuit continuatū ꝑ ſucceſſores eoꝝ. Et fuit grandis ꝑturbatio in eccleſia qr tam in impio ꝙ̄ i papatu fuit altricatio ſcandaloſa.

Friſia ad fidem conuerſa

Anno mundi. 5903.

Pape

Rom⁹. Grec⁹. Rom⁹ Syr⁹.

Leo 3⁹ annis. z. menſ. 11.

Johes 6 mr an. 3. meſib⁹ z.

Johes. 7 an. 3. mē. 7.

Syſinnius die 29.

Conſtātinus ꝑ ā. 7. die.

Anno Chriſti. 704.

Iſte Leo factus fuit papa per patrocinīū romanoꝝ ⁊ nō ponit i cathalogo pontificū forte ꝓpter malū itroitū ⁊ ſequēs dr̄ Leo terti⁹ nihil tamen male egiſſe ſcribitur nec papa fuiſſe.

Iſte Johannes ſextus vir ſctūs fuit ⁊ martirio coronat⁹ ē. ſꝫ a quo aut ꝓpter quā cauſam nō iuenitur i hiſtorijs. Putatur tñ ꝙ a ducib⁹ Lōgobordoꝝ. ſ. Boneuētano aut Spoletano ꝓ defenſione iuriū ecclie. Uterq̧ enī iſtorū vexabat eccliam ⁊ terras ei⁹ qr vicini fuerūt ⁊ multos ceperūt. ſepultus apud ſanctum Sebaſtianum ad Catatumbas.

Iſte Johannes ſeptim⁹ eloquentiſſimus fuit facūdia ⁊ erudit⁹ ſciā ora toriū bte Marie ɔſtruxit. in quo ſepultus eſt.

Iſte Syſinnius paꝝ ſupuixit. ⁊ habuit ſciſma ꝯ Diſcotiū. Et cōtinuat nichilominus poſt iter Bonifaciū ⁊ Diſcotiū. Tādē mortuo Diſcotio q ꝑ viꝫ tenebat papatū Bonifaci⁹ reſtituit. Nec fit de hijs memoria qr forte ꝓpt ſciſma i dubiū venit an eēnt veri ſucceſſores bti Petri. Et fuit tribulatio i ecclia vndiq̧. Intus pugne. fores timores ⁊ ecōtra.

Iſte Cōſtantin⁹ fuit vir mitiſſimus ⁊ ita benign⁹ ꝙ ab oīb⁹ amabat. Ipe iuit vltra mare. Conſtantinopolim ad Juſtinianū impatoreꝫ ⁊ cuꝫ magno honore recept⁹ fuit ⁊ Phlippum tanq̧ hereticuꝫ excōicauit. qr ymagines ſctorum deleuerat. Sepult⁹ apđ ſctm petrū

Iſte Philippus fuit hereticus ⁊ prefuit modicis diebꝰ. Et quia interfecit dñm ſuum ip ſe etiã male perijt. Sicut fecit factum eſt ei.

Iſte Anaſtaſius fuit vir bene fidelis ⁊ catholicus. Et quia Philippũ execauit. ideo Theodoſius cõtra ipſum pugnãs deuicit. Et ordinatꝰ ẽ preſbyter quiete viuendo.

Iſte Theodoſius totus katholicus ⁊ humilis fuit. Et preciſe ſicut fecit: factum eſt ei. quia Leo eum depoſuit ⁊ in preſbyterum eſt ordinatus.

Philippꝰ iuaſor ã. vno m. 6 — Hereticus.

Anaſtaſius ãnis tribus. — Catholicus.

Theodoſius anno vno. — Catholicus.

Hereſis ymaginũ ſerpit que ſic dr. quia ymagines ſanctoꝝ que ſunt libri laycoꝝ auferre voluerunt quaſi ydolatrie cultum. Videtur ꝙ moti fuerunt ex inſtinctu Saracenoꝝ. Et ſic patet quomodo eccleſia exercetꝰ continue.

Karolus Marcellus filius Pippini imenſas victorias habuit contra infideles diuinitus adiutus. Fuit victor glioſus p omnia. Sed quia bona eccleſiaſtica ſibi vſurpauit ppter neceſſitatem belloꝝ. ideo in penis infernalibus anima eius viſa eſt cruciari ab Eucherio viro ſancto. O quid?

Duo reges Anglie veniunt Romam ⁊ fiunt monachi imortali domino deinceps militantes.

Aripertus Longobardorum rex vir pius ⁊ miſericors ⁊ iuſtus. Hic ſecrete p regnum ſuum ſolitus fuit ire ⁊ de ſingulis inquirere ⁊ qualem iuſticiam ſui vaſalli populo faciebant exemplum.

5913.

Pape. — Gregorius ſcds ã. 17. m. 8 — Syrus. diebus. 20.

714.

Iſte Gregorius fuit vir caſtus. diuinis ſcripturis eruditꝰ. loquela facundus. conſtans animo. rerum eccleſiaſticarum defenſor ſolicitus. ⁊ hoſtium eccleſie impugnator fortiſſimꝰ. Et nota ꝙ circa hec tempora iceperũt dñi pape plus ſolito etiam i tẽporalibꝰ ſe opponere impatoribꝰ ppter pfidiam eorum ⁊ etiam transferre imperium de gente in gentem put tempꝰ poſtulabat. Hic Leonẽ anathematizauit eo ꝙ ymagines ſcõꝝ exureret. Idẽ nãqꝫ Leo iuſſit iſti Gregorio ut etiam cõbureret. ſed non curauit. imo contra eum audacter iuſſit oppoſitum. Et ſic patet ꝙ deſtructionis imperij principalis cauſa fuit hereſis. Nam ob hoc fideles populi vnanimiter cum ſuis prelatis adheſerũt dño pape ⁊ coegerunt imperatores ceſſare a tyrannide heretica.

In orientalibꝰ regionibus circa hec tẽpora valde defecit vera fides ppter impiam pfidi Machometi legẽ ⁊ p ↄ̃ns oĩs virtus ſapiẽtia ⁊ honeſtas. De qua lege execrabili tot turpia ⁊ carnalia pdiderũt ficticia. ut nulli vnqꝫ ſapientes in rebꝰ diuinis ⁊ hũanis exercitati a principio ei crediderũt. Sꝫ hoies beſtiales in deſertis morãtes ois doctrine proſus ignari. p quoꝝ multitudinẽ aliquos armoꝝ violentia i ſuam legem peſtifer ipſe coegit. vt dicit doctor ſanctꝰ Thomas i ſumma cõtra gentiles li. j. ca. 6. Nulla etiã diuina oracula pcedentiũ pphetaꝝ ei teſtimoniũ phibent neqꝫ documenta veritatis attulit niſi q̃ de facili naturali ingenio cognoſci poſſint nec ſigna ſupnaturalitꝰ facta ahibuit. quin potius vera que docuit fabulis ⁊ falſiſſimis doctrinis imiſcuit carnales voluptates pmittendo ⁊ eiſdem ↄformia precepta tradendo. Et quia voluptati carnali habenas relaxauit. iccirco mobile vulgus facile poſt ſe traxit deo ipſis irato q talem legiſlatorẽ occulto ſuo. ſed ſemp iuſto iudicio ſup eos conſtituit. Dei aſtuto conſilio libros veteris et noui teſtamẽti ſuis ſequacibꝰ nõ reliquit legendos nec diſpu-

Iſte Leo cū eſſet potēs Theodoſiū depoſuit ⁊ ꝓ ipſo regnauit. Et fuit seduct9 ꝑ quēdā apoſtatam ut oēs ymagines ſctoꝝ auferret ⁊ exureret. Quare etiā tā bellis q̄ʒ peſtilētijs ac alijs diffortunijs punit9 fuit. Et q2 correpti9 a Gregorio .3. ptinax māſit, iō totū regnū occidētis ab eo abſtulit: mandās ne ſibi obediret aliqs vectigalia interdicēdo. Et q2 heretice vixit: ſancti viri ei ɔtradixerūt, ⁊ martiriſati ⁊ exulati ſꝫ ab eo plures. Tandē ī pfidia miſerabilit' defunctus eſt.

Pelagius rex hiſpanie grandi miraculo regnū illud cepit recuperare.

Imperatores.

Leo 3 cū Cōſtātino filio ſuo ā 24.

Saraceni ꝓficiūt in peius ⁊ totā hiſpaniā ſibi ſubijciunt. Et niſi karolus marcell9 occurriſſet galliā ſimilit' iuaſiſſent. Et nō ꝙ pluries os deuicit, ⁊ ſemel .300. milia ⁊ vltra de ipſis occidit. De ſuis .1500. tm̄modo proſtratis.

Trāſlatio ſcti Auguſtini de Sardinia ī papiā ſolēniſſime fcā ē ꝑ lūbardū regē lōgobardoꝝ dolotū.

Conſtātinopol' a ſaracenis obſeſſa fuit ſꝫ ꝑ btā ⁊ virginē liberat'. Et cuidā heremite viſio oſſa ē d̄ ioſeph q dn̄m ſepeliuit. Et poſt paucos ānos .300. milia hoīm ī peſtilēcia obierūt ibidē ⁊c.

Cir9 ɔſtātinopolitan9 eps exul. ꝓ fide.

Ceſarius Arelatenſ' docet monach9

Albinus eps Andegauenſis.

Egidius abbas ſanctiſſim9 clarus habetur ex grecia venit in galliam.

Germania ad fidē xpi ɔuerſa ē h tēpore vbi pmo predicauit Bonifaci9 miſſus a gregorio .2. Monaſteriū ſancti bn̄dicti reformat' ī mōte Caſſino a qdā ciue brixiano ⁊ ſilr' q̄dā monaſteria ditiſſima fundant' in almania .ſ. Fulden. ⁊c.

Germanus exulatur.

Hermin9 eps Lobienſis

Petr9 eps damaſcen9

Petr9 nanie9 martires.

Lebuin9 pſbr ſcūs āglicus pdicat ī Delua ⁊ p9 ī ſaxonia antiqua .i. weſtphalia. Ei9 corp9 ī dauētria colitur glorioſe.

Egberch ſanctus de Hibernia venit in Galliam.

Bonifaci9 eps q germanoꝝ gentem ad fidem cōuertit. poſt martiriſat' a Friſonib9. Magn9 archieps Maguntie.

Wolfrannus eps Senonenſis. Suericus eps Senonenſis.

Eucherius epiſcopus Aurelianenſ'.

Agilolphus epiſcopus Colonieſis martir.

Rachbodus dux Friſonum maluit eſſe ī inferno cum pluribus q̄ʒ cum paucis in celo/ non enim nouit preſſuras eius. malus iocus. ſed filius morte eius ſubita territus conuerſus fuit. Rachbodi impietas

Anno mundi .5923. — 5933.

Pape.

Gregorius 3 ā .10. m̄ 8. d̄. 24

Romanus.

Conciliū generale fit in vrbe anno pmo hui9 Greg'. contra hereticos in quo imaginū ſanctarū veneratio approbat' ⁊ contradictores excomunicauit.

Anno chriſti .724. — 734.

Iſte Gregorius digne ſucceſſit predicto ⁊ nomine ⁊ opere eiuſdem zeli ⁊ conſtancie. Et animoſe contra impatorē proceſſit ⁊ obtinuit intentum. Concilium celebrauit in vrbe contra hereſim iſtam. Et karolum vocauit in ſubſidium eccleſie contra Longobardos. In canone addidit quorum hodie ſolēnitas Vienne archiepiſcopum inſtituit.

+ 'tationem pmiſit iniquā faciendā ne hac occaſione ſua falſitas detegeret'. Quin potius ſe dixit ī armoꝝ potentia miſſum. nō inſignis aut miraculis aut doctrina ſupnaturali. Qđ vtiqꝫ vroꝝ leonū feraꝝ latronū ac tyrannoꝝ rabiei magis eſt ꝓprium q̄ʒ ſpūali legiſlatori. Sic heu terra olim fructifera atqꝫ illuſtriū viroꝝ fecūda nūc tribulos profert ⁊ ſpinas eternis icendijs exurēdas: q̄ʒuis eni vſqꝫ hodie ſaraceni īfinitis diuitijs abūdent ⁊ pōpis ieſtimabilibus atqꝫ delicijs vacēt. tamē ita pueriliter deſipiūt ⁊ ptinaciter adherent hijs que ſunt ɔtra ratione: ut oīs vir doctus ac imoratus eoꝝ ɔſortium fugiat ut eos velut caninos ac beſtiales cū ſummo tedie abhominet' atqꝫ deuitet.

Iſte Conſtantinus totus pueriſus 7 hereticus peſſimus fuit ita ut etiã demonijs immolaret. eccleſiam pſequebat' 7 nihil dignum memorie egit Et ſic pmittẽte deo eccleſia tẽpora afflicta eſt more ſoli to. quia in hoc mundo preſſuram habebit 7 agros cum p ſecutionibus.

Conſtã- tinus qnt' an. 35. hereticus.

Pippinus filius Karoli Marcelli fit rex Francie p papã Zachariã. Et fuit vir katholic' 7 p oĩa victorioſus 7 eccleſie romane ſpecialis defenſor 7 in nullo degener a paterna ſtrenuitate.

Karolomanus frater dicti Pippini diuino tactus timore dimiſſo regno fit monachus.

Rachis rex Lombardorum p Zachariã admonit' ut a pſecutione romanorum ceſſaret adquieuit. inſup 7 monachus efficitur.

Hyldericus rex monachus efficitur. Forte moti fuerunt pter horrendam illam dãnationẽ karoli Marcelli q2 periculoſum ẽ eſſe in pſtate 7 pauci euadunt ſecuri. Quanta fecit p fide idem karolus 7 tñ pter vnã illam cauſam eternaliter damnatus eſt.

Mirabilia contigerunt circa hec tẽpora. Nam terremot' mirabilis fuit. Et ciuitates q̃dã mõtane diuiſ mõtib' vna cũ illis trãſmigrauẽt ad loca cãpeſtria vltra ſex miliaria 7 nõ ſt fracte. In Meſopotamia tra dirupta ẽ ad duo miliaria 7 aial. Mulinũ loquit' hũana voce. Cinis de celo cecidit In mari Põtico glacies fuit i ſpiſſitudie. 30. cubitos hñs p cẽtũ miliaria. 7 nix. 20. cubitorum ſicut mõs cecidit ſup illud tã grãde frig' fuit. Stelle ceciderũt de celo. i. Aſub 7 territi ſt hoĩes eſtimãtes finẽ mũdi adeſſe. Vide i ſpeculo q̃ mirabilẽ imutationẽ hec ſigna poſtẽtarũt ſequẽcia declarant.

Remegi' Rothomagenſis archiepus claret ſanctitate.

Cenobium i Caturcenſi territorio dedicat' a domino pſente Stephano papa 7 Pippino rege.

Corpus ſancti Silueſtri trãſfert' Monaculũ fundatum ab Ancelmo.

Lullus vir ſanctiſſim' 7 ſucceſſor beati Bonifacij i archiepiſcopatu Maguntinenſi miraculis claret.

Tranſlatio triũ martirũ ſolẽniter eſt facta a roma i Galliã. Nam Gorgoni' i Gorzia. Nabor i Hilliriaco. 7 Nazarius in Leſrisban ponitur.

Sanctus Sturinus prim' abbas Suldenſis monaſterij clarus habetur.

Caput ſcti Johannis baptiſte i Aquitaniam venit 7 plures amici pippini i bello iterfecti rediuiui ſubito reſederũt

5943. 5953.

Zacha- rias ã. 10 menſ. 2. diebus. 15. Romanus. Stepha nus 2' ã. 5. di. 28. Romanus. Paulus annis. 10. mẽſib'. j.

744. 754.

Iſte Zacharias vir fuit benignus 7 omni virtute ornatus. omnibus amabilis pter mititatẽ ſuam. Ipſe regem Francorum. ſ. Hyldericũ depoſuit 7 i locum eius Pippinũ inſtituit. q2 vtilior fuit. Et hic pater poteſtas eccleſie q̃ta fuerit hoc tempore qui regnũ illud famoſiſſimũ tranſtulit de veris heredibus ad genus Pippini propt' legitimam cauſam. ut habetur. 15. q. 6. Alius.

Iſte Stephanus p omnia vtilis fuit ecclie tam in vbo q̃ doctrina. ſpũalia 7 temporalia ſtrenue gubernãdo. paupum amator 7 defenſor erat. Hic pippinũ vnxit in regem Francorum 7 cõtra Lombardos miſit ut eos opelleret ad reſtituẽdũ eccleſijs qd multo tẽpore min' iuſte detinuerat. Qđ 7 factũ eſt Ipſe etiã tranſtulit imperiũ de Grecis ad Fracos. ut pt3 de elect. venerabil' extra. Quã Leo poſt executionẽ mandauit.

Iſte Paulus vir ſanct' fuit 7 mitiſſimus. Fecit coſtitucionẽ de diuino officio ſeruãdo in q̃dragẽſima. Ipſe nulli malũ p malo redebat. ſed paucis familiarib' ſuis de nocte per cellas infirmorum 7 pauperũ incarceratorũ circũibat. ei' neceſſaria miniſtrando viduis 7 pupillis 7 alijs egenis papale debitum exhibuit opem ferendo tanq̃ verus imitator ſancti Pauli.

Trãſlatio ſanctiſſime Marie magdalene a ciuitate Aqueũ ad mõaſteriũ Vſiliacũ fcã ẽ a Gerbardo duce Burgũdie

De Constantino 5
Truculentissimo Tyranno

Martires infiniti facti ſunt a Conſtantino iſto peſſimo heretico. Putatur q vix fuerit aliquis imperatorum etiã paganorum q tot trucidauerit. Et afflicta etiã ẽ eccl'ia valde 7 ſatis precioſe emit venerationẽ ymaginũ ſanctarum ꝓpter ſanguinẽ effuſum largiter. Deorum imperator impiiſſim⁹ nõ manſit impunit⁹. Nã cõpleto miſterio iniqtatis ſui finite horribilit' clamãs. igni ſuꝫ iextinguibili tradit⁹: ſpm̃ exalauit.

Tempora ſanguinolenta 7 multum turbulenta fuerũt vndiq; q2 ſaraceni 7 pagani 7 etiã xpiani int' ſe plurima bella geſſerũt: quorum karolus magnus diuina virtute adiutus principalis actor fuit 7 triũphator glioſus licet nõ ſine mag. ſtrage ſuorum p lõga tpa. Vide in geſtis eius.

Imperatores.

Imperium bipartitũ fuit circa tempora iſta quia Stephanus papa tranſtulit ytaliam 7c. in karolum adhuc iuuenẽ quẽ Leo tertius poſtea infeudauit. Conſtantinus autẽ Greciã cũ aliis regionibus tranſmarinis laborioſe retinuit.

Gengulphus martir claret miraculis. In Gallia fontem emit quẽ i burgũdia oriri fecit. Fuit itaq; ſeparatus ab vxore ſua adultera cui⁹ anus cantauit eo q derideret miracula eius.

Sãguis de ymagine xpi emanauit 7 oẽs ſanauit 7 iudei q ipſaꝫ pupugerunt cõuerſi ſunt. Pulchre pius dominus oſtendit miraculum grãde tempore iſto pro confutatione hereſis 7 confortatione fidei.

Petronille ſancte corpus tranſfertur cum titulo quẽ petrus ſcripſerat. Auree petronille dulciſſime filie.

Karolus adhuc iuuenis ſed egregie indolis incipit regnare ſuper francos. 7 fuit filius Pippini: mater eius Berta vocabatur.

Turci q de montib⁹ Caſpiis exiſſe dicũt' Armeniã maiorẽ ifeſtãt 7 vaſtãt. Et cũ peſtilẽtia eos attereret ſuaſi ſũt a xpiani ut i modũ crucis ſe tonderẽt: 7 ſic ceſſauit. Et extũc illũ ritum ſeruarunt.

Alchwinus vir doctiſſim⁹ 7 ſancte vite claruit: magiſter karoli multa ſcripſit 7 reformauit.

Horribile factum ↄtigit Turonis q2 cũ monachi eccl'ie ſcti Martini deliciis 7 pompis vacarẽt oẽs vno excepto ab angelis ſuffocati ſunt. Et Alchwinus illud reformauit plene.

Ludger⁹ vir ſanct⁹ velut alter Moyſes ab vtero matris ſue domino cõſecratus ĩnumeras gẽtes ad fidem cõuertit. Friſonum et Saxonũ ap'l'us 7 prim⁹ ep'us Monaſterienſ fuit. plurib⁹ miracul' claruit 7 cenobia fundauit. obiit tandẽ i Billerbeke: ſꝫ tranſlatũ fuit corpus ei⁹ in werdenam 7 ibi ſepultus anno. 809.

Sergius epiſcopus a deo plagat⁹ ẽ eo q indignum papatui cõſecrauit. quia os 7 manus eius aruerunt.

Anno 5963. — 5973.

Romanus. — Siculus.

Pape.

Conſtãtinus. 2. an. 2. menſ. 1.

Stephanus 3⁹ a. 3. m. 5. dic. 28.

Anno 764. — 774.

Iſte Conſtantinus fuit laycus 7 ſubito factus preſbiter tyrannice papatum inuaſit. 7 magno ſcandalo prefuit anis paruum: ſed zelo fideliũ eiicitur 7 oculis priuatur. Et iſte videt' fuiſſe quit⁹ ifamis papa iter toto vſq; huc: ita ſpũ ſanct⁹ illã ſctam ſedem apoſtolicam in omni honore 7 ſanctitate cuſtodiuit.

Iſte Stephanus omnia errata Conſtantini emendauit degradatis hiis que ille ordinauit in ſynodo generali. Sepultus in Vaticano.

Studium vbi a Ro ad parisius transfertur

Iſte Leo etiam peruerſus fuit minꝰ tñ q̃ȝ pater eiꝰ. Hic cupiditate victus coronã quandã cuiſdam eccleſie abſtulit ⁊ capiti ſuo impoſuit. ſtatimq̀ȝ febre corripitur ⁊ ſpiritum exalauit. Habuit vxorem peſſimam nomie Hyrenam. que regnauit ſtatim poſt eum cum filio.

Iſte Conſtantinus bonus ⁊ pius fuit ⁊ matrẽ ſuaȝ amouit a regno ut ſuis negocijs femineis ĩtẽderet ſȝ illa ſimilato rãcore poſtea ipm̃ excoculauit ⁊ etiã filios ipſiꝰ ⁊ iteꝝ regnauit tribꝰ annis. Demũ cum greci pciperẽt q̀ȝ karolo magno nubere voluiſſet ipam ceperũt ⁊ ĩ q̃dã mõſterio recluſerũt nicheforꝝ aſſumẽtes

Imperatores.

Leo qrtꝰ annis. 5.

Cõſtantinus ſextꝰ cũ Hyrena annis. 10.

Saxonia conuertitur ad chriſtum: populus olim duriſſimꝰ ⁊ Gallorum inimicus ꝑpetuus: ſed a Karolo ſuperati colla ſummiſerunt. Et eſt mirabilis diſpenſatio iudicioꝝ dei ⁊ inſcrutabilis quomõ ꝓficit ⁊ deficit fides ꝑ diuerſitate locoꝝ ⁊ temporꝝ. Jam Egiptus ⁊ Affrica ⁊c̃. a Saracenis vaſtate fuerũt ⁊ ecce quaſi fides volaſſet ad populũ paganũ ꝑuenit Et huius ſimile ſepe reperitur.

Francia in flore ⁊ tota Gallia ſimul vbiq̀ȝ triũphatrix etiam vltra montes ⁊ mare ſicut olim roma ⁊c̃.

Et Gothorum regnum ⁊ Longobardorum ceſſare facit qđ incepit anno domini. 570. vel circa.

Lanima aurea inuẽta eſt in Conſtãtinopoli ſup corpꝰ cuiuſdã defuncti ĩ quodã ſepulchro: in qua ſic ſcriptũ erat. Chriſtꝰ naſcet̃ de virgine Maria ⁊ ego credo ĩ eũ O ſol iteꝝ videbis me ſub Cõſtantino ⁊ Hyrene.

Sol obſcuratꝰ ñ apparuit. 17. diebꝰ. Signũ crucis apparuit ĩ veſtibꝰ hoĩm. Et ſanguis ď celo ĩ terrã ꝑfluxit

Synodꝰ ſeptima celebrat̃ Conſtãtinopoli ꝯ hereſiȝ ymaginũ ĩ qua iteꝝ greci recõciliati ſunt poſt plagas ſolitas ꝯfitentes ſpm̃ſctm̃ ex patre ⁊ filio procedere.

Studium vniuerſale quod olim fuit tranſlatũ de Athenis ad Romam circa hec tempora ꝑ Karolum trãſfertur pariſius.

Hereſis Feliciana a Felice autore condemnat̃. Dicit chriſtum eſſe filium dei adoptiuũ.

Anno mundi. 5983.

Romanus.

Adrianꝰ primꝰ a. 42. meſ. 10. diebus. 18.

Anno chriſti. 784.

Iſte Adrianus fuit vir preclariſſimus ⁊ nobiliſſimꝰ genere atq̀ȝ potentiſſimus ⁊ multa magnifice patrauit ⁊ ut videtur ante eum non fuit ſibi ſimilis in gloria temporali ac diuitijs. diruta reedificauit. turres ⁊ mures extruxit. regnum Longobardorum ceſſare fecit per Karolum. Synodus duas ſolenniter celebrauit. eccleſias ⁊ monaſteria multa inſtituit ⁊ ius karolo ſup ordinatione ſedis apoſtolice ⁊ inſtitutione epiſcopoꝝ. abbatum ⁊ cetera in generali concilio dedit ꝓpter violentias tyrannoꝝ coercendas. ut patet. 63. diſ. ꝑ totum. Tandem hic beatus pontifex poſt laudabilem vitam ſepelitur apud ſanctum Petrum.

Carolus Magnus

Jrl'm circa hec tpa recupat' p karolū cū tota terra scā Et saracenoꝝ secta vbiq3 vastat' atrociter. qz tēpus miserationū venit.

Jste karol' dictus magnus cū iā regnasset in frācia .34. ānis assumpt' ē i ipatorē rōnoꝝ ꝛ ipanit ānis .14. Quāte ꝓrogatiue h fuerit i oib' q̄ principē laudabilē faciūt qs digne narrare sufficiet. h vnū ꝓnūc sufficiet ꝙ a pricipio vſ3 ad finē tāta reꝝ tēpestate sic laudabilit' se hūit ut nō sit inēt' q eū i aliq̄ repbēdē potuisset. Reuera qd possit fragil' hō i illo causari quē diua v't' ɔtinue direxit ꝛ ꝓtexit. Sic h recte laudam' eū. si i dn̄o opa ei' magfica glificē'. Tādē morte scā potit' sepelit' Aqsgrani āno vite sue .72. Ei' legēdā scpsit Emard'.

Imperatores.

Jste Nicheforus. auar' fuit plures q3 lesit fuitq3 ad imperiū p grecos sublimat' ſ3 nō ꝓfuit qz ei' tpe impiū orientale quasi ad nihil est redactū ꝛ romani ad karolū magnum se vnanimiter ɔtulerūt.

Nicheforus an. 9.

Jste Michael vir catholic' amabil' oib' ꝛ adūsos sane doctrīe adūsantes nitebat' extīguere ac oēs q̄s leserat auaricia Nicheforī ɔsolatus ē ipsos ditando

Michael annis .2.

14

karolus magn' p'. scētus an.

Trāslato impij fcā ē p scēm leo nē papā tertiū3 ā grecis ad frācos cū vnanimi ɔsensu rōnoꝝ iust' ꝛ necessarijs cauſ p' lōgā paciā3 ecce dei q̄ q̄ diu grecoꝝ emēdatō3 expectauit. ſ3 qz nimis defecerūt a primoꝝ pietate dimissi s'.

Imperij Romani Translacio

Ogerus dux de Danamarchia princeps xpianissimus floruit. Hic tēpore karoli magni xpianitati obtinuit fere omnes partes trāsmarinas a jrl'm vſq3 ad arbores solis deo sibi ꝓpicio ꝛ aptis ꝛ magnis miraculis exercitū ɔfortāte. Et in ſ'piori india ordinauit impiū cui prefecit johānē filiū regis frisonū dictū ꝓsteriohā ꝓpt' deuotā ꝛ sanctā vitā quā duxit. Et subiecit ei .14. barones cogitionis sue q alia dn̄ia circūquaq3 tenebāt ut sic ibidē xpiana religio pmaneret

Aquisgrani instituit' pegrinatio septēnalis solēnissima ꝓpt' reliquias preciosas quas karolus ibi apportauit.

Septennalis peregrinacio aquisgrani instituitur

Amelius comes Aluernensis gener karoli martir.

Amic' ꝛ berican' mr'es occisi sunt i Hispania scti pāthaleōis

Aarō rex psaꝝ misit karolo corp' scī Cipriani ꝛ Spati ꝛ caput

Gerhard' dux bauarie i pānonia ɔgressus mārtirisat'

Vsuard' monach' iussu karoli collegit oēs legendas ꝛ act' scōꝝ de toto orbe i vnū volumē p' jheronimū bedā ꝛ floꝝ. Et oī die ɔcurreb' āt vlt' .300. festa. ꝛ iō īstitutū ē ut dicat'. ꝛ alioꝝ plimoꝝ ꝛc.

Paul' dyacon' iussu karoli collegit lcōes cuilib3 festiuitati ɔueniētes ex optimis dictis scōꝝ patrū.

Signū rubeū dn̄ice crucis ꝛ multe haste appuert'

Sequitur strages xpianorum.

Tuellinus rex vngaroꝝ alios pn̄cipes Auerroꝝ se ꝛ patriā suā karolo dedit ꝛ baptisatus est.

Anno mundi .5993. 6003.

Romanus.

Pape.

Leo 3' ɔfessor ā 20. m' 5. die. 16.

Anno christi .794. 804.

Spinea corona dn̄i floruit i manu karoli ꝛ trāsfert' de Constantinopoli parisi'. Et in trāslatione reliquiaꝝ mortu' est resuscitat' Aqsgrani

Corpus sancti Bartholomei transfertur beneuentum de Lipertania.

Jste Leo fuit vir valde sanctus totus mitis ꝛ scientia plenus. Cum in die sancti Marci letanias cum clero ageret a quibusdā pueris capitur. linguaq3 priuatus ꝛ oculis effossis in carcerē mittit'. Sz pius dn̄s seruū suum nō dereliquit. quinimo per omnia eum sanauit membra ipsa plene restituendo. Deinde ad karolum perexit in franciā singula narrans que sibi illata essent a quo etiā honorifice susceptus fuit. Et statim rex cum eo romam reuertitur ꝛ vltionem de inimicis eius fecit dyademaq3 imperij ab eo suscepit romanis adclamantibus karolo augusto a deo coronato vita ꝛ victoria de celo summistretur. Tandē post laudabilē vitam idem pontifex sepelitur apud sanctū petrum.

Iſte Lodowicus fuit filius Karoli ⁊ magne clementie, ꝑpter q̄ꝺ
ꝺict⁹ ē pius. Habuit ꝺuos filios quos ſupauit ⁊ ambo malū habuere finē. In aduerſis patiēs erat ⁊ in fine ſemꝑ vin
cebat qꝛ erga ꝺeū ⁊ eccliam eius ꝺeuotus ꝑmāſit, Etiā filij ei⁹ pſequebanꝭ ipſum quos benigne ad pniam reduxit.
Tandē bñ ſingulis ꝺiſpoſitis bona moꝛte ꝺiē clauſit extremū. Et qꝛ hūana īfirmitas ꝺelicias ꝺiu ferre non pōt. filij
ei⁹ ad miſeriā ꝺeclinarūt. Et ē hñ īfelix ꝯditio quā totiēs ſine ceſſatione expimur ⁊ ī hijs que añ nos fuerūt id totiēs
factū legim⁹ ut. ſ. cōiter paucis exceptis felicitas gñationis vni⁹ raro pariat felicitatē ſubſequentis.

In Rōtiuallo occiſi ſunt multi reges ⁊ comites xpiani vltra .15.
Milo ꝺe Angleſ. ꝺux exercit⁹ Karoli pꝛ Rolādi cū multꝭ xpianis occiſus ē ī bello ab Aygolando.
Sol ſtetit ſpacio triū ꝺierū ut karol⁹ vincēt.
Cōpoſtelle eccłia ⁊ pꝛiarchalis ſedes oꝛdinatur ⁊ extruiꝭ ī honoꝛe ſancti Jacobi. Et impletur peticio Marie zebedei. qꝛ Johēs a ꝺxtris apud Epheſum ⁊ Jacobus a ſiniſtris: roma in medio pulchꝛe.
Epatus quiq; ꝺotāꝭ p Karolū magnifice. ſ. Colonieñ Magūtineñ Treuereñ. Salzeburgeñ ⁊c. Monaſteria ſolēnia tot fundauit quot ī alphabeto litere habēt. Cuilibet vna pꝛeponebatur.

Lodowicus pimus ānis. 26.

Signa multa pceſſerūt moꝛtē glioſi ⁊ ſcti impatoꝛis karoli. Maā eclipſ ſolis ⁊ lune vltra ſolitū fuit. Appāuit p. 7. ꝺies macula nigri coloꝛis in ſole. Poꝛtic⁹ pcioſa Aq̄ſgrani cecidit fundit⁹. Pons maximus Magūtie trib⁹ hoꝛis ꝯbuſtus eſt. Cernēs aūt pſſim⁹ impatoꝛ moꝛtē ſibi īminere oēs theſauros ſuos platis cōmiſit eccleſijs ꝺiſtribuēdos. Et Lodowicū pmo genitū ꝯſtituit impatoꝛē. aliū teutonicis. tertium hyſpanie pꝛefecit.

Rabanus poeta ⁊ monach⁹ poſt abbas Huldenſis. ꝺeinde archieps Magūtie ꝺoctoꝛ magn⁹ claruit ⁊ plura ſcripſit. Et Strab⁹ ꝺiſcipulus eius etiam notabilis.
Honold⁹ rex Danoꝝ circa hec tēpoꝛa baptiſatur Maguntie cū vxoꝛe ⁊ filijs: cui imperatoꝛ Friſiam ꝺedit.
Trāſlatio plimoꝝ ſcꝝ ē h̄ tpe. Sebaſtian⁹ ⁊ Gregoꝛi⁹ papa Sueſſioñ. Sctūs Marcellin⁹ ⁊ Petr⁹ ꝺe roma ī Galliā trāſlati ſunt. Et ſcts Vitus ī ſaxoniā trāſferꝭ. Et ſanct⁹ Valentinus ⁊ Seneſius in Augiam.
Sciſma. 8. erat inter Eugeniū ⁊ zinzinnium ꝑpꝭ ꝺiſcoꝛdiā eligentiū: ſed Eugenius obtinuit quia pars maioꝛ erat cum eo.

Salinus cps Ambianenꝭ ⁊ eius ꝺiſcipulus Valentinianus martires.

6013. — 6023.

Pape.

Stephanus q̄rt⁹ ā. 3. mēſ. 7. Romanus.

Paſcalis p. an. 7. ꝺie. 17. Romanus.

Eugeni⁹ ſcōs an. 7 mēſ. 2. ꝺie. 17. Romanus.

814. — 824.

Iſte Stephanus multos captiuos rēdemit ⁊ Lodowicū impatoꝛē coꝛonauit. Moꝛiꝭ rome. ſepult⁹ ī eccłia ſcti petri.

Iſte Paſcalis magnam adhibuit ꝺiligētiā reliquijs ſanctoꝝ. Et innūera coꝛpa ſacra leuauit ⁊ honoꝛifice recōdidit ſicut ī viſione ſcte Cecilie mādatū ſibi fuit.

Iſte Eugeni⁹ vir pꝛeclar⁹ ⁊ magne ſctitatꝭ fuit ⁊ ſimplicitatꝭ mūꝺi ꝯtēptoꝛ ⁊ ſola q̄ xpi ſūt ſapuit. Hic martirio coꝛonat⁹ ē p laycos romanos. ſepultus ī eccleſia ſancti petri.

Cometa apprit valde ſingularis ⁊ terribil'. Vñ iperator atonit⁹ cū eginardo pho ꝯtulit dicēs ꝙ mutationē regni mortēq̃ ꝑncipis ꝑtēdēt. Qꝫ pħs nolebat eū ꝯtriſtari ſꝫ v'bū ꝓphe allegās ait. A ſignis celi nolite timē ⁊c̄. Et im pator dixit. Nō aliud inqt timē dēm⁹ niſi illū q nr̄i ⁊ hui⁹ cātor ē ſideris. ſꝫ ei⁹ clemētiā laudare tenem̄ q nr̄a ſ inertiā cū pctores ſum⁹ talib⁹ admonē dignat' idicijs. Qꝛ ḡ talia portenta cū appent oēs cōit' tāgūt oēs ꝓpoſſe ad meliora feſtinare debem⁹ ut miſicordiā in illo dn̄ante cōſequi valeamus. Et pie credit' ꝙ hac humilitate dn̄m placuit. qꝛ non ſup eū tūc plaga ꝑuenit ſed ſup ytaliam incurſu ſarracenorum.

Imperatores.

Tpa crueta iterū ſurgūt. cā ē debilitas imperij qꝛ mortuo Lodowico filij ei⁹ ſe mutuo ꝯtriuerūt. Qđ audiētes ſaraceni ⁊ ſaxones ⁊ alij occidētales erexert ſe ꝯ eos ⁊ facta ē plaga grauis.

Poſt Lothari⁹ mortuo pře īperiū ſuſpſit. huiq̃ duos frēs. ſ. lodowicū ⁊ karolū q̄s nitebat' excluder' ab hereditate pr̄na. Qꝫ illi cōtra eū h̄ bellū mouert ī q̄ tot ab vtraq̃ parte ceciderūt ꝙ ſil'e nō ē factū ī gēte illa ⁊ Lothari⁹ lugit.

Lothari⁹ pm⁹ an. 15. filius

Lodowici poſt monach⁹.

Annona de celo pluit in vaſconia frumēto ſimil' habens tamen grana breuiora.

Tēpeſtas maxima orit' ī gallia ⁊ terremot⁹ ⁊ multe ville ⁊ dom⁹ celeſti igne cremant'. hoīes ⁊ iumenta ictu fulminū examināt'. ⁊ cū grandine lapides imēſi pōderis cadūt ⁊ fragmē glaciei deſcendit cui⁹ latitudo. 6. pedū. longitudo. 16. pedū. altitudo duoꝝ fuit ⁊ peſtilencia magna ſequit'.

Dyoniſij ſancti doctoris libri ſunt trāſlati ð greco ī latinū: quos michael impator miſit lodowico ⁊. 19. egroti ſanati ſunt.

Plaga horribilis ſup romā ⁊ ſup ytaliā fcā ē. Nā q̄dā pfidi xp̄iāi miſerūt clā ad ſoldanū ſaracēoꝝ ut cito vēiret. Et rō capit' ⁊ eccā apoſtoloꝝ ſtabulū eq̄ꝝ efficit'. Sꝫ lodowic⁹ cū gallis ⁊ lōgobardis totā illā īfinitā mltitudinē fugauit ñ ſine multa ſanguīs effuſiōe xp̄ianoꝝ. Et ſiciliā ⁊ apuliā etiā h̄ tp̄e ſaracēi vaſtarūt. ⁊ tuſcia ī ſolitudinē redacta ē.

Saraceni ð affrica veniētes iteꝝ romā īuadūt ⁊ eccl'ias apl'oꝝ ðhoneſtāt' ſpoliātes vndiq̃ ⁊c̄. redeūtes aūt cū ſpolijs ſ̄bmerſi ſunt in mari.

Duodecim duces bohemorū ſunt baptiſati ꝓcuratiōe lodowici fratris lothari.

Rodulph⁹ ep̄s Bituriens' claret ſanctitate.

Gl'a laus ⁊ honor ē ſit rex xp̄e ⁊c̄. ꝯponitur a q̄dā ep̄o captiuo in feſto palmaꝝ: ꝓpt' qđ ab impatore diuiſſus fuit ⁊ reſtitutus.

Puella q̄daꝫ. 12. annorum poſt ſacrā ꝯmunionē 6. menſib⁹ in pane a aqua ieiunauit. Deinde p trienniū omnino abſtinuit ab omni cibo ⁊ potu.

Anno mundi. 6032 — 6042.

Rōnus Valētin⁹ die. 40.

Rōnus Gregori⁹ 4. an. 12.

Pape:

Rōnus Sergius 2. an. 3 menſibus. 2.

Anno chriſti. 834. — 844.

Iſte Gregorius mortuo Valentino q breuiter poſt electionē e medio ſublat⁹ fuit: eligit' ⁊ multa bona fecit. vidit q̃ triſtia tempora ꝓpter varias plagas graſſantes in populo. Hic multorum ſanctoꝝ corpora leuans de terra honoriſice repoſuit in altaria. Eius peticione Lodowicus ⁊ Guido marchio Longobardie ſaracenos de ytalia fugarūt. Morit' tandē poſt inumerabilia bona opa eodē tp̄e q̄ ⁊ īpator. ſepult⁹ apud ſcm̄ petrum.

Iſte Sergius vocabatur antea os porci ⁊ qꝛ nomē erat ihoneſtū ⁊ tāte dignitati incōueniēs. ideo mutato noīe Sergi⁹ vocari elegit. Et ab iſto ī antea oēs ꝓpriū nomē mutauerūt. Sꝫ h̄ qbuſdā nō placet ſꝫ dicūt ꝙ h̄ faciūt exēplo xp̄i. qꝛ apoſtolis noīa impoſuit ⁊c̄. Similit' ⁊ de patriarchis. Et hec videt' melior rō hui⁹ variationis.

Feſtiuitas omnium ſanctorum eſt tranſlata ad kal'. nouembris per Gregorium quartum ⁊ Galli ⁊ Germani inceperunt etiam ipſaꝫ celebrare hoc tempore. Et habetur ſermo rabani de eodem ſatis pulcher.

Gallia pene tota vaſtat' a Normannis ⁊ Friſonib⁹ ⁊ alijs circū circa ꝯcrematis ciuitatib⁹ ⁊c̄. Hic iteꝝ nō mutabilitatē tēpoꝝ qꝛ p lōga tp̄a Galli triūphatores in orbe fuerūt. hij ꝓſternūtur nec vnq̃ poſtea ad priſtinū redeāt ptatē ⁊ gl'iam. Dn̄abāt' ī ytalia in germania in ſaxonia imo vltra mare.

4 ¶ Quidam aūt magnates eos ↄpoſuerūt regna dividēdo. nec valuerūt reſiſtere adverſariis ſuis. ꝓpter hāc ruinā militū. ⁊ ideo vndiq; fines coꝝ invaſerūt hoſtes. Sic q̄n vult nimiū fit minimū. Qui huc uſq; alios defenderūt. iā ſeipſos defendere nequeunt. Quid faciet hūilis herba deſerti. ſi ſtare nō valet alta cedrus libani. Pia fac cū cōſilio alioqn penitebis poſt ſꝫ tarde. Hic ē grande exēplū. Tandē Lothari⁹ renūciās ſeculo. monach⁹ effect⁹ eſt. In cui⁹ obitu fuit magna cocertatio inter angelo ⁊ demones. ſed orantib⁹ monachis demones fugati ſunt.

Iſte Lodowicus filius Lotharii fuit a Sergio papa in regem coronat⁹ ⁊ ad tp̄s cū pie regnavit. Et poſt ſolus annis. 21. Hic habuit filiū nomine karoluꝫ quē dyabolus invaſit ⁊ vexant coram patre. qr ↄtra eū ↄſpirationē tractaverat. Eius tempore multa mirabilia contigerunt.

Lodowicus. 2. annis. 21

Leonina civitas iuſſu Leonis edificat̄ ad defenſionē eccleſie ſancti petri ꝓpter romam.
Sc̄ta Helena impatrix trāſfert̄ a roma i franciam.
Octava aſſumptiōis beate Marie iſtituit̄ a Leone.
Sanctus Hermes tranſlatus eſt in Galliam.
Fames magna i Germania fuit. ita ut pater filiū devorare vellet.

Aymundus rex Anglie vir ſanctus a Danis martiriſatus eſt. ⁊ Angliam devaſtavit.
Magniradus heremita martiriſatur.
Maguntia circa hec tp̄a i magna afflictione fuit p triennium. Demon publice apparuit ⁊ domos icendebat ⁊ ſacerdotes lapidavit, q̄ aquā bn̄dictā aſpgebāt ⁊ hoīes fugiunt.
Cyrillus vir ſanctus pene omniū ſclavoꝝ doctor ⁊ apoſtolus corp⁹ ſancti Clementis pape repperit i Criſona mari exſiccato ⁊ romā tranſtulit ⁊ in ſua eccleſia conditur.
Iohānes anglicus natione magūtinus circa hec tēpora dicit̄ fuiſſe. ⁊ erat femina habitu veſtitu virili. ſic in divina ſcriptura ꝓfecerat. ut par ei nō inveniret̄. in papā eligitur. ſꝫ poſt impregnata cū publice i ꝓceſſione pgeret. peperit ⁊ morit̄. Et hic ſextus videt̄ fuiſſe papa: qui nomē ſanctitatis ſine re habuit vſq; huc. Et ſimilit̄ ſicut alii a deo plagatus fuit. nec ponit̄ in cathalogo pōtificum.
Colonie horribilis tempeſtas oritur ⁊ fulmē eccl'iam ſc̄ti petri ſcidit ⁊ tres iterfecit hoīes ⁊ ſex ſemivivos reliquit. habuit formā draconis.

6053. — 854.

Romanus quartus.

Leo ſc̄tus a. 8. meſ. 3. di. 6.

6063. — 864.

Romanus.

Bn̄dict⁹ 3. an. 2. meſ. 6.

Romanus.

Nicola⁹. i. an. 9. m. 2. di. 20

Iſte Leo vir ſanctus fuit in quo ⁊ ſerpentina prudētia ⁊ colūbina ſimplicitas habitaverūt. in monaſterio educat⁹. ꝑmo in ſcientia ⁊ ſancta ↄverſatione tanq; verus monach⁹ ꝓfecit. Hic fact⁹ papa ſtatim recuperare ſtuduit eccl'ias quas saraceni paulo ante deſtruxerāt collectā deus q btm̄ petrū. Et deus cui⁹ dextera beatū petrum fecit ꝯ ſaracenos. Fuit eni ſcripturaꝝ ſeruētiſſim⁹ predicator ⁊ pſcrutator. oronib⁹ ⁊ vigiliis iugiter intent⁹. Sepelit̄ tandem poſt ſanctam mortē in eccleſia ſancti petri. Cuius feſtum. 17. kalendas auguſti agitur.

Iſte Benedictus nomine ⁊ re ab oib⁹ beatiſſimus eſt dictus Hic ſtatuit ut clerici ordinate icederent ⁊ honeſte.

Iſte Nicola⁹ tante ſanctitatis extitit ut p⁹ magnū gregoriū papā vix ꝑllus i ſede romana apparuit illi compandus. In ei⁹ ordinatione Lodowic⁹ preſens fuit. Tādē poſt multa bona morte ſc̄tiſſima potit⁹. ſepelitur in eccleſia ſancti petri apoſtoli.

Ioannes

Sāguis pluit de celo ī ytalia trib⁹ dieb⁹: ⁊ locuſta galliā d'uaſtat ſic olim egiptū. Et ſeqͥt fames valida ut pene ētiā ps hoim ibi ɔſumpta ſit Et ſic addit dolor ſup dolorē gallicis qz bellis laceſſiti: iā fame etiā pereunt. Et in ſaxonia villa q̄dā cū oib⁹ penit⁹ abſorbet in momēto cū eccleſia ⁊ altari ⁊ domibus ⁊c.

Imperatores.

Iſte Karol⁹ hūit fratrem q̄ dicebat Lodowic⁹ ⁊ erat rex germanie q bellū iſtituit ɔ ipm. ſz Karol⁹ itoxicat⁹ obijt añ ɔgreſſum. h̄ multa monaſteria fundauit.

Caluus karol⁹. 2. ā. 3. m̄. 9

Iſte Karol⁹ dict⁹ ē groſſus ſiue iunior ⁊ galliā ⁊ germaniā pacifice poſſidēs a Johē papa in ipatorē coronat. Tā dēp⁹ glioſam victoriā normannos ad fidē pduxit. qz iā francis reſiſtere vltra nō valuerunt. Et q̄tuor annis ſup francos regnauit et factus inutilis abijcitur.

Karolus tertius annis. 12.

Vngari gēs inculta exiit a ſicilia ⁊ a piuceratis, ppulſa ī pānoniā venit. ibiq̄ manēs expellit icolas. cānes crudas comederūt ⁊ hūanū ſanguinē biberunt ſicut phalangi. Hij p⁹ea romā ⁊ alia bō eccleſie p longū tps inuaſerūt ſic oliz gothi ⁊ ſic ɔtinuatur tribulatio.

Bulgaroꝝ rex cū gente ſua ad xpi fidē ɔuertit q etiā intm̄ pfecit ut dimiſſo regno monach⁹ efficeret. Filius aūt ei⁹ apoſtatauit: q̄re reſumpto rgno ipz cepit ⁊ oculis effoſſis ipſum icarcerauit ⁊ alium ſubſtituit ac ſacꝝ hitū oib⁹ pacat reſumpſit Mimen⁹ rex britonū a ſcto Mauriliōe iterficit dū fraciā vaſtaret.

Johānes ſcotus doctiſſim⁹ ī ſcripturis ī franciā venit ⁊ rogatu Lodowici ierarchiam dyoniſij de greco trāſtulit in latinū. Et poſt a diſcipulis confoſſus ſtilis morit. Et nota q ſepius libri Dyoniſij tranſlati ſunt.

Synod⁹ Conſtantinopoli celebratur que octaua eſt in ordine grecorum et quinta conſtantinopolitona. Caput ſancti gregorij ⁊ brachiū beati Leonis ad zenonēſez ecclīam ſunt trāſlata p johannem papam. Johannes dyacon⁹ ſcripſit vitam bti gregorij ī q̄tuor libris ⁊ miſit Johāni pape opus laudabile.

Flandria efficitur comitat⁹. Et Balduinus primus comes. Normannia conuertit. 3. gñatōe p⁹ h̄ robert⁹ naſcit q Apuliā Calabriā ſiciliā acqſiuit. venetoſq̄ ⁊ alexiū ipatorē grecoꝝ ſupauit. gallia āt fuit nimis vaſtata añ fed⁹ rolloīs qz germani vidētes coloniam treuerim ⁊c. exuſtas: iunxerunt ſe francie. ⁊ ſic Rollo dux normānoꝝ baptiſat accipiens gillam filiam regis in vxorem ɔfirmata ſibi regione normannie.

Anno mundi· 6073. 6083. 6093. Rō

Pape. Adrian⁹ 2⁹ an. 5. — Roman⁹ — Johānes ānis. 10. di. 2. — Martin⁹ 2⁹ an. j. menſ. 5. — Adrian⁹ 3. an. j. mēſ. 3. — Stephanus quīt⁹ ā. 6. di. 9

Anno chriſti. 874. 884. 894.

Iſte Adrian⁹ excōmunicauit Lothariū fratrē impatoris regē Lothoringie ppt adulteriū ſz cū ille romā veniēs ut excuſaret ſe ⁊ cōmunicaſſet īdigne cū optimatib⁹ ſuis oēs ifra annū mortui ſt. Et rex ī via defunct⁹ ē cū veniſſz placentiā

Iſte Johes vnxit Karolū impatorē. Et iniuriā paſſ⁹ fuit a rōnis qz dicto impatori nō fauebat Et ī cuſtodia poſit⁹ fuit Ipe Formoſū portueñez epm eiecit ⁊ ḋgradauit qd̄ fuit occaſio mali.

Iſte Martin⁹ parū prefuit. Similit ⁊ Adrian⁹. Et iſte Adrianus ſtatuit ut impator nullo modo ſe itromittat de ſummi pōtificis electiōe. Sz apparet q hec ɔſtitutio paꝝ obtinuit imo Leo. 8. directe ɔriū ſtatuit poſtea forte p varietate tēpoꝝ ſic oportuit ſtatuta huiuſmodi variari. Extra d ſpon. Non debet.

Hui⁹ ſtephani tpe corp⁹ ſci Martini trāſlatū fuit ppt timorē Normanoꝝ. Et nō q libri ſat diſcordāt de tpe horū pōtificū cū linea imperatoꝝ. ſz ñ eſt vis. Sufficit eni nobis debite tēpora diſtinguere ⁊ que digna ſunt memorie cōmendare.

Karitas refriguit valde circa iſta tempora in omni ſtatu. ⁊ iniqtas plus ſolito cepit abundare. Jam eni gladi⁹ ⁊ hereſes ex magna parte ceſſarunt. ſz ambitio ⁊ auaricia ⁊ cetera vitia. frena laxātes ampli⁹ q̄ ille hereſum pſecutiones xpianam fidem pſequebant.

Heu heu heu domine de⁹ quomodo obſcuratū eſt aurū mutatus eſt color optim⁹. qualia ɔtigiſſe circa hec tēpora etiam in ſancta ſede apoſtolica quā vſq̄ huc tanto zelo cuſtodiſti legim⁹ ſcādala. Quales cōtentiones ſz emulatiōes. ſecte. inuidie. ambitiōes. itruſiones. pſecutiones. O tēp⁹ peſſimū: in q̄ defecit ſanct⁹ ⁊ diminute ſunt veritates a filijs hominū. Verūtamē poſt hec tēpora fuerūt multi ſancti pape. ſed non ſic ɔtinue ⁊ in tanto numero ſicut ī precedentibus. Epa qs conuentus? que ɔgregatio? quis homo iam ſecurus erit? ſi ſic defecit ſanctitas primitiua.

Refor° ordinis S Bndi

Iſte Arnolphus plene compeſcuit normannos qui iam vltra quadraginta annos Galliam vaſtarunt. Tandem a medicis deſperatus mirabili infirmitate. ita ut a pediculis ceſu mereretur: defecit 7 mortuus eſt.

Reformatio prima ordinis ſancti Benedicti qui iam in pleriſq; locis cecidit. facta eſt circa hec tempora per Cluniacenſes. Divitie fuerunt ſepius cauſa. caſus hui⁹ ordinis ſacri 7 paupertas reformationis.

Imperatores. Arnolphus an. nis. 12.

Berno abbas oriundus ex Burgundia de ſtirpe comitu; conſtruxit primo Singniacenſe cenobium. deinde Cluniacum.

Cluniacum monaſteriū famoſum 7 ſanctiſſimum dono Aue comitiſſe. etia; a wilhelmo pio principe burgundie.

Elphredus

Elphredus rex Anglie vir totus virtuoſus octo horis in orando legendo 7 ſcribendo expendit. octo in negocijs regni: octo in cura corporis. Redditus etiam optime diſpenſavit.

Corpus ſancti Calixti transfertur in Franciam.

Gunderoludus ep̄s Maguntie a normannis martiriſatus eſt.

Sanctus Martinus tranſlatus fuit de Turone Autiſiodorum 7 curavit leproſum. deinde reportatus curavit paraliticum 7 cecū contra voluntatem eorum 7 frutecta regionis veſtita ſunt folijs ſupernaturaliter.

Sanctus Odo monachus Cluniacenſis ferventem in monaſterijs reſuſcitavit 7 plura ſcripſit.

Dyalogum Gregorij ipſo annuente coartavit ſub vno volumine.

Comitatus Bleſenſis oritur ex nobili ſtirpe normannorum.

Bello primus.

Scisma nonum Eccleſie

Sciſma nonum eccl'ie 7 ſcandaloſiſſimū fuit ſcd̄m quoſdā inter Formoſum 7 Sergiū. nam Sergius a Formoſo reprobat⁹ a papatu: fugit i Franciā 7 tandē papa ſct̄us romā revertit̄ ſecrete 7 X̄poferū cepit 7 Formoſi corp⁹ effoſſum dehoneſtavit. Fuit etiā i ſciſmate iſto aliud min⁹ 7 breviſſimū inter Leonē 7 X̄poferum predictū. nam X̄poferus p vim rapuit papatū Leone icarcerato. ſed ſtatim etiā ipſe p Sergiū capt⁹ ē tanq; iuaſor. Quidā dicūt q; monach⁹ effect⁹ ſit. Et multiplicata ſunt mala ſup clerum 7 eccleſiam totam.

Anno mundi. 6103.

Formoſus	Sextus. Bonifacius	Sextus Stephan⁹	Primus Romā⁹	Scd̄s Theodor⁹.	Undecim⁹ Johannes an.	Quartus Bñdict⁹ an	Quintus Leo dieb⁹	Primus. X̄poferus.
ā. 5. meſ. 6.	die. 15	an. j. meſ. 3.	die. 12.	die. 20.	2. die. 15.	3. meſ. 3.	50.	meſ. 7.

Anno chriſti 904.

Iſte Formoſus fuit p̄us ep̄s Portueñ 7 a Johē ppt̄ inobiam privat⁹ erat 7 degradat⁹ vſ; ad laicalē ſtatū Sed p Martinū reſtitut⁹ eſt 7 cōtra iuramentū non ſolū romā venit ſed etiam papatum ſuſcepit propter quod facta eſt altricatio magna.

Iſti octo pontifices brevi tēpore ſederūt neſcio aliqd notabile de hijs dicere. q: nō niſi ſcandaloſa de hys repperi. ppter iauditam in ſancta ſede apoſtolica contencionē. vnus cōtra aliu; 7 ſimul contra ſe mutuo. nam Stephan⁹ confirmatus facta Johannis octavi. Formoſum dampnavit 7 eius facta irrita decrevit 7 corpus eius mortuū dehoneſtavit. digitis duobus abſciſis manū i Tiberim pyci mādavit. oino igratus. cōtumeliā p grā reddēs. q: Formoſus ipſum ātea ep̄m Anagnie fecit. 7 breve tp̄s impoſuit negocio. Rurſus Theodor⁹ poſt hec oēs act⁹ Stephani reprobās facta Formoſi approbavit. Similit̄ 7 Johānes nonus ſequēs i concilio Ravenne corā. 74. ep̄is dānavit facta Stephani 7 Formoſum cōfirmavit. Sergi⁹ aūt directe cōtrarium ſenſit 7 Formoſum damnavit.

Lodowicus vltimus
de carolina stirpe

Iſte Lodowicus non hūit ꝑpalē bn̄dictionē.ꝑpt̄ iſolē tias coꝝ q ī ytalia dn̄abāt̄ Et Berēgariū conabat̄ ex= pellere ſȝ cū ꝑ ipſo regre ce piſſȝ Verone capit̄ ⁊ execat̄ ⁊ berēgariꝰ reſtituit̄. Et hic vltimus de ſtirpe karolima. qui imperiū tenebāt.

Iſte Berēgariꝰ prudēs in armis fuit ⁊ bellū hūit cuȝ romanis. ⁊ ētiā cū Lodo= wico ꝑdicto nec fit aliqua mentio de iſto ⁊ ſequētibꝰ vſqȝ ad Ottonē apō Vin centiū in ſpeculo hiſtoriali

Iſte Cōradꝰ filius Lodowici int̄ impatores non cōputat̄. quia nō regnauit ī ytalia ſȝ ī almania tm̄ Iſte Hugo ī ytalia regnauit tm̄ nec ↄputat̄ inter imperatores ſuc ceſſit Berengario.

De iſto Berēgario n̄ ē ↄſonātia ī libris. qn̄ regnūit. qdā dicūt pꝰ Berēgariū primum. alij poſt Hugonē. ſȝ n̄ ē curādū: Tp̄a iſta ſa tis ↄfuſa fuerūt. q plꝰ potuit plus fecit.

Imperatores. | Lodowicus tertiꝰ annis.6. | Berēgariꝰ p̄mus annis.4. | Cōradꝰ ul' Hugo annis.7. | Almannꝰ. | Berēgarius ſcd̄s annis.8.

Imperiū iterū trāſfertur ⁊ diuiditur. Nā frāci nō iuuabāt eccās quas pres eoꝝ extruxerāt ſȝ diſſipabāt. nec rōnis ꝑbebāt au= xiliū ꝯ Lōgobardos q multū infeſtabāt eos. ideo de cōi ↄſenſu excluſi ſt̄ ab impio. Et ytalici ī ytalia. ⁊ almani ī almania cepe rūt imperare vſqȝ ad Ottonē q vtrobiqȝ regnauit. Franci aūt cogunt̄ nūc manere ī terminis ſuis. experiētes oīm reꝝ eſſe pe riodū. Sicut alij rotā fortune aſcenderūt ⁊ deſcenderunt. Stephanꝰ ep̄s Leodienſ claret ſc̄titate ⁊ ſciā. fecit hyſtoriam ſc̄ti Lāperti cū notis ⁊ alia plura. ſ. de trinitate ⁊ īuētione Ste= phani. Moſtꝝ hns caput caninū ⁊ cetera mēbra ſicut hō pn̄ta tur Lodowico. Et bn̄ potuit mōſtr noſūȝ ſtatū ſignare huiꝰ tp̄is vbi hoīes ſine capite q̄ſi canes latrādo hincīde vacillabāt ⁊ iō vltus ſe fuit h̄ modo vocādo barbaros ſicut Narſes olim fecit tp̄e Juſtini ſecundi. poſtea interfectus eſt.

Ordo cluniacenſiū circa hec tēpora ichoat̄ ⁊ pſi= cit ī magna humilitate ⁊ feruore. ⁊ habet regulam ſancti Benedicti. Odo vir ſc̄tūs p̄mꝰ pi eorum. Saraceni q dn̄abant̄ circa hec tēpora ī ytalia de uicti ſunt a Johāne papa ⁊ marchione Alberico. Ongari icipiūt romā ⁊ cetera bona ecc̄e vaſtare ⁊ Ruſſiā deſtruūt iterfectis maribꝰ ⁊ feminis omnia ſpolia ſecū portātes. Taxis eoꝝ rex fuit q decē mo dios numoꝝ recepit a berēgario. Et poſt ſingulis annis redeūtes fines romanoꝝ iuadere ſolebant ꝑ multa tēpora. Cauſa huiꝰ mali fuit īgratitudo ro= manoꝝ. qꝛ predictum marchionem expulerunt.

Imperij pt°
Ordo clunia censium
Monstr

Anno mundi. 6113. — 6123.

Pape. | Sergius tertiꝰ ānis 7.menſ.3 | Romanꝰ. | Anaſtaſius ſecundꝰ an. 2.menſ.2. | Romanus | Lando m̄ſibus q̄nqȝ diebꝰ.21. | Romanus | Johannes 10.ānis.13. m̄.2.di.3 | Romāꝰ.

Anno chriſti. 914. — 924.

Iſte Sergius cum romam rediſſet auxilio frācoꝝ Xp̄oferū cepit ⁊ ſedit ꝑ eo. Et ī vltionē ſue repulſe corpꝰ formoſi extraxit de ſepulcro. ⁊ indu tum ſacerdotaliter in pontificali ſede decollari fecit ⁊ ī tyberim ꝓici. Piſcatores autem in eccleſiam ipſum importarunt ſacris imaginibꝰ ſe inclinantibꝰ ⁊ ſalutantibꝰ eum venerabiliter cun= ctis videntibꝰ qui aderant. Omnia inſup que ipſe formoſus fe= cerat irrita decreuit.

Anaſtaſiꝰ ⁊ Lando paꝝ preſederūt

Iſte Jobes fuit filiꝰ Sergij pa= pe tam natura q̄ȝ moribꝰ etiam rapuit preſulatum. ⁊ tandem miſerabiliter occidit̄ a militibꝰ Guidonis: poſito puluinari ſup os eius. dum in carcere teneretur. Poſt eum quidam alius Johannes intruſus fuit. ſed ſtatim eiectus ē. ⁊ ideo non ponitur in cathalogo quia non fuit ⁊c̄.

Boemie conuersio

Bruno

Iste Henricus dux saxonū fuit ꝛ totus inclitus nec ipse inter imperatores computat̃.qꝛ tm̄ in almania regnauit. Ipse hñit vxorē sanctissimā noīe Mathildā ex qua genuit duos filios Ottonem ꝛ Henricū.ꝛ Otto successit ei ī imperio. ꝛ Henricus in Almania plures terras habuit. Tertiū filiū genuit nomine Brunonem qui etiam sanct⁹ fuit.et.13. ānis archiep̄us Colon̄.vir magne pfectionis.q etiam monasterium sancti Panthaleonis fundauit.

Henric⁹ ānis.18. Almanus.

Bohemia conuertitur ad fidem xp̄i in Praga eccl̄ia cathedralis erigit̃.

Sancta Mathildis regina vxor Henrici claret scītate ꝛ sup̄ modū humilis ꝛ mis̄icors q̄ totā stirpē saxonū sua nobilitauit ꝟtute. Hec post obitū viri diu ī viduitate pmāsit ꝛ monasteria ꝛ hospitalia plura fundauit.ī aduersis paciētissima.ī orationib⁹ ita extitit puigil ut totum psalterium ante matutinas exoluere solita fuerit. Tandē spū ꝓphecie morte; predicens migrauit ad xp̄m.sanctam sobolem relinquens ī cōsolationem totius ecclesie.

Sanctus wibertus qui cenobiū Gemelatense fundauit.claret in Lothoringia.

Regino abbas Prunienſ cronicam scripsit.

Zyptineus dux bohemie ad fidē xp̄i cōuersus est.

Boleslaus filius ei⁹ sed puersus qui postea fratrem suū sanctū wenceslaū occidit.s.anno pmo Ottonis primi Et ob hoc ab Ottone cum tota bohemia supe ratus fuit ꝛ vastatus per annos.14.

Fons sanguinis fluxit janue.significans cladem statim sequentē p saracenos qui eam ceperūt ꝛ occisis cunctis spoliarunt.

Karolus rex Frācoꝝ a comite Hiberto exulat̃ ꝛ martirisat̃.

Paronam Ethelstan⁹ rex angle.vir mire dnotionis floruit ex m̄re humilis nationis.s.filia pastoris.q̄ preuidit ex se pdire lunam q̄ totā angliā illustrabat. Q̄d ꝛ factū est.qꝛ iste rex tantā habuit deuotionē ad diuī cultum ut nullum monasteriū dimitteret indotatum.

Adamar⁹ vir sanct⁹ successor scti Odonis abbas Cluniacēſ

Theodardus abbas sancti Helye claret sanctitate.

Dani ydolatriā postponūt vsqꝫ ad hec enī tēpora xp̄m colēdo etiā ydolis sacrificabāt dicētes ꝙ dij essent antiquiores ꝛ potentiores eo.sed cleric⁹ quidā.s. Ansgarius cōtradicēs ignitū ferrum portauit illesus.ꝛ sic fuerunt informati.

6133. — 6143. — Rom⁹.

Leo sextus mē.6 die.15.	Romanus	Stephanus 7⁹ ā.2.mēſ.1	Romanus	Johēs.11 an.4.mē 10.di.15.	Romanus	Leo.7⁹ ā.3.m̄.6 die.10.	Romanus	Stephanus 8⁹.ā.3 mēſ.4.	Germanus	Martin⁹ 3⁹ ā.3.m̄ 6.di.14.

934. — 944. — Iste Stephanus a qbusdā rōnis mutilatus fuit.

Almania florere cepit

Almania circa hec tempora plus solito cepit insignes psonas habere ī vtroqꝫ statu ꝛ sexu.domosqꝫ eius principales.s. Saxonie. Bauarie. Austrie ac cetera fidei lumen valde illustrauit. Se ī sapiētia ꝛ pbitate plures claruerunt gloriose ꝛ nominati sunt in orbe. Sic dum vna gens cecidit altera succreuit ut non glorieł oīs caro nisi ī patre luminum a quo est omne bonū optimū ꝛ omne donū pfectū. Ipse est q ad Samuelem olim loquebatur dicēs. Ego glorifico glorificantes me ꝛ qui me contemnūt erunt ignobiles.

Iſte Berengarius imperauit in ytalia cuius tēpore fuit magnū ſciſma. Et Henric⁹ morit⁊ ⁊ Otto in almania cepit regnare.

Iſte Lotharius moriens qn̄ Otto regnauit ī almania reliqt vxorē noīe Daluidam q̄ poſtea eidē Ottoni nupſit

Iſte Berengarius magna tyrannide premebat ytaliā quare dn̄s papa ⁊ alij romani vocauerūt Ottonē ut liberaret eos. Qd̄ ⁊ factū ē. Et capto p vim Berengario. bis exulauit eū ⁊ relictā Lotharij ſibi vxorem accepit quā tyrann⁹ ī carcerauit.

Imperatores. | Berēgarī⁹ 3⁹ a. 7 | Lothari⁹ ſecundus annis. 2. | Berengarius 4⁹ ānis. 11.

wenceſlaus princeps Bohemie de bono patre melior fili⁹ martiriſatur ab iniquo fratre ſuo. Iſte vir ſanct⁹ fuit humillim⁹ ⁊ miſericordiſſimus.
Dūſtanus epūs Cantuariēſis ſanct⁹ plura monaſteria fundauit. ⁊ dicit in die mortis ab angelo. O rex gentium dominator omniū ⁊ vidit beatam Mariam ⁊c.
Bruno archiepūs Colonieñ. vir ſanctus frater Ottonis primi claret in Almania. vtrūq; gladium ſtrenue gubernando. ⁊ ſancti Pantaleonis monaſteriū in Colonia fundauit ⁊ epiſcopo ducatum contulit reliquiſq; pluribus ornauit.
Hereſis antropomorcitarū in ytalia repullulat. ſed parum profecit. Racherius epiſcopus ⁊ ceteri extirpant eam.
Maiolus vir ſanct⁹ qui fuit tertius abbas Cluniacenſis eximij ſermonis ⁊ abſtinentie ⁊ reparator monaſtice diſcipline claret.

Scūs Odo epūs Cantuarieñ. ⁊ ſcūs bruno Coloñ. ſ; trāſferūt corpa ſcōrū Eliſij. Patrocli. Priuati. Greg. cū baculo ſcti Petri de roma ad Coloniā. Sanct⁹ adolin⁹ ī anglia reperitur ⁊ in ſcrinio poſitus fuit.
Edwin⁹ rex anglie q oēs monachos expulit a regno. ⁊ Dūſtanū ī flandriam truſit eiuſde ſancti meritis ab inferis liberat⁊.
Sciſma. x. eccle fuit int⁊ Jobe; 12. ⁊ Leonē 8. q; jobes cū male itraſſet ⁊ pci⁹ vixiſſ; d̄poſitus fuit ⁊ Leo frogat⁹ ſ; tn̄ Leo obtinuit auxilio impatoris. licet bis ſugatus fuiſſet.
Sciſma. xj. fuit int⁊ Benedictū. 5. ⁊ Leonem 8. ſed Leo obtinuit.

Decimū Sciſma

Anno mundi. 6153. 6163.

Pape | Agapit⁹ 2⁹ a. 8. m. 6. di. 7. | Rō nus | Jobes 12. a. 7. m. 11. | Rō nus | Bn̄dict⁹ 5. meſ. 2. die. 5. | Leo 8⁹ anno. j. menſ. 4. | Jobes. 13. an. 7. die. 10. | Parnieſ

Anno chriſti. 954. 964.

Iſti⁹ Agapiti tp̄e ſcūs Odo primus abbas Cluniacenſis in dn̄o obdormiuit:

Iſte Jobes venator fuit ⁊ totus lubricus feminas publice tenebat qua ꝓpt⁊ depoſit⁹ fuit p Ottonē. ſ; nō curauit. Tandē cu; vxore cuiuſdā ſe oblectās a dyabolo ī tympore pcutit⁊ ⁊ ſine pnia ſubito morit⁊. Eya de⁹ eſne ſcꝫ diſſipares ſb iſti porib⁹. O abiſſus iudicōꝝ dei: qs iueſtigabit ea⁊. Nec fuit iſte digne elect⁹ ſ; p prēm ſuū intruſus quia potens erat. acceſſit h̄ tempore ut apparet.

Iſte Bn̄dict⁹ a romanis eligit⁊ ɔtra Leonē. ſ; ab ottone dpōnit⁊ ⁊ ī exiliū apd̄ ſaxones miſſ⁹ ē. Qa lū pncipiū raro hēt bonū finē. Time: erudit⁹ piculo alterius. Scitias papas dimiſit ⁊ ad impatorē

Iſte Leo cōmuni voto eligit⁊ depoſito iobanne. Hic ſtatuit ut null⁹ papa fieret ſine ɔſenſu impatoris ꝓpt⁊ maliciā rōnoꝝ q ſuos itrudebant. Hic oēs donatōes ſcās ecce a juſtiniano ⁊ karolo ⁊ alijs ottoni conceſſit ⁊ ſuis ſucceſſoribus ut ytaliā ab inaſorib⁹ defenderet

Iſte jobes gue iniuriā paſſus fuit a rōnis captus ⁊ exul ſcūs. S; otto duriſſime hāc ptulit nobilib⁹ occiſis ⁊c. ⁊ qbuſdā in exiliū miſſis.

82

time eruditus periculo alterius

leo 8us

Tranſla° imperii Romani Ad Almanos   Otto primus imperator Almanie

Imperium transfertur ad almanos. Conſimilis cauſa eſt hic ſicut in ſuperioribus tranſlationibus. Nec poteſt infelix homo informari ut illum ſcopulum inclinet in quo tot iam vidit etiam potentes periclitatos.

Iſte Otto primus erat imperator alman⁹. tot⁹ victorioſus ⁊ velut alt' Karolus eccl'ie dei defenſor ſolicitus ⁊ ꝓmotor ſingularis. Ob q̄d meruit dignitatē imperialē. Multos ꝯuertit benedictū papā inuaſorē eccl'ie ſecū duxit ī ſaxoniā. ibiqꝫ in exilio morit'. Quibus tandē pacatis obyt plen⁹ operib⁹ bonis. diuitijs ⁊ gl'ia ditiſſim⁹ ⁊ prole digna. Sepultus Magdeburch in eccl'ia ſcti Mauricij quam precioſe fundauit.

Otto p̄m⁹ ā. 12.

Iſte Otto fuit filius ottonis ꝑmi per oīa fidelis ⁊ ſtrenuus defenſor eccl'ie. plura bella ꝯtra īfideles habuit ſed ī vltimo pene totū exercitū amiſit in kalabria. Ipſe tñ dū tota mēte ſcēm Petꝫ īuocaſſet. mirabilit' liberatus fuit. Ipſe hūit filiā imperatoris Cōſtantinopolitani de ſanguine romanorū ī vxorē. Et fuit coronat⁹ a b̄ndicto 7. morit' reme. ſepultus in eccleſia ſancti Petri honorifice.

Otto 2⁹ annis. 9.

Edgarus rex Anglie pene omni anno monaſteriū fundauit.
Adelwoldus reuerendus epiſcopus wintonienſis multa fecit
Oſwaldus reuerēdus wingornie epiſcop⁹ p⁹ Eboraci archiep̄s Rameſie monaſterium fundauit.
Theodericus ep̄s Metenſ' claret ⁊ reliquias de ytalia plures ad ſe trāſfert
Monſtrū in ytalia mulier hñs duo capita ⁊ cetera mēbra vſqꝫ ad vmbilicū vna comedēte ul' dormiēte alia nūqꝫ neutꝝ faciebat. diu vixerūt ⁊ parit' tandē obierūt.

Edwardus rex anglie vir ſcūs claret: q p⁹ a nouerca ſua interficitur. martirqꝫ efficitur.
Eccl'ia Magdaburgenſ' gl'ioſe extruit' ⁊ dotat' p Ottonē ꝑmū ⁊ archiep̄s ei⁹ fit primas almanie. Et nō ꝙ tp̄e Ottonis tertij fuit ī ea qdā archiep̄us nomine Vdo q p b'tam v'ginē ꝓmot⁹ fuit ſꝫ poſt ꝓpt' malā vitā horribiliter damnatus eſt.
Seſſa de ludo luſiſtis ſat' vdo

Adalbert⁹ vir ſcūs claruit natiōe bohem⁹ ⁊ prim⁹ ep̄s pragenſ' reuelāte dō pānoniā veniēs ſcēm Stephanū primū regē vngaroꝝ cū mult' baptiſauit. Deinde polonos in fide ꝯfirmauit. Tandē prutenis predictas ibi martirio coronatus fuit.
Tranſlatio glorioſa ſanctoꝝ Laudoaldi Adriani. Amancij ſit Gandaui.
Vngaria incipit hoc tp̄e ad fidē cōuerti. vbi primo predicauit vir dei ſcūs Adelbertus epiſcopus pragenſ'.
Stephan⁹ prim⁹ rex vngarie xp̄ian⁹ ſcūs vir ſcūs fuit. Et fit gr̄a magna ꝓplo. barbaro ⁊ ydolatrie cultui huc uſqꝫ dedito.

Vdo

Mon priu

Vngaria ad fidē cōuerti

6173.	Rōn⁹.	ſcōs	ſeptim⁹	ſeptim⁹	6183.	Romanus	Romanus.
Adec.	B̄ndcūs 6. an. j. meſ. 6.	Bon⁹ ul' dōn⁹ an. j. meſ. 6.	Boniſacius mē. 5 di. 41.	B̄ndcūs ā. 10. alit' 5. mē. 6.	Iohānes 14⁹ mē. 8	Iohānes 15⁹ mē. 4.	Iohes 16 ā. 10. meſ 10. di. 7.

974.   984.

Iſte benedictus captus fuit ⁊ in caſtro ſancti angeli ſtrangulatus.

Iſte bonnus vel Donnus paruꝫ etiam ſedit

Iſte bonifaci⁹ p̄ rōnos ſtrāgulato b̄ndicto ī papā erigitur ⁊ depredata ecc̄a fugit in Conſtantinopolim. Poſt re ſus Iohan̄i dyacono cardinali oculos eruit Ipſe deinde ſubitus extinctus eſt.
Nota ꝙ hic occiduntur ſicut in primitiua eccleſia. ſed non fiunt martires ſicut ille. par pena ſed diſpar cauſa.

Iſte b̄ndcūs coronauit ottonē ſecūdū ⁊ fecit capi plures rōnoꝝ. Cōgregauit etiam cōciliū Remēſe ꝯtra regem Frācie vbi gilbertus nigromāticus deponitur ⁊ Rodolphus reſtituitur

Iſte iohes d̄cim⁹ q̄rt⁹ ī caſtro ſcti angeli fame afflict⁹ per quatuor mēſes d̄fecit ⁊ moritur.

Iſte iohes decim⁹ qnt⁹ paꝝ ſuperuixit.

Iſte iohes decimus ſextus fuit in armis erudit⁹ ⁊ plres libros cōpoſuit. Hunc Creſcēti⁹ ꝑmiti⁹ itm̄ afflixit ꝙ vrbē exiuerit ⁊ p īpatore nūcios mittēr. q̄d audiētes romani ipꝫ reuocauit ⁊ vſqꝫ ad terrā ꝓſtrati veniā petūt. Iā eni aliquot ānis experti fuerūt ludū almanoꝝ vilis cōditio hominum nolle obedire niſi cum non poteſt reſiſtere. Tandem pace facta reme obyt.

Iſte Otto per omnia imperio ⁊ nomine dignus iuxta paternã ꝓbitatem fideliſſimus eccleſie fuit: multa bella proſpere geſſit. ideo deo ⁊ ſanctis deuot⁹ extitit. reliquias ſanctorum venerationẽ maximã exhibuit. ⁊ loca ſancta ſedule viſitauit. Hic coronatus eſt p Gregorium quintũ q conſanguineus eius fuit. Tandem poſt multos labores rome vitam finiuit.

Electores imperij poſt Ottonem tertiũ inſtituti fuerunt. non ꝓpter aliquam culpam Saxonum: ſed ad precauẽda pericula futura. Hij ſunt ſeptem verſus. Maguntinenſis Treuerenſis Colonienſis. Quilibet imperij fit cãcellari⁹ horũ. Et Palatin⁹ dapifer: dux portitor enſis. Marchio prepoſitus camere pincerna bohemos. Hij ſtatuunt dominum cunctis per ſecula ſummum. Palatin⁹ eſt comes reni. Marchio eſt Brandeburgenſ dux ſaxonũ ⁊ rex bohemorum. Verum ut quidam dicunt: hac occaſione agla multas pẽnas amiſit ⁊ ĩ fine totaliter denudabat.

Imperatores.

Otto 3 anis. 18.

Karolina ſtirps eijcitur de regno Francie: comes pariſiẽſis arripuit regnum circa hec tempora
Medericus abbas Eduenſis clarus habetur.
Annona pluit de celo ⁊ piſciculi parui in Aſbonia.
Odilio vir ſanctus abbas Cluniacẽſis ſucceſſor ſancti Maioli. Hic diem animaꝝ inſtituit poſt feſtum omniũ ſanctoꝝ tempore Johannis. 18. quod poſtea p totam eccleſiam approbatum eſt.

Sciſma. 12. fuit inter Gregorium quintum ⁊ Johannem. 17. cauſa fuit tyrannidis creſcentij ⁊ ambicio Johannis: ſed puo tempore durauit: ⁊ Gregorius obtinuit.

Heribert⁹ archiepũs Colonienſ vir ſcũs clar⁹ habet.
Herigerus abbas Lobienſis.
Adelboldus epiſcopus Traiectenſis.
Fulbertus epiſcopus Carnotenſis.
Albo abbas Floriacenſis.
Elphegus Cãtuariẽſis epũs: poſt martiriſat a Danis.
Anfridus Traiectenſis epũs poſt effectus eſt ſrater dus Cameratenſis.
Sanctus Gherardus epũs: poſt martiriſat ab Vngaris ligatus ſup bigam ⁊ de monte currit.
Gilla virgo prudẽtiſſima ſoror Herici imperatoris p⁹ nupſit ſancto Stephano regi vngarie ⁊ multum iuuit ad plenam conuerſionem vngarie.

Anno mundi. 6193. — 6203.

Pape.

Gregorius 5⁹ ã. 2 meſ. 6.	Saxo.	Grecus Johãnes 17. mẽ. 6	Non erat papa ſed intruſus.	Silueſt 2⁹ ã. 4. m 1. die. 8.	Johãnes 18. meſ. 5 di. 20.
Rõnus. Jobes. 19 an. 5.					

Anno chriſti. 944. — 1004.

Iſte Gregorius factus fuit papa ad inſtantiam imperatoris Ottonis tertij vir venerabilis ⁊ ipſius imperatoris conſanguineus dictus fuerat antea Bruno. ⁊ cum parum ſediſſet ⁊ iam imperator ab vrbe receſſiſſet. Placentinus intruditur a Creſcẽtio conſule ꝓpter pecuniaꝫ ⁊ Johannes. 17. vocatur. Et factum eſt ſciſma dieb⁹ paucis. Nã impator reuerſus Creſcentiũ cepit ⁊ capite truncauit. Johannem aũt antipapaꝫ exoculari ⁊ ceteris mẽbris mutilari fecit nihil eum iuuantibus ducatis ſuis. Quia enim fecit qđ nõ debuit. paſſus eſt qđ meruit. Et nota ꝙ iſte Gregorius cuꝫ Ottone tertio ordinauit electores imperij: qui deinceps pmanſerũt vſqꝫ nũc nec potuerunt Franci aut alij infringere.

Iſte Silueſter ſecundus factus eſt papa auxilio dyaboli: cui omagium fecit: ut cuncta ei ad votum ſuccederent. Dictus fuit Gilbertus ⁊ gratiaꝫ regis Francie inimicus ſibi ꝓcurauit. Vnde fact⁹ eſt archiepũs Remenſis. tamen eiectus ſtatim fuit p conſilium iubente Benedicto. 7. Deinde gratiam imperatoris adquiſiuit. ⁊ fit epiſcop⁹ Rauenne: poſtea papa. Sed finem ſolitum cito habuit. utputa qui ſpem ſuam fallacibus demonibus commiſit. Speratur tamẽ de eius ſaluatione ꝓpter certa iudicia ſepulcri ipſius ⁊ penitenciam quam in fine fecit grauiſſimam membris abſciſis ⁊ auibus datis ⁊ cetera.

Iſti duo Johãnes poſt ſe mutuo ſederunt. Et primus parum p fuit. alter ãnis quinqꝫ. Sepultus apud ſanctum Petrum.

Odilo

Dies animarum institutum

Gregorius papa: tpe Ottonis Imperatoris:

Siluester papa:

Henricus dux bauarie — multa miracula & sig

Iſte Henricus vir ſcūs fuit dux Bauarie ɔcorditer elcūs ꝓpter legalē ⁊ beatā famā quā habuit. Et plures de domo Bauarie legim⁹ fuiſſe nō ſolū carne ſ; etiā mēte ⁊ v̄tutibus nobiliſſimos. Habuit ſororē eq̄ v̄tuoſā quā ſcto Stephāo regi vngaroꝝ dedit ⁊ totā vngariā ad fidē plenā ꝑduxit. Uxor ei⁹ fuit ſcta Konegundis cum qua ī v̄ginitate ꝑmanens celibem vitam duxit. Plura bella tā in ytalia ꝙ̄ ī almania ɔtra rebelles iuſte ⁊ pſpere confecit. Tandē bto fine. ſepultus in ecclia bōburgēſi quā fundauit ⁊ cathedralē fecit miraculis coruſcans. In vita ſancti Laurencij exemplū ponitur de ipſo ⁊ vxore

Henricus primus ānis. 20.

Jheruſalē iterū capit̄ a ſaracenis ꝑmittente deo ⁊ glioſū ſepulchrū ab infidelibus poſſidet̄. Judei ī multis locis metuentes baptiſāt̄.

Iſte Conrad⁹ multas leges edidit ⁊ pacē diſtrictiſſime ſuare ſb̄ pena capit̄ iuſſit. ſ; comes Lupoldus accuſat⁹ ō terra ſua fugit cupiēs magis ruſticane viuere ꝙ̄ ſolēniter mori. Cui⁹ tn̄ fili⁹ mirabilit̄ ad ipſū puenit nuto diuino ꝯ voluntatē Conradi etiā filiā ei⁹ accepit vxorē

Conradus prim⁹ an. 20.

Robertus rex Frācie ɔpoſuit ſequentiā ſancti ſpūs ⁊ reſponſoria o iuda ⁊ jeruſalē. Cornelius cēturio cū notis ⁊ alleluia. Eripe me ⁊c̄. Ipſe fuit vir miſericordia ⁊c̄. Scā Kōnegūdis vxor Henrici v̄go ꝑpetua claret opibus bonis. Poſtea monaſteriū ingreſſa obijt miraculis coruſcans.

Luna ī ſanguinē verſa apparuit ⁊ terremotus magn⁹. Facula ardēs ⁊ fulgur iſtar turris cecidit cū maxio ſplēdore. ſequit̄ fames valida. In Lothoringia fonticul⁹ aq̄ ī ſanguinē v̄ſ. ē ⁊ ſigna circa hec tpa ɔtigerūt. Mortalitas fuit maxima ꝑene totum orbē; ut ſepelientiū tedio adhuc viuiſpm̄ habētes obruerentur cū mortuis. Siccitas magna ⁊ ardor ſequitur.

Symeō vir ſcūs Syracuſ mōchus claret Treueris. Durād⁹ ep̄s Leodienſ fuit de obſcuro gn̄e nat⁹. Haymeric⁹ rex vngarie v̄go cū ſpōſa ſua obijt miracul̄ coruſcādo fuitq; fili⁹ ſancti Stephani regis.

De coriſanᵗᵉ ~~69~~ Coriſantes quidā fuerūt circa hec tēpora: q̄ p totū annū ſaltabant ꝓpter pcc̄m inſolentie. q: in vigilia natiuitatis xp̄i in cimiterio quidā coriſando īpediebant quendā ſacerdotē ī prima miſſa ſua quā deuote faciebat: ſ; q: nolebāt ceſſare maledixit eos cū īprecatiōe dicēs. Utinā ſic p annū ſaltaretis ⁊ fcm̄ ē. Fuerūt tandē a bto Heriberto abſoluti Et qdā valde penituerūt ita ut ſancti effecti fuerūt ⁊ miraculis claruerūt. Scdm̄ quoſdā ɔtigit in villa ſaxonie ī ecca ſancti Magni ⁊ filia ſacerdotis cuiuſdā auulſis brachijs ſaltauit. Fuerāt. 19. q̄ꝝ tres femie erāt. Oēs breuit̄ moriebāt̄.

Sapiennus doctor inſignis ⁊ deuot⁹ maxim⁹ ꝙ̄ aſtronom⁹. Hic īuenit errorem puū ī calculatiōe Ptholomei q̄ ad mediū motū lune vicz ꝙ ī. 2160 ānis lunarib⁹ deficit vna dies. Et ī qbuſdā alijs ſilr̄. Excuſat āt tm̄ viꝝ ꝙ h̄ n̄ ꝓuenerit ei ob defectū īgenij ſ; ob penuriā tp̄is maxime q̄ ad motū octaue ſpere ad quē longum tp̄s requirtur. Ei⁹ rethorica ⁊ cōputus ⁊ cetera: ſunt optima.

6213. — 6223.

Pape. — Sergius 4⁹ ānis. 1. menſ. 7. — Bn̄dict⁹ 8⁹ an. 11. menſ. 11. di. 21. Tuſculanus. — Johānes 20⁹ ānis vndeci; Kōn⁹ — Bn̄dict⁹ nonus an nis. 13. Tuſculan⁹.

1014. — 1024.

Iſte Sergius fuit ſancte vite ⁊ exemplaris cōuerſationis. ſepultus in eccleſia ſancti Petri.

Iſte Bn̄dcūs habuit ſciſma maximum. q: eiectus fuit ⁊ quedā alter ſurrogatus.

Iſte Johannes bellū habuit cū romanis.

Iſte Bn̄dictus fuit nepos Bn̄dicti. 8. tot⁹ lubric⁹ ⁊ ideo damnat⁹ apparuit cuidā in ſpecie mēſtruoſa ⁊ horribili. Caput ⁊ cauda erāt aſinina. reliquū corpus ſicut vrſus ⁊ ait. Noli expaueſcere: ſcito me hoīem fuiſſe ſicut tu es: ſed ſic me repſento ſicut olim exiſtens īfelix papa beſtialit̄ vixi. Tēpore ei⁹ ſciſma ſcādaloſum nimis fuit. quia ipſe eiectus erat ⁊ iterum reſtitutus ⁊ iterum eiectus.

Hunc poſt mortem vidit quidam ep̄us in miſerabili ſpecie dicentem ſe grauiter affligi ⁊ ꝙ nihilominus ſperaret de miſicordia dei ⁊ nihil ſibi pdeſſe q̄d p ſe factū eſſet. q: de rapinis fuit. miſitq; eū ad Johannem papā ut de tali teca ſummā pecunie acciperet ⁊ pauperib⁹ daret. Qō ipſe fideliter implens ep̄atui ceſſit ⁊ timore pcuſſus ſibi ꝓuidēs ī futurum monaſterium intrauit.

Rogerus ep̄us beluacenſ totus inclitus claret.

Sciſma. 13. eccleſie fuit int̄ Benedictum. 8. ⁊ quēdam alium intruſum. ſed poſt Benedictus obtinuit eiecto iterum intruſo.

Sciſma. 14. eccleſie ſcandaloſum ⁊ ɔfuſiōe plenū fuit int̄ Bn̄dictū nonū ⁊ alios. ut patet infra. Cauſa fuit mala vita Bn̄dicti: iniquus ītroitus. Hic notat Ptholome⁹ ꝙ faſtus ſummoꝝ pōtificum habuit ſemp malū exitum. Et fuit occaſio ⁊ eſt cauſa multoꝝ ſciſmatum. Notabile eſt.

Tp̄e effeminatū icepit circa ānos dn̄i mille i q̄ fides xp̄iana valde cepit deficē ⁊ declinare a p̄ſtina vtilitate. ut ȝ in p̄phia ſcte Hildegardis. Et in mult' regionib' xp̄ianitatᵗ nec ſacramēta nec eccl'ſtici ritus frabātᵗ. augurijs ⁊ maleficijs itēdētes. Et erat ſacdos ſic p̄pl's. Sȝ mificors dn̄s ꝯ hec mala itez plures ap̄licos viros ſuſcitauit q hāc ariditatē hoīs exēplis ⁊ p̄dicatōib' irrigarēt dn̄o coopāte ⁊ ſmonē ꝯfirmāte ſeq̄ntib' ſignis. Et mlti ordines nimio feruore ſuccreuerūt ut piculoſum tp̄s illuſtrarēt de qbus ꝯſequētᵗ fit mētio. Et q2 iā ſepe hmōi reformatiōes fcē fuerūt p̄ter ſpē ⁊ i ſequētib' future ſint. ideo fatuū ē dētmiare q̄ ātixp̄s tūc vel tūc veniet p̄p̄ malicā tp̄is qđ plerīq3 acceptarūt: q̄s oēs fefellit ſua opinio ⁊ euāgelica deriſit ſanxio ⁊ ipſa tp̄is reprobauit experiētia. Hoꝝ erroꝝ imēſus ē numerus

Inparores

Guilhelmus Dimonenſis. Richardus Virdunēſis. Popo Stabulenſis. Helyas Colonienſis. Olbertus Leodicenſ. Stephanus Leodicenſis. Heruo Augienſis. Oēs iſti abbates venrabiles circa hec tp̄a floruerūt

Guido muſic' i ytalia fuit q iuenit cātū manualē. ſ. p flexuras digitoꝝ notas dinumerādo p pueris informandis.

Egelmot' archiep̄s Cantuariēſis miſit brachiū ſcti Aug. i angliā ei' epiſtolare hī.

Fulbert' Carnotēſ ep̄s i ifirmitate viſitatᵗa bta vgine ⁊ ō ei' lacte ſctiſſimo recreatus ē.

Gnotho vir ſpiritu ſapientie ⁊ ſcientie clarus epiſcopus Leodicenſis.

Heyla auguriatrix in Anglia fuit quam demon de eccleſia extraxit horribiliter.

Adelbert' ſanct' ep̄us Metenſis claret.

Elbertus abbas Gemelacēſ.

bardo vir ſcūs ep̄us Maguntie claret

Iſte Hēric' fuit gener Cōradi. i ſilua nat' erat ⁊ bis ad occidēdū tradit': ſȝ tn̄ deo ptegēte illeſus euaſit adhuc puer. Cū āt ipator eēt effcūs mōſteriū edificauit i lo. natiuitatᵗ ſue. vide pulcrā hyſtoriā i cronica martini vincētij ⁊c. Hic victorioſus fuit ⁊ ytaliā itrās Pādulphū cāpanie p̄ncipē cepit. Abbatē Buldēſem ſedauit q tūc potētiſſimus fuit dyabolo cātāte. Hūc diē bellicoſum feci: quē etiā icrepauit

Hēricus ſecundus ānis. 17

Sanctus Theobaldus vir nobil' ō Frācia recluſus heremita claruit.

karolp' merciorꝝ regᵗ fili' martiriſat' fuit.

Edmūd' rx ⁊ ſcūs a dāis martiriſat' fuit

Corp' gigātᵗ rome iuenitᵗ imēſe magnitudinis icorruptū cū lucńa q̄ ñ potat flatu

Statua marmorea erat i Apu extiguilia cui' caput oñdit theſauꝝ ſubtiliter.

Palūb' preſbitᵗ rome fuit nigromāticus contra quē dyabolus orauit ⁊ obijt.

Mōſtrū due mulieres i Gallia oīa mēbra ſingula vſq3 ad vmbilicū ⁊ diuiſim opabantᵗ. vna mortua. alia ſupuixit: triēnio mortuā portās.

Anno mundi.	1034.		6243.	Alman'	6253.

Pape. Silueſt 3' di. 56 — Greg. 6 an. 2. m 6. — Clemēs 2'. mē. 9 di. 7 — Almanus. — Damaſus ſcdus die. 23 — Leo. 9. ā 5. mē. 2. die. 6. — Alman' — Victor 2' an. 2. menſ. 3.

Anno xp̄i.	1034.	1044.	1054.

Iſte Silueſt elcus fuit expulſo bn̄dicto ſȝ ecōtra eijcitᵗ ⁊ bn̄dict' reſtituitᵗ. Quo itez eiecto Greg ſbſtituitᵗ: q cū eēt rudis lraꝝ alteꝝ papā ad eccl'iaſtica officia exequēda ſecū ꝯſecrari fecit. Qđ cū multᵗ nō placeret terti' ſupinducitᵗ q ſolus vices duoꝝ adimpleret. Quib' dimicātib' inťſe Henric' impator ſupueniēs oēs depoſuit ⁊ Clementē ſecūdū ſbſtituit a q̄ ſtatī ſe coronari fecit p̄mittētib' romanis ſine ipſi' ꝯſenſu ſe nūq3 papā electuros Et ſic q̄nq3 cedētib' ſext' iſtitut' ē. Dez de iſto Gregorio Gilbert' dicit q̄ fuerit vir ſcūs ⁊ ꝯtra Hēricū bellū habuit ⁊ raptores ſcti Petri extinxit ⁊ cū magno miraclo fit ſepult' ⁊c Vide in cronicis.

Iſte Clemēs dcus fuit añ Gindegerus bōburgēſ ep̄s q fact' fuit pap̄ p ipatorē p̄p̄ vnionē reparandā ut iā dictū ē.

Iſte Damaſus fuit iuaſor ecclie ⁊ ſubito defūct' ē Et ſtatī rōni pecierᵗ ſibi dari pōtificē: ſȝ nō teutonicū. ad hō eni nō poterāt iclinari ex mala ꝯſuetudine idurati Tūc iſtū Leonē viꝝ ſanctum ad hō inclinauit ut papatū acceptaret: ſȝ poſtea ſibi de hō fecit ꝯſciam ⁊ reſignauit ⁊ dnuo ē elcūs. Hic xp̄ȝ i ſpecie leproſi nocte i lecto ſuo collocans mane ipm nō iuenit. Tandē poſt laudabilē vitā ſancta morte potitus miraculis claret. Ipſe multa ſcripſit ⁊ fecit. Erat antea ep̄us Tulenſis ⁊ audiuit angelos dicētes. Ego cogito cogitationes pacis dicit dn̄s.

Iſte Victor vir bon' ⁊ venerabilᵗ timore ipiali fcūs ē p̄pa. ſic. n diſpoſita fuit aplica ſedes hoc tp̄e q̄ ſancti viri duplici timore ſe ſbtraxerūt. ſ. e. diuino ⁊ hūano. q2 tāto officō ſe idignos arbitrabantᵗ ⁊ tyrānidē rōnoꝝ q̄tidie ſuſtinere tedebat. Sȝ ꝯpellēte impatore qdā nihilominu' acceſſerūt ſimilitᵗ duplici timore Timebāt eni deū offendē ſic vocati ⁊ etiā offenſaȝ p̄ncipis. Iſte victor multos ſymoniacos depoſuit i ꝯcilio Florētino ⁊ etiā fornicarios

¶ De plralitate bn̄ficioꝝ q̄ circa hec tp̄a nimis inaluiſſe videtᵗ ⁊ deīceps ꝯtinuata: multūq3 doléda ābitione platoꝝ ⁊ ſymoniaca labe q3 plima ſcripta ſctoꝝ patꝝ hn̄t deteſtantia abuſiones iſtas. Et nō q̄ facile iuēti ſīt paupes clerici ⁊ doctores q plralitatē bn̄ficioꝝ ⁊ pompā eccl'iaſticoꝝ rephēderūt donec offerret ſe occaſio participādi. Qua accepta ꝯmunitᵗ auaricia excecauit eos Fertᵗ de quodā mgr̄o magne lraturē q valde ſublimiter diſputauit ꝯtra diuitias platoꝝ ⁊ faſtū eoꝝ quaſi oīno ſic viuere nō licēt ⁊c. Hec cū nūciata dn̄o pape fuiſſent: plaudibilitᵗ reſpōdit. Dem' ei bonā p̄epoſiturā: ⁊ hec ⁊ illa bn̄ficia ⁊ bn̄ pacat' erit. Factū ē ita. Et ecce ptin' ſniam mutauit dicēs. Nunq3 itellexi materiā hanc p̄ter modo. Quippe q de iope diues de ꝯtēptibili repente glioſus

Muſicas reptor
monſtrum quoddā
plurafitas Beneficiorum

Iſte Henricus videtur fuiſſe homo multū inquietus ⁊ ſatis afflixit virū ſcēm Gregoriū .7. papā. Et primo quidē veniā petēs abſolutionē meruit. ſʒ nō pſeuerauit q̄nimo ð nouo quēdā antipapā ꝯtra eū tanq̄ꝫ ydolū erexit ⁊ iterū Greg. cū excōicauit. Et electores imperij ducē Saxonie ꝓ ipſo elegerūt quē Henricꝰ cruēto bello ſuparauit. Et tūc Romā veniēs cū antipapa ſuo Gregoriū ⁊ cardinales pſequit̄. ſʒ ſtatim Rupertus rex Apulie eū fugauit ⁊ papā cū cardinalibꝰ liberauit. Fuit nihilominꝰ vir elemoſinis deditꝰ ⁊ ſexagies ⁊ bis acie collata dimicauit. Tandē miſerabili morte vitā finiuit ī carcere a ꝓprio filio detentꝰ. Sicut fecit ſic factum eſt ei.

Henricꝰ tertiꝰ annis regnauit quadragintaocto.

Edwardus vir ſcūs rex anglie claret ſpū ꝓphetie. Nec reperi plures aliqs reges in aliquo regno q̄ꝫ in Anglia.

Eiburga virgo ſancta filia Edwargi regis.

Egbita Edwardi regis filia virgo ſancta claret.

walpurga virgo ſancta ⁊ abbatiſſa fuit.

Berengarꝰ ep̄s Turonū. erronee dogmatiſauit ð ſacramēto altaris ⁊ poſt iſo. magnus retractauit ⁊ ſancte vite fuit. ſed diſcipulos cōuertere nequit. Et ſeqtur hereſis magna que ſatis afflixit eccleſiā lōgo tempore. Ipſa negat verū corpus ⁊ ſanguinē xp̄i eſſe in ſacramento. ſed figuram tm̄. Vide de ꝯſe. di. 2. Ego Bereng.

anno dn̄i 1595 erit labor & dolor

Lanfrācꝰ ep̄s Cantuariēſ mgr̄ Ancelmi ſcripſit librum ꝑ modum dyalogi de ſacramento ⁊ alia. Adrianꝰ cronographꝰ ⁊ monachꝰ Hundenſis claruit. Merlinius abbas monaſteriū Becceñſe de ſuo fundauit.

Ciclus magnꝰ annorū finit̄ hoc tēpore. ſ. anno dn̄i. 1063. ꝯtinens annos. 532. q̄ ad rōem omnē paſcalis cōputi vtilis ē ⁊ ab euo ī euū ī ſemetipſum ſine errore reuoluitur. ⁊ ſequenti anno ciclus magnus annorū 532. a natiuitate dn̄i exactis īcepit. In cuiꝰ fine erit labor ⁊ dolor ut quidā dicunt. Terminabit̄. 1595.

Mathildis comitiſſa triūphatrix inclita Normannos expugnat ⁊ imperatorē debellauit ꝓ eccleſia glorioſe laborauit ⁊ tandē totum ſuū patrimoniū ſup altare ſancti Petri obtulit.

Petrus damianus doctor grauiſſime autoritatis ⁊ religioſus valde.

Anſelmus vir ſcūs ep̄us Cantuarienſ doctor excellens ⁊ bt̄e virgini deuotꝰ

Sciſma. 15. eccl'ie fuit īter Alexandrum ⁊ Codullū ep̄m ꝑ mēſem. ſʒ Alexāder obtinuit licet imperator ꝯtradiceret iudicō ꝯcilij ⁊ maior pars fuit ſecum. Diu fuit.

6263.

Stephanus nonꝰ menſ. 9.

Almanus ex Lotharingia. Benedictꝰ decimus menſ. 9.

Burgūdus. Nicolaꝰ 2ꝰ an. 2. menſi. 6. die. 26

Mediolanenſ. Alexander 2ꝰ an. 11. mēſ. 6. die. 25.

1064.

Iſte Stephanꝰ parū ſupuixit. ⁊ ſequēs Benedictus cum ꝑ vim papatum rapuiſſet et nouem menſibus ſediſſet: ceſſit.

Iſte Nicolaus cōciliū celebrauit contra Berengariū q errore deceptꝰ cōtra fidē dogmatiſauit. ſʒ plene correctus reuocauit. ut patet de ꝯſe. di. 2. Ego Berēgarius In eodē cōcilio factū eſt decretum de electione pape. In noīe dn̄i. di. 23.

Iſte Alexander ſtatuit ut nullus miſſam audiat preſbyteri quem ſcit habere concubinam ſub pena excōicationis. ut pꝫ. 32. di. Preter hoc Et habuit ſciſma cū quodā Codulo ſed poſtea purgauit ſe ī Mantua coram concilio de ſymonia ⁊ Codulꝰ tanq̄ꝫ Symoniacꝰ inuaſor repudiatur. Hic Alexander fuit vir ſanctus.

+ Apparuerat. Hos btūs Ibero. velut peſtes quaſdā ꝯtagioſas vitādos pnūciat Dixit qdam notabile vbū. Qui hʒ vnum bn̄ficiū ꝯpetēs ⁊ eo legitime vtit̄ recto calle ad patriā tēdit. Qui vnū ſupaddit vno oculo ꝯſciētie priuat̄. Qui aliqd adhuc plus acceptat etiā altero lumine priuatꝰ totalit̄ excecat̄ ⁊ deinceps quecūqꝫ poterit coacervat. Hanc maledictionē inſaciabilis auaricie olim pſignauit Jeroboā rex Iſrahel. Qui licet diuinitus ad regnū puenerat ſtatim tn̄ a cultu dei receſſit. feciqꝫ duos vitulos aureos ne pp̄ls iſrahel ad templū dn̄i aſcēdēt. Factū aūt ē h̄ vbū in pctm̄ ita ut oēs ſequētes reges hūc cultum ſacrilegū obſeruarēt in deſtructionē regni. Ita de eccleſiaſtico ſtatu timendū eſſe ſancti viri cōiter aſſeuerāt ⁊ iam ī pluribꝰ mūdi partibus ꝯpletum cernimus. Clerici q nihil poſſidere deberent preter rationabilē ꝯpetentiā. necqꝫ ſe de tēporalibꝰ intromittere. oīa poſſidere oīa volūt gubernare. Jccirco ut bt̄s Bernh. dicit q: ordinē nullū ſuant illuc ꝓperāt vbi ſempiternꝰ horror ībabitat. Olim pharifei ꝯtra auariciā diſputantē dn̄m deridebāt ⁊ inſanū iudicabāt. ſʒ nūc dn̄s ſubſannat eos. Caueas lector qui multa occupas bn̄ficia ne idem facias necqꝫ eadē patiaris. Deꝰ nō irridet̄. ſʒ q̄ ſeminauerit homo: hec ⁊ metet. Noli ſequi cōſuetudinē piculoſam. noli te ꝑ pape diſpenſationē excuſare. Ad oculū vides q vituli aurei adorant̄ ſed ceteri mactantur. Sed q̄ neceſſitas ⁊ reuerētia in hoc eſt deo exhibita q de numero miniſtrorū eius ꝓpe modum medietas eſt reſecata. Si eni cuilibet bn̄ficio ꝑmitteret̄ dari ſuus poſſeſſor numerꝰ ſeruorū dei eſſet duplex q modo eſt ſimplex. Sequere ꝯcilium eorū qui deo iam ī celeſtibꝰ ꝯiuncti ſunt ne cū vitulis aureis eterno igni conſlerie. Quid prodeſt vltra ꝓhibitos bn̄ficiorū titulos coadunare qn̄ etiā ſimplices cōiter videmus in frugali honeſtate amplius abundare.

Ordo carthuſienſis incepit

Godefridus Bulioen dux Lotboringie victoꝛ glioſus ꝓ ecclesia velut alter Karolus vndiq; dimicat. q tandẽ irl'm cepit fact⁹ ibi rex. Habuit frẽm eq̃ victorioſũ Balduinũ noĩe qui ei ĩ regno ſucceſſit. Et erat tot⁹ ĩclitus. miraculoſa bella geſſit ɔtra Saracenos. Finit ſucceſſio regũ Anglie. Et wilhelmus comes Noꝛmannoꝝ ĩterfecto Araldo regnat ꝓ eo de quo fit mentio ĩ hyſtoꝛia ɔceptionis beate Marie.

Impatoꝛes.

Oꝛdo Grãdimõtẽſis ĩchoat̃ hoc tp̃e ꝑ ſcm̃ viꝝ Stephanũ nobilẽ Alũnoꝝ ſtipite ꝓgenitũ.

Mures definire ɔueniũt quendã porentẽ circũuallantes ĩ q̃dã ɔuiuio ⁊ nõ poterãt abigi donec deuoꝛaſſent eum. Idem cuidã pꝛincipi Polonie contigit Mirum valde.

Syracuſana ciuitas magnũ terremotũ ſuſtinuit ⁊ maioꝛ eccleſia cecidit dñica die oĩb⁹ oppꝛeſſis. 4. except⁹ miraculoſe Maurilius epiſcopus Rothomagenſis.

Cono ep̃s Treueroꝝ cui⁹ tẽpoꝛe multa coꝛpa martiꝝ ĩueniuntur: quos olim Rictõuarus occidit.

Arnulphus abbas ſcãe. poſt archiep̃s Lugdunen̄ oꝛdineꝫ regularis vite inſtituit.

Oſmarus pꝛeſul ſct̃us eccleſiam ſancti Petri fundauit ipſo ſibi reuelante in Flandria.

Oꝛdo canonicus cepit floꝛere ĩ Beluacẽſi eccleſia q pꝛimo ab apl'is. poſtea a bt̃o Auguſtino regularit' inſtitut⁹ ſub magiſtro Yuone pꝛepoſito. poſt Carnoteñ. epiſcopo.

Oꝛdo Carthuſien̄ ſanctiſſim⁹ ĩcepit h̃ tp̃e q teſte bt̃o Bernhardo int' oẽs eccl'iaſticos oꝛdines pꝛimatũ tenet nõ rõne tp̃is ſꝫ rigoroſitatis. vnde ipſe vocat eum ſpecioſiſſimã colũnam eccleſie. Deꝝ q2 ꝓpt' nimiã abſtinẽtiam paucis poꝛtabilis erat. ⁊ ne diu pu⁹ maneret poſtea ab eccl'ia moderat⁹ fuit. Nec vnq̃ a ſct̃o ꝓpoſito cecidit. ſingulariter a ſpũſct̃o pꝛeſuat⁹ vſq; hodie

Bꝛuno vir ſcũs nacõe Colonieñ ⁊ mgr̃ ĩ theologia cũ ſex alijs venerabilib⁹ viris claret. q Carthuſiẽſiũ oꝛdinem ĩcepꝛũt in dyoceſi Gratianopolitanenſi.

Hugo vir ſctĩſſime ⁊ caſtiſſime vite claruit ep̃s Granopolitan⁹ q ĩ. 53. ãnis nulli⁹ femine faciem vidit vna paupcula excepta cui̇s q̃tidie pluib⁹ ɔſiliũ ⁊ auxiliũ dederit ɔfeſſiones etiã recipiẽdo. Hic ſcti Carthuſiãſ ꝓpoſiti ꝑcipuus coopatoꝛ fuit. Et poſtea etiã habitum a ſct̃o Bꝛunone ſumpſit ĩſigneq; exemplũ pꝛebuit.

Trãſlatio ſcti Nicolai de mirrea ad Barenſes. Et coꝛp⁹ ſcti Clemẽt' pmi epi Meteñ iuẽtũ ẽ Metis quẽ apl'i ibi oꝛdinarũt. Et decẽmilia pegrini ſt' irl'm ꝑ Arabes.

Solita picula plura ɔtigerũt circa hec tp̃a. ſ. iundatõ aquaꝝ nimia cũ dãno imẽſo. Aues domeſtice ſiluatice fiũt. Peſtilentie maxime ⁊ plures ſacro igne ɔſumpti exeſis carnib⁹ ⁊ mẽbꝛis iſtar carbonũ. Terremot⁹ ĩ Anglia ut edificia emim⁹ reſilirent ⁊ furoꝛ ventoꝝ q 600. domos ɔfregit Landonie Fames ⁊ ict⁹ fulgurũ vltra modũ ⁊c̃. Et fons ſanguinis. 15. dieb⁹ emanauit.

Et dyabolus palam locutus eſt hoĩbus in pago quidam viſibiliter apparendo.

Anno mundi. 6273. 6283.

Pape. Grego. 7. an. 12. m. j. d. 4

Sciſma. 16. eccleſie fuit int' Gregoꝛiũ ⁊ archiep̃m Rauenneñ. Cauſa fuit tyrãnidis ĩpatoꝛis ⁊ diſſenſio quoꝛũdã ep̃oꝝ. Maius fuit oĩb⁹ ante habitis. Durauit vſq; ad Vrbanum. 2.

Victoꝛ 3⁹ an. j. menſ. 4. Abbas Caſſinẽſis. di. 7.

Vrban⁹ 2⁹ an. 13. menſi. 4 Clumacenſis

Scisma

Anno chꝛiſti. 1074. 1084.

Iſte Gregoꝛius fuit vir ſcũs ⁊ multas ꝑſecutiões ꝓ iuſticia ppeſſus ẽ. Hic antea dicebat' Hyldebꝛandus ⁊ fuit legatus in Gallia ⁊ durè ꝓceſſit ɔtra ſymoniacos. Quendã etiã ep̃m miraculoſe vicit de ſymonia q2 non potuit dicere ſpirituiſcõ. Fcũs autẽ papa ſynoduꝫ celebꝛauit ĩ qua ɔtra eos ſi̇̃li zelo ꝓceſſit ⁊ ɔtra pꝛeſbyteros vxoꝛatos amouẽdo eos a dino officio. Fuerãt etiam tempoꝛa ſatis arida Et q2 iuſticie rigoꝛẽ niſus eſt tenere ſolito moꝛe ɔtra eũ multi inſurrexerũt. Et pꝛimo Cintbius ꝑfecti filius eũ cepit cũ pꝛimã miſſam ĩ nocte natiuitatis xp̃i celebꝛaret ⁊ in turri ſua poſuit ſed romani turrim deſtruunt ⁊ papã liberant ⁊ miſeꝝ Cintbũ illũ extra vꝛbẽ eijtiũt Deinde impatoꝛẽ excõicauit ꝓpter diſcidiũ qui poſt veniens ad ip̃m ⁊ pluribus dieb⁹ nudis pedibus ſuper glaciem ſtans vix abſolutionem impetrauit. Sed imperatoꝛ non pſeuerauit in humili obedientia quam cepit qnimo in woꝛmatia contra eum pꝛetenſum conciliũ celebꝛando aliũ loco ſui eligi fecit ab ep̃is ⁊ fit ſciſma longo tẽpoꝛe Inſuper adhuc in caſtro Sanctiangeli ab imperatoꝛe cum cardinalibus incarceratur. ſed per regentem Apulie liberatur. Tandem in Apulia moꝛitur miraculis coruſcans.

Iſte Victoꝛ ꝑ ſomniũ vidit deum ſue dignatione ĩ ſolitudine carthuſie habitaculũ conſtruentẽ. Et di q ſpũ ꝓphetie pollebat. Fuit extinctus per venenũ in calice miſſum.

Iſte Vrbanus dict⁹ ẽ antea Odo ⁊ fuit monachus Clunacenſis. Multum laboꝛauit in eccleſia regẽ Frãcie excõicauit ꝓpter adulteriũ. Conciliũ pꝛimo celebꝛauit apõ Claromontem in quo ſtatuit hoꝛas bt̃e Marie dici q̃tidie ⁊ in ſabbato ſolẽniter officiũ fieri. Dicit' q hoc beata virgo fratribus in carthuſia reuelauit. Aliud ɔſiliũ Turonis celebꝛauit ꝓ recuperãda terra ſancta. ⁊ ꝓuocauit pplm̃ occidentalẽ ad tranſfretandũ q tunc in lancea dñi triũphauit. Hic habuit magiſtrũ Bꝛunonẽ pedagogũ q fuit pꝛimus pꝛioꝛ carthuſie quẽ etiam lateri ſuo ſociauit in papatu. Et multum ꝓfectum in eccleſia fecerunt.

Pariſius hoꝛribile miraculũ ɔtigit de quodã magiſtro magni noĩs. q ter exclamãdo dixit ſe damnatũ. quapꝛopt' multi ſolẽnes viri ſeculo abrenũciarũt ⁊ diuerſas religiones inſtituentes celebꝛe nomen poſteris reliquerũt ⁊ exemplũ.

Terre ſcte recuperatio,

Terra ſancta hoc tẽpore ex magna parte recupata eſt ⁊ iheruſalem ⁊ ſepulchꝝ dñi glorioſuꝫ cũ Antiochia ⁊ aliis ciuitatib⁹ multis de manib⁹ Saracenoꝝ. Credunt transfretaſſe vltra. 300. milia xpianoꝝ. Quãt⁹ aũt zelus fuerit in oĩ pplo ad h̃ opus pficiendũ ⁊ quõ ex oĩ ſtatu ſenes ⁊ iuuenes: diuites ⁊ paupes cõfluerãt nemine cõpellente vix alĩquis ſine lacrimis aut dicere vel audire poſſet. Paſſagiũ eni illud fuit btẽ ṽginis Marie q̃ mirabilit̃ duxit ⁊ ptexit ꝓpugnatores ſuos ſicut oñſum fuit ĩ viſione. Principes fuerũt plures. ſ. Godefridus Bulion q etiã Leonẽ iterfecit et fratres eius Euſtachius ⁊ Baldninus. Boemũdus dux Apulie. Hugo frater regis Francie ⁊ plures alii qui pro fide ſe diſcrimini dantes ⁊ glioſe vicerunt ⁊ nomen ſibi eternum adquierunt in omnibus magnifice a dño delectati. Vide hyſtoriam.

Lancea dñi repta eſt in Antiochia a quodã ruſtico cui beatus Andreas apparuit ⁊ locum oſtendit. Et quidam pcurrendo ignem. 13. pedum. cum ea totũ exercitũ letificauit ⁊ certificauit eo ꝙ minime lederetur ſicut dñs ſibi apparens mandauerat.

Hericus quartus ãnis. 49.

Iſte Henric⁹ ſatis exceſſiuus fuit ĩ gbuſdã ⁊ pmo erga patrẽ ſuũ quem cepit ⁊ in carcere mori fecit. Etiam contra pontifices romanos eo ꝙ deberet reſignare ineſturã epoꝝ ⁊ abbatũ ⁊ nollet ſicut nec pat̃ ei⁹. Tandẽ ad cor rediẽs obediuit ⁊ multa damna eccleſiis illata fidelit̃ reſtituit. Morit̃ tandem ſine prole iuſto dei iudicio. q2 prẽm ſuũ deboneſtauit qđ valde ſepe ꝯtigit aliis ſilib⁹.

Yuo Carnotẽſis epĩs abbreuiãdo ꝯpilauit decreta aplica p⁹ yſidoꝝ ⁊ p⁹ eũ Hugo catalaunenſ poſt quem Gratianus.

Helimandus Laudunenſis epiſcopus clar⁹ habetur.

Hugo Cluniacenſis abbas vir ſanctus claruit hoc tempore

Toletũ ciuitas Hyſpanie nobiliſſima tollit̃ hoc tempore de manibus Saracenoꝝ p Aldenfonſum regẽ ꝫ octauo anno obſeſſionis.

Ordo Ciſtellenſis icepit ſub Herdingo abbate. Et nota ꝙ non eq̃ ordines creuerunt.

Soles duo apparuerũt. terremotus magnus fuit. Stella p diem fulgurauit. In ptalia pluit ſanguis. In Antiochia terra abſorbuit plura edificia Et porcellus naſcit̃ cũ capite humano. Pullus naſcit̃ quadrupes. Et mulier ſq̃dam en xa fuit monſtrũ. ante ſicut homo. retro facies canis ⁊ cetera membra.

Ordo cyſtercium

Ordo Ciſtercienſis incepit per Robertũ abbatem ⁊ Albericũ ſucceſſorẽ eius. Et vident̃ quaſi ſecũdarii reformatores ordinis ſancti bñdicti cui⁹ regulã hñt. Et multas curioſitates ⁊ abuſiones abdicarũt ⁊ ſimpliciter ſm ſcãm ſimplicem regulam viuere ceperunt. Et mirabilit̃ in breui tẽpore creuerũt ĩ oĩb⁹. Habuit viros ſanctiſſimos ⁊ plures numero.

6293. — 6303.

Tuſcus.

Pape.

Paſcalis an. 18. m. 5. di. 7.

Sciſma. 17. eccle fuit int̃ Paſcalem. 2. ⁊ tres prelatos ſ. Albertũ. Arnolphũ. ⁊ Theodericũ q fauore impatoris erexerũt ſe. ſꝫ mala morte perierũt. Et Paſcalis obtinuit. q2 iuſte electus fuit ⁊ deus fuit pro eo.

1094. — 1104.

Iſte Paſcalis diligent̃ laborauit p eccla cõtra impatores ⁊ reges ſup reſignatione ineſtiture epoꝝ ⁊ abbatũ ⁊c. ⁊ ſatis pfecit. Multa etiã pſſus eſt a falſis fratrib⁹. Etiã impator ipm cepit cũ cardinalib⁹ ⁊ p duos mẽſes in vinculis tenuit. Et ſciſma habuit. In oĩbus tñ triũphauit ⁊ glioſum ⁊ pacificum finem habuit. ſepultus rome in eccla ſancti Saluatoris. Et eccleſia rectiſſime cõparat̃ lune q̃ creſcit ⁊ decreſcit ⁊ q̃ deficere videt̃. ſed tñ ad plenũ reuertitur ꝓpter illuminationẽ ſolis eterni q eſt xps dñs ſponſus eius.

Hyldebertus Cenomannenſis epiſcopus multa ſcripſit.

Petr⁹ Alfonſus doctor notabilis fuit iude⁹ nat⁹. ſed conuerſus poſtea ſcripſit aliqua eleganter.

willihelmus rex Anglie peſſimus obiit percuſſus a deo. q2 nullum conuentum fieri permiſit.

Bernbardus incipit clareſcere adhuc iuuenis qui poſt intrauit ordinē Ciſterſienſis. deinde factus abbas Clarāuallēſ funda uit. Hic creuit ī doctorē magnū 7 aplicū viꝝ. tot miracula fe cit 7 tm̄ honorē habuit ut ſilis ei ī hijs nunq̄ credit̄ fuiſſe. Vid̄ vitā 7c̄. Pater. 160. monaſterioꝝ fuit. Et velut alt̄ Moyſes ha bitus eſt vbiq̄.

Iſte Lotharius vir bonus extitit 7 fidelis eccleſie. 7 coronat⁹ fuit ab Innocētio. z. quē etiā fidelit̄ iuuit ꝯtra Petꝝ Leonis. Hic btm Bernbardū ī maxima reuerētia habuit 7 alios viros religioſos quoꝝ etiā meritis magnas victorias ſe gloriabat̄ obtinuiſſe et precipue ꝯ̄ Rogeriū inuaſorē regni Sicilie quē fuga uit 7 aliū ſubſtituit de ꝯmiſſiōe dn̄i pape.

Lotharius z⁹. an. 1z. dux ſaxonie.

Ordo tēplarioꝝ īcepit h̄ tp̄e q p̄ri⁹ albis vſi ſt̄ mātellis. p⁹ rubeā crucē ſuppoſitā Imꝑatores portarūt. Et Hugo 7 Gāfred⁹ fue rūt p̄mi fundatores ei⁹ 7 bt̄s bern bardus regulam compoſuit.

Ordo premōſtratēſis incepit ꝑ viꝝ dei Nor bertum 7c̄.

Stephan⁹ vir venerabilis abbas Ciſtercij ter tius claret: q btm bernbardū cum fratrib⁹ ſuis ad ordinem ſuſcepit

Extra romā ī mōſterio ſcti Laurētij monach⁹ quidā admirās qūo 7c̄. cingulo ſoluto audiuit Sic potuit xp̄s clauſo ꝑdire ſepulchro.

Hugo de ſcto victore claret Pariſi⁹. natione Saxo. doctor magn⁹ q alt̄ Aug̃. dicebat̄ tp̄e ſuo.

Malachias vir ſcūs archiep̄s Hibernie claret q totam illam gentē reformauit. Eius vitam Bernbardus ſcripſit.

Richard⁹ d̄ ſcō Victore pieta te plen⁹ 7 doctor floriſſim⁹ cla ret.

Tir⁹ capit̄ a xp̄ianis. Et Leodiū mult̄ plag̃ atterit̄ tre motu 7c̄. Et Balduin⁹ rex ꝫrl̄m capit̄. Acies ī ce°. apparuerūt Mo ſa ſuſpēdit̄ 7 alia multa monſtra fuerūt q̄ forte tartaroꝝ tyranni dē ꝑxie futurā ſignarūt. vēt⁹ ma xim⁹ fuit. turres 7 edificia ſurruit Flādria ex ꝑte ſummergit̄.

Tartari ꝑmiſſiōe dīna ꝯ̄ca hec tp̄a mōtē exiſſe putāt̄ ī q̄ clauſi fuerūt ī mag̃ miſ̄ia 7 fame qꝛ nimis multi plicati erāt. gēs vilis 7 ſteril̄ 7 pla garūt p⁹ mūdū oīa ſbijciētes iuxta illō̄ Moyſi. In gēte ſtulta irrita bo illos. Mir̄ valde quomō illi q ī maxima ſuitute fuerūt iam nō armis ſꝫ pellicijs 7 baculis oīa ꝓ ſternūt 7 dn̄ant̄ vniūſis. Hec in dicia tua dn̄e. Sic oli aſſyrij. me di. 7 pſi. greci 7 romani. gothi. hu ni. 7 wandali. ſaraceni. 7 arabes. bulgari. affricani. frāci. almāi. tur ci. hiſpani 7c̄. flagella iracundie tue fuerūt. qlibet ī tp̄e ſuo eo ꝙ hō̄ noluerit obedire tibi 7c̄.

Scūs Gerbard⁹ Situreñ. 7 Ancelmus Laudunice ciuitatis ep̄s q gloſas inter liniares ī pſalmis ordinauit

Gethzelo vir ſcūs ī dyoceſi Treuerēſi fuit qui etiam brumali tp̄e ī medijs niuib⁹ totalit̄ nudus inceſſit.

Anno mundi. 6313. 6323.

Pape. Gelaſius z⁹ an. z. dieb⁹. h. Gāpanus. Calixt⁹ z⁹ ā. h. m̄ 10. di. 11. burgundus. Honori⁹ z⁹ ā. h. m̄ z. di. 8 bononienſis.

Anno chriſti. 1114. 1124.

Iſte Gelaſi⁹ timore Henrici impa toris cū cardialib⁹ Gaetani acceſ ſit 7 deinde ꝑ mare veniens ī bur gundiā apud Cluniacū mortu⁹ ē 7 ſepultus. Idem imperator ſciſma contra cuꝫ fecit erigendo quendā benedictum hiſpanum qō̄ etiā po ſtea cū Calixto continuatū eſt.

Iſte Calixtus fuit filius comitis burgūdie 7 elcūs fuit ī locū Ge laſij 7 dū rediret romā ꝑtenſiꝫ bn̄dictū cepit 7 eqtare ante ſe fecit ſupra mulā ignominioſe ita ut verſa facie cauda ꝓ freno vte retur 7 vſq̄ ad vrbē ageret̄ vbi truſ⁹ fuit ī carcerē. Et papa cū ī patore pacē fecit. Hic Tholoſe ſynodū celebrauit in qua dānauit fictos quoſdā religioſos q plures hereſes ſecrete 7 publice ſeminabant ꝯtra ſacra 7 bona eccleſiaꝝ. Fecit libellū de miracul̄ ſcti Jacobi. Statuit etiā hyſtoriā ſcti Karoli ſcriptā a bt̄o Tulpino Remeñ archiep̄o. Fundauit monaſteriū boneuallis Ciſtercij ordinis.

Iſte Honorius in grām recepit Rugerium 7 iueſtiuit eū in ducatu Apulie facto homagio qui fuit rex Sicilie 7 magna poſt pro fide fe cit. Hic duas patriarchas depoſuit. Aqlegieñ 7 Venetum quia repperit eos fauiſſe ſciſma ticis. Morit̄ tandē rome. ſepultus in eccleſia Lateranenſi. Etidem Rogeri⁹ poſt ab Inno. remouetur qꝛ ſibi contrarius fuit

Sciſma. 18. eccl̄ie fuit h̄ tēpore. qꝛ benedict⁹ qui dam fauere ī patoris erexit ſe ꝯtra Gelaſiū 7 etiā ꝯtra Calixtū conſequenter ſꝫ miſerabilit̄ ꝑijt. 7 q iuſti electi fuerāt: obtinuerūt more ſolito.

Siccitas magna fuit ut flumina. lacus. fontes. putei. ſiccarent̄. Ignis in terra ſubintrās biennio n̄ potuit extingui aq̄ 7 fuit plaga horribilis. Et quedaꝫ mu lier quatuor maſculos peperit.

Ordo ſcti Jobis baptiſte iheroſolomi tani īchoat̄ h̄ tp̄e a venerabili Raymūdo viro opib⁹ mīe dedito 7 valde creuit. Hij vouent ſe pauperib⁹ ſuituros.

Petrus Abaelardus inſignis fuit do ctor. ſed in hereſim cadens ab Innocentio damnat̄. Precium redemptionis euacuit.

Crux predicata e a b(ea)to bernardo / Passagium contra saracenos

Johannes de temporibus moritur qui vixerat. 361. annis. Fuerat enim armiger Karoli usque ad hec tempora durauit.

Iste Conradus fidelis 7 inclitus princeps fuit. Et quia hoc tempore fuit bonum regimē ī ecclesiastico statu. ideo pricipes ꝓmpte obediebant ꝓpter exemplaritatē plalatorum. Unde iste rex cruce signatus erat a beato Bernardo 7 trāsfretauit cū multis 7 miraculosa bella gessit ꝓ dilatōne dominij christiani ī terra scta. Passus ē etiā magna dispēdia ꝓpter dolū grecoꝝ.

Passagium magnum contra saracenos factū est. Lotharius 7 Lodowic⁹ crucē susceperūt 7 beatus Bernhardus diuino doct⁹ spiritu crucem predicando plures prouocauit: sed non tamen contigit sicut sperabāt. quia Greci do'um magnum fecerant cum calce farine mixta into ꝺcantes exercitum.

Imperatores.

Corad⁹ 2⁹ an. 15.

Visiones tōdali facte sunt in Hybernia horribiles 7 cetera.

Visiōes sancte Elizabeth hoc tempore facte fuerunt

Visiones scte Hildegardis virginis 7 ꝓphetice plurime apō Treuerim facte fuerunt.

Scisma decimūnonū ecclesie fuit inter Innocentiū secundum 7 Petrū leonis ꝓpter discordiam eligentiuꝫ Et Innocētius obtinuit quia maior pars erat secū. Et beatus Bernhardus per septem annos laborauit ꝓ vnione fortiter 7c.

Ludowicus rex Francie claruit q̄ magna ꝓ fide fecit 7 a bto bernhardo cruce signat' 7 vltra mare transiens capt⁹ fuit 7 multa dāna est passus 7 multa prelia gl'iose gessit. Et henric⁹ frater eius monach⁹ efficit': post episcopus.

Comes Namurensis factus est humillimus conuersus in carthusia.

Rogerius rex Sicilie Grecos vastauit vsque Constantinopolim et Lodowicū regem Francie a vinculis liberauit.

Theobald⁹ comes campanie vir totus misericors.

Hugo Foli.eti scripsit librum de claustro anime 7c.

Gracianus monachus decretum compilauit 7 ab Eugenio approbat' 7 epūs fit in Tuscia inclusina vnde oriundus fuit.

Petrus lumbardus epus pariensis frater Gratiani libꝫ sentēciaꝝ edidit.

Petrus Comestor frater Gratiani 7 Petri Lumbardi hystoriam scolasticam composuit 7 alia.

Edissa que olim dicebat' rages Medoꝝ sp inuicta 7 scta hoc tēpore destruit'.

6333. 6343.

Innocen n⁹ 2⁹ an. 14. mē. 7 dies. 8. — Romanus.

Celestinus 2⁹ mē. 5. die. 10. — Tuscus.

Luci⁹ 2⁹ men. 1. diebus. 4 — Bononiensis.

Eugeni⁹ 3⁹ an. 5. mens. 4. — Pisan⁹.

1134. 1144.

Iste Innocenti⁹ fuit vir valde deuot⁹ 7 tales suo lateri sociauit. Hic hūit scisma per septē annos contra petrum leonis qui se anacletum nominauit 7 per vim papatū rapuit adiutus a suis amicis. Qd̄ videns Innocentius cū duab⁹ galeis fugit in Galliam vbi fuit gloriose susceptus a sancto bernhardo qui tunc omnes reges 7 principes in manib⁹ suis habuit 7 ꝓuocauit eos ut reducerēt dominū papā ad sedē suam. Et plura de eo narrant' ī vita bti bernhardi. Tandē pacatis oib⁹ 7 horribilit' diuino iudicio adūsarijs ꝯsumptis pacifice 7 vtilit' eccl'ie presedit. Sepelit' in Laterano gloriose

Iste Celestinus parum sedit. Se pelitur q3 in Laterano.

Iste Lucius similiter parū prefuit. q2 ambo ī pestilētia breuiter obierūt Sepult⁹ in Laterano.

Iste Eugeni⁹ ante fuit monachus bti Bernhardi in claraualle 7 missus ab eo romam cū alijs ꝓ instauratione monasterij sancti Anastasij 7 ibi abbas effict' 7 non longe post ex inspirato in papam electus est. Hic cū esset simplex: d⁹ eum mirbili gratia 7 eloquētia pfudit. Beatus etiā bernhardus illum solēnem librum de consideratione ad eum scripsit. Romani aūt solito more feruescētes seditionē faciūt. Quapropt' vir sanct⁹ dedit locum ire 7 galliā veniēs pristinū locū dilecte clareuallis humilit' benigneq3 visitauit. Alloquit' fratres non sine lacrimis memor pristine 7 tam pulchre quietis tam pdite miscēs smonib⁹ auulsa a corde suspiria. hortat' 7 ꝯsolatur 7 se int' eos fratrē 7 sociū nō dnm exhibet vel magistrū. Mirant' oēs ī tāta altitudine humilitatē imobilē 7 ī tam excellenti culmine ꝓpositi sancti perManere ꝟtutē ut altitudini sociata humilitas ꝓ officio exteri⁹ fulgeat 7 ꝓ ꝟtute nequaq3 iteri⁹ inanescat. Adherebat carni eius lanea tunica: 7 diebus ac noctib⁹ cucullā vestit'. Sic ibat sic cubabat. intus monachi habitū retinēs extra se pōtificē 7 morib⁹ 7 vestib⁹ exhibebat rē difficilē agēs diuersaꝝ ī vno hoīe ꝓprietatē exhibēs psonaꝝ. Sagmēta ei circūferebāt' 7 puluinaria. Lect⁹ ei⁹ optus cortina ambiebat' purpurea. Sed si resolucres opimēta īueniret supiectis laneis cēplosa stramina 7 paleas cōglobatas. Hō ī facie: de⁹ videt ī corde. Ipse ꝟo bona corā deo 7 hoib⁹ ꝓuidebat: eternū oib⁹ monachis 7 pontificib⁹ exemplū relinquēs. Demū vale dicēs fratrib⁹ cū multis lacrimis solitis ingetudinib⁹ reddit'. romamq3 reuersus gl'iose suscipit' clamātib⁹ vniūsis. Bndict⁹ q veniti nōie dñi. Obijt tandē ī magna scitate suis merit' romā illustrādo miraculis plib⁹. Sepult⁹ ī basilica scti Petri. Moritur statim etiam beatus bernhardus eodem anno.

Iſte Fridericus fuit vir magnorum operum adeo ut quidā dicūt q poſt Karolū magnū in geſtorum magnificētia orbis ſimilem non habuit. Et nō q hmōi cōpationes ſunt cū moderamine accipiēde nō ſimpliciter ſicut ſolet dici de Salomone. Poteſt enī eſſe q aliqs ſimplex miles in negocio aliquo ita magnifice ſe habeat q vere dici pot erit de eo q nunq ſimilē habuerit in illo. ſ nō in omnib⁹ ⁊c. Deinde idē iſte Frideric⁹ in vno crimen glorie ſue itulit q cū Alexādro papa altricauit ⁊ ɔtra pbas ſciſmaticos fouebat longo tempore. Deinde poſt penituit ⁊ veniā petens crucem pro ſatiſfactione ſuſcipiens vltra mare iuit. ⁊ poſt magnos triūphos ī quodā fluuio ſummerſus fuit.

Imperatores.

Fridericus primus an. 33.

Bohemia fit regnū antea ducatus fuit. Sol obſcuratus fuit hoc tempore. Fames magna facta ē. Terremotus maxim⁹ fuit. Antiochia cū tripoli ⁊ damaſco ceciderūt. 60. milia hoīm ſummergunt. ⁊ mare retrogradū verſum eſt. Tres lune apparuerūt ⁊ ī medio ſignū crucis. ⁊ tres ſoles viſi ſunt. ⁊ poſt ſol obſcuratus iterum fuit ab hora ſexta vſq ad horam nonam.

Wilhelmus heremita ſanctiſſimus claruit olim dux Aquitanie ⁊ comes Pictauieñ. Hic primū totus diſcolus fuit ⁊ ppter ſciſma a bto Bernhardo cū venerabili ſacramēto territus fuit. Poſt lorica ſuper nudo veſtitur.

Guilhelm⁹ puer ī anglia crucifigit a iudeis ī die ſancto paraſceues. Et erat tunc puer ibidem qui vidit infernum.

Peſtilentia ſacri ignis fuit. Et puer quidam liberatus ab igne qui omnē hyſtoriā mūdi. textū euangeliȝ. act⁹ apoſtolorum tanq in libro legeret aliqs pnūciauit.

Petrus Tharentaſienſis eps vir integerrime religionis.

Norwegia conuertitur ad fidem vbi primo predicauit cardinalis Albanenſis poſtea papa.

Corpora ſanctorum trium regum tranſferunt de Mediolano ad Coloniam p Reynoldum archiepiſcopum Colonienſem. Et extunc Colonia floruit.

Viſio horrēda ſcā Linconēſi epo a qdā heremito iā defuncto qualiter. 30. milia hoīm deceſſerant ſecū ⁊ q ſanctus Bernhardus ſtatim euolaſſet tres in purgatoriū deſcēderant. oēs alij ī inferno ppetuo cruciandi dimerſi fuerant.

Sanct⁹ Thomas cantuarienſis archieps martiriſatur hoc tempore in anglia multis claret miraculis. Et Henric⁹ rex Anglie miſit ſolēnes ambaſiatores ⁊ excuſauit ſe de nece ei⁹ ⁊ crucem ſuſcepit poſt trienniū ⁊ cetera. Canoniſatur ab Alexandro.

Sanctus Bernhardus canoniſatur p Alexandrum tertiū. Et ppter concurſum populi, phibuit eum abbas ne plura miracula faceret ⁊ obediuit mortuus.

Anno 6353. mundi. 6363.

Pape.	Ron⁹.	Anglic⁹	Tuſc⁹
Anaſtaſius 4⁹. an. 1. mē. 4	Adrian⁹ quartus annis. 5.		Alexander 3⁹ ā. 21. mē. 11.
	vi. 24		vi. 19.

Iſte ordinē cartuſienſiū ɔfirmauit cū ſubſcriptiōe oīm cardinaliū ſuſcipiēs eū ſub ptectione ſcti Petri ⁊ ſua dādo puilegia aliqua quib⁹ luci⁹ ⁊ alij nūero, 11. pluſma ſupaddiderūt ⁊ monaſteria erexerūt

Anno 1154. 1164.

Iſte Anaſtaſius fuit abbas ſcti Rufi valentinenſis dyoceſis. Et deinde in cardinalem ⁊ poſt in papā aſſumitur. Hic fecit palaciū nouū apud ſanctā Mariam rotundā. Moritur ſepelitq latrano.

Iſte Adrianus natione anglic⁹ fuit eps Albanē vir magnanimus ⁊ verbi dei cū zelo predicator egregius Regem Sicilie ⁊ romanos ɔpeſcuit cum cenſuris. Ipſe ante legatus fuit in norwegia ⁊ gentē illam barbaricam cōuertit ⁊ inſtituit poſt elect⁹ in papā officiū ſuum honorificauit. Et dicit q prim⁹ papa fuerit qui cū curia in vrbe veteri moram cōtraxerit. Hic fecit Citonem in raticofano ⁊ turribus muniuit. Et multa comparauit a comitibus circa locum ſancte chriſtine. Sepultus eſt in vaticano.

Iſte Alexander vir ſtrenuus habuit longū ſciſma. 17. annorum. Et quatuor ſciſmaticos vicit ſucceſſiue ⁊ excōmunicauit qui omnes mala morte perierunt. Preualuit etiam contra imparatorem ⁊ ad vnionem reuocauit. Duo cōcilia celebrauit vnū turonis. aliud in vrbe. Tandem omnibus non ſine graui labore compoſitis puta qui aduerſus talem regem dimicauit glorioſe romam cōuertitur ⁊ eos qui ppter pſeuerantiam eiecti fuerunt reſtituit. Moritur poſt ſepultus in pace xpi.

Sciſma. 20. eccleſie fuit inter Alexandrū. ⁊. 4. ſciſmaticos. ſed Alexander obtinuit. Grande fuit annorum. 17.

Hereſis waldenſium ſeu pauperum de lugduno incepit cuius īuentor fuit waldenſis ciuis lugdunenſis. Qui cum diues eſſet relictis oībus pauptatem euangelicam ſeruare voluit. Et ſcribi fecit aliquos libros biblie in vulgari cum nonnullis ſanctorum auctoritatibus quaminus ſane ītelligens ſuo inflatus ſenſu apoſtolorum officium ſibi vſurpauit predicando vbiq ⁊ ſuos ad predicandū mittendo errores plures ſeminauit. Moniti autem reſponderunt: deo obediendum eſſe magis q hominibus. prelatos ⁊ clerum aſpernendo. Tandem contumaces excōmunicati ſunt ⁊ expulſi a patria poſt in concilio heretici denūciati ſunt. Et factum eſt in grande malum ⁊ laqueum magnum ſimplicibus ⁊ deuotis perſonis ſcandalum immenſum. Et vtinam hodie eſſet finis.

Sanctus Richardus fuit q a iudeis pariſi⁹ martiriſat⁹ fuit ⁊ iudei expellunt a regno.
Sanctus petrus monoculus abbas Clareuallis fuit.
Ordo wilhelmitarum a ſancto wilhelmo heremita olim duce Aquilegienſi nomen ⁊ originem traxit. Cuius diſcipulus fuit ſanct⁹ albert⁹ heremita qui ordinem iſtū educauit

Sancta Alpiadis v̄go ſanctiſſima claret que humilit' nata: ſubulca erat in t̄ra Senonenſi cibo ſpū ali. ptebat' multas habendo reuelationes: ſʒ nullo corporali tñ venuſta facie.
Sanctus Hugo ep̄us Linconienſis ordinis carthuſienſium in Anglia innumeris claret miraculis.

Iſte Henric⁹ fuit fili⁹ Friderici ⁊ accepit cſtantiā filiā reg' ſicilie vxorē: occaſiōe cui⁹ ſbiugauit ſibi totū regnū Apulie fugat' illis q illud tenebant.

Henric⁹ 6. ānis. 8

Iheruſalem iterum pmittente deo capitur a Saracenis ⁊ glorioſum ſepulchrum cū ſancta cruce ꝑpter peccata xp̄ianorū ⁊ precipue luxurie ⁊ crapule. Et rarus erat i monaſteriis. rarior ꝙ in ſeculo quem non morbus luxurie īfeciſſet. Et q2 tota t̄ra ardeſcebat facinoribus. ideo proiecit dn̄s populum ſuū ⁊c.
Peſſagium grande ordinat' tempore Clementis tertij. Et Frideric⁹ imperator crucem accepit ⁊ multi principes cum eo ⁊ fact⁹ ē cōcurſus maximus. ſed parum profecerunt. nec aliquid recuperauerunt preter ſolam achos.
Sanct⁹ Anſelm⁹ ep̄s Bleſenſis ordinis carthuſieñ claret bona vita.

Abbas Ioachim fuit qui plura predixit ⁊ ſcripſit. Et in quibuſdam errauit. ut patet in principio decretalium. Suſcitantibus etiam principibus an ire deberent ad terram ſanctam. reſpondit non. quia nondum aduenisset tempus.

Leodiū capitur. depredatur. vaſtat' ⁊ mulieres ac v̄gines opprimūtur. Religioſe tñ actimorate mirabilit' liberate fuerunt nec alicuius pollutionis contagiū paſſe. Sicut dn̄s oſtendit ſancte Marie de Oegines. vide in vita ipſius.

Regnū tartarorū icepit ⁊ creuit valde ⁊ vſꝗ hodie eſt mai⁹ i orbe. Et fecerūt plagā imūdo maximā
Ordo dn̄orū teutonicorū incepit circa hec tempora ſub Celeſtino papa tertio. Ortū habuit ex ordine ſancti Iohānis baptiſte iheroſolomitano.
Ordo trinitatis circa hoc tempus incepit.

6373. — 6383. — Lōbardus — Beneuentan⁹ — Romus.

Tuſcus

Pape.

Luci⁹ 3⁹ ā. 4. m. 2 die. 18.

Urban⁹ 3. ā. 1. mē 10. d. 26

Gregorius. 8⁹ menſ. 2.

Clemēs 3⁹ an. 3 die. 16.

1174. — 1174.

Olim ſancta fides katholica per potētes principes. p argutos philoſophos. p ſubtiles hereticos ac ceteros viros ſpectabiles impugnata fuerat. Diebus autem iſtis p viliſſimos ydeotas ac laycos pauprimos extitit non modice tribulata. Quaſi dicat eccleſia. Iā itaꝗ debeo affligi. ſi nec iſti a tribulatiōe ceſſant: qui vita ipſa putabāt' indigni quorū conuerſatio deo ⁊ hominibus odibilis eſt. qui ad nihil qd̄ vtile eſt valēt. niſi ꝙ ſementiuntur me zelere ut ſic efficati⁹ noceāt. Fuerunt nihilominus poſtea quidā ſubtiliſſimi heretici qui iſtam hereſim waldenſium defendere conabant' ⁊ plura regna ⁊ populos deceperunt: cum quibus tandem miſerabiliter exterminati perierunt.

Iſte Lucius fuit ep̄us oſtienſ' q p⁹ Verone morit' hn̄s tale epitaphiū. Luca dedit lucē tibi luci pōtificatū oſtia ꝑpatū roma verona mori. imo verōa dedit verū tibi viuere roma Exilium curas. oſtia luca mori. Pulchri v̄ſus quaſi quodam apologeticum.

Iſte Urbanus fuit oriūdus de ciuitate Mediolanenſi. Ad eū venit ioachim dō calabria Hic cū audiſſet captā iheruſalē a ſaracēis nimio dolore tact⁹ obijt ſepult⁹ i ferraria

Iſte Gregorius magnū zelū habuit p terra ſancta ⁊ cepit p̄dicare de modo recuperandi eā ſʒ ſtatī obijt Piſis.

Iſte Clemēs ordinauit mōſteriū extra murū qd̄ dr̄ ſcti laurentij ⁊ quedā alia edificia ci⁹ tpe factū ē paſſagiū magnum p̄dicēte abbate ioachim. q2 nō dū veniſſʒ tp̄s

Sciſma oritur in impio poſt mortē Henrici ꝓpter diſcordiā electoꝝ. Nā quidā elegerāt Philippū ducē Sueuie frēm eiuſdē Henrici. Alij Ottonē filiū ducis ſaxonie. Et facta ē altricatio mag̃ ⁊ bella ī almania. Tādē Otto ꝓualuit. q2 papā Innocētiꝰ tenuit cū eo. Philippꝰ enī ſtatī9 pꝰ pacē quā cū Ottone fecit iterfectꝰ ē doloſe a lātgrauio ⁊ ſic Otto obtinuit ⁊ romā veniēs ab īnocētio coronat̃ ꝯtra ꝯſiliū multoꝝ ⁊ volūtatē. Et verſa eſt bñdictio ī maledictionē. q2 eodē die fracto iuramēto ꝯ ecclīam cepit tyrannisare ſtolidiſſime: quare ſtatim excōmunicatur ⁊ deponit̃ ⁊ tādē ī ꝯtumacia moritur.

Pueri de almania. 20. milia ⁊ āpliꝰ dyabolica machinatiōe decepti cruce ſignāt̃ q̄ ꝑ eos vellet dñs recupare t̃rā ſcā9 ſm illō. Ex ore īfātiū ⁊c. Sed cū ad mar̃ veīſſent a piraṫ doloſe ī nauibꝰ rapiūt̃. q̄ eos ad ir̄l̄m ducē ꝑmitētibꝰ. Sed ꝑ mltos ſūmerſerūt: alios vēdiderūt ſaracenis. ⁊ ſic p9 qd̄ ō ſilibꝰ ī futuꝝ faciendū ſit ſi ſilis caſus occurrēt

Imperatores.

Philippus annis 12.

Otto 4ꝰ an. 2. poſt mor. pbi.

Liuonia regio ſeptētrionalis magna ꝯuertit̃ ad xp̄m ꝑ ꝑte

Maria de oegnies claret miracul̄ ī dioceſi leodiēſi obijt. 1213. c̄ca ānū etat̃ ſue. 37. Et multe alie ꝟgines ⁊ vidue ⁊ ſc̄e maritate fuerūt ibidē

Dominicꝰ hiſpanꝰ vir ſc̄tūs ac apoſtolice ꝑfectōis emlator mirabili ꝫelo ꝓſeq̄t̃ hēticos. miracul̄ claret ⁊ ordinē iacobitaꝝ ſiū ꝑdicatoꝝ īſtituit

Helimandꝰ monachꝰ beluacēſ ſancte vite ſc̄pſit cronicā ab origīe mūdi ⁊ reparatione lapſi ⁊ alia.

Conſtātinopol̄ recupatur a xp̄ianis ⁊ balduinꝰ comes flādrie imperator ibi efficitur.

wilhelmꝰ piſiēſis incepit ordinē auguſtinenſiū q etiā dicūt̃ mēdicantes. Crux ꝑdicat̃ quīq3 vicibꝰ ⁊ hō ī aere oñſum fuit. q2 cruces diuerſoꝝ coloꝝ qnq3 nūero ī acre patent̃ reſplēduerūt. Albertꝰ patriarcha iheroſolomitanꝰ ordinē carmelitaꝝ īſtituit ī mōte carmeli

Scūs Petrꝰ mediolanēſ poſtea martir clarus habet̃ adhuc puer

Scā clara fulget ꝟtutibꝰ Crucēſignati ꝑſes glioſiſſime euolarūt ad celū. Et quidā diuitꝰ punitus fuit ꝙ crucē predicare noluit.

Paſtores pecoꝝ ſiſr̄ de hiſpania ꝯueniētes cū turba graui pariſiꝰ venerūt ⁊ oīa bō cleri vaſtarūt inidis plebibꝰ ḡtulātibꝰ: ſ3 cū etiā laycoꝝ bō cepiſſent deuorare: ſtatim expugnati fuerūt ⁊ ꝑempti. Et ſic pt3 quomodo dyabolus etiam ſuās cruces predicauit.

Almericꝰ hēticꝰ ꝯburit̃ pariſꝰ cū ſuis ⁊c.

Stephanꝰ ſcūs pī ⁊ prior domꝰ portaru3 ordinis carthuſieñ. ⁊ pꝰ ep̄us Digenſis.

Simō comes mōtiſfort̃ velut alt̃ karolus mirabiliter triūphauit ꝯ hēticos bñs ſecū ep̄os ⁊ abbates ſcōs ⁊ ꝑcipue ſcm̄ Dñicū Fugauit aliqñ cētūmilia hēticoꝝ cū paucis puta octomilibus catholicis.

Franciſcꝰ ytalicꝰ vir incōpabilis feruoris ac ſumme ꝑfectiōis. paupṫat̃ euangelice quaſi quoddā exemplar plucidum multis claret miraculis ⁊ ordinem minorum inſtituit

Anno mundi. 6393. 6403

Pape.

Celeſtinꝰ tertiꝰ an. 6. mē. 8

Romanus.

Innocētius 3ꝰ an. 18. m. 4

Campanus.

Rex Affrice xp̄ianis bellū intulit ⁊ fugatus eſt ꝑierūtq3 ampliꝰ q̄3 cētūmilia ſaracenorum.

Anno chriſti. 1194. 1204.

Celeſtinus in die ſancto paſche coro[...]r ⁊ die ſequenti coronauit Henricu3 [...]atorem. Ipſe etiam fecit fieri pallatiu3 [...]ud ſanctum petrum.

[...]cobus de vitriaco ſcripta multa vtilia [...]recipue de ſanctis mulieribus que tūc [...]ūt plures in dyoceſi Leodienſi Et fue[...] tempora ſatis ſancta. Hic predicauit [...]em contra Albienſes cum gloria mi[...]lorum multorum.

Iſte Innocentius magnis laudibꝰ extollitur. quia vtilis valde fuit eccleſie dei qd̄ opera teſtantur. Nam fecit fieri hoſpitale ſancti ſpūs. Et renouauit eccleſiam ſancti Sixti. Compoſuit decretales ſermones ac librum de miſeria humane conditionis ⁊ multa alia glorioſa. Ipſe coronauit Ottonē ⁊ etiam depoſuit: quia non ſeruauit fidelitatem, hereſes plures damnauit. ſ. Albienſem contra quos crucem predicari fecit. Item almerici ⁊ librum abbatis Joachim contra Petꝝ lumbardum. Confirmauit ſanctum Hugonem Linconienſem carthuſienſiū ordinis. Tandē poſt plura bona pacem faciendo inter Piſanos ⁊ Ianuēſes: moritur apud Peruſium ⁊ ibidem ſepelitur.

[...]a ꝙ hec tempora legunt̃ miracula glorioſa: ⁊ plurime relationes facte ſunt de iniquis mercancijs ⁊ vſuris. Et in [...] ſancte Marie de oegines fit mentio de quadam vidua optime vite cui beata virgo cum ſancto Petro ⁊ multi[...]e angelorum aſtitit ī agonia ⁊ vix demones abigerunt. ⁊ tandem dñs met aduenit ⁊ officium funeris adimple[...] [...]ec tamen ꝓpter hec penas purgatorij euaſit. Maritus enim eius mercator fuit ⁊ quedā ꝑ fraudē adquiſierat q̊ſ[...] [...]etiam de familia ducis Lauonie hoſpicio receperat. qui de iniuſte adquiſitis in eius domo multa expendebāt [...]ibꝰ nondū ꝑfecte reſtitutionē fecerant. Ideo aīa huius tam ſc̄e vidue purgatorij ignibꝰ exurebat̃. Nō lector [...]ſam ꝓuidentiam dei. Quando hec mulier erat in ſtatu mutabilitatis: ne ex vehementia doloris vel timoris in [...]um decideret. conſolata eſt a beata virgine ⁊ ſancto Petro. Quando autem poſt mortem euaſit periculum [...]s peccandi: iuſticie rigorem expta ē. pena enim ī eius erat dilata non ſoluta. Alia quedā mulier hoc ordine ī [...]torio cruciabat̃. Aliquando enim vehemēti calore torquebatur eo ꝙ mundū ⁊ eius voluptates nimis ardent[...] [...]let. Aliquando frigore maximo. quia pigra ad bonū fuerat ⁊ maxime quia filios ⁊ ꝓpriam familiam nimis ne[...] [...]er correxerat. Siti aruit ꝓpter potationes. nuditate confundebatur ꝓpter veſtes ſuperfluas.

Iſte Fridericꝰ fuit filiꝰ henrici predicti ⁊ electꝰ fuit ↄtra Ottonē ut eū expugnaret qđ ⁊ fecit. Et extūc īcepit ecclīam laniare: quare excōmunicatꝰ ⁊ deponitꝰ p Honoriū q eū coronauit. Et multa mala fecit ⁊ ↄtumax diu pmanſit ⁊ mortē preuentꝰ ſine ſacramentis a ꝓprio filio ſuffocatꝰ. Sic iterū multa exempla hic ſunt de pſecutorib' eccl'ie q̄ miſerabilit' pereunt. Ipſe etiam filiū ſuū Henricū ſuffocauit. quapropt' ab illo filio ſuo cū egrotaret ſuffocatus fuit tempore Innocentij quarti.

Fridericꝰ 2ꝰ an. 30 rex Ciciſlie vixit ſꝫ ↄtumax.

1215.

Conciliū Latranenſe celebratur in vrbe. 1215. prelatorū ſumma fuit ibidē congregatorum.

Guilhelmꝰ niuerenſis epꝯ vir ſctūs ⁊ doctiſſimꝰ claret. qui duo milia pauperū tēpore famis q̄tidie paſcebat.

Sancta Eliſabeth filia regis vngarie vidua omni v'tute pleniſſima claret ſanctitate vite.

Lodowicꝰ [illegible] ſanctus clarus habetur

Iheruſalem deſtruitur vſq ad ſolum excepto templo ⁊ ciuitate Dauid a Corradino filio ſtaphadim. Quatuor ordines mēdicantium. videlicet predicatores. minores. auguſtinenſes ⁊ carmelite confirmantur ab Honorio.

Ordo cruciferorū circa hec tempora renouatꝰ ē p Innocentium tertium anno pontificatꝰ ſui. 18. iam deuicta hereſi Albienſium p cruceſignatos. Fertur Quiriacū iheroſolimorū epm olim huius ordinis primicerium extitiſſe ſtatim poſtea q̄ ſancta Helena crucem īuenit: ſed Iulianus apoſtata eundē Quiriacū cū fratribꝰ occidit ⁊ ſic longo tēpore idē ordo abolitus fuit. Tempore aūt Innocentij quarti apud Lugdunū creuit ⁊ priuilegijs dotatus eſt ab eodem.

Lapis grādis cecidit ī monaſterio ſcī Gabrielis hūs ſignū crucis ⁊ imaginē xpi expreſſam ⁊ deſup aureis litteris hūs ſcriptū Iheſus nazarenus rex iudeorū. Et cecum illuminauit.

Friſia tota pene ſummergitꝰ fluctibꝰ marinis in q̄ perierūt hoim pluſq̄ centūmilia ꝓpt' irreuerētiā factā ſacramēto a quodā pugile ſicut poſtea reuelauit bta v'go Maria. Et cōſtructa eſt eccl'ia ī eodē loꝰ. vbi hoſtie ceciderūt ⁊ ceſſauit q̄ſtatō

Vacat imperiū multo tēpore poſt depoſitionē Friderici ⁊ etiā poſt eius mortē. Et ideo plures anni aſſcribuntur Friderico. licet paucis iuſte in obedientia eccleſie regnauerit. q' nō ſtatim aliꝰ in locum eius electus fuit.

Tartari deuaſtant horribilit' vngariā ⁊ poloniā. Et fit ingens error ī xpianitate: ſed precibus ſanctorum impediti ſunt ne procederent.

Mons quidā maximꝰ ī burgūdia imperiali diuiditur ⁊ cucurrit p multa miliaria ⁊ quinq̄ milia hominū ſuffocauit ⁊ tandē ad alios montes acceſſit mirabiliter.

Decretales compilantꝰ per Raymūdum ordinis predicatorum de mandato Gregorij noni ⁊ ad ſtudia mittuntur.

6413. — Romanus. — 6423. — Capuanus.

Pape. Honorius 3ꝰ an. 10. menſ. — Gregorius nonꝰ ānis. 14.

1214. — 1224.

Iſte Honorius multos honorauit ⁊ canonizauit plures ſanctos. Fridericum coronauit ⁊ etiā depoſuit ꝓpter rebellionem. Eccleſiam ſancti Laurentij extra muros ⁊ baſilicam q̄ dicitꝰ ſancta ſanctorū renouauit. Decretales compoſuit ordinem predicatorum ⁊ minorū confirmauit. Tandem moritur ⁊ ſepelitur rome in eccleſia beate Marie maioris.

Iſte Gregorius plures canoniſauit. Et cōtra Fridericum conſtantꝰ eccl'iam defendit ⁊ romanos corrupit pecunia facta pceſſione ſolenni a Laterano vſq ad ſanctum petrū cū capitibꝰ apoſtolorū mirabilitꝰ renouauit. ita ut contra Fridericū pene oēs cruceſignarētur. quapropt' idem Fridericꝰ ab vrbe receſſit longiꝰ. Ipſe librum decretalium p Raymundū compilari fecit. Tandē plenꝰ tribulationibꝰ ꝓpter tyrannidem Friderici ⁊ aliorū moriens migrauit ad chriſtum.

Judeus qdam in Hiſpania apud Toletū fodiēdo inuenit lapidē quo erat liber vetuſtiſſimꝰ in q̄ ſic ſcriptū erat inter cetera. In tertio mūdo filius dei naſcit̄ de virgine Maria ⁊ p ſalute hominū patitur. Et ꝙ liber īueniret iueniri iſto tēpore. ſ. ferādi virginis caſtelle. Et ſtatim Judeus baptiſatur cum omni domo ſua.

Iſti duo fuerūt electi ex mandato dn̄i pape contra Fridericū ſucceſſiue. ſꝫ nō preualuerūt tyrāni dē eius ſuperare. q2 potens nimis erat. nec fuerūt coronati morte preueniente.

Imperatores.

uius Turingie. Henricꝰ ſextꝰ ānis 4. Lātḡ

Wilhelmus ā. 9 comes hollandrie interfectus a Friſonibus.

Thomas de Aquino doctor ſanctus.
Albertus magnus epiſcopus Ratiſponenſis.
Euſtachius qui ⁊ bonauentura doctor deuotus.
Alexander de Halis: doctor irrefragabilis.
Hugo Cardinalis qui ⁊ totam bibliam poſtillauit.
Vincentius ſpeculator omnem materiam ſcibilem collegit.
Magiſter Jordanus ſanctus ⁊ doctor miraculis claret
Magiſter Hēricus diſcipulus Alberti
Petrus de Tharentaſia poſtea papa. Et plures alij ſancti ⁊ literati floruerunt in diuerſis mundi partibus quos diuina bonitas miſit pro fidei defenſione. alioquin tota pene fides periſſet ꝓpter hereticoꝝ multiplicitatem ⁊ ſubtilitatem ſimul ⁊ potenciam

bonus chriſtianus moritur in Turquia miraculis clarens.
Edmundus archiepiſcopus Cantuarienſis canoniſatur ab Innocentio.
Lodowicꝰ rex Francie vir ſanctus crucem accepit ⁊ tranſiuit mare ⁊ capitur. ⁊ multa de ipſo laude digna inuenies.
Petrus nouꝰ martir ab hereticis occidit̄ multis clarꝰ miraculis canoniſatur.
Stainlaus eps̄ Cracouienſis ab iniquo p̄ncipe interfectus eſt ⁊ canoniſatur.
Vaticinium quoddam ſacrilegum de ceſſatione euangelij xp̄i ⁊ euacuatione ſacramentoꝝ eccleſie ⁊c. ante annos dn̄i. 1260. Qḋ experientia temporis exſufflauit. Plura talia totalitter mendoſa reperies facta ⁊ dicta.

Anno mundi. 6433. 6443.

Pape.

Mediolanenſis. Celeſtinꝰ 4ꝰ diebꝰ 17.

Jannenſis de comitibus louanie. Innocentiꝰ 4ꝰ an. 11. me. 6.

Sedes cardinaliū diu vacue reſtaurant̄ de pſonis ex diuerſis mūdi ptibus electis p Innocentium.

Anno chriſti. 1234. 1244.

Iſte Celeſtinus vita ⁊ ſcientia laudabilis: ſenex ⁊ debilis morit̄. ſepultus ī eccl̄ia ſancti Petri. fuit epiſcopus Sabinenſis.

Cōtra pluralitatē bn̄ficioꝝ fcā ē illa ſolēnis diſputatio pariſiꝰ. Anno dn̄i. 1238. i q̄ det̄minatū ē p ſcf̄os doctores ꝙ nemo ſine piculo peccati mortalis tenere pōt duo bn̄ficia, quoꝝ alteꝝ ſufficeret ad ſuſtentationē ſuā ⁊c. Et qdā aliter opinati fecerūt ꝯtrariū: q̄s diua iuſticia horribilit̄ dānauit. De hoc ſunt plura ſcripta ⁊ exēpla in diuerſis locis ⁊c. Dicit qdam ſanctus doctor ꝙ medietas miniſtroꝝ dei eſt q̄ſi reſecata p hoc genus auaricie ꝙ vnus plura bn̄ficia pmitt̄it̄ habere. Sed quis vel vnum poteſt digne adminiſtrare: aut proprijs pro peccatis ſatiſfacere?

Iſte Innocentiꝰ plures canoniſauit. Fridericū t pſniam diffinitiuā depoſuit ⁊ anathematiſauit tanq̄ hoſtem eccleſie āno tertio ſui pōtificatꝰ adiutꝰ a Januēſibꝰ. Tandē mortuo Frederico idē dn̄s papa Apuliā cū magno exercitu īgredit̄ ⁊ pꝰ paululū Neapoli morit̄ ⁊ ſepelitur

Peregrinus quidam beate Marie occidit̄ clā in dyoceſi Andegauēſi. Et ſtatim cultellus homicide nō ceſſauit ſtillare ſanguinē: donec ſuſpenderet̄ interfector ipſe ⁊c.

Nō
Cō pluralitatem beneficiorum

Poſt lōgā impij vacatōnē elcōꝛes ī duo ſe diuidētes hos duos elegerūt ⁊ fuit ſciſma annis mult. Tādē moꝛtuo Richardo Alphōſus corā Gregoꝛio.10. intuitu pacis volūtarie ceſſit oī iuri ſi qđ hřet. erat.n. prudēs ⁊ maxim⁹ aſtronom⁹ ei⁹ tabule famoſe ſunt quas fecit. q̄ cōpendioſe ⁊c̄.

Alphonſus rex Caſtelle ⁊ legionis.

Simul iſti duo ā.15. Sciſma.

Richardus frater regis Anglie comes Coꝛnubie.

Era Alphōſi famoſiſſima apđ aſtronomos. Et ē anno xpi.1251. Qđ nō diligent. q̄ ad multa defuit in aſtronomia.

Iſte Rodulph⁹ fuit comes Hauesburch ph⁹ in armis ſtrēnu⁹ ⁊ prudēs elcūs apđ Baſileā crucē ſuſcepit p̄ terra ſcta. bñdictōz tñ impialē nō habuit. dominus tñ papa electionē approbauit ī ſanctorē tre ſcte

Rodulphus annis.18.

Paſſagiū grande factū eſt in q̄ ſcūs Lodowicus rex francie fuit. parum profecit.

Sancta Hetwiga quondam duxiſſa Polonie. vidua mire ſanctitatis canoniſatur p̄ Clementem.

Martin⁹ cardinal' q̄ cronicā abbuiauit

Alexāder đ villa đi ordinis minoꝛum qui doctrinale ɔpilauit vir ſctūs theologie ſacre profeſſoꝛ.

Feſtū venerabilis ſacramenti inſtituit p̄ Vrbanū quartuz cū indulgentijs.

Benedictū ſit dulce nomen dñi nři ihū xpi ⁊ glioſiſſime virginis Marie matris ei⁹ in eternū ⁊ vltra Amē. Nos cū prole pia bñdicat virgo Maria amen. Quecūqꝫ hec legerit totiēs quoties habet tres annos idulgentiaꝝ: quos Clemens conceſſit ob rogatū Lodowici ſancti regis francie ſolenniter.

Conciliū Lugduni celebrař p̄ Gregoriū decimū ī quo fuerūt 500. epi. 60. abbates ⁊ alij prelati circa mille ⁊ greci ⁊ quidā Tartari ſolennes ibi fuerunt baptiſati.

Sancta Clara canoniſař ab Alexādro.1254.

Speculum Hyſtoꝛie Vincentij hic finiř.

Alex 2

Feſtum Sacramenti.

Speculū Vincencij hic finitur

Anno mundi. 6453. 6463.

Alexander	Gallic⁹	puincial'	Lōgob.	Lūbardus	Januenſis	Hyſpan⁹	Rōn⁹ đ Vrſinis
Alexander 4⁹ an.7.m̄ 3.di.4. Cāpanus.	Vrbā⁹ 4⁹ an. 3.m̄.j.di.7.	Clemēs 4⁹ ā.3 mē.di.25.	Greg. 10⁹ ā.4 die.10.	Innoc 5⁹ mē 5.die.2.	Adriā⁹ 5⁹ mē.j die.9.	Johēs 21⁹ mē octo.	Nicolā⁹ 3⁹ an.j.

Anno xpi. 1254. 1264.

Iſte Aleāder quē dā Māfredū pſeudo regē Cicilie excōmunicauit duos falſos libros ɔdemnauit. loquentes ɔ̄ mēdicitatē ⁊ euangeliū xpi ⁊c̄. ſctam clarā canoniſauit. Moriř tandē viterbij ⁊ ibidē ſepeliř.

Iſte vrban⁹ fugauit exercitū Saracenoꝛū p̄ cruce ſignatos quē Māfred⁹ cōtra eccleſiam miſerat. Et cō tulit regnū cicilie comiti p̄uincie qui fuit fř regis francie ut fugaret Māfredū. Tandē moriř peruſij ⁊ ibidem ſepeliř. Et Manfredus poſtea vita ⁊ regno priuatur per Karolum.

Iſte clemēs ſctūs fuit ⁊ pphico ſpiritu p̄dixit hoſte ſeccleſie tāqꝫ fumus perituros. Vnde crediř q̄ de us eius meritis tribulatōnes eccie pli mas extinxit. Hic hūit antea vxorē et libos ⁊c̄ fuit puincial' natōe.

Iſte Gregorius ſatis accidētaliter venit ad papatuz q̄ cū eſſꝫ archidiaconus Leodieř ⁊ iuiſſet vltra mare cā deuotōnis exñs ibidē in papā eligitur Verſus. Papat⁹ num⁹ tulit archidiaconus vn⁹. Hūc patrem patꝝ fecit diſcoꝛdia fratꝝ. Dexꝫ hoc a ſpūſcō fcm ñ dubiū eſt. q̄ valde bene ſe habuit: nō ītendens pecuniaꝝ lucris: ſꝫ elemoſinis paupeꝝ. Fecit etiā oꝛdinationē vnā qnqꝫ epoꝝ cardinalium qꝫ plurimū laudabilē. q̄ honeſtas ⁊ valētes pſonas aſſumpſit. Moritur Arecij ſepultus ibidem.

Iſte Innocētius fuit de oꝛdie p̄dicatoꝝ famoſus doctoꝛ ātea vocatus Petr⁹ de tharētha ſia Lūbard⁹ natōe. Moriř ſtatim rome ſepultus ī laterano.

Iſte Adrianus fuit nepos Innocencij q̄rti ⁊ etiāz ſtatim moriř Viterbij. ibiqꝫ ſepelitur.

Iſte Johannes fuit ī ſciēcijs diuerſis famoſus: ſꝫ mōib⁹ ſtolid⁹ đ nib⁹ tñ cōmunis. h cuꝫ dicēt ſe diu victurū ſtati cū camera noua coꝛruit ⁊ moꝛtuus eſt viterbij.

Iſte Nicolaus magnificus fuit in edificijs extruē đ ⁊ bene rexit vrbeꝫ diebꝫ ſuis ⁊ oꝛdinaciōꝫ cardinaliū fecit āno primo pōtificatus ſui. Et ſecundo moriř vnđ ſeqtur turbatio rōnoꝝ ppř partiā vrſinoꝝ ⁊ Hanibāldeñ ⁊ homicidia ⁊c̄.

Piſcis marinus ſimilitudine Leonis captus fuit anno .j. Martini pape ⁊ da bat planctꝰ horribiles ⁊ adductus in vrbem veterem cunctis oſ̄ſus ē q̄m monſtrū hoc vulgo intꝑretante eſſet ſignū futuri diſcidij qḋ ⁊ factū eſt q̄ ſtatim pꝰ Sicilia īterfect̄ alienigenis ⁊ fetibꝰ ī materno vtere occi-ſis crudelit̄ ab obedientia Karoli ſui reḡ ⁊ p oñs ecclie receſſit. ⁊ Petrū arragonū regē aſſumpſit. ⁊ multa mala ſecuta ſunt. Et ī vrbe par-tia frex t. q̄ Urſini ↄtra Hanibaldes cū multa ſanguinis effuſione pu gnarūt. Itē ⁊ int̄ Saracenos multa milia occiſi fuerūt. Et ideo nō mirum ꝙ patrimoniū ecclie patit̄ ſolito more. q̄ tēpus ē ut iudiciū incipiat ab ecclia dei. Rex Karolꝰ ñ lōgo ante Martinū obijt bene diſpoſitis ſingulis ⁊ d̄uote ſacramētatꝰ. Petrꝰ v̄o īobediētie filius īfeliciter mortuus ē ex vulne-re qḋ in bello ſuſcepit ſicut ſolent mori pſecutores ecclie. q̄ durū eſt fragili homini contra ſtimulum calcitrare.

Imꝑatores.

Frāciſcus petrarcha poeta ⁊ heremita ſcripſit plura ſtilo eleganti.

Tartari īuadunt regnū Conſtātinopolitanū multaſq̄ terras imperij occupāt ſtragem indicibilem de hominibus facientes.

villa eſt.

¶ Nicolaus de Lyra doctor theologie clarus habet̄ Pariſius. hic fuit Judeꝰ natione. Conuerſus aūt valde ꝓfecit in ordine minoꝝ ⁊ ſcripſit ſup totā bibliā ⁊ alia. vel fuit anno dñi. 1330. vide ī libris ſuis. Alīq di cūt ꝙ fuit de Brabātia de pn̄tibꝰ xp̄ianis. ſ; ob pauptatē viſitauit ſco-las Judeoꝝ ⁊ ſic didicit linguā illā. Uel iſte Nicolaus a Judeis infor-matus eſt in pueritia.

Wernherus puer ſanctus ruſticanꝰ mar tiriſat̄ a Judeis ⁊ requieſcit in Weraco.

Tripolis capit̄ a Saracenis ⁊ xp̄ianitatis nomen ibidem deletur.

Acbon illa fortiſſima ⁊ īexpugnabilis ciui-tas capit̄ a Soldano ⁊ Saracenis ꝓpt̄ diſ-cordiam vitiaq̄ nationū in ea cōmorantiū ⁊ deleta fuit ⁊ oñr tota ſimul terra ſancta occupat̄ a Saracenis ꝓpter nimia peccata xp̄ianoꝝ q̄ ibidem tunc morabantur.

¶ Ordo Celeſtinoꝝ inchoat̄ p virū ſanctū Celeſtinū q̄ in papā electꝰ fuit nec vnq̄ ceci-dit a ꝓpoſito ſancto vſq̄ hodie.

¶ Jubileus inſtituit̄ a Bonifacio de centeſimo in centeſimū ſemper duraturus. Et fuit primꝰ Jubileꝰ anno dñi. 1300.

¶ Liber ſextus decretaliū publicat̄. ⁊ fuit miſſus ad ſtudia vniuerſalia p Bonifacium octauū.

¶ Feſta. 4. euāgeliſtaꝝ ⁊. 4. doctoꝝ inſtituunt̄ Jeronimi. Auguſtini. Ambroſij. Gregorij.

Nicolaus de Lira Judeus

Anno mundi. 6473. 6483.

Gallicus. Rōnꝰ Lūbar Lampanus.

Pape.

Martinꝰ 4ꝰ an. 4 menſi. j.

Honoriꝰ 4ꝰ an. 2 die. j.

Nicolaꝰ 4ꝰ an. 4 menſ. j.

Celeſtinꝰ 5ꝰ mē. 5. di. 5.

Bonifacius 8ꝰ. a. 8 mēſ. 9.

Anno chriſti. 1274. 1284.

Iſte Martinus fuit religioſoꝝ amator ⁊ pijs operibꝰ valde intētꝰ. Hic excōicauit impatorē. Conſtātinopolitanū eo ꝙ non redierat ad fidē ſicut ꝓmiſit in ↄcilio Lugdunenſi ꝓpter quod multa paſſus fuit ⁊ tota ecclia ſil̄r Silr ⁊ Petrū regem Arragonie inuaſorē regni Sicilie excōicauit. Tandē poſt multa bella q̄ inſtruxit cōtra pſ dos ⁊ tribulatōes. morit̄ Perufij miraculis clarens.

Iſte Honorius fuit hō tēpatꝰ ⁊ magne diſcretiōis libēt̄ habēs pacē ⁊ nulli leſiuus. Hic pdicari fecit crucē ↄ Petrū īuaſorē regni Sicilie.

Carmelite huiꝰ tpe dimiſſis mantellis varijs cappas albas ſumpſerunt.

Cometa viſus eſt ſignū mali. q̄ plura ſecuta ſunt afflicti-ua chriſtianitatie.

Iſte Nicolaus fuit decūs frat̄ Jeronimus miniſter generalis ī ordine minorum q̄ licet bonꝰ homo ī ſe fuerit tñ multa īfelicia eccē ſuo tpe acciderūt. Naz multa bella orta fuerunt in vrbe ipſius occaſiōe q̄ nimis adheſit vni pti. Pꝰ hūc vacauit ſedes ānis. 2. menſibꝰ 6.

Iſte Celeſtinꝰ totꝰ ſcūs fuit ⁊ ob hoc hoc cū p annos duos cū medio cardinales ↄcordari nō poſſent ipm tandē de heremo vocantes eligerunt. Et ſtatim ꝓpt̄ onꝰ papatui reſignauit. Et ab eo dictus eſt ordo Celeſtinoꝝ. Canoniſatus ē primus p Clementē ſb noīe ſcti Petri ↄfeſſoris

Iſte Bonifacius fuit vir ī hijs q̄ ad curia ptinent experientiſſimus ⁊ q̄ parem non habuit nō poſuit pau dētie ſue modū. ītā tā arrogantiā erexit ſeipm ut dñs totius mūdi ſe dicēt tā in tp̄alibꝰ q̄ in ſp̄ualibꝰ Et multa magnifice fecit. q̄ ī fine mirabilit̄ defecerūt ō dit q̄ exēplū cūctis plātis ne alta ſaperent. ſ; forma facti gregis magis ſtuderent amari a ſubditis q̄ timeri. Hic eſt de quo dr̄ ꝙ intrauit ut vulpes. vixit ut leo. ⁊ moritur ut canis ⁊c̄.

Iſte Adulph' fuit comes de Anaxone Et nō fuit coronat' p papā q2 obijt ī bello qđ cū Alberto duce Auſtrie habuit.

Iſte Albertus fuit dux Auſtrie filius Adulphi p̄dcī Hic primū a Bonifacio reprobatus deinde ab eodē ɔfirmat' ꝓpt' regem Frācie tūc inimicū eccleſie. Cui etiā ſcilicȝ Alberto idē papa regnū Frācie ſubiecit ſicut ⁊ alia regna. ſed nihil ꝓfuit. Tandem occiditur a nepote ſuo.

Iſte Henric' fuit comes Lemburgēn. in militarib' actib' ſtrenuiſſim' pacem p terram ⁊ aquam tenere cōcupiuit victor glorioſus ⁊ bellator inuictus extitit. coronatus fuit a Clemente. 5. Tandem intoxicatus fuit ſumēdo eucariſtiā. Hec legunt' in libris ⁊ fama fert' p quendā de ordine p̄dicatoꝝ facta ſed mihi p̄ntate fuerūt lr̄e teſtimoniales ī quib' excuſat' ordo de hijs ⁊ ꝙ falſe hec īpoſita fuerūt venerabili viro dn̄o Bernbardo de monte Politano q erat frat' eiuſdē ordinis homo prudens ⁊ religioſus ſacerdos de claro genere natus in curia impiali p̄ncipib' equalis. Obtulit etiā ſe ī ciuitate Arecij inter amicos imperatoris ſtare iuri ⁊ ad oēm obiectionē fiducialit' rn̄dere. Cui placet requirat hm̄oi apud ꝓfeſſores eiuſdē ordinis ⁊ plene īformabit' de hijs ad omnē copiam.

Adulphus a. 6

Albert' annis. 10.

Henric' septimus annis. 5.

Cometa apparuit ⁊ ſequit' ſtatim bellū Flādrēſe vbi cecidit flos militie Gallicane. 1302.

Terremot' magni fuerūt nec auſi fuerūt hoīes manere in ciuitatibus. Et papa Bonifaci' ſimilit' in prato quieſcebat.

Ludowic' olim rex Francie canoniſat' p Bonifacium octauum.

Alanus doctor vniuerſalis.

Johannes Scotus doctor ſubtilis.

Jo̅hes andree iuriſta maxim' claret Bononie plura ſcripſit ſolennit'.

Rhodus inſula capit' de manib' Turcoꝝ p dn̄os ordinis ſcī Johannis Heroſolomitani cum. 5. adiacentib'. Et fuit bellatum annis. 4. ⁊ xp̄iani finaliter obtinuerunt.

Judei expellunt' de regno Francie oībus eoꝝ bonis confiſcat' illic minime reuerſuri.

Templarij deſtruūt' ſubito mirātib' vniūſis quō tāti dn̄i ſic inſperate p̄imunt'. Magiſter ordinis ɔburit' Pariſius. Cauſa aūt publica fuit poſtea q̄ fuit ꝓphana ꝓfeſſio cū ab negatione xp̄i ⁊ expuitione ſup crucē ī obprobriū crucifixi ꝓut plures eoꝝ ɔfeſſi fuerūt. Et ſtetit ordo iſte annis. 184.

Dulcin' hereſiarcha Nouarienſ' cū Margareta vxore ſua heretica ⁊ complicib' ſuis ɔbuſti fuerūt. ſȝ prius mēbratim conſciſi fuerunt. crux predicata fuit.

6493. 6503.

Papę. Bn̄dict' 11' mē. 8 die. 17. Vaſco

Clemens 5' ā. 8. m̄ 10. d. 15

Johānes 22' ā. 18

1294. 1304.

Iſte Bñdcūs vir ſctūs fuit de ordine p̄dicatoꝝ paꝝ ſupuixit ⁊ obijt Peruſij. ibidē ſepultus ī eccl'ia p̄dicatoꝝ miracul' chorüſcās. Hic ſubortū diſcidiū int' regē Francoꝝ ⁊ bonifaciū ſedauit ⁊ p̄uilegia reſtituit ⁊ libtates qb' rex priuat' erat Et vacauit ſedes p annū ſequentem ⁊ plus ꝓpt' diſcordiam cardinalium.

Iſte Clemens fuit tante prerogatiue in expediēdis negocijs eccl'e que tūc plurima fuerunt ut etiā abſens eligēt'. Hic ɔciliū celebrauit wienēſe ⁊ libꝝ ſeptimū d̄cretaliū q vulgarit' Clemētinaꝝ dr̄ ɔpilari fec. iqſitores ꝯ tēplarios miſit venetos ſupauit regulā minoꝝ declarauit tēplarios dānauit ⁊ ordinē ſcī Jo̅bis Jeroſolimitani exaltauit. Tādē poſt multa q̄ laudabilit' egit morit'. Et vacauit ſedes annis. 2. menſib'. 3.

Iſte Jo̅hes totus glīoſus fuit quo ad ea q̄ in actiua vita exercenda ſunt. ɔſtitutiones Clemētis publicauit ⁊ ad vniuerſalis ſtudia miſit. multos ſanctos canoniſauit. Epiſcopus pingues diuiſit. ɔtra pluralitatem bn̄ficioꝝ multa bona inſtituit ⁊ hereticos plures p̄cipuo zelo dānauit ⁊c. An anteȝ ſaluat' ſit an nō. dn̄s etiā ſuis deuotiſſimis reuelare noluit. Ipſe etiā fundauit domuȝ boni paſſus ordinis Carbuſ' ſup Durentiā ꝓpe Auinionem.

1311.

Conciliū wienenſe in quo preſedit Clemens. 5. multa ibi ſunt ſtatuta ꝓ ſalubri regimine eccleſie ⁊ hereſium extirpatiōe. Et minores int' ſe tumultuantes cōcordati fuerūt pars vna dicta fuit ſp̄ūalium alia vtiq3 non habuit vocabulum hoc.

Iſte Ludowicus fuit dux Bauarie ⁊ ɔtēpſit coronationē dñi pape qua ꝓpt̄ ab eo depoſit⁹ eſt ⁊ mult⁹ ſibi labor ⁊ ꝑicula ſucceſſerunt. Niſus ē etiā ſcindere vnitatē eccl̄ie. Et Fridericū ducē Auſtrie ɔtra ſe electū vicit. In tribulatiōe ⁊ ɔtūacia vſq ad finē dur⁹ ꝑmāſit grā de periculū aīe ſue reportādo. Tandē Karolus contra eū eligit̄ q ꝑualuit. ⁊ Ludowic⁹ de eq̊ cadēs ſbito morit̄

Ordo nouoꝝ militū ſōn xp̄i Mitruit̄ ī portigalia p Johannem. zz. contra Sarracenos.

Aſtronomi maximi fuerūt Pariſi⁹ h̄ tp̄e videliꝫ Johes de lignerys. Jo. de ſaxoīa. Jo ð muris ⁊ buridan⁹ maxim⁹ pħs q īueīt viā modernoꝝ

Imperatores.

Ludowicus 4⁹. an. 3j.

Thomas ð Aqno doctor ſcūs canōiſat̄. ɥo. āno p⁹ obitū ſuū

Thomas ep̄s Erfordenſis canoniſat̄.

Ludowic⁹ Toloſan⁹ ep̄s canoniſat̄ filius regis Sicilie ordinis minorum.

Clemētinaꝝ liber publicat̄ ⁊ ad ſtudia vniuerſalia dirigit̄ p Johannē. zz.

Pauperes de Lugduno q ſe dixerūt ð tertia regula Frāciſci tanq̄ heretici dāmnati ſunt ⁊ ɔbuſti ꝑlib⁹ locis ⁊ vicib⁹ cū ſuis articulis erroneis. Vn⁹ articul⁹ fuit ꝙ xp̄s ⁊ ap̄li nihil habuerūt ī ꝓprio vel cōmuni. ⁊ ꝙ nullū ius habuerūt in hijs q̄ ſcriptura dicit eos habuiſſe.

Johānes Mādeuil doctor in medicina ⁊ miles in armis natione Anglicus fuit circa hec tēpora Et mirabilē peregrinationē quaſi toti⁹ mūdi ꝑfecit. Et ſcˀpſit eam tribus linguis.

Odericus vir ſcūs de ordine minoꝝ in Aſia ⁊ india euangeliſando diſcurrit miraculis clar⁹ Et. q̄tuor ſcōꝝ martirū corpa ſui ordinis de ciuitate hormes trāſtulit p mare ad ſupiorē Indiā ī ciuitate Carrā nō ſine miraculis. Et deſcripſit ꝑegrinationem ſuam.

Begardi multi ɔbuſti ſunt pariſi⁹ ꝓpt̄ hereſim paupeꝝ. q ſub ſpē boni ⁊ mala ſuſcitare conabāt̄. Et Michahel generalis minoꝝ fuit cū ſibi adherētibus declarat⁹ heretic⁹. Numer⁹ ɔbuſtorū tā de ordine eodē q̄ alioꝝ. 114.

Spūs Guidonis multa reuelat ī ciuitate Alexij ꝓpe Romā ⁊ de h̄ pulcher libellus eſt ſcriptus.

Uentus magn⁹ fuit q terras mouit ⁊ vndas ⁊ edificia ſubruit.

Viſio flebilis fcā ē cuidā heremite ī p̄ntia dñi Innocētij pape. 6. duꝫ adhuc cardinalis eſſet. vñ aiebat Vidi aīas ī infernū deſcendere ſicut niues deſiſſimas. ī purgatoriū ſicut niuē rariſſimā. ſꝫ ad padiſum tm̄ tres vidi itroire. ſ. illius ep̄i ac illi⁹ vidue romane ⁊ illius prioris carthuſiēſis: q̄ oīa ſic poſt repperit vera. Et maximā deuotionem ad ſacrū ordinē carthuſienſiū deīnceps habuit.

Ludolphus carthuſieñ. prior Argentinenſis. qui vitam Iheſu compilauit egregie ⁊ alia.

Anno mundi. 6ɥ13. 6ɥ23. Toloſanus.

Declaratū eſt per Johannē. zz. edicto perpetuo hereticū eē cēſendū aſſerere xp̄m ⁊ ap̄los nihil habuiſſe ī ꝓprio nec ī cōmuni. Itē affirmare ꝙ ī xp̄o eiuſq ap̄lis ī hijs q̄ eos habuiſſe ſacra ſcriptura teſtat̄ nequaq̄ ius ipſis vtendi ɔpetierit nec illa donandi. aut ex ipſis alia acqrendi. erroneū ⁊ hereticum idem Johannes papa declarauit.

Bñdictus 12⁹. an. 7. m̄. 3. d. 18

Declaratū ē p Benedictuꝫ ꝙ aīe ſancte q̄ nihil habent purgabili. primo ſtatim ut ð cedunt faciem dei vidēt. aliter ſentire aut dogmatiſare eſt hereticum.

Anno chriſti. 1314. 1324.

Nota ꝙ Johes. zz⁹. collegit de libris ꝑdeceſſoꝝ ſuoꝝ ex ordine beati bñdicti ſummos pōtifices. 24. fuiſſe. Cardinales. 183. Archiepiſcopos. 1464. Ep̄os. 3ɥ02. Abbates īſignes. 1ɥ0ɥ0. habuit q̄q canoniſatos ſanctos. ɥɥɥɥ.

Sciſma. 2j. inter Johannem. zz. ⁊ quēdā Petꝝ de carbario de ordine minoꝝ. Cā fuit tyrānidis Ludowici q ſcindere nitebat̄ vnionem eccl̄ie eo ꝙ Johānes papa eū excōmunicauit. ⁊ ideo iſtū Petrū ī ydolū erexit ⁊ venerat⁹ eſt eum. ſꝫ nihil ꝑfecit. q2 ſtatim ſucciſum eſt ⁊ petrus venit ad pedes Johannis veniā petēs ⁊ obtinuit tñ fuit cōſeruatus ut hoſtis oibus diebus vite ſue.

Iſte Bñdict⁹ fuit monach⁹ monaſterij Bollenſ. ordinis Ciſtercij ⁊ vocabat̄ Jacob⁹ de Furno ab īfancia bone vite ⁊ magiſter ī theologia. Factus autē papa reformauit ordinē ſcti benedicti ⁊ ciſtercienſiū q̄ neceſſe fuit. In largiēdis bñficijs durus fuit. ⁊ ne indignis conferrent̄ decretalem edidit q̄ ſic icipit. Bñdictus de⁹ ī donis ⁊ multos priuauit. Erat eni feruidus fidei cum ſeueritate zelator. ⁊ ob hoc multis minus carus. Tāte rigoroſitatis fuit ꝙ ɔſanguineos vix cognoſcere voluit dicēs papā ɔſanguineos ñ hře

Iudei p totã almaniam fue runt cõbuſtꝰ. quia fontes ⁊ puteos intoxicarunt: ſicut plures eorum confeſſi fuerunt id eſſe verum.

Hic Karolus fuit rex Bohemie vir prudẽs ⁊ aſtutus. Hic iuſſu Clemẽtis fuit electꝰ adhuc viuẽte Ludowico ↄtumace. Et quia humiliter ſancti petri bñdictiõẽ ac pape coronationẽ expecijt more alioꝝ bonoꝝ regum. ideo ĩ oĩbus bñ directus fuit ⁊ preualuit cõtra oẽs aduerſarios ſuos. Ipſe multa ſtatuit ⁊ precipue legẽ fauorabilem ꝓ pſonis ⁊ rebus ſpũalibꝰ que adhuc karolina dicitˀ. Tandẽ moritˀ diuitijs plenus ⁊ gloria ſepultus Prage.

Karolus quartus annis. 31.

Anno xpi. 1356. fundata ẽ domus ſcẽ Barbare ordinis carthuſieñ ĩ Colonia agrippina illo in loco ut pie creditur vbi olim beatꝰ Seuerinꝰ ſancti Martini animã ĩ celũ conſpexit angelico cum concentu.

Portẽtũ ignis ĩ celo viſum ẽ qđ a pplis vocatˀ cãdela rotũda. Et eodẽ ãno frexerũt. 1350. cruciflagellatores. Hec ſecta peſtifera frexit in ſupiori almania et ad ĩferiorẽ deſcẽdit. demũ ad ptes gallicas. Confluebant hmõi ex diuerſis doctis ⁊ indoctis. nobilibꝰ ⁊ ignobilibꝰ. Flagellabãt ãt ſe cũ flagellis nodoſis acubus ĩſuris ⁊c̃. Et niſi papa ꝓhibuiſſet multa mala attẽptaſſent.

Aquarũ inundatio fuit maxima nõ ex pluuijs: ſed ſcaturientiũ terre venaꝝ. dãna fecit infinita toto orbe.

Bellum maximum intˀ Philippum regem Francie ⁊ Edwardum regem Anglie fuit ⁊ tanta ſtrages ut mare flãdrenſe aliquot diebus tinctum ſanguine viderecˀ.

1350.

Peſtilentia grauiſſima fuit ita ꝙ vix viui ſufficiebant ad ſepeliendum mortuos

Item multe ville deſerte diu manſerunt.

Iubileꝰ mutatˀ p Clemẽtẽ de qͥquageſimo in qnquageſimũ ꝓpter breuitatẽ humane vite.

Lector quidã Paulus noĩe negãdo btãm virginẽ ↄceptã fuiſſe ſine originale pcc̃o corã toto clero ⁊ pplo ĩ Cracouia cecidit ⁊ expirauit ſermone nõdum finito ut teſtatur magiſter Henricus de Paſſia. Quod factum plures terruit in hac materia ſcribentes.

Sanctus Yuo Brito. doctor iuris canoniſatur. qꝛ fuit aduocatꝰ pauperꝝ ⁊ ſancte vite. Hic ſolus inter oẽs iuriſtas modernos ſanctus reputatˀ.

Iohanna regina Francie virtuoſiſſima ⁊ humillima ⁊ ut pie creditur ſancte obijt.

Talyarandus cardinalis ſancti petri ad vincula prelatus deuotus ⁊ amicus religioſorum ⁊ promotor bonorum fuit.

6513. 6543.

Pape.

Clemẽs 6ꝰ an. 10. menſi. 6 die. 19. Lemonicenſ.

Innocentius ſextꝰ ãnis. 10. Lemonicẽſ.

1334. 1344.

Iſte Clemens fuit nomine ⁊ re totꝰ victorioſus. multaqꝫ per benedictũ rigoroſe facta mitigauit ⁊ quoſdam priuatos reſtituit. Laudabilis fuit rigor ſeueritatˀ Benedicti ſꝫ multo amabilior fuit benignitas Clemẽtis. Hic erat ſermocinator egregiꝰ ⁊ ſmones multos collegit. Nullũ icõſolatũ a ſe abire pmiſit. Electus fuit anno xpi. 1343. ut in bulla quadam repperi

Iſte Innocentius amator fuit religioſoꝝ. Et fecit fabricari in regno Francie ꝓpe ſanctum Andream ex oppoſito Auinionis monaſteriũ ordĩnis carthuſienſ. Et multa priuilegia eidem ſancto ordini conceſſit. ibidemqꝫ ſepelitur. Fuit etiam canoniſta maximus.

peſtilentia Grauiſſima

Terremotus maximi fuerunt per diuerſa loca ⁊ Baſilea tota ceci-
dit cū multis caſtris in circuitu. Tunc homines velut beſtie in
ſiluis ꝯmorant̃ nec ciuitates itrare audent. Bella etiā plura ⁊ pe
ſtilentie ⁊ fame fuerūt. Terraq̃ꝫ ī multis locis aquam albam ⁊ fe
tentem euomuit. q̄ caſtra ⁊ loca fortia caſui dedit. Tp̄a peccami
noſa ꝓpter hereſes ⁊ ſectas plures ⁊ ſupbia ⁊ iniqtas nimis inua-
luit. Unde in libro b̃te Brigitte primo ca. 45. dr̄ ꝙ ſc̄m rigorē iu
ſticie mūd⁹ merito deberet pire. qr̄ peius ē q̄ꝫ tp̄e diluuij. ſꝫ preci
bus ſanctoꝝ miſericordia pcit ei.

Impatores. Brigitta vidua ſc̄tiſſima de regno Suetie clara
hr̄. multas reuelationes habuit informatiuas ad
omnē ſtatum eccl̄ie ⁊ ordinē inſtituit cuius ipſa patrona eſt. feſtū
eius agitur. 23. Julij.

Ordo Saluatoris q̄ vulgariter dr̄ ordo Brigitte circa hec tēpo
ra inchoat̃ cuius regulam ipſe ſaluator met dictauit.

Studiū Prage inſtituit̃. Et priuilegijs dotat̃ ab Innocētio ſexto
intuitu Karoli.

Johes de Rupeciſſa de ordine minoꝝ multa predixit mox futu-
ra de duob⁹ antixp̄is ⁊ deſolatione terraꝝ ⁊ generali cōculcati
one cleri ⁊ reductione totius orbis ad fidē xp̄i. Pluraq̃ꝫ alia āte
annū dn̄i. 1370. q̄ dixit ſibi reuelata a dn̄o Jhu. ſed nō euenerūt
Et diu vinculis tentus grādia ſcripſit de futuris. Et nota ꝙ pene
ab initio fidei hm̄oi prenoſticatores fuerunt. ⁊ quotq̄t temp⁹ de
terminatum predixerūt de hm̄oi archanis que pater poſuit in ſua poteſtate decepti ſunt. Et ideo non eſt hm̄oi reuela
tionibus fides amplius adhibenda.

Eclipſis ſolis fuit in prin
cipio Marcij ⁊ durauit
q̄ꝫ duab⁹ horis Tp̄a mł
tum ſupſtitioſa ⁊ curioſa
⁊ ꝓpſus leuis nimis.

Katherina d̄ Senis vir
go incōpabilis ſanctita
tis fuit. cuius vitam ſcri-
pſit magiſter Jordan⁹
ordinis predicatorū cō
feſſor eius. obijt anno
1380. Multū iuſtificauit
ptem Urbani ſexti dicē
do ipſū eſſe verum pa
pam ⁊ de ſciſmate pro-
phetauit ⁊c̄.

Habuit ſecū virginem
ſc̄ām katherinā filiā b̃te
Brigitte ⁊ alias plures
vtriuſq̃ꝫ ſexus perſonas
venerabiles.

Cauſa humane ma-
licie a doc̄t viris mul
tiplex aſſignat̃. inter
q̄ nō minima ē ꝙ pa-
rētes filios non edu-
cant diſciplinate. ſed
pmittunt eos ad pla-
citum delicijs affluē
re. Petulantia igitur
cum ex conſuetudine
in naturam tranſierit.
nec erubeſcere nec ti
mere pñt. Fitq̃ꝫ cer-
uix dura donec paup
ptate. bellis laborib⁹
⁊ alijs tribulationib⁹
molliſcat attrita. Fla
gella ergo ſibi prepa
rat qui filios non ca-
ſtigat.

Anno mundi. 6553. 6563.

Pape. Urban⁹ quintus annis. 8. Cōſtitutione in vinea pub
licatur contra ſymoniacaꝫ
prauitatē primo anno Ur
bani in vrbe apud ſanctuꝫ
Petrum. Gregorius. xi⁹. ānis. 8.

Anno chriſti. 1354. 1364.

Iſte Urbanus fuit abbas Maſſilienſ̃ ordinis ſancti benedicti decretoꝝ doctor ⁊ ſanct⁹ reputat̃. Fecit crucem pre
dicari contra Thurcos ⁊ paſſagiū ordinauit. intoxicatus obijt ⁊c̄. Ad ipſum
beata brigitta fuit miſſa a xp̄o pro confirmatione regule.

Iſte Gregorius fuit dc̄ūs petrus de
belle forte Lemonicēſ̃ dyocēſ̃ di a
conus cardinalis obijt Rome ī pace
xp̄i. Poſt eū ſequit̃ tribulatio quam
dn̄s beate brigitte preoſtendit ꝓpter
peccata cleri.

Circa hec tp̄a pmiſit karolus quartus electorib⁹ theolonea ⁊ vectigalia impe
rialia q̄ ſita fuerūt ī terris ipſoꝝ. Et ſurgit diſputatio grādis ꝓ et contra:
Nam vna poſitio ꝓbare contēdit ꝙ hoc nō liceat neq̃ꝫ expediat ſic ceſſare imperiū ut nullas vires ꝯtra aduerſantes
retineat. Alia econtra putat rōnabilit̃ hoc factū ne ipſoꝝ electoꝝ regiones grauent̃ ſtante ꝓ nūc tot alioꝝ p̄ncipuꝫ
violenta incurſione nihilq̃ꝫ curantiū de impialiū fulminatione preceptoꝝ. Quare ergo ipſi electores pre ceteris ex
actionari deberēt cū nō eſſent q̄ defenderet aut manū auxiliatricē afflictis porrigeret. Que āt iſtaꝝ firmior ſit vide
aut quoꝝ interſt. Quid v̄o de hijs Eneas poeta laureat⁹ ſenſerit. in hyſtoria bohemioꝝ plen⁹ cōtinet̃. Hoc ꝓ cer-
to ſcimus ꝙ ſiue ſic ſiue aliter diſputatio concludat̃ mundus iſte curium ſuum a ſolita vanitate ⁊ inſtabilitate nō re-
trahet. Nihil ſtabile ſub ſole. ſed cuncta ſubiacent vanitati ut ſapiens dicit.

wenceſla
us annis
24.

Iſte wenceſlaus filius predicti Karoli reg. Bohemie fuit ⁊ adhuc patre viuente electus eſt in regem cum puer eſſet. ſed non curauit de imperio ⁊ ideo poſt multas admonitiones tandem depoſitus fuit. Nobilem eius indolem libidinoſa vita polluit ⁊ fuit finis ei⁹ ſine honore. nimis enī degener erat a moribus ⁊ ꝟtutib⁹ ſui genitoris nec vnq̄ imꝑiali dyademate coronatus eſt. Paterna aūt ꝓbitas in Sigiſmundum fratrem eius tranſiſſe fertur. ut patet infra.

Secta choriſantiū trāſiuit anno dñi. 1373. Et fuit renus magn⁹ incōpabilit.

Bartholus ⁊ Baldus fuerūt h̄ tp̄e maximi legiſte.

Feſtū viſitationis b̄te Marie īſtituit ab Vrbano. 6. ſm formā ſacramēti eucariſtie ꝓpter impetrandā vnionem meritis beate Marie ꝟginis.

Vincenti⁹ de Valentia alias de Ferra vir ſcūs ordinis p̄dicatoꝝ claret miraculis mult̄ canoniſat⁹ ē poſt a Calixto. 3. anno dñi. 1455. quod ⁊ ſibi in ſpiritu ꝓphetico predixit. Bernhardus diſcipulus eius fuit.

Sciſma. 22. oīm ſciſmatū que an̄ fuerūt peſſimū ⁊ ſubtiliſſimū. Ideo enī pplexū fuit ut etiā doctiſſimi ⁊ cōſcientioſi viri nō valerēt diſcutere cui eſſet magis adherendū. Et fuit ꝯtinuatū p annos. 40. cū graui ſcandalo totius cleri ⁊ grandi iactura aīaꝝ ꝓpter hereſes ⁊ alia deuia q̄ tunc pullularūt eo q̄ nō eſſet diſciplina in eccleſia ꝯtra hmōi. Et ideo ab iſto Vrbano. 6. vſq̄ ad Martinū neſcio quis fuerit papa.

Iſte bonifacius eligit̄ Rome loco Vrbani. Dictus fuit Petrus de Thomacellis ⁊ cōtinuat̄ ſciſma.

6537. — 6583.

Vrbanus 6. annis. 11.

Bonifaci⁹ 9. annis. 15.

Sciſma peſſimum oritur durauit annis. 40.

Clemens 7. annis. 15.

Bñdcūs 13⁹ annis. 15.

1374. — 1384.

Iſte Vrbanus electus fuit in vrbe ꝓpter vim Romoꝝ. ſed cardinales hoc metu fecerūt ⁊ non ex animo. Quapropter fugiētes ad ciuitatē fundoꝝ dixerūt eum non eſſe papā. Et elegerūt loco ei⁹ dñm Roptum de Gebennis eodē āno q dict⁹ eſt Clemens. 7. Et hic orit̄ ſciſma.

Iſte benedictus fuit electus in Auione in locū Clement̄ ⁊ dicebat̄ Petrus de lena ⁊ p durauit vſq̄ ad ꝯciliū Conſtancienſe ſ3 nec tūc quidē obedire voluit ſ3 ſemp manſit pertinax. Moriens tandem ī regno Arragonie iuſſit ſuis cardinalib⁹ q̄ ſtatim aliū loco ſui eligerēt. Q̄ ⁊ fecerūt ⁊ ydolū eleuātes Clementē. 8. vocauerūt ſ3 nihil profecerunt.

Iſte Ruptus fuit dux bauarie ꝛ comes palatinus Reni vir iuſtus ꝛ catholicus coronatꝰ a bonifacio. 9. Hic cū grandi exercitu Almanoꝝ itrauit ytaliam contra Johannē ducem Galiaſe. ſed cum iactura graui rediit. dignus habitus ut ꝑ iuſticia pateret.

Ruptus annis. 9.

1408. Cometa apparuit ꝛ ſtatim poſt Leodiū cecidit. 40. milibꝰ interfectis. Et dn̄i Pruteni ꝯtra regē Polonie bellantes ſuperati ſūt occiſ. 40. milibus.

Imperatores.

Gherardus groet claret ſanctitate ꝛ ſcientia ꝛ incepit ꝯgregationē fratrum in Dauantria ꝛ plura ſcripſit.

Johes Rusbroch vir clarus habet'. vir ad modū deuotus ꝛ illuminatus Etiam multa ſcripta in teutonico reliquit.

Henricus Oyta ſacre theologie profeſſor famoſus.

Henricus de Haſſia etiam doctor theologie. fuerunt in Vienna duo luminaria eccleſie.

Hereſis puerſa Johis wicbleff in Anglia ꝛ Johes Hus i bohemia ac Jeronimi de Praga pullulauit ꝛ multos infecit ꝛ ſub habitu ouino lupinā crudelitatē abſcondētes. totū eccleſiaſticū ſtatū ſubuertere nitebantur. Adiuuit eos tēpꝰ peſſimū ꝓpter ſcandaloſum ſciſma.

Hereſis Adamitarū pullulare cepit in bohemia. ſʒ ſtatim extincta ab hereticis fuit. ſcʒ Huſſitis. Erat enim nimis groſſa ꝛ inuerecūda. Nam nudi incedebant ꝛ indifferent' cum feminis luxuriabantur.

Petrus de Elia co theologꝰ Johānes Gerſon diſcipulꝰ eiꝰ et doctor theologie clarent Pariſius.

Concilium Piſanū in q̄ icboatū fuit materia de modo faciēde vnionis. Duos enim depoſuit ꝛ tertium ſubſtituit ꝛ ſic peior ſciſſura facta ē. q2 n̄ ꝑualuit exeq bonū qđ ꝯcreuit

Johannes Hus et Jheronimus

1407. Ludowicus dux Aurelianēſ frater regis Frācie occiſus eſt Pariſius inſidioſe. Et fuit occaſio infinitoꝝ malorū. Cauſa acta eſt in concilio Conſtañ.

Anno mundi. 6593. 6603. veneti Grecus.

Innocētius. 7ꝰ an. 2. Gregorius. 12. an. 12. Alexander 5ꝰ an. 1.

Pape.

Anno chriſti. 1394. 1404.

Iſte Innocētius fuit electus Rome in Locū Bonifacij dicebatur Coſmarus de Apruſio.

Trifarius curſus tēpoꝝ reperitur q ſe miro ordine alternat ꝛ ſm hunc oīs ſtatꝰ oīs conditio ſe gubernat. Primꝰ eſt abundantie. Secūdus indigentie. Tertius tēperantie. Cum enim tp̄alium abundantia arridet hoīes fiūt animoſi ꝛ grandia attēptāt. pleſqʒ velut futuri ſublimes delicate ꝛ pompoſe educant. Sequitur ex hijs faciliter diſcordia qn̄ nullus alteri cedere didicit. donec apta bella cūcta ad pauptatem deducant. Indigentes igit' effecti prudentiā addiſcimus moleſte experti ꝙ nō ut volumus ſed ut pmittimur operamur. tēperate deinceps viuere ac meticuloſe ſolemus. Generat deniqʒ tēperantia hec paulatim diuitias que iteꝝ ut prius aīm timidū reddunt ꝛ eum in circuitu ſempiterne iſtabilitatis ambulare cogūt. Juxta cōe ꝓuerbiū. Diuitie pariūt aioſitates. aioſitates bella. bella pauptatem pauptas mediocritatē. mediocritas diuitias. diuitie iteꝝ aioſitates ꝛc. Hoc ē qđ ps. notat dicēs. In circuitu impij ambulant

Gradatio

Iſte Gregoriꝰ fuit electꝰ Rome loco Innocēcij vocabat' angelus. Gorarius ceſſit in concilio Conſtañ.

Iſte Alexander fuit elcūs i cōcilio Piſano dicebat' Petrꝰ ð Cādia. Et ſic additū ē ſciſma ſciſmati. q2 tres gerebāt ſe ꝓ ſummis pontificibus.

Iſte Sigiſmūdus fuit rex Vngarie vir xpianiſſim⁹ 7 humillimus adeo deuot⁹ ut merito canoniſari debuiſſet iuxta quorundā pioꝝ vota. Hic afflicte ecc̄e 7 pene deſolate ſua mirabili ſapiā 7 īduſtria ſuccurrit. nec ī aliq̄ ſibi ac ſuis pepcit do; nec plēa vnio fiēt ꝯ turcos nouē bella hūit vbiqꝫ triūphādo qd vltraſ. Que ō Cōſtātino Theodoſio karolo Ottone ceteriſqꝫ impatorib⁹ laude digna ſcribūt̄. huic ſecure pn̄t appli cari. eligit̄ āno. 1410. cū iā. 23. ānis regnaſſet ī Vngaria coronatus fuit ab Eugenio.

Sigiſmū d⁹ ā. 27. fil⁹ karo li.

Bohemia vaſtat̄ atrociter p Sigiſmūdi 7 principes Almanie ꝓpter hereſiꝫ Huſſitaꝝ. Et crux fuit data 7 predicata contra eos.

1416

Cociliū Cōſtancienſe magnū ī quo fides xpiana q̄ iam multis ānis q̄ſi titubara videbat̄ fortit̄ reſurrexit. ibi ſciſma peſſimū 3 40. ānoꝝ terminatū ē. ibi hereſes dānate 7 duo hereſiarche ſcꝫ Jobes Hus 7 Jeronimus cōbuſti fuerūt 7 plura bona iſtituta. Determinauit etiā eadē ſcta ſynodus ꝙ ꝯciliū legitime ꝯgregatū repn̄tans eccliam vniūſalē ptatē habet a xpo imediate. cui oīs ſtat⁹ etiā papalis obedire tēetur ī hijs q̄ ſunt ad generalē reformationē ecclie. ſ. ī fide 7 morib⁹ tam ī capite q̄ꝫ ī mēbris. Itē ꝙ deinceps ꝯciliū de decēnio ī decēniū deberet celebrari 7c̄.

Frantia ante hec tēpora diu in flore. h in merore 7 cōculcatione fuit iuxta morē variabilitatis tēporaliū. Et nota ꝙ Frāci etiā extra patriā. ſ. in Turcia miſerabiliſſime ceciderunt ī bello quia noluerunt audire conſiliū Sigiſmūdi 7 captus fuit dux burgūdie alijs iterfect̄.

Regnū Frācie florētiſſimū mirabiliſſi pra modū vaſtat̄ p Henricū regē Anglie q etiā nō valens q̄etos dies ī delicijs ſufferre. poſtq̄ꝫ alios afflixit nō ſine grādi iactura ſuoꝝ ifeliciſſime morbo peſſimo vitā finiuit. Itēqꝫ Jobēs dux burgūdie idē regnū eque lacerauit 7 ipſe etiā poſt occidit̄ qō fuit ifinitorum maloꝝ occaſio. Tandē dn̄s cardinalis ſcte crucis ordinis carthuſieñ. pacis modū īter eos repperit. ſed Anglici noluerunt recipere ſed burgundi tm̄.

Johannes dux burgundie atrociter occidit̄ in conſpectu regis Francie ſtatim poſt treugas initas cū ſacramentū diuiſim ambo ſumpſiſſent. Et ſequunt̄ multa mala longo tempore.

Duo amātes ī pn̄tia Sigiſmūdi fatuo amore cōglobati cū ſe ab libitū frui non poſſent horribili ifirmitate pcuſſi ſunt ita ut mulier expiraret. vir etiam vix curari poterat. vn̄ apparet q̄ꝫtū ſit hoc malū vitandū qō nullo ꝯcilio adqeſcere pōt.

6617.

6623.

Jobes 23⁹ ānis 4. dict⁹ Baltbaſar de Coxa:

Martin⁹ quintus ānis. 14

Romanus. Venetus

dict⁹ Gabriel de Venecijs

Eugeni⁹ quartus an. 17.

1414.

1424.

Iſte Johannes ſucceſſit Alexandro Et primū quidē bene ichoauit p vnione 7 fuit ī concilio cōſtañ. 7 obtulit ceſſionē papat⁹. ſꝫ p⁹ deprauat⁹ latēter fugit 7 tn̄ nihil pfecit ei. capit̄ tandē 7 ſic ceſſauit coact⁹. fcūs etiā iteꝝ cardinalis. ſepult⁹ Florentie.

Iſte Martinus fuit electus per ꝯciliū Conſtañ depoſitis alijs ꝯtendentib⁹ q diu ſciſma habuerūt. Et ſic redijt vnio diu deſiderata 7 neccīa p fidei dfenſione. Hic fuit papa potētiſſim⁹ ſuper oēs diues 7 iuſticiarius magn⁹ plateas et ſtratas publicas ſecuras reddidit. hereticos deleuit. multa bona patrauit. adiuuante ſibi inclito pn̄cipe Sigiſmūdo. p terra ſancta recupanda multos theſauros congregauit. ſed morte preuentus res impedita fuit. Et concilium breuiter ante mortem congregari iuſſit in Baſilea.

Iſte Eugenius fuit electus pacifice ī vrbe mortuo Martino 7 indubitatus papa habitus. ſed poſtea breuiter expulſus de roma fuit ita ut nudus fugeret. Item a concilio Baſilienſi citatus 7 etiā depoſitus fuit ſed non curauit. Et ob hoc iterum ſciſma ort̄ quod ſtetit vſqꝫ ad mortem eius. Qui fauebant ſibi multa laude digna de eo dixerūt. Ecōtra q aduerſabant̄ plura enormia ſibi impoſuerūt 7c̄. ut moris eſt. Tn̄ quicqd eſt ante ſuſceptā dignitatē fuit vir abſtracte vite puta fratricella 7 bone fame. Quod poſtea ꝯ̄t fecisse diuino iudicio relinquo. Ipſe etiam Romā recuperauit adiutus a Venetis 7 maiorem obedientiam habuit.

Concilium conſtanſeſe.

Iſte Albert⁹ fuit dux Auſtrie ⁊ gener Sigiſmūdi ⁊ iō aſſumpt⁹ fuit ī rēgē bohemie ⁊ vngarie ꝓpᵗ filiā. ſ. c⁹ qꝛ aliū herede ñ reliqt Hic elcūs fuit ī regē almanie: ſꝫ ſtatim toxicat⁹ obijt. Alij dicūt ꝙ p fluuio ventris. Vir vtiqꝫ totalitᵗ ꝟtuoſus ⁊ adeo pius ut tota plebs dicēt ꝙ mūdus ei⁹ pſidētia nō eſſet dign⁹. Reliquit vnū filium puulū cui ſimile contigit ⁊ duas filias.

Iſte Frideric⁹ dux Auſtrie elcūs fuit ī regē almanie ⁊ diu diſtulit coronari a papa ꝓpter ſciſma. Tandē facta vnione a Nicolao cū magna glīa. impiali dyademate extitit ī vrbe coronatus. vir vtiqꝫ pacific⁹ ⁊ quietus ⁊ paciētie ſingularis nec odiens clerum. Filiā q̄ꝫ regis portigalie ſumpſit ī vxorē Anno aūt. 1471. magnā fecit ꝯuocationē principum in Ratiſpona ꝓpᵗ icurſum thurcoꝝ: ꝓponens eis q̄piam infra. 20. annos xp̄ianitas diminuta eēt ad centum leucas ulᵗ qͥ. Et monuit ut ad reſiſtendū ſe p ararēt.

Impatores. elcūs ē Francfordie 1438. di. 18. Marcij — Albert⁹ anno. j. — Frideri⸗cus terti⁹

Coſtantinopolꝭ ciuitas impialis capitur ab īfidelib⁹ Thurcis tradita p quendā Januēſem: q ptridūm a turco oſtituiᵗ rex iuxta pmiſſum et die q̄rto decollaᵗ. Et fit planctus in tota xp̄ianitate ⁊ timor grandis. Multi xp̄iani trucidati ſunt ⁊ inumerabiles vēditi. Impatoris corp⁹ iam mortuū decapitatū fuit ex liuore turci ⁊c̄. Et perijt pene totaliter fides in Grecia.

Tres ſoles viſi ſunt in celo. Et ſequitur ſtatim triplex regimen in eccleſia ſcilicet Eugenij. Cōcilij ⁊ Neutralitatis. Multa dicuntur.

Item anno chꝛiſti. 1448. fuit ventus maxim⁹ ⁊c̄.

Cōſiliū Baſilieñ ī q̄ multa bona iſtituta fuerūt p reformatōe ecc̄e ī capite ⁊ ī mēbris Hūit pncipiū glioſum ſꝫ finē būlem ac tribulatione plenū ꝓpᵗ ſciſma. Mirabilꝭ reꝝ euēt⁹ pualuit ꝯciliū ꝯſtātienſe ꝯ̄ tres papas eos deiciēdo ⁊ q̄rtū iſtituēdo. cū tot hūēt aduerſitates. ⁊ a nullo ꝯfirmatum fuiſſet Iſtud aūt tāta autoritate collectū ⁊ firmatū. nec vnū potuit ulᵗ ī modico reducē ad normā ſui ꝓpoſiti. imo ecōtra pceſſus ei⁹ impedit⁹ fuit ab vno. Ibi debile pncipiū ⁊ finis glioſus h ecōtra pciſe.

Agwit virgo ſcā in Hollādia fuit q̄ mirabili infirmitate diu detēta vbiqꝫ patiᵗ ⁊ in toto corpore iuxta nomen ſuum.

Ludowic⁹ Arelatēſis ep̄s cardinalis moriᵗ vir ſc̄e vite ac mire paciētie. miraculis choruſcās. ſingularis colūna cōcilij baſilieñ. cui diu pꝛeſedit.

Bernhardin⁹ frater minoꝛ q nouā reformationē icboauit moritur. miraculis fulgens: cui⁹ feſtū agitur. 20. Maij.

Johēs de capeſtrano fraᵗ minoꝛ diſcipul⁹ Bernhardini poſt obitum ei⁹ pꝛefuit reformationi noue claret miraculis. moriᵗ 1456. habita victoria contra turcos.

Anno mundi. 6633. — 6643.

Pape. 1439. die. 17. nouembꝛis. — Felix 5⁹ annis. 9. eligitur — Eugenius depoſit⁹ fuit decima die Julij. 1439. Et hic oꝛitur ſciſma vſqꝫ ad annum. 1448. — Nicola⁹ quintus annis. 8. — Januenſis elect⁹ fuit āno. 1447. ⁊ moritur anno. 1455.

Anno chꝛiſti. 1434. — 1444.

Iſte Felix fuit dux Sabaudie princeps deuotus ⁊ ſenex vidit filios filioꝝ ſuoꝝ. Hic cū iam celibem vitā duceret: elect⁹ eſt in pp̄am a ꝯcilio Baſilienſi depoſito Eugenio ⁊ fuit ſciſma longo tp̄e ⁊ nō habuit magnā obedientiā. qꝛ neutralitas ſubintrauit. Tandē defuncto Eugenio ceſſit Nicolao ꝓpter fauoꝛem vnionis factus legatus Francie ⁊ cardinalis Sabinianus.

Sciſma. 23. inter Eugeniū ⁊ Felicē ⁊ durauit annis. 16. Tā fuit ſatꝭ noua nec añ hec tp̄a viſa Quia ꝯciliū Baſilieñ depoſuit Eugeniū vnicū ⁊ indubitatū papā. ideo ꝙ non ſeruaret decreta cōcilij Conſtañ ut dicebaᵗ. nec obedire curauit ꝯcilio baſilieñ. aſſerēs magis ecōtra debere fieri. Vñ oꝛiᵗ grādis altricatio ſcribentiū de hac materia p ⁊ ꝯ̄. nec poterāt ꝯcordari vſqꝫ hodie. Vna ps dicit ꝯciliū ē ſupꝛa papā. Alia pars ecōtra dicit non ſed papa eſt ſupꝛa concilium Deus ſup oīa benedictus det pacem ſuā ī eccleſia ſancta ſponſa chꝛiſti ſemper.

Iſte Nicola⁹ elect⁹ ī vrbe loco Eugenij adhuc pendēte ſciſmate. paulatim vbiqꝫ obtinuit obedientiā mirantib⁹ oīb⁹ ꝙ vir humilime natiēis ſic pꝛeualeret cōtra ducem Sabaudie q fuit qͥ affinis cunctis pꝛincipib⁹ xp̄ianitatis ⁊ tñ dimiſſus ab oībus. Sed ſtatim ſequenti anno vnio redijt cedēte Felice. qꝛ placuit dño p abiecta mūdi glorificare nomē ſuū. Hic fuit magiſter ī theologia totus actiuus. ⁊ ī ꝯceptib⁹ locuples. multa diruta reedificauit. ⁊ grādem muꝝ rome in circuitu palacij ꝯſtruxit. ⁊ totū murū romanū reintegrauit ꝓpᵗ timoꝛē turcoꝝ. Item ꝟ ſus de vnione ī vrbe publicatus Lux fulſit mundo: ceſſit Felix Nicolao. videlicet anno. 1449.

Bella plura ī diuerſis partib⁹ diu ꝯtinuata. in weſtphalia. ī Pruſcia. ī Flādria. in Romonia. ī Sueuia Magūtia ⁊c̄. ⁊ pcipue in Anglia ſtrages grādis. Et poſt anno. 1461. Maguntia capitur.

Jubile⁹ cū magna deuotione p totam xp̄ianitatē celebraᵗ ⁊ ingēs multitudo ad limina aploꝝ confluit.

Dñs etiā papa roſam ī dñica Letare ꝯſecratā īclito principi Lantgrauio Haſſie tranſmiſit multis ꝟtutibus redimito q ab Eliſabeth ſancta matre ſua fuit pꝛoles ſexta.

Pueri scti Michaelis.

Pueri sancti Michahelis pegrinant cū magno feruore p turmas viam longam ad mōtē. Et fit timor cunctis ne spūs neqꝫ agitaret eos. Sz statim cessauit ꝓpt tediū itineris ꝛ famem quam patiebant. 1457. ꝛ anno precedēti fuit maximus terremotus in Neapoli ꝛ perierunt multi. 40. milia.

Impressores Librorum.

Artifices mira celeritate sbtiliores solito fiunt Et impressores librorꝫ multiplicant in terra ortum sue artis habentes in Maguntia.

Leodiū mult tribulatōib' atterit ꝛ p' āno. 1468. destruit totalr p Karolū ducē burgūdie. Et oppnāt āno precedēti. Etiaz idem anno. 73. itrauit terrā Gelrie ꝛ obtinuit eam.

¶ Reformatio magna plurimorū monasteriorꝫ in diuers mūdi ptib' fit. Et nō q hmōi reformatiōes crebro legūt lacte sꝫ pene nulla remāsit qn solito more p successum tpis ad pstinū relaberet lāguorē p' venerabiliū patrū mortem. Festū trāsfiguratiōnis istituit a Calixto p grāꝝ actōe illi' victorie miraculose facte ꝯ turcū i Ungaria eodem die. s. sancti Sixti. 1457. Victoria miraculosa celit' datur xpianis i Ungaria trans Danubiū ꝯtra turcū magnū. Et pdidit multos ꝛ fugit turpiter timore hostiū pcussus cū nemo eū psequeret. Sola manus dei terruit eū die sancti Sixti āno xpi. 1456. Sanct' Johes de capestrano pñs fuit ibi ꝛ puocauit pplm trepidātē ad psequēdū infideles fugiētes ꝛ facta ē vltio magna. Dixerunt eni turci q tam imensus numer' armigerorū inseqbatur eos q vix ausi fuerūt respicere ꝛ ideo fugissent relictis omnibus. Ipsi fuerunt sancti angeli.

Jubile' mutat in fauore aiaꝝ per Paulū ō Dicesimo qnto in. 25. annū. vt qr abundat iniqtas: sup abundet ꝛ grā.

Cometa apparuit in principio anni 1472. Circa festum sancte Agnetis trāsiuit sup Coloniā in opposito libre. Et caudam longam qī graduū 30. misit ad occidentem. In festo sancti Blasij steti in ariete ꝛ misit caudam quasi ad pliades versus orientem. Saga nimis erat alba. quandoqꝫ ꝛ flāmea crinitaqꝫ valde. Sequuntur bella ꝛ epidimie in diuersis partibus. Et anno. 73. fuit estas feruentissima ꝛ siccitas in audita ꝛ in quibusdā terris ignis sub terra succensus vsqꝫ ad arenā fuit.

6653. — 6663. — 6673.

Pape. ā. 3. m̄. 5. (Calix t' 3'.) Cathalanus. (Pius 2' ā. 6) Tusc' ō senis (Paul' secūd') Venet' fili' sororis Eugenij. annis. 7. (Sixt' qrtus.) Januēsis ordinis minorum.

1454. — 1464. — 1474.

Iste Calixtus vir valde senex elcūs fuit ꝛ ꝯtinue ifirmus nec potuit pficere zelū suū quē ꝯ turcos ꝯcepit ipediente senio morteqꝫ preueniēte Elcūs fuit. 1455. ꝛ moritur. 1458. Ipo die Sixti i q festū trāsfiguratōis istituit āno vno elapso Ipe ēt canonisauit scm̄ vicēciū ordis pdicatorꝫ auctoritate einsdē. Hic passagiū ordinat cupiēs cū pces ex almania veuissent romā ipos cū bndcōe remisit ad ppria eo q n̄ suffecissent. Et statim ipe p' morit. 1464. die. 14. mensis augusti. Ipe etiā canonisauit scām katherinā de senis.

Iste Pius elcūs ē anno dñi. 1458. ꝛ vocabat Eneas vir eloqnēs ꝛ orator magnus. poetaqꝫ laureatus. Imperatoris ambasiator. an fuit ꝛ in ꝯcilio basilieñ notabilē tractatū scripsit p

Iste Paul' elcūs ē āno dñi 1464. Et statiꝫ appbauit celebratōꝫ festi pñtatōis bte v̄ginis gliose sicut Pi'. Hic i signādis peticōib' matur' fuit ꝛ iusticie tenax qsi me lius foret pauca ꝯdonare ꝛ ea firmit suare q̄ꝫ plura signare ꝛ statiꝫ reuocare. Grādē palatiū ꝯstruxit apud scm̄ marcū an cui' cōpletionē morit anno. 1471. 14. Julij.

Hic an cardinalatū fuit generalis i ordine minorum elect' āno. 1471. vocabat aūt Frācisc' ō sa uona ppe ianuā bone fame ꝛ morꝫ fuit etiā vocat' ad cardialatū absꝫ scitu suo. Eodē āno orator b. legat' venetorꝫ recitauit corā eo q turcus abstulisset xpianitati duo impia. 4. regna. 20. puinciae ꝛ. 200. vrbes pplmqꝫ absqꝫ nūero vtriusqꝫ sexus. Hortabat q̄ꝫ ut ad resistendū se disponeret.

¶ Opusculum vtiqꝫ omni statui. atqꝫ hominum gradui ad vitam exemplandam putile. ꝯtinens succinte pgressum patrū ab initio mundi vsqꝫ ad hoc nostrum temp'. cum actis notabilioribus eorundem. Quod deuotus quidā Carthusieñ. eius autor primus: Fasciculū temporꝫ nuncupauit. Impressum p me Albertū kūne de Duderstat Maguntꝫ. dyocesis Et admissum ab alma vniūsitate Colonieñ. Explicit feliciter Sub āno dñi Millesimoquadringentisimooctuagesimosecundo. Laus deo.

¶ Tabula breuis ꝛ vtilis ſup libello quodã q͂ dr̄ Faſcicul⁹ tp̄m Incipit feliciter Et ē aduertendū ꝙ vbi iuenit punct⁹ añ numerꝝ: ē ĩ eiuſdē folij p̄ latere vbi vere poſt: ĩ ſecūdo

A ante b
Abacuc ꝓpha minor .15
Abacuc mr̄ 32.
Abdias ꝓpheta .12
Abdon ꝛ ſennes mr̄ .32
Abdo ꝓpha cō tra jeroboā 9.
abel prim⁹ mr̄ innocēs 2.
abeſſan iudex Iſrabel bon⁹ 8.
abya rex Juda .10
abiathar pō tifex glorioſus .9
abiu filius aaron .7
abimelech iudex Iſrl̄ malus .8
abiſue pontifex .8
abiud dux filius zorobabel .17
abraham naſcitur incboans tertiã etatem. 5.
abrabam moritur .6
A ante C
Achas rex Juda .13
acbelwold⁹ ep̄s Wintonien̄ .52
acbias filonites propbeta .9
acbimaas fi. ſadoch pōtifex .9
acbimelech ſacerdos dn̄i .9
acbim rex 9.
acbis filuulus rex alban⁹ 9.
acbitob pontifex .13
acbitob ſacerdos .9
acbitob pontifex .9
acies ignee ſup Jheruſalem .21
acies ignee viſe ſunt i celo .40
acbon ciuitas fortiſſima ca. 59.
A ante D
Ada vl̄ Oda vxor Lamech .3
Adam prim⁹ hō formaꝛ 2.
adam moritur .3
adamarus vir ſanctus .51
additio ānoꝝ Ezechie regꝭ 13.
adeodatus papa 43.
adalbert⁹ vir ſanct⁹ .52
adelbert⁹ ep̄s Meteñ 53.
ado vir religioſus 42.
adolpbus imperator .60
adrian⁹ Heliſeus impator .29
adrianus papa primus .47
adrianus papa ſecundus 49.
adrianus papa tertius 49.
adrianus papa quart⁹ 56.
adrianus papa quint⁹ .59
adrianus conograpbus ꝛ monacbus 54.
A ante F
Affrican⁹ ſcipio roman⁹ .21
Affricanus Julius .32
A ante G
Agamenon rex Grecoꝝ 8.
Agar famula Sare 5.
agapitus martir 32.
agapitus mr̄ 33.
agapes 33.
agapitus papa prim⁹ 39.
agapitus papa ſecundus 51.
agericus virdunenſis ep̄s .40
aggeus propbetat .19
aggeus increpat populū .17
agiale⁹ p̄m⁹ rex ſicbonioꝝ .5
agilis abbas ſanct⁹ 42.
agilolpbus ep̄s Colonienſ 45.
agatbo papa 43.
agatba virgo ꝛ mr̄ .32
agnes virgo ꝛ mr̄ 33.
agricola mr̄ 33.
agrippa Siluius rex ytalie .11
A ante H
Ahab rex jſrabel ydolatra
abialon iudex 8.
aydanus epiſcop⁹ 42.
aymund⁹ rex anglie .49
A ante L
Alanus doctor vniūſalis .60
alba Siluius rex albanie 9.
alberrus magnus 58.
albertus imperator .60
albertus imperator 63.
albert⁹ patriar. Jeroſolimoꝝ 56.
albinus martir 33.
albinus vir ſanct⁹ 38.
albinus andegauenſis ep̄us 45.
albo abbas Floriacenſis 52.
alcbin⁹ de genere ſacerdoli 21.
alcibiades ſocraticus .17
alcboran⁹ lex Macbometi .52
alcbuin⁹ vir doctiſſim⁹ 43.
alexius vir ſanct⁹ 35.
alexander naſcitur 18.
alexander magnus regnat 19.
alexāder vl̄ Jane⁹ pontifex 22.
alexander rex Syrie .22
alexādera in linea ponti. .23
alexander medicus .30
alexāder magiſter Origenis 30.
alexā. ep̄s jheroſolimoꝝ mar̄ 32
alexāder Mamee imperator 31.
alexander .33
alexāder ep̄s alexādrie .34
alexāder de Halis doctor 58.
alexander de villa dei .59
alexander papa primus 29.
alexander papa ſecundus .54
alexander papa tertius 56.
alexander papa quart⁹ .56
alexander papa quint⁹ 62.
alexandria mr̄ .36
almania .51
almericus bereticus 57.
alpbonſus rex caſtelle .59
altinus diſcipulus ſcī petri 27.
A ante M
Amalech delet p Saul 9.
Amanus ep̄us aureliacēſis 36.
amandus vir ſanct⁹ ep̄us .40
amarias ſacerdos .9
amarias pontifex 12.
amatus exulatur .44
amazonum regnum oritꝛ 4.
amazones ſunt mulieres 8.
amazias rex Juda .12
ambroſi⁹ roman⁹ doctor 35.
amelius comes aluerñ. 47.
amic⁹ ꝛ Ererican⁹ mr̄es 47.
amictus rex aſſyriorum 7.
aminadab princeps Juda .7
aminus procurator Judee .25
amitbus rex aſſyriorum 6.
amon filius Lotb 5.
ammon monacbus .36
amon rex Juda 14.
amos propbeta 12.
amoe pr. 3000. monacboꝝ 34
amram filius Caatb 6.
amri rex Jſrabel .10
A ante N
Anaclet⁹ papa ꝛ mr̄ 28.
Ananias .15
anaſtaſia virgo 33.
anaſtaſius impator beretic⁹ .38
anaſtaſius imperator .45

Anaſtaſius papa primus .36
Anaſtaſius papa ſecundus .38
Anaſtaſius papa tertius 56.
Anaſtaſius 50.
anatholia virgo ⁊ martir .32
anatholius eps Conſtãtino .37
anaxagoras .17
ancelmus epus Cantuarienſ. 54
ancilla .36
anchiſes pater Enee .8
ancus rex Romanoꝝ .15
andreas apoſtolus 27.
andoenus Rothomagenſis .44
anelinus martir 31.
anfridus epus Traiectenſ 52.
anglia que Britannia ca. .9
anglia ad fidem conuertitur 30.
anglia in flore 37.
anicetus papa .30
annona de celo pluit 48.
annona de celo pluit 52.
anthar rex aſſyriorum 8.
antherus papa ⁊ martir .32
antigonus rex aſſyriorum .19
antigonus pontifex 23.
antiochia ciuitas conditur .19
antiochia ſubuertitur 40.
antiochus ſoter rex Syrie 19.
antiochus theos rex 19.
antiochꝰ Gallericus rex .20
antiochus magnꝰ rex Sy. 20.
antiochus epifanes rex Sy. 21.
antiochus eupator rex 21.
antiochus adoleſcens rex .22
antiochus Emiſſenus rex 22.
anthonia virgo 33.
anthonius pius imperator 29.
anthoniꝰ caracalla impator 31.
anthoniꝰ Macrinꝰ impato 31.
anthonius abbas .34
anthonij abb. corpꝰ iuenit .39

A ante D

Adoth iudex quartus 7.

A ante P

Appolonia virgo ⁊ mr̃ .32
Apollo delphicꝰ 6.
appollinaris ierapo. epus 30.
appollinaris martir 27.
appius Claudius conſules 20.
apiheros rex Crete .7
apuleius ⁊ Hermes phi 12.

A ante Q

Aquaꝝ inundatio maxima .61
Aquila ſcõus iterpres biblie 29.
Aqſgrani iſtituit peregrinatõ 47.

A ante R

Aaron naſcitur .7
Aaron primꝰ pontifex .7
aram a quo Syrij .4
aram filiꝰ Thare frat abra. 5.
aram princeps Juda .7
arator poeta .39
arbatꝰ primꝰ rex Medoꝝ 12.
archadius imperator .36
archelaꝰ mgr̃ Socratis .17
archelaus filius Herodis 24.
archeſios philoſophus 19.
archita magiſter Platonis 17.
archturus rex Britanie 37.
aremulus ſiluius rex ytalie 11.
argus rex argiuorum 6.
ariſtarcus ⁊ Priſcus mr̃ .28
ariſtides philoſophus .29
ariſtotiles audit Platonem .17
ariſtotiles famoſus habet .17
ariſtobolus ⁊ primꝰ paripa 21.
ariſtobolꝰ primꝰ rex ſacerdos 22.
armamitre rex aſſyrioꝝ .6
armiliꝰ ſiluius rex ytalie 12.
arnulphus eps Turonenſ 38.
arnulphꝰ dux Lothoringie .43
arnulphus archieps Aug. 54.
arphaxat filiꝰ Sem .4
arphaxat rex Medoꝝ 16.
arrius rex aſſyrioum 5.
arrius hereticus .34
arſanus qui ⁊ argus rex 18.
artabanus rex Perſarum 17.
atcharexerſes rex Perſarum 17.
arthemonis hereticus 31.
artifices libroꝝ impreſſores .64

A ante S

Aſa 10.
Aſaph .9
aſca 33.
aſcaſius rex ytalie .9
aſcatades rex aſſyriorum .7
aſer filius Jacob .6
aſſaradon rex aſſyriorum 13.
aſſenes filius Gomer 3.
aſſuerus rex Perſarum 17
aſſumptio beate virginis 26
aſſur a quo aſſyrij
aſtorius martir 21.
aſtronomi maximi 60.

A ante T

Athalia vxor Joram .11
Athanaſiꝰ epus alexandrie .34
Athenas cicrops condidit 6.
athenienſes ſub magiſtratu 9.
athlas aſtrologus magnꝰ 6.
attalus fundamẽtũ eccleſie .30
attilia rex Hunorum 36.
attilius regulus conſul roma .20

A ante U

Audecius ſubdyaconꝰ .31
Auentinus ſiluiꝰ rex ytalie 12.
auguſtus imperator 23.
auguſtinꝰ epus floret 35.
auguſtinus venerabilis .41
auitus abbas aurelianenſ 38.
auitus abbas Carnotenſis .39
aulus romanus .22
aurea abbatiſſa ſancta 42.
aurelius imperator 31.
aurelianus imperator .33
auſtregiſilus eps Lutburi. .28
auſtregiſilus bituricenſis 41.

A ante Z

Azael rex Syrie 11.
Azarias filius Obeth .10
azarias pontifex 11.
azarias vel Ozyas rex Juda 12.
azarias pontifex 51.
azarias propheta .15
azarias filius alchimaas 10.
azor de tribu Juda 17

Baaſa rex Iſrahel .10
Babilon deſtruit .16
Babilonia noua cdit 16.
Babilonie regnum orit 13.
Babillus martir .33
balaam pphetat ⁊ occidit .7
bala concubina Jacob .6
baleus rex aſſyriorum 6.
balthaſar rex babilonie 19.
barbara virgo ⁊ mr̃ 31.
bardo vir ſanctus 53.
barlaam heremita .35
barnabas coapoſto. Pauli 27.
bartholomeus apoſtolus 27.
bartholus ⁊ baldꝰ legiſte .62
baruth propheta .16

Baſilides	.33
baſilidus cum ſeptem mar.	33.
baſilius magnus doctor	.35
baſolus abbas	.40
bathildis regina francie	.44
bathuel filius nachor	5.
B ante E	
Beda venerabilis doctor	44.
begardi multi combuſti ſunt	60.
bella Athenienſium	17.
bella ſocialia oriuntur	22.
bella continua	21.
bella inteſtina	.23
bella ciuilia incipiunt	.23
bella plura in diuerſis partibꝰ	.63
bellum marcomannicum	.30
bellum francoꝝ ⁊ anglorum	.61
belliſarius princips comes	.39
belocus rex aſſyriorum	.6
belus primꝰ rex aſſyriorum	.5
benadab rex ſyrie	10.
benadab filius azaelis rex	12.
benedictus primꝰ papa	40.
benedictus ſecundꝰ papa	.44
benedictꝰ tertius papa	.49
benedictus quartus papa	50.
benedictus quintus papa	5.
benedictus ſextus papa	.26
benedictus ſeptimꝰ papa	.52
benedictꝰ octauus papa	.53
benedictꝰ nonus papa	.53
benedictꝰ decimus papa	.54
benedictꝰ vndecimꝰ papa	.60
benedictꝰ duodecimꝰ papa	60.
benedictꝰ tredecimꝰ papa	.62
benedictus iunior	39.
benedictꝰ pater maximꝰ	.39
beniamin filius iacob	.6
berengariꝰ primꝰ imperator	50.
berengariꝰ ſecūdꝰ imperator	50.
berengariꝰ tertius imperator	51.
berengariꝰ quartꝰ imperator	51.
berengariꝰ epus Turonēſ	.54
bernhardinꝰ frater minor	63.
bernhardꝰ incipit clareſcere	55.
bernhardus canonizatur	56.
berta martir ⁊ abbatiſſa	.44
beruo abbas	.50
beruo augienſis	53.
B ante I	
Bias vnꝰ de .7. ſapientibꝰ	13
bigamia	.3
Biſantium ciuitas conditur	.14
B ante O	
Bocci pontifex	.8
boetius vir conſolaris	38.
bohemia ad fidem conuertitur	.51
bohemia fit regnum	56.
bohemia vaſtatur	63.
bohemia dux zeptineus	.51
boleſlaus filꝰ zeptinei	.51
bonifacius	33
bonifaciꝰ primꝰ papa	36.
bonifaciꝰ ſecundus papa	.39
bonifacius tertiꝰ papa	41.
bonifaciꝰ quartꝰ papa	41.
bonifaciꝰ quintus papa	.42
bonifacius ſextꝰ papa	43.
bonifaciꝰ ſeptimꝰ papa	.50
bonifacius octauꝰ papa	.52
bonifaciꝰ nonꝰ papa	.62
bonifaciꝰ archiepus Magūtie	45.
bonus vel domꝰ ſecūdꝰ papa	.52
bonus chriſtianꝰ moritur	58.
booz filius ſalmon	7.
booz in Egypto ⁊c.	7.
B ante V	
Bulgaroꝝ regnum oritur	.44
bulgarorum rex ⁊c	49.
burgundiones orti ſunt	.24
burgundi fiunt chriſtiani	.35
bus de quo balaam	5.
B ante R	
Brandanꝰ in ſcotia claret	.40
braulio epiſcopus	41.
brictius epiſcopꝰ Turonēſ	.36
brigitta vidua	61.
brigida claret in ſcotia	.38
bruno archiepus colonienſ	51.
bruno colonienſ primꝰ cartꝰ.	54.
brutus conſul romanus	.17
C ante A	
Cathath filius leui	6.
Calcucus vir	.14
Caliſtenes phus	.19
Calixtus primꝰ papa	31.
Calixtꝰ ſecūdus papa	55.
calixtꝰ tertius papa	.64
calmana ſoror ⁊ vxor Cayn	2
calocorus martir	29.
calepodius martir	31.
cham filius noe	3.
cambiſes filius cyri	16.
camillus romanus dictator	17
Campanus doctor	.53
chanaam filius cham	.4
cantianꝰ epiſcopꝰ turonēſ	.27
cantianus rhotbunienſ	58.
caput Iohannis baptiſte ⁊c	.46
caput ſancti Gregorij	49.
carannus martir	.28
caritas virgo	29.
caritas refrigeſcit valde	49.
carmentis filia euandri	.8
carpentus ſiluius rex ytalie	10.
carpoforus martir	.33
carthago prima conditur	8.
carthago iterum conditur	.9
carthago deletur	.22
carus imperator	.33
caſaria regina perſarum	43.
caſſiodorus glorioſus vir	39.
caſſius narnienſ epiſcopus	39.
caſtorius cum vxore	33.
caſtulus	33
cathafrige heretici oriūtur	30.
cathilina famoſus tyrannus	.23
cathina conditur	13.
cathinus condidit thebas	7.
catho nominatiſſimus	23.
cauſa humane malicie	61.
cayn filius adam malus	2.
C ante E	
Cecilia virgo ⁊ martir	31.
cedar filius yſmahel	5.
celeſtinꝰ papa primus	36.
celeſtinus papa ſecundus	.56
celeſtinus papa tertiꝰ	57.
celeſtinus papa quartꝰ	58.
celeſtinus papa quintꝰ	59.
celius quintꝰ tyrus romani	22.
cellum filius meſraim	.4
celſus martir	27.
celum ardere viſum eſt	39.
cenobium in cathurcēſi	.46
cerdo hereticus	29.
cherintus hereſiarcha	.28
ceſarius dyaconus	23.
ceſarius	13.
cethim filius Yuan	.4
cethura vxor abrahe	4.
C ante I	
Cicero marcus tullꝰ	.23
chilianꝰ epiſcopus ſanctus	.44
chionia	33.

Cipriannus doctor glorioſus 32.
Ciprianꝰ amſilienſ epiſcopꝰ 37.
Ciricus martir 31.
Cirus conſtantino epus 45.
Cirus rex perſarum 16
Cirillus epus alexandri 36.
cirillus vir ſanctus. 49
cirilla virgo ⁊ martir 32.
ciuitas dei ⁊ mundi 2.

C ante L

Claudia martir 32.
claudius imperator 26.
claudius quintillis imperator 32.
claudianus 33
claudianus poeta 36
claudius martir 33
claudius epus viennenſis 39
clemens papa ⁊ mr̄ primus 28
clemens papa ſecundus 53.
clemens papa tertius 57.
clemens papa quartus 59
clmeens papa quintus 60
clemens papa ſextus 61
clemens papa ſeptimus 62
clemens alexandrinꝰ pbr̄ 30
clementinaꝝ liber publicatꝰ 60.
cleopatra filia antiochi 20.
cleopatra regina Egypti 23.
cletus papa ⁊ martir 28
clodoaldus filiꝰ reg francie 36
clodoneꝰ rex francorum 43.
clodoneꝰ pmꝰ xpianꝰ rex fra. 38.
cluniacū monaſteriū famoſum 50

C ante O

Cobares philoſophus 18.
codex editur 37
codrus rex athenienſium 6
colchines rhodum cōdiderūt 16
colonia conſtruitur. 35.
colonie tempeſtas oritur 40
coloſus corruit 20
columbanꝰ pater venerabil 40
columba virgo ⁊ martir 33
cometa apparuit 34.
cometa apparuit 41
cometa apparuit 48.
cometa apparuit 60
cometa apparuit 62.
cometa apparuit 64
comes murienſis 56
comitatꝰ bleſenſis oritur 50
commodus imperator 30.
compoſtelle eccleſia 42
componius pcurator iudee 24.
concilium anthiocenum 33
concilium cartaginen̄ 36
concilium aurelianenſe 38.
concilium generale 45.
concilium latranenſe 58.
concilium lugdunenſe 59
concilium piſanum 62.
concilium conſtantienſe 63.
concilium baſilienſe 63.
concordia mr̄ 32.
concordiꝰ ſubdyaconus ⁊ martir
concupiſcentia aurium 3
concupiſcentia oculorum 3
cocupiſcentia carnis 3
cōditionē vrbis Tytꝰ liuius 13
conegūdis quere in littera k 53
cono epiſcopus treuerorum 54.
conradus vel Hugo 50
conradus primꝰ impator 53
conradus ſcdus impator 50
conſtantia vgo ⁊ martir 27
conſtantia filia conſtantini 34.
conſtantius imperator 33.
conſtantiꝰ filius conſtantini 34.
conſtantius comes 39.
conſtans filius cōſtantini 34.
cōſtātinopol a Sar. obſeſſa 45.
conſtantinopolis recupatur 57.
conſtantinopolis capitur 63.
cōſtātinꝰ magnꝰ ipator 33.
conſtantinꝰ ſecūdꝰ impator 34.
conſtātinꝰ tertiꝰ impator 43
conſtantinus quartus 43
conſtantinus quintus ipator 46
conſtantinꝰ ſextus impator 47
conſtātinus primꝰ papa 44.
conſtantinus ſecūdꝰ papa 46
cōtra pluralitatē beneficioꝝ 58.
chore filius Yſuar 6.
chore perit cum.300. 7
choriſantes quidam 53.
chorinthus conditur 6.
chorinthiorum regnum oritur 9
chorintus vaſtatur 22
cornelius hyſtoricus 23.
cornelius Gallius 23.
corpa triū regū trāſferunt 56.
corpꝰ bartholomei trāſfert 47.
corpꝰ ſcti ſilueſtri tranſfert 46
corpus ſcti calixti tranſfert 50
corpus gigantis iuenitur 53.
coſdras rex perſarum 41
coſmas ⁊ damianus 33.

C ante R

Crates Thebacius 19.
Crathinus primꝰ comicus 17.
creſcentia virgo 33.
creſcens epus Galatenſis 27.
criſantus martir ⁊ pbus 33
criſtoforus martir 33.
criſippus philoſophus 19.
criſogonus 33.
cromatius 33.
cronica Iheronimi finitur 35.
cunibertus archieps coloni 41.
chus filius cham 4

D ante A

Dadan filius Regina 4
Dagobertus vir bonus 42
Dagobertꝰ idem qui ⁊c 42.
Damaſus primus papa 35
Damaſus ſecundus papa 53
dan filius Bale 6
dani ydolatriā poſtponūt 51
daniel adbuc iuuenis 15
daniel ducit in babilonem 15
daniel vir deſideriorum 16
daro philoſopus 16.
daria virgo ⁊ martir 33
darius rex perſarum 16
darius ytaſpis rex pſarum 17
darius filius arſami 18.
dathan ⁊ Abiron abſcorbent 7
dauid ſecūdus rex iſrahel 9

D ante E

Decem milia martirum 29.
Decretales compilant 58
Decius imperator 32
dedicatio templi 6.
dedicatio pma apud rōnos 19
delbora filia Adam 2
delbora de Effraim 7
demetrius rex Syrie 21.
demetriꝰ filius demetrij 22
democritus philoſophus 17
democritus 17.
demoſtenes primꝰ orator 18.
demus papa romanus 43.
deſiderius 33.
deſideriꝰ vienſis epus 41
deuſdedit papa romanus 41.
deuteronomiū ſcribitur 7

D ante I latina

Dictator romanus 17
Didimꝰ cecus doctor 35
dignifſimus ⁊ Gordianꝰ 58.
diluuium in Achaya 6
diluuium deucalionis 7

Dyna filia Jacob .6
Diſputatio famoſa .36

D ante Y greca.

Dyocles .36
Dyocletianus imperator .33
Dyodorus ſcriptor Grecꝰ 23.
dyodorus martir .33
dyogenes alexādro potētior 17.
dyoniſia cum filio .38
dyoniſij ſcti doctoris libri 48.
dyoniſius Siculus rex 57
dyoniſiꝰ eps Pariſienſ .28
dyoniſius eps Corinthiorum 30.
dyoniſiꝰ alexādrinorum eps 32.
dyoniſiꝰ .j. papa ⁊ mr̄ .32
dyoſcorus martir .33

D ante O

Odanim filius yuam .4
Dolobella. Domiciꝰ oſules 19.
domicianus ſubdyaconꝰ 27.
domicianus frater Titi 28.
domicilla mr̄ 28.
dominicꝰ ordinis p̄dicatorum 57.
donatianus 33.
donatiſte heretici oriunt̄ 34.
donatus Grāmaticꝰ .35
donatus mr̄ 35.
donatus epiſcopꝰ .36
dorothea v̄go 33.
dorotheus 33.
dorotheus .36

D ante V

Vbricius primꝰ Anglie 37.
Ducenti ⁊ triginta clerici 34.
dulcinus hereſiarcha .60
durandꝰ epiſcopꝰ Leodieñ .53

E ante B

Ebdomade Danielis 17.

E ante C

E Cclesia Magdeburgenſ .52
Ecbius Patricius .37

E ante D

Edgarus rex Anglie 52.
Ediltrudis regina Anglie .44
Ediſſa ciuitas conditur .19
Edmundus rex vir ſanctꝰ 53.
Edmūdꝰ archieps Cātuariē. 58.
Edwardꝰ rex Anglie 54.
Edwinus rex Anglie 51.

E ante F

Effraym filiꝰ Joſeph .6
Effrem ⁊ Pampꝰ monachi .35

E ante G

Egelmotꝰ archieps Cātua. 52
Egeſippꝰ hyſtoriographꝰ .30
Egidius abbas 45.

E ante L

Elam a quo Elamite 4
Elbertꝰ abbas 53.
elburga filia Edwardi 54.
elchias pontifex .14
eleazar de tribu Juda .21
eleazar filius Aaron .7
eleazarꝰ pontifex 7.
eleazarus pontifex 19.
electores imperij 52.
eleobolus vnꝰ de ſeptem 13.
eliachim de tribu Juda 17.
eligius aurifex vir ſanctꝰ 42.
eliud de tribu Juda .20
elphegꝰ Cantuarieñ eps 52.
elphredus rex Anglie .50
elteſcanus rex Anglie .51

E ante M

Emillius Fabiꝰ conſules .20
Emilius conſul romanus 19.
Empedocles philoſophus 17.

E ante N

Eneas rex ytalie 8.
Eneas ſilviꝰ rex ytalie .9
Enoch filiꝰ Cayn 2.
Enoch iuſtꝰ filiꝰ Jareth 3.
Enos filius Zeth 2.

E ante O

Eodaldꝰ diſcipulꝰ ſci petri 27.

E ante P

Epaforꝰ eps Tolocenſ 27.
Epicurus vorax 17.
epifanes rex Egypti 20.
epifanius rex Cipri .36
epimachꝰ mr̄ .35
epatus .5. fuīt p Karolū .48

E ante R

Era quid ſit 3.
Era principalis Euſebij .5
era Grecorum principalis 8.
era principalis huiꝰ ⁊c̄ 9.
era principalis romanorum 13.
era principal' regni Grecorum .19
era chriſtianorum 42.
era Machometi .24
era Alphonſi famoſiſſima .57
eraclius imperator 41.
eraſmus epiſcopꝰ 33.
ereneidis rex Perſarum 16.
erictonius Athenienſ 7.
Erubertus rex Anglie 42.

E ante S

Esau filius Jacob 5.
Eſdras ſacerdos deſer. 16.
Eſdras vir ſanctꝰ 17.
Esrom de tribu Juda 6.

E ante T

Ethbinus Britannicꝰ 40.
Ethgita filia Edgari .54

E ante V

Eva vxor Adam 2.
Euariſtus papa ⁊ mr̄ 28.
eucharꝰ eps Treuereñ 27
eudoxus aſtrologꝰ 17.
euentiꝰ preſbyter ⁊ martir .29
euergetes rex egypti 21.
eugenia ⁊ eunuchi eiꝰ 30.
eugenia martir 32.
eugenius primus papa .43
eugenius ſecundꝰ papa 46.
eugenius tertiꝰ papa .56
eugenius quartꝰ papa .63
eugeniꝰ Toletaneñ mr̄ .27
Euila .4
euilmerodach rex Babilonie 15.
eunomius hereticus .35
euodius epiſcopꝰ 27.
euuodius Titinenſ eps 38.
euripedes philoſophꝰ .17
euſebius monachꝰ mr̄ 32.
euſebius papa ⁊ mr̄ 33.
euſebius Ceſarieñ. epiſcopꝰ .34
euſebiꝰ diſcipulus Jeronimi 36.
euſtachiꝰ qui ⁊ Bonaneñ. 58.
euſtachius martir .29
eutherius eps Aurelianenſ .45
euthyches martir .28
euthycen abbas .47
eutropiꝰ eps Aquitanieñ .27
eutropiꝰ eps Zacteñ. .27
eutropiꝰ epus Auriſitañ. .27
eutropius preſbyter .37
ewaldi duo ſcti preſbyteri 44.

E ante X

Exemplis ſanctorum .10

E ante Z

Ezechyas rex Juda 13.

k

Ezechiel propheta .15

F ante A

Fabianꝰ pa. ⁊ mr̃ .32
Fabioꝝ glorioſiſſima 17.
Fabius romanus 22.
Fabriciꝰ vir digne memorie 18.
Fames magna in jſrahel 10.
Fames incredibilis .3[illegible]
Fames validiſſima 39.
Faunus rex ytalie 8

F ante E

Felicianus .33
Feliciſſimus mr̃ 32.
Felicitas cum ſeptem filijs .30
Felix martir .27
Felix martir 31.
Felix martir 32.
Felix ⁊ Adauctus 33.
Felix .j. papa ⁊ mr̃ 32.
Felix ſecundus papa .35
Felix tertius papa 37 [illegible]
Felix quartus papa .39
Felix quintꝰ papa 63.
Feruntius epiſcopꝰ .2[illegible]
Feſtiuitas om̄i ſctoꝝ tranſl. 48.
Feſtiuitas om̄i ſctoꝝ iſtituit 41.
Feſtum purificationis 39.
Feſtū viſitationis b̄te Marie .62
Feſtū venerabilis ſacramēti .59
Feſtū transfigurationis .64
Feſtū ſc̄ti Petri aduincula in .37
Feſtū .4. euangeliſtaꝝ .60
Feſtus 33.

F ante I

Fides virgo ⁊ mr̃ 29.
Filij jſrahel i mag̃ tribl'atioe .7
Fimbria plium vaſtat .23
Firmius epiſcopꝰ 35.

F ante O

Formoſus papa .50
Forſeꝰ cenobium fundauit .43
Fortunatus poeta .40

F ante V

Fulbertꝰ ep̄s Carnotenſ 53.
Fulgentiꝰ ep̄s Ruſpeñ. 37.
Fulgor rationalis 19.
Furſeus vir ſanctꝰ .41
Futh filius Chus .4

F ante L

Flaccus romanus 22.
Flaminius romanus 21.
Flandria efficitur comitatꝰ 49.
Flauianus ⁊ Deodatꝰ .35
Flauuius epiſcopꝰ Metenſ 27.
Flocellius puer mr̃ .30
Florianꝰ imperator .33
Florianus 33.

F ante R

Francia in flore .47
Francia in merore 63.
Francio ⁊ Turcus 8.
Franciſcus minor ytalicꝰ 57
Franciſcꝰ petrarcha poeta 59.
Fridericus primꝰ imperator 56.
Fridericꝰ ſecundꝰ imperator .58
Fridericꝰ tertius imperator 63.
Friſia conuertitur ad fidem 44.
Fronco epiſcopꝰ 2[illegible]
Fructuoſus mr̃ 23.

G ante A

Gad filiꝰ Jacob 6.
Gad propheta .9
Gaius conſul romanꝰ .18
Gaius romanꝰ 20.
Gaius Paulinus romanꝰ .23
Gaius ceſar 23.
Gaius falcidius 33.
Gaius imperator 26.
Gaius martir .30
Gaius papa ⁊ mr̃ .33
Galba Otho Vitelliꝰ ⁊c̄ 27.
Galerius imperator 33.
Gallienne medicꝰ 29.
Gallia pene tota vaſtatur 48.
Gallia aūt fuit ⁊c̄ 49.
Gallicanus martir .35
Gallus cum Voluſiano 32.
Gangericꝰ Cameracē. ep̄s .41
Ganſericꝰ rex wandaloꝝ 36.
Gaſimūda regina francie .40

G ante E

Gedeon judex
Gelaſius primꝰ papa .38
Gelaſius ſecundus papa 55.
Genucius romanꝰ 19.
Germinianus 33.
Genebaldus .j. ep̄s Lau. 38.
Gengulphus mr̃ 46.
Genofeua virgo .37
Georgius Vellacenſis [illegible]
Gherardus Biturenſ ep̄s 75.
Gherardus dux Bauarie 47.
Gherardus groet 62.
Gereon martir .33
Germania ad fidem cōuerſa 45.
Germanus ep̄s Autiſio. 36.
Germanus Capuanꝰ ep̄s .39
Germanꝰ Pariſienſis 39.
Germanꝰ exulatur 45.
Gerſon filius Leui 6.
Ghertrudis abbatiſſa .43
Geruaſius martir 27.

G ante I

Gigantes ſunt in terra .3
Gilbardꝰ ep̄s Rothomageñ. 39.
Gilla v̓go prudētiſſima 52.

G ante L

Gloria laus ⁊c̄. editur 48.

G ante N

Gneus romanus 17.
Gnotho vir ſpirituſan. 53.

G ante O

Gomer filius Iaphet
Gordianus imperator .32
Gordianus martir .35
Gorgonius mr̃ 33.
Gothorum regnum ceſſat .47

G ante R

Graccus romanꝰ 21.
Gratianꝰ cū Valentiniano 35.
Gratianꝰ mōchꝰ decre. cpil. 56
Grando maxima .35
Greci pereūt miſerabiliter 8.
Gregoriꝰ ep̄s Lingonenſ 39.
Gregoriꝰ Turonenſ .40
Gregoriꝰ filius Gordiani .40
Gregoriꝰ Spoletanus 33.
Gregoriꝰ Emiſſenus ep̄s .35
Gregorius Nazanzenꝰ .35
Gregoriꝰ magnꝰ primꝰ papa .41
Gregoriꝰ ſecūdus papa .45
Gregorius tertiꝰ papa 45.
Gregoriꝰ quartꝰ papa 48.
Gregoriꝰ quītus papa 52.
Gregoriꝰ ſextus papa 53.
Gregorius ſeptimꝰ papa 54.
Gregoriꝰ octauus papa .57
Gregoriꝰ nonus papa 58.
Gregorius decimꝰ papa .59.
Gregorius vndecimꝰ papa 61
Gregoriꝰ duodecimꝰ papa 62
Groſſa tēpora ⁊ rudia 5

G ante V

Gwericus eps Senonens 45
Gwido music' in ytalia 53
Gwilhelmus abbas di. 53
Gwilhelm' puer cruci 56

H ante A

Hitanaric' rex 35
Hanibal senior 20
Hanibal atrociſſim' 30

H ante E

Heber a quo hebrei 4
Hebion heriſiarcha 28
Heccaton ſtoycus 23
Hector primogenit' Priami 8
Hectoris filii 9
Hela rex Iſrahel 10
Helena rapitur a Paride 8
Helena regina Abigenorum 26
Helena mater Conſtantini 34
Helena transfert' a Roma 49
Heli iudex 8
Helyas Teſbites 10
Helyas Colonienſ eps 55
Helmandus monac' 57
Helyodor' intrauit templū 21
Helyſa a quo Helyſii 4
Heliſeus propheta 11
Helyzeus moritur 12
Helyzei oſſa transferunt' 27
Henric' dux Saxonum 51
Henricus prim' impator 53
Henric' ſecundus impator 53
Henricus terti' impator 54
Henricus quart' impator 55
Henricus quint' impator 57
Henricus ſext' impator 58
Henricus ſeptim' impator 60
Henricus opta theolog' 62
Henric' de Haſſia doctor 62
Her filius Jude 6
Heraclitus cerebroſus 17
Heraſiſtrat' medicus 19
Hercules Antheum vicit 7
Hercules Ylium vaſtat 8
Herculean' eps Peruſin' 39
Hereſis Phariſeorum 23
Hereſis Nicolitarum 28
Hereſis Acephalorum 37
Hereſis wichleff 7 Hus 62
Hereſis adamitarum 62
Hereſis ymaginum 45
Hereſis Feliciana 47
Hereſis magna Berengarii 54
Heriger' abbas Lobieñ. 52
Heribt' archieps Colonieñ. 52
Herlinius abbas 54
Hermes doctor 30
Hermes martir 29
Hermes Termegiſt' 18
Hermes tranſlat' in Galliā 49
Hermigildis filius regis 40
Herodes aſcolonita 24
Herodot' hyſtoriograph' 17
Herwinus eps Lobieñ. 45
Heſter 12
Heſtilius tragediagraph' 10
Hedwigis ſancta canoniſat' 59
Heyla auguriatrix 53

H ante I

Hybernia conuertitur 34
Hieu propheta 10
Hylaria 33
Hylarion 35
Hylarius papa 37
Hylari' eps Pictauienſ 34
Hylari' eps Arelatenſ 37
Hyldebert' Cenomaneñ. 55
Hyldebert' rex monach' 46
Hyrcanus pontifex 23
Hyrenea 33
Hyreneus epiſcop' 27
Hyreneus epiſcop' 30
Hyreneus 33
Hyſtoria 7 Cycero dicit 3
Hyſtoria de ydolo 7
Hyſtoria libri Judicum 7
Hyſtoria Ruth 8
Hyſtoria primi libri regum 8
Hyſtoria libri Eſdre 16
Hyſtoria tertii libri regum 9
Hyſtoria Judith 16
Hyſtoria Thobie 13
Hyſtoria Heſter 18
Hyſtoria libri Exodi 6
Hyſtoria euangelica 24

H ante O

Holofernes princeps 16
Homerus poeta 9
Honan fili' Jude 6
Honoldus rex baptiſat' 48
Honorat' 7 Sabinus 35
Honorius prim' papa 42
Honori' ſecundus papa 55
Honorius terti' papa 58
Honorius quartus papa 59
Honorius impator 36
Hormiſda papa 38
Horribile factum contigit 46
Hoſpcius ciuitas 40
Hoſtienſis ciuitas conditur 15

H ante U

Hubert' tranſtulit ſedem 44
Hugo Cluniacenſ abbas 55
Hugo vir ſanctiſſime vite 54
Hugo de ſancte victore 55
Hugo Folieti 56
Hugo cardinalis 58
Hus 7 bul filii Aram 4
Hus filius Nachor 5

I ante A

Jabel fili' Lamech 3
Jacinctus martir 32
Jacob fili' yſaac 6
Jacob moritur 6
Jacobus minor apoſtol' 27
Jacobus maior apoſtol' 26
Jacobus de Vitriaco 57
Jadus pontifex 19
Januarius 33
Janus rex ytalie 7
Japhet filius Noe 3
Jareth fili' Malalehel 3
Jaſon martir 33
Jaſon de genere ſacdotali 21
Jayr iudex 8

I ante E

Jeconias fili' Joſie 15
Jectan filius Heber 4
Jepte iudex 8
Jeremias ſecūd' de maiorib' 34
Jeremias in Egypto 15
Jericho extruitur 10
Jeroboam rex Iſrahel 12
Jeronim' preſbiter doctor 35
Jeronimus obiit 56
Jeruſalem reedificatur 17 Jeruſalem:
Jeruſalem deſtruitur 21
Jheruſalem reſtaurat' 29
Jheruſalem capta fuit 43
Jheruſalem pmittente 57
Jheſus fili' Joſedech 16
Jheſus Syrach 20
Jheſus chriſtus naſcitur 24
Jure rex iſrahel 11

I ante G
I Gnaci⁹ doctor glorioſus 28.
I ante M
I Mperium bipertitum fit 55.
Imperium tranſfertur .52
I ante N
I Nnocenti⁹ prim⁹ papa .36
Innocenti⁹ ſecund⁹ papa .56
innocenti⁹ tertius papa 57.
innocenti⁹ quart⁹ papa 58.
innocenti⁹ quintus papa .59
innocenti⁹ ſextus papa .61
innocenti⁹ ſeptim⁹ papa 62.
inuentio ſcti Michahelis 38.
inundatio pluuiarum 40.
I ante O
I Oachym filius Iechonie .15
Ioachym ⁊ anna clarent .24
ioas rex juda 11.
ioabas rex jſrahel 11.
ioas rex jſrahel .12
ioathan de tribu juda .13
ioathas de tribu juda .14
iob vir ſanctus .12
iobita martir 29.
iohannes fili⁹ jude ponti. .14
iohannes hyrcanus .22
iohannes naſcitur .28
iohannes baptiſta decollat⁹ .25
iohānes euangeliſta .28
iohannes ⁊ Paul⁹ m̄res .35
iohānes criſoſtom⁹ claret .35
iohānes criſoſtom⁹ exulat⁹ .36
iohannes heremita .35
iohannes Caſſianus 36.
iohānes Damaſcen⁹ doctor .35
iohannes damaſcen⁹ fuit .38
iohannes elimoſinarius 40.
iohannes Tūgrenſis 41.
iohannes Anglic⁹ natione 49.
iohannes ſcotus 49.
iohannes Gerſon theolog⁹ 62.
iohannes dyaconus .49
iohānes de tēporib⁹ morit⁹ .56
iohannes andree iuriſta .60
iohannes mandeuil medic⁹ 60.
iohānes de Rupeſciſſa minor 61.
iohānes Ruſbroch 62.
iohannes dux Burgundie .63
iohes de Capeſtrano minor 63
iohanna regina Francie .61
iohannes primus papa .39
iohannes ſecund⁹ papa .39
iohannes terti⁹ papa .40
iohannes quart⁹ papa 42.
iohannes quint⁹ papa .44
iohannes ſext⁹ papa 44.
iohannes ſeptim⁹ papa .44
iohannes octauus papa 49.
iohannes nonus papa .50
iohannes decim⁹ papa 50.
iohannes vndecim⁹ papa 51.
iohannes duodecim⁹ papa 51.
iohannes tredecim⁹ papa 51.
iohannes decim⁹quart⁹ papa .52
iohes decim⁹quint⁹ papa .52
iohes decimuſſext⁹ papa .52
iohes decimuſſeptim⁹ papa 52.
iohes decim⁹octauus papa 52.
iohes decim⁹nonus papa 52.
iohannes viceſimus papa .53
iohes viceſimus prim⁹ papa .59
iohes viceſimuſſecūd⁹ papa .60
iohes viceſimuſterti⁹ papa .63
iohel propheta 12.
ionas propheta .12
ionas mittitur ⁊c̄ 12.
ionadab filius Rechab .11
ionathas pontifex 21.
ionichus filius Noe 3.
ioram rex juda .11
ioram rex jſrahel .11
ioſaphat rex juda 10.
ioſaphat heremita rex .35
ioſedech pontifex .15
ioſeph filius Jacob .6
ioſeph venditus eſt 6.
ioſeph moritur 6.
ioſeph ſpōſus marie naſcit⁹ 23.
ioſeph⁹ hyſtoriograph⁹ 27.
ioſias rex Juda 14.
ioſue judex 7.
iouinianus imperator .35
iouius Athenień. preſbiter .28
I ante S
I Smahel fili⁹ Abraham 5.
Iſrael in flore 9.
iſrael ſine rege 12.
iſrael tranſfertur 13.
Iſis 6.
I ante V
I Vba rex jugulatur 23.
iubal filius Lamech 3
iubileus inſtituitur 59.
iubileus mutatur .61
iubileus mutatur .64
iubileus celebratur 63.
iudas fili⁹ jacob .6
iudas machabeus 21.
iudea tributaria fit 23.
iudei deuaſtant puincias .29
iudei plures ⁊c̄ 37.
iudei expelluntur .60
iudei combuſti fuerunt .61
iudeus quidam 58.
iudeus quidā ⁊c̄ .40
iudith 16.
iudocus filius regis .43
iuliana martir .35
iuliana virgo ⁊ m̄r 23.
iulianus qui ⁊ Simon .28
iulian⁹ occiſor parentum .23
iulianus martir 32.
iulianus imperator apoſtata .34
iulita martir 31.
iulius ceſar 23.
iulius papa 34.
iuſtina imperatrix 35.
iuſtinian⁹ primus imperator .39
iuſtinian⁹ ſecundus imperator .44
iuſtinian⁹ .2. iterato imperat 44.
iuſtinus prim⁹ imperator .39
iuſtinus philoſoph⁹ 29.
iuſtus leocadia 33.
iuuenalis poeta .27
iuuenalis epiſcopus .37
K ante A
K Allimitus marinum ignem inuenit .44
Karilephus vir ſctūs 38.
Karolus magn⁹ imperator 47.
karolus ſecundus imperator 49.
karolus tertius imperator 49.
karolus quart⁹ imperator .61
karolus rex Francie .51
karolus marcellus 45.
karolomān⁹ frater Pippini 46
karolus rex Francorum 46.
karolina ſtirps 52.
karolus Merciorum 53.
katherina virgo ⁊ m̄r 33.
katherina de Senis 61.
L ante A

Aban frater Rebecce 5.
Lacedemon condit̃ .7
Lacedemonioꝝ regnū .9
Lacedemones ſunt Spartani 38
lambertꝰ ep̄s filius comitis 44.
lamech bigamus .3
lamech filius Matuſale .3
lana de celo pluit .35
lantfrancus epiſcopꝰ .54
lantonus 38.
lancea domini reperitur .55
lapis grandis cecidit .58
laomedon rex Troye .8
latro epiſcopꝰ 38.
laudo papa 50.
laurentius martir 32.

L ante E

Leander Gothos cōuertit .50
Lector quidam Paulus .61
leo primꝰ papa .37
leo ſecundus papa .44
leo tertius papa 44.
leo quartꝰ papa 47.
leo quintus papa .50
leo ſextus papa .51
leo ſeptimꝰ papa .51
leo octauus papa 51.
leo nonus papa 53
leo primꝰ impator .37
leo ſecundus impator 44.
leodegariꝰ Auguſtudu. .43
leonardus Louioceñ ꝛc 38.
leonardus heremita .40
leoncius 23.
leonida rex Spartanoꝝ .17
leonides pater Origenis .31
leonilla martir .33
leonina ciuitas .49
letania maior inſtituitur .41
leui filius Jacob .6
leui pater omniū leuitarum 6.
lex datur in monte Syna .7

L ante I

Lia vxor Jacob .6
Liber pater vinum inuenit .7
liber Leuiticꝰ ſcribitur .7
liber numeroꝝ ꝓmulgat̃ .7
liber Regum ſecundus .9
libraria .400. milium libroꝝ com-
buritur in Egypto .23
ligurgus philoſophus 11.
Linus papa ꝛ martir 27.
lipbardus diſcipulꝰ Remigij 38.

L ante O

Lodowicꝰ primꝰ impator .48
Lodowicꝰ ſecundꝰ impator .49
lodowicus tertiꝰ impator .50
lodowicus quartꝰ impator 60.
lodowicus filiꝰ regis .58
lodowicꝰ rex Francie 58.
lodowicus Tholoſanus ep̄s 60.
lodowicꝰ dux Aurelianeñ 62.
lodowicꝰ ep̄s Arelatenſ 63.
lodowicꝰ olim rex Francie .60
londoaldus vir ſanctꝰ .45
longinus .33
loth filius Aran 5.
lotharius primꝰ impator 48.
lothariꝰ ſecundus imperator 51.

L ante V

Lucanus poeta .27
Lucas diſcipulus Pauli 27.
lucretia femina nobilis 16.
lucianꝰ Beluacenſ mr̄ .28
lucianꝰ martir 31.
lucia virgo ꝛ Anthras rex 55.
lucia vidua 55.
lucius imperator .50
luciꝰ rex Britanie .31
lucius primꝰ papa ꝛ mr̄ 32.
lucius ſecundꝰ papa .57
lucius tertiꝰ papa .57
ludgerus epiſcopꝰ 46.
ludi ſcenici inſtituunt̃ .18
ludolphus Carthuſienſ 60.
ludus ſcacorum reperitur .15
lugdunum conditur 25.
luna in ſanguine verſa .53

M ante A

Macedonum regnū 12.
Macrinus impator 31.
Machutes diſcipulus .40
Madan .50
maday .4
madian 5.
magog 3.
maglorꝰ ep̄s Dolenſ .40
magniradus heremita .49
maguntia affligitur .49
maiolus vir ſanctꝰ 51.
malalehel .3
malachyas vir ſanctꝰ 55.
Machometus 44.
Malchus martir 25.
Mallius torquatꝰ 18.
mamertinus abbas .57
manahen rex Jſrahel 12.
manael 2.
manaſſes filius Joſeph .6
manaſſes rex Juda 15.
manicheorum hereſ 32.
manilius Decius romani .19
marcus Eneus romani 17.
marcus Valerius 18.
marcus Curius romani 19.
marcus Catho romani 21.
marcus Varus 25.
marcꝰ Agrippa .24 et .28
marcus Anthoniꝰ impator .30
marcus confeſſor 35.
marcella pediſſequa .28
marcus ſecundꝰ papa 34.
marcellianus .33
marcellianꝰ papa ꝛ martir .33
marcellus papa ꝛ martir 33.
marcialis ep̄s Lemonicenſ 27
marcialis ep̄us Vandoneñ. 28
marcion hereticus 29.
marculpꝰ abbas .41
mardocheꝰ in Babilone .15
mardocheus iudeus .18
margareta virgo ꝛ mr̄ 33.
maria prophetiſſa .7
maria dei genitrix naſcitur .23
maria magdalena .28
maria egipciaca .33
maria de Ognies 27
marianus .33
marianus monachꝰ .37
marinus ep̄s Epheſioꝝ .37
marinus martir 32.
marinus romanus .25
maron martir .28
marſus 38.
martha ſoror Magdalene 28.
martina martir 31.
martinianus .27
martinus primꝰ papa .45
martinus ſecundus papa 49.
martinus tertius papa .51
martinus quartus papa 59.
martinus quintus papa .63
martinus cardinalis .59
martires infiniti 46.

Maruchias epiſcopus .37
Marhan filius Sadoch .22
mathathias pontifex 21.
matheus apoſtolus 27.
mathias apoſtolus 27.
mathyldis comitiſſa .54
ma'huſale Seth .3
matuſahel de Cayn .3
mauricius martir .33
mauriciꝰ imperator 40.
maurilius Rothomagenſ 54.
maurus .33
maurus diſcipulꝰ Bñdicti 39.
maxentius abbas 38.
maximus epiſcopꝰ .28
maximꝰ imperator .32
maximus epiſcopus .36
maximus martir 31.
maximꝰ preſbyter ⁊ mr̃ .32
M ante E
Meander Samarites .28
Medericus abbas 52.
mediolana conditur .18
melania .36
melanius conſiliariꝰ 38.
melcha filia Aram 5.
melchyades papa ⁊ martir 33.
melchiſedech rex 5.
menander comicus .19
menedemus philoſophꝰ .19
menelaus .21
mennas 33.
meraioth pontifex .9
merari filius leui 6.
meretrix .7. infantes pep'it 37.
merlinus de incubo .37
meradoch primꝰ rex Babil. 13.
mes filius Arani .4
meſraym .4
meſſala poeta 23.
M ante I
Micbabel imperator 47.
Michabelis templũ cõſtruit 44
micheas propheta 10.
micheas contra iheruſalem .13
milode Anglie dux 48.
mimemꝰ rex Sitonum 49.
minerua 6.
minucia virgo 18.
miſael .5
mirabilia contigerunt .46
mitridates rex ponti 22.
M ante O
Moyſes naſcitur .7
Moyſes abbas .35
moyſes preſbyter ⁊ martir .32
monarchya Perſarum .16
monarchia Grecorum .19
monaſteria ſolennia .48
monaſteriũ ſancti Benedicti 45
mons quidam maximus .58
monſtrum habens caput ⁊c 50.
monſtrum in ytalia .52
monſtrum due mulieres 53.
mortalitas maxima 53.
moſog .4
M ante V
Mores infiniti 54.
N ante A
Naſon princeps .7
Nabaioth 5.
Nabuchdonoſor 14.
Nabuchodonoſor filius 15.
nachor frater Abraham 5.
nachor de Sem .5
nadab filius Aaron .7
nadab rex Iſrabel .10
narciſſus patriarcha 30.
nathalia ſancta mulier 33
nathanael .16
nathan filiꝰ fratris Dauid .9
naum propheta .13
nauta quidam .43
nazarius martir .27
N ante E
Neemias vir benignus 17.
Nemroth .4
nemroth princeps 4.
nero imperator 28.
nerua imperator 28.
neſtoriꝰ eps̃ Conſtãtinopol. 36.
N ante I
Nicheforus imperator 47.
Nicoforus martir .33
nicolaus epiſcopus .34
nicolaus primus papa .49
nicolaus ſecundus papa .54
nicolaus tertius papa .59
nicolaus quartꝰ papa 59.
nicolaus de Lyra doctor 59.
nicoſtratus dyaconus .32
ninus primus rex Aſſyriorum 5.
ninus quartus rex Aſſyriorum 5.
niniue deſtruitur 14.
N ante O
Nobilitas quando incepit 4.
Nobilis martir 33.
noe vir ſanctus 3.
noema .3
normannia conuertitur 49.
norwegia conuertitur 56.
nouatus preſbyter .32
nouatus martir .30
N ante V
Numa pompilius .14
numitor rex ytalie .23
O ante B
Obeth de tribu Iuda 8
O ante C
Occaſio Troyanorum bellorum .8
Ochozyas rex Iſrabel .11
ochozyas vel Azarias .11
ocho imperator 27.
ochus rex Perſarum 18.
octauianus imperator 23.
octaua aſſumptionis .49
O ante D
Odericus vir ſanctus 60.
Odilo vir ſanctus abbas 52.
O ante G
Ogerus dux Danorum 47.
O ante L
Olda propbetiſſa 14.
Olimpias prima a Grecis .13
olimpias mater Alexandri .19
olimpiade .80. vel .95. 17.
O ante M
Omogirus primus 6.
O ante N
Oneſimus eps̃ Ephеſiorum 27.
Oneus rex Aſſyriorum .9
onias pontifex .19
onias filius Symeonis .20
onias magnus 40.
onias pius 21.
O ante P
Ophin filius Hely 8.
Oracius flaccus poeta .23
Ordo Cluniacenſ 50.
ordo carthuſienſ 54.
ordo Ciſtellenſia .55
ordo Ciſtercienſis .55
ordo templariorum 55.

ordo ſancti Johānis baptiſte 55.
ordo wilhelmitarum .57
ordo dn̄oꝝ teutonicorum .57
ordo ſancte trinitatis .57
ordo cruciferorum .58
ordo Celeſtinorum 59.
ordo premonſtratenſis 55.
ordo canonicus 55.
ordo nouorum militum 60.
ordo ſaluatoris vel Brigitte 61.
ordines quatuor medicantiū .58
origenes doctor egregius 31.
oroncius .33
oroſius 36.

O ante S

Os inferni i medio orbis 17.
Oſbertus abbas Leodienſ 53.
oſſa Samuelis prophete .36
oſbaldus epiſcopus .52

O ante T

Othoniel iudex .7
otto primus imperator .52
otto ſecundus imperator .52
otto tertius imperator 25.
otto quartus imperator 57.

O ante V

Ouidius naſo poeta 23.

O ante Z

Ozee propheta 12.
ozee rex Iſrahel .33
ozy pontifex 8.
ozyas vel Azarias 12.

P ante A

Pachomius vir ſcūs 34.
Pachomius monach⁹ .36
Paſunci⁹ monach⁹ .34
Palmacius martir cū vxore 31.
palladius eps 36.
panthenus ſtoycus 30.
panthaleon martir 33.
papias Johannis auditor .30
papirius romanus 19.
pariſius miraculum contigit 54.
paſcalis primus papa .48
paſcalis ſecundus papa .55
paſcalis vir ſanctus .38
paſſagium magnum .56
paſſagium grande .59
paſtores pecorum 57.
patricius eps Egypti .35
patricius filius Sorozis 36.
patricius magnus pater .36
patricius martir 32.
patroclus martir .33
paula ſenatrix vidua 35.
paulinus eps Treuereñ .35
paulinus epiſcopus 26.
paulus ⁊ Therencius 21.
paulus apoſtolus .27
paulus primus heremita .33
pauli oroſij hyſtoria finitur .36
paulus dyaconus 47.
paulus primus papa .56
paulus ſecundus papa .64
pauperes de Lugduno 60.
phaces rex Iſrahel .13
phaceia rex Iſrahel .13
phaleg filius Heber 4.
phara virgo ſancta .41
pharao nefres rex 6.
pharao Amonophis 6.
pharao Boccoris .7
phares filius Jude 6.
pharo comes .41
pharus turris in mari 19.
pharone⁹ rex Arginorum .6
pax vniuerſalis totius orbis .27
pax vniuerſalis .28
pax eccleſie reddita 34.
pax prima eccleſie 30.

P ante E

Pelagius primus papa .40
Pelagius papa 40.
pelagius hereticus .36
pegrinus eps 29.
pegrinus quidam occiditur 58.
pmenides phūs 17.
ppetuus epus 37.
pſius poeta .27
pſecutio prima eccleſie 27.
pſecutio ſecunda eccleſie .28
pſecutio tertia eccleſie 28
pſecutio quarta eccleſie .30
pſecutio quinta eccleſie 30.
pſecutio ſexta eccleſie .32
pſecutio ſeptima eccleſie 32.
pſecutio octaua eccleſie 32.
pſecutio nona eccleſie .33
pſecutio decima eccleſie 33.
pſecutio vndecima eccleſie 34.
pſecutio duodecima eccleſie .35
pſecutio iterum in Affrica .39
peſtilencia maxima 22.
peſtilencia magna 61.
peſtilencia grauis 19.
petreius ſe pfodit 23.
petronilla filia ſancti petri 26.
petronille corp⁹ ⁊c̄ 46.
petronius eps .57
Petrus apoſtolus ⁊ papa 26.
petrus Damaſcenus 45.
petrus Damianus .54
petrus Alphonſus 55.
petrus abaelardus 55.
petrus lumbardus eps .56
petrus comeſtor .56
petrus Tharenthaſienſis 56.
petrus de Tharentaſia 58.
petrus nouus martir 58.
petrus de Eliaco 62.
petrus Daniemus 55.

P ante I

Pilatus pcurator iudee .25
Phylemon phūs 19.
phylemon 33.
phylippus rex Macedonie 18.
phylippus rex .19
phylippus rex Syrie 22.
phylippus apoſtolus 27.
phylippus epus 30.
phylippus prefectus 30.
phylippus primus imperator .32
phylippus ſecundus impator .45
phylippus terti⁹ impator 57.
phylo diſertiſſimus 26.
phylometor rex .25
phinees pontifex 7.
phinees filius Hely 8.
pippinius prim⁹ rex Francoꝝ .44
pippinius filius Karoli .46
piſcis marinus 59.
pitagoras phūs primus 16.
pius primus papa .30
pius ſecundus papa .64
pius Lodowicus rex .56

P ante L

Placella vxor Theodoſij 35.
plaga horribilis 48.
plato philoſophus .18
plautus eloquens 20.
plinius ſecundus orator 28.
plucius rethor .23
plutinus platonicus

Pluralitas beneficiorum 53.
Plutarcus philoſophꝰ 28.

P ante O

Policarpus epiſcopꝰ .39
Pompeius Trogus 29.
pompeius Marcellus ꝯſules 23.
poncianꝰ martir .30
poncianus papa ⁊ mr̃ 31.
porphyriꝰ philoſophus .32
portentum ignis in celo .61
poſſeſſio eccleſie .34
potencia virgo .27
potecianꝰ diſcipulꝰ ſcti pe. 27.

P ante R

Praxedis virgo 27.
Praxedis quieuit .30
predeſtinatorum hereſ 36.
preiectꝰ ⁊ Marinus mr̃ .44
priamas quidam nobilis 35.
primus ⁊ Felicianꝰ 33.
priſcillianus epiſcopꝰ 35.
priſcus Tarquinius rex 15.
priſcus martir 32.
priſcus martir .33
priſtianꝰ autor gramatice .39
priuatꝰ mr̃ 31.
probus imperator .33
prochas Siluius .12
proceſſus martir .27
prodigia magna 19.
prodigia plura 27.
proſper eps Aquitanie 37.
prothaſius martir 27.
prothus ⁊ Jacinctꝰ 30.
proximꝰ preſbyter .32
prudentius poeta .37

P ante T

Ptolomeꝰ Sother rex .22
Ptholomens Alexander 22.
ptholomeꝰ Cleopatre 22.
ptolomeus Dyoniſiꝰ 22.
ptolomeus rex Egypti .19
ptolomeꝰ phyladelphus 19.
ptolomeꝰ Euergetis .20
ptolomeus phylopater .20

P ante U

Publius romanꝰ 17.
Publius licinius romanꝰ .22
publius ⁊ Luceriꝰ romani 22.
puella quedã .12. annorum 48.
puer quidam iudeus .40
Puer de Almania 57.
Pueri ſancti Michabelie .64
pugna ſancta oritur .40
phul rex Aſſyriorum 12.

Q ante U

Quadratus epiſcopꝰ .29
Quatuor coronati .33
Quinciꝰ reptus in rure 17.
Quintus romanꝰ 23.
quiriacꝰ eps ⁊ martir .35
quirinus martir .32
quirinus martir .33
quirinus mr̃ Tribunꝰ .29
quintus Curciꝰ phus 18.
quintus ſcipio romanus .23
quintus flaminiꝰ romanus 21.

R ante A

Raab vxor Salmon 7.
Rabanus .48
Rachbodꝰ dux Fri. 45.
Radegundis regina .40
Raſim rex Syrie 12.

R ante E

Rhea vgo filia regis 13.
Rebecca mater Jacob 5.
reformatio.j.ſcti bñdicti .50
reformatio magna plimorum .64
reges Juda incipiunt .9
reges Iſrahel incipiunt 9.
regina Sabba 9.
reginulpha virgo ſancta .43
Regina .4
regnum iudee reſtituitꝭ 22.
regnũ Tartarorum incepit .57
regulus epus Arelatenſ .28
reguſar rex Babilonie .16
remigius epus Remenſ 37.
rethbaredꝰ rex Gothorum 40.
rex Affrice chriſtianꝰ 57.

R ante I

Richardꝰ Mirdueſ abbas 53.
richardꝰ de ſancto victore 55.
riphat filius Gomer 3.

R ante O

Robertꝰ rex Francie .59
Roboam rex Juda 9.
rodoaldus epiſcopꝰ .43
rhodus inſula capitur .60
roma in merore .21
roma capitur a Gothis .36
romanus papa .50
romani ſaracenos iterficiũt 44.
rome ciuitatꝭ icole nũerati ſꝫ .23

R ante U

Ruben pmogenitꝰ Jacob .6
Rupertus imperator 62.

S ante A

Saba filius Chus .4
Saba .4
Sabatha .4
Sabataca .4
Sabuſardach rex Babylonie .16
ſabellius hereticꝰ 32.
ſabina martir 29.
ſabinus 33.
ſadoch pontifex 9.
ſadoch pontifex 13.
ſadoch de tribu Juda .19
ſafrus rex Aſſyriorum .37
ſalaberga abbatiſſa 41.
ſalathyel dux Iſrahel 15.
ſale in linea Chriſti .4
ſalinus epiſcopꝰ .48
ſalmon filius Naaſon 7.
ſalomon rex pacis 9.
ſalmanaſar rex Aſſyriorum 13.
ſaluſtius Criſpꝰ .23
ſamaria conditur 10.
ſampſon iudex 8.
ſapſon epiſcopꝰ .40
ſamuel iudex 79.
ſanctinus eps Meldenſ .28
ſangar iudex 7.
ſanguis de celo fluxit .47
ſanguinis de ymagine ⁊c 46.
ſaraballa ſuperſticioſum templum edificat .19
ſarai vxor Abraham 5.
ſarayas pontifex .15
ſardanapulus rex aſſyriorum 12.
ſaracerni de Affrica 48.
ſaraceni proficiunt 45.
ſaraceni qui dominabantur 50.
Saruth filius Reu .5
ſagag rex Egypti 9.
ſaturninꝰ eps Tholoſanus 28.
ſaturnus rex ytalie 7.
ſauinianus epiſcopꝰ 27.
ſauinianus papa 41.
ſaul primus rex Iſrahel .9
ſaulus proſternitur 26.
ſoxonia conuertitur .7

S ante C
Scacorum ludus reperitur 15.
ſceptrum de Juda auferẽ 23.
ſcipio flaminiꝰ romanus 20.
ſcipio affricanus .21
ſcipio naſica .22
ſcipio ſeipſum iugulauit 23.
ſciſma primū in eccl'ia dei .32
ſciſma ſecundū eccleſie .35
ſciſma tertium eccleſie 35.
ſciſma quartum eccleſie 36.
ſciſma quintum eccleſie 38.
ſciſma ſextum eccleſie 38.
ſciſma ſeptimū eccleſie 44
ſcima octauū eccleſie .48
ſciſma nonū eccleſie .50
ſciſma decimū eccleſie 51.
ſciſma vndecimū eccleſie 51.
ſciſma duodecimū eccleſie .52
ſciſma tredecimum eccleſie .53
ſciſma decimūquartū eccleſie .53
ſciſma decimūquintū eccleſie .54
ſciſma decimūſextū eccleſie .15
ſciſma decimūſeptimū eccl'ie .55
ſciſma decimūoctauū eccleſie 55.
ſciſma decimūnonū eccleſie .56
ſciſma viceſimū eccleſie 56.
ſciſma viceſimūprimū eccl'ie 60.
ſciſma viceſimūſecūdū eccl'ie .62
ſciſma viceſimūtertiū eccleſie 63.
ſciſma peſſimum oritur .62
ſciſma oritur i imperio 57.
ſcitarum regnū oritur 4.
ſcotia gens oritur 27.
ſcurinus primus abbas Suldenſis
ſanctus vir .46
S ante E
Sebaſtianus martir .33
Secta choriſan ium .02
ſecundus philoſophꝰ .62
ſedechyas rex .15
ſedecimmilia martirum 34.
ſedes cardinalium ꝛc 58.
ſela vxor Lamech .3
ſela filius Jude .6
ſeleucia ciuitas conditur 19.
ſeleucus rex ſyrie .19
ſeleucus ſeranes rex 20.
ſeleucus iners rex .21
ſellum rex Israel 12.
ſellum pontifex .14
Sem filius Noe 3.
Semeias clarus habetur 9.
Semiramis Aſſyriorum regina 5.
ſempronianus martir .33
ſempronius romanus .20
ſempronius valerius 20.
ſeneca ſtoycus .26
ſeneſius Lugdunenſis .44
ſennacherib rex aſſyriorum 13.
ſeno imperator 17.
ſeno papa .44
ſenones galli cū roma pugnāt 17.
ſeptem Machabei 21.
ſeptem ſapientes 13.
ſeptem dormientes .32
ſeptem dormientes euigilant 37.
ſeptuaginta interpretes 19.
ſerapia martir ꝛ virgo .29
ſerapion martir .32
ſerapion .33
ſerapiō pꝛ decēmiliū mōchorū .35
ſerapis rex 6.
ſergius primꝰ papa .44
ſergius ſecundus papa 48.
ſergius tertius papa 50.
ſergius quartꝰ papa .53
ſergius ep'us a deo plagatꝰ eſt 46.
ſerotinus martir 27.
ſeruacius Tungrorum ep'us 35.
ſeruile bellum in ſicilia ſeruitus populi Iſrael incipit 6.
ſeruius tullius romanus .16
ſeruius Flaccꝰ romani 22.
ſeruus ſeruorum dei inſtituit a Gregorio papa .41
ſeuera abbatiſſa .41
ſeuerinus ep'us Colonieñ 35.
ſeuerinus papa .36
ſeth filius Adam 2.
ſethzelo vir ſanctus 55.
S ante I
Sibilla ſamia 7.
Sibilla delphica .8
ſibilla frigia .8
ſibilla erithrea .13
ſibilla ſamia .14
ſibilla cum Ena .14
ſibilla helleſpontia .16
ſibilla tiburtina .26
ſiccitas magna 55.
ſiclus magnus annorum .54
Sidon deletur 12.
Sigiſbertus filius regis .42
ſigna horribilia 39.
ſignum crucis apparuit 47.
ſigna multa precesserunt mortem
Karoli .48
ſileas apud Macedoniam 27.
ſilla romanus .23
ſiluerius papa 39.
ſilueſter primus papa 33.
ſilueſter ſecundus papa 52.
ſilueſter tertius papa 53.
ſiluius rex ytalie .9
Simachus quartus interpres diui
ne legis 30.
ſimachus patriciꝰ martir 38.
ſimeon archiepiſcopꝰ 34.
ſimilanus abbas .40
ſiminicus preſbyter .30
ſimiſius epiſcopꝰ 27.
ſimon comes 57.
ſimon iuſtꝰ pontifex 14.
ſimon filius Onie .20
ſimon filiꝰ Mathathie .22
ſimon magus .27
ſimon ꝛ Judas apoſtoli 27.
ſimon Cleophe .28
ſimplicius papa 37.
ſimphorianus 33.
ſimpronianus martir .33
ſindulphus preſbiter .40
ſine iudice 8.
ſine rege .22
ſinodus Nicena 34.
ſinodꝰ Conſtātinopolitana 35.
ſinodus Epheſina 36.
ſinodus Calcedonenſ .37
ſinodus Conſtātinopolitana 39
ſinodus Conſtātinopolitana 43.
ſinodus ſeptima .47
ſinodus octaua 49.
ſiracuſa conditur 13.
ſiricius papa 35.
ſiſinnius papa 44.
ſixtus primꝰ papa ꝛ martir .29
ſixtus ſecundus papa 33.
ſixtus tertius papa 30.
ſixtus quartus papa 64.
S ante O
Socrates phus naſcitur .17
Socrates philoſophus .7

Sol decem lineis reuertitur 13.
Sol in celo imobilis ſtat 7.
Sol obſcuratur .47
Sol obſcuratur 56.
Soles duo apparuerunt .55
Solennis epiſcopꝰ .38.
Solinus Sidoniꝰ doctor .39
Solita pericula plura 54.
Sophia nobilis matrona 29
Sophocles poeta .17
Sophonias propheta 14.
Sores primus rex Egypti 4
Soſtratꝰ Pharum cōſtruxit 9.
Sother papa ⁊ mr̄ 30.

S ante P

Spartani 12.
Speculum hyſtoriale .59
Spes virgo ⁊ mr̄ 29.
Speuſippus philoſophꝰ .19
Spinea corona domini floruit in manu Karoli 47.
Spiritusſanctꝰ ſup apl'os .19
Spiritus Guidonis multa reuelat 60.

S ante T

Statius Cecilius 31.
Staniſlaus epiſcopꝰ 58.
ſtatua marmorea 53.
ſtella magna in oriente 44.
ſtephanꝰ . papa ⁊ mr̄ 32.
ſtephanꝰ ſecundus papa .46
ſtephanus tertiꝰ papa 64.
ſtephanus quartꝰ papa .48
ſtephanus quintꝰ papa 49.
ſtephanus ſextꝰ papa .50
ſtephanus ſeptimꝰ papa .51
ſtephanus octauꝰ papa .51
ſtephanꝰ nonus papa .54
ſtephanꝰ prothomartir .40
ſtephanꝰ ep̄s Leodienſ 50.
ſtephanꝰ primꝰ rex vngarie .52
ſtephanꝰ Leodieñ. abbas 53.
ſtephanꝰ abbas Ciſter. 55.
ſtephanus ſanctꝰ pater 57.
ſtrages hoſtium 13.
ſtudiū vniuerſale transfertur .47
ſtulta martir .39

S ante V

Sve vxor iude .6
Sulpicius Biturenſ 4.
Sulpicius ſeuerus .36
Summa occiſorum de Perſis .19
Sunderoldus epiſcopꝰ .50
Sumphene de Japhet 4

T ante A

Tabernaculū preparatur .7
Tacitꝰ imperator .33
Taliarandus car. .61
Talmud iudeorum .36
Thare pater Abraham .5
Tarquinus ſupbꝰ 16.
Tarſis a quo Cilices .4
tartari promiſſione ⁊c̄ 55.
tartari deuaſtant .38
tartari inuadunt 59.
thauranꝰ rex Aſſyriorum .8
taurinus ep̄s Eboraceñ 28.

T ante E

TEcla ſancta virgo 27.
teglatphalazar rex .13
teleſphorꝰ papa ⁊ martir 29.
telexion rex Sycioniorum 5.
tempora groſſa ⁊c̄ 5.
templū Salomonis icenditur 15.
templum fundatur .16
templum purgatur 21.
templū Sophie extruitur .40
templarij deſtruunt .60
templū dn̄i i Egypto extruitur 20.
tempora ſanguinolenta 46.
tempora cruenta 48.
tempora peccaminoſa 61.
tempora multū ſupſtitioſa 61.
tempora ſatis turbulenta 40.
tempeſtas maxima oritur 48.
tempus effeminatum 53.
theodocion tertius interpres diuine legis .30
theodolus mr̄ ⁊ dyaconus .29
theodericus mr̄ .35
theodericus arrianus .38
theodericꝰ rex Francie .48
theodericꝰ ep̄s Metenſis .52
theodardus abbas 51.
theobertꝰ rex Francie 39.
theodora martir .33
theodora .33
theodorus epiſcopꝰ Syrie .37
theodorus archiepiſcpꝰ .44
theodorus primꝰ papa 42.
theodorus ſecundꝰ papa .50
theophylus epiſcopꝰ 30.
Theophilus 33.
Theophilus epiſcopꝰ 35.
Theophilus qui dyabolo ſe dedit 39.
theodoſia 33.
theodoſius imperator 35.
theodoſius imperator 36.
theodoſius imperator .45
therentius romanꝰ 21.
therencius comicꝰ .21
terra ſancta hoc tempore ⁊c̄ .55
terremotꝰ maximus .37
terremotꝰ continui .37
terremotꝰ magni .60
terremotus maximi 61.
tertullianus affricanus 30.

T ante I

TIberiꝰ ſiluius rex ytalie 10.
Tiberiꝰ p̄uignꝰ Octauiani .25
tiberiꝰ Graccus romani 21.
tiberius ſecūdꝰ imperator 40.
tiberanus ſcotus 38.
tiburtius martir 31.
tiburcius .53
thymotheus hereticꝰ 36.
thymotheus epiſcopꝰ 28.
titus capitur a chriſtianis 55.
titus dyaconus 27.
titus epiſcopꝰ Cretenſium 27.
titus filius Veſpaſiani .28
Titus liuius tragediarum ſcriptor 20.
titus liuius hyſtoricus 23.
titus Publius romani 17.
titus Quintꝰ romani 18.

T ante O

TObias moritur 14.
Togorma fi'iꝰ Gomer 3.
thola judex .8
thomas apoſtolus 27.
thomas de Aquino 60.
thomas ep̄s canonifatur 60.
thomas Canthuarienſ 56.
toletum ciuitas hyſpanie 55.

T ante R

TRanquillinus .33
Tranſlatio ſcti Auguſtini 45.
tranſlatio marie magdalene .45
tranſlatio trium martirum .46
tranſlatio plurimorum

Translatio ſanctorum .52
Translatio imperij 47.
Translatio Nicolai epiſcopi 54.
tranſmigratio 15.
tres pueri proijciuntur 15.
tres ſoles in celo 23.
tres ſoles viſi ſunt 63.
treueris tota martiriſatur 33.
tribuni decem viri 17.
triſarius curſus temporum 62.
triſon puer 32.
triginta milia martirum 33.
triginta ſeptem milia martirum 33.
tripolis capitur a Saracenis 59.
triphon proditor rex Syrie 22.
troya vaſtatur 8.
troyanum bellum 8.
troyanus imperator 28.
troya in Dardania regnat 8.
trophinius epiſcopus 27.
trophonia vxor Decij 32.

T ante V

Tubal filius Lamech 4.
tubalchayn primus malleator .3
tuellinus rex Vngarorum 47.
tunica domini reperitur 40.
turci de montibus Caſpijs 46.

V ante A

Vacat imperium 58.
Vagoſus prefectus 18.
Valens cum Gratiano 35.
Valentinianus imperator .35
Valentinus hereticus 29.
Valentinus papa 48.
valentinus martir .30
valerianus martir 31.
valerianus imperator 32.
valerius maximus 24.
valerius graccus 25.
walbertus vir ſanctus .41
walburga virgo ſancta .54
varro doctiſſimus 23.
vaticinium quoddam 58.

V ante E

Vedaſtus Atrebatenſis 38.
Venetie et Padua etc. 9.
venetiarum ciuitas inclita 37.
ventus magnus fuit 60.
veſpaſianus imperator .28
wernherus puer ſanctus 59.
wenceſlaus princeps Bohemie 51.
wenceslaus imperator .6.
weſtphalia incipit conuerti 44.

V ante I

Vibertus ſanctus 51.
victorinus martir .28
victorinus 33.
victorinus .35
victorianus 55.
victorianus proconſul .58
victor miles 50.
victor primus papa martir .51
victor ſecundus papa 55.
victor tertius papa 54.
victor .55
victor martir .55
victor cum parentibus 55.
victor cum pluribus 58.
victor epiſcopus Capuanus .59
victoria virgo et martir .52
victoria miraculoſa .64
vigilius Autiſiodorenſis .44
vigor Boiacenſis epiſcopus .59
wilhelmus rex Anglie .55
wilhelmus heremita 56.
wilhelmus Pariſienſis 57.
wilhelmus imperator 58.
wilbrordus cum duodecim .44
vincentius .55
vincentius de Valentia .62
vincentius ſpeculator 57.
virgilius excellen. poetarum .23
viſiones tondali .50
viſiones Eliſabeth .56
viſiones Hildegardis .56
viſio horrenda 56.
viſio flebilis 60.
vitalis martir .27
vitalis
vitellianus papa .45
vitus et Modeſtus 55.

V ante L

Vlpianus iuriſlegalis 31.

V ante N

Vndecim milium virginum. .73
Vngari gens inclita oritur 49.
vngari vaſtant Romam 50.
vngaria conuertitur ad fidem .52

V ante O

Volframnus epiſcopus 45.

V ante R

Vrbanus i. papa et martir 31.
Vrbanus ſecundus papa 54.
vrbanus tertius papa .57
vrbanus quartus papa 61.
vrbanus quintus papa 61.
vrbanus ſextus papa .62
vrias propheta occiditur .15
vlſmarus preſul ſanctus 54.
Xerſes rex Aſſyriorum .6
Xerſes rex Perſarum 17.
Xpoferus papa 50.
Xpus naſcitur 24.
Xpo nato reges offerunt mu. 24
Yuana a quo greci .4
Ydolatria oritur .5
Yeſabel vxor Achab .10
Ynachus primus rex Argiuorum .6
yoiada pontifex .11
ypolitus martir 32.
yrath filius Enoch 2.
yras a quo Traces .4
yſaac filius Abraham 5.
yſaac moritur 6.
yſachar filius Jacob 6.
yſaias nobilis propheta 12.
yſaias martirio coronatur 14.
yſis regina Egypti .6
yſuar 6.
yuo ſanctus doctor iuris .61
yſuardus monachus 67.
Zabulon filius Jacob .6
Zacharias et Eliza. 24
Zacharias papa .46
Zacharias rex Iſrahel 12.
Zamri rex Iſrahel 10.
zaraia pontifex .9
zelpa concubina Jacob .6
zenocrates philoſophus 18.
zerſes rex Perſarum 7.
zeuerinus papa et martir .31
Ziptineus rex Bohemie ad fidem conuerſus .51
zoroaſtes primus rex Bractianorum .5
zorobabel rex .16
zozimas abbas .54
zozimus papa 56.

Impreſſus Memmingen.

M·D·C·X·I·

ALBRECHT KUNNE

ROLEWINCK, WERNER. Fasciculus temporum. **1482.**

*Hain *6931; B.M.C., part II, p. 602.*

Printed with gothic type, in small folio form. It has 72 leaves, the first blank; the size of a leaf is 274 × 200 mm., while the text measures 232 × 150 mm. A few capitals are in red. There is a long note on the title-page and there are many marginal notes throughout the volume.

ROLEWINCK'S *Fasciculus temporum,* originally published in 1474 at Cologne, was the first printed Universal History or History of the World. In the manuscript period such histories were usually written in roll form — the form in which all books in antiquity were made; for although, from the fourth century on, the rolls gave way in every other field of literature to the present-day codices, in history it was found convenient to continue the old custom. The earliest phases of the world's history were usually written in long lines, measuring the whole width of the parchment; but as the story of mankind unfolded and became more complicated, the writing was divided into narrower columns, in order to accommodate the records of Babylonians, Egyptians, Jews, Greeks, Romans, Franks, and other nations. These columns ran parallel and their widths were so calculated that synchronous events followed side by side. Thus it was easy to comprehend, almost at a single glance, what

happened at a certain date throughout the whole world . . . It was this ingenious arrangement — perhaps the only one familiar to him — that the author of the *Fasciculus temporum* wished to reproduce in his book; and the printer, Arnold Ther Hoernen, faithfully carried out his plans. (The innumerable Chronicles produced toward the end of the century — such as those named after Nuremberg, Cologne, Utrecht, Genoa, and other cities — were printed in codex form.)

Rolewinck's volume, however, has a very important feature which seems to be entirely original. "Through the centre of each page of text," to quote from Miss Margaret Bingham Stillwell's excellent description, "there runs a wide band or ribbon set off from the text by double rules. Along the top of this band there runs at frequent intervals a chronology by 'Anno Mundi' which places the Creation at the year 1, gives the birth of Christ at 5199 and the last date in the book as 6673. At the base of the band, and at similar intervals, there appear the corresponding years according to Christian chronology. This system starts on the twenty-fourth folio of the text at the birth of Christ and runs by decades to the end of the volume, to A.D. 1474, the year of publication. The B.C. dates run backwards from Christ's birth to the Creation and they are placed upside down, a device which is of immense help to the reader of the book — by the merest glance at a page you can tell exactly where you are, A.D. or B.C." Less original — indeed, again entirely in the manner of the old manuscripts — is the use of a series of circles, each representing a king, emperor, pope, or some other well-known historical personage. Large squares indicate the six eras of Biblical history: the periods ending with the deluge, the birth of Abraham, the reign of David, the Babylonian captivity, the incarnation of Christ, and — with the author's own day. The largest square, with circles at each corner, is accorded Jesus. The popes and anti-popes during the great schism had to be satisfied with semi-circles. The biographical notes are always placed near the circle representing the person described; while the historical paragraphs occupy the rest of the available space.

There are eight woodcuts in the *Fasciculus temporum,* all in the first part of the book. The last four of these are fine pieces, although S. L. Baer (in his *Die Illustrierten Historienbücher des 15. Jahrhunderts*) is palpably exaggerating when he attributes to them "a certain monumental clarity." The series begins with a picture of Noah's Ark and the Rainbow. The second woodcut shows the Tower of Babel — and also the Temple of Jerusalem. On the third, Nineveh appears like a medieval German city. A similar woodcut is used to represent Trier, and also does duty for Rome and Jerusalem. The first important illustration is the View of Cologne. Here the designer obviously aimed at fidelity, even though he attempted the rendering of the outlines only. In the foreground flows the Rhine, with a couple of barges on it, and — most interesting of all — the picture includes a sketch of the cathedral, then in the process of construction. This is supposed to be the earliest realistic representation of a city on a medieval woodcut.

The most beautiful illustration in the book is the Adoration of the Magi, similar in size to the View of Cologne. This picture was first included in the edition printed by Heinrich Quentell in 1479; and it was from this that Albert Kunne copied it in his Memmingen edition. (It also appeared on the title-page of Quentell's *Cologne Bible.*) "In this charming picture," Baer writes,

"a remarkable sense of space reveals itself. The figures are so arranged that they completely fill the area of the border, without regard to natural proportions. The attempt to produce a perspective of great depth by making the figures in the background smaller than those in the foreground was not quite successful; and the figures themselves are somewhat affected. This sensitive bowing of the head, these sprawling positions, as well as a certain undeniable grace in the movements, are something that one rarely meets with in German designs of this period. Everything, including the garments, and especially the longish oval of the face with the small nose and mouth and the tiny Mogul-eyes, point to Burgundian woodcuts as models . . ." The book contains two other illustrations: a small Crucifixion and a picture of Christ. This last was apparently made by the same artist who drew the Three Magi. The figure of Christ is covered by a wide cloak, and His face is animated and friendly.

As mentioned above, the *Fasciculus temporum* carries the history of the world to the author's own day. Thus, under the date 1457 there is an interesting reference to the invention of printing. In the first edition of the work it reads: "Artificies mira celeritate subtiliores solito fiunt. Et impressores librorum multiplicantur in terra." In the 1476 edition the words "ortum sue artis habentes in Moguntia" were added. It is in this form that the Memmingen edition contains the statement — although an earlier Cologne edition, that of 1478, already had a still more elaborate third version. "The printing of books, the most sublime device of all the known ages," this latter runs, "was invented about this time in the city of Mainz. It is the art of arts, the science of sciences, by the quick employment of which the treasury of human knowledge and wisdom (sought after by the natural instinct of all men) may be perpetuated; from the deep shadows of darkness rescued; and by which this whole erring world is illumined." It is to be remembered that another Cologne volume, the *Chronicle* printed by Ulrich Zell in 1499, gives the most complete, as well as the most plausible, early record of the invention of printing — also assigning it to Mainz, with the reservation, however, that its "first prefiguration" appeared in Holland. "And from and out of these the aforesaid art took its beginning, and was invented in a manner much more masterly and subtler than this, and the longer it lasted the more full of art it became . . ."

The *Fasciculus temporum* was an instantaneous success. In fact, even before Arnold Ther Hoernen finished his first edition, another Cologne printer, Nikolaus Götz, produced another — so that bibliographers are puzzled to this day *which* of the two is the real first edition. But the book was quickly reprinted the world over. Before the end of the century no less than thirty-eight editions were published.

Werner Rolewinck, the compiler of the work, was a monk in the Carthusian monastery of Santa Barbara at Cologne. He entered the monastery in 1447, as a youth of twenty-two, and there he died, hardly ever having left the place, at the age of seventy-seven. The author of several theological and historical works, he was friendly with many of the learned of his time, among them Johann Tritheim, who visited him once and described him in the most complimentary terms.

Bought in June 1935.